De Artikelen des Geloofs

van de Kerk van Jezus Christus
van de Heiligen der Laatste Dagen

door

JAMES E. TALMAGE

3098

DE
ARTIKELEN DES GELOOFS.

Eene serie lezingen over de voornaamste leerstellingen van

de Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen,

DOOR

Dr. JAMES E. TALMAGE.

EEN VAN DE TWAALF APOSTELEN DER KERK,

Bij opdracht geschreven, en door de Kerk gepubliceerd.

Uit het Engelsch

door

B. TIEMERSMA.

Elfde editie; Eerste Hollandsche uitgave.

50-53ste duizend.

Uitgave van ROSCOE W. EARDLEY, Rotterdam, Crooswijkschesingel 7b.

1913.

DE ARTIKELEN DES GELOOFS

van de Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen.

Wij gelooven in God, den Eeuwigen Vader, en in Jezus Christus Zijnen Zoon, en in den Heiligen Geest.

Wij gelooven dat de mensch voor zijne eigene zonden gestraft zal worden en niet voor Adams overtreding.

Wij gelooven dat door het verlossingswerk van Christus alle menschen kunnen zalig worden door gehoorzaamheid aan de wetten en verordeningen van het Evangelie.

Wij gelooven dat de eerste beginselen en verordeningen van het Evangelie zijn: 1e Geloof in den Heere Jezus Christus; 2e Bekeering; 3e Doop door onderdompeling tot vergeving der zonden; 4e Oplegging der handen voor de Gave des Heiligen Geestes.

Wij gelooven dat een man van God geroepen moet worden door openbaring en door oplegging der handen, van degenen die de autoriteit bezitten om het Evanglie te prediken en de verordeningen ervan te bedienen.

Wij gelooven in dezelfde organisatie welke in de vroegere kerk bestond, namelijk: Apostelen, Profeten, Herders, Leeraars, Evangelisten, enz.

Wij gelooven in de gave van Talen, Profetiën, Openbaringen, Gezichten, Gezondmakingen, Uitlegging der talen, enz.

Wij gelooven in den Bijbel als het Woord van God, in zooverre als hij nauwkeurig vertaald is; wij gelooven ook in het Boek van Mormon als het Woord van God.

Wij gelooven in al hetgeen God geopenbaard heeft, al wat Hij nu openbaart, en wij gelooven, dat Hij nog vele groote en voorname dingen zal openbaren aangaande Zijn Koninkrijk.

Wij gelooven in de letterlijke vergadering van Israël en de herstelling der Tien Stammen; dat Zion zal gebouwd worden op het westelijk vasteland, dat Christus persoonlijk op de aarde zal regeeren, en dat de aarde vernieuwd zal worden en hare paradijsheerlijkheid zal ontvangen.

Wij eischen het recht om den almachtigen God te dienen volgens de ingeving van ons geweten, en kennen alle menschen hetzelfde recht toe; laat hen aanbidden hoe, waar, of wat zij ook willen.

Wij gelooven onderdanig te moeten zijn aan Koningen, Presidenten, Heerschers en Vorsten, in het gehoorzamen, eeren en onderhouden der wetten.

Wij gelooven eerlijk te moeten zijn, oprecht, kuisch, welwillend, deugdzaam, en goed te moeten doen aan alle menschen; waarlijk mogen wij zeggen, dat wij de vermaning van Paulus volgen: „Wij gelooven alle dingen, wij hopen alle dingen,'' wij hebben vele dingen doorstaan en hopen in staat te zijn alle dingen te kunnen doorstaan. Indien er iets deugdelijk, liefelijk, of goed, of prijzenswaardig is, zoo streven wij naar die dingen.

JOSEPH SMITH.

VOORWOORD

VAN DEN

OORSPRONKELIJKEN AUTEUR BIJ DE HOLLANDSCHE UITGAVE.

Het is den schrijver aangenaam te weten dat zijn boek, „De Artikelen des Geloofs," in het Hollandsch is overgezet, en in die historische taal zal worden uitgegeven. Het werk heeft alreeds in negen editiën in het Engelsch het licht gezien, Amerikaansche en Britsche uitgaven in zich sluitende; en de tiende, of Japaneesche, is thans in bewerking.

De schrijver wenscht met deze uitgave aan het volk van Nederland, die met hem kinderen zijn van één groot huisgezin, het huisgezin namelijk van den levenden God, zijne groeten over te brengen.

Moge de inspiratie van den Eeuwige eene plaats vinden in de ziel van elken lezer van deze bladzijden.

SALT-LAKE-CITY. JAMES E. TALMAGE.

Sept. 1913.

VOORWOORD BIJ DE NEDERLANDSCHE UITGAVE.

De Nederlandsche Zending heeft lang de behoefte gevoeld aan een boek wat op logische en nauwkeurige, schoon eenvoudige wijze, de voornaamste beginselen van het Evangelie van Jezus Christus besprak, als verklaard door de Heiligen der Laatste Dagen. Al de Standaardwerken der Kerk, — de Bijbel, het Boek van Mormon, de Leer en Verbonden, en de Paarl van Groote Waarde, kunnen reeds gelezen worden in de Hollandsche taal. Benevens deze kerkelijke Standaardwerken, zijn er een aanzienlijk aantal tractaten, brochures, en sommige werken van grooteren omvang, van tijd tot tijd bij de ontwikkeling van het werk in de Nederlanden, uitgegeven geworden, maar geen van dezen heeft gepoogd om op geregelde wijze al de voornaamste leerstellingen, zooals tot heden toe geopenbaard, te behandelen.

Natuurlijk zal elk boek, sprekende over een godsdienst die hedendaagsche en toekomstige openbaring leert, onvolkomen zijn, want God zal nog vele groote en voorname dingen openbaren aangaande Zijn Koninkrijk. De ten grondslag liggende beginselen van het Evangelie echter zijn eeuwige waarheden, en zullen voor altijd blijven voortduren. De Artikelen des Geloofs groepeeren en

rangschikken deze beginselen voor stelselmatige studie, en stellen dezelve voor bezien van uit het standpunt van aloude en nieuwere openbaring.

De schrijver van het origineele werk, Ouderling James E. Talmage, een Apostel van de Kerk, was in het bijzonder bekwaam dit belangrijke boek voort te brengen. Opgebracht in de Kerk, zijne opvoeding en training voor 't grootste gedeelte onder hare leiding ontvangen hebbende, zijn leven grootelijks wijdende aan hare belangen, en eene nauwkeurige en biddende studie gemaakt hebbende van de Artikelen des Geloofs, zooals geschetst door den Profeet Joseph Smith, en in de Kerkelijke Standaards verklaard, was hij uitnemend geschikt om onder bijzondere opdracht van het eerste Presidentschap der Kerk, met bevoegd gezag te spreken.

Gedurende mijn presidentschap van de Nederlandsche Zending deed zich eene prachtige gelegenheid voor om het boek van het oorspronkelijke Engelsch in het Hollandsch te vertalen. Ouderling B. Tiemersma, die ten nauwste met mijn zendingswerk verbonden was, bood zijne diensten voor dit doel aan, en ik was gelukkig mij hem te kunnen benutten. Vervuld zijnde met den geest der zending zoowel als de noodige ontwikkeling bezittende, heeft hij het werk niet alleen eene goede vertaling geschonken, maar er tevens veel in weten te leggen van den geest die de schrijver bij de samenstelling ervan bezat.

Met veel genoegen bied ik thans het werk het volk aan van die natie welke ik heb leeren liefhebben omreden mijne zendingsdiensten onder hen; en zoo het mag slagen in de verspreiding der waarheid aangaande het werkelijke geloof, de idealen en de hoop van de Heiligen der Laatste Dagen, dan zal ik kunnen gevoelen dat het zijne zending heeft voltooid.

Rotterdam Holland, November 1913.

ROSCOE W. EARDLEY.

VOORWOORD VAN DEN VERTALER.

Al vroeg in het voorjaar van 1912 rijpte bij mij het plan om de „Artikelen des Geloofs'' te vertalen, en dientengevolge maakte ik reeds toen daarmede een aanvang. Om verschillende redenen echter moest ik dit werk, nadat ik éene lezing had voltooid, weder ter zijde leggen, voornamelijk wel omdat andere plichten meer dan ruimschoots beslag op mijnen tijd legden.

In den herfst van 't zelfde jaar opperde echter President Eardley, (president der Zending, en thans uitgever van het werk) het voornemen om, zoo mogelijk, het boek in 't licht te geven, en bood ik aan de overzetting opnieuw ter hand te nemen, om die, als de tijd het

eenigzins toeliet, tot een goed einde te brengen. Toch gingen er nog verscheidene maanden voorbij alvorens we al de noodige bijzonderheden, zooals besprekingen met den drukker enz., hadden geregeld, en was het niet vóór het voorjaar van 1913 dat we eindelijk tot een geregeld voortwerken over konden gaan, waarvan het resultaat dan nu is dat we thans in staat zijn dit degelijke boekwerk onze Hollandsch lezende leden en vrienden aan te kunnen bieden.

Het overzetten is voor mij een aangename plicht geweest, voor 't grootste gedeelte ondernomen omdat ik reeds sedert lang de noodzakelijkheid had beseft dat dit werk van Dr. Talmage ook in het Hollandsch zoude kunnen worden gelezen. Zooals alreeds in het voorwoord van den uitgever gezegd, hadden we tot dusver in onze taal nog geen boek wat in geregelde volgorde een kort maar zaakrijk overzicht gaf van al de beginselen van ons geloof. Met het verschijnen van dit handboek nu is in die behoefte voorzien.

Wat de vertaling aangaat, zoo hoop ik dat die in de oogen van mogelijke criticussen welwillende toegevendheid zal mogen vinden. Hoewel ik getracht heb zoo nauwkeurig te zijn als 't kon, en de gedachten van den oorspronkelijken auteur zoo getrouw mogelijk heb weergegeven, (in enkelijke gevallen leende de tekst zich niet tot eene woordelijke overzetting, in welke gevallen, — twee of drie — ik dit ter plaatse door een vertalersaanteekening heb aangegeven) zoo is niemand er zich beter van bewust dat het werk der overzetting niet van fouten vrij is gebleven, dan ik zelve.

Ook zijn hier en daar nog enkele drukfouten als kaboutertjes tusschen den tekst geslopen, hoe nauwkeurig ik ook vermeende de correctie te hebben aangebracht. Geen dezer fouten echter is zinstorend, zoodat ik geen „erratta" aan het eind van het werk heb noodig geacht.

Moge dan dit boek onder den zegen des Heeren het middel worden dat nog vele zielen tot de kennis der waarheid worden gebracht, en het den lezers ervan bij het bestudeeren hetzelfde genot verschaffen, als het mij bij de overzetting ervan heeft gebracht is de wensch van

DEN VERTALER.

UTRECHT, OCT. 1913.

INHOUD.

LEZING I.

Inleiding.

LEZING II, ARTIKEL 1.

God en de Godheid.

LEZING III, ARTIKEL 2.

Overtreding en de val.

LEZING IV, ARTIKEL 3.

De verzoening en zaligheid.

LEZING V, ARTIKEL 4.

Geloof en bekeering.

LEZING VI, ARTIKEL 4.

Doop.

LEZING VII, ARTIKEL 4.

Doop — Vervolg.

LEZING VIII, ARTIKEL 4.

De Heilige Geest.

LEZING IX, IN VERBAND MET ARTIKEL 4.

Het Sacrament van des Heeren Heilig Avondmaal.

LEZING X, ARTIKEL 5.

Bevoegd gezag in de Bediening.

LEZING XI, ARTIKEL 6.

De Kerk en haar ontwerp van samenstelling.

LEZINGEN OVER DE ARTIKELEN DES GELOOFS

van de Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen.

LEZING I.

INLEIDING.

1. BELANGRIJKHEID VAN THEOLOGISCHE STUDIE. — In de korte periode van tijd die het sterfelijk bestaan omspant, is het niet mogelijk voor den mensch om ieder overwegenswaardig gedeelte van het uitgebreide koninkrijk van kennis nauwkeurig te onderzoeken; redenen waarom het eene zaak van wijs oordeel wordt, die vertakkingen voor de studie uit te zoeken, welke beloven te zullen bewijzen van de grootste waarde te zijn. Alle waarheid is waardevol; — prijzenswaardig elk soort op zijne plaats, en toch met het oog op de mogelijke toepassingen ervan, — zijn sommige waarheden nog van onvergelijkelijk grootere waarde dan anderen. Eene kennis te bezitten van de beginselen van den handel is noodzakelijk voor het succes van den koopman; bekend te zijn met de wetten van de zeilvaartkunde is verlangd van den zeevaarder; vertrouwd te zijn met de betrekking waarin bodem en oogst tot elkander staan is onvermijdelijk voor den landbouwer; kennis te bezitten van de diepzinnige beginselen van de wiskunde is noodzakelijk voor den ingenieur en sterrekundige, en evenzoo is eene practische kennis van God noodzakelijk voor de zaligheid van iedere menschelijke ziel die de macht van oordeel en onderscheid heeft verkregen. De waarde van theologische kennis dient daarom niet te worden onderschat, en het valt zelfs te betwijfelen of de belangrijkheid ervan wel in eenig opzicht kan worden overschat.

2. WAT IS THEOLOGIE? — Het woord „theologie" is van Griekschen oorsprong, en komt van *Theos*, hetwelk God beteekent, en *logos*, verhandeling, of bespreking daarvan afgeleid, vergelijkende wetenschap der Godheid derhalve, of met andere woorden, de wetenschap die ons van God leert, omsluitende eveneens de betrekking die er bestaat tusschen het Volmaakte Wezen en Zijne schepselen. De term is reeds zéér lang gebruikt, en kan worden teruggebracht tot heidensche bronnen. Plato en Aristoteles spraken reeds van theologie als van de leerstellingen omtrent de Godheid en de heilige dingen. Beknoptelijk samengevat

dan is theologie de „geopenbaarde wetenschap welke het wezen en eigenschappen Gods behandelt, Zijne betrekking tot ons, de beschikkingen van Zijne voorzienigheid, Zijnen wil aangaande onze handelingen, en Zijne doeleinden betreffende ons einde.[1].

3. Door sommigen is het voor eene waarheid gehouden, dat theologische kennis geen behoorlijk onderwerp is voor ontleedkundige en andere wetenschappelijke behandeling van de zijde der menschen, en dat, in zooverre als een waar begrip der Godheid, — waarmede natuurlijk het onderwerp ten allernauwsten samenhangt, — noodzakelijk gebaseerd moet worden op openbaringen uit geheiligden bron, wij dergelijke kennis enkel kunnen verkrijgen waar het ons door genade wordt gegeven, en dat een pogen tot critisch onderzoek daaromtrent, bij de feilbare machten van het menschelijk oordeel, het aanpassen zoude zijn van de uiterst onvoldoende wijsheid der menschen als eene maatstaf omtrent de daden Gods. Menige waarheden zijn zonder hulp van elders buiten het bereik der menschelijke rede, en de theologische feiten zijn verklaard als te staan zelfs boven de rede, en dit nu is waar in zooverre als dezelfde bemerking ook kan worden toegepast op andere soorten van waarheid, want alle waarheid, eeuwig zijnde, staat superieur tegenover de rede, als zijnde geopenbaard aan de rede, en niet als eene schepping van de rede; niettegenstaande dienen waarheden te worden geschat en vergeleken door de beoefening der rede.

4. DE OMVANG VAN THEOLOGIE. — Wie kan de grenzen dezer wetenschap overzien? Zij komt in aanraking, en staat in betrekking tot de Godheid — de fontein der kennis, de bron der wijsheid; met de bewijzen van het bestaan van een Volmaakt wezen en andere bovennatuurlijke persoonlijkheden; met de toestanden waaronder, en de middelen waardoor geheiligde openbaring wordt medegedeeld; met de eeuwige beginselen die de schepping der werelden bestuurt; met de machten der natuur in al hunne verschillende openbaringen. Voornamelijk echter is theologie de wetenschap omtrent God en godsdienst, en zoekt voor te stellen, „de systematische tentoonstelling van geopenbaarde waarheid, de wetenschap van het Christelijk geloof en leven”. In meer algemeenen zin echter, heeft theologie ook te doen met andere waarheden dan die welke speciaal „geestelijke dingen” worden genoemd; haar domein is co-extensive met dat der waarheid.

5. De industrieele ondernemingen die het menschdom bevoordeelen, de schoone kunsten die aangenaam aandoen en beschaven, de wetenschap die het verstand vergroot en verheft, zijn slechts fragmenten van de groote en nog onvoltooide volume van waarheid die tot de aarde is gekomen van eene eeuwige en onuitputtelijke bron. De allesomvattende studie van theologie derhalve, sluit alle bekende waarheden in zich. God heeft zichzelven opgeworpen als

1.) Zie Leer en Verb., Lezing I, over „Geloof.”

de Groote Leeraar [1]; door persoonlijke openbaringen, of door de bediening van Zijne daartoe aangestelde dienstknechten, is het dat Hij Zijne sterfelijke kinderen onderwijst. Aan Adam deed Hij de kunde kennen van landbouw,[2] en leerde hem zelfs door voorbeeld de bekwaamheid om kleeren te maken.[3] Aan Noach en Nephi gaf hij onderwijs in het bouwen van schepen [4]; Lehi en Nephi werden door Hem onderwezen in de zeilvaartkunde[5]; en voor hun geleide op het water, zoowel als voor hunne reizen op het land bereidde Hij voor hen de Liahona[6], een kompas, wat met meer effect werkte dan de aardsche magneet; en verder nog ontving Mozes Goddelijk onderwijs in de architectuur.[7]

6. THEOLOGIE EN GODSDIENST schoon ten nauwste verwant, zijn toch lang niet hetzelfde. Iemand kan heel ervaren en bedreven zijn in theologische kennis, en toch kan hem godsdienst, ja zelfs zedelijke waarde ten eenemale ontbreken. Theologie kan worden vergeleken bij t h e o r i e, terwijl godsdienst de p r a k t ij k vertegenwoordigt. Is theologie het voorschrift, godsdienst is het voorbeeld. De een dient de aanvulling te zijn van de andere; theologische kennis dient het godsdienstig geloof en de praktijk daarvan te sterken. Zooals aangenomen door de Heiligen der Laatste Dagen, omvat de theologie het geheele plan van het Evangelie. „Theologie is geordende wetenschap of kennis, in de regionen van het intellect datgene vertegenwoordigende, wat de godsdienst vertegenwoordigt in het hart en het leven van den mensch." [8] Wetenschap heeft enkel met het verstand te doen, en hoe voortreffelijk ook de belangrijkheid daarvan is, toch kan zij falen om het verharde hart te beïnvloeden.

7. DE „ARTIKELEN DES GELOOFS". — Het geloof en de voorgeschreven gebruiken van de meeste religieuze secten zijn gewoonlijk opgeteekend in geformuleerde geloofsbelijdenissen. De Heiligen der Laatste Dagen kondigen geene belijdenis aan als het complete wetboek van hun geloof, want aangezien zij het er voor houden, dat de voorschriften van het eeuwige leven onveranderlijk zijn, nemen zij het beginsel aan van blijvende openbaring als karakteristiek kenmerk van hunne godsdienst. Toch echter, toen hem gevraagd werd om een beknopte en zaakrijke voorstelling van de voornaamste godsdienstige inzichten van zijn volk, kondigde Joseph Smith, de eerste profeet der Kerk in de tegenwoordige bedeeling, de „Artikelen des geloofs van de Kerk van Jezus

---

1.) Zie Sleutel tot Godgeleerdheid, door Parley P. Pratt, hoofdstuk I.
2.) Gen. 2 : 8. Paarl van Groote Waarde. Boek van Mozes 4 : 24.
3.) Gen. 3 : 21. Paarl van Groote Waarde. „ „ „ 4 : 27.
4.) Gen. 6 : 14, I Nephi 17 : 8, 18 : 1-4.
5.) I Nephi 18 : 12, 21.
6.) I Nephi 16 : 10, 16, 26-30; 18 : 12, 21. Alma 37 : 38.
7.) Ex. 25, 26 en 27.
8.) W. E. Gladstone.

Christus van de Heiligen der Laatste Dagen", aan als eene geloofsverklaring. Deze artikelen omvatten de meer belangrijke en kenmerkende eigenschappen van het Evangelie, zooals door deze Kerk aangenomen, hoewel ze niet compleet zijn als eene uiteenzetting van ons geloof, dewijl door een van de artikelen zelve wordt verklaard, „Wij gelooven in al wat God geopenbaard heeft, al wat Hij nu openbaart, en wij gelooven dat Hij in de toekomst nog vele groote en voorname dingen zal openbaren aangaande Zijn koninkrijk." Van den tijd van hunne eerste aankondiging af aan, zijn de Artikelen des Geloofs aangenomen geworden door het volk,[1] en op den 6 den October 1890, re-adopteerden de Heiligen der Laatste Dagen, in eene algemeene conferentie vergaderd, de Artikelen als een gedeelte van hun gids en geleide in zaken des geloofs en der leering. Aangezien deze artikelen de leidende leerstukken der Kerk in systematische orde voorstellen, bevelen zij zichzelven bij ons aan als eene gemakkelijke schets voor ons plan van studie.

8. DE STANDAARDWERKEN DER KERK vormen ons geschreven gezag in leerstukken; maar in geenen deele zijn ze onze eenige bronnen van informatie en onderwijs in de theologie der Kerk. Wij gelooven dat God heden nog even zoo gewillig is als Hij altoos is geweest, om Zijnen wil en raad tot het menschdom te openbaren, en eveneens dat Hij ook zoo doet, door daartoe uitverkozen en aangewezen kanalen. Wij verlaten ons daarom op de leeringen van de levende orakelen Gods, als zijnde namelijk van gelijkelijke waarde als het geschreven woord; de mannen in de hoogste autoriteit erkend zijnde en aangenomen door de Kerk als profeten en openbaarders, en als zijnde in het bezit van de macht van het heilig Priesterschap. De geschreven werken. als autoritair en bindend geleide in geloof en leerstelling door de Kerk bij stemming aangenomen, zijn vier in getal, namelijk, de Bijbel, het Boek van Mormon, de Leer en Verbonden, en de Paarl van Groote Waarde. Andere werken zijn en worden uitgegeven door de ambtenaren en leden der Kerk, en velen van dezulken zijn zonder eenig voorbehoud gesanctioneerd door het volk en hunne Kerkelijke autoriteiten, maar de vier opgenoemde werken zijn de eenige geregelde daargestelde standaardwerken van de Kerk. Van de leerstellingen, behandeld in de bindende standaardboeken mogen de Artikelen des Geloofs beschouwd worden als een getrouw, en schoon welliswaar noodzakelijk, toch echter een onvolmaakt uittreksel.

Joseph Smith, de profeet.

9. JOSEPH SMITH, wiens naam is toegevoegd aan de artikelen des Geloofs, was de profeet door wien de Heer het Evangelie in deze laatste dagen tot de aarde herstelde, in overeenstemming

---

1.) Zie Aanteekening 1.

met de verklaringen in voorafgegaan zijnde bedeelingen gemaakt. De kwestie van de Goddelijke betrouwbaarheid van de zending van dezen man is van zeer belangrijken aard voor de ernstige onderzoekers der leerstellingen van de Heiligen der Laatste Dagen. Zijn zijne beweringen, als eene van God gegeven aanstelling te hebben ontvangen, valsch, vormende als zij doen het fondament van de Kerk in de laatste bedeeling, het daarop opgetrokken gebouw kan dan niet stabiel zijn. Is daarentegen zijne beteekenisvolle ordinantie onder de handen van hemelsche personen een feit, onnoodig is het dan verder te zoeken naar de reden van de wondervolle sterkte en groeiende kracht van de herstelde Kerk. De omstandigheden van de Goddelijke handelingen met Joseph Smith, de wonderbaarlijke ontwikkeling van het werk ingesteld door dezen profeet van den nieuweren tijd, de vervulling door zijnen dienst van vele van de grootste voorspellingen van ouds, en zijn eigen profetische uitingen met hunne letterlijke vervullingen, zullen nog in wijden kring erkend worden als afdoende bewijzen van de waarde en werkelijkheid van zijne bediening.[1]. De verheven beweringen, voor hem en het werk zijns levens gehandhaafd, de faam, die zijnen naam bekend heeft gemaakt voor goed zoowel als voor kwaad onder de meeste van de beschaafde natiën der wereld, de duurzaamheid en groeiende sterkte van de godsdienstige en maatschappelijke instellingen, welke hunnen oorsprong als negentiende-eeuwsche oprichtingen verschuldigd zijn aan de bediening van dezen man, geven hem eene persoonlijke belangrijkheid, die op zijn minst hem eene voorbijgaande overweging en aandacht waarbort.

10. ZIJNE AFKOMST, JEUGD, ENZ. — Joseph Smith, de derde zoon, en het vierde kind uit eene familie van tien, werd den 23 sten December 1805, geboren te Sharon, Windsor County, Vermont. Hij was de zoon van Joseph en Lucy (Mack) Smith; een eerwaardig paar, dat, schoon slechts povertjes, toch gelukkig leefde temidden van hunne huiselijke bezigheden en spaarzaamheid. Toen de knaap Joseph, tien jaar oud was, verliet de familie Vermont, en zette zich neder in de Staat New-York, het eerst in Palmyra, en later te Manchester, Ontario County. Op laatstgenoemde plaats sleet de toekomstige profeet de meeste van de dagen zijner jeugd. Evenals zijne broeders en zusters, had ook hij slechts weinig school genoten, en voor de allereenvoudigste beginselen van eene opleiding die hij door ernstige pogingen in staat was over te winnen, was hij het meeste aan zijne ouders verschuldigd, welke den regel volgden om een gedeelte van hun begrensde ledige tijd te besteden aan het onderwijs van de jongere leden van hun huisgezin.

11. In hunne godsdienstige neigingen helde de familie over tot de Presbyteriaansche Kerk. De moeder, en drie of vier der kin-

1.) Zie Aanteekening 3.

deren hadden zich met deze secte vereenigd, maar Joseph, op zekeren tijd een gunstigen indruk ontvangen hebbende vande Methodisten, hield zich zelven vrij van alle lidmaatschap van een of andere secte, ten zeerste zich verwonderende over den strijd en het verschil van gevoelen onder de kerken van dien tijd. Hij vermeende recht te hebben te verwachten, dat in de Kerk van Christus eenheid en harmonie zoude zijn, en in de plaats daarvan zag hij in de kijvende secten enkel verwarring. Terwijl Joseph in zijn vijftiende jaar was, werd de omtrek waar zijn tehuis was gevestigd bezocht door een storm van godsdienstige opwinding, dewelke, met de Methodisten beginnende, spoedig algemeen werd onder alle secten. Langdurige opwekkingsvergaderingen werden gehouden, en de openbaringen van sectarische wedijver was zoo menigvuldig als verscheiden. Deze toestanden droegen heel wat bij aan de droefheid van den jeugdigen zoeker naar waarheid.

12. ZIJN ZOEKEN NAAR DE WAARHEID EN HET RESULTAAT. Hier volgt Joseph's eigen verhaal van den loop zijner handeling:

„Temidden van dezen woordenstrijd en verwarring van meeningen, zeide ik dikwijls tot mijzelven: Wat moet er gedaan worden? Welke van al deze partijen is recht; of, zijn zij allen te zamen verkeerd? Als een harer recht is welke is het dan, en hoe zal ik dat weten?

Terwijl ik onder deze groote moeilijkheden gebukt ging, welke veroorzaakt werden door de twistingen der godsdienstige partijen, was ik op zekeren dag den zendbrief van Jakobus lezende, en daarvan hoofdstuk één, het vijfde vers, hetwelk luidt: *„Indien iemand van u wijsheid ontbreekt, dat hij ze van God begeere, die een iegelijk mildelijk geeft en niet verwijt; en zij zal hem gegeven worden.*[1] Nooit te voren kwam eenige schriftuurplaats met meer kracht tot het menschelijk hart, dan deze deed op dezen tijd tot het mijne. Zij scheen met groote kracht alle gevoelens van mijn hart te doordringen. Ik dacht er telkens en telkens over na, wetende dat als eenig persoon wijsheid van God noodig had, ik het was, want ik wist niet hoe te handelen, en tenzij ik meer wijsheid verkreeg als ik toen had, zoo zoude ik nimmer weten; want de godsdienstleeraars der verschillende secten verstonden dezelfde schriftuurplaats zoo geheel anders, dat alle vertrouwen om de vraag op grond van den Bijbel te beantwoorden, vernietigd werd. Ten laatste kwam ik tot het besluit, dat ik in duisternis en verwarring moest blijven, of anders moest ik doen zooals Jakobus aanwijst, dat is, van God vragen. Eindelijk was ik vast besloten God te vragen, besluitende dat als Hij wijsheid gaf aan hen die wijsheid behoefden, en mildelijk wilde geven, en niet verwijten, ik het wagen kon. In overeenstemming hiermede, (mijn verlangen om God te vragen) ging ik naar het bosch om eene poging te doen. Het was op den morgen van eenen schoonen helderen dag, vroeg in het voorjaar van

1.) Jac. 1 : 5.

het jaar achttienhonderd en twintig. Het was de eerste maal van mijn leven dat ik zulk eene poging deed, want te midden van al mijne bekommeringen had ik nog nimmer getracht, om overluid te bidden.

Toen ik op de plaats aangekomen was, alwaar ik te voren besloten had heen te gaan, knielde ik neder, na eerst om mij heen te hebben gezien, en ziende dat ik alleen was, begon ik de verlangens van mijn hart aan God op te offeren. Ik was nauwelijks begonnen, toen ik onmiddellijk door een zekere macht aangevallen werd, die mij geheel overmandde, en zulk een verbazenden invloed over mij had, dat mijne tong als gebonden was, zoo dat ik niet spreken kon. Groote duisternis begon mij te omringen, en het scheen mij gedurende eenigen tijd toe, alsof ik tot plotselinge verwoesting was gedoemd. Maar al mijne krachten aanwendende, om God aan te roepen, om mij uit de macht van dezen vijand, welke mij aangegrepen had, te verlossen; op hetzelfde oogenblik dat ik op het punt stond tot wanhoop te vervallen en mijzelven aan de verwoesting over te geven, — niet aan een denkbeeldigen ondergang, maar aan de macht van een werkelijk wezen van de onzichtbare wereld, dat zulk een wonderbare macht had als ik nooit te voren in eenig wezen gevoeld had, — juist op dit oogenblik van groote schrik, zag ik een kolom van licht, de glans der zon overtreffende, juist boven mijn hoofd, welke langzaam nederdaalde, totdat het mij bereikte.

Nauwelijks was het verschenen, of ik vond mijzelven verlost van den vijand, die mij gebonden hield. Toen het licht op mij rustte, zag ik twee personen, wier luister en heerlijkheid alle beschrijving te boven gaat, boven mij in de lucht staan. Een hunner sprak tot mij, mij bij name noemende, en zeide, op den ander wijzende: *„Deze is Mijn geliefde Zoon, hoort Hem!"* [1].

13. In antwoord op zijn gebed om geleid te worden tot die secte welke recht was, werd hem verteld zich bij geen enkele hunner aan te sluiten, aangezien allen verkeerd waren, met hunne geloofsbelijdenissen welke verfoeilijk waren in de oogen des Heeren, en hunne onoprechte belijders, en dat zij wel met hunne lippen Hem naderden, maar hunne harten verre van den Heer hielden, leerende leeringen die geboden van menschen zijn, hebbende eene gedaante van godzaligheid, terwijl ze de kracht ervan verloochenden.

14. Zulke kennis, als medegedeeld door deze geheel zonder voorbeeld zijnde openbaring kon niet gevangen blijven in het hart van den knaap. Hij aarzelde niet deze heerlijke waarheden bekend te maken, het eerst aan de leden van zijne familie, die zijne getuigenis onder voorbehoud ontvingen, en daarna aan de leeraars der onderscheidene belijdenissen die zoo ijverig waren geweest om hem te bewegen als lid van hunne secte toe te treden. Tot zijne verrassing bejegenden dezen, die zich uitgaveu voor leeraars van Christus, zijne getuigenis met de allergrootste minachting, verklarende, dat de

1.) Paarl van Groote Waarde. Geschriften v. Jos. Smith 2 : 10-17.

dag van openbaring van God reeds sinds lang tot het verleden behoorde, en dat de manifestatie, zoo hij inderdaad iets dergelijks had ontvangen, zekerlijk van den Satan was. Niettegenstaande dat, spanden deze leeraars zich tezamen in, met vereende krachten, — vreemd met het oog op de vroegere vijandschap onderling, — om den jongeling bespottelijk te maken, en zijne getuigenis te weerspreken. De buren kwamen in opstand; vervolging, bitter en wraakgierig werd tegen hem en zijne familie aangevoerd; zelfs werd door een grage moordenaar op hem geschoten; en toch door dit alles heen bleef hij voor lichamelijk letsel bewaard; en ten spijt der vermeerderende tegenstand, bleef hij getrouw en standvastig aan de getuigenis van zijn hemelsch bezoek.[1]. In dezen toestand van beproeving verbleef hij drie jaar lang zonder verdere openbaring, steeds verwachtende, maar nimmer de toelichtende verklaringen en instructies ontvangende, waarna hij zoo verlangend uitzag. Hij was zeer gevoelig omtrent zijn eigen fouten en zich van zijne zwakheden volkomen bewust. Hij pleitte met den Heer, zijne dwalingen erkennende, en om hulp en bijstand vragende.

15. ENGELENBEZOEKEN. — Op den avond van den 21 sten September, 1823, terwijl hij biddende was voor de vergiffenis van zijne zonden, en voor geleide omtrent zijne toekomst, werd hij gezegend met eene andere hemelsche openbaring. In zijne kamer verscheen een schitterend licht, en in het midden daarvan stond een persoon, in het wit gekleed, met een gelaat en voorkomen, stralend van reinheid en liefde. Deze hemelsche bezoeker, diende zichzelven aan als te zijn Moroni, een boodschapper, gezonden van de tegenwoordigheid van God, — en voer daarna voort om den jongeling te onderwijzen in sommige van de heilige doeleinden, waarin Joseph een werkzaam aandeel had te nemen. De engel zeide, dat door hem als het aardsche instrument, de ware Kerk opnieuw op de aarde zoude worden opgericht, alsmede dat zijn naam bekend zoude worden onder alle natiën en volken, geeërd door de goeden, en onteerd door de boozen. Voorts, dat een verslag gegraveerd op platen van goud, eene geschiedenis bevattende van de volkeren die vroeger geleefd hadden op het westelijk vasteland, en een bericht van des Zaligmakers bedieningen onder het volk van dat land, — verborgen was in een nabijzijnden heuvel; dat bij deze platen twee heilige steenen waren, bekend als de Urim en Thummim, door het gebruik waarvan de menschen in oude tijden zieners waren geworden, en dat door deze instrumenten God hem in staat zoude stellen het verslag op de platen gegraveerd, te vertalen.

16. De engel-boodschapper citeerde daarna verschillende profetiën, welke gegeven waren in de oude geschriften; sommigen van de aanhalingen waren anders dan wij ze in onzen Bijbel lezen. Van de woorden van Maleachi, werden de volgdende zinnen aangehaald:

1.) Zie Aanteekening 2.

„Want, zie, de dag komt die branden zal als een oven, en alle de hoogmoedigen, ja allen die boosheid doen, zullen branden als stoppelen, want hij die komt zal hen verbranden, zegt de Heer der heirscharen, en het vuur zal hen noch wortel, noch tak laten." [1]. En verder: — „Zie ik zal tot u het Priesterschap openbaren door de hand van Elia den profeet, vóór de komst van de groote en schrikkelijke dag des Heeren. En hij zal in de harten van de kinderen de belofte planten, tot de vaderen gemaakt, en de harten der kinderen zullen zich tot hunne vaderen keeren, want was het niet zoo, de geheele aarde zoude bij zijne komst verloren zijn," [2]. Onder andere schriftuurplaatsen citeerde Moroni de profetiën van Jesaja, in betrekking tot de herstelling van het verstrooide Israel, en de belofte van de regeering van rechtvaardigheid op de aarde, [3]. zeggende, dat de voorspellingen gereed stonden in vervulling te treden. Eveneens de woorden van Petrus tot de Joden, aangaande den profeet, waarvan Mozes zeide, die op zoude staan, verklarende, dat die profeet waarnaar verwezen, Christus was, en dat de dag nabij was, dat ieder die de woorden van den Zaligmaker verwierp, afgesneden zoude worden en uitgeworpen van uit het volk. [4].

17. Zijne boodschap gebracht hebbende, vertrok de engel; het licht in de kamer scheen zich om den persoon samen te trekken en verdween met hem. De hemelsche bezoeker keerde echter ten tweede, en ook ten derden male nog terug dien nacht, telkens de onderwijzingen herhalende, vermaningen toevoegende aangaande datgene wat verlangd werd, en waarschuwende omtrent de verleidingen die den jeugdigen ziener zouden omringen. Den volgenden dag verscheen Moroni opnieuw aan Joseph, nogmaals de waarschuwingen en onderwijzingen van den vorigen nacht herhalende, en vertelde hem om zijnen vader alles bekend te maken en mede te deelen, wat hij had gehoord en gezien. Zoo deed de knaap, en de vader getuigde terstond dat de meededeelingen van God afkomstig waren.

18. Joseph ontdekte spoedig den heuvel hem in het visioen omschreven. Hij herkende de plek door den engel aangewezen, en na eenige moeite legde hij een steenen doos bloot, de platen bevattende en andere dingen waarvan gesproken door Moroni. De hemelsche boodschapper stond wederom naast hem; verbood het wegnemen van den inhoud op dien tijd, zeggende, dat vier jaar voorbij moesten gaan alvorens de platen aan zijne hoede zouden worden toevertrouwd, en dat het van hem verlangd werd om de plek jaarlijks om denzelfden tijd te bezoeken. Bij gelegenheid van elk dezer bezoeken onderwees de engel den jongen man meer volledig aangaande het werk wat hem te wachten stond.

1.) Verg. Maleachi 4 : 1.

2.) Verg. Maleachi 4 : 5-6.

3.) Zie Jesaja 11.

4.) Zie Hand. 3 : 22-23.

19. Het is niet het doel van deze lezing om opnieuw in alle onderdeelen het leven en de bediening van Joseph Smith[1] te bespreken. De aandacht die wij tot dusver geschonken hebben aan de openende tooneelen van zijn Goddelijk aangewezen zending, was met het oog op de ongewone belangrijkheid verbonden met de intrede van de nieuwere bedeeling van Gods voorzienigheid. Het voortbrengen der platen uit hunne rustplaats van voor eeuwen her, de vertaling ervan door Goddelijke macht, en de uitgave van het verslag als het Boek van Mormon, zal bij een latere gelegenheid de noodige aandacht worden geschonken ; voor het oogenblik is het voldoende te zeggen, dat het aloude verslag vertaald is geworden, dat het Boek van Mormon aan de wereld is gegeven, en dat de inhoud aangenomen is door de Heiligen der Laatste Dagen, als een geheiligd geleide en gids.

20. LATERE ONTWIKKELINGEN. HET MARTELAARSCHAP. Ter gestelder tijd dan, werd de Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen georganiseerd; het priesterschap werd hersteld door de verordineering van Joseph Smith door hen die den sleutel van deze bevoegdheid bezaten van vroegere bedeelingen. Vanaf een beginnend ledenaantal van slechts zes personen, groeide de Kerk totdat zij nog gedurende den levensduur van den profeet Joseph, duizenden omvatte, en die groei is doorgegaan met voorbeeldelooze spoed en stabiliteit, tot op den huidigen dag. Een bij een werden de machten en bevoegdheden door de Kerk in vroegere dagen bezeten, hersteld door den man die gekozen en verordineerd was als de eerste ouderling in deze bedeeling der laatste dagen. Met het uitbreiden der Kerk, vermeerderde ook de vervolging, en het gevolg van boozen tegenstand bereikte zijn hoogtepunt in den gruwelijken marteldood van den profeet en zijnen broeder Hyrum, — toen ter tijde patriarch van de Kerk, — op 27 Juni, 1844. De gebeurtenissen, opklimmende tot, en haar toppunt bereikende in den schandelijken moord op deze mannen, te Carthage, in Illinois, zijn zaken die tot de gewone geschiedenis behooren. Het is voldoende voor ons om te zeggen, dat beide, zoowel de profeet als de patriarch het geheiligd zegel van hun levensbloed gaven voor de getuigenis der waarheid die ze moedig hadden gehandhaafd in het gezicht van onverdraagzame vervolging, gedurende bijna het vierde gedeelte van eene eeuw.[2].

21. ECHTHEID EN BETROUWBAARHEID VAN DE ZENDING VAN JOSEPH SMITH. De bewijzen der Goddelijke bevoegdheid in het werk door Joseph Smith opgericht, en van de juistheid der beweringen gemaakt door en van den man, kunnen als volgt worden opgesomd :

1e Oude profetiën zijn door zijnen dienst vervuld geworden in

1.) Zie Aanteekening 5.

2.) Zie Aanteekening 4.

de herstelling van het Evangelie en de wederoprichting van de Kerk op aarde.
II. Hij ontving door directe verordineering en aanstelling onder de handen van hen die de macht daarvoor hielden in vroegere bedeelingen, de bevoegdheid en het gezag om als bedienaar op te treden in de onderscheidene verordeningen van het Evangelie.
III. Zijn in het bezit zijn van de macht der ware profetie en andere geestelijke gaven, wordt getoond door de resultaten van zijne bediening.
IV. Zijne leerstellingen zijn zoowel waar als schriftuurlijk.

Elk dezer bewijzen zal de noodige aandacht worden geschonken, en breedvoerig worden behandeld in het plan onzer studie van de Artikelen des Geloofs, en schoon een in alle onderdeelen omschreven overweging niet in dit gedeelte van ons onderzoek op zijne plaats zou zijn, mogen toch enkele kleine uitbeeldingen, kortelijks aangehaald, alhier tot verduidelijking dienen.

22. I DE VERVULLING DER PROFETIE, gewrocht door het levenswerk van Joseph Smith, is overvloedig duidelijk. Johannes de Openbaarder, in zijn visioen van de bedeeling der laatste tijden, verstond en voorspelde dat het Evangelie opnieuw van uit de hemelen gezonden zoude worden, en tot de aarde hersteld door de directe bediening van eenen engel. „En ik zag eenen anderen engel vliegende in het midden des hemels en hij had het eeuwige Evangelie, om te verkondigen dengenen, die op de aarde wonen, en aan alle natie en geslacht en taal en volk.” [1]. Een gedeeltelijke vervulling van deze voorspelling wordt gevonden in de manifestatie van den engel Moroni aan Joseph Smith, zooals alreeds omschreven, waarbij de herstelling van het Evangelie werd aangekondigd. De spoedige verwezenlijking van andere profetiën der oudheid was beloofd, en een verslag, voor een gedeelte beschreven, als bevattende „de volheid van het Eeuwig Evangelie” was aan zijne zorgen toevertrouwd om te vertalen en dan te verspreiden onder alle natiën, geslachten en volkeren. Het overblijvende gedeelte van de voorspellende uiting van Johannes, betreffende de gezaghebbende roepstem tot bekeering en de voltrekking van Gods oordeel, de verschrikkelijke tooneelen der laatste dagen voorbereidende, is thans bezig letterlijk en met spoed in vervulling te treden.

23. Maleachi voorspelde de komst van Elia, in het bijzonder met macht bekleed om het werk in te wijden van eene hereeniging tusschen de vaderen en de kinderen, en kondigde deze zending aan als een noodzakelijk voorspel van de komst van „de groote en schrikkelijke dag des Heeren”. [2]. De engel Moroni bevestigde de waarheid en het gewicht van deze voorspelling in eene daarmede in overeenstemming zijnde her-

1.) Openb. 14 : 6.
2.) Maleachi 4 : 5-6.

haling.[1]. Joseph Smith en zijn metgezel in de bediening, Oliver Cowdery, getuigden met heiligen ernst dat zij bezocht werden door Elia den profeet, in den Tempel te Kirtland, den derden April 1836, bij welke gelegenheid de hemelsche boodschapper verklaarde dat de dag waarvan gesproken door Maleachi, nu in zijne volheid gekomen was. „Daarom," — vervolgde hij, — „zijn de slentelen dezer bedeeling in uwe handen toevertrouwd, en hierdoor moogt gij weten, dat de groote en vreeselijke dag des Heeren nabij is, zelfs voor de deur."[2]. Den bijzonderen aard van de vereeniging der vaderen en kinderen, waarop beiden, zoowel Maleachi als Moroni zoo grooten nadruk legden, is verklaard geworden als bestaande in het werk van plaatsvervangende verordeningen, insluitende den doop voor de dooden, die namelijk van de aarde zijn gegaan zonder eene kennis van het Evangelie. In het onderwijzen van deze leerstelling en in het in practijk brengen van deze opdracht, staat de Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen in dezen tijd geheel alleen onder de secten van het beweerde Christendom.

24. De oude schriften zijn vol van profetiën aangaande de herstelling van Israël in de laatste dagen, en de vergadering van het uitverkoren volk van onder de natiën der aarde, van de landen waarnaar ze heen zijn geleid of gedreven, tot straf voor hunne afwijkingen en zonden.[3]. In de voorspellingen van het verleden werd het werk van de vergadering zóó belangrijk en op den voorgrond tredend beschouwd, dat vanaf den tijd van Israël's uittocht, in de geheiligde geschriften, de laatste dagen gekenmerkt zijn als die van de bedeeling der vergadering. Het terugkeeren der stammen na hun lange en verre verstrooiing is daarin tot een inleidend werk gemaakt van de oprichting der voorspelde regeering van rechtvaardigheid, met Christus op den troon der wereld; en de vervulling daarvan is gegeven geworden als een zeker voorteeken van het duizendjarig rijk. Jeruzalem zal opnieuw worden opgericht als de Stad des Grooten Konings op het Oostelijke halfrond, en Zion of het Nieuw-Jeruzalem zal worden gebouwd op het westelijk vasteland; de tien Stammen zullen terug worden gebracht van hun verborgen schuilplaats in het Noorden, en de vloek zal van Israël worden weggenomen. Van af de eerste dagen van de bediening van Joseph Smith, onderwees hij het leerstuk van de vergadering en legde dit der Kerk op als een plicht, en dit verschijnsel in het werk van een Heilige der Laatste dagen is een der meest karakteristieke kenmerken. Joseph Smith en Oliver Cowdery verklaren dat de voortzetting van dit werk door de Kerk aan hen door Mozes was opgedragen, die als de leider van Israël in vroegere dagen de

---

1.) Zie bladz. 9.

2.) Leer en Verb. 110 :13-16.

3.) Zie Lezingen over Art. 10.

sleutelen der bevoegdheid daarvan hield. Hunne getuigenis wordt aldus gegeven in de beschrijving van de openbaringen in den Kirtland tempel, op den 3 den April 1836: „Mozes verscheen voor ons en deze droeg de sleutelen aan ons over voor de vergadering van Israël van de vier deelen der aarde, en het leiden der tien stammen uit het land van het Noorden." [1]. Met betrekking tot den ernst waarmede dit werk begon, en de groote vooruitgang hierin alreeds gemaakt, stel u de honderden en duizenden voor die behooren tot de geslachten van Israël, en alreeds vergaderd zijn in het Rotsgebergte, rondom het huis des Heeren, thans opgericht, en hoor het lied van het uitverkoren zaad onder de natiën, begeleid door het accompagnement van de daden die het ten gevolge heeft: „ Komt en laat ons opgaan tot den berg des Heeren, en ten huize van den God Jacobs, opdat Hij ons leere van zijne wegen, en wij in Zijne paden wandelen; want uit Zion zal de wet uitgaan, en des Heeren woord uit Jeruzalem,"[2]

25. Het voortbrengen van het Boek van Mormon wordt door de Heiligen der Laatste Dagen beschouwd als eene directe vervulling van profetie.[3] De vernedering van Israel voorspellende, aan wien de macht van het priesterschap in vroegere dagen gegeven was, sprak Jesaja's mond het woord des Heeren uit op de volgende wijze: „Dan zult gij vernederd worden; gij zult uit de aarde spreken, en uwe spraak zal uit het stof zachtjes voortkomen; en uwe stem zal zijn uit de aarde als van eenen toovenaar, en uwe spraak zal uit het stof piepen.[4] Voorwaar het Boek van Mormon is de stem van een volk dat laag viel, en uit het stof sprak, waaruit het boek letterlijk genomen was. Het geheel beweert te zijn de geschiedenis van slechts een klein gedeelte van het huis van Israël, een deel van de familie van Jozef, en die door een wonderbare hand, zes eeuwen vóór Christus naar het westelijke vasteland werden geleid. Van het hout van Jozef, en het voortkomen daarvan, als eene getuigenis paralel loopende met dat van Juda, (een gedeelte van den Bijbel,) sprak de Heer als volgt door den profeet Ezechiël: „Gij nu, menschenkind! neem u een hout, en schrijf daarop: Voor Juda, en voor de kinderen Israëls, zijne metgezellen; en neem een ander hout, en schrijf daarop: Voor Jozef, het hout van Efraim, en van het gansche huis Israëls, zijne metgezellen. Doe gij ze dan naderen, het een tot het ander, tot een eenig hout; en zij zullen tot een worden in uwe hand. En wanneer de kinderen uws volks tot u zullen spreken, zeggende: Zult gij ons niet te kennen geven, wat u deze dingen zijn? Zoo spreek tot hen: Alzoo zegt de Heere Heere: Ziet, Ik zal het hout van Jozef, dat in Eraim's hand geweest is, en

---

1.) Leer en Verbond 110 : 11.

2.) Micha 4 : 1-2.

3.) Zie Lezingen over het „Boek van Mormon" artikel 8.

4.) Jesaja 29 : 4. Zie ook 2 Nephi 3 : 19.

van de stammen Israëls, zijne metgezellen, nemen, en Ik zal dezelve met hem voegen tot het hout van Juda, en zal ze maken tot een eenig hout, en zij zullen een worden in mijne hand"[1]. De volgende verzen verklaren dat de vergadering en herstelling van Israël onmiddellijk de vereenigde getuigenissen van Juda en Jozef volgen zou. De twee verslagen zijn thans voor de wereld, en vereenigen zich in hunne getuigenissen van het eeuwige Evangelie, en het werk van vergadering is met vooruitgang bezig.

26. Het wordt verder bewezen door de Schriften, dat de bedeeling van het Evangelie in de laatste dagen eene bedeeling is van herstelling en terugbrenging, en alzoo in waarheid, eene „bedeeling van de volheid der tijden." Paulus verklaart, dat het het welbehagen des Heeren is, „om in de bedeeling van de volheid der tijden, wederom alles tot een te vergaderen in Christus, beide dat in den hemel is, en dat op de aarde is."[2] Deze voorspelling vindt eene gelijkluidende mededeeling in het gezegde van den profeet Nephi: „Daarom alle dingen, die geopenbaard waren aan de kinderen der menschen zullen ten dien dage worden geopenbaard."[3] En in overeenstemming hiermede is de leering van Petrus: „Betert u dan en bekeert u, opdat uwe zonden mogen uitgewischt worden; wanneer de tijden der verkoeling zullen gekomen zijn van het aangezicht des Heeren, en Hij gezonden zal hebben Jezus Christus, die u tevoren gepredikt is; tot de tijden der wederoprichting aller dingen, die God gesproken heeft door den mond Zijner heilige profeten van alle eeuw."[4] Nu komt Joseph Smith met de verklaring, dat aan hem de bevoegdheid en het gezag is gegeven geworden om deze bedeeling van de volheid, terugbrenging, en herstelling, te openen, en dat door hem de Kerk beschonken is geworden met al de sleutelen en machten van het priesterschap, gehouden en beoefend in vroegere tijden: „Aan de Kerk is de macht van dit priesterschap gegeven, voor de laatste dagen en voor de laatste maal, in dewelke de bedeeling van de volheid der tijden is. Welke macht gij houdt in verband met al degenen die eenige bedeeling te eeniger tijd van af het begin der schepping ontvangen hebben."[5] Het daadwerkelijk bezit van deze gecombineerde en vereenigde machten wordt voldoende bewezen door het veelomvattende werk van de Kerk in haar tegenwoordig stelsel van handeling.

27. II. JOSEPH SMITH'S BEVOEGDHEID, was op hem bevestigd door directe bediening van hemelsche wezens, waarvan elk hunner deze macht op aarde had uitgeoefend. Wij hebben alreeds gezien hoe de engel Moroni, vroeger een sterfelijk profeet onder

1.) Ezech. 37 : 16-19.
2.) Efeze 1 : 9-10.
3.) 2 Nephi 30 : 18.
4.) Hand. 3 : 19-21.
5.) Leer en Verb. 112 : 30-32.

de Nephieten, aan Joseph de aanstelling overbracht om het verslag voort te brengen, hetwelk hij, — Moroni — voor veertienhonderd jaren terug, in de aarde had begraven. Wij leeren verder, dat op den 15den Mei, 1829, het lagere of Ääronische priesterschap op Joseph Smith en Oliver Cowdery bevestigd werd onder de hand van Johannes den Dooper [1], dewelke in zijnen tot onsterfelijkheid veranderde staat, kwam met die bijzondere orde van het priesterschap, welke de sleutelen van de bediening van engelen omvat, alsmede de leering van bekeering en den doop tot vergiffenis van zonden. Dit was die Johannes, die met de stem eens roependen in de woestijn dezelfde leerstelling had gepredikt, en eveneens eenmaal in Judea als de onmiddelijke voorlooper van den Messias, dezelfde verordening had bediend. In het overbrengen van zijne boodschap, beweerde Johannes den Dooper, dat hij handelde onder het toezicht van Petrus, Jacobus en Johannes, apostelen des Heeren, in wiens handen de sleutelen van het hoogere of Melchizedeksche Priesterschap berustten, welke sleutelen na verloop van tijd eveneens zouden worden gegeven. Deze belofte werd ongeveer een maand later vervuld, toen de even genoemde apostelen zich aan Joseph en Oliver manifesteerden, en hen tot het Apostelschap verordineerenden [2], hetwelk al de ambten omvat van de hoogere orde van het priesterschap, en het gezag en de bevoegdheid draagt om te kunnen bedienen in al de ingestelde verordeningen van het Evangelie.

28. Daarna, korten tijd nadat de Kerk zooals het behoorde was georganiseerd, werd de benoodigde autoriteit gegeven voor zekere speciale functies, waarbij de aanwijzende boodschapper in elk der onderscheidene gevallen diegene was, wiens recht het was zoo te doen, omdat hem in de dagen van zijne sterfelijkheid de bediening van dezelfde zaak was opgedragen. Zooals alreeds is gezien geworden, droeg Mozes de bevoegdheid over om het werk van de vergadering voort te zetten; en Elia, die den dood niet had gesmaakt, en zoodoende een bijzondere betrekking onderhield tusschen de levenden en de dooden, bracht de autoriteit over van plaatsvervangende bediening voor hen die van de aarde waren gegaan. Bij deze aanstellingen door hemelsch gezag, dient te worden toegevoegd die van Elias, die aan Joseph Smith en Oliver Cowdery verscheen, en de uitdeeling van het evangelie van Abraham aan hen toevertrouwde, zeggende, zooals eenmaal was gezegd geworden van den vader der geloovigen en zijn zaad in oude tijden, dat in hen en hun zaad alle de toekomende geslachten zouden worden gezegend.

29. Het is duidelijk dan, dat de beweringen, gemaakt door de Kerk, in betrekking tot hare autoriteit, compleet en bestaanbaar zijn, als komende van de bron door haar voorgegeven, en langs die kanalen door dewelken ze opnieuw tot de aarde zijn besteld

1.) Leer en Verb. 13.

2.) Leer en Verb. 27 : 12.

geworden. Schriftuur en openbaring, beide oud- en nieuw, ondersteunen als eene onwrikbare wet, het beginsel, dat niemand aan iemand anders de bevoegheid kan toevertrouwen en mededeelen, die de gever zelve niet bezit.

30. III. JOSEPH SMITH WAS ZELF EEN WAAR PROFEET: Deze bewering, wanneer ten volle waar gemaakt, is op zichzelf een voldoend bewijs van de deugdelijkheid der beweringen van dezen profeet der nieuweren tijd, en de proef daarvan is niet moeilijk van toepassing. In de dagen van het oude Israël, was er met goed gevolg een zekeren toetssteen vastgesteld om de beweringen van een verondersteld profeet te onderzoeken, en het voorschrift daaromtrent was als volgt: „Wanneer die profeet in den naam des Heeren zal hebben gesproken, en dat woord geschiedt niet en komt niet, dat is het woord, dat de Heere niet gesproken heeft; door trotschheid heeft die profeet dat gesproken; gij zult voor hem niet vreezen."[1] Wederkeerig derhalve, wanneer de woorden van den profeet door vervulling zijn bewaarheid, daar is op zijn minst een waarschijnlijk bewijs aanwezig van zijne oprechtheid. Van de vele voorspellingen geuit door Joseph Smith, en alreeds vervuld, of de gestelde tijd voor de vervulling ervan afwachtende, zullen een paar aanhalingen voldoende zijn voor ons tegenwoordig doel.

31. Een der eerste profetiën door hem geuit, welke, ofschoon niet *zijne* onafhankelijke uitspraak, maar die van den engel Moroni, maar toch door hem aan de wereld gegeven, had speciaal betrekking op het boek van Mormon, waarvan de engel zeide: „De kennis, die dit verslag bevat zal gaan tot iedere natie, geslacht en taal en volk onder heel den hemel."[2]. Deze verklaring was gemaakt vier jaar voor dat het werk der vertaling was begonnen, en veertien jaren voor dat de ouderlingen van de Kerk hun zendingswerk in vreemde landen aanvaardden. Sedert dien tijd is het Boek van Mormon vertaald geworden in twaalf vreemde talen, en in tien van deze uitgegeven, en nog steeds gaat het werk vooruit.

32. In Augustus 1824, terwijl de Kerk vervolging lijdende was in Illinois, en het westelijk gedeelte van het vasteland nog maar weinig bekend was, en dan nog slechts als een schatplichtig gebied van eene buitenlandsche natie, profeteerde Joseph Smit, dat de Heiligen in de toekomst nog veel tegenstand zouden moeten lijden, en gedreven zouden worden naar het Rotsgebergte, en dat velen die toen ter tijde beweerden trouw te zijn aan de Kerk, af zouden vallen, en anderen, getrouw aan hunne getuigenis, het martelnoodlot zouden ontmoeten; en sommige anderen zouden leven om mede te helpen in het maken van nederzettingen, en het bouwen van steden, en zien de Heiligen tot een machtig volk worden in het midden van het Rotsgebergte.[1]. De letterlijke vervulling van deze

1.) Deut. 18 : 22.

2.) Times and Seasons Vol. 2, no. 13.

voorspelling, geuit in 1842, en er kan aan worden toegevoegd, voorafgeschaduwd door een vroegere profetie in 1831,[1] de een vijf, en de andere zestien jaar voor de verhuizing der Kerk naar het westen, wordt bevestigd door de gewone geschiedenis van de nederzetting in, en de ontwikkeling van deze eens zoo onherbergzame streken. Zelfs de twijfelaars en de besliste tegenstanders der Kerk stemmen het wonder toe van de oprichting van een machtig gemeentebest in de valleien van het Rotsgebergte.

33. Een meest opmerkenswaardige voorspelling, nationale zaken betreffende, was uitgesproken door Joseph Smith, den 25sten December 1832, en spoedig daarna openbaar gemaakt onder de leden der Kerk en gepredikt door de ouderlingen, ofschoon niet eerder in druk uitgegeven dan in 1851.[2] De openbaring luidt ten deele als volgt: „Voorwaar, aldus zegt de Heere, aangaande de oorlogen die spoedig plaats zullen hebben, beginnende met den opstand in Zuid-Carolina, welke ten laatste in den dood en de ellende van vele zielen zal eindigen. De dagen zullen komen dat oorlog op alle natiën zal uitgestort worden, beginnende in die plaats. Want ziet, de Zuidelijke Staten zullen verdeeld zijn tegen de Noordelijke Staten, en de Zuidelijke Staten zullen andere natiën te hulp roepen, zelfs de natie van Groot-Brittannië.****** En na vele dagen zal het geschieden, dat slaven, die tot den oorlog geregeld en geoefend zullen zijn, tegen hunne meesters zullen opstaan." Ieder die de geschiedenis van de Vereenigde Staten bestudeert, is bekend met de feiten, die eene volkomen vervulling daarstellen, zelfs tot in de allerkleinste bijzonderheden, van deze ontzettende profetie. In 1861, meer dan 28 jaren nadat de voorzegde profetie was gegeven, en 10 jaar na de bekendmaking ervan in Engeland, brak de burgeroorlog uit, beginnende in Zuid-Carolina. De ijzingwekkende verslagen van dezen broederkrijg ondersteunen op treurige wijze de voorspelling aangaande „den dood en de ellende van vele zielen." Algemeen is het bekend dat slaven van de Zuidelijke staten wegliepen en ingelijfd werden in de legers van de Noordelijken, en dat de geconfedereerden om hulp gingen naar Groot-Brittannië. Ofschoon geen openlijk verbond tusschen de Zuidelijke staten en Engeland werd verkregen, verleende toch het Britsche gouvernement indirecte hulp en krachtige aanmoediging aan de Zuidelijken, op zoodanige wijze, dat dit aanleiding gaf tot serieuze internationale verwikkelingen. Schepen werden gebouwd en in Engelsche havens bemand ten voordeele van de geconfedereerden, en de resultaten van deze overtreding van de wetten der neutraliteit kostte het Engelsche rijk de som van vijftien en een half millioen dollars, welke som de Vereenigde Staten werd toegewezen bij het verdrag van Genève in het tot een eind brengen van de zoogenaamde „Alabama Claims." De Confederatie stelde gezanten aan in Engeland en Frankrijk, en met geweld werden deze afgevaardigden

1.) Leer en Verb. 49 : 24-25.

2.) Zie Leer en Verb. 87. Millennial Star. Vol. 49 p. 396.

door ambtenaren van de Vereenigde Staten afgehaald van de Britsche stoomer waarop ze zich hadden ingescheept. Deze daad, die de regeering van de Vereenigde Staten openlijk had toe te staan, was oorzaak, dat er een tijdlang gevaar bestond voor het uitbreken van een onbezonnen oorlog tusschen deze natie en Engeland.

34. De aangehaalde openbaring, zooals gegeven door Joseph Smith, bevat eveneens nog andere voorspellingen, waarvan sommigen nog op de vervulling ervan wachtende zijn. [1]. Het voorgestelde bewijs is voldoende om aan te toonen, dat Joseph Smith beschouwd als een instrument in het vervullen van profetiën geuit door de vertegenwoordigers des Heeren in vroegere tijden, vooraan staat onder die mannen, en dat zijn eigen beweringen omtrent het zijn van een profeet, overvloedig gerechtvaardigd zijn. Maar de gave van profetie, zoo rijkelijk uitgestort op dezen Elias der laatste dagen, en zoo vrijelijk en zonder mis te tasten door hem beoefend, is slechts een der geestelijke gaven waarmede hij, gezamentlijk met vele anderen die het priesterschap van hem ontvingen, was onderscheiden. De Schriften verklaren, dat zekere teekenen de Kerk van Christus zullen vergezellen, waaronder de gave van talen, gezondmakingen, onaantastbaarheid van den dood, en de macht over booze geesten. [2]. De beoefening dezer machten, die datgene tengevolge hebben wat over het algemeen „wonderen" wordt genoemd, is in geen enkel opzicht een onfeilbaar bewijs voor het bestaan van Goddelijke of gewijde autoriteit, want menigeen der ware profeten heeft nimmer dergelijke wonderen gewrocht, terwijl daarentegen anderen bekend zijn als dergelijke dingen te hebben voortgebracht door den invloed van booze geesten. [3]. Niettegenstaande dat, is het bezit van de machten ontwikkeld bij het werken van wonderen, een belangrijke karaktertrek van de Kerk; en wanneer dergelijke handelingen zijn voortgebracht in het volbrengen van heilige doeleinden, dienen ze als bevestigend bewijs van Goddelijke volmacht. Wij mogen daarom verwachten in de bediening van Joseph Smith en in die der Kerk in het algemeen, het getuigenis afleggend bewijs te vinden, wat wij dan ook in werkelijkheid doen, van insluitende manifestatiën van alle de beloofde gaven des Geestes. Dit onderwerp zal bij eene andere gelegenheid verder worden overwogen. [4].

35. IV. DE LEERSTELLINGEN DOOR JOSEPH SMITH GELEERD, alsmede door de Kerk van het heden, zijn waar en Schriftuurlijk. Om deze bewering te ondersteunen, moeten wij de principieele leerstellingen der Kerk in afzonderlijke orde beschouwen. De Artikelen des Geloofs voorzien ons van een gemakkelijk kort begrip van de leeringen die tot dit werk der laatste dagen behooren; en deze zullen wij voortgaan te overwegen in de serie van lezingen welke volgt.

1.) Zie Leer en Verb. 87 : 5-7.

2.) Mark. 16 : 16-18. Luc. 10 : 19, enz. Leer en Verb. 84 : 65-72.

3.) Ex. 7 : 11, 22. 8 : 7, 18. Openb. 13 : 13-15. 16 : 13-14.

4.) Zie Lezing over Artikel 7.

AANTEEKENINGEN.

---

1. De „Artikelen des Geloofs" dateeren van 1 Maart 1841. Zij maken een gedeelte uit van eenen brief van den profeet Joseph Smith aan eenen heer Wentworth vau Chicago. De „Artikelen" waren gepubliceerd in de geschiedenis van Joseph Smith: (Zie *Millennial Star*, vol. 19, p. 120; eveneens „*Times and Seasons*," vol. 3, p. 709.) Zooals op eene andere plaats gezegd, zijn de Artikelen formeel door de Kerk aangenomen als eene geautoriseerde opsomming van hare voornaamste beginselen.

2. DE VROEGE VERVOLGING VAN JOSEPH SMITH. — De profeet schreef als volgt aangaande de vervolging in de dagen zijner jeugd, gedateerd van af den tijd van zijne eerste verwijzing naar het visioen van den Vader en den Zoon: — „Het heeft mij dikwijls heel wat verwondering gebaard, beiden, toen en sinds dien, hoe verbazend vreemd het was, dat een onbekende knaap, even over veertien jaar, en nog wel iemand die gedoemd was tot de noodzakelijkheid van een bekrompen onderhoud door zijn dagelijks werk, beschouwd werd als een karakter van voldoende belangrijkheid om de aandacht te trekken van de grooten der meest populaire secten van den dag, en in hen een geest van de heetste vervolging en beschimping te scheppen. Maar vreemd of niet, het *was* zoo, en zeer dikwijls was het eene oorzaak van groote droefenis voor mij. *Hoe* het dan ook was, een feit was het niettegenstaande, dat ik een visioen gehad had. Ik heb sedert dien tijd gedacht, dat ik mij gelijk Paulus gevoelde, toen hij zijne verdediging voor koning Agrippa uitsprak, en het verslag aanhaalde van het visioen dat hij had, toen hij een licht zag, en eene stem hoorde; maar er waren echter maar weinigen, die hem geloofden; sommigen zeiden, dat hij een bedrieger, anderen, dat hij waanzinnig was; en hij werd bespot en beschimpt. Maar dit alles vernietigde de werkelijkheid van zijn visioen niet. Hij *had* een visioen gezien, hij *wist* dat, en alle vervolging onder den hemel kon het niet anders maken; ******. Zoo was het met mij. Ik had werkelijk een licht gezien, en in het midden van dat licht, zag ik twee personen, en zij spraken werkelijk tot mij; of beter gezegd, een van hen; en alhoewel ik gehaat en vervolgd werd, omdat ik zeide een visioen gezien te hebben, zoo was het toch waar; en terwijl zij mij vervolgden en beschimpten, en alle soorten van kwaad valschelijk van mij spraken, omdat ik dat zeide, zoo werd ik geleid in mijn hart te zeggen: Waarom vervolgt men mij voor het vertellen der waarheid? Ik *heb* werkelijk een visioen gezien, en wie ben ik, dat ik God kan weerstaan?" Uittreksel uit de geschriften van Joseph Smith.

3. SCHATPLICHTING AAN JOSEPH SMITH. — Daar slechts weinig menschen buiten de Kerk veel ten voordeele van dezen profeet van den nieuweren tijd te zeggen hebben gehad, is het interessant om op te merken dat er toch enkele eerwaardige uitzonderingen op dezen regel zijn. Josiah Quincy, een voornaam Amerikaan, kwam een korten tijd voor Joseph den marteldood stierf, met hem in aanraking, en na de tragische gebeurtenis van zijnen (Joseph Smith's) dood, schreef hij: „Het is in geen enkel opzicht onwaarschijnlijk, dat een in de toekomst nog uit te geven tekst-boek voor het gebruik van de nog ongeboren geslachten, eene vraag als volgt zal bevatten: Welk historisch Amerikaan van de negentiende eeuw heeft de meest machtigen invloed uitgeoefend op de bestemming van zijne landgenooten? En het is eveneens in geen enkel opzicht onmogelijk, dat het antwoord op een daaromtrent ingesteld onderzoek *zóó* zal worden geschreven: „*Joseph Smith, de Mormoonsche profeet.*" Tevens zal het antwoord, — ongerijmd als het zonder twijfel de meeste menschen van thans mag toeschijnen, — eene duidelijk in het oog vallende en natuurlijke gemeenplaats zijn voor hunne nakomelingen. De historie maakt meer melding van dergelijke verrassingen en schijnbaar dwaze tegenstrijdigheden, evenzoo verbazend als deze. De man, die eene godsdienst daarstelde en oprichtte in deze eeuw van vrij debat, welke was, en nog is aangenomen door honderden en duizenden als een directe gezant van den Allerhoogste, — over zulk

een zeldzaam menschelijk wezen kan niet worden beschikt door zijne nagedachtenis met onsmakelijke titels en benamingen te werpen. ***** De meest levendige vragen die de Amerikanen van thans elkander stellen, hangen samen met dezen man, en met wat hij ons heeft nagelaten. ***** Brandende vragen zijn het, die ten zeerste aan dien stoeren zich-zelf-handhaver, welke ik te Nauvoo een bezoek bracht, een voorname plaats geven in de geschiedenis van het land. Joseph Smith, beweerende een geinspireerd leeraar te zijn, bood het hoofd aan een tegenstand, zóó groot, als slechts weinigen geroepen zijn te ontmoeten; genoot een kort tijdperk van voorspoed en bloei, eveneens zóó groot, als weinigen hebben bereikt, en ten laatste, drieenveertig dagen nadat ik hem had bezocht, ging hij blijmoedig in tot den marteldood. Toen hij zijn persoon overgaf aan gouverneur Ford, om het vergieten van bloed te voorkomen, had hij een voorgevoel van wat over hem stond te komen.

„Ik ga als een lam ter slachting," — is gezegd geworden dat hij zeide, — „maar ik ben zoo kalm als een zomermorgen. Ik heb een geweten vrij van misdaad, en zal onschuldig sterven." *„Figures of the Past"* door *Josiah Quincy, p. 376.*

4. HET ZEGEL VAN HET MARTELAARSCHAP. — „Het hoogste bewijs van oprechtheid en ernst, wat iemand aan zijne medemenschen kan geven, — de hoogste proef, dat hij de waarheid heeft gesproken in elk gegeven geval, — is, dat hij daarin tot aan zijnen dood toe volhardt, en zijne getuigenis verzegelt met zijn bloed. ***** Zóó beteekenisvol was een dergelijk getuigenis in de oogen van Paulus, dat hij zeide: „Want waar een testament is, daar is het noodzaak, dat de dood des testamentmakers tusschen kome; want een testament is vast in de dooden, dewijl het nog geene kracht heeft, wanneer de testamentmaker leeft." *(Heb. 9:16-17)* In het licht van dit beginsel, en waar de belangrijkheid van de groote getuigenis die hij der wereld gaf, in aanmerking wordt genomen, behoeft het niemand te verwonderen dat Joseph Smith geroepen was om het breede zegel van het martelaarschap aan het werk zijns levens te hechten. Iets wat naar onvolmaaktheid geleek zoude zich zonder twijfel hebben aangemeld, wanneer dit ontbroken had; maar nu, niet alzoo; zijn karakter als profeet was afgerond als een compleet geheel door zijnen val als martelaar onder het moordend vuur van de bende van Carthage in Illinois." — *Ouderling B. H. Roberts,* in *„A new Wittnes for God" p.p. 477-478.*

5. JOSEPH SMITH; VERDERE VERWIJZINGEN. Voor levensbeschrijving, zie *„The Life of Joseph Smith, the Prophet,"* door Pres. George Q. Cannon. Zie eveneens *„Divine Authority, or the question. Was Joseph Smith Sent of God?"* een brochure door Apostel Orson Pratt; *„Joseph Smith's Prophetic Calling;"* Millennial Star, Vol. 42, p.p. 164, 187, 195, 227, *„Letters"* door Ouderling Orson Spencer aan Ds. W. Crowell; No. 1. *„A New Witness for God,"* door Ouderling B. H. Roberts.

LEZING II.

GOD EN DE GODHEID.

Artikel I. — Wij gelooven in God, den Eeuwigen Vader, en in Jezus Christus, Zijnen Zoon, en in den Heiligen Geest.

1. HET BESTAAN VAN GOD. — Vermits geloof in God het fondament daarstelt van het godsdienstig geloof en de praktijk, en in zooverre als eene kennis van de eigenschappen en het karakter der Godheid noodzakelijk is voor eene verstandelijke beoefening van geloovig vertrouwen in Hem, maakt dit onderwerp aanspraak op de eerste plaats in onze studie van de leerstellingen der Kerk.

2. Het bestaan van God is nauwelijks eene kwestie voor redelijk dispuut; noch vraagt het om bewijs aan de krachtelooze tentoonstelling van de logica der menschen; aangezien het feit door het menschelijk geslacht over het algemeen zoo goed als zonder bezwaar wordt toegestemd, en het bewustzijn van onderworpen te zijn aan een Hooger Wezen, een aangeboren iets is van het menschdom. De vroegere geschriften zijn in geen enkel opzicht er aan gewijd om in de eerste plaats bewijzen te voorschijn te brengen omtrent het bestaan van God, noch om de drogredenen van het ongeloof tegen te spreken; waaruit wij de gevolgtrekking mogen maken, dat de dwalingen van twijfel pas ontwikkelden in latere perioden. De algemeene erkentenis van het menschdom aangaande het bestaan van God is op zijn minst eene sterk bevestigende waarheid. Er is een kinderlijke aandrang in de menschelijke natuur, welke den hemel tegenvlamt. Iedere natie, elke stam, iedere persoonlijkheid verlangt naar een voorwerp van aanbidding. Het is natuurlijk voor den mensch om te dienen en aan te bidden, en zijne ziel is onvoldaan, totdat hij eene Godheid of eene heiligheid vindt. Toen de mensch door overtreding het eerst in duisternis ten opzichte van den waren en levenden God verviel, richtte men zichzelven andere goden op, en zoo verrezen de afschuwelijkheden van den afgodendienst. En nog getuigt — verschrikkelijk als deze praktijken zijn, — zelfs de meest plichtverzakende afgodendienst, van het bestaan van een God, door de verklaring van 's menschen erfelijke passie voor den godsdienst. Pluto merkte reeds wijselijk aangaande de oude toestanden op: „Zoo ge de wereld doorzoekt, ge moogt steden vinden zonder muren, zonder letterkunde, zonder koningen, zonder geld; maar niemand zag ooit nog eene stad zonder eene godheid, zonder eenen tem-

pel of zonder gebeden." Deze algemeene instemming in het geloof aan het bestaan van God is eene getuigenis van hooge orde; en in betrekking hiermede kunnen de woorden van Aristoteles worden toegepast: „Wat aan sommige wijze menschen waar schijnt, is ongeveer waarschijnlijk; wat waar schijnt aan de meesten van de wijzen is zeer waarschijnlijk; wat de meeste menschen, beiden, wijs en niet wijs, toestemmen, gelijkt nog meer op waarheid; maar wat iedereen toestemt, heeft de hoogste waarschijnlijkheid, en nadert zóó zeer tot de aangetoonde waarheid, dat het gehouden kan worden voor belachelijke arrogantie en eigendunkelijkheid, of voor onverdragelijke koppigheid en onhandelbaarheid, om het te weerspreken.[1]

3. De menigvuldigheid van bewijzen, waarop het menschdom zijne overtuiging doet berusten omtrent het bestaan van een Opperwezen, kan voor het gemak der beschouwing worden verdeeld onder de volgende hoofdgroepen:

I. Het bewijs der geschiedenis en overlevering.

II. Het bewijs voortgebracht door het beoefenen der menschelijke rede.

III. Het afdoende bewijs van de directe openbaringen van God zelf.

4. I. GESCHIEDENIS EN OVERLEVERING. De historie, als door de menschen geschreven, en de overlevering als overgebracht van geslacht tot geslacht vóór den tijd van eenig geschreven verslag nu aanwezig, geven beiden bewijs van de werkzaamheid der Godheid, alsmede van een innig en nauw verband tusschen God en de menschen in de eerste tijdperken van het menschelijk bestaan. Een van de meest oude verslagen die bekend zijn, — de Bijbel —, noemt God als den Schepper van alle dingen,[2] en verklaart bovendien dat Hij zichzelven openbaarde aan onze eerste aardsche ouders, alsmede aan menigeen van de geheiligde persoonlijkheden in de eerste dagen der wereld. Adam en Eva hoorden Zijne stem[3] in den hof, en zelfs na hunne overtreding bleven zij God aanroepen en offerden Hem. Het is daarom duidelijk, dat zij van uit Eden eene kennis van God met zich droegen. Na hunne verdrijving hoorden zij „de stem des Heeren van den weg komende van den hof van Eden," — ofschoon zij Hem niet zagen; en Hij gaf geboden aan hen, dewelke zij gehoorzaamden. Daarna kwam tot Adam een engel-boodschapper, en de Heilige Geest inspireerde den mensch, en gaf getuigenis van den Vader en den Zoon.[4]

5. Kaïn en Abel werden aangaande God geleerd door de onderwijzingen van hunne ouders, zoowel als van persoonlijke bedieningen. Na het aannemen van Abel's offerande, en het verwerpen van die van Kaïn, gevolgd door Kaïn's verschrikkelijke gruwel-

1.) Zie Aanteekeningen 1, 2 en 3.
2.) Gen. 1. Zie eveneens Paarl v. Gr. W. Boek van Mozes 2 : 1.
3.) Gen. 3 : 8, en Paarl v. Gr. W. Boek van Mozes 4 : 14.
4.) Paarl v. Gr. W. Boek van Mozes 5 : 6 en 9.

daad van broedermoord, sprak de Heere met Kaïn, en Kaïn antwoordde den Heer.[1] Kaïn moet derhalve eene persoonlijke kennis van God met zich hebben genomen van uit Eden naar het land waarheen hij ging om te wonen.[2] Adam leefde totdat hij negenhonderd en dertig jaren oud was, en vele kinderen werden hem geboren. Dezen onderwees hij in de vreeze des Heeren, en velen van hen ontvingen directe bedieningen. Adam's nakomelingen, Seth, Enos, Kanaän, Mahalaleël, Jared, Enoch, Methusalem en Lamech, de vader van Noach, — ieder hunner een afzonderlijk geslacht vertegenwoordigende — leefden allen gedurende en met Adam. Noach werd geboren pas honderd-zesentwintig jaar na den tijd van Adam's dood, en meer nog, hij leefde bijna zes honderd jaar met zijnen vader Lamech, door wien hij zonder twijfel was onderwezen in de overleveringen aangaande God's persoonlijke manifestatiën, welke Lamech had geleerd van de lippen van Adam. Door middel van Noach en zijne familie werd eene kennis van God bij directe overlevering overgebracht tot na den vloed;[3] daarna onderhield Noach directen omgang met God, en leefde om tien van zijne nageslachten te onderwijzen. Hierna volgde Abraham, dewelke eveneens eene directe communicatie genoot met den Schepper,[4] en na hem Izaäk en Jacob of Israël, onder wiens nakomelingen de Heer door Mozes zulke wonderen wrocht. Aldus, was er geen geschreven verslag geweest, dan nóg had de overlevering eene kennis van God bewaard en overgebracht.

6. Maar zelfs waar de verslagen van de eerste omgang der menschen met God ook al beneveld zijn geworden door den tijd, en daardoor in waarde verzwakt, daar nog hebben ze enkel plaats behoeven te maken voor andere overleveringen, gefondeerd op latere manifestaties van de Goddelijke persoonlijkheden. Aan Mozes maakte de Heer zich niet alleen bekend van achter het gordijn van vuur, en het scherm van wolken,[5] maar door directe omgang, van aangezicht tot aangezicht, waarbij het den uitverkoren hoogepriester gegeven was, om zelfs de gelijkenis zijns Gods te zien.[6] Dit verslag van de directe communicatie tusschen Mozes en God, waarin het volk het voorrecht was verleend een aandeel te hebben, voor zoover als hun geloof en reinheid het hen toestond[7], is door Israël bewaard geworden door al de geslachten van het verleden heen. En van Israël is de overlevering van het bestaan van God verspreid geworden door heel de wereld, zoodat wij sporen vinden van deze overoude wetenschap in de meest fantastische en verdraaide godenleer van de heidensche natiën.

1.) Gen. 4 : 9-16; Paarl v. Gr. W. Boek van Mozes 5 : 38.
2.) Gen. 4 : 16; Paarl v. Gr. W. „ „ „ 5 : 41.
3.) Gen. 6 : 13 en opvolgend hoofdstuk.
4.) Gen. 12, en opvolgende hoofdstukken.
5.) Ex. 3 : 4; 19 : 18; Num. 12 : 5.
6.) Num. 12 : 8; Zie eveneens Paarl v. Gr. W. Boek v. Mozes 1 : 2.
7.) Ex. 19 : 9; 11 : 17-20.

7. II. DE MENSCHELIJKE REDE, handelende naar het waarnemen van de dingen der natuur, verklaart ten sterkste het bestaan van God. Het verstand, alreeds gedrenkt met de historische waarheden aangaande het Goddelijk bestaan, en Zijn nauwe verwantschap tot de menschen, zal in de natuur aan elke zijde hieromtrent bevestigende bewijzen vinden; en zelfs aan hem, die de getuigenis van het verleden verwerpt, en zich aanmatigt om zijn eigen oordeel te stellen boven het algemeene geloof der eeuwen, — zelfs hem dagen de menigvuldige bewijzen in de natuur uit. Iedere opmerker moet worden aangedaan door de bewijzen van orde en regelmaat die er heerschen onder de geschapene dingen, en door het afwezig zijn van alle overdaad of overtolligheden. Hij merkt op het geregeld elkander opvolgen van dag en nacht, voorziende in afwisselende perioden van werk en rust voor het menschdom, de dieren en de planten; het elkander opvolgen van de jaargetijden, elk met hunne langere perioden van werk en herstelling, de wederkeerige afhankelijkheid van dieren en planten, de kringloop van het water van de zee tot de wolk, en van de wolk opnieuw tot de aarde, om de vruchtbaarheid van den bodem te helpen bevorderen. Als de mensch voortgaat om de dingen nauwkeuriger te beschouwen, vindt hij dat door studie en wetenschappelijk onderzoek deze bewijzen zich menigvuldiglijk ontvouwen. Hij kan dan iets leeren van de wetten door welke de aarde en de haar vergezellende werelden worden bestuurd in hare banen; waardoor de satellieten onderworpen blijven aan de planeten, en de planeten aan de zonnen; hij kan de wonderen aanschouwen van de plant- en dierkundige anatomie, en de — het deze dingen overtreffende mechanisme van zijn eigen lichaam; en met zulke verschijnselen die zich aan zijne rede bij iederen voetstap menigvuldiglijker vertoonen, geeft zijne verbazing, wie dat alles gemaakt heeft, plaats aan onuitsprekelijke bewondering voor den Schepper, Wiens tegenwoordigheid en macht hierdoor zoo krachtig wordt verklaard; — en de opmerker wordt een vereerder.

8. Overal in de natuur is het bewijs van oorzaak en gevolg; aan iedere zijde is de tentoonspreiding van bemiddelingen ten einde toe toegepast. Maar die toepassingen, zegt een weldoordacht schrijver, „wijzen op een overleg voor een aangewezen doel, en overleg is het bewijs van het bestaan van intelligentie, en intelligentie is de eigenschap van het verstand, en het intelligente verstand dat het verbazingwekkende heelal bouwde, is God." [1] Het bestaan te erkennen van een ontwerper in het bewijs van het ontwerp, te zeggen dat er een daarsteller moet zijn in eene wereld van verstandelijke daarstellingen, te gelooven aan een aanpasser, waar 's menschen leven onmiddellijk afhankelijk is van de meest volmaakte aanpassingen denkbaar, is slechts zich zelf bewijzende waarheden te aanvaarden. Deze axioma's der natuur dienden

1.) Cassel's Bible Dictionary, p. 481.

geene verduidelijking te behoeven; het bewijs daartegen van het niet bestaan van God zoude moeten worden erlangd, van hem die deze heilige waarheid weerspreekt of betwijfelt. „Want een ieder huis wordt van iemand gebouwd, maar die dit alles gebouwd heeft, is God." Zoo sprak de Apostel van ouds,[1] en hoe duidelijk de waarheid ook is uitgedrukt in deze eenvoudige woorden, toch zijn er onder het menschdom enkelen, die voorgeven het bewijs der rede te betwijfelen, en die het bestaan van den grooten Auteur van hun eigen wezen ontkennen. Vreemd, niet waar, dat hier en daar een enkele, in het ontworpen plan, tentoongespreid door de mier in het bouwen van haar huis, in de bouwkundige schoonheid van den honingkorf, en in de miriaden voorbeelden van het geordende instinct zelfs onder de laagste van de levende dingen, een bewijs van een werkend verstand, waarvan de mensch kan leeren en wijs worden, — nog wil betwijfelen en tegenspreken de werking van intelligentie in de schepping der werelden, en de samenstelling van het heelal?[2]

9. Het ingeboren bewustzijn van den mensch vertelt hem van zijn eigen bestaan; zijn gewone en enkelvoudige bekwaamheden om te kunnen opmerken, bewijzen hem het bestaan van anderen van zijne soort, alsmede van ongetelde scharen van georganiseerde wezens; waaruit hij het gevolg trekt, dat een zeker iets altijd moet hebben bestaan, want was er een tijd geweest van geen enkel bestaan, — eene periode van niets zijn, — het bestaan had alsdan nimmer kunnen beginnen, want uit niets kan ook niets voortkomen. Het eeuwige bestaan dan van iets, is een feit boven alle tegenspraak verheven; en de eenige aangelegenheid die nog een antwoord verlangt is, wat is dat eeuwige iets; dat bestaan hetwelk zonder begin is en zonder einde? De twijfelaar mag antwoorden, „Natuur; stof heeft altijd bestaan, en het heelal is slechts eene manifestatie van stof georganiseerd door daarmede werkende krachten; hoe ook echter, de Natuur is geen God." Maar, stof is noch levend, noch actief, ook is kracht niet intelligent; en toch is leven en onophoudelijke werkzaamheid het kenmerk der geschapene dingen, en de gevolgen van een in de hoogste instantie werkzaam zijnd verstand zijn overal tegenwoordig. Het is waar, de natuur is God niet; en foutief de een voor den andere aan te zien, staat gelijk aan de stichting den architect te noemen, de fabriek den ontwerper, het marmer den beeldhouwer, en het gemaakte de macht die het schiep. Het stelsel van de natuur is de openbaring van die samenstelling welke ageert ten gunste van eene besturende intelligentie, en die heerschende, zich zelf bewuste kracht is van eeuwig karakter, en van gelijken ouderdom als het bestaande zelf. De natuur zelve is eene verklaring van een hooger staand Wezen, Wiens wil en doeleinden zij beschrijft in

1.) Paulus in Hebr. 3 : 4.
2.) Zie Aanteekening 4.

haar onderscheidene onderdeelen. Buiten en boven de natuur staat de God der natuur.

10. Hoewel het bestaan eeuwig is, en daarom aan het wezen nimmer een begin was, en nooit een eind zal wezen, in betrekkelijken zin moet elke staat van organisatie een begin hebben gehad, en aan ieder stadium van bestaan, zooals geopenbaard in alle de ontelbare soorten en klassen van geschapene dingen was er een eerste zoowel als dat er een laatste zal zijn; ofschoon iedere voltooing in de natuur slechts een begin is van een ander stadium van vooruitgang. Aldus heeft 's menschen vindingrijkheid theorieën uitgedacht om eene mogelijke opeenvolging van gebeurtenissen uit te beelden, zoo al niet te verklaren, door welke de aarde gebracht is geworden van haren staat van chaos tot hare tegenwoordige bewoonbare toestand; maar bij die hypothesen was deze globe eens een gloeiende bol, waarop geen enkele der ontelbare vormen van leven die haar thans bewonen, kon hebben bestaan. De theorist moet daarom een begin toestemmen van een aardsch leven, en zulk een begin is alleen verkrijgbaar door de aanneming van een of andere scheppende handeling, of van eene bijdrage van buiten de aarde. Stemt hij het introduceeren van het leven op deze aarde van een andere en oudere sfeer toe, dan strekt hij enkel de grenzen uit van zijn onderzoek aangaande het begin van het levend bestaan, want, om den oorsprong van een rozenstruik in onzen tuin te verklaren, door te zeggen dat die struik als een loot was overgeplant van een rozenboom waarergens anders groeiende, is geen antwoord op de vraag aangaande den oorsprong of het begin van de roos. De wetenschap neemt noodwendig een begin aan van het verschijnsel van het leven op deze planeet, en stemt toe, dat de aarde slechts een einde hebbende duurzaamheid bezit in haar circuleerenden gang van vooruitschrijdende verwisseling, en in dit opzicht is de aarde eene vertegenwoordigster van de hemellichamen in het algemeen. De eeuwigheid van het bestaan nu, is niet machtiger in hare aanduiding omtrent het bestaan van een eeuwig Regeerder, dan de eindelooze opeenvolging van verwisselingen is, waarvan elk stadium een begin heeft en een eind. De oorsprong der geschapene dingen, het begin van een georganiseerd heelal, is ten eenemale onverklaarbaar door eenige aanneming van vrijwillige en ongedwongen verandering in de stof, of van eene toevallige en niet noodzakelijke handeling met hare eigenschappen.

11. De menschelijke rede, reeds zoo onderworpen aan dwaling in hare beschouwing van zaken van minder belang, kan van zichzelve den bezitter daarvan niet leiden tot eene volkomene kennis van God; toch zal de beoefening ervan hem helpen in zijn zoeken, sterkend en bevestigend zijn naar zijnen Maker gekeerd, geërfd instinct.[1] „De dwaas zegt in zijn hart, daar is geen

1.) Zie Aanteekening 5.

God."[1] In de Schriften is het woord „dwaas„[2] gebruikt om daarmede een goddeloos mensch te omschrijven, iemand die zijne wijsheid heeft verbeurd door een lange reeks van slechte daden, duisternis in plaats van licht brengende over zijn verstand, en onwetendheid in plaats van kennis. Door dergelijke wijze van doen wordt het verstand bedorven en onbekwaam om de fijnere en hoogere argumenten der natuur op prijs te stellen. Een moedwillig zondaar wordt doof voor de stem der rede met betrekking tot heilige dingen, en verliest het voorrecht om met zijnen Schepper om te gaan, aldus de sterkste middelen verbeurende om eene kennis van God te erlangen.

12. III. DE OPENBARING geeft aan den mensch de grootste en meest volledige kennis van God. Wij zijn niet alleen gelaten met de beoefening van de feilbare machten der rede, noch met het getuigenis van anderen voor eene kennis van onzen Hemelschen Vader; wij kunnen Hem voor ons zelven kennen. Voorbeelden, waarin God zich zelven aan zijne profeten in oude zoowel als in latere tijden heeft geopenbaard, zijn zóó menigvuldig dat het onmogelijk is om die hier in alle onderdeelen te overwegen; en bovendien zullen wij met onze studie van het negende van de artikelen des Geloofs de gelegenheid hebben om vele voorbeeden in betrekking hiermede te onderzoeken. Voor het oogenblik derhalve moet eene korte aanhaling voldoende zijn. De menigvuldige overleveringen betrekking hebbende op het bestaan der persoonlijkheid van God, Zijne openbaringen tot Adam en andere vóór den zondvloed bestaan hebbende aartsvaders, daarna aan Noach, Abraham, Izaäk, Jacob en Mozes, hebben wij alreeds aangehaald. Een voorbeeld, in de Joodsche schriften slechts kortelijks herinnerd, is dat van Enoch, den vader van Methusalem; van hem lezen wij, dat hij met God wandelde.[3] Uit de „Geschriften van Mozes" leeren wij, dat God Zich met bijzondere gunst vertoonde aan dezen uitverkoren Ziener,[4] hem den loop der gebeurtenissen openbarende tot op den tijd van Christus aangewezen bediening in het vleesch, het plan van zaligheid door de offerande van den Eeniggeborene, en de tafereelen die te volgen stonden tot op den tijd van het laatste oordeel.

13. Van Mozes lezen wij, dat hij eene openbaring ontving van God, welke tot hem sprak van uit het midden van het brandende bosch op den berg Horeb, zeggende: „Ik ben de God uws vaders, de God van Abraham, de God van Izaäk, en de God van Jacob. En Mozes verborg zijn aangezicht, want hij vreesde God aan te zien."[5] Tot Mozes en het vergaderde Israël verscheen de Heer in

1.) Ps. 14 : 1.
2.) Spreuken 1 : 7; 10 : 21; 14 : 9.
3.) Gen. 5 : 18-24; zie eveneens Judas 14.
4.) Paarl v. Gr. W. Boek v. Mozes 1 : 28—42.
5.) Exodus 3 : 6.

eene wolk, vergezeld door de verschrikkingen van donderen en bliksemen, op den Sinai; „Toen zeide de Heer tot Mozes: Aldus zult gij tot de kinderen Israëls zeggen: Gij hebt gezien, dat Ik met ulieden van den Hemel gesproken heb."[1] Van eene latere manifestatie wordt ons verteld: — „Mozes nu en Aäron klommen opwaarts, ook Nadab en Abihu, en zeventig van de oudsten van Israël. En zij zagen den God van Israël, en onder Zijne voeten als een werk van saffiersteenen, en als de gestaltenis des Hemels in Zijne klaarheid."[2]

14. Door heel den tijd heen van Jozua en de richters, de koningen en de profeten, verklaarde de Heer Zijne tegenwoordigheid en macht. Jesaja zag den Heer op eenen troon te midden van een heerlijk gezelschap, en riep uit: „Wee Mij, want ik verga dewijl ik een man van onreine lippen ben, en ik woon in het midden eens volks, dat onrein van lippen is; want mijne oogen hebben den koning, den Heere der Heirscharen, gezien."[3]

15. Bij eene latere periode, toen Christus opkwam uit de wateren des doops, werd de stem des Vaders gehoord, zeggende, „Deze is Mijn geliefde Zoon, in denwelke Ik Mijn welbehagen heb."[4] En bij de gelegenheid van de verheerlijking des Heeren, herhaalde dezelfde stem deze heilige en heerlijke erkenning.[5] Toen Stefanus den marteldood lijdende was onder de handen van zijne gruwelijke en onverdraagzame landslieden, werden de hemelen geopend, en hij „zag de heerlijkheid des Heeren, en Jezus staande ter rechterhand Gods."[6]

16. Het Boek van Mormon is vol met voorbeelden van omgang tusschen God en Zijn volk, meestal door gezichten en bedieningen van engelen, maar eveneens door directe openbaringen van de Godheid zelve. Zoo lezen wij van eene volkskolonie, die den toren van Babel verliet en naar het westelijk halfrond reisde onder de leiding van iemand die in het verslag bekend staat als de broeder van Jared. Zich voorbereidende voor de reis over het groote water, bad de leider dat de Heer met Zijnen vinger aanraken en daardoor zekere steenen lichtgevend wilde maken, opdat de reizigers licht mochten hebben in de schepen. In antwoord op dit verzoek, strekte de Heer Zijne hand uit en raakte de steenen aan, openbarende Zijnen vinger, waarbij de man verrast was, de gelijkenis te zien van den vinger van een menschelijk wezen. De Heer toen, een welbehagen hebbende in 's mans geloof maakte Zichzelven zichtbaar aan den broeder van Jared, en toonde hem aan, dat de mensch letterlijk gevormd was naar het beeld van

---

1.) Ex. 20 : 18-22.
2.) Ex. 24 : 9-10.
3.) Jes. 6 : 1-5.
4.) Matth. 3 : 16-17. Mark 1 : 11.
5.) Matth. 17 : 1-5. Luc. 9 : 35.
6.) Zie Hand. 7 : 54-60.

den Schepper.[1] Aan de Nephieten, die het Westelijk vasteland bewoonden, openbaarde Christus zichzelven na Zijne opstanding en hemelvaart. Tot deze schapen van de westersche kudde getuigde Hij van Zijne zending die Hij van den Vader had ontvangen; toonde de wonden in Zijne handen, voeten, en zijde, en bediende aan de geloovende menigten op velerlei wijze.[2]

17. In de tegenwoordige bedeeling heeft God zich geopenbaard, en openbaart Hij zich nog steeds aan zijn volk. Wij hebben gezien hoe door geloof en het hebben van een ernstig doel, Joseph Smith, hoewel nog slechts een knaap, voor zich zelf eene openbaring van de tegenwoordigheid van God verkreeg, bevoorrecht zijnde, om beiden te aanschouwen, de Vader, en Christus den Zoon.[3] Zijne getuigenis van het bestaan van God is niet afhankelijk van traditiën noch van logische gevolgtrekkingen, maar hij verklaart aan de wereld, dat hij weet, dat beiden, God en Christus leven, omreden hij hunne persoonlijkheden zag, en hunne stemmen hoorde. Gevoegd bij de aangehaalde openbaring, Joseph Smith, en zijnen metgezel Sidney Rigdon, beweren dat op den 16den Februari, 1832, zij den Zoon van God zagen, en zij zich met Hem onderhielden in een hemelsch visioen. Deze manifestatie omschrijvende, zeggen zij: „En terwijl wij deze dingen overdachten, raakte de Heer de oogen van ons verstand aan en zij werden geopend, en de heerlijkheid des Heeren omscheen ons; en wij aanschouwden de heerlijkheid des Zoons, aan de rechterhand des Vaders, en ontvingen van Zijne volheid; en zagen de heilige engelen, en hen die geheiligd zijn, voor Zijnen troon, dienende God en het Lam, en Hem voor immer en altoos aanbiddende. En nu, na de vele getuigenissen welke van Hem gegeven zijn is dit getuigenis het laatste van allen, hetwelk wij van Hem geven; dat Hij leeft, want wij zagen Hem."[4]

18. Wederom, op den 3den April 1836, openbaarde de Heer zichzelf aan Joseph Smith en Oliver Cowdery, in den Tempel te Kirtland in Ohio, van welke gelegenheid zij zeggen: „Wij zagen den Heere staan op het borstwerk van het spreekgestoelte voor ons, en onder Zijne voeten was een plaveisel als van zuiver goud, in kleur gelijk amber. Zijne oogen waren als eene vlam vuurs, het haar Zijns hoofds was wit gelijk de reine sneeuw, Zijn aangezicht overtrof de glans der zon, en Zijne stem was als het geruisch van groote wateren, de stem van Jehovah zelf, zeggende: Ik ben de de eerste en de laatste, die leeft en die verslagen werd; Ik ben Uwe voorspraak bij den Vader."[5]

19. Dit zijn enkele der getuigenissen, het feit daarstellende van

---

1.) Boek van Mormon, Ether 3.
2.) „ „ „ III. Nephi 11-28.
3.) Zie blz. 7
4.) Leer en Verbond 76 : 11-22.
5.) „ „ „ 110 : 1-4.

directe openbaringen van God aan mannen in de oude en in de nieuwere tijden. Het voorrecht om met onzen Maker om te gaan is tot niemand beperkt; wáár geloof, ernst en oprechtheid van doeleinde, en reinheid der ziel, zal iedereen helpen die deze gave zoekt om de zegeningen te verkrijgen van Gods gunst, en het licht van Zijne tegenwoordigheid.

20. DE GODHEID: DE DRIE-EENHEID. — Drie personen, de groote presideerende raad van het heelal samenstellende, hebben zich zelven aan den mensch geopenbaard; (1) God den Eeuwigen Vader, (2) Zijnen Zoon, Jezus Christus; en (3) den Heiligen Geest. Dat deze drie afzonderlijke individuen zijn, lichamelijk van elkander onderscheiden wordt zeer klaarlijk bewezen door de aangenomen verslagen van de Goddelijke handelingen met den mensch. Bij de gelegenheid van den doop des Zaligmakers, tevoren reeds aangehaald, herkende Johannes den Dooper het teeken van den Heiligen Geest; hij zag voor zich een tabernakel van vleesch, de Christus, op wien hij de heilige verordening had voltrokken; en hij hoorde de stem van den Vader.[1] De drie personen der Godheid waren aanwezig, zichzelven op onderscheidene wijze manifesteerende, elk hunner afzonderlijk van de anderen. De Zaligmaker beloofde Zijne discipelen dat de Trooster,[2] welke is de Heilige Geest, door Zijnen Vader tot hen zoude worden gezonden; hier wordt wederom duidelijk naar de drie leden der Godheid verwezen. Stephanus, tijdens zijn martelaarschap, werd gezegend met de macht van een hemelsch visioen, en hij zag Jezus, staande ter rechterhand Gods[3]. Joseph Smith, terwijl hij den Heere in vurig gebed aanriep om wijsheid om hem te geleiden in zijne godsdienstige belijdenissen, zag den Vader en den Zoon, staande temidden van een licht, welke de schittering der zon beschaamde, en een van dezen verklaarde van den andere, „Deze is Mijn geliefde Zoon, hoort Hem."[4] Ieder der leden van de Drie-eenheid wordt God[5] genaamd, en tezamen vormen zij de Godheid.

21. EENHEID DER GODHEID.— De Godheid is een type van eenheid in de hoedanigheden, machten, en doeleinden, van hare leden. Jezus, toen Hij op de aarde was,[6] en in het openbaren van zichzelf aan Zijne Nephietische dienstknechten[7], heeft herhaaldelijk getuigd van de eenheid bestaande tusschen Hem en den Vader, alsmede tusschen Hun beiden en den Heiligen Geest. Door sommigen is dit uitgelegd geworden als te bedoelen dat de Vader, de Zoon

1.) Matth. 3 : 16-17; Mark. 1 : 9-11; Luc. 3 : 21-22.
2.) Joh. 14 : 26; 15 : 26.
3.) Hand. 7 : 55-56.
4.) Zie bladzijde 7
5.) 1 Cor. 8 : 6. Joh. 1 : 1-14; Matth. 4 : 10; 1 Tim. 3 : 16; 1 Joh. 5 : 7; [Mosiah 15 : 1-2.
6.) Joh. 10 : 30, 38; 17 : 11, 22.
7.) III Nephi 11 : 27, 36; 28 : 10; zie ook Alma 11 : 44.

en den Heiligen Geest één zijn in zelfstandigheid en in persoon, en dat de namen in werkelijkheid dezelfde persoon vertegenwoordigen onder verschillend voorkomen. Een enkele verwijzing, om de dwaling van dit inzicht aan te toonen, zij voldoende:— Onmiddellijk vóór dat Hij verraden werd, bad Jezus voor Zijne discipelen, de Twaalven, en andere bekeerlingen, dat zij in eenheid bewaard mochten blijven,[1] „opdat zij allen één mochten zijn,” zooals de Vader en de Zoon één zijn. Het is ongerijmd te denken, dat Christus van Zijne volgelingen verlangen zoude, dat zij hunne persoonlijkheid zouden verliezen en één persoon zouden worden, ook zelfs nog, al was een dergelijke verandering, zoo in directen tegenstrijd met de wetten van de natuur, mogelijk. Christus verlangde dat allen één van hart zouden zijn, één van geest, en één van doel, want zoodanig is de eenheid tusschen Zijnen Vader en Hem zelf, en tusschen hun beiden en den Heiligen Geest.

22. Deze eenheid is een toonbeeld van volkomenheid; het gemoed en het verstand van elkeen der leden van de Drie-eenheid is het gemoed en het verstand van de anderen; ziende als elk hunner doet met een oog van zuiverheid en volmaaktheid, zien en verstaan ze gelijk; onder evengelijke toestanden en omstandigheden zou ieder hunner op dezelfde wijze handelen, geleid door dezelfde beginselen van onfeilbare rechtvaardigheid en gelijkheid. Deze een-heid der Godheid, waarvan de Schriften zoo overvloedig getuigen, omvat geene raadselachtige vereeniging van zelfstandigheid, of onnatuurlijke en daardoor onmogelijke vermenging van persoonlijkheid; Vader, Zoon en Heilige Geest zijn even zoo onscheiden in hunne persoonlijkheid en individualiteit, als elke drie personen dat zijn in het vleesch. Maar hunne eenheid van doeleinde en wijze van handeling is zoodanig, dat dit hunne besluiten tot een maakt, en hunne gezamentlijke wil is de wil van God. Een te zien is allen te zien; waarom ook Christus zeide, toen Hem door Filippus gevraagd werd hem den Vader te toonen, „Ben Ik zoo langen tijd met ulieden, en hebt gij Mij niet gekend Filippus? Die Mij gezien heeft, die heeft den Vader gezien; en hoe zegt gij: Toon ons den Vader? Gelooft gij niet, dat Ik in den Vader ben, en de Vader in Mij is? De woorden die Ik tot ulieden spreek, spreek Ik van Mijzelven niet, maar de Vader die in Mij blijft, Dezelve doet de werken. Gelooft Mij dat Ik in den Vader ben, en de Vader in Mij is.”[2]

23. PERSOONLIJKHEID VAN ELK LID DER GODHEID. — Van het alreeds voorgestelde bewijs, is het duidelijk dat de Vader een persoonlijk Wezen is, een bepaalden vorm bezittende, met lichamelijke deelen en geestelijke aandoeningen. Jezus Christus, dewelke met den Vader[3] was in den geest, alvorens Hij kwam om in het

1.) Joh. 17 : 11-21.
2.) Joh. 14 : 9-11.
3.) Joh. 17 : 5.

vleesch te wonen, en door wien de werelden zijn gemaakt,[1] leefde als een mensch onder de menschen, met al de vleeschelijke kenmerken van een menschelijk wezen; na Zijne opstanding verscheen Hij in dezelfde gedaante;[2] en in die gedaante voer Hij op ten hemel;[3] eveneens vertoonde Hij zich in dezelfde gedaante aan de Nephieten, alsmede aan de profeten van den nieuweren tijd. Wij nu zijn verzekerd, dat Christus in het uitgedrukte beeld van Zijnen Vader was,[4] naar Wiens beeld de mensch eveneens is geschapen geworden.[5] We weten daarom, dat beiden, de Vader en de Zoon in vorm en gedaante volmaakte menschen zijn; elk hunner bezit een tastbaar lichaam, oneindig rein en volmaakt, en vergezeld van voortreffelijke heerlijkheid, maar toch een lichaam van vleesch en been.[6]

24. De Heilige Geest, ook Geest genoemd, of Geest des Heeren,[7] Geest van God,[8] Trooster,[9] en Geest der Waarheid,[10] is niet in een lichaam van vleesch en been, maar is eene persoonlijkheid van geest;[11] toch echter weten wij dat de Geest zichzelven in de gedaante van eenen man heeft geopenbaard.[12] Het is door de bedieningen van den Geest, dat de Vader en de Zoon hunne handelingen met het menschdom volbrengen;[13] door Hem wordt kennis medegedeeld,[14] en door Hem worden eveneens de groote werken der schepping uitgevoerd.[15] De Heilige Geest is de getuige van den Vader en den Zoon,[16] aan de menschen hunne eigenschappen verklarende, en getuigenis gevende van de andere personen der Godheid.[17]

25. SOMMIGE GODDELIJKE EIGENSCHAPPEN. — *God is alomtegenwoordig.* Er is geen gedeelte van de schepping, hoe ver ook afgelegen, waarin Hij niet kan doordringen; door de macht van den Heiligen Geest is de Godheid in directe communicatie met alle dingen, en ten allen tijde. Er is gezegd geworden, daarom,

---

1.) Joh. 1 : 3; Heb. 1 : 2; Efeze 3 : 9; Col. 1 : 16.
2.) Joh. 20 : 14-15; 19-20, 26-27; 1-14; Matth. 28 : 9; Luc. 24 : 15-31. 36-44.
3.) Hand. 1 : 9-11.
4.) Heb. 1 : 3; Col. 1 : 15. 2 Cor. 4 : 4.
5.) Gen. 1 : 26-27; Jac. 3 : 8:9.
6.) Leer en Verb. 130 : 22.
7.) 1 Nephi 4 : 6; 11 : 8; Mosiah 13 : 5; Hand. 2 : 4; 8 : 29; 10 : 19; Rom. [8 : 10, 26; 1 Thess. 5 : 19.
8.) Matth 3 : 16; 12 : 28; 1 Nephi 13 : 12.
9.) Joh. 14 : 16.
10.) Joh. 15 : 26; 16 : 13.
11.) Leer en verb. 130 : 22; zie eveneens 5e Lezing over Geloof, 2-3.
12.) 1 Nephi 11 : 11.
13.) Neh. 9 : 30; Jes. 52 : 1; Hand. 10 : 19; Alma 12 : 3; Leer en Verb. 105 : 36; [97 : 1.
14.) Joh. 16 : 13; 1 Nephi 10 : 19; Leer en Verb. 35; 13 : 1, 10.
15.) Gen 1 : 2; Job. 26 : 13; Ps. 104 : 30; Leer en Verb. 29 : 31.
16.) Joh. 15 : 26; Hand. 5 : 32; 20 : 23; 1 Cor. 2 : 11; 12 : 3; III Nephi 11 : 32.
17.) Voor eene meer volledige verhandeling van den Heiligen Geest, Zijne persoonlijkheid in eigenschappen, zie Lezing 8.

dat God overal tegenwoordig is op denzelfden tijd; maar het is onredelijk te veronderstellen dat de werkelijke persoon van eenig lid der Godheid terzelfder tijd op meer dan eene plaats kan zijn. De zinnen van God zijn van oneindige macht, Zijn verstand van onbegrensde capaciteit; Zijn oog kan alle ruimte doordringen, Zijn oor iedere klank bevatten; Zijne machten om Zich van plaats tot plaats te begeven zijn niet begrensd; maar toch echter is het duidelijk, dat Zijn persoon niet op meer dan eene plaats tegelijk kan wezen.

De persoonlijkheid van God erkennende, zijn wij verplicht ook het feit van Zijne stoffelijkheid aan te nemen; in werkelijkheid kan ook een „onstoffelijk wezen" onder welke, — alle meening missende naam, — sommigen den toestand van God hebben gezocht uit te duiden, — niet bestaan, wijl de bewuste omschrijving reeds eene tegenstrijdigheid is in uitdrukking. Zoo God eene gedaante heeft, is die vorm noodzakelijk onderworpen aan begrensde afmetingen, en daarom eveneens van begrensden omvang in ruimte. Het is derhalve voor Hem onmogelijk om op één oogenblik meer dan eene volume van zoodanige ruimte in beslag te nemen, redenen waarom wij ons dan ook niet behoeven te verwonderen uit de Schriften te leeren, dat Hij zich van plaats tot plaats begeeft. We lezen van Hem aldus in betrekking tot het verslag van den torenbouw van Babel: „Toen kwam de Heere neder, om de stad en den toren te bezien."[1] En wederom, God verscheen aan Abraham, en zichzelven verklaard hebbende als „de Almachtige God," sprak Hij met den patriach, en richtte een verbond met hem op; waarna wij lezen, „En Hij eindigde met hem te spreken; en God voer op van Abraham."[2]

26. *God is alwetend.* — Er is niets in het vleeschelijk, noch in het geestelijk heelal wat Hij niet geschapen heeft; iedere eigenschap der stof heeft Hij verordend, iedere wet samengesteld. Hij bezit derhalve eene volmaakte kennis van al Zijne werken. Door den mensch kan Zijne macht niet worden bevat en begrepen; Gods wijsheid is oneindig. Zelf eeuwig en volmaakt zijnde, kan Zijne kennis niet anders dan oneindig zijn. Om zichzelven te kunnen bevatten, — een oneindig Wezen, — moet Hij een oneindig verstand bezitten. Door bemiddeling van engelen en dienende knechten staat Hij steeds in verbinding met alle deelen der schepping, en kan persoonlijk bezoek brengen waar Hij wil.

27. *God is Almachtig.* — Zeer juist wordt Hij de Almachtige genoemd. Men kan aan alle zijden bewijzen waarnemen van de Goddelijke almacht, in de krachten die de elementen der aarde beheerschen; die den kringloop der hemelen geleiden in hunne voorgeschreven banen; — allen werken tezamen voor het algemeene welzijn. Er kunnen geene grenzen zijn aan de machten van

1.) Gen. 11 : 5.
2.) Gen. 17 : 1, 22.

God; wát Zijne wijsheid ook passend vindt om te doen, Hij kan en wil het doen. De middelen waardoor Hij werkt mogen op zichzelven niet van oneindige bekwaamheid zijn, zij worden echter bestuurd door eene oneindige macht. Een beredeneerd begrip van Zijne almacht is, macht om alles te doen, wat Hij mag willen doen.

28. *God is vriendelijk, welwillend en liefdevol*, teeder, zorgvuldig en lankmoedig, geduld oefenende met de zwakheden van Zijne afgedwaalde kinderen. Hij is rechtvaardig, en toch genadig in het oordeel,[1] een ieder Zijne gunst gelijkelijk toonende, en toch aan deze gevoelvolle en zachtere eigenschappen eene standvastigheid verbindende, die aan het verschrikkelijke grenst wanneer Hij het kwade wreekt.[2] Hij is naijverig[3] op Zijne eigene macht en op den eerbied Hem door Zijne kinderen verschuldigd; dat is te zeggen, dat Hij vurig waakt voor de beginselen van waarheid en reinheid, welke eigenschappen nergens in hoogere mate zijn uitgebeeld dan in Zijne persoonlijke hoedanigheden. Dit Wezen is de Ontwerper van ons bestaan, en het is ons toegestaan Hem als onzen Vader te naderen. Ons geloof in Hem zal vermeerderen als wij van Hem leeren.

29. AFGODENDIENST EN GODLOOCHENARIJ. — Vanwege het overvloedig bewijs van het bestaan der Godheid, — het idee wat zoo algemeen door het menschelijk geslacht voor waar wordt gehouden, — zou er slechts weinig grond schijnen te bestaan, waarop men redelijk een niet-gelooven in God en het handhaven van deze gedachte zoude kunnen volhouden; en met het oog op de vele bewijzen waaruit het liefdevolle der Goddelijke hoedanigheden en beschikkingen blijkt, behoorde er weinig neiging te zijn om zich te keeren tot valsche en onwaardige voorwerpen van vereering en aanbidding. Toch toont de geschiedenis van het menschdom aan, dat „theïsme" hetwelk de leerstelling is van een geloof in, en een aannemen van God als een rechtvaardig bestuurder, tegengestaan wordt door de vele variëteiten van het tegenovergestelde, namelijk het „atheïsme";[4] en dat de mensch geneigd is zijne dieren als redelijke schepselen na te bootsen, en zijne eeredienst te brengen op afgodische altaren. Het atheïsme is vermoedelijk eene ontwikkeling van latere tijden, terwijl afgodendienst daarentegen zich reeds handhaafde als eene der eerste zonden van het menschdom. Zelfs ten tijde van Israël's uittocht uit Egypte, oordeelde de Heere het reeds goed om voor te schrijven: „Gij zult geene andere goden voor Mijn aangezicht hebben;"[5] en zelfs terwijl Hij nog bezig was deze woorden neer te schrijven op de

1.) Deut. 4 : 31; 2 Kron. 30 : 9; Ex. 34 : 6; Neh. 9 : 17, 31; Ps. 116 : 5; 103 : 8; [86 : 15; Jer. 32 : 18; Ex. 20 : 6.
2.) Ex. 20 : 5; Deut. 7 : 21; 10 : 17; Ps. 7 : 11.
3.) Ex. 20 : 5; 34 : 14; Deut. 4 : 24; 6 : 14, 15; Joz. 24 19, 20.
4.) Zie aanteekening 6.
5.) Ex. 20 : 3.

steenen tafelen, boog zich Zijn volk reeds voor het gouden kalf, wat zij hadden nagebootst naar het voorbeeld van de goden van Egypte.

30. Het is gezegd geworden dat de mensch een ingeboren iets bezit, een instinct namelijk om iets te aanbidden, en dat hij zoekt naar, en ook vindt, een zeker voorwerp van vereering. Toen de mensch in de duisternis van voortdurende overtreding verviel, en de Maker van zijn wezen, en de God van zijne vaderen vergat, toen zocht hij naar andere goden. Sommigen onder de menschen kwamen er toe om de zon te gaan beschouwen als het type van den Allerhoogsten, en voor dat lichtgevend hemellichaam bogen zij zichzelven in aanbidding terneder. Anderen verkozen ter vereering aardsche verschijnselen; zij verwonderden zich over het raadsel van het vuur, en de voordeelaanbrengende eigenschappen van dat verschijnsel ziende en erkennende, aanbaden zij de vlam. Sommigen zagen, of dachten dat zij zagen, in het water het zinnebeeld van het reine en het goede, en zij gaven wijding aan de stroomende wateren. Weer anderen, met ontzag vervuld voor het grootsche van de torenhooge bergen, begaven zich naar deze natuurlijke tempelen, en dienden het altaar in plaats van Hem tot wiens eer en door wiens macht zij waren verrezen. Nog eene andere klasse, met meer eerbied doordrongen voor het zinnebeeldige, zocht zichzelven kunstige voorwerpen ter aanbidding te scheppen. Zij maakten beelden en dienden die; hieuwen zondelinge figuren uit boomstammen, en beitelden vreemde vormen en gedaanten in steen, en voor dezen bogen zij zich.[1] „Volkeren, onkundig van God, maken zich een God van hout."

31. De afgodische praktijken werden in sommige van hunne schijngestalten verbonden met ceremoniën van ijselijke gruwelen, zooals in de gewoonte van het offeren van kinderen aan den Moloch, en, onder de Hindoes, aan de Ganges; en evenzoo in de slachting van menschelijke wezens op groote schaal onder de tyrannie van Druidical. De goden die het menschdom zichzelven opricht, zijn harteloos, hardvochtig en gruwelijk.[2]

32. Atheïsme, zooals tevoren gezegd, is het ontkennen van het bestaan van God; in milderen vorm kan het ook bestaan in het enkel niet tellen of voorbijzien der Godheid. Maar zelfs de athëist bij professie, is evenals alle zijne wélgeloovende medestervelingen onderworpen aan de algemeene aandrang voor aanbidding en vereering; en ofschoon hij weigert den waren en levenden God te erkennen, verafgood hij bewust of onbewust de eene of andere wet, beginsel, of hartstocht der menschelijke ziel, of allicht soms eene stoffelijke schepping, en keert zich tot die of dat, om in de beschouwing van het onwaardige voorwerp een schijn van den troost te zoeken die de geloovige in rijken overvloed vindt voor den troon van zijnen Vader en God. Wij

1.) Zie aanteekening 7.
2.) Zie aanteekening 8.

betwijfelen het bestaan van een athëist, die in werkelijkheid in alle opzichten een godloochenaar is, — een die met den ernst van een gevestigde overtuiging, in zijn hart het bestaan van eene intelligente overheerschende macht ontkent. Het idee van God is een karakteristiek hoofdkenmerk van de menschelijke ziel. De man der wijsbegeerte erkent de noodzakelijkheid van zulk een element in de theoriën van het zijn. Hij mag terugdeinzen voor de openlijke erkentenis van een persoonlijke Godheid, toch veronderstelt hij het bestaan van een „regeerende macht" of een „groote onbekende" of de „onkenbare," de „onbegrensde," de „onbewuste." O, man van geleerdheid, schoon niet van wijsheid; waarom verwerpt ge de voorrechten voor u toebeschikt door het almachtige, alomtegenwoordige Wezen aan wien ge uw leven verschuldigd zijt, en toch wiens naam ge niet wilt erkennen? Geen sterveling kan Hem naderen wanneer Zijne volmaaktheden en macht niet beschouwd worden met ontzag en sprakelooze eerbied; Hem enkel maar beschouwende als onzen Schepper en God, dienen wij reeds beschaamd van gedachte voor Hem te zijn; maar Hij heeft ons het recht gegeven Hem als Zijne kinderen te naderen, en hem bij den dierbaren naam van Vader aan te roepen! En zelfs de godloochenaar gevoelt, in de meer ernstige en heilige oogenblikken van zijn leven, een verlangen der ziel naar een geestelijk Vader, even zoo natuurlijk, als zijne menschelijke aandoeningen zich uitstrekken naar den vader die hem het sterfelijke leven gaf. Het atheïsme van thans is echter na alles eveneens slechts een soort afgodendom.

33. De sectarische inzichten omtrent de Godheid. — De bestaanbare, eenvoudige, en authentieke leerstelling betreffende het karakter en de hoedanigheden van God, zoodanige als geleerd was door Christus en Zijne apostelen, verdween toen openbaring verviel, en toen duisternis, tengevolge van de afwezigheid van het ware gezag, op de wereld viel, nadat de apostelen en hun priesterschap van de aarde verdreven waren geworden; en in de plaats daarvan verschenen er tallooze theoriën en dogmas der menschen, waarvan velen ten eenenmale geheel onbevattelijk zijn in hun raadselachtigheid en onbestaanbaarheid. In het jaar 325 n. C. werd het Concilie van Nicea tezamen geroepen door keizer Constantijn, dewelke door dit lichaam eene verklaring van Christelijk geloof te waarborgen poogde, wat als autoritair zoude worden aangenomen, om als middel te dienen voor het tegenhouden der zich vermeerderende oneenigheden welke ontstonden door de vele verschillen omtrent den natuur der Godheid, en andere theologische onderwerpen. Het concilie keurde sommige der toen gangbare theoriën af; waaronder die van Arius, dewelke zich met kracht verklaarde voor de onderscheiden persoonlijkheid van elk lid der Drie-eenheid; — en kondigde een nieuwe geloofswet aan, bekend onder den naam van de Belijdenis van Nicea. Één gezegde van deze belijdenis, vermoedelijk zooals gegeven door Athanasius,

luidt als volgt: „Wij eeren den eenigen God in de drieheid, en de drieheid in de eenheid ervan, zonder de personen te vermengen, of het wezen en de substantie te deelen; want het is een ander persoon des Vaders, een ander des Zoons, een ander des Heiligen Geestes. Maar de Vader, de Zoon, en de Heilige Geest hebben ééne Godheid, gelijke eer, en gelijke eeuwige heerlijkheid. Hoedanig de Vader is, zoodanig is ook de Zoon, zoodanig is ook de Heilige Geest. De Vader is ongeschapen, de Zoon is ongeschapen, de Heilige Geest is ongeschapen. Onmetelijk is de Vader, onmetelijk is de Zoon, onmetelijk is de Heilige Geest. De Vader is eeuwig, de Zoon is eeuwig, de Heilige Geest is eeuwig. Nochthans zijn het niet drie eeuwigen, maar één eeuwige. Gelijk ook niet drie ongeschapenen, noch drie onmetelijken, maar één ongeschapene en één onmetelijke. Desgelijks is de Vader almachtig, de Zoon almachtig, de Heilige Geest almachtig. En nochthans zijn het niet drie almachtigen, maar één almachtige. Alzoo is ook de Vader God, de Zoon God, de Heilige Geest God. En nochthans niet drie Goden, maar het is één God." Moeilijk zou het zijn om zich een denkbeeld te vormen van een grooter aantal ongerijmdheden en tegenstrijdigheden in zóó een gering aantal woorden.

34. De Kerk van Engeland leert het hedendaagsche orthodoxe inzicht omtrent God als volgt: „Er is slechts één levend en waar God, eeuwig, zonder lichaam, deelen of aandoeningen; van oneindige macht, wijsheid en goedheid." De onstoffelijkheid van God, zooals gehandhaafd in deze verklaring van sectarisch geloof, is in flagrante tegenstrijd met de Schriften, en ten eenemale weersproken door de openbaringen van Gods persoon en eigenschappen, zooals aangetoond is door de alreeds gedane aanhalingen.

35. Wij eindigen met te zeggen, dat de stoffelijkheid van Gods persoon te ontkennen, gelijk staat met God zelf te ontkennen; want een ding zonder deelen heeft geen geheel, en een onstoffelijk lichaam kan niet bestaan.[1] De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste dagen verklaart zich in elk opzicht tegen de onbevattelijke God, ontstoken van „lichaam, deelen en aandoeningen," als zijnde iets wat onmogelijk bestaan kan; en handhaaft daarentegen haar geloof en trouw aan den levenden God der Schrift en der openbaring.

AANTEEKENINGEN.

1. HET IS NATUURLIJK OM IN EENEN GOD TE GELOOVEN. — „De groote en eerste waarheid, „dat er een God is" heeft onder het menschdom bijna algemeen en in alle eeuwen geheerscht; zoodat de Heilige Schriften, welke op iedere bladzijde van God spreken, en de gevoelens uitdrukken van het menschdom over eene periode van omstreeks vierduizend jaren, — altijd en overal deze waarheid als toegestemd erkennen. In de eerste eeuwen van de wereld, is er inderdaad geen positief bewijs dat het bespiegelend geloof eenige voorstanders had; en als in een later

1.) Zie Aanteekening 9.

komend tijdperk de dwaas in zijn hart zeide, „Daar is geen God," verschijnt dit gevoelen meer hoofdzakelijk in zijne aandoeningen dan in zijn oordeel; en had daarbij zoo weinig invloed op de gemoederen der menschen, dat de heilige schrijvers het nimmer noodig hebben geoordeeld die dwaling te bestrijden, hetzij met formeele argumenten, dan wel bij het vestigen van de aandacht op de daden van wonderen. Veelgodendom, en niet het ongeloof, of „atheïsme" was de heerschende zonde; redenen waarom het doel van de geïnspireerde mannen niet zoo zeer was het bestaan van één God te bewijzen, als wel het niet bestaan van anderen, — om Zijn gezag, te handhaven. Zijne wetten op te leggen en alle voorgewende mededingers buiten te sluiten."***** „Zoo helder, vol en overweldigend is het bewijs van het bestaan Gods, dat het een algemeen geloof als het ware bevolen heeft door alle eeuwen en landen heen, — de eenige uitzonderingen een paar woeste en barbaarsche stammen zijnde, van het meest gedegradeerde type, onder wien het idee van God is verwelkt en verdwenen met elk spoor en indruk van beschaving; alsmede enkele exentrieke would-be wijsgeerigen, dewelke zich voordoen als elk ding te betwijfelen wat anderen gelooven, en zelfs de waarheid van hun eigen intuitie betwijfelen, zoo dat de algemeene toestemming omtrent het bestaan van een God geacht mag worden als eene getuigenis van niet gering gewicht betreffende dit argument." *Cassel's Bibel Dictionairy; article „God".*

2. BELANGRIJKHEID VAN HET GELOOF IN GOD. — „Het bestaan van een Opperwezen is zonder twijfel de verhevenste gedachte die het menschelijk verstand kan binnendringen, en, zelfs als een wetenschappelijk vraagstuk kan het zijns gelijke niet hebben, omreden het onderneemt de zaak der zaken voort te brengen, het groote uiterste feit in de wijsbegeerte, de laatste en verhevenste eind-conclusie van wetenschappelijke waarheid. Toch is dit echter de laagste eisch die het voor onze studie vertegenwoordigt; want het ligt in het allereerste fondament van de moraal, deugd en godsdienst; het ondersteunt de maatschappelijke instelling, en geeft een samenhang aan alle derzelver deelen, het omringt de gewichtigste vragen van des menschen onsterfelijkheid en verantwoordelijkheid aan hooger staand gezag, en is onafscheidelijk verbonden met de verrukkelijkste hoop en de hoogste genietingen. Het is in werkelijkheid niet enkel eene grondwaarheid, maar de groote middelpunt-waarheid van alle waarheden. Alle andere waarheden in wetenschap, zedekunde en godsdienst stralen van deze af. Het is de bron waaruit zij allen vloeien; het centrum waarin zij allen samenvallen, en de eenige verheven veronderstelling waarvan zij allen getuigenis geven. Het heeft daarom geen gelijke in zijne hoogheilige grootschheid en gewichtige toepassing." *Uit dezelfde bron als vorige paragraaf.*

3. GELOOF IN GOD, NATUURLIJK EN NOODZAKELIJK. — Dr. Jopeph Le Conte, professor in de geologie en natuurkundige historie aan de universiteit van California, en een geleerde van wereldwijde vermaardheid, heeft zich als volgt uitgesproken: — *„Theïsme*, of een geloof in God of Goden; of in eene bovennatuurlijke bemiddeling van de een of andere soort, de verschijnselen rondom ons beheerschende, is de grondslag en voorwaarde van elke godsdienst, en is derhalve algemeen, noodzakelijk en intuitief. wij zullen daarom niet pogen eenig bewijs voort te brengen van iets wat ligt buiten en achter elk bewijs, en alreeds zekerder is dan iets vast kan worden gemaakt door eenig proces van redeneering. De grond van dit geloof ligt in de eigen natuur des menschen; het is het fondament of het grondwerk der rede. Dit is het, en dit alleen wat beteekenis verleent aan de natuur; zonder dit, noch godsdienst, noch wetenschap, noch het menschelijk leven zelfs kon mogelijk zijn. Want, merk slechts op, wat het karakteristieke kenmerk van den mensch is in zijne betrekking tot de uitwendige natuur. Voor het redelooze schepsel zijn de verschijnselen der natuur niets dan tot de zinnen sprekende verschijnselen, maar de mensch, juist in zijne overwegingen als hij zijne natuurlijke vermogens gebruikt, klimt als bij instinct op van deze verschijnselen naar de oorzaak. Door middel van eene wet onzer natuur is dit onvermijdelijk, maar het proces van opklimming is bij de beschaafde en onbeschaafde rassen verschillend. De ongecultiveerde mensch, zoo wanneer zich een verschijnsel voordoet, waarvan de oorzaak niet onmiddelijk kan worden waargenomen, gaat met één stap van het, door de zinnen opgemerkte verschijnsel, naar de eerste oorzaak; terwijl de opgevoede mensch, en in het bijzonder de wetenschappelijk opgeleide, van het verschijnsel langs een keten van ondergeschikte oorzaken tot de eerste opklimt. Het gebied der ondergeschikte oorzaken, en dit alleen, is het domein der wetenschap. Feitelijk kan de wetenschap worden omschreven als volgt: *Het bestudeeren van de wijze van werken van de eerste oorzaak.* Duidelijk is het derhalve, dat de erkenning

van ondergeschikte oorzaken het idee van het bestaan van God niet kan buitensluiten. **** Theïsme aldus is noodzakelijk, intuitief,en daardoor algemeen. Wij kunnen het niet kwijtraken, zelfs al zouden wij willen. Werpt het, zooals velen doen, uit de deur aan de voorzijde, en het komt opnieuw, allicht onherkend, terug door de achterdeur. Verwerpt het in zijn *edeler vorm*, zooals geopenbaard in de Schriften, en het komt terug in zijn *onedele vormen*, allicht als magnetisme, electriciteit, of zwaartekracht, of een andere veronderstelde middelijke oorzaak, de natuur beheerschende. In zekeren vorm, edel of onedel wordt het toch een gast in het menschelijk hart. Wij zeggen daarom nogmaals, *Theïsme verlangt, noch berust op bewijs*. In deze laatste tijden echter is er eene sterke neiging om voor Theïsme den vorm van *Pantheïsme* te kiezen, en daardoor wordt het godsdienstig geloof beroofd van al hare macht over het menschelijk hart. Het wordt daarom onze taak eene poging te doen om niet het werkelijk bestaan, maar de *persoonlijkheid der Godheid* aan te toonen. ***** Onder een zekere klasse van welopgevoede, verstandige, en in het bijzonder onder wetenschappelijke mannen, bestaat er eene aangroeiende neiging, somtijds openlijk uitgedrukt, soms slechts vaag gevoeld, dat wat wij God noemen enkel een algemeen, alles doordringend beginsel is wat de Natuur bezielt, — een algemeen beginsel van evolutie, — een onbewuste, onpersoonlijke levenskracht, onder welke het heele heelal zich langzaam ontwikkelt. Deze vorm van Theïsme nu, mag mogelijk voldoen aan de eischen van zuiver bespiegelende wijsbegeerte, maar kan de verlangens van het menschelijk hart niet bevredigen. ***** Het argument voor de persoonlijkheid der Godheid wordt afgeleid van de bewijzen van verstandelijken zin en overleg in de natuur, of de geschiktmaking der onderdeelen voor een bepaald en verstandelijk overlegd doeleinde. Gewoonlijk wordt het genoemd, *„het argument van het waarneembare ontwerp.''* De kracht van deze bewijsgrond wordt door het verstand van een ieder als bij intuitie gevoeld, en het effect ervan is onweerstaanbaar en overwelmend voor ieder helder en eerlijk gemoed, wat niet gekweld wordt door bovennatuurkundige en afgetrokken voorstellingen." *Prof. Joseph Le Conte* in *„Religion and Science.''* p. p. 12-14.

4. GOD IN DE NATUUR. Sir Isaac Newton, een der meest critische van de wetenschappelijke werkers, zegt, schrijvende aan zijn vriend Dr. Benthley, in 1692 met betrekking tot het natuurlijk heelal: „Om zulk een stelsel te maken, met al zijne bewegingen, vereischt eene Oorzaak welke de hoeveelheid der stof in de verschillende lichamen van zon en planeten; de machten der zwaartekracht daardoor ontstaan; de verschillende afstanden der planeten van de eerste grootte van de zon, en die van de tweede groote van Saturnus, Jupiter en de aarde; alsmede de toe- en afnemende snelheden waarmede deze planeten zich konden wentelen met betrekking tot de hoeveelheden van stof in de centrale lichamen, — nauwkeurig kent en te zamen vergelijkt; en om alle deze dingen tezamen in zóó groote verscheidenheid van lichamen te vergelijken en te kennen, bewijst, dat de Oorzaak niet blind is, noch bij toeval werkt, maar daarentegen zeer bekwaam is in mechanisme en meetkunde."

5. NATUURLIJKE AANDUIDINGEN VAN GOD'S BESTAAN. „Het kan zijn, het is zelfs niet waarschijnlijk, dat God gevonden kan worden met microscoop of scalpeermes, met toetsteen of Leidsche-flesch, met driehoeksmaat of telescoop; maar de onderzoeker met dergelijke instrumenten ernstig werkende, kan niet falen eene macht te herkennen, buiten zijn gezichtseinder weliswaar, maar toch eene macht waarvan de impulsies en bewegingen onmiskenbaar zijn. De omvang van ons zonnestelsel scheen den mensch eens meer begrensd dan thans, en de ontdekking van de meeste afstanden de planeten-familie onderling was haar oorsprong verschuldigd aan het herkennen van eene aantrekkende kracht, onverklaarbaar, tenzij uitgaand van de veronderstelling van het bestaan van eene andere planeet. De sterreknndige, de bekende lichamen volgende langs hunne circelvormige banen, kon den invloed gevoelen, en den draad zien welke hen dreef van een engere baan; hij zag echter Neptunis niet, al hoopte hij ook bladzijden aan bladzijden van berekeningen op een; maar het bestaan van dien bol was klaarlijk aangeduid, en door het bewaren van die aanduidingen zocht hij er naar, en werd zij — de planeet, — gevonden. De theorie alleen kon haar nimmer openbaar hebben gemaakt, ofschoon die theorie zonder haar onvolkomen en onvoldaan was. Maar het werkdadig zoeken, aangespoord door de theorie, leide tot de groote demonstrantie. En wat is alle wetenschappelijke theorie vergeleken bij de practische invloed van het geloovig vertrouwen op de hulp en medewerking van een allesbeheerschende en alwetende macht? Minacht echter niet de aanduidingen van uw wetenschappelijk

werk, — de trilling van de naald die de magnetische invloed openbaart; het instinct daarin spreekt van een leven en een Leven-gever, verre boven de menschelijke macht van verklaring en bevatting. Als ge zit beneden het altaargewelf des hemels, in het nachtelijk stilzwijgen peinzende over de verontrustingen en de verlangens welke de ziel niet voorbij kan zien, keert u dan in de richting door deze impulsies aangeduid, en zoek, met het alles-doordringende, ruimte-vernietigende, en tijd niet achtende oog des gebeds en geloofs, naar de oorzaak van die alles vervullende kracht." *Jas. E. Talmage in „Baccalaureate Sermon." Juni 1895.*

6. THEISME, ATHEISME, enz. — In overeenstemming met het gangbare gebruik, beeldt *„Theisme"* uit, een geloof in God, — de aanneming van een levend en eeuwig Wezen, die Zichzelven aan den mensch heeft openbaard. *„Deisme"* sluit in zich een verondersteld geloof in God, maar ontkent dat de Godheid de macht bezit zichzelven te openbaren, en handhaaft een niet gelooven in het Christendom; de term wordt in onderscheiden zin gebruikt, waaronder voornamelijk: — (1) geloof in God als een zelfbewust en met verstand handelend en eeuwig Wezen, loochenende echter alle voorzienende voorzorg; (2) geloof in God met de ontkenning van een toekomstigen staat der ziel; (3) zooals verdedigd door Kant, ontkenning van een persoonlijk God, toestemmende daarentegen het geloof in eene oneindige kracht, onafscheidelijk verbonden met de stof, en handelende als de eerste groote oorzaak. *Pantheisme* acht stof en geest of ziel als één, omvattende ieder ding, eindig en oneindig, en noemt dit algemeene bestaan, God. In zijn wijsgeerig gezichtspunt heeft het pantheisme drie hoofdvormen, met variatiën daarop: (1) *één-zelfstandigheids-pantheisme* wat aan het algemeene zijn, de eigenschappen toekent van beide, geest en stof, gedachte namelijk en uitbreiding, zooals in het stelsel van Spinoza; (2) het *materialistisch pantheisme*, welke het alleen de eigenschappen van de stof toekent, zooals in het leerstelsel van Straus; (3) *idealistisch pantheisme* die het enkel de eigenschappen der ziel toeschrijft als in het systeem van Hegel. In zijn leerstellig gezichtspunt sluit het pantheisme in zich, ,,het vereeren der natuur en de menschlievendheid, gebaseerd op de leerstelling, dat het geheele rijk der verschijnselen, insluitende den mensch en de natuur, eene eeuwig-wisselende openbaring is van God". *Polytheisme* is de leer van een meervoud van goden, welke goden gewoonlijk beschouwd worden als de verpersoonlijking van krachten, of verschijnselen der natuur. *Monotheisme* is de leer dat er slechts één God bestaat. *Atheisme* beteekent het niet in eenig God te gelooven, of het ontkennen van het bestaan Gods; *dogmatisch atheisme* ontkent, terwijl het *negatieve atheisme* het bestaan van God niet acht of voorbijziet. De uitdrukking *ongeloof* wordt somtijds gebruikt als gelijkstaande met atheisme, ofschoon de term in het bijzonder een mildere vorm van atheisme aanduidt, zich vertoonende in twijfelingen in godsdienstige zaken, een niet-gelooven in den godsdienst des Bijbels, en dientengevolge natuurlijk in eene verwerping van de leerstellingen van het Christendom. *Agnosticisme* houdt het er voor dat God ongekend en onkenbaar is; dat Zijn bestaan noch bewezen, noch weerlegd kan worden; het bevestigt noch ontkent het bestaan van een persoonlijk God, en is de leerstelling van „Wij weten het niet". — *Zie „Standard dictionary".*

7. AFGODISCHE PRAKTIJKEN IN HET ALGEMEEN. — De ziel des menschen, eens der verdorvenheid overgegeven, is sterk geneigd om zich van God en Zijne instellingen af te keeren. „Vandaar" — zegt Burder, — „zijn verrezen de altaren en de demonen der heidensche oudheid, hunne buitensporige en woeste fabelen, alsmede hunne verfoeilijke drinkgelagen en braspartijen. Vandaar vinden wij onder de Babyloniërs en Arabieren de aanbidding der hemellichamen, de vroegste vorm van afgodendienst; onder de Kananieten en Syriërs, het dienen van Baal, Tammuz, Magog, en Astarte; onder de Phoeniciërs, het offeren van kinderen aan Moloch; onder de Egyptenaren, goddelijke eerbewijzingen aan dieren, vogels, insecten, aan planten, als knoflook en uien; onder de Perziërs, godsdienstige betrekkingen aan het vuur geofferd; en onder de beschaafde Grieken, de erkenning in hun stelsel van het geloof aan dertig duizend goden. Vandaar zien we, meer nog, in den tegenwoordigen tijd onder de meeste Paganistische stammen, nog het doodelijkst bijgeloof, de meest gruwelijke en bloedige plechtigheden, en de walgelijkste losbandigheid en ondeugd bedreven onder den naam van godsdienst." — *„History of all religions." p. 12.*

8. VOORBEELDEN VAN AFGRIJSELIJKE AFGODENDIENST. — Het dienen van den Moloch wordt over het algemeen aangehaald als een voorbeeld van de gruwelijkste en meest verfoeilijke afgodendienst aan den mensch bekend. Moloch, ook Molech genoemd, Malcham, Milcom, Baal-melech, enz., was een Ammonnitische

afgod: hij wordt in de Schriften aangehaald met betrekking tot zijne gruwelijke plechtigheden. (Lev. 18:21; 20:2—5; zie eveneens 1 Kon. 11:5, 7, 33; II Kon. 23:10, 13; Amos 5:26; Zefanja 1:5; Jer. 32:35.) Keil en Delitzsch beschrijven den afgod als zijnde „voorgesteld door een geel koperen beeld, wat hol was, en verhit kon worden, gevormd met de kop van eenen stier, en met uitgestrekte armen om de kinderen die geofferd werden, te ontvangen.'' Sloot het dienen van dezen afgod niet onveranderlijk in zich het offeren van menschelijke wezens, zeker is het, dat dergelijke afzichtelijke plechtigheden de karaktertrek vormden van zijn gruwelijk altaar. De laatstelijk aangehaalde schrijver zegt: „Vanaf den tijd van Ahaz, werden de kinderen te Jeruzalem gedood in de vallei van Ben-Hinnom, en daarna opgeofferd door gelegd te worden in de verhitte armen, en verbrand. (2 Kon. 23:10; 16:3; 17:17; 21:6; Jer. 32:35; Ezech. 16:20, 21; 20:31; verg. Ps. 106:37, 38.) Vele gezaghebbenden beweren dat het offeren van kinderen aan dit afzichtelijk monster reeds lang den tijd van Ahaz voorafging. „Het ten offer brengen van levende slachtoffers was vermoedelijk het hoogtepunt van enormiteit in betrekking tot dit stelsel, en er wordt gezegd dat Tophet, alwaar hiervan werd getuigd, zoo genoemd was naar het slaan der trommelen, wat dienen moest om het kermen van hen die doodgebrand werden, te overstemmen. Dezelfde plaats werd de Vallei van Hinnom geheeten, en de afschuwelijke betrekkingen hieraan verbonden, leidden er toe dat beiden, Tophet en Gehenna („vallei van Hinnom") aangenomen werden als de namen en symbolen van toekomstige kwelling." *Zie voor voorafgegane en andere feiten „The Pentateuch" door Keil en Delitzsch; en Cassel's „Bible Dictionary."*

Nauwelijks minder afschuwelijk waren de handelingen van vrijwillige zelfmoord onder de wagen van den afgod Juggernaut, en het verdrinken van kinderen in de heilige Ganges, als gevonden onder de Hindoes. Naar Burder, („*History of all Religions*") werd het zware en afzichtelijke beeld Juggernaut, op feestdagen, gewoonlijk op een beweegbaren toren, op wielen rustende, geplaatst; en aldus opgetuigd werd het de straten langs getrokken door ijverige vereerders. Als de wagen langs kwam, wierpen van de vurigsten en devootsten zich sommigen onder de wielen, en werden vermorzeld; en zoodanige handelwijzen werden „begroet met den bijval der menigte als de meest welgevallige offeranden." Dezelfde auteur beschrijft aldus de plechitgheid van het ten offer brengen van kinderen aan de heilig rivier, als voorheen in Indië in praktijk werd gebracht: — „Het volk in sommige deelen van Indië, in het bijzonder de inwoners van Orissa, en van het oostelijk gedeelte van Bengalen, offeren dikwijls hunne kinderen aan de godin Gunga. De volgende reden wordt voor deze handeling aangegeven: Als eene vrouw reeds lang gehuwd is geweest, en geene kinderen heeft, is het gebruikelijk voor den man, of zijne vrouw, of beiden hunner, eene gelofte te doen aan de godin Gunga, dat zoo zij den zegen van kinderen te verkrijgen op hen uit wil storten, zij de eerstgeborene haar zullen wijden. Wanneer zij nu, na deze gelofte, kinderen verkrijgen, wordt de oudste met zorg opgekweekt tot een zekeren leeftijd van allicht drie, vier, of meer jaren, met de omstandigheden overeenkomend, als wanneer op een bijzonderen dag, aangewezen om in een of ander gedeelte van de rivier te baden, men het kind met zich neemt en het der godin offeren; het kind wordt aangemoedigd om verder en verder het water in te gaan, totdat het door den stroom wordt medegevoerd of wel door zijne onmenschelijke ouders wordt afgeduwd. — *„History of all Religions*." p. 745-746.

De praktijken van het Druïdisme onder de oude Britons, voorzien in een ander voorbeeld van ontaarding in den godsdienst door het afwezig zijn van gezaghebbend geleide en het licht van openbaring. De Druïden kennen een eerbeid toe aan den eik, en volbrengen de meesten van hunne gewijde ceremoniën in heilige wouden. Als een kennerk van hun systeem werden ook menschelijke offers gebracht. Van hunne tempels, onder anderen te Stonehenge op Salisbury Plain, Wiltshire, en anderen in Kent, zijn sommigen nog daar. Deze cirkelvormige omheiningen, welke van boven open waren, werden „*doomrings*'' (oordeelkringen) genoemd; nabij het middelpunt van ieder was een altaar *(dolmen)* waarop de slachtoffers ter dood gebracht werden. De afschuwelijke plechtigheden sloten in zich het bij bijzondere gelegenheden levend verbranden van een groot aantal menschelijke wezens, opgesloten in omvangrijke kooien van gevlochten mandewerk.

9. DE AANHANGERS VAN DE LEER DER ONSTOFFELIJKHEID ZIJN ATHEÏSTEN. — „Er zijn twee soorten van atheïsten in de wereld. De eene klasse ontkent

het bestaan van God in de meest stellige taal; de andere ontkent enkel Zijn bestaan in voortduur of ruimte. De een zegt, „daar is geen God" en de andere, „God is nog *hier* nog *daar*, evenmin dan dat Hij bestaat *nu* en *dan*." De ongeloovige zegt „God bestaat nergens." De aanhanger van de leer der onstoffelijkheid zegt, „Hij bestaat *op geen enkele plaats*." De ongeloovige zegt, „Er is geen zoodanige zelfstandigheid als God." De „onstoffelijke" zegt, „Er is wel eene zoodanige zelfstandigheid, maar die is *zonder deelen*." De atheïst zegt, „Er bestaat geene zelfstandigheid wat men *„geest"* kan noemen. De onstoffelijke zegt, „Een geest ofschoon hij leeft en werkt, neemt geene plaats in, en vult geene ruimte in denzelfden zin en op dezelfde wijze als stof dat doet, zelfs nog niet zooveel als het kleinste zandkorreltje." De atheïst zoekt zijn ongeloof niet te verbergen, maar de aanhanger van de leer der onstoffelijkheid, wiens verklaard geloof op dezelfde hoogte staat als dat van den godloochenaar, poogt zijn ongeloof te bedekken onder het oppervlakkige kleed van enkele woorden.**** De „onstoffelijke" is een godsdienstig godloochenaar, en onderscheidt zich alleen van de andere klasse van atheïsten, door een onzichtbaar, geen plaats innemend *niets*, te bekleeden met de machten van een God." Eene klasse gelooft in geen God, de andere gelooft dat *Niets* God is, en dient dat als zoodanig." — *Orson Prat, in de brochure „Absurdities of Immaterialism"* p 11.

10. HET ATHEISME, EEN NOOTLOTTIG GELOOF. — „Gedurende de regeering van het schrikbewind, werden de Franschen door de Algemeene Vergadering verklaard eene natie te zijn van godloochenaars; maar eene korte ondervinding overtuigde hen reeds dat een volk van atheïsten niet lang kon bestaan. Robespierre kondigde daarna op de bijeenkomst aan, dat voor deze beginselen van deugd en zedelijkheid, waarop de republiek gegrondvest was, het geloof in God noodzakelijk was; en op den 17den Mei stemden de nationale vertegenwoordigers, die kortelijks nog zich hadden neergebogen voor de Godin der Rede, bij acclamatie er voor, dat het Fransche volk het bestaan van het Opperwezen en de onsterfelijkheid der ziel erkende." *„Students France," 27 : 6*; aangehaald door Rev. Charles E. Little, in *„Historical Lights,"* p. 280-281.

LEZING III.

OVERTREDING EN DE VAL.

Artikel 2. — Wij gelooven dat de mensch voor zijne eigene zonden gestraft zal worden, en niet voor Adam's overtreding.

OVERTREDING EN HARE GEVOLGEN.

1. DES MENSCHEN VRIJE WIL. — De Kerk gelooft en leert als een strikt Schriftuurlijke leerstelling, dat de mensch onder de onvervreemdbare rechten door zijn Goddelijken Vader op hem bevestigd, volkomene vrijheid heeft geërfd om het goede of het kwade in het leven te verkiezen, al naar gelang hij wenscht. Dit recht kan niet met meer naijverige voorzichtigheid worden bewaakt dan door de zorgen die God zelve er aan besteedt; want in al Zijne handelingen met den mensch heeft Hij het sterfelijk schepsel vrij gelaten om te kiezen en te handelen, zonder eenigen schijn zelfs van dwang of beperking, afgezien van den invloed der Vaderlijke raad en liefderijke besturing. [1] Het is waar, Hij heeft geboden gegeven, en heeft wetten daargesteld, met beloften van zegeningen voor onderwerping daaraan en verschrikkelijke straffen voor overtreding er aan verbonden, maar in de keuze hiervan zijn Gods kinderen onbelemmerd. In dit opzicht is de mensch niet minder vrij dan de engelen en de Goden, uitgezonderd zoo wanneer hij zichzelven heeft geboeid met de banden der zonde, en zijne macht van wil en kracht der ziele heeft verbeurd. Het individu bezit een even groote mate van vrijheid om de wetten der gezondheid, de eischen der natuur, en de geboden van God in zaken, beiden zoowel maatschappelijk als geestelijk, te overtreden, als dat hij heeft om dezelve te gehoorzamen; in het eene geval brengt hij op zich de zekere straffen die behooren tot de gebrokene wet, zooals hij in het andere de bijzondere zegeningen erft alsmede de daaraan toegevoegde vrijheid, die een bij de wet verblijvend leven vergezellen. Gehoorzaamheid aan wetten te betoonen is de gewoonte van den vrije; en 't is de overtreder die de wet vreest, want hij berokkent zichzelven verlies en doet zich te kort, niet omreden de wet, welke hem in zijne vrijheid zoude hebben beschermd, maar omreden zijne verwerping van de wet.

2. De overhand hebbende eigenschap van rechtvaardigheid, erkend als een deel der Goddelijke natuur, verbiedt de gedachte dat de mensch beloften van loon zoude ontvangen voor oprechtheid,

1.) Zie Aanteekening 1.

en eene straffende behandeling voor slechte daden, zoo hij niet de macht van onafhankelijke handeling bezat. Het is niet meer een gedeelte van het plan Gods om den mensch te verplichten om rechtvaardig te handelen, dan dat het Zijn doel is om booze machten toe te staan Zijne kinderen tot zonde te brengen. In de dagen van het paradijs, zag de eerste mensch wet en gebod voor zich geplaatst,[1] met eene verklaring van de straf die eene overtreding van die wet zoude volgen. Geene wet kon hem in rechtvaardigheid gegeven zijn geworden, zoo hij niet vrij was geweest om voor zichzelven te handelen. „Niettemin, gij moogt voor u zelven kiezen, want dat is u gegeven, maar herinnert u, dat Ik het verbied,"[2] zeide de Heere God tot Adam. Betreffende Zijne handelingen met den eersten patriarch van het geslacht, heeft de Heer in deze dagen verklaard, „Zie Ik gaf hem dat hij voor zichzelven kon handelen."[3]

3. Toen de broeders, Kaïn en Abel hunne offeranden voor den Heer brachten, werd de oudste boos, omdat zijn offer verworpen werd; waarop de Heer met Kaïn redeneerde, en hem te onderwijzen poogde dat hij de gevolgen van zijne daden gewillig moest aanvaarden, goed of kwaad, zooals hij verkiezen mocht: „Is er niet indien gij weldoet verhooging, en zoo niet, ziet de zonde ligt aan de deur."[4]

4. Eene kennis van goed en kwaad is noodzakelijk voor den vooruitgang welke God mogelijk heeft gemaakt voor Zijne kinderen om te maken; deze kennis kan het beste worden verkregen door daadwerkelijke ondervinding, met de tegenstellingen van goed en het contrast daarvan voor oogen; redenen waarom de mensch op de aarde is geplaatst, onderworpen aan den invloed van goede en booze machten, — eene kennis bezittende van de toestanden dewelke hem omringen, en met het hem ingeboren hemelrecht om vrijelijk te kiezen. De woorden van den profeet Lehi zijn hieromtrent bijzonder duidelijk: „De Heere God gaf het aan den mensch dat hij voor zichzelven zoude handelen, daarom zoude de mensch niet voor zichzelven kunnen handelen, tenzij hij door het een of ander verlokt werde. * * * Daarom zijn de menschen vrij naar het vleesch; en alle dingen, welke tot nut van de menschen zijn, zijn hun gegeven. En zij zijn vrij om te kiezen, hetzij vrijheid en het eeuwige leven door den grooten Middelaar aller menschen, of om te kiezen gevangenschap en dood, volgens de kracht des satans; want hij zoekt alle menschen in ellende te storten, gelijk hij is."[5].

1.) Gen. 2 : 17; Paarl v. Gr. Waarde, Boek van Mozes 3 : 16-17.

2.) Paarl van Groote Waarde, Boek van Mozes 3 : 17.

3.) Leer en Verb. 29 : 35.

4.) Gen. 4 : 7.

5.) II Nephi 2 : 16 en 27; 10 : 23. Zie eveneens Alma 3 : 26; 12 : 31; 29 : 4, 5; 30 : 9; Hel. 14 : 30.

5. Alma, een ander Nephitisch profeet, sprekende over hen die gestorven waren, zeide dat zij gegaan waren opdat „zij hunne belooning mochten ontvangen naar hunne werken, hetzij zij goed of slecht zijn, om eeuwig geluk of eeuwige ellende te oogsten, volgens den geest aan wien zij zich hadden overgegeven, hetzij een goede of booze geest. Want een iegelijk mensch ontvangt zijn loon van hem, dien hij gehoorzamen wil, en dit volgens de woorden van den geest der profetie."[1]

6. Samuel, de bekeerde Lamaniet, waarop de geest der profetie was gevallen, vermaande zijne afgdwaalde broederen op deze wijze: „Nu, herinnert, herinnert u mijne broederen dat wie ook omkomt, door zichzelven omkomt, en wie ook kwaad doet, het zichzelven aandoet; want ziet, gij zijt vrij; het is u overgelaten om voor u zelven te handelen; want ziet, God heeft u eene kennis gegeven en heeft u vrij gemaakt. Hij heeft u de kennis gegeven om goed van kwaad te kunnen onderscheiden; en Hij heeft u den wil gegeven om tusschen het leven en den dood te kiezen."[2]

7. Toen de plannen voor het scheppen en het bevolken der aarde in den hemel besproken werden, zocht Satan den vrijen wil des menschen te niet te doen, door de macht te verlangen om het menschelijk geslacht met geweld te dwingen zijnen wil te doen; belovende den Vader dat door dergelijke middelen hij heel het menschdom zoude redden, en dat geen een hunner verloren zou gaan.[3] Dit voorstel werd verworpen, omreden het oorspronkelijke plan van den Vader — om namelijk met de inwoners der aarde overredende invloeden van heilzaam voorschrift en opofferend voorbeeld te gebruiken, en hen daarna vrij te laten om voor zichzelven te kiezen, — aangenomen was, en de Eenig Geboren Zoon gekozen was als het voornaamste instrument om dat doeleinde te volvoeren.

8. 'S MENSCHEN VERANTWOORDELIJKHEID voor zijne persoonlijke daden is evenzoo volkomen als zijnen wil is om voor zich zelven te kiezen. Het natuurlijk resultaat van goede daden is geluk; het gevolg van kwaad is ellende; dit volgt in het leven van elkeen door onschendbare wetten. Er bestaat een ontwerp van oordeel,[4] Goddelijk voor-verordineerd, waarbij iedereen geroepen zal worden om verantwoording van zijne daden te doen; en niet voor daden alleen, maar eveneens voor zijne woorden, en zelfs voor de gedachten van zijn hart. „Maar Ik zeg u, dat van elk ijdel woord, hetwelk de menschen zullen gesproken hebben, zij van hetzelve zullen rekenschap geven in den dag des oordeels."[5] Dit

---

1.) Alma 3 : 26, 27.
2.) Hel. 14 : 30, 31.
3.) Paarl v. Gr. W. Boek v. Mozes 4 : 1; Boek v. Abraham 3 : 27 en 28.
4.) Matth. 10 : 15; 11 : 22. II Petr. 2 : 9; 3 : 7. 1 Joh. 4 : 17.
5.) Matth. 12 : 36.

zijn de woorden van den Zaligmaker zelven. „En denkt niet de een des anderen kwaad in ulieder hart, en hebt den valschen eed niet lief; want al deze zijn dingen, die Ik haat, spreekt de Heere." [1] Johannes de Openbaarder was het toegestaan om in een gezicht iets te leeren van de tooneelen verbonden met het laatste oordeel; hij zegt: „En ik zag de dooden, klein en groot, staande voor God; en de boeken werden geopend; en een ander boek werd geopend, dat des levens is; en de dooden werden geoordeeld uit hetgeen in de boeken geschreven was, naar hunne werken; En de zee gaf de dooden, die in haar waren; en de dood en de hel gaven de dooden, die in hen waren; en zij werden geoordeeld, een iegelijk naar hunne werken." [2]

9. Het oordeel van God volgt niet altoos onmiddellijk op de handelingen van den mensch; goede daden mogen niet direct worden beloond, het kwade wordt zelden onmiddellijk afdoende gestraft; en dit is in overeenstemming met de Goddelijke wijsheid; werd het anders gedaan, dan zou de proef der persoonlijke natuur, en het bewijs van het menschelijk geloof, voor welke doeleinden deze sterfelijke proeftijd hoofdzakelijk was verordineerd, ten zeerste verminderd worden; want de zekerheid van onmiddellijk genoegen of onmiddellijke pijn zou bijna algemeen de menschelijke daden besturen om zich van het eene te verzekeren en het andere te vermijden. Het oordeel daarom, is uitgesteld, opdat iedereen volkomen zijn karakter kan bewijzen, de goede mensch de rechtvaardigheid vermeerderende, en de boosdoener de gelegenheid bezittende van bekeering en herstel vóór de groote en vreeselijke dag. Bij enkele gelegenheden is een snel oordeel van aardsch karakter toegepast geworden, de vleeschelijke resultaten van wereldsche zegeningen voor goede,[3] en rampspoed voor booze daden, [4] spoedig op de handelingen volgende. Of dergelijke vergelding nu geheel de aanspraken der rechtvaardigheid voldoet, of dat een nader bezoek van oordeel nog plaats zal grijpen aan de andere zijde, doet aan de zaak niet af. Dergelijke handelingen echter zijn uitzonderingen in de Goddelijke administratie.

10. Het is het bijzondere voorrecht van Jezus Christus [5] om de kinderen der menschen te oordeelen, en Hij zal dit doen zooals Zijn eigen doelwit, — hetwelk eveneens het doelwit van den Vader is, — het beste zal zijn gediend. Johannes de Apostel verklaart: „Want ook de Vader oordeelt niemand, maar heeft al het oordeel den Zoon gegeven; opdat zij allen den Zoon eeren, gelijk

1.) Zach. 8 : 17.
2.) Openb. 20 : 12, 13.
3.) Job. 42 : 10-17.
4.) Num. 12 : 1-2, 10-15; 15 : 32-36; 16; 21 : 4-6; 1 Sam. 6 : 19; II Sam. 6 : 6-7; Hand. 5 : 1-11.
5.) Joh. 5 : 22-27; Hand. 10 : 42; 17 : 31; Rom. 2 : 16; II Cor. 5 : 10; II Tim. 4 : 1,8; Leer en Verb. 133 : 2.

zij den Vader eeren."[1] En Petrus, het evangelie verkondigende aan den geloovigen heiden Cornelius, verklaarde omtrent Jezus Christus, dat „het is Hem, die van God verordineerd is tot een Rechter van levenden en dooden."[2] Van het verschrikkelijke lot der goddeloozen tot den dag des oordeels bewaard, hebben vele profeten getuigd,[3] en de presideerende Rechter in dat vreeselijk tribunaal, heeft in Zijn eigen woorden daarvan beschrijvingen gegeven,[4] zóó treffend en zóó juist, dat er geene schaduw van twijfel zelfs is overgebleven, dat iedere levende ziel geroepen zal worden de getuigenis te erkennen, en de gevolgen van zijne daden zal ontvangen. Des Heeren woorden en die van Zijne profeten zijn ontwijfelbaar duidelijk genoeg, dat Hij geen aannemer des persoons is,[5] en dat elke soort van gunst, vreemd aan rechtvaardigheid, bij Hem onbekend is. Voor dit oordeel behoeft niemand dan de onbekeerde boosdoener te vreezen; voor den rechtvaardige is het een tijd van triomf.[6]

11. ZONDE. — Wat is de aard der zonde? Op deze vraag antwoordt de Apostel Johannes, „Zonde is de overtreding der wet."[7] In de oorspronkelijke taal van de verslagen des Bijbels, komen vele woorden voor waarvoor onze eenvoudige term „zonde" is gebruikt, alhoewel zij het algemeene idee bevatten van tegenstand aan den Goddelijken wil.[8] Aangezien God de belichaming is van reinheid en volmaking, is dergelijke oppositie in tegenstrijd te komen met de beginselen van vooruitgang, en een aannemen van de handelingen welke tot ontaarding leiden. Zonde is iedere toestand, hetzij bestaande in het nalaten der dingen die verlangd, of in het volvoeren van handelingen die verboden zijn, welke strekken om de ontwikkeling der menschelijke ziel te voorkomen of tegen te houden. Zooals een rechtvaardige weg tot het eeuwige leven leidt, zoo strekt zich de zonde uit naar de duisternis van den tweeden dood. De zonde werd in de wereld gebracht door den aarts-vijand Satan;[9] maar toch is het met Goddelijke toestemming dat het menschdom er mede in aanraking is gebracht, de tegenstelling tusschen goed en kwaad hen aldus leerende.

12. In overeenstemming met de technische omschijving van zonde, bestaat zij in de overtreding der wet, en in dezen strikten zin kan zonde in onachtzaamheid of wel in onkunde worden bedreven. Van de Schriftuurlijke leerstellingen der menschelijke ver-

---

1.) Joh. 5 : 22.
2.) Hand. 10 : 42.
3.) Dan. 7 : 9; II Thess. 1, 7, 8; III Nephi 26 : 3-5; Leer en Verb. 76 : 31-49, [103-106.
4.) Matth. 25 : 31-46; Leer en Verb. 1 : 9-12.
5.) Hand. 10 : 34, 35; Rom. 2 : 11; Ef. 6 : 9; Col. 3 : 25.
6.) II Tim. 4 : 8.
7.) 1 Joh. 3 : 4.
8.) Zie aanteekening 2.
9) Paarl v. Gr. W. Boek v. Mozes 4 : 3 en 4. Gen. 3.

antwoordelijkheid, en de onfeilbare rechtvaardigheid van God, is het echter duidelijk, dat zoowel in zijne overtredingen als in zijne rechtvaardige daden, de mensch geoordeeld zal worden overeenkomstig zijne bekwaamheid ten opzichte der begrepen wet. Aan hem, die nimmer bekend gemaakt is met eene hoogere wet, worden de eischen dier wet niet in hunne volheid toegepast. Voor zonden zonder kennis bedreven, — dat is, voor wetten in onwetendheid overtreden, is in eene bevrediging voorzien door de verzoening gewrocht door de offerande van den Zaligmaker; en zondaren van deze soort staan niet als veroordeeld.

13. Nephi, tot de oude inwoners van het westelijk vasteland profeteerende, onderwees hen deze leerstelling: „Waar geene wet gegeven is, daar is geen straf; en waar geen straf is, daar is geene verdoemenis; en waar geene verdoemenis is, heeft de barmhartigheid van den Heilige Israëls aanspraak op hen door de verzoening; want zij zijn verlost door Zijne kracht. Want de verzoening voldoet de eischen Zijner rechtvaardigheid over al degenen, aan wie geene wet gegeven is; opdat zij verlost zijn van dat verschrikkelijke monster, dood, hel, den duivel en het meer van vuur en zwavel, hetwelk is eindelooze wroeging; en zij worden hersteld tot dien God, die hun den adem gaf, die de Heilige Israëls is." [1] En daarna, in tegenstelling met het lot van hen die aldus te vergeven zijn, voegde de profeet er aan toe: „Maar wee hem, wien de wet gegeven is, ja, die al de geboden Gods heeft, zooals wij, en die ze overtreedt; en die de dagen van zijnen proeftijd verwaarloost; want vreeselijk is zijn staat." [2] Dit is in volkomen overeenstemming met de onderwijzingen van Paulus aan de Romeinen, „Want zoovelen als er onder de wet gezondigd hebben, zullen door de wet geoordeeld worden." [3] En de woorden van de nieuwere geschriften zijn van dezelfde uitspraak, want ons is door kortelings aan de Kerk gegeven openbaringen verteld, dat onder hen die de zegeningen der verlossing zullen ontvangen, zij zijn, „dewelke zonder wet gestorven zijn." [4] Hierin zijn de Heidensche natiën omsloten, aan wien verlossing beloofd is in de toegevoegde verklaring: „En zij, die geene wet gekend hebben, zullen deel hebben in de eerste opstanding." [5]

14. STRAF VOOR ZONDE. — Zooals de beloonlngen voor rechtvaardigheid in evenredigheid zijn met de verdienstelijke daden, zoo ook is de voorgeschreven straf voor de zonde evenredig gemaakt met de overtreding.[6] Straf wordt den zondaar opgelegd, voor tuchtigende en verbeterende doeleinden, en ter ondersteuning

1.) II Nephi 9 : 25-26.
2.) II Nephi 9 : 27.
3.) Rom. 2 : 12.
4.) Leer en Verb. 76 : 72.
5.) Leer en Verb. 45 : 54.
6.) Leer en Verb. 76 : 82-85; 82 : 21; 104 : 9; 63 : 17; 2 Nephi 1 : 13; 9 : 27; [28 : 23.

van de rechtvaardigheid. Er is in het geheel geene wraakgierigheid of een verlangen om lijden te veroorzaken in de Goddelijke natuur; integendeel, onze Vader draagt van elke foltering kennis, en staat de smarten enkel toe pijn te veroorzaken met ten voordeele strekkende doeleinden. Gods genade wordt zoowel tentoongespreid in de vergeldende pijnen welke Hij goedkeurt, als in de zegeningen van vrede die uit Zijne hand voortkomen. Het loont nauwelijks de moeite om den juisten omvang en den aard van het geestelijk lijden, als straf voor de zonde opgelegd, te overpeinzen. Vergelijking met lichamelijke pijn,[1] zooals de kwellingen van het vuur, in een meer van zwavel, dient om aan te toonen, dat het menschelijk verstand niet in staat is om de diepten van deze vreeselijke straffen te bevatten. Het lijden wat het verschrikkelijke lot der verdoemenis na zich sleept, is méér te vreezen dan eenige mogelijk opgelegde straf van zuiver lichamelijke smart; het verstand, de geest, de geheele ziel is tot lijden gedoemd, en de grootte van de kwelling is aan niemand bekend.

15. Overweeg het woord des Heeren aangaande hen wiens zonde de onvergeefelijke is, wiens overtreding hen gebracht hebben buiten den tegenwoordigen gezichtseinder van mogelijke redding; dezen die in hunne goddeloosheid zóó laag gezonken zijn, dat ze de macht, en zelfs het verlangen hebben verloren om eene verbetering te beproeven.[2] „Zonen des verderfs" is de verschrikkelijke term waaronder zij bekend zijn. Dezen zijn zij, welke de macht van God geleerd hebbende, dezelve nadien verwerpen; dezen, die moedwillig zondigen, in het licht der kennis; dezen, die hunne harten openen voor den Heiligen Geest, en dan den Heere tot eene bespotting en schande maken door het te ontkennen; en zij welke moord bedrijven, waarin door hen onschuldig bloed vergoten wordt;[3] dezen zijn zij van wien de Zaligmaker heeft verklaard, dat het beter voor hen was, wanneer zij nimmer geboren waren geworden.[4] Dezen zijn toebeschikt deel te hebben in de straf van den duivel en zijne engelen, — eene straf zóó vreeselijk, dat de kennis daarvan onthouden is geworden aan elkeen, uitgezonderd hen die aangewezen zijn tot deze schrikkelijke verdoemenis, ofschoon een kortstondige blik op dit vreeselijk schilderij sommigen is toegestaan.[5] Deze zondaars zijn de eenigen waarover de tweede dood macht heeft. „Ja, voorwaar, de eenigen die in den rechten tijd des Heeren; na het verdragen van Zijnen toorn, niet zullen verlost worden."[6]

16. DEN DUUR DER STRAF. — In betrekking tot den duur

1.) Leer en Verb. 76 : 36-44; Jacob 6 : 10; Alma 12 : 16-17; III Nephi 27 : 11-12.
2.) Zie Leer en Verb. 76 : 26, 32, 43.
3.) Leer en Verb. 132 : 27.
4.) Joh. 17 : 12; II Thess. 2 : 3; Leer en Verb. 76 : 32.
5.) Leer en Verb. 76 : 45-48.
6.) Leer en Verb. 76 : 38-39.

van dergelijke straf, kunnen wij ons verzekerd houden dat die in overeenstemming met de zonde zal zijn; en dat de algemeen gangbare uitlegging der Schriftelijke aanhalingen, uitgaande van het standpunt dat ieder vonnis over de misdaden, oneindig is, geheel en al valsch is.[1] Groot als het effect van dit leven op dat van het hiernamaals is, en vreeselijk de verantwoordelijkheid voor de gelegenheden tot bekeering verloren, God houdt de macht om genade te verleenen tot over het graf. En toch spreken de Schriften van eeuwige en eindelooze straf. Elke straf van God verordend is eeuwig, want Hij is eeuwig.[2] Het Zijne is een systeem van eindelooze straf, omreden het altijd zal bestaan als eene plaats of toestand bereid voor ongehoorzame geesten; toch zal de bezoeking der straf een eind hebben in elk geval van willige bekeering en gepoogde herstelling. En bekeering is niet onmogelijk in de geestenwereld.[3] Toch echter zijn er, zooals wij hebben gezien, sommige zonden zóó verschrikkelijk, dat de hun vergezellende straffen niet aan den mensch bekend zijn gemaakt;[4] deze uiterste boeten zijn bewaard voor de „Zonen des Verderfs."

17. De valsche leerstelling, dat de straf die aan de dwalende zielen bezocht zal worden eindeloos is, dat elk vonnis over de zonde van oneindigen duur is, moet beschouwd worden als een van de meest verderfelijke resultaten van onverlichte secten-geest. Het is slechts een dogma van onbevoegde en dwalende kerken, ten eenenmale onschriftuurlijk, onredelijk, en walgelijk voor hem die genade lief heeft, en rechtvaardigheid eert. Het is waar, de Schriften spreken van eeuwige vlammen, eeuwige verdoemenis, en de wraak van het eeuwige vuur,[5] als karaktertrekken van het oordeel bereid voor de goddeloozen; maar toch bestaat er in geen enkel opzicht recht voor de gevolgtrekking dat de persoonlijke zondaar voor eeuwig en altoos te lijden zal hebben van de wraak der beleedigde rechtvaardigheid. De straf in elk geval is voldoende zonder de toegevoegde en allesovertreffende afschuwelijkheid van nimmereindigenden voortduur. De rechtvaardigheid moet haar loop hebben, maar als „de laatste penning" betaald is, zullen de deuren der kerker zich openen en de gevangene zal vrij zijn. De gevangenis echter blijft bestaan, en de wet, straf voor overtredingen voorschrijvende, zal niet worden afgeschaft.

18. Zóó algemeen waren de ziekelijke gevolgen van de gewoonlijk aangenomen leerstelling, schoon onschriftuurlijk en onwaar als ze was, betreffende de eindelooze pijniging iederen zondaar wachtende, dat even voor dat de Kerk in deze tegenwoordige bedeeling formeel was georganiseerd, God door den profeet Joseph

1.) Leer en Verb. 19 : 6-12; 76 : 36, 44.

2.) Leer en Verb. 19 : 10-12.

3.) I Pet. 3 : 18-20; 4 : 6; Leer en Verb. 76 : 73.

4.) Leer en Verb. 76 : 44.

5.) Matth. 18 : 8; 25 : 41, 46; II Thess. 1 : 9; Mark. 3 : 29; Judas 7.

Smith eene openbaring gaf, deze zaak betreffende, waarin wij lezen: „En elk mensch moet zich zekerlijk bekeeren of lijden, want Ik, God, ben eindeloos; daarom, Ik herroep het oordeel niet dat Ik vellen zal, doch weeën zullen voortgaan, weening, geklaag, en knersing der tanden; ja, tot degenen die aan Mijne linkerhand bevonden worden; niettemin is er niet geschreven dat er geen einde aan deze foltering zal zijn, doch er is geschreven: eindelooze foltering. Wederom, er is geschreven eeuwige verdoemenis; * * * * * want, zie, Ik ben eindeloos; en de straf welke door Mij gegeven wordt, is eindelooze straf, want eindeloos is Mijn naam; daarom: eeuwige straf is Gods straf; eindelooze straf is Gods straf."[1]

19. SATAN. — Wij hebben gelegenheid gehad, om dikwijls te verwijzen naar den daarsteller van het kwade onder de menschen. Dat is Satan,[2] de vijand en tegenstander van den Heer, het hoofd van alle booze geesten, ook Duivel[3] genoemd, Beëlzebub,[4] of de Vorst der duisternis, Verderf,[5] en Belial.[6] De figuurlijke benamingen Draak, en Serpent, worden op den Satan toegepast, wanneer verwezen wordt naar den val.[7] Het geopenbaarde woord leert ons,[8] dat Satan eens een engel des lichts was; hij was gekend als Lucifer, een Zoon van den Morgen, maar zijne onbeheerschte eerzucht zette hem aan om naar de eer en glorie van den Vader te trachten, om dewelke zich te verzekeren, hij het onrechtvaardige voorstel deed om het menschelijk geslacht door dwang te redden; falende in dit doeleinde werd hij het hoofd van een openlijke opstand tegen den Vader en den Zoon, een derde der legerscharen des hemels in zijn goddeloos verbond betrekkende.[9] Deze rebelleerende geesten werden uit den hemel gebannen, en hebben sedert dien de impulsies van hun booze natuur gevolgd door de menschelijke zielen in hun eigen toestand van duisternis te trachten te brengen. Dezen zijn de duivel en zijne engelen. Het recht van den vrijen wil, gehandhaafd en in het gelijk gesteld in den vreeselijken krijg in den hemel, voorkomt de mogelijkheid om dwang te betrekken in dit duivelsche werk van ontaarding; de machten echter van deze kwaadaardige geesten worden tot hunne uiterste grenzen toe gebruikt om te verleiden en te overreden tot het kwade. Satan verleidde Eva om de wet van God te overtreden;[10] hij ook was

---

1.) Openbaring gegeven in Maart 1830; Leer en Verb. 19 : 4-12.
2.) Job 1 : 6-22; 2 : 1-7, Zach. 3 : 1-2.
3.) Matth. 4 : 5, 8; 1 Pet. 5 : 8.
4.) Matth. 12 : 24.
5.) Leer en Verb. 76 : 26.
6.) 2 Cor. 6 : 15.
7.) Openb. 12 : 9; 20 : 2.
8.) Leer en Verb. 76 : 25-27.
9.) Leer en Verb. 29 : 36-37; Zie eveneens Paarl v. Gr. W. Boek v. Mozes 4 : 3 en Boek v. Abraham 3 : 29.
10.) Gen. 3 : 4-5, en Paarl v. Gr. W. Boek v. Mozes 4 : 5-9.

het die het geheim van den doodslag mededeelde aan den broedermoorder, Kaïn.[1]

20. Satan wendt een meesterschap aan over de geesten die door zijne handelingen bedorven zijn; hij is de voornaamste der engelen die nedergeworpen waren, en de bewerker van den ondergang van hen die in dit leven vallen; hij zoekt het menschdom in hunne goede pogingen tegen te werken en te hinderen door hen tot zonde te verleiden; allicht door hen ziek te maken[2] of waar mogelijk zelfs dood. Toch echter kan hij in alle deze kwaadaardige handelingen niet verder gaan, dan dat de overtredingen van het slachtoffer hem in staat stellen, of de wijsheid van God hem toestaat te gaan, en hij kan ten allen tijde terug worden gehouden door de hem overtreffende macht. Inderdaad kunnen zelfs de handelingen, voortgebracht door het allerbooste van zijn opzet verkeerd worden tot het volvoeren der Goddelijke doeleinden. De Schriften bewijzen ons dat de dagen van de macht des Satans alreeds geteld zijn;[3] zijne verdoemenis is uitgesproken, en in des Heeren eigen tijd zal hij volkomen overwonnen worden. Gedurende de regeering van het duizendjarige rijk zal hij gebonden wezen, en na die duizend jaren van gezegenden vrede zal hij voor een kleinen tijd worden losgelaten; daarna zal zijne nederlaag volkomen worden gemaakt, en zijne macht over de kinderen van God geheel en al vernietigd.

DE VAL.

21. ONZE EERSTE OUDERS IN EDEN.[5] — Het de kroon op het werk zettende tooneel in het groote drama der schepping was het vormen van den mensch naar het evenbeeld van zijnen geestelijken Vader, God.[6] Voor de ontvangst van den eersten mensch had de Schepper een uitverkozen gedeelte der aarde in het bijzonder toebereid, en had het versierd met natuurlijke schoonheden, er op berekend zijnde om het hart van zijnen koninklijken bezitter gelukkig te maken. „Ook had de Heere God eenen hof geplant in Eden,[7] tegen het oosten, en Hij stelde aldaar den mensch, dien Hij geformeerd had."[8] Spoedig na de komst van den man op de aarde schiep de Heere voor hem eene gezelin of, eene „hulpe als tegenover hem," verklarende, dat het niet goed was zoo de mensch alleen zoude zijn.[9] Zoo dan waren man en vrouw,

1.) Paarl v. Gr. W. Boek van Mozes 5 : 29-31.
2.) Lucas 13 : 16; Job 1.
3.) Joh. 12 : 31; 16 : 11.
4.) Openb. 20 : 1-10.
5.) Leest Genesis, hoofdstukken 2 en 3. Paarl v. Gr. W. Boek v. Mozes 3, en Boek v. Abraham 5.
6.) Gen. 1 : 26. Paarl v. Gr. W. Boek v. Mozes 2 : 27.
7.) Zie aanteekening 3.
8.) Gen. 2 : 8-9.
9.) Gen. 2 : 18; Paarl v. Gr. W. Boek v. Mozes 3 : 20.

Adam en Eva in den hof geplaatst, en hen was heerschappij gegeven over „de visschen der zee, en over het gevogelte de hemels, en over al het gedierte dat op de aarde kruipt."[1] Aan deze groote macht waren zekere bijzondere geboden verbonden: de eerste waarvan, op het punt van belangrijkheid, was „dat zij vruchtbaar zouden zijn en vermenigvuldigen, de aarde vervullen en dezelve onderwerpen;" daarna dat zij zich zouden onthouden van het eten, of zelfs van het aanroeren van de vrucht van een zekeren boom, de Boom der Kennis des Goeds en des Kwaads, welke in het midden van den hof groeide, ofschoon van alle andere daar groeiende vruchten het hen toegestaan was vrijelijk te nemen. De woorden van God aangaande dit gebod en de straf daaraan verbonden zijn: „En Ik, de Heere God, gebood den mensch, zeggende: Van allen boom dezes hofs zult gij vrijelijk eten; maar van den boom der kennis des goeds en des kwaads, daarvan zult gij niet eten, niettemin, gij kunt voor uzelven kiezen, want dat is aan u gegeven; maar gedenk dat Ik het verbied, want ten dage als gij daarvan eet, zult gij zekerlijk sterven."[2]

22. DE VERZOEKING om dit gebod ongehoorzaam te zijn kwam spoedig. Satan vertoonde zichzelven aan Eva in den hof, en, sprekende door den mond der slang, ondervroeg hij haar omtrent de geboden welke God gegeven had aangaande den boom der Kennis des Goeds en des Kwaads. Eva antwoorde dat het hen verboden was de vrucht van dien boom zelfs aan te raken, op straffe des doods. Satan zocht toen de vrouw te bedriegen, het woord des Heeren tegensprekende, en verklarende, dat de dood niet volgen zou op het overtreden van het Goddelijk bevel; maar dat, daarentegen, door datgene te doen, wat de Heere verboden had, zij en haar man aan de Goden gelijk zouden worden, het goed en het kwaad voor zich zelven kennende. De vrouw was door deze voorstellingen bekoord; en, begeerig zijnde om de voordeelen door Satan geschilderd, te bezitten, werd zij het gebod des Heeren ongehoorzaam, en nam van de verboden vrucht. Zij vreesde geen kwaad, want zij kende het niet. Daarna, aan Adam vertellende wat zij gedaan had, spoorde zij hem aan om hetzelfde te doen.

23. Adam bevond zich in eenen toestand welke hem dwong één van de eischen van God ongehoorzaam te zijn. Hem en zijne vrouw was geboden zich te vermenigvuldigen en de aarde te vervullen. Adam was nog onsterfelijk; Eva was gevallen onder de wettige straf der sterfelijkheid; en in zulke ongelijke omstandigheden, konden zij tweeën niet met elkander verblijven, en derhalve konden zij niet den Godelijken eisch vervullen. Daartegenover zoude Adam ongehoorzaan zijn aan een ander gebod door toe te geven aan het verzoek van zijne vrouw. Hij overlegde,

---

1.) Gen. 1 : 28.

2.) Paarl v. Gr. W. Boek v. Mozes 3 : 17. Zie eveneens Gen. 2 : 16-17.

en besloot wijselijk om zich aan het eerste en grootste gebod te houden; en, daarom, met een vol begrip van den aard van zijne daad nam hij eveneens van de vrucht die groeide aan den Boom der Kennis. Het feit, dat Adam in deze zaak met voorbedachten rade handelde wordt bevestigd door de Schriften. Paulus, schrijvende aan Timothëus, verklaarde dat „Adam is niet verleid geworden; maar de vrouw, verleid zijnde, is in overtreding geweest."[1] De Profeet Lehi, de Schriften aan zijne zonen uitleggende, verkondigde dat „Adam viel, opdat de menschen mochten zijn; en de menschen zijn, opdat zij vreugde mogen hebben."[2]

24. DE BOOM DES LEVENS. — Er was nog een andere boom van bijzondere voortreffelijkheid in Eden; de vrucht daarvan verzekerde aan allen die daarvan aten, het leven. Toen Adam en Eva in onschuldige sterfelijkheid leefden was deze boom niet voor hen verboden, de hemelsche vrucht was inderdaad een passend voedsel voor hun zondeloozen staat. Thans, nu ze hadden overtreden, hoe dan ook; thans nu het Goddelijk besluit was uitgevaardigd, den dood als hun lot bepalende, was het niet meer dienstig dat de vrucht van den Boom des Levens langer binnen hun bereik zoude zijn. Ze werden daarom uit den hof verdreven, en Cherubim met een vlammend zwaard bewaarde den weg, opdat de mensch niet mocht terugkeeren in een onvergeven toestand. Door de daad van overtreding verkregen onze eerste ouders eene kennis, welke zij in hunnen staat van oorspronkelijke onschuld niet hadden bezeten, — de proefondervindelijke wetenschap van goed en kwaad. Het resultaat van den val kon geen andere dan slechte gevolgen hebben gehad, zoo wanneer de gevallenen onmiddellijk tot eenen toestand van onsterfelijkheid, — zonder bekeering en zonder verzoening, — waren teruggebracht. In de wanhoop die hunne gewaarwording van de groote verandering dewelke over hen gekomen was, volgde, en in het licht der kennis verkregen ten koste der voortreffelijkheid van de vrucht die groeide aan den Boom des Levens, zou het niet meer dan natuurlijk voor hen zijn geweest om naar de schijnbare voordeelen van eene onmiddelijke ontkoming te trachten, door van het hemelsche voedsel te nemen. Het was door genade dat zij van de middelen om zoo te doen waren verstoken.

25. De woorden van den Schepper, betrekking hebbende op de noodzakelijkheid van de verbanning van Zijne aardsche kinderen uit Eden, zijn niet voor misverstand vatbaar. Toen zeide de Heere God: „Ziet, de mensch is geworden als onzer een, kennende het goed en het kwaad! Nu dan, dat hij zijne hand niet uitsteke, en neme ook van den boom des levens, en ete, en leve in eeuwigheid. Zoo verzond hem de Heere God uit den hof van Eden, om den aardbodem te bouwen, waaruit hij genomen was. En Hij

1.) I Tim. 2 : 14.

2.) II Nephi 2 : 25.

dreef den mensch uit, en stelde Cherubim tegen het oosten des hofs van Eden, en een vlammig lemmer eens zwaards, dat zich omkeerde, om te bewaren den weg van den boom des levens."[1]

26. Alma, de Nephitische profeet, begreep het resultaat wat gevolgd zoude zijn, hadden Adam en zijne vrouw van den Boom des Levens gegeten; hij verklaart de zaak aldus: — „Nu, wij zien dat de mensch gelijk God was geworden, kennende het goed en het kwaad; en opdat hij zijne hand niet zoude uitstrekken om ook van den boom des levens te nemen en te eten en voor eeuwig te leven, plaatste de Heere God Cherubim met een vlammend zwaard, opdat hij niet van de vrucht zoude nemen. Dus zien wij dat er een tijd aan den mensch toegestaan werd om zich te bekeeren, ja, eenen proeftijd, een tijd om zich te bekeeren en God te dienen. Want zie, indien Adam onmiddelijk zijne hand uitgestrekt en van den boom des levens genomen had, zoo zoude hij vóor eeuwig geleefd hebben, volgens het woord Gods, geenen tijd voor bekeering hebbende; en het woord Gods zoude van geener waarde geweest zijn, en het groote plan der zaligheid vernietigd."[2]

27. HET ONMIDDELIJK GEVOLG VAN DEN VAL was de daarstelling der sterfelijkheid, met al de haar vergezellende broosheden, in de plaats van de krachten der eerste, dood-loozen staat. Adam gevoelde onmiddelijk de gevolgen der overtreding in het vinden van eene naakte en woeste aarde, met een armoedigen bodem, in plaats van de schoonheid en vruchtbaarheid van het Eden. In plaats van aangename en nuttige planten, sprongen doornen en distelen op, en moeilijk had hij te werken onder den toestand van uitputting en lijden, om den bodem te bearbeiden opdat hij het noodige voedsel mocht verkrijgen. Op Eva viel de straf van vleeschelijke zwakte; de pijnen en smarten welke sedert dien beschouwd zijn geworden als het natuurlijke lot der vrouw kwamen over haar, en zij werd aan haren man onderworpen gemaakt. Het gevoel en besef van hunne vroegere onschuld nu verloren hebbende, schaamden zij zich over hunne naaktheid, en de Heere maakte rokken van vellen voor hen. En beiden man en vrouw, werden met de straf van den geestelijken dood bezocht; want op dien zelfden dag werden zij van uit Eden verbannen, en geworpen van uit de tegenwoordigheid des Heeren. De slang, de oogmerken des Satans gediend hebbende, was tot een voorwerp van Goddelijk ongenoegen gemaakt, gedoemd zijnde om voor altijd in het stof te kruipen, en te lijden te hebben van de vijandschap welke was besloten om gezet te worden in de harten van Eva's kinderen.[3]

28. IN DE VERZOENING WAS VOORZIEN. — God liet Zijne nu sterfelijke kinderen niet zonder hoop. Hij gaf andere geboden aan Adam, eischende van hem om offeranden op te offeren in den

---

1.) Gen. 3 : 22-24.
2.) Alma 42 : 3-5.
3.) Zie Aanteekening 4.

naam van den Eeniggeboren Zoon, en verlossing belovende aan hem en aan al zijne nakomelingen die in wilden stemmen met de voorgeschreven bepalingen. De gelegenheid om het victorieloon te verwinnen door het kwaad te overkomen werd aan onze eerste ouders verklaard, en zij verheugden zich. Adam zeide: „Gezegend zij de naam van God; want van wege mijne overtreding zijn mijne oogen geopend, en in dit leven zal ik vreugde hebben, en wederom zal ik in het vleesch God zien." Eva was blij, verklarende: „Ware het niet om onze overtredingen, wij zouden nimmer zaad gehad hebben, en nimmer goed en kwaad gekend hebben, noch de vreugde onzer verlossing, en het eeuwige leven dat God aan al de gehoorzamen geeft."[1]

29. DE VAL KWAM NIET BIJ TOEVAL. — Het zou onredelijk zijn te veronderstellen dat de overtreding van Eva en Adam den Schepper als eene verrassing overkwam. Door Zijne oneindige voorkennis, wist God wat het gevolg zoude zijn van Satan's verzoeking van Eva, en wat Adam doen zou onder de gegeven omstandigheden. En verder is het duidelijk dat de val voor-verordineerd was als een middel waardoor de mensch van aangezicht tot aangezicht tegenover beide, het goed en het kwaad, kon worden gebracht; dat door zijn eigen vrijen wil hij het een of het andere mocht verkiezen, en aldus door de ondervindingen van een sterfelijken proeftijd voorbereid mocht worden voor de verhooging voorbeschikt in het heerlijke plan van zijne schepping: „Want zie, dit is Mijn werk en Mijne heerlijkheid, de onsterfelijkheid en het eeuwige leven van den mensch tot stand te brengen,"[2] zoo sprak de Heer tot Mozes. Het was het doel van God om binnen het bereik der geesten door Hem in de hemelen voortgebracht, de middelen van persoonlijke pogingen te plaatsen, en de gelegenheid om niet enkel de zaligheid te verwinnen, of de ontkoming van den geestelijken dood, maar om verhooging met de machten van eeuwige vooruitgang en vermeerdering te bekomen. Vandaar dat het noodig was dat de geestelijke afstammelingen van God de woningen van hunne prille jeugd zouden verlaten, en zich begeven in de school van sterfelijke ondervinding, ontmoetende, strijdende met, en overwinnende het kwaad, in overeenstemming met hunne onderscheiden graden van geloof en sterkte, Adam en Eva konden nimmer de ouders zijn geweest van een sterfelijk nageslacht, waren ze zelf niet sterfelijk geworden; sterfelijkheid, zooals tevoren gezegd, was een noodzakelijk element in het Godlijke plan betreffende de aarde en haar aangewezen bewoners, en als een middel om de sterfelijkheid in te voeren, zette de Heer voor de voorzaten van het geslacht eene wet, ten volle er mede bekend zijnde, dat overtreding volgen zoude.

30. Eva was de voor-verordineerde bedoelingen van God vervul-

1.) Paarl v. Gr. Waarde, Boek v. Mozes 5 : 11.
2.) Paarl v. Gr. Waarde, Boek v. Mozes 1 : 39.

lende door het gedeelte wat zij innam in het groote drama van den val; toch nam zij niet van de verboden vrucht met dat plan in het vooruitzicht, maar met het voornemen om de Goddelijke wet te overtreden, verleid zijnde door de drogredenen van den slang-duivel. Satan eveneens, bevorderde voor deze zaak de doeleinden van den Schepper door Eva te verzoeken; maar zijn voornemen was 's Heeren plan te dwarsboomen. Ons wordt afdoende medegedeeld dat „hij wist het voornemen des Heeren niet, daarom zocht hij de wereld te verleiden."[1] Toch droeg zijne duivelsche poging, wel verre van de inleidende stap te zijn ter verwoesting, bij tot het plan van 's menschen eeuwige verhooging. Adams gedeelte in de groote gebeurtenis was belangrijk verschillend van dat van zijne vrouw; hij was niet verleid; integendeel, hij besloot opzettelijk te doen zooals Eva verlangde, opdat hij de bedoelingen van zijnen Maker mocht volbrengen met betrekking tot het geslacht der menschen, wier eerste stamvader hij verordineerd was te zijn.

31. Zelfs de overtredingen der menschen kunnen verkeerd worden tot het volvoeren van hooge doeleinden. Zooals zal worden aangetoond, was de offerande van Christus voorbeschikt van vóór de grondlegging der wereld,[2] maar Judas die Hem verried, en de bloeddorstige Joden die den Zoon van God kruisigden, zijn daarom niet het minst minder schuldig aan de vreeselijke misdaad.

32. Het is een gewone praktijk geworden van het menschdom, om verwijtingen op te hoopen op de voorouders van het geslacht, en de verondersteld gezegenden staat uit te beelden, waarin we, was de val er niet geweest, zouden hebben geleefd; terwijl onze eerste ouders recht hebben op onze diepgevoelde dankbaarheid voor hunne nalatenschap aan de nakomelingen — de middelen namelijk om heerlijkheid, verhooging en het eeuwige leven te verwinnen op het slagveld der sterfelijkheid. Tenzij de gelegenheid aldus gegeven, zouden de geesten van Gods geslacht voor altijd verbleven zijn in een staat van onwetende kindsheid; zondeloos zonder poging van zichzelven; in afgetrokken zin gered, niet van de zonde, maar van de macht tot zondigen; niet in staat om de eer der victorie te verwinnen, omreden ze verhinderd waren deel te nemen aan den veldslag. Zooals het is echter, zijn zij erfgenamen van het geboorterecht van Adams nakomelingen, — de sterfelijkheid namelijk, met zijne onmetelijke gelegenheden, en zijne van God gegevene vrijheid van handeling. Van vader Adam hebben wij alle rampen en kwalen geerfd, waaraan het vleesch onderworpen is, maar zulks is noodzakelijk voor de kennis van goed en kwaad, bij het gepaste gebruikt van welker kennis de mensch zelfs als de Goden kan worden.[3]

1.) Paarl v. Gr. Waarde, Boek v. Mozes 4 : 6.

2.) Zie Lezing 4.

5.) Zie aanteekening 5.

AANTEEKENINGEN.

1. 'S MENSCHEN VRIJE WIL IS VAN GOD GEGEVEN. — Het volgende is een uittreksel van eene verhandeling gegeven door President Brigham Young, den 5den Juli 1855. (Zie *„Journal of Discourses"* van dien datum, en de *„Millennial Star" vol. 20. p. 43)* „Wat is de grondslag van de rechten van den mensch? God almachtig heeft den mensch georganiseerd, met het bijzondere doel om een onafhankelijk wezen te worden, aan Hem gelijk, en heeft hem zijn persoonlijken vrijen wil gegeven. De mensch is gemaakt naar de gelijkenis van zijnen Schepper, het groote aarts-voorbeeld der menschelijke geslachten, dewelken hem bedauwde met de beginselen der eeuwigheid, onsterfelijkheid in hem plantende, en hem vrij latende om te handelen naar de wijze welke hem goed scheen; — voor zich zelven te kiezen of te weigeren, een Heilige der Laatste Dagen te zijn, of een Wesleyaansch Methodist, te behooren tot de Kerk van Engeland, de oudste dochter van de Moederkerk, tot de oude Moeder zelve, of tot hare zuster, de Grieksche Kerk, of wel om een ongeloovige te zijn en tot geene kerk te behooren. Als het Koninkrijk van God ten volle is daargesteld en opgericht op aarde, en de eerste en voornaamste plaats inneemt onder alle andere natiën en koninkrijken, dan zal het het volk beschermen in het genieten van al hunne rechten, onverschillig wat zij gelooven, wat zij belijden, of wat zij eeren en dienen."

2. DE AARD DER ZONDE. — Het woord „zonde" vertegenwoodigt een zeer groote verscheidenheid van termen voorkomende in de oorspronkelijke talen, de letterlijke vertalingen waarvan de een met de andere een zeer groote overeenkomst biedt. Aldus verschijnen in het Oude Testament onder anderen de volgende bewoordingen: — *setim*, (naar verwezen in Ps. 101 : 3), beteekenende „van den weg af te wijken;" *shegagah*, (Lev. 4 : 2; Num. 15 : 27), „op of in den weg te dwalen"; *avon*, „te verdraaien" of „af te vallen;" *avel*, „ter zijde af te wijken." In het Nieuwe Testament vinden we, *hemartia*, „het missen van een doelwit"; *parabasis*, „het overtreden van een regel"; *parakoe*, „ongehoorzaamheid aan eene stem"; *paraptoma*, „afval van oprechtheid"; *agnoema*, „onrechtvaardige onwetendheid"; *hettema*, „slechts eene gedeeltelijke maat gevend"; *anomia*, „geen acht slaan op de wet"; *plemmeleia*, „tweedracht." De hierboven aangehaalde uitbeeldingen zijn hoofdzakelijk genomen van Müller en French. In al deze uitdrukkingen is het voornaamste idee, dat van een afwijken van de wegen Gods, van het zich afscheiden van Zijn metgezelschap door tegenstand te bieden aan de Goddelijke eischen. Zonde is van buiten af der wereld binnengebracht; het was geen natuurlijk voortbrengsel der aarde. Het zaad van ongehoorzaamheid was in het gemoed van Eva geplant door den aarts-duivel; dat zaad schoot op; en veel vrucht, van dien aard welke wij met onbekwame woorden rampen, droefheid en ellende noemen, is het resultaat. Van deze doornen en distelen der sterfelijkheid, is een Zaligmaker toebereid geworden om ons te verlossen.

3. EDEN. In de Hebreeuwsche spraak, waarvan ons woord Eden is genomen, duidt deze term iets bijzonder verrukkelijks, — eene plaats van verheuging aan; de plaats wordt ook genoemd, „den Hof des Heeren." Eene bijzondere plek in het land van Eden was door den Heer als eenen hof toebereid; deze plek was oostwaarts in het land gelegen. Van uit den Hof werden de ouders van het geslacht na den val verdreven, ofschoon het redelijk is te veronderstellen dat zij bleven wonen in het land of in de omstreken van Eden. We lezen dat op een lateren tijd, Kaïn, de eerste moordenaar „uitging van het aangezicht des Heeren, en woonde in het land Nod. ten oosten van Eden." (Gen. 4 : 16.) Ofschoon het gevoelen der Christelijke scholastieken omtrent de geographische ligging van Eden niet algemeen gelijk is, beweert toch de overgroote meerderheid, dat het in Perzië was; hoe ook echter, de meest radicale voorstanders van dit punt van inzicht blijven in gebreke eenige gewichtige overeenkomst aan te wijzen tusschen de tegenwoordige streken aldaar, en de plaats in

den Bijbel omschreven. De Heiligen der Laatste Dagen hebben eene meer juiste kennis van de zaak, wijl daaromtrent eene openbaring is gegeven geworden door Joseph Smith te Spring Hill in Missouri, den 19 Mei 1838, waarin deze plaats door den Heer genoemd is „Adam-Ondi-Ahman," omreden, zoo zei Hij, het de plaats is, waar Adam komen zal om zijn volk te bezoeken, of waar de Oude van Dagen zal zitten, waarvan gesproken is door den profeet Daniël." (Leer en Verb. 116.) Van eene andere openbaring leeren wij, (Leer en Verb. 107 : 52 en 53,) dat drie jaar voor zijnen dood, Adam diegenen van zijne zonen tezamen riep, welke Hoogepriesters waren gemaakt, met het overblijfsel van zijne rechtvaardige nakomelingen, in de vallei van Adam-ondi-Ahman, en aldaar stortte hij zijne patriachale zegeningen op hen uit, de gebeurtenis gekenmerkt zijnde door bijzondere openbaringen van den Heer. (Zie eveneens Leer en Verb. 117 : 8.) De Heer heeft in deze dagen de juiste ligging aangewezen van het altaar waarop Adam offeranden offerde, na zijne verdrijving van uit den Hof. (Zie *„Contributor"* vol. 7, p. 314.) Er bestaat geen gezaghebbend verslag dat het menschelijk geslacht het oostelijke halfrond heeft bewoond, tot na den vloed. Het westelijk vasteland, thans de nieuwe wereld genoemd, bevat in werkelijkheid de oudst bewoonde streken der aarde. Het Westen, en niet het Oosten is de „wieg der volkeren."

4. DE SLANG, als gezegd, de bedoelingen van Satan hulp verleend hebbende ontving van den Heer een bijzonderen vloek. (Zie Gen. 3 : 13, 15, en Paarl v. Gr. W. blz. 17.) Het schepsel werd gedoemd tot een leven van verlaging en ontaarding. Bezien zelfs van uit het standpunt der anatomie, is de slang een gedegradeerd wezen. Ofschoon een gewerveld dier, — een lid van het hoogste onderkoninkrijk der dieren, is het van alle uitwendige leden ontbloot, en hare middelen om zich voort te bewegen zijn van geen hoogere orde dan die van de worm en de rups. In de Schriften wordt de slang voorgesteld als het beeld van sluwheid, slimheid, bedrog en gevaar.

5. DE VAL NOODZAKELIJK. — President John Taylor, na de opeenvolging van gebeurtenissen opklimmende tot den val, besproken te hebben, zegt: — „Het zou aldus blijken, dat zoo wanneer eenige schakel van deze groote keten gebroken was geworden, hierdoor het veelomvattende plan van den Almachtige, betrekking hebbende op de zaliging en de eeuwige verhooging van die geesten, welke Zijne zonen waren, en voor wien de wereld hoofzakelijk was gemaakt, — bemoeilijkt zoude zijn geworden; opdat zij door onderwerping aan de eischen van het eeuwige beginsel en de wet, deze zaken regeerende, lichamen mochten bezitten, en deze lichamen vereenigd met de geesten, levende zielen konden worden, en zonen zijnde van en gemaakt naar het beeld van God, zij door de verzoening mochten worden verhoogd, door gehoorzaamheid aan de wet van het Evangelie, aan de Godheid." *„Meditation and Atonement."* p. 135.

LEZING IV.

DE VERZOENING, EN ZALIGHEID.

Artikel. 3. — Wij gelooven dat door het verlossingswerk van Christus alle menschen kunnen zalig worden, door gehoorzaamheid aan de wetten en verordeningen van het Evangelie.

DE VERZOENING.

1. DE VERZOENING VAN CHRISTUS wordt als een der voornaamste leerstellingen onderwezen door al de beweerde Christensecten. De uitdrukking is eene zóó gewone, en het voornaamste punt daarmede aangeduid, wordt zóó algemeen erkend, dat omschrijvingen overtollig mogen schijnen; niettegenstaande dat is, — in theologischen zin, er eene bijzondere belangrijkheid verbonden aan het gebruik van het woord verzoening. De leerstelling der verzoening sluit een bewijs in zich van de Goddelijkheid der aardsche bediening van Christus, en van de plaatsvervangenden aard van Zijnen dood, als eene voorbeschikte en vrijwillige offerande, bestemd voor, en van kracht zijnde als eene krachtige verzoening en bevrediging voor de zonden van het menschdom, aldus het middel wordende, waardoor de zaligheid kan worden verkregen.

2. Het Nieuwe Testament, wat terecht beschouwd wordt als de geschriften van de zending van Christus onder de menschen, is door en door doordrongen met de leerstelling der zaligheid door het werk der verzoening gewrocht door den Zaligmaker; en toch komt het woord verzoening slechts eenmaal voor in heel het verslag; en in dat eene geval is het, in overeenstemming met de opinie van de meeste bijbel-gezaghebbers, totaal misgebruikt. Het geval waarnaar verwezen, wordt gevonden in de woorden van Paulus, gericht tot de heiligen van Rome: „Maar wij roemen ook in God door onzen Heere Jezus Christus, door welken wij nu de verzoening gekregen hebben.[1] De kantteekening geeft in plaats van verzoening, herstelling, of overeenstemming, en een hiervan afgeleid woord wordt eveneens gebruikt in het voorafgaande vers. Een alleszins bestaanbare vertaling, waarin beide talen volkomen met elkander zouden overeenstemmen, zou het aangehaalde vers, met wat er onmiddellijk aan voorafgaat, doen lezen als volgt: „Want indien wij, vijanden zijnde, met God in overeenstemming zijn gebracht door den dood Zijns Zoons, veel meer

---

1.) Rom. 5 : 11.

zullen wij, met Hem in harmonie gekomen zijnde, behouden worden door Zijn leven. En niet alleenlijk dit, maar wij roemen ook in God, door onzen Heer Jezus Christus, door welken wij nu de hereeniging met Hem hebben ontvangen.[1] De term „verzoening" komt in het Oude Testament herhaaldelijk voor, en opmerkelijk vaak in de drie boeken van den Pentateuch, namelijk Exodus, Leviticus en Numeri; en in den zin waarin het woord wordt gebruikt is het onveranderlijk die van eene offerande ter bevrediging, gewoonlijk verbonden met den dood van een aannemelijk slachtoffer, waardoor harmonie en herstelling teweeg moest worden gebracht tusschen God en Zijne schepselen.

3. De bouw van het woord in zijn tegenwoordigen vorm geeft deze lezing, de ware meening aan de hand; het is letterlijk eene herstelling, eene terugbrenging of in overeenstemming brengen van hen die vervreemd waren geworden. En zoodanig is de beteekenis van de zaligmakende offerande van den Verlosser, waarin Hij boette voor de overtreding van den val, door welke de dood in de wereld kwam, en voorzag hij in gereede en krachtige middelen voor 's menschen terugkeer tot eenen staat van onsterfelijkheid door eene hereeniging met God.

4. AARD DER VERZOENING. — De verzoening gewrocht door Jezus Christus is een noodzakelijk vervolg op de overtreding van Adam; en, zooals de oneindige voorkennis van God Hem het eene duidelijk maakte, reeds voor dat Adam op de aarde geplaatst was, zoo ook bereidde de onbeperkte genade des Vaders eenen Zaligmaker voor het menschdom, alvorens de wereld was. Door den val hebben Adam en Eva den toestand der sterfelijkheid aan hunne nakomelingen vermaakt, redenen waarom alle wezens uit aardsche ouders geboren aan den lichamelijken dood zijn onderworpen. Het vonnis van verbanning van uit de tegenwoordigheid van God bestond in den aard van eenen geestelijken dood; en die straf waarmede onze eerste ouders op den dag van hunne overtreding werden bezocht, is gelijkelijk doorgegaan als de algemeene erfenis van het menschdom. Aangezien deze straf in de wereld kwam door een persoonlijke daad, zou het klaarblijkelijk onrechtvaardig zijn, allen daarom, zonder eenige kans van ontkoming, aan een eeuwig lijden te onderwerpen. Daarom was de beloofde offerande van Jezus Christus verordineerd als eene bevrediging voor de gebroken wet, waarbij de rechtvaardigheid ten volle voldaan kon worden, en de genade vrij gelaten haar ten voordeele strekkenden invloed uit te oefenen over de zielen van het menschdom.[2] Al de onderdeelen van het glorievolle plan waardoor de zaligheid van het menschelijk geslacht is verzekerd, mogen niet liggen binnen het bereik van het begrip des menschen, maar zekerlijk heeft de mensch van zijne nutteloose pogingen om

1.) Rom. 5 : 10, 11.

2.) Zie aanteekening 1.

de voornaamste oorzaak van de verschijnselen der natuur te doorgronden, geleerd, dat zijne machten van bevatting begrensd zijn; en zal hij toestemmen, dat om het gevolg te ontkennen, omreden zijne onbekwaamheid om de oorzaak te verduidelijken, zoude zijn zijne aanspraken er op te verbeuren om een redelijk en opmerkzaam wezen te zijn.

5. Eenvoudig als het plan der verlossing is in zijn algemeene trekken, moet het worden toegegeven dat het voor het begrensde verstand in zijne onderdeelen niettemin een raadsel is. President John Taylor heeft op de volgende wijze geschreven: — „Op een of ander raadselachtige, onbevattelijke manier nam Jezus de verantwoordelijkheid op Zich welke natuurlijkerwijze aan Adam te beurt moest zijn gevallen; maar die enkel volbracht kon worden door de overgave van Zichzelven; en door het op Zich nemen van hunne smarten, hunne verantwoordelijkheden aanvaardende en hunne overtredingen of zonden dragende. Op eene voor ons onbevattelijke en onverklaarbare wijze, droeg Hij het gewicht der zonden van heel de wereld, niet alleen van Adam, maar ook van zijn nakomelingschap, en door dit te doen, opende Hij het koninkrijk der hemelen, niet alleen voor al de geloovigen, en voor allen die de wet van God gehoorzamen, maar voor meer dan de helft van de menschelijke familie die sterven alvorens tot de jaren des onderscheids te komen, zoowel als voor de heidenen, die, zonder wet gestorven zijnde, door Zijne tusschenkomst ook zonder wet op zullen staan, en zonder wet zullen worden geoordeeld, en aldus in overeenstemming met hunne bekwaamheid, werken en waarde, deelnemen aan de zegeningen van Zijne verzoening."[1]

6. Maar, hoe onvolmaakt onze bevatting ook mag zijn in al zijne deelen van het schema van verlossing teweeg gebracht door Christus' plaatsvervangende offerande, wij kunnen het niet verwerpen zonder ontrouw te worden; omreden het staat als eene grondleerstelling van alle Schrift; is het eigenlijke wezen van den geest der profetie en openbaring, en de meest belangrijke van alle verklaringen van God tot den mensch.

7. De Verzoening een plaatsvervangend offer. — Het is ten zeerste eene zaak van overtreffend wonder, dat de vrijwillige offerande van een enkel wezen dienstbaar kon worden gemaakt om handelend op te treden als een rantsoen voor de rest van het menschdom. In dit, evenals in andere dingen zijn de Schriften alleen verklaarbaar door den geest van Schriftuuruitlegging. De heilige Schriften van oude tijden, de woorden der profeten van den nieuweren tijd, de overleveringen van het menschdom, de plechtigheden der offerande, en zelfs de heiligschennis van heidensche afgodendienst sluiten het idee in zich van plaatsvervangende verzoening. God heeft nimmer geweigerd om de

1.) Pres. John. Taylor. *„Meditation and Atonement"* p. 148-149.

offerande aan te nemen van iemand daartoe bevoegd, ten behoeve van hen die ten eenemale onbekwaam waren om den verlangden dienst zelven te doen. De zondebok,[1] en het altaar-slachtoffer,[2] van het oude Israël, wanneer geofferd met bekeering en berouw, werden door den Heer aangenomen als verzoening voor de zonden van het volk. Interessant is het op te merken dat waar de ceremoniën van offeranden een zóó groot en voornaam deel vormden van de eischen der Mozaïsche wet, deze plechtigheden reeds lang bestonden vóór de opkomst van Israël als een afzonderlijk volk, dewijl zooals alreeds is aangetoond, altaarofferingen door Adam werden volbracht.[3] Het symbool van het offeren van dieren als eene voorafschaduwing van het groote offer van Golgotha wat te volgen stond, was aldus ingesteld bij het begin van de menschelijke historie.

8. De vele soorten van offers, door de Mozaïsche wet voorgeschreven, zijn duidelijk gerangschikt onder de twee volgende hoofdgroepen: bloedige en onbloedige. Offers van de eerste soort, alleen het opleggen van den dood in zich sluitende, waren aannemelijk als genoegdoening of verzoening voor de zonde, en het slachtoffer diende rein, gezond, en zonder smet of blaam te zijn. En evenzoo voor de groote offerande, waarvan de gevolgen oneindig zouden zijn, kon alleen een onschuldig voorwerp worden aangenomen. Het was het recht van Christus, als het eenige zondelooze Wezen op aarde, en als de Eeniggeborene des Vaders, en bovenals als de Eene, in de hemelen voor deze zending verordineerd, om den Verlosser van het menschdom te zijn; en ofschoon de uitoefening van dit recht eene offerande in zich sloot, waarvan de mensch den omvang niet kan bevatten, bracht toch Christus dit offer gaarne en vrijwillig.Tot op het laatste toe bezat Hij de middelen om de kwellingen van Zijne vervolgers te doen eindigen door eene eenvoudige in 't werk stelling van Zijne machten als eene van de Godheid.[4] Op de een of andere manier, door welke wijze mag voor ons onverklaarbaar zijn, nam Christus de zonden van het menschdom op zich. De middelen mogen voor ons beperkt verstand een raadsel zijn, de resultaten echter zijn onze zaligheid.

9. Iets van de geweldige smart des Zaligmakers, als Hij zich kromde onder het gewicht der schuld, welke voor Hem, als een toonbeeld van reinheid, op zichzelf weerzinwekkend moet zijn geweest, heeft Hij ons verteld door de woorden van den profeet in deze dagen: „Want zie, Ik God, heb deze dingen voor allen geleden, opdat zij niet zouden lijden indien zij zich zouden bekeeren; doch indien zij zich niet bekeeren, zoo moeten zij lijden evenals Ik. Welk lijden veroorzaakte, dat Ik, zelf God, de grootste

1.) Lev. 16 : 20-22.
2.) Lev. 4.
3.) Zie bladz. 55.
4.) Matth. 26 : 53-54; Joh. 10 : 17, 18.

van allen, sidderde van pijn, en uit elke porie bloedde, en zoowel lichamelijk als geestelijk leed: en wenschtte dat Ik de bittere kelk niet behoefde te drinken en terug mocht deinzen. Niettemin, glorie zij den Vader; Ik dronk, en voleindigde Mijne voorbereidingen voor de kinderen der menschen."[1] Verdere voorbeelden van de geldigheid van plaatsvervangenden dienst worden gevonden in de verordeningen van het doopen voor de dooden,[2] zooals in den apostolischen en in de nieuweren tijden beide is geleerd, en in de instelling van andere tempelplechtigheden[3] in de tegenwoordige bedeeling.

10. CHRISTUS' OFFER WAS VRIJWILLIG EN DOOR DE LIEFDE INGEGEVEN. — Wij hebben terloops opgemerkt, dat Christus Zijn leven gaarne en vrijwillig gaf voor de verlossing van het menschdom. In den Grooten Raad der Goden bood Hij zichzelven aan als het voorwerp der verzoenende offerande, noodzakelijk gemaakt door de voorziene overtreding van den eersten mensch; en de vrije wil, in deze vroegere periode van Zijne zaligmakende zending betoond en beoefend, verbleef tot op het allerlaatste oogenblik van de doodelijk smartelijke vervulling van het aangenomen plan. Schoon Hij, in elke bijzonderheid tot ons belangende, als mensch op aarde leefde, in onze beschouwingen van Hem als een voorbeeld van Goddelijkheid in menschengedaante, dient het te worden bedacht, dat, alhoewel geboren uit eene sterfelijke Moeder, Hij voortgebracht was door een onsterfelijk Verwekker; en zoodoende in Zijn wezen het vermogen had vereenigd om te sterven, en de macht om den dood te tarten. Hij gaf Zijn leven; het was niet van Hem genomen. Merk de beteekenis op van Zijne eigene verklaring: — „Daarom heeft Mij de Vader lief, overmits Ik Mijn leven afleg, opdat Ik hetzelve wederom neme. Niemand neemt hetzelve van Mij, maar Ik leg het van Mijzelve af; Ik heb macht hetzelve af te leggen, en heb macht hetzelve wederom te nemen."[4] Bij eene andere gelegenheid getuigde Jezus van zichzelven op de volgende wijze: — „Want gelijk de Vader het leven heeft in Zichzelven, alzoo heeft Hij ook den Zoon gegeven, het leven te hebben in zichzelven; en heeft Hem macht gegeven, ook gericht te houden, omdat Hij des menschen Zoon is."[5] En daarna, te midden van de tragische scene van Zijne verrading, toen iemand, die een belijdend volgeling en vriend was geweest, Hem met een verraderlijken kus aan Zijne vervolgers overgaf, toen Petrus met overhaaste vaardigheid in rechtvaardigen ijver, ter Zijner verdediging het zwaard trok en gebruikte, zei de Meester: — „Of meent gij, dat Ik Mijnen Vader nu niet kan bidden, en Hij zal

1.) Leer en Verb. 19 : 16-19.
2.) I Cor. 15 : 29; Zie Lezingen 6 en 7.
3.) Leer en Verb. 127 : 4-9; 128.
4.) Joh. 10 : 17-18.
5.) Joh. 5 : 26-27.

mij meer dan twaalf legioenen engelen bijzetten? Hoe zouden dan de Schriften vervuld worden, die zeggen, dat het alzoo geschieden moet?"[1] En tot op het bittere einde, aangeduid door de stervende, schoon triomfantelijke kreet, „Het is volbracht," hield de vleeschgeworden God de macht in zich onderworpen om Zijne moordenaars te verhinderen, zoo Hij had gewild.

11. Het motief, Hem door alle de tooneelen van Zijne zending heen inspireerende en ondersteunende, van af den tijd van Zijne oorspronkelijke verordineering tot op het oogenblik van Zijn overwinnende voltooiïng aan het kruis, was tweeledig; eerstens, het verlangen om Zijns vaders wil te doen, in het vervullen van de zaligheid der menschen, en ten tweede, Zijne liefde voor de menschheid, voor wier welvaren en bestemming Hij de zorg had aanvaard. Wel verre van het geringste gevoel van wraakgierigheid te voeden tegen hen die in het uittarten der wetten van God en den mensch Hem een onteerenden dood brachten, koesterde Hij tot het laatste toe ontferming en medelijden voor hen. Hoor Hem in het uur van de allergrootste smart overluid bidden: „Vader, vergeef het hun, want zij weten niet wat zij doen."[2] Niet minder is de liefde des Vaders, als getoond in het aannemen van het offer van den Zoon; Hem, dien Hij in verrukking „Zijn geliefde" noemde, toestaande te lijden, zooals alleen eenen God kon lijden:— „Want alzoo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijnen eeniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een iegelijk, die in Hem gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe. Want God heeft Zijnen Zoon niet gezonden in de wereld, opdat Hij de wereld veroordeelen zou, maar opdat de wereld door Hem zou behouden worden."[3] En verder, hooren wij de onderwijzing van den Apostel, dien de Zaligmaker zoo lief had:— „Hierin is de liefde Gods jegens ons geopenbaard, dat God Zijnen eeniggeboren Zoon gezonden heeft in de wereld, opdat wij zouden leven door Hem."[4]

12. DE VERZOENING VOORBESCHIKT EN VOORSPELD. — Zooals alreeds is aangetoond, het plan van den Vader om eenen weg te openen voor de verlossing van het menschdom, en daarna elkeen vrij te laten in de beoefening van zijn eigen wil, was door den Raad in den hemel gehouden voor de verwerping van het stelsel van dwang van Lucifer, — aangenomen. Reeds in dat verwijderde tijdsbestek was Christus aldus verordineerd als een Middelaar voor heel het menschdom; in waarheid „was een verbond gemaakt tusschen Hem en zijnen Vader, waarin Hij toestemde om te verzoenen voor de zonden der wereld, en Hij werd aldus, zooals gezegd, een Lam, geslacht van vóór de grondlegging der wereld."[5] De profeten

1.) Matth. 26 : 53-54.
2.) Luc. 23 : 34.
3.) Joh. 3 : 16-17.
4.) I Joh. 4 : 9.
5.) Pres. John Taylor, in „*Meditation and Atonement*," p. 97.

van ouds, velen van hen die eeuwen vóór den tijd van Christus komst in het vleesch leefden, getuigden van Hem en van het groote werk wat Hij verordineerd was om te volbrengen. Deze Godsmannen was toegestaan geworden, om in profetisch gezicht velen van de tooneelen, voorvallende in des Zaligmakers aardsche bediening, te aanschouwen; en met heiligen ernst gaven zij van deze openbaringen getuigenis. Inderdaad, de getuigenis van Christus is de geest der profetie, en zonder die kan niemand met recht aanspraak doen gelden op de waardigheid om een profeet van God te zijn. Adams wanhoop, omdat hij van uit Eden verdreven was, veranderde in vreugde, toen hij door openbaring leerde omtrent het plan van verlossing, gewrocht te worden door den Zoon van God in het vleesch.[1] De rechtvaardige Henoch onderwees dezelfde waarheden welke aan hem van uit de hemelen waren verklaard.[2] Deze getuigenis werd gegeven door Mozes,[3] Job,[4] David,[5] Zacharias,[6] Jesaja,[7] en Micha.[8] Dezelfde verklaring werd gemaakt door Johannes den Dooper,[9] de profeet des Allerhoogsten, aangeduid door den Zaligmaker als méér dan een profeet; hij was het die den Christus doopte, en die van des Vaders woorden getuigde, vergezeld van het zichtbare teeken van den Heiligen Geest, aangaande de zending van den Zoon.

13. Mocht er nog eenigen twijfel bestaan aangaande de toepassing van zulke profetiën, wij hebben het afdoende getuigenis van Christus zelven dat zij op Hem betrekking hebben. Op dien gedenkwaardigen dag, onmiddelijk op Zijne opstanding volgende, toen Hij, onherkend door hen, met twee van Zijne discipelen wandelde op den weg naar Emmaüs, leerde Hij hen de Schriften die aangaande den Zoon van God geschreven waren. — „En begonnen hebbende van Mozes en van al de profeten, leide Hij hen uit, in al de Schriften, hetgeen van Hem geschreven was." [10] Enkele uren na dit voorval verscheen de Heer aan de elven te Jeruzalem. Hij opende hun verstand, — „opdat zij de Schriften mochten verstaan; en zeide tot hen, „aldus is geschreven, en alzoo moest de Christus lijden," [11] hierdoor getuigende dat Hij een van te voren verordineerd plan vervullende was. Petrus, een van des Zaligmakers meest gemeenzame aardsche metgezellen, verwijst naar Hem als

---

1.) Zie blz. 56. Paarl v. Gr. Waarde Boek v. Mozes 5 : 10.
2.) Paarl v. Gr. Waarde. Boek v. Mozes 6 : 51.
3.) Deut. 18 : 15, 17-19.
4.) Job 19 : 25-27.
5.) Ps. 2 : 1-12.
6.) Zach. 9 : 9: 12 : 10; 13 : 6.
7.) Jes. 7 : 14; 9 : 6-7.
8.) Micha 5 : 2.
9.) Matth 3 : 11.
10.) Luc. 24 : 27.
11.) Luc. 24 : 45-46.

naar „een onstraffelijk en onbevlekt Lam, dewelke voorgekend is geweest vóór de grondlegging der wereld.”[1] In zijnen brief aan de Romeinen kenmerkt Paulus, Christus als diegene, „Welken God voorgesteld heeft tot eene verzoening, door het geloof in Zijn bloed, tot eene betooning van Zijne rechtvaardigheid, door de vergeving der zonden, die tevoren geschied zijn.”[2] Dit zijn slechts enkele van de Bijbelsche bewijzen van Christus' aanstelling en voor-verordineering; de geschriften van het Oude en Nieuwe Testament[3] beide, vloeien over van bewijzen aangaande het groote werk van den Messias.

14. De profeten van het Boek van Mormon worden gekenmerkt door hunne volledige getuigenissen aangaande den Messias. Omreden zijne zuiverheid van geloof, was het den broeder van Jared toegestaan den Zaligmaker van het menschdom te aanschouwen, twee-en-twintig eeuwen vóór het midden des tijds, en getoond te worden dat de mensch geschapen was naar de gelijkenis van den Heer, op 't zelfde oogenblik onderwezen wordende in des Vaders voornemen, dat de Zoon vleesch op zich zoude nemen en wonen op de aarde.[4] Merk de persoonlijke verklaring op van den voor-verordineerden Verlosser tot dezen profeet: „Zie Ik ben degene die bereid was van de grondlegging der wereld af, om Mijn volk te verlossen. Zie Ik ben Jezus Christus. Ik ben de Vader en de Zoon. In Mij zal al het menschdom licht hebben en dat voor eeuwig, zelfs degenen die aan Mijnen naam gelooven zullen, en zij zullen Mijne zonen en dochters worden.”[5]

15. Nephi geeft verslag van de profetie van zijnen vader Lehi aangaande de toekomstige verschijning van den Zoon in het vleesch, Zijnen doop, dood en opstanding; deze profetische uiting vermeld in bijzonderheden den juisten datum van des Zaligmakers geboorte, namelijk zeshonderd jaar na den tijd van Lehi's uittocht uit Jeruzalem. De zending van Johannes den Dooper wordt omschreven, en zelfs de plaats des doops.[6] Kort na den tijd van Lehi's visioen werden Nephi door den Geest dezelfde dingen getoond, en eveneens vele anderen, sommigen van dewelke hij heeft neergeschreven; het grootste gedeelte was hem echter verboden op te schrijven, waar een ander, de Apostel Johannes namelijk, verordineerd was deze dingen op te teekenen in een boek, wat een gedeelte van den Bijbel zoude vormen. Maar van dit gedeeltelijke verslag van zijn — Nephi's — visioen, leeren we, dat hij in Nazareth de Maagd Maria zag; eerst alleen, en kort daarna met een kind in hare armen; de daarsteller van

---

1.) I Pet. 1 : 19-20.
2.) Rom. 3 : 25.
3.) Zie Rom. 16 : 25-26; Ef. 3 : 9-11; Col. 1 : 24-26; II Tim. 1 : 8-10; Titus 1 : 2-3; [Openb. 13 : 8.
4.) Ether 3 : 13-14; zie eveneens 13 : 10-11.
5.) Ether 3 : 14; lees ook 8-16.
6.) I Nephi 10 : 3-11.

het gezicht deelde hem mede, dat het kind het Lam Gods was, de Zoon van den Eeuwigen Vader. Daarna aanschouwde Nephi den Zoon, bedienende onder de kinderen der menschen, predikende het woord, genezende de zieken, en werkende vele andere wonderdadige krachten; hij zag Johannes, de profeet der woestijn, voor Hem henengaande; hij aanschouwde den Zaligmaker door Johannes gedoopt, en den Heilgen Geest op Hem nederdalend in de zichtbare gedaante van eene duif. Daarna zag en profeteerde hij dat twaalf uitverkoren apostelen den Zaligmaker in Zijne bediening volgen zouden; dat de Zoon door de menschen genomen en geoordeeld zoude worden, en ten laatste gedood. De toekomst doorschouwende, zelfs achter den tijd der kruisiging, aanschouwde Nephi de vijandschap der wereld tegen de apostelen van het Lam, en de eindelijke overwinning van de zaak van God.[1]

16. Jakob, de broeder van Nephi, profeteerde tot zijne broederen, dat Christus in het vleesch verschijnen zou onder de Joden, en dat Hij door hen gegeeseld en gekruisigd zoude worden.[2] Koning Benjamin verhief zijne stem ten behoeve van dezelfde getuigenis, en predikte tot zijn volk de rechtvaardige vernedering van God.[3] Zoo eveneens verklaarde Abinadi,[4] Alma,[5] Amulek[6] en Samuel, de Lamanitische profeet.[7] De letterlijke vervulling van deze profetiën voorzien in ontegensprekelijke bewijzen van hunne waarheid. De wonderbare teekenen, de geboorte,[8] en den dood van Christus aanduidende, werden allen verwezenlijkt,[9] en na Zijnen dood en hemelvaart vertoonde de Zaligmaker, zooals de Vader Hem der menigte aankondigde, zichzelven onder de Nephieten.[10]

17. De aloude Schriften dan, zijn duidelijk in de verklaring dat Christus op de aarde kwam om een werk te doen te voren aangewezen. Hij leefde, leed en stierf, in overeenstemming met een ontwerp wat voor de redding van de kinderen van Adam, zelfs vóór de wereld was, in rechtvaardigheid was samengesteld. Gelijkelijk belangrijk en duidelijk is het woord der nieuwere openbaring, waardoor de Zoon zichzelven heeft verklaard als de Alpha en de Omega, het Begin en het Einde, 's menschen Voorspraak bij den Vader, de algemeene Verlosser.[11] Laat ons van

1.) I Nephi 11 : 14-35; zie ook II Nephi 2 : 3-21; 25 : 20-27; 26 : 24.
2.) II Nephi 6 : 8-10; 9 : 5-6.
3.) Mosiah 3 : 5-27; 4 : 1-8.
4.) Mosiah 15 : 6-9; Mos. 16.
5.) Alma 7 : 9-14.
6.) Alma 11 : 35-44.
7.) Helaman 14 : 2-8.
8.) Helaman 14 : 2-5; 21-27.
9.) III Nephi 1 : 5-21; 8 : 3-25.
10.) III Nephi 11 : 1-17.
11. Zie Leer en Verb. 6 : 21; 14 : 9; 18 : 10-12; 19 : 1-2, 24; 21 : 9; 29 : 1; 33; 34 : 1-3; 35 : 1-2; 38 : 1-5; 39 : 1-3; 45 : 3-5; 46 : 13-14; 76 : 1-4, 12-14. 19-24, 68; 93 : 1-6. 12-17, 38.

de vele aanhalingen Christus betreffende, en gegeven in de tegenwoordige bedeeling, er een enkele overwegen: — „Luistert naar de stem van den Heere uwen God, zelfs de Alpha en de Omega, het Begin en het Einde, wiens loopbaan een eeuwige rondte is, dezelfde heden als gisteren, en voor altijd. Ik ben Jezus Christus, de Zoon van God, die voor de zonden der wereld gekruisigd werd, zelfs voor zoovelen als in Mijnen naam zullen gelooven, opdat zij de zonen van God mogen worden, zelfs één in Mij, gelijk Ik in den Vader ben, gelijk de Vader één is in Mij, opdat wij één mogen zijn."[1]

18. DE OMVANG DER VERZOENING is oneindig, gelijkelijk van toepassing zijnde op al de nakomelingen van Adam. Zelfs de ongeloovige, de heiden, en het kind wat sterft voor het de jaren des onderscheids heeft bereikt, zijn verlost van al de gevolgen van den val, door de zelfopoffering van den Zaligmaker.[2] Het wordt door de Schriften afdoende bewezen dat de opstanding van het lichaam één is van de overwinningen door Christus door middel van Zijne verzoenende offerande behaald. Hij zelf verklaarde de eeuwige waarheid, „Ik ben de Opstanding en het Leven;"[3] en onder de menschen was Hij het die het eerst uit het graf te voorschijn kwam, — „de eerste vrucht van hen die slapen."[4] De Schriften nu laten geen ruimte over voor twijfel aangaande het feit dat de opstanding algemeen zal zijn. De Zaligmaker kondigde Zijne Apostelen het begin van dit werk van voortkomen uit het graf aan; hoor Zijne woorden, „Verwondert u daar niet over; want de ure komt, in dewelke allen, die in de graven zijn, Zijne stem zullen hooren; en zullen uitgaan, die het goede gedaan hebben, tot de opstanding des levens, en die het kwade gedaan hebben, tot de opstanding der verdoemenis;"[5] of, zooals het laatste gedeelte van deze verklaring door inspiratie in den tegenwoordigen tijd is verklaard geworden, „Die het goede gedaan hebben in de opstanding der rechtvaardigen, en die het kwade gedaan hebben in de opstanding der onrechtvaardigen."[6]

19. Paulus verwijst naar de leerstelling van eene algemeene opstanding als zijnde zòòwel bewezen, dat zelfs zijne tegenstanders de waarheid hadden toe te stemmen, „dat er eene opstanding der dooden wezen zal, beiden der rechtvaardigen en der onrechtvaardigen."[7] Bij eene andere gelegenheid zeide hij, „Want gelijk zij allen in Adam sterven, alzoo zullen zij ook in Christus allen levend gemaakt worden."[8] Verder nog getuigt Johannes de

1.) Leer en Verb. 35 : 1-2.
2.) Zie aanteekening 2.
3.) Joh. 11 : 25.
4.) I Cor. 15 : 20; Zie Hand. 26 : 23.
5.) Joh. 5 : 28-29.
6.) Leer en Verb. 76 : 17.
7.) Hand. 24 : 15.
8.) I Cor. 15 : 22.

Openbaarder van zijn visioen aangaande de toekomst, „En ik zag de dooden, klein en groot, staande voor God. ***** En de zee gaf de dooden die in haar waren; en de dood en de hel gaven de dooden, die in hen waren,"[1] Aldus is het duidelijk dat het gevolg van de verzoening, voor zoover het betrekking heeft op de overwinning over den tijdelijken en lichamelijken dood, het geheele geslacht omvat. Even duidelijk is het dat de bevrijding van Adams legaat van den geestelijken dood, of de verbanning uit de tegenwoordigheid van God, gelijkelijk algemeen zal zijn; zoodat wanneer iemand de zaligheid verliest, hij dat verlies zichzelven zal hebben te wijten, en het in geen enkel opzicht afhangt van den val. De leerstelling dat de gave der verlossing door Christus vrij is voor alle menschen werd door de apostelen van ouds in het bijzonder onderwezen. Paulus zeide aldus: „Zoo dan, gelijk door ééne misdaad de schuld gekomen is over alle menschen tot verdoemenis, alzoo ook door ééne rechtvaardigheid komt de genade over alle menschen tot rechtvaardigmaking des levens."[2] En verder: — „er is een Middelaar Gods en der menschen, de mensch Christus Jezus, die zichzelven gegeven heeft tot een rantsoen voor allen." [3] Johannes sprak van de offerande van den Verlosser, zeggende: „En Hij is eene verzoening voor onze zonden; en niet alleen voor de onze, maar ook voor de zonden der geheele wereld."[4]

20. Dezelfde groote waarheden werden eveneens onder de Nephieten geleerd. Benjamin, de rechtvaardige koning, predikte over „de verzoening welke bereid is vanaf de grondlegging der wereld voor alle menschen, die ooit geweest zijn sedert den val van Adam, heden zijn, of ooit zullen zijn tot het einde der wereld."[5] In de openbaringen van den tegenwoordigen tijd lezen wij van Christus dat Hij in de wereld gekomen is om te lijden en te sterven, „opdat door Hem allen, die de Vader onder Zijne macht geplaatst heeft en door Hem zijn gemaakt, zalig kunnen worden."[6]

21. Maar benevens deze algemeene toepassing der verzoening, waarbij alle menschen verlost zijn van de gevolgen van Adams overtreding, beide, met betrekking tot den dood van het lichaam, en de smet der geërfde zonde, is er nog eene bijzondere toepassing van deze groote offerande, als een middel namelijk van verzoening voor persoonlijke zonden, door het geloof en de goede werken van den zondaar. Dit tweeledig gevolg van de verzoening is inbegrepen in het artikel van ons geloof, thans onder beschouwing. Het eerste gevolg is, alle menschen gelijkelijk de vrijstelling

1.) Openb. 20 : 12-13.
2.) Rom. 5 : 18.
3.) I Tim. 2 : 5-6.
4.) I Joh. 2 : 2.
5.) Mosiah 4 : 7.
6.) Leer en Verb. 76 : 42.

te waarborgen van de anders vreeselijke gevolgen van den val, aldus voorziende in een plan van *algemeene zaligheid.* Het tweede gevolg is, den weg te openen voor de *persoonlijke zaligheid,* waarbij het menschdom vergiffenis kan worden gewaarborgd van persoonlijke zonden. Waar deze zonden het resultaat zijn van persoonlijke daden, is het rechtvaardig dat voor de vergiffenis daarvan tot voorwaarde zoude worden gesteld eene persoonlijke onderwerping aan de voorgeschreven eischen, — „gehoorzaamheid aan de wetten en verordeningen van het Evangelie."

22. HET ALGEMEENE GEVOLG VAN DE VERZOENING, voor zoover als het van toepassing is op allen die tot de jaren van toerekenbaarheid en oordeel zijn gekomen, is voldoende duidelijk gemaakt allicht door de Schriftuurplaatsen reeds aangehaald. De toepassing er van aan kinderen kan nu verder onze behoorlijke aandacht worden geschonken. De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen onderwijst als eene leerstelling, gebaseerd op rede, rechtvaardigheid, en Schriftuur, dat alle kinderen onschuldig zijn in de oogen van God, en dat, totdat zij eenen leeftijd van persoonlijke verantwoordelijkheid bereiken, geenen doop, of andere verordening ten hunnen behoeve vereischt wordt, of zelfs behoorlijk is; dat in 't kort, zij door de verzoening van Christus gered zijn. Tot op zekere hoogte, zijn de kinderen geboren erfgenamen van de goede of slechte natuur van hunne ouders; de gevolgen van erfenis in het bepalen van het karakter zijn gereedelijk toegestemd. Goede en booze neigingen, zegeningen en vloeken, worden van geslacht tot geslacht overgebracht. Door deze van God ingestelde orde, waarvan de rechtvaardigheid, in het geopenbaarde licht van kennis aangaande den staat van het voorbestaan der geesten van het menschdom, duidelijk is, zijn de kinderen van Adam natuurlijke erfgenamen van de rampen der sterfelijkheid; maar door de verzoening van Christus zijn zij allen verlost van den vloek van deze gevallen staat; de schuld, welke als een nalatenschap tot hen kwam is voor hen betaald, en aldus zijn zij vrijgelaten. Kinderen, die vrij van zonde sterven, zijn in de oogen van God volkomen onschuldig, ook zelfs al zijn ze afstammelingen van overtreders. Wij lezen in het Boek van Mormon: „Kleine kinderen kunnen zich niet bekeeren; daarom is het vreeselijke goddeloosheid de reine barmhartigheden van God jegens hen te verloochenen. * * * * * Want zie, alle kleine kinderen zijn levend in Christus, en ook allen die zonder wet zijn. Want de kracht der verlossing komt over allen die geene wet hebben."[1]

23. De profeet Mormon, schrijvende aan zijnen zoon Moroni, drukte op de volgende wijze zijne overtuiging uit, aangaande de onschuld van kleine kinderen: — „Luistert naar de woorden van Christus, uwen Verlosser, uwen Heer en uwen God. Zie, Ik ben niet in de wereld gekomen om rechtvaardigen, maar om zondaren

1.) Moroni 8 : 19-22.

tot bekeering te roepen; de gezonden hebben den medicijnmeester niet noodig, maar die ziek zijn; daarom, kleine kinderen zijn gezond, want zij zijn niet in staat om zonde te doen; daarom is de vloek van Adam van hun weggenomen door Mij, zoodat die geene kracht over hen heeft. * * * * * Zie, Ik zeg u, deze zaak zult gij onderwijzen: Bekeering en doop aan degenen die verantwoordelijk zijn, en in staat om zonde te bedrijven; ja, leer de ouders dat zij zich moeten bekeeren en gedoopt worden, en zich moeten vernederen als hunne kleine kinderen; en zij zullen allen met hunne kleine kinderen zalig worden .Hunne kleine kinderen hebben niet noodig zich te bekeeren, noch gedoopt te worden. Zie, de doop is tot bekeering, tot vervulling der geboden en voor de vergeving der zonden. Doch kleine kinderen zijn levend in Christus, zelfs van de grondlegging der wereld af."[1]

24. In eene openbaring door den profeet Joseph Smith in deze bedeeling, heeft de Heer gezegd: — „Doch zie, Ik zeg u, dat kleine kinderen van af de grondlegging der wereld door Mijnen Eeniggeborene verlost zijn: Daarom kunnen zij niet zondigen, want aan Satan is geene macht gegeven kleine kinderen te verzoeken, totdat zij beginnen voor Mij verantwoordelijk te worden."[2] President John Taylor, na voorbeelden te hebben aangehaald van de toegenegenheid van Christus jegens kleine kinderen, en bewijzen te hebben bijgebracht van den onschuldigen toestand waarin ze in den hemel worden beschouwd, zeide: — „Zonder Adams overtreding zouden deze kinderen niet hebben kunnen bestaan; door de verzoening zijn ze zonder eenige daad van zichzelven in eenen staat van zaligheid gebracht. Deze allen zouden, naar de meening van desbetreffende statisticussen, meer dan de helft der menschelijke familie beslaan, die aldus hunne zaligheid enkel toe hebben te schrijven aan het offer en de verzoening van den Zaligmaker."[3]

25. HET BIJZONDERE, OF PERSOONLIJKE GEVOLG VAN DE VERZOENING maakt het mogelijk voor elke en iedere ziel om door het offer van Christus vrijstelling te erlangen van het vreeselijke gevolg van persoonlijke zonden; maar dusdanige zaligende tusschenkomst kan enkel worden ingeroepen door persoonlijke pogingen, als geopenbaard door geloof, bekeering en voortdurende werken van rechtvaardigheid. De wetten waaronder persoonlijke zaligheid verkrijgbaar is, zijn voorgeschreven geworden door Christus, wiens recht het is te zeggen hoe de zegeningen van Zijn eigen offerande zullen worden bediend. Allen hebben het offer des Zaligmakers noodig, want allen zijn overtreders. Aldus leerden de apostelen van ouds: — „Want zij hebben allen gezondigd, en derven de heerlijkheid Gods."[4] En wederom: — „Indien wij zeggen,

1.) Moroni 8 : 8-12.
2.) Leer en Verb. 29 : 46-47.
3.) *„Meditation and Atonement,"* bldz. 148. Zie Aanteekening 3.
4.) Rom. 3 : 23.

dat wij geene zonde hebben, zoo verleiden wij onszelven, en de waarheid is in ons niet."[1] Dat de zegening nu van verlossing van persoonlijke zonden, hoewel vrij voor allen om te verkrijgen, niettegenstaande dat afhankelijk is van persoonlijke poging, wordt even duidelijk verklaard als de waarheid van onvoorwaardelijke redding van de gevolgen van den val. Er is een oordeel voor elkeen vastgesteld, en allen zullen geoordeeld worden „naar hunne werken." De vrije wil van den mensch stelt hem in staat te verkiezen of te verwerpen, het pad des levens te volgen, of den weg welke leidt tot verwoesting; en het is niet meer dan billijk dat hij gehouden zal zijn om verantwoording te doen voor de beoefening van zijne vrijheid, en dat hij de resultaten zal ontmoeten van zijn eigen daden.

26. Vandaar de rechtvaardigheid van de Schriftuurlijke leerstelling, dat de zaligheid enkel tot den persoon komt door gehoorzaamheid. „Hij is allen die Hem gehoorzaam zijn eene oorzaak der eeuwige zaligheid geworden,"[2] zegt Paulus van den Christus. En verder: — „Welke (God) een iegelijk vergelden zal naar zijne werken: Dengenen wel die met volharding in goeddoen, heerlijkheid, en eer, en onverderfelijkheid zoeken, het eeuwige leven; maar dengenen, die twistgierig zijn, en die der waarheid ongehoorzaam, doch der ongerechtigheid gehoorzaam, zal verbolgenheid en toorn vergolden worden; verdrukking en benauwdheid over alle ziel des menschen, die het kwade werkt, eerst den Jood en ook den Griek. Want er is geene aanneming des persoons bij God."[3] Hier kunnen de woorden van den verrezen Heer aan worden toegevoegd, „Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden; maar die niet zal geloofd hebben zal verdoemd worden."[4]

27. Beschouw verder de profetie van koning Benjamin, der Nephitische menigte verkondigd: — het bloed van Christus „verzoent voor de zonden dergenen die gevallen zijn door de overtreding van Adam, die gestorven zijn zonder den wil Gods ten opzichte van hen te kennnen, of die onwetend gezondigd hebben. Maar wee, wee dengenen, die weten dat zij tegen God opstaan; want de zaligheid komt niet tot dezulken, tenzij het is door bekeering en geloof in den Heere Jezus Christus."[5] Maar waarom Schriftuurlijke aanhalingen vermenigvuldigd, waar heel den geest der Heilige Schrift deze leerstelling onderschraagt? Zonder Christus kan niemand zalig worden, en de zaligheid voortgebracht ten koste van Christus' lijden en lichamelijken dood, is enkel op zekere duidelijk uiteengezette voorwaarden aangeboden; en deze voorwaarden worden opgesomd in „gehoorzaamheid aan de wetten en verordeningen van het Evangelie."

1.) 1 Joh. 1 : 8.
2.) Heb. 5 : 9.
3.) Rom. 2 : 6-11.
4.) Mark. 16 : 16.
5.) Mosiah 3 : 11-12.

28 ZALIGHEID EN VERHOOGING. — Een zekere graad van zaligheid zal tot een ieder komen die zijn recht daarop niet verbeurd heeft; verhooging wordt alleen aan diegenen gegeven, die door werkzame daden eene aanspraak hebben verkregen op Gods vrije genade, waardoor die verhooging wordt gegeven. Van de gezaligden zullen niet allen verheven worden tot de hoogere heerlijkheden; belooningen zullen niet worden uitgestort door de wetten der rechtvaardigheid te overtreden; straffen niet toegemeten met terzijdezetting van de aanspraken der genade. Niemand kan tot eenige glorie worden toegelaten, in 't kort, geene ziel kan gezaligd worden tenzij voor de overtreden wet aan de rechtvaardigheid is voldaan. Ons geloof in de algemeene toepassing der verzoening sluit geene veronderstelling in zich dat heel het menschdom gezaligd zal worden met gelijkelijke uitstortingen van heerlijkheid en macht. In het koninkrijk van God zijn talrijke graden van verhooging, voorbeschikt voor hen die dezelve waardig zijn; in het huis onzes Vaders zijn vele woningen, waar alleen zij die toebereid zijn worden toegelaten. Het oude sectarische idee, dat er in het hiernamaals voor de zielen van het menschdom slechts twee plaatsen zullen zijn, — hemel en hel, met dezelfde heerlijkheid in alle deelen van den een, en dezelfde kwellingen overal in de andere, is in het licht der Goddelijke openbaring ten eenemale onhoudbaar. Door het onmiddelijke woord des Heeren leeren wij van onderscheiden graden van heerlijkheid.

29. GRADEN VAN HEERLIJKHEID. — De openbaringen van God hebben de volgende voornaamste koninkrijken of graden van heerlijkheid, als door Christus voor de kinderen der menschen toebereid, beschreven:

I. *De celestiale heerlijkheid.*[1] — Er zijn sommigen die er naar gestreefd hebben om al de Goddelijke geboden te gehoorzamen, die de getuigenis van Christus hebben aangenomen, en den Heiligen Geest hebben ontvangen; dezen zijn zij die het kwaad door godvruchtige werken hebben overwonnen, en daardoor aanspraak hebben op de hoogste heerlijkheid; dezen behooren tot de Kerk van den Eerstgeborene, aan wien de Vader alle dingen gegeven heeft; zij zijn Koningen en Priesters van den Allerhoogsten gemaakt, naar de ordening van Melchizedek; zij bezitten hemelsche lichamen, „wier glorie is als die van de zon, ja als de glorie van God, de hoogste van allen, waaromtrent van de heerlijkheid der zon is geschreven als zijnde een voorbeeld;" hen zal inderdaad den toegang worden verleend tot het hemelsche gezelschap, gekroond zijnde met celestiale glorie, wat hen tot Goden maakt.

II. *De terrestriale heerlijkheid.*[2] — Wij lezen van hen die enkel de heerlijkheid van een tweede orde ontvangen, van de hoogsten verschillend zooals „in het firnament de maan van de

1.) Leer en Verb. 76 : 50-70.
2.) Leer en Verb. 76 : 71-80.

zon verschilt;" dezen zijn zij, die, ofschoon eerbaar, toch in duisternis verkeerden, bedrogen door de sluwheid der menschen, en onbekwaam om de hoogere wetten van God te ontvangen en te gehoorzamen, die bleken „niet moedig te zijn in de getuigenis van Jezus," en daarom geen recht hebben op de volheid der heerlijkheid.

III. *De telestiale heerlijkheid.* — Wij leeren van een nog lager soort van heerlijkheid, verschillend van de hoogere graden zooals de sterren verschillen van de schitterender hemellichamen aan het firnament; deze wordt gegeven aan hen die niet de getuigenis van Christus ontvingen, zonder toch nog den Heiligen Geest verloochend te hebben; die een leven hebben geleid wat hen van de zwaarste straf vrijstelt, maar wier verlossing uitgesteld zal worden tot de laatste opstanding. In de telestiale wereld zijn een ontelbaar aantal graden van heerlijkheid, te vergelijken bij den onderscheiden luister der sterren.[1] Toch zullen allen die van eenige van deze graden van heerlijkheid ontvangen ten laatste nog zalig worden, en Satan zal in het einde geene aanspraak meer op hen hebben. Zelfs nog de telestiale glorie, naar ons is verteld door hen, aan wien het toegestaan was daarin een blik te mogen slaan, „gaat alle verstand te boven, en weet niemand dan degenen aan wien God het heeft geopenbaard."[2] Dan zijn er nog zij, die alle aanspraak op onmiddelijke genade van God hebben verloren; wier daden hen onder „Verderf" en zijne engelen hebben doen tellen.[3]

AANTEEKENINGEN.

1. DE VERZOENING DOOR BEWIJS AANGETOOND. — Dikwijls wordt gevraagd: „Hoe is het dat door de offerande van een die onschuldig was, de zaligheid kon worden gekocht voor hen die verkeerden onder de heerschappij van den dood?" Terloops merken we even op, dat wat den mensch het meeste aangaat niet zoozeer is h o e is dit of dat het geval, maar is het een f e i t? * * * * * Op die vraag antwoordt het bloed op een duizendtal Joodsche altaren gesprengd, en den rook van brandende offers, die den hemel eeuwen lang verduisterd heeft: ja! * * * * * Zelfs de godenleer der heidensche natiën bevat het idee van eene verzoening, die of reeds is, of nog voor het menschdom zal worden gemaakt. Fantastisch, verwrongen, verward, begraven onder het puin van wreed en barbaarsch bijgeloof mag het zijn, maar niettegenstaande dat bestaat het echter. Zóó gemakkelijk navorschbaar, zóó duidelijk is deze trek van de heidensche fabelleer, dat sommige schrijvers hebben gepoogd te bewijzen dat het plan van het Evangelie der verlossing afgeleid was van de heidensche mythologie. Aangezien het een feit is dat het Evangelie in de vroegste eeuwen verstaan en voluit gepredikt werd, behield de mensch in zijne overlevering eene kennis van deze beginselen, of van een gedeelte ervan in zijn bezit, en hoezeer die ook verwrongen is geworden, sporen ervan kunnen nog steeds worden gevonden in bijna alle godenleeringen der wereld. De profeten van de joodsche geschriften beantwoorden de vraag bevestigend. De schrijvers van het

---

1.) Leer en Verb. 76 : 81-86.

2.) Leer en Verb. 76 : 89-90.

3-) Zie blz. 49.

Nieuwe Testament maken de verzoening van Christus het voornaamste onderwerp van hunne verhandelingen en brieven. Het Boek van Mormon, sprekende als de stem van een geheel werelddeel van menschen, wiens profeten en rechtvaardige mannen God zochten en vonden, getuigt van hetzelfde groote feit. De openbaringen van God, zooals gegeven door den profeet Joseph Smith, zijn vol van passages, deze leerstelling bevestigende." — Roberts *„Outlines of Ecclesiastical History."* Afd. 8 : 6.

2. VERLOSSING VAN DEN VAL ALGEMEEN EN ONVOORWAARDELIJK. — „Wij gelooven dat door het lijden, den dood, en de verzoening van Jezus Christus, heel het menschdom zonder één enkele uitzondering volkomen en geheel verlost zal worden, beiden, naar lichaam en geest, van de eindelooze verbanning en vloek, waaraan zij door Adams overtreding waren onderworpen; en dat deze algemeene zaliging en verlossing van de geheele menschelijke familie van de eindelooze straf der oorspronkelijke zonde, teweeg wordt gebracht zonder een enkele voorwaarde welke dan ook, van hunne zijde; dat is, van hen wordt niet verlangd te gelooven, noch zich te bekeeren of gedoopt te worden, of iets anders te doen om van die straf te worden verlost; want hetzij zij gelooven of niet gelooven, hetzij ze zich bekeeren of wel onboetvaardig blijven, gedoopt zijn of ongedoopt, of zij de geboden houden dan wel breken, of zij rechtvaardig zijn of onrechtvaardig, dat alles zal geen verschil maken met betrekking tot hunne verlossing, beiden naar ziel en lichaam, van de straf van Adams overtreding. De meest rechtvaardige mensch, die ooit op aarde leefde, en de meest goddelooze ellendeling van het geheele huisgezin des menschen, waren beiden geplaatst onder dezelfde vloek zonder eenige overtreding of wilsbetrachting van zichzelven, en beiden zullen gelijkelijk worden verlost van dien vloek, zonder eenige tusschenkomst of voorwaarde van hunne zijde." Apostel Orson Pratt in *„Remarkable Visions."*

3. CHRISTUS DE DAARSTELLER VAN ONZE ZALIGHEID. — President John Taylor spreekt van den dood van Christus als van eene verzoenende een weer goed makende offerande, en voegt daar aan toe; — „De Zaligmaker wordt aldus meester van den toestand; — de schuld is betaald, de verlossing gemaakt, de overeenkomst vervuld, de rechtvaardigheid bevredigd, de wil van God gedaan, en alle macht is nu gegeven in de handen van den Zoon van God; — de macht der opstanding, de macht der redding, de macht der zaliging, de macht om wetten te bepalen voor de ten uitvoer legging en de volbrenging van dit ontwerp. * * * * * Het plan, de rangschikking, het contract, het verbond was gemaakt, er op ingegaan en aangenomen, vóór de grondlegging der wereld; het was voorafgeschaduwd door offeranden, en voltooid en uitgewerkt aan het kruis. Vandaar, de Middelaar zijnde tusschen God en den mensch, wordt Hij krachtens het recht, de Gebieder en Bestuurder op aarde en in den hemel voor de levenden en voor de dooden, voor het verleden, het heden, en de toekomst; tot den mensch behoorenden als staande in verbinding met deze aarde of de hemelen, wordt Hij voor tijd en eeuwigheid, het Hoofd van onze zaligheid, de Apostel en Hoogepriester van onze belijdenis, de Heer en den Gever van het leven." (*„Meditation and Atonement."* p. 171.)

LEZING V.

GELOOF EN BEKEERING.

Artikel 4. — Wij gelooven dat de eerste beginselen en verordeningen van het Evangelie zijn: (1) Geloof in den Heere Jezus Christus; (2) bekeering; * * * * * *

GELOOF.

1. AARD VAN GELOOF. — De overheerschende zin, waarin de term geloof, *(faith)*[1] door heel de Schriften heen is gebruikt, is die van vol vertrouwen in het wezen, de bedoelingen en de woorden van God. Zoodanig vertrouwen, als het onvoorwaardelijk is, zal allen twijfel aangaande de dingen door God uitgevoerd of beloofd, verwijderen, zelfs waar deze dingen niet duidelijk of niet te verklaren zijn door de gewone zinnen der sterfelijkheid; vandaar de omschrijving van het geloof zooals gegeven door Paulus: — „Het geloof nu is een vaste grond (dat is, vertrouwen of verzekering) der dingen, die men hoopt, en een bewijs der zaken, die men niet ziet.[2] Het is duidelijk dat een zoodanig gevoel van vertrouwen in verschillende personen in onderscheidene graden kan bestaan; en inderdaad kan het geloof zich dan ook openbaren van af den beginnend zwakken staat, welke slechts weinig meer is dan enkel geloof, ter nauwernood vrij van aarzeling en vrees, tot op de sterkte van verbeidend vertrouwen, wat alle twijfel en drogredenen ter zijde zet.

2. GELOOF, VERTROUWEN, EN KENNIS, hoewel zeer nauw verwant, en dikwijls als één beschouwd, is in werkelijkheid niet hetzelfde. De termen *„faith"* en *„belief"* worden somtijds gebruikt als woorden met dezelfde beteekenis, niettegenstaande elk van beiden eene speciale en bepaalde beteekenis heeft in de tegenwoordige taal, ofschoon in het oude Engelsch er in het geheel geen onderscheid tusschen beiden bestond, redenen waarom dan ook de

---

1.) In het Engelsch heeft men voor ons „geloof" tweeërlei uitdrukking, namelijk *„Faith"* en *„Belief"*. Het eerste woord wordt in onze taal het beste overgezet door „geloovig vertrouwen", terwijl het tweede enkel „geloof" in meer algemeenen zin beteekent. Waar in deze lezing, in de oorspronkelijke taal, nu beide woorden in hunne onderscheiden beteekenis voorkwamen, hebben we ons genoodzaakt gezien den tekst hier vrij te volgen, en eenigszins om te werken, niet zoozeer lettende op de juiste bewoordingen als wel op den zin van het geheel.

2.) Heb. 11 : 1. Vertaler.

woorden in de oude Schriften bij afwisseling worden gebruikt. *„Belief"* (geloof) kan bestaan in een enkel met het verstand toestemmen, terwijl *„faith"* (geloovig vertrouwen) eene dusdanige berusting en overtuiging in zich sluit, die tot handeling aan zal sporen. Gezaghebbers op het gebied van woordenboeken rechtvaardigen ons in dezen, door een onderscheid te maken tusschen beide uitdrukkingen overeenkomstig het tegenwoordige gebruik in de Engelsche taal; en deze deskundigen omschrijven *„belief"* (geloof) als te zijn een simpele toestemming van de waarheid of werkelijkheid van het een of het ander, buitensluitende echter het moreele element van verantwoordelijkheid door dergelijk toestemmen, wat daarentegen bij eene definitie van *„faith"* (geloovig vertrouwen) daarin is vervat. *„Belief"* (geloof) is in zeker opzicht passief, — een enkel met het verstand toestemmen of aanemen; *„faith"* (geloovig vertrouwen) echter is actief en daadwerkelijk, — eene zoodanige overtuiging die tot daden zal leiden. Vertrouwen op Christus omvat geloof in Hem, verbonden met een Hem in alles volgen. Iemand kan geen vertrouwen hebben zonder geloof te bezitten; hoewel hij geloof kan hebben waar hem het vertrouwen ontbreekt. Vertrouwen is levenwekkend, bezielend, levend geloof.

3. Daar is, in graden uitgedrukt, zekerlijk een groot verschil tusschen beiden, zelfs al wordt er een wezenlijk verschil in soort tusschen de twee niet toegestemd. Zooals straks zal worden aangetoond, is vertrouwen in de Godheid eene vereischte tot de zaligheid; in werkelijkheid is het zelve eene zaligmakende kracht, den bezitter ervan leidende op de paden van godsvrucht; en zeer zeker is een enkelvoudig geloof alleen in het bestaan en de eigenschappen der Godheid, niet zulk eene kracht. Merkt op de woorden van den Apostel Jacobus.[1] In zijnen algemeenen zendbrief aan de Heiligen, zijne broeders berispende om zekere zinledige vertooningen, zeide hij ongeveer als volgt: — Gij zijt er trotsch op, en gevoelt u voldaan door uw geloof in God te verklaren; ge verheft u er op dat ge niet zijt als de afgodendienaars en de heidenen, omreden ge slechts één God aanneemt; ge doet wel met zoo te betuigen en zoo te gelooven; maar neem in aanmerking dat anderen ook zoo doen; zelfs de duivelen gelooven; en zóó vast nog wel, dat zij sidderen bij de gedachte aan hun lot, hetwelk dat geloof hen verduidelijkt. — Wat, gelooven de duivelen in Christus? Zeer zeker; hun geloof besomt een *zekere* kennis, aangaande wie Hij is, en wat Zijn aandeel betreft in het verleden, het heden en de toekomst in het Goddelijke plan van het menschelijk bestaan en zaligheid. Brengt u het geval in herinnering van den mensch die door booze geesten bezeten was, in het land der Gadarenen; iemand zóó vreeselijk gekweld, dat hij een schrik was voor elk die in zijne nabijheid kwam; hij kon noch getemd, noch gebonden worden; het volk was bang om hem te naderen;

1.) Zie Jac. 2 : 19.

maar toch, toen hij Christus zag, ging hij op Hem af, en diende Hem, en de booze geest in hem vroeg genade van de handen van den Rechtvaardige, noemende Hem, „Jezus, Zoon des Allerhoogsten Gods.”[1] Wederom, een onreine geest in de Synagoge te Jeruzalem smeekte Jezus Zijne macht niet te gebruiken, in angst en vreeze uitroepende, „Ik ken U, wie Gij zijt, namelijk de Heilige Israëls.”[2] En later, — zoo wordt ons verteld, — werd Christus eens gevolgd door eene menigte, bestaande uit inwoners van Idumea en Jeruzalem, van Tyrus en Sidon; onder hen waren velen die met booze geesten bezeten waren, en dezen, toen zij Hem zagen, vielen neder in aanbidding, verklarende: „Gij zijt de Zone Gods.”[3] Was er ooit een stervelijk geloovige die meer zonder eenig voorbehoud eene kennis beleed van God en Zijnen Zoon Jezus Christus, dan deze eigenste volgers van Satan deden? De booze kent God en Christus; herinnert zich allicht iets aangaande de positie die hij eenmaal innam als de Zoon van den Morgen; maar toch is en blijft hij met al deze kennis, Satan. Noch geloof, noch daadwerkelijk weten, — het geloof overtreffende — werkt de zaligheid uit, want geen van beiden is het geloof, genomen in den zin van vertrouwen. Geloof alleen, mag het produkt wezen van het verstand, het geloovig vertrouwen daarentegen is uit het hart; het geloof is op de rede gegrondvest, terwijl het geloovig vertrouwen grootendeels op intuïtie is gebaseerd.

4. Dikwijls hooren wij zeggen, dat geloof, (in den zin van geloovig vertrouwen) onvolmaakte kennis is; dat het eerste verdwijnt als het tweede zijne plaats inneemt; dat wij thans door het geloof wandelen, maar dat we eens zullen wandelen in het zekere licht der kennis. In zekeren zin is dit waar; maar toch dient het te worden herinnerd, dat kennis dood kan zijn en onvruchtbaar in het voortbrengen van goede werken, even als het alle vertrouwen missende geloof. Deze getuigenissen van de duivelen dat Christus de Zoon van God was, waren op w e t e n gebaseerd; toch echter veranderde de groote waarheid die zij kenden hunne booze natuur niet. Hoe verschillend was hunne erkenning van den Zaligmaker met die van Petrus, die, op de vraag van den Meester „Wien zegt gij dat Ik ben?” als antwoord feitelijk dezelfde woorden gebruikte als door de onreine geesten tevoren aangehaald, „Gij zijt de Christus, de Zoon des levenden Gods.”[4] Het geloof van Petrus had zijne bezielende macht alreeds getoond; het was hem eene oorzaak geworden om veel wat hem lief was te verzaken, zijnen Heer te volgen door tegenstand en lijden, en het wereldsche met al zijne bekoorlijkheden weg te doen, want de offervragende godsvrucht, welke zijn geloovig vertrouwen het aanschijn gaf,

---

1.) Zie Markus 5 : 1-18. Eveneens Matth. 28 : 28-34.

2.) Zie Mark. 1 : 24.

3.) Mark. 3 : 8-11.

4.) Matth. 16 : 15-16; Zie ook Mark. 8 : 29; Luc. 9 : 20.

verlangde dat. Zijne kennis van God als den Vader, en van den Zoon als de Verlosser, was allicht niet grooter dan die van de onreine geesten; maar waar voor hen die kennis slechts eene toegevoegde oorzaak tot verdoemenis was, was het voor hem een middel ter zaligheid.

5. Het enkelvoudig bezit van kennis geeft geene verzekering van voordeel daarvan. Eene illustratie moge hier worden toegepast ter verduidelijking. Gedurende eene epidemie van cholera in eene groote stad, bewees een wetenschappelijk man tot zijn eigen voldoening, door chemische en microscopische proeven, dat de watertoevoer geïnfecteerd was, en dat daardoor de besmetting werd verbreid. Hij maakte de groote waarheid door heel de stad bekend, en waarschuwde een ieder tegen het gebruik van ongekookt water. Velen van het volk, ofschoon niet in staat om zijne methoden van onderzoek te bevatten, veel minder nog om deze proeven voor zich zelven te herhalen, hadden vertrouwen in zijne waarschuwende woorden, volgden zijne instructies op, en ontkwamen den dood, waaraan hunne onvoorzichtige en ongeloovige mede inwoners bezweken. Hun geloof was een reddend geloof. Voor den man zelven was de waarheid, waardoor zoovele levens gespaard werden, eene zaak van wetenschap of kennis. Hij had werkelijk onder de microscoop de dood-verspreidende kiemen in het water gezien; hij had hunne kwaadaardigheid beproefd; hij wist waarvan hij sprak. Niettegenstaande dat, dronk hij in een onbewaakt oogenblik zelve van het ongezuiverde water, en stierf spoedig daarna als een slachtoffer van de plaag. Zijne kennis, hoe volkomen die ook was, redde hem niet, maar anderen, wier vertrouwen enkel geloof was in de waarheid door hem verklaard, ontkwamen de dreigende verwoesting. Het is waar, hij had kennis; maar, was hij wijs? Kennis staat tot wijsheid als bloot gelooven staat tot geloovig vertrouwen; het een is een afgetrokken beginsel, het andere een levende toepassing. Niet het bezit alleen, maar het juiste gebruik der kennis maakt de wijsheid uit. Van bloot gelooven vergeleken met geloovig vertrouwen, kan hetzelfde worden gezegd wat in de volgende regelen ons van kennis en wijsheid wordt onderwezen: —

„Kennis en wijsheid, verre van één te zijn,
Houden dikwijls geen onderling verband. * * * *
Kennis, een ruwe, geen voordeel aanbrengende massa,
De stof enkel waarmede de wijsheid bouwt, —
Totdat het geëffend, regelmatig en op zijn plaats te pas is gebracht, —
Hindert en bezwaart slechts hem wien het te verrijken schijnt."

6. DE GRONDSLAG VAN HET GELOOF. — In theologischen zin verstaan wij onder geloof, zooals alreeds uiteengezet, een levend, inspireerend vertrouwen in God, en een aannemen van Zijnen wil als onze wet, en van Zijne woorden als onzen gids in het leven. Geloovig vertrouwen in God is alleen mogelijk als we tot eene kennis komen, of op zijn minst tot een gelooven dat

Hij bestaat, en bovendien, dat Hij een Wezen is van waardig karakter en waardige eigenschappen. De gronden waarop de mensch zijn geloof of zijne kennis aangaande het bestaan van God grondvest, zijn reeds in eene voorafgaande verhandeling onderzocht;[1] sommigen van de Goddelijke eigenschappen zooals bekend gemaakt door de handelingen Gods met het menschdom, zijn eveneens uiteengezet. Eene hernieuwde opsomming van de voornaamste feiten betreffende het karakter van het Hoogste Wezen, is hier toch echter noch op zijne plaats, in zooverre als eenige kennis van de eigenschappen der Godheid noodig is voor de beoefening van geloof in Hem. Laat ons de feiten-opsomming overnemen als gegeven door den profeet Joseph Smith; aan de hand van het getuigenis der Schriften stelt hij de volgende verklaringen vast betreffende het karakter van God.

(1) „Dat Hij God was van voor dat de wereld geschapen was, en de zelfde God als nadien.

(2) „Dat Hij goedertieren en genadig is, langzaam tot toorn, overvloeiende van goedheid, en dat Hij zoo was van eeuwigheid, en zal zijn tot in eeuwigheid.

(3) „Dat Hij niet verandert, noch is er verandering in Hem; doch dat Hij dezelfde is van eeuwigheid tot eeuwigheid, zijnde dezelfde gisteren, heden en voor altijd; en dat Zijne loopbaan eene eeuwige rondte is, zonder afwijking.

(4) „Dat Hij een God van waarheid is en niet liegen kan.

(5) „Dat Hij geen aannemer des persoons is; doch dat in elke natie hij die God vreest en gerechtigt werkt, door Hem aangenomen wordt.

(6) „Dat Hij liefde is."[2]

7. Eene kennis van deze bevattelijke kenmerken van de Goddelijke natuur zal iemand in staat stellen om een redelijk en verstandelijk geloof in Hem te beoefenen. En op zoodanige kennis van Gods bestaan, de waardigheid van Zijn karakter, en de volmaaktheden van Zijne eigenschappen, is des menschen geloof in Hem gegrondvest. Geloof dan, in den zin van geloovig vertrouwen, kan bij afwezigheid van alle kennis niet worden beoefend; wel toonen ook de in duisternis verkeerende heidenen zelfs eenige van de vruchten van geloof, maar zij echter hebben op zijn minst de overtuiging welke verrijst van des menschen natuurlijke intuïtie aangaande eene hoogere macht, welke intuïtie beschreven is geworden als de algemeene erfenis van het menschdom. In iedere menschelijke ziel, zelfs in die van den barbaar, is er eenigen grondslag voor geloof, hoe begrensd en onvolmaakt de duisternis dier erfenis, of die van moedwillige zonde dezen grondslag ook gemaakt mag hebben. Elk kind van God is geboren met de bekwaamheid van geloof ingeschapen in zijn eigen natuur; en allen reikhalzen tot

1.) Lezing II, blz. 22.

2.) Zie Leer en Verb. Lezing 3 over „Geloof" 13-18.

op zekere hoogte naar de sterkte en den bijstand welke alleen het geloof kan geven.

Wij zullen nog eens leeren: —

„Dat in alle tijdperken
Elk menschelijk hart menschelijk is;
Dat zelfs in den boezem van de barbaren er
Verlangens zijn; — een reikhalzen, strijden,
Naar het goede wat ze niet bevatten.
Dat de zwakke en hulpelooze handen,
Blindelings in de duisternis rondtasten.
Vertrouw in die duisternis op Gods rechterhand,
En weest bemoedigd en gesterkt."

Het geloof van den heiden is onvolmaakt en zwak omreden zijne bekwaamheden om de bewijzen te herkennen waarop het geloof in God berust, zijn gering slechts. Waar de eerste ingevingen van geloof aan God de resultaten mogen zijn van natuurlijke intuïtie, — een zwakke echo van de lofzangen, zoo gewoon gedurende den staat der vroegste kindsheid, — de latere ontwikkelingen zullen grootendeels het gevolg zijn van onbevooroordeeld en biddend onderzoek, en van een zoeken naar de waarheid.

8. Van uit vertrouwenswaardig bewijs, op de juiste wijze verduidelijkt, zal het geloof voortspruiten; van valsch bewijs kan alleen een verwrongen en misplaatst geloof verrijzen.[1] Onze gevolgtrekkingen aangaande elke te bewijzen zaak zullen voor 't grootste gedeelte beheerscht worden door het aantal en de geloofwaardigheid der getuigen, waar het namelijk mocht voorvallen dat we de te bewijzen zaken zelve niet kunnen onderzoeken; en in elk afzonderlijk geval, door de waarde en de kwaliteit van de bewijzen verkrijgbaar. Hoe onwaarschijnlijk nu ook eene verklaring ons zal mogen voorkomen, wanneer de waarheid ervan bevestigd wordt door getuigen in wien wij vertrouwen stellen, dan zijn wij gehouden de bewering toe te stemmen als zijnde op zijn minst voorwaardelijk waar. Wanneer vele geloofwaardige getuigen bevestigen, en wanneer bovendien paralel loopende bewijzen zich zelven door feiten die in ons bezit zijn aan de hand doen, dan mogen wij de bewuste bewering als bewezen beschouwen; ofschoon we al niet in staat mochten zijn om de waarheid ervan door de sterkte van persoonlijke kennis te bevestigen, totdat we voor ons zelven hebben gezien en gehoord, totdat inderdaad elkeen van ons door persoonlijk op te merken een bevoegd getuige is geworden. Ter opheldering: van de inwoners der Vereenigde Staten hebben, vergelijkenderwijze gesproken, allicht slechts weinigen den zetel van het gouvernement bezocht; de massa weet, door persoonlijke aanschouwing, niets aangaande de vergaderzaal der Staten Generaal, het huis van het wetgevend lichaam, of van andere gebouwen van nationale belangrijkheid; zeer weinigen hebben

1.) Zie Aanteekening 1.

persoonlijk den President ontmoet die aldaar verblijf houdt. Hoe weet iemand van uit de menigte, die niet voor zichzelven heeft gezien, iets aangaande Washington, of het regeeringsgebouw van den President? Enkel door de getuigenis van anderen. Hij kan onder zijne bekenden een of meer hebben die in de hoofdstad van het land is of zijn geweest, en wiens opgaven hij als waar aanneemt; in elk geval heeft hij gehoord of gelezen van hen die het voor zich zelven weten. Dan het beluisteren van de wetten aldaar gemaakt, en de besluiten uitgaande van het hoofdkwartier der natie; zijne studie op school, zijn gebruik maken van kaarten en boeken, en vele andere voorvallen voegen aan het bewijs toe, hetwelk spoedig afdoende wordt. Zijne gevolgtrekkingen vermenigvuldigen en ontwikkelen zich tot eene vaste overtuiging. Hij verwerft geloof in het bestaan van een centrum van nationaal bestuur, en eerbied voor de wetten die vandaar voortkomen.

9. Laat ons een ander voorbeeld nemen: Sterrekundigen vertellen ons dat de aarde van dezelfde soort is als zekere sterren; dat zij éène is van eene familie van planeten welke zich in cirkelvormige banen om de zon wentelen; en dat sommigen van deze planeten vele malen grooter zijn dan onzen aardbol. Wij nu mogen niet ervaren zijn in de methoden van observatie en berekening der sterrekundigen, en daardoor niet in staat om de waarheid van deze beweringen bij ons zelven vast te stellen; wij vinden echter zóó groote verscheidenheid van bewijzen als resultaten van de vereenigde getuigenissen van hen in wier ervaring als wetenschappelijke werkers wij vertrouwen stellen, dat de getrokken besluiten door ons als ten volle bewezen worden aanvaard.

10. Zoo eveneens aangaande het bestaan, het gezag en de eigenschappen van God, zijn de getuigenissen van vele heilige mannen uit oude en nieuwere tijden, — profeten, wier geloofwaardigheid daargesteld is door de vervulling van hunne voorspellingen, — tot ons gekomen in den vorm van vereenigde verklaringen van de heilige waarheden, en de natuur voorziet aan alle zijden in bevestigende getuigenissen. Dergelijk bewijs te verwerpen zonder te weerleggen, staat gelijk aan de meest aanbevolen methoden van nauwkeurig onderzoek den menschen bekend, voorbij te zien en niet te achten. De ontwikkeling van het geloof door middel van bewijs wordt uitgebeeld in de tafereelen van zeker gedenkwaardige Pinksterfeestviering, bij welke gelegenheid duizenden van Joden, doordrongen met een vooropgezet vooroordeel, dat namelijk Jezus een bedrieger was, de getuigenissen der apostelen hoorden, en de vergezellende teekenen zagen; drieduizend hunner werden van de waarheid overtuigd en werden volgelingen van den Zoon van God, hun vooroordeel plaats makende voor geloof, en hun geloof ontwikkelende in geloovig vertrouwen met de vergezellende werken.[1] De grondslag dan van

---

1.) Zie Hand. 2.

het vertrouwen in God, is een ernstig geloof in, of eene kennis van Hem, zooals ondersteund door bewijs en getuigenis, getoetst en beproefd door ernstig en biddend, nauwkeurig onderzoek.

11. GELOOF EEN BEGINSEL VAN MACHT. — In zijn breedsten zin is geloof, — de verzekering der dingen die wij hopen, en het bewijs der zaken door onze zinnen niet duidelijk onderscheiden, — het leidend beginsel wat den mensch aandrijft een besluit te nemen en handelend op te treden. Zonder de beoefening ervan zouden we ons voor de toekomstige resultaten ervan niet inspannen: zonder geloof dat men in den herfst zal kunnen vergaderen zal niemand in het voorjaar planten; noch zou men pogen te bouwen, bestond niet het vertrouwen dat men het gebouw eenmaal zoude voltooien en het gebruik ervan zou genieten; had de leerling geen geloof in de mogelijkheid van het succesvol volgen van zijne studiën, hij zou met zijn cursus niet beginnen. Geloof wordt voor ons aldus de grondslag van hoop, waaruit al onze aspiratiën, eerzucht en vertrouwen in de toekomst voortvloeien. Ontdoe den mensch van zijn geloof aan de mogelijk heid van eenig verlangd succes, en ge berooft hem van den prikkel om te strijden. Hij zou zijne hand niet tot grijpen uitstrekken, zoo hij niet geloofde in de mogelijkheid der verzekering van datgene waarnaar hij reikt. Dit beginsel wordt daarom de aandrijvende macht waardoor de mensch er naar streeft om uit te munten; dikwijls wisselvalligheden en lijden verdurende, opdat hij zijn doeleinde mag kunnen bereiken. Geloof is het geheim der eerzucht, de ziel van den heldenmoed, en de aansporende macht van alle poging.

12. De beoefening van het geloof is aangenaam in de oogen van God, en van Zijne bemiddeling hierin kan men zich verzekerd houden. Het was door het geloof dat de Israëlieten bij hun uittocht uit Eypte hunnen onverschrokken leider volgden in de bedding van de zee; en door de beschermende tusschenkomst van God, hetwelk dat geloof voortdreef, werden zij gered, waar de Egyptenaren vernietiging ontmoetten bij hunne pogingen om hen te volgen.[1] Met vol vertrouwen in de onderwijzingen en beloften van God, sloegen Jozua en zijne onversaagde volgelingen het beleg op voor Jericho; en de muren van die stad van zonde vielen door het geloof der belegeraars, zonder het gebruik van stormrammen of andere oorlogswerktuigen.[2] Door dezelfde macht verkreeg Jozua den bijstand der hemellichamen in zijn overwinningswerk over de Amorieten.[3] Paulus vestigt onze aandacht[4] eveneens op de voor-

1.) Ex. 14 : 22-29; Heb. 11 : 29.

2.) Jozua 6 : 20; Heb. 11 : 30.

3.) Jozua 10 : 12.

4.) Heb. 11 : 32-34; Leer en Verb. Lezing 1 : 20.

beelden van Gideon,[1] Balak,[2] Simson,[3] Jefta,[4] David,[5] Samuel,[6] en de profeten „welke door het geloof koninkrijken hebben overwonnen, gerechtigheid geoefend, de beloftenissen verkregen, de muilen der leeuwen toegestopt; de kracht des vuurs hebben uitgebluscht, de scherpte des zwaards zijn ontvloden, uit zwakheid krachten hebben gekregen." Het was door geloof dat Alma en Amulek uit de gevangenschap bevrijd werden, terwijl de kerkermuren die hen tevoren hadden gehouden, scheurden en wegweken.[7] Door het geloof werden Nephi en Lehi,[8] de zonen van Helaman, tegen hunne Lamanitische vijanden beschermd, zelfs door middel van vuur wat hen niet brandde; en een nog grooter werk was gewrocht in de harten van hunne vervolgers, want zij werden verlicht en namen de getuigenis der waarheid aan. Door de werking van het geloof kunnen zelfs de golven der zee worden bedwongen,[9] boomen zijn onderworpen aan de stem van hem die door het geloof gebiedt;[10] bij het volvoeren van rechtvaardige doeleinden kunnen bergen worden verzet,[11] de zieken kunnen worden genezen,[12] booze geesten uitgeworpen,[13] en de dooden kunnen verrijzen tot het leven.[14] Alle dingen worden door het geloof gewrocht.[15]

13. Er kan echter worden aangevoerd dat geloof op zich zelf geene bron is van macht; dat het effect ervan schat-plichtig is aan de zichtbare tusschenkomst van Gods hulp, wat enkel het geloof tot zekerheid maakt; en de twijfelaar mag hieraan toevoegen dat een Alwetend God, wanneer inderdaad liefdevol en vriendelijk, onafhankelijk zoude handelen, en geven zou zonder af te wachten dat Hij daarvoor eerst werd aangeroepen door geloof en gebed. Een voldoend antwoord wordt gevonden in het overvloedig bewijs voortgebracht door de Schriften, dat de Almachtige in overeenstemming met de wet handelt; en dat willekeurige en grillige daden vreemd zijn aan Zijne natuur. Hoe ook de wetten des hemels geformuleerd mogen zijn geworden, de toepassing van hare aan

1.) Richt. 6 : 11.
2.) Richt. 4 : 6.
3.) Richt. 13 : 24.
4.) Richt. 11 : 1; 12 : 7.
5.) I Sam. 16 : 1, 13; 17 : 45.
6.) I Sam. 1 : 20; 12 : 20.
7.) Alma 14 : 26-29. Leer en Verb. Lezing over „Geloof" 1 : 19.
8.) Hel. 5 : 20-52; Leer en Verb. Lezing over „Geloof" 1 : 19.
9.) Matth. 8 : 23-27; Mark 4 : 36-41; Luc. 8 : 22-25; Matth. 14 : 24-32; Mark. 6 : 47-51; Joh. 6 : 17-21.
10). Matth. 21 : 17-21; Mark. 11 : 12-13, 20-24; Jakob. 4 : 6.
11.) Matth. 17 : 20; Mark. 11 : 23-24; Ether 12 : 30; Jakob 4 : 6; Leer en Verb. Lezing over „Geloof" 1 : 19.
12) Luc. 13 : 11; 14 : 2; 17 : 11; 22 : 50; Matth. 8 : 2, 5, 14, 16, enz.
13) Matth. 8 : 28; 17 : 18; Mark. 1 : 23.
14.) Luk 7 : 11-16; Joh. 11 : 43-45; 1 Kon. 17 : 17-24.
15.) Matth. 17 : 20; Mark. 9 : 23; Ef. 6 : 16; 1 Joh. 5 : 4.

het menschdom ten voordeele strekkende bepalingen is onderhevig aan het geloof en de gehoorzaamheid van de sterfelijke onderdanen. Beschouw de nederlaag van Israël met de mannen van Ai; eene wet van rechtvaardigheid was overtreden, en dingen die gevloekt waren waren het legerkamp van Gods volk binnengebracht; deze overtreding stopte den stroom van Goddelijke hulp, en niet, dan tot nadat het volk zich had geheiligd, werd de macht aan hen hernieuwd.[1] Christus werd beïnvloed, en tot op zekere hoogte in Zijne wonderen onder de menschen beheerscht, door het geloof of het gebrek daaraan bij het volk. De gewone zegenspreuk „Uw geloof heeft u behouden" waarmede Hij de genezende bemiddeling aankondigde, is hiervan het bewijs. Voorts leeren wij dat in Zijn eigen vaderland Hij geen machtig werk kon doen, daarin beperkt wordende door het ongeloof van het volk.[2]

14. EENE VOORWAARDE VAN LEVEND GELOOF. — Eene voorwaarde belangrijk voor de beoefening van een levend, groeiend, schragend geloof in de Godheid, is het bewustzijn van des menschen zijde dat hij op zijn minst pogen moet om te leven in overeenstemming met de wetten van God zooals hij ze heeft geleerd. Te weten dat hij moedwillig en lichtvaardig zondigt tegen de waarheid, zal hem van den ernst in het gebed en het geloof berooven, en hem zekerlijk van zijnen Vader vervreemden. Hij moet gevoelen dat de richting van zijn levensuiting aannemelijk is voor God, dat, hoewel onderworpen aan sterfelijke zwakheden en menschelijke gebreken, hij tot op zekere hoogte des Heeren goedkeuring bezit, of wel hij kan nimmer den troon der genade met vertrouwen naderen. Het bewustzijn van ernstig pogen naar een Goddelijken levenswandel en leering is eene macht op zichzelf, zijnen bezitter sterkende in opoffering en onder vervolging, en hem helpende en ondersteunende in alle goede werken. Het was deze kennis van verzekerde gemeenschap met God wat de heiligen der oude tijden in staat stelde om datgene te verduren wat zij deden, ofschoon hun lijden verschrikkelijk was. Van hen lezen wij, dat sommigen „uitgerekt zijn geworden, de aangebodene verlossing niet aannemende, opdat zij eene betere opstanding verkrijgen zouden. En anderen hebben bespotting en geeselen geproefd, en ook banden en gevangenis; zijn gesteenigd geworden, in stukken gezaagd, verzocht, door het zwaard ter dood gebracht, hebben gewandeld in schaapsvellen en in geitenvellen; verlaten, verdrukt, kwalijk gehandeld zijnde (welker de wereld niet waardig was); hebben in woestijnen gedoold, en op bergen, en in spelonken, en in de holen der aarde."[3] En evenals in vroegere dagen, zoo ook in de tegenwoordige, de heiligen in al hun lijden zijn ondersteund geworden door de zekere wetenschap van het welbehagen

1.) Jozua 7-8.
2. Matth. 13 : 58; Mark. 6 : 5-6.
3.) Hebr. 11 : 35-38; Zie eveneens Leer en Verb. Lezing 6 over „Geloof."

Godes; en het geloof van de rechtvaardige menschen is immer gegroeid door zich bewust te zijn van hunne goede en getrouwe pogingen.

15. GELOOF NOODZAKELIJK TOT ZALIGHEID. — In zooverre als de zaligheid enkel verkrijgbaar is door de verzoening en het lijden van Christus, en sedert dit voor persoonlijke zonden enkel van toepassing is gemaakt in de gevallen van hen die de wetten der rechtvaardigheid gehoorzamen, is geloof in Jezus Christus tot de zaliging onvermijdelijk. Niemand echter kan in Jezus Christus gelooven en op 't zelfde oogenblik het bestaan en het gezag van beiden, den Vader en den Heiligen Geest, betwijfelen; redenen waarom geloof in de geheele Godheid tot de zaligheid noodzakelijk is. Paulus verklaart dat zonder geloof het onmogelijk is om Gode te behagen, „Want die tot God komt, moet gelooven, dat Hij is, en een belooner is dergenen die Hem zoeken."[1] De Schriften vloeien over van verzekeringen der zaligheid voor hen die geloof in God beoefenen, en die de eischen die dat geloof verduidelijkt, gehoorzamen. Christus woorden aangaande de zaak zijn afdoende, „Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden, maar die niet zal geloofd hebben, zal verdoemd worden,[2] en wederom, „die in den Zoon gelooft, die heeft het eeuwige leven; maar die den Zoon ongehoorzaam is, die zal het leven niet zien, maar de toorn Gods blijft op hem."[3] Daaraan gelijkstaande leerstellingen leerden Zijne apostelen na Zijnen dood, al de dagen van hunne bediening.[4] Een natuurlijk gevolg van onvoorwaardelijk geloof in de Godheid, zal zijn een groeiend vertrouwen in de Schriften als bevattende het woord van God, en in de woorden en werken van Zijne gezaghebbende dienstknechten, welke spreken als de levende orakelen des hemels.

16. GELOOF EENE GAVE VAN GOD. — Ofschoon binnen het bereik van allen die ernstig streven om het te verkrijgen, is geloof niettegenstaande dat eene Goddelijke gift, en kan alleen van God worden verkregen.[5] Al is deze kosteloos gegeven parel nog zoo passend, zij wordt alleen aan hen gegeven die door hun ernst toonen dat zij dezelve waardig zijn, en die de belofte geven van bij hare voorschriften te zullen verblijven. Ofschoon geloof het eerste beginsel genoemd wordt van het evangelie van Christus, schoon het inderdaad den grondslag is van alle godsdienst, toch wordt nog geloof voorafgegaan door ernst van aanleg, en nederigheid der ziel, waardoor het woord van God eenen indruk kan

1.) Hebr. 11 : 6.
2.) Mark 16 : 16.
3.) Joh. 3 : 36; Zie ook Joh. 3 : 15; 4 : 42; 5 : 24; 6 : 25; Gal. 2 : 20; I Nephi 10 : 6, 17; II Nephi 25 : 25; 26 : 8; Enos 1 : 8; Mosia 3 : 17; III Nephi 27 : 19; Hel. 5 : 9; Leer en Verb. 45 : 8.
4.) Hand. 2 : 38; 10 : 42; 16 : 31; Rom. 10 : 9; Hebr. 3 : 19; 11 : 6; I Petr. 1 : 9; I Joh. 3 ; 23 : 5 : 14. [10 : 11.
5.) Matth. 16 : 17; Joh. 6 : 44, 65; Ef. 2 : 8; I Cor. 12 : 9; Rom. 12 : 3; Moroni

maken op het hart.[1] Geen dwang wordt gebruikt in het brengen van den mensch tot eene kennis van God; maar juist zoo spoedig als wij onze harten openen voor den invloed der rechtvaardigheid, zal het geloof wat ten eeuwige leven leidt ons door onzen Vader worden gegeven.

17. GELOOF EN WERKEN. — Het geloof in afgetrokken zin, dat is, als geloof alleen beschouwd, is als een middel tot zaligheid niet voldoende. Deze waarheid werd klaarlijk door Christus en de apostelen beiden, verkondigd, en de kracht waarmede zij werd verklaard kan als aanduiding dienen van de reeds vroege ontwikkeling eener meest verderfelijke leerstelling, — die namelijk van eene rechtvaardiging door het geloof alleen. De Zaligmaker leerde dat de werken het hoofdbestanddeel vormden van de waarde der belijdenis, en van de kracht van het geloof. Merkt slechts Zijne woorden op: — „Niet een iegelijk, die tot Mij zegt: Heere, Heere! zal ingaan in het koninkrijk der hemelen, maar die daar doet den wil Mijns Vaders, die in de hemelen is."[2] „Die Mijne geboden heeft, en ze bewaart, die is het, die Mij lief heeft; en die Mij liefheeft zal van Mijnen Vader geliefd worden; en Ik zal hem liefhebben en Ik zal Mijzelven aan hem openbaren."[3] De onderwijzingen van den Apostel Jacobus zijn eveneens bijzonder duidelijk: — „Wat nuttigheid is het, mijne broeders, indien iemand zegt, dat hij het geloof heeft, en hij heeft de werken niet? kan dat geloof hem zalig maken? Indien er nu een broeder of zuster naakt zoude zijn en gebrek zoude hebben aan dagelijksch voedsel, en iemand van u tot hen zoude zeggen: Gaat henen in vrede, wordt warm, en wordt verzadigd; en gijlieden zoudt hun niet geven de nooddruftigheden des lichaams, wat nuttigheid is dat? Alzoo ook het geloof, indien het de werken niet heeft, is bij zichzelven dood. Maar zal iemand zeggen: Gij hebt het geloof, en ik heb de werken. Toon mij uw geloof uit uwe werken, en ik zal u uit mijne werken mijn geloof toonen."[4] En hieraan kunnen de woorden van Johannes worden toegevoegd: — „En hieraan kennen wij, dat wij Hem gekend hebben, zoo wij Zijne geboden bewaren. Die daar zegt: Ik ken Hem en Zijne geboden niet bewaart, die is een leugenaar, en in dien is de waarheid niet; maar zoo wie Zijn woord bewaart, in dien is waarlijk de liefde Gods volmaakt geworden; hieraan kennen wij, dat wij in Hem zijn."[5]

18. Bij deze leeringen kunnen vele geïnspireerde uitlatingen worden gevoegd van Nephitische geschriften,[6] en van nieuwere

1.) Zie Rom. 10 : 17.
2.) Matth. 7 : 21.
3.) Joh. 14 ; 21.
4.) Jac. 2 : 14-18.
5.) I Joh. 2 : 3-5.
6.) Zie I Nephi 15 : 33; II Nephi 29 : 11; Mosiah 5 : 15; Alma 7 : 27; 9 : 28; 37 : 32-34; 41 : 3-5.

openbaringen,[1] allen de noodzakelijkheid der werken bekrachtigende, en ontkennende de zaligmakende kracht van enkel geloof. Toch echter, niettegenstaande het duidelijke woord van God, zijn er sectatische dogma's verkondigd geworden, den indruk verwekkende als zoude door het geloof alleen de mensch de zaligheid kunnen verkrijgen, en dat eene belijdenis van het geloof enkel, de hemeldeuren voor den zondaar zoude openen.[2] De aangehaalde schriftuurplaatsen, en 's menschen aangeboren zin voor rechtvaardigheid voorzien in eene voldoende weerlegging van deze verderfelijke leerstellingen.

BEKEERING.

19. AARD VAN BEKEERING. — De term bekeering wordt in de Schrift gebruikt met vele verschillende beteekenissen, maar, voorgesteld als de plicht verlangd van allen die vergiffenis verkrijgen voor overtreding, bedoelt zij een Goddelijk berouw over de zonde, eene hernieuwing des levens voortbrengende, en belichaamt, (1) eene overtuiging van schuld; (2) een verlangen om de pijnlijke gevolgen der zonde te ontkomen; en(3) een ernstig voornemen om de zonde te verzaken en het goede voort te brengen. Bekeering is een resultaat van het berouw der ziel, wat voortspruit uit een diepen zin voor nederigheid, en deze nederigheid is op hare beurt wederom afhankelijk van de beoefening van een voortdurend geloof in God. Bekeering daarom, ten nauwste verbonden met, en onmiddelijk volgende op geloof, bekleedt behoorlijk den rang van het tweede beginsel van het Evangelie. Zoo spoedig iemand tot de erkentenis is gekomen van het bestaan en het gezag van God, gevoelt hij eerbied voor de Goddelijke wetten, en eene overtuiging van zijne eigene onwaardigheid. Zijn verlangen om den Vader, welken hij zoo lang heeft verwaarloosd, welgevallig te zijn, zal hem aansporen de zonde te verzaken; en deze aandrang zal toegevoegde sterkte erlangen van het natuurlijke en verklaarbare verlangen van den zondaar om zoo mogelijk te ontkomen aan de nare gevolgen van zijn eigen eigenzinnigheid. Met den ijver, geïnspireerd door versche overtuiging, zal hij de gelegenheid inroepen om door goede werken den ernst van zijn nieuw ontwikkeld geloof te toonen; en de vergeving van zijne zonden zal hij beschouwen als de meest gewenschte van alle zegeningen. Daarna zal hij leeren dat deze gave der genade alleen op zekere bepaalde voorwaarden wordt gegeven.[3] De eerste stap nu, in de richting van dezen gezegenden staat van vergeving, bestaat er in dat de zondaar zijne zonden belijdt; de tweede, in de vergiffenis geschonken aan anderen die tegen hem hebben gezondigd; en de derde in zijne betooning van het aannemen van Christus verzoenend offer, door de Goddelijke eischen te gehoorzamen.

1.) Geheel Leer en Verb.

2.) Zie Aanteekening 2.

3.) Zie Aanteekening 3.

20. (1) BELIJDENIS VAN ZONDEN is noodzakelijk, want, zonder dat is de bekeering onvolkomen. De apostel Johannes vertelt ons, „Indien wij zeggen, dat wij geene zonde hebben, zoo verleiden wij onszelven, en de waarheid is in ons niet. Indien wij onze zonden belijden, Hij is getrouw en rechtvaardig, dat Hij ons de zonden vergeve, en ons reinige van alle ongerechtigheid."[1] Wij lezen eveneens: — „Die zijne overtredingen bedekt zal niet voorspoedig zijn; maar die ze bekent en laat, zal barmhartigheid verkrijgen."[2] En tot de Heiligen in deze bedeeling heeft de Heer gezegd: — „Voorwaar zeg Ik u, Ik, de Heere, vergeef de zonden dergenen die hunne zonden voor Mij belijden en vergiffenis vragen, en die niet tot den dood toe gezondigd hebben."[3] En dat deze daad van belijdenis in de bekeering is opgesloten, wordt getoond door de woorden des Heeren: — „Hierdoor kunt gij weten of een mensch zich van zijne zonden bekeert. Zie, hij zal ze belijden en dezelve verzaken."[4]

21. (2) DE ZONDAAR DIENT GEWILLIG TE ZIJN ANDEREN TE VERGEVEN, wil hij hoop hebben om vergiffenis te erlangen. Zeer zeker is zijne bekeering slechts oppervlakkig wanneer zijn hart niet is verzacht tot verdraagzaamheid voor de zwakheden van zijnen naaste. In het onderwijzen aan Zijne hoorders hoe te bidden, leerde de Zaligmaker hen om den Vader te vragen: — „En vergeef ons onze schulden, gelijk ook wij vergeven onzen schuldenaren."[5] Hij leerde hen niet op vergeving te hopen als niet in hunne harten zij den een den ander vergaven. „Want," zei Hij, „indien gij den menschen hunne misdaden vergeeft, zoo zal uw hemelschen Vader ook u vergeven; maar indien gij den menschen hunne misdaden niet vergeeft, zoo zal ook uw Vader uwe misdaden niet vergeven."[6] En de vergiffenis tusschen menschen en menschen dient onbegrensd te zijn, zal ze aangenaam zijn voor den Heer. De vraag van Petrus, „Heer, hoe dikwijls zal mijnen broeder tegen mij zondigen en ik hem vergeven? tot zeven malen?" beantwoordende, zeide de Meester, „Ik zeg niet tot u, tot zeven malen, maar tot zeventigmaal zeven malen;" klaarlijk bedoelende te willen leeren dat de mensch altoos tot vergeven gereed zoude zijn. Bij eene andere gelegenheid leerde Hij Zijne discipelen, zeggende, „Indien uw broeder tegen u zondigt, zoo bestraf hem; en indien het hem leed is, zoo vergeef hem; en indien hij zevenmaal daags tegen u zondigt, en zevenmaal daags tot u wederkeert, zeggende: het is mij leed! zoo zult gij het hem vergeven."[7]

1.) I Joh. 1 : 8-9; Zie eveneens Ps. 32 : 5; 38 : 18; Mosiah 26 : 29-30.
2.) Spreuken 28 : 13.
3.) Leer en Verb. 64 : 7.
4.) Leer en Verb. 58 : 43.
5.) Matth. 6 : 12; Zie ook Luc. 11 : 4.
6.) Matth. 6 : 14-15; III Nephi 13 : 14-15.
7.) Luc. 17 : 3-4.

22. De Goddelijke doeleinden met betrekking tot het aan de menschen toemeten met de zelfde maat waarmede zij aan hunnen naaste hadden toegemeten, toelichtende,[1] bracht de Zaligmaker voor Zijne discipelen de gelijkenis van eenen koning, aan wien een zijner onderdanen eene enorme som gelds schuldig was, tien duizend talenten; maar toen de schuldenaar zich zelven vernederde en om genade pleitte, werd het medelijdende hart van den koning bewogen, en vergaf hij zijnen dienstknecht de schuld. Dezelfde dienstknecht echter, uitgaande van de tegenwoordigheid des konings, ontmoette eenen anderen dienstknecht die hem eene slechts onbeteekenende som schuldig was; en vergetende de gunst, zoo kortelings hemzelven betoond, greep hij dien anderen en zette hem in de gevangenis, totdat hij de schuld betaald had. Toen daarna de koning hiervan hoorde, zond hij om den boozen dienstknecht, en hem veroordeelende om zijn gebrek aan dankbaarheid en kieschheid, gaf hij hem den pijnigers over.[2] De Heer zal naar de smeekingen niet luisteren, noch een offer aannemen van iemand die bitterheid jegens anderen in zijn hart heeft; „Verzoent u eerst met uwen broeder, en kom dan en offer uwe gave."[3] In zijn aan de Heiligen in deze dagen geopenbaarde woord, heeft Hij een bijzonderen nadruk gelegd op deze voorwaarde: „Daarom zeg Ik tot u, dat gij elkander behoort vergiffenis te schenken, want die zijnen broeder zijne overtredingen niet vergeeft, staat voor den Heere veroordeeld, want daar blijft in hem de grootere zonde;"[4] en om allen twijfel te verwijderen aangaande de geschiktheid der voorwerpen voor menschelijke vergiffenis, is er aan toe gevoegd: — „Ik, de Heere, zal vergeven wien Ik vergeven wil, doch van u is het vereischt alle menschen te vergeven."

23. (3) VERTROUWEN IN CHRISTUS VERZOENEND OFFER stelt de derde noodzakelijke voorwaarde daar voor het verkrijgen van eene vergeving der zonden. De naam van Christus is de eenige naam onder den hemel gegeven waardoor de mensch zalig kan worden;[5] en ons wordt geleerd onze smeekingen den Vader te offeren in den naam van Zijnen Zoon. Adam ontving deze onderwijzing door den mond van eenen engel,[6] en de Zaligmaker zelve gebood ook de Nephieten in dien zin.[7] Niemand kan dan ook naar waarheid beweren geloof in Christus te hebben, en Zijne geboden verwerpen; gehoorzaamheid is daarom eene hoofdvoorwaarde voor de vergiffenis der zonde; en de bekeerde zondaar zal ernstig er naar zoeken om gewaar te worden wat verder van hen wordt verlangd.

1.) Matth. 7 : 2; Mark. 4 : 24; Luc. 6 : 38.
2.) Matth. 18 : 23-35.
3.) Matth. 5 : 23-24; III Nephi 12 : 23-24.
4.) Leer en Verb. 64 : 9-10.
5.) Paarl v. Gr. W. Boek v. Mozes 6 : 51.
6.) Paarl v. Gr. W. Boek v. Mozes 5 : 7.
7.) III Nephi 27 : 5-7.

24. De bekeering, zal zij haren naam waardig zijn, dient iets meer te omvatten dan eene zelferkentenis van dwaling enkel; zij bestaat niet in klaagliederen en mondelinge belijdenissen, maar in de door het hart gevoelde erkentenis van schuld, welke eenen afkeer der zonde met zich draagt, en een beraden besluit om het verleden weer goed te maken, en in de toekomst beter te doen. Als eene dergelijke schuldbekentenis echt is, wordt zij gekenmerkt door die droefheid naar God, welke, zooals Paulus zegt, „eene onberouwelijke bekeering werkt tot zaligheid; maar de droefheid der wereld werkt den dood."[1] Apostel Orson Pratt heeft wijselijk gezegd: — „Het belijden van zijne zonden aan God zal voor den zondaar van geen nut zijn, tenzij hij besluiten wil dezelve te verzaken; het berouw, dat hij verkeerd heeft gedaan zal hem niet bevoordeelen, tenzij hij zich voorneemt niet meer verkeerd te doen, en dwaasheid zou het van hem zijn voor God te belijden dat hij zijnen naasten had verongelijkt, tenzij hij besloten heeft om alles wat in zijne macht is aan te wenden om hem genoegdoening te verschaffen. De bekeering dan, is niet alleen eene belijdenis van zonden met een berouwvol, boetvaardig hart, maar eveneens een vast besloten doel om zich van alle kwade wegen te onthouden."

25. BEKEERING NOODZAKELIJK TOT ZALIGHEID, — Dit bewijs van oprechtheid, dit begin van een beter leven, wordt van ieder candidaat der zaligheid verlangd. Voor het verkrijgen der Goddelijke genade is de bekeering even onvermijdelijk als geloof, en moet zij even uitgebreid zijn als de zonde zelve. Waar kunnen wij een absoluut zondeloos schepsel vinden? Wijsgeerig verklaarde de Prediker van ouds, „Voorwaar, er is geen mensch rechtvaardig op aarde, die goed doet, en niet zondigt."[2] Wie is derhalve geene vergiffenis van noode? of wie is vrijgesteld van de eischen der bekeering? God heeft vergeving beloofd aan hen die zich in waarheid voor Hem bekeeren, en het is tot dezulken dat de voordeelen van persoonlijke zaligheid, door de verzoening van Christus, zijn uitgestrekt. Jesaja vermaant aldus tot bekeering, met verzekerde belofte voor vergeving: — „Zoek den Heere, terwijl Hij te vinden is; roept Hem aan, terwijl Hij nabij is. De goddelooze verlate zijnen weg, en de ongerechtige man zijne gedachten; en hij bekeere zich tot den Heere, zoo zal Hij zich zijner ontfermen, en tot onzen God, want Hij vergeeft menigvuldiglijk."[3]

26. De opdracht der geïnspireerde leeraars in alle eeuw is geweest om tot bekeering te roepen. Tot dat einde was ook de stem van Johannes gehoord, roepende in de woestijn, „Bekeert u; want het koninkrijk der hemelen is nabij gekomen."[4] En de Zalig-

1.) II Cor. 7 : 10.
2.) Spreuken 7 : 20, Zie eveneens Rom. 3 : 10; I Joh. 1 : 8.
3.) Jes. 55 : 6-7. Zie eveneens II Nephi 9 : 24; Alma 5 : 31-36. 49-56; 9 : 12; Leer en Verb. 1 : 32-33; 19 : 4; 20 : 29; 29 : 44; 133 : 16.
4.) Matth. 3 : 2.

maker volgde met: „Bekeert u, en gelooft het Evangelie,"[1] want „Indien gij u niet bekeert, zoo zult gij allen desgelijks vergaan."[2] Zoo ook verkondigden de apostelen van ouds, dat God „alle menschen alom verkondigt, dat zij zich bekeeren."[3] En in de tegenwoordige bedeeling zijn de woorden gekomen: „En wij weten dat alle menschen zich bekeeren moeten, en in den naam van Christus gelooven, ********* anderszinds kunnen zij in het koninkrijk van God niet zalig worden."[4]

27. BEKEERING, EENE GAVE GODS. — Bekeering is een middel tot vergeving, en is daarom eene van Gods groote gaven tot den mensch. Zij wordt niet verkregen door achteloos vragen; zij kan niet langs den weg gevonden worden, zij komt niet van de aarde, maar is een schat des hemels, en wordt met voorzorg gegeven, maar toch met onbegrensde milddadigheid aan allen die werken hebben voortgebracht welke hare uitstorting wettigen.[5] Dat is te zeggen, allen die zichzelven tot de bekeering toebereiden, door de nederig makende en verzachtenden invloed van den Heiligen Geest, worden gebracht tot het werkelijke bezit van deze groote gave.

Toen Petrus door zijne mededienaars beschuldigd werd dat hij de wet had gebroken door zich met de heidenen in verbinding te stellen, vertelde hij zijnen hoorders van de Goddelijke openbaringen die hij zoo kort geleden had ontvangen; zij geloofden hem, en verklaarden „Zoo heeft dan God ook den Heidenen de bekeering gegeven ten leven!"[6] Paulus, in zijn schrijven aan de Romeinen, leert eveneens dat de bekeering komt door de goedheid van God.[7]

28. BEKEERING NIET ALTIJD MOGELIJK. — De gave der bekeering strekt zich tot de menschen uit als zij zichzelven voor den Heer vernederen; zij is de getuigenis van den Geest in hunne harten; zoo zij niet luisteren naar den vermaner zal hij hen wederom verlaten, want de Geest des Heeren strijdt niet eeuwig met den mensch.[8] De bekeering wordt moeilijker al naar gelang de zonde meer moedwillig is; het is door nederigheid en berouw des harten dat de zondaars hun geloof in God kunnen vermeerderen, en zoo van Hem de onschatbare gave van bekeering kunnen verkrijgen. Als de tijd der bekeering wordt uitgesteld, dan wordt de bekwaamheid er toe zwakker; verwaarloozing van gelegenheid in heilige dingen doet de kans verbeuren. In het geven van geboden aan Joseph Smith, in de eerste dagen der tegenwoordige Kerk, zeide de Heer, „Want Ik de Heere, kan de zonde niet met de

1.) Mark. 1 : 15.
2.) Luc. 13 : 3.
3.) Hand. 17 : 30.
4.) Leer en Verb. 20 : 29.
5.) Matth. 3 : 7-8; Hand. 26 : 20.
6.) Hand. 11 : 18.
7.) Rom. 2 : 4; Zie eveneens II Tim. 2 : 25.
8.) Gen. 6 : 3; Leer en Verb. 1 : 33.

geringste mate van toestemming aanschouwen; niettemin, hij die zich bekeert en de geboden des Heeren doet, zal vergiffenis ontvangen; en hij die zich niet bekeert, van hem zal zelfs het licht hetwelk hij ontvangen heeft weggenomen worden, want Mijn Geest zal niet altijd met den mensch twisten, zegt de Heere der Heirscharen."[1]

29. BEKEERING HIER EN HIERNAMAALS. — De Nephitische profeet Alma, beschrijft de periode van het aardsche bestaan als eenen proefstaat, den mensch ter bekeering toegestaan;[2] hoewel we uit de Schriften leeren dat de bekeering, onder zekere voorwaarden, zelfs verkregen kan worden achter den grens der sterfelijkheid. Tusschen den tijd van Zijnen dood en opstanding predikte Christus „den geesten die in de gevangenis zijn, die eertijds ongehoorzaam waren, wanneer de lankmoedigheid Gods eenmaal verwachtte, in de dagen van Noach;"[3] dezen werden door den Zoon bezocht, en aan hen predikte Hij het Evangelie, „opdat zij geoordeeld mochten worden naar den mensch in het vleesch, die het getuigenis van Jezus niet ontvingen in het vleesch, maar naderhand."[4]

30. Toch echter is geen ziel gerechtvaardigd in het uitstellen van zijne pogingen om zich te bekeeren, met het oog op deze verzekering van Gods lankmoedigheid en genade. Wij weten niet onder welke voorwaarden de bekeering in het hiernamaals verkrijgbaar zal zijn, maar het is onredelijk om te veronderstellen, dat de ziel die moedwillig de gelegenheid tot bekeering in dit leven heeft verworpen, het gemakkelijk zal vinden zich daar te bekeeren. Den dag der bekeering uit te stellen,[5] is ons zelven opzettelijk te begeven in de macht van den tegenstander. Zooals Amulek de menigte van ouds onderwees en vermaande: „Want ziet, dit leven is de tijd voor den mensch om zich te bereiden om God te ontmoeten, * * * * daarom verzoek ik u, dat gij den dag uwer bekeering niet uitstelt tot het einde.* * * * * * * Wanneer wij tot dien vreeselijken staat gebracht zijn, kunnen wij niet zeggen: Ik zal mij bekeeren, ik zal mij tot mijnen God wenden. Neen, gij zult dit niet zeggen; want diezelfde geest welke uwe lichamen bezit ten tijde gij uit het leven gaat, diezelfde geest zal kracht hebben uw lichaam in de eeuwige wereld te bezitten. Want ziet, indien gij den dag uwer bekeering uitgesteld hebt, ja tot den dood toe, ziet, gij zijt onderworpen geworden aan den geest des duivels, en hij verzegelt u als de zijnen."[6]

1.) Leer en Verb. 1 : 31-33.
2.) Alma 12 : 24; 34 : 32; 42 : 4.
3.) I Pet. 3 : 19-20.
4.) Leer en Verb. 76 : 73-74.
5.) Alma 34 : 33.
6.) Alma 34 : 32-35.

AANTEEKENINGEN.

---

1. VOORBEELD VAN VALSCH GELOOF. — Toen de Europeanen voor 't eerst hunne navorschingen begonnen in de nieuwe wereld, waren de Indianen die zij ontmoetten ten zeerste verbaasd over de kracht en de ontploffende eigenschappen van het buskruit, en deden heel wat vragen aangaande de manier waarop het voortgebracht werd. De Europeanen, hun voordeel trekkende uit de onwetendheid der barbaren, en eene gelegenheid ziende om hunnen rijkdom te vermeerderen door de misleiding, vertelden de Indianen dat het het zaad was van eene plant welke groeide in de landen vanwaar zij gekomen waren, en dat het zonder twijfel ook wel in hun land zou gedijen. De Indianen geloofden dat natuurlijk, en kochten het veronderstelde zaad, groote hoeveelheden goud er voor in ruil gevende. In onvoorwaardelijk geloof plantten zij zorgvuldig het veronderstelde zaad, en wachtten angstvallig het uitspruiten en verschijnen van de plant af, welke echter nimmer kwam. Zij hadden geloof in de mededeelingen der Europeanen, maar waar die mededeelingen valsch bleken, en daardoor de bewijzen waarop de Indianen hun geloof grondvestten onwaar, zoo was ook hun geloof ijdel." — *Orson Pratt.*

2. DE SECTARISCHE LEERSTELLINGEN VAN RECHTVAARDIGING ENKEL DOOR HET GELOOF heeft eenen invloed ten kwade uitgeoefend reeds sedert de eerste dagen van het Christendom. Het idee waarop deze verderfelijke leering werd gebaseerd, was in het begin verbonden met dat van eene bepaalde uitverkiezing, waarbij de mensch te voren gedoemd was tot ondergang, ofwel tot geheel en al onverdiende zaligheid. Dientengevolge leerde Luther als volgt: — „De voortreffelijke, onfeilbare en eenige toebereiding voor genade, is de eeuwige uitverkiezing en voorbeschikking van God." „Sedert den val des menschen, is „vrijen wil" slechts een ijdel woord." „Hij die zich verbeeldt tot de zaligheid te zullen geraken door alles te doen wat hij in staat is te volbrengen, voegt zonde bij zonde, en is zonder twijfel schuldig" „Niet hij is gerechtvaardigd, die vele werken volbrengt; maar hij die zonder werken veel geloof heeft in Christus." (Voor deze en andere leerstellingen der zoogenaamde „Reformatie," zie D'Aubigne's *„History of the Reformation,"* vol. 1 p. 82, 83, 119, 122.) In Miller's *„Church History,"* (vol. 4, p. 514) lezen wij, „Het punt, hetwelk de hervormer, (Luther) in heel zijn werk strijd en gevaar, het naast aan het hart lag, was de rechtvaardiging door het geloof alleen." Melanchton geeft de leerstellingen van Luther in deze woorden terug: „'s Menschen rechtvaardiging voor God komt louter uit het geloof voort. Dit geloof komt het menschelijk hart binnen alleen door de genade Gods;" en verder, „Aangezien alle dingen welke geschieden, noodzakelijk gebeuren overeenkomstig de Goddelijke voorbeschikking, bestaat er in onzen wil geene vrijheid." (*„D'Aubigne,"* vol. 3, p. 340.) Het is waar dat Luther dit ten sterkste veroordeelde en ontkende, en de verantwoordelijkheid voor de overbodigheden die deze leering het aanschijn gaf, heftig verwierp. maar toch ook was hijzelf niet minder streng in het verkondigen dezer leerstelling. Let op zijne woorden: „Ik, doctor Martin Luther, onwaardig heraut van het evangelie van onzen Heer Jezus Christus, belijd dit artikel, dat namelijk geloof alleen, zonder de werken, voor God rechtvaardigt; en ik verklaar dat dit stand zal houden, en voor eeuwig zal verblijven, ten spijt van den keizer der Romeinen, den keizer der Turken, den keizer der Perzen, — ten spijt van den Paus en alle kardinalen, met de bisschoppen, monniken en nonnen, — ten spijt van koningen, prinsen en edelen, en ten spijt van heel de wereld en van alle duivelen zelven; en dat, zoo zij ondernemen tegen deze waarheid te strijden, zij de vuren der hel op hunne hoofden zullen hoopen. Dit is het waar en heilig Evangelie en de verklaring van mij, doctor Luther, overeenkomstig de leeringen van den Heiligen Geest." (*„D'Aubigne,"* vol. 1, p. 70.)

Fletcher, (*„End of Regilious Controversy,"* p. 90.) licht het gebrekkig uiteinde toe, waartoe deze verkeerde leerstelling leidt, door een van hare aanhangers te

beschuldigen van te hebben gezegd. „Zelfs overspel en moord schaadt de welgevallige kinderen niet, maar veeleer hunne goede werken. God ziet in de geloovigen geen kwaad, welke zonden zij ook mogen bedrijven.***** Het is eene meest verderfelijke dwaling der geleerden, de zonden te onderscheiden in overeenstemming met het feit, en niet overeenkomstig den persoon. Ofschoon ik hen in het ongelijk stel, die zeggen, laat ons zondigen, opdat de genade des te meerder worde, zal toch overspel, bloedschande en moord, alles wel beschouwd, mij over het geheel genomen, op aarde heiliger, en in den hemel gelukkiger maken."

Eene opsomming van de middeleeuwsche geschilpunten aangaande de middelen van genade, de leerstellingen van Luther en anderen insluitende, wordt voorgesteld in Robert's *„Outlines of Ecclesiastical History,"* deel 3, hoofdstuk 2, waarnaar verder wordt verwezen. De bovengenoemde aanhalingen zijn daarin besloten.

3. VERGIFFENIS KOMT NIET ALTIJD ONMIDDELIJK. — „De grootheid en den omvang der bedreven zonden in aanmerking genomen, wordt de bekeering niet altijd gevolgd door vergiffenis en herstelling. Bij voorbeeld, toen Petrus tot de Joden die Jezus hadden gedood, en Zijn bloed op zich en hunne kinderen hadden genomen, — predikende was, zeide hij niet, bekeert u en wordt gedoopt voor de vergeving der zonden, maar, „Betert u dan, en bekeert u, opdat uwe zonden mogen uitgewischt worden; wanneer de tijden der verkoeling zullen gekomen zijn van het aangezicht des Heeren, en Hij gezonden zal hebben Jezus Christus, die u te voren gepredikt is, welken de hemel moet ontvangen tot de tijden der wederoprichting aller dingen." (Hand. 3 : 19-21). Dat is, bekeert u nu, en gelooft in Jezus Christus, opdat ge vergiffenis moogt erlangen als Hij, wien gij hebt gedood, wederom zal komen in de dagen van de herstelling aller dingen, en u de voorwaarden voor zal schrijven waarop ge gezaligd zult kunnen worden." *„Compendium"* p. 28.

LEZING VI.

DOOP.

Artikel 4. — Wij gelooven dat de eerste beginselen en verordeningen van het Evangelie zijn: *** (3) Doop door onderdompeling tot vergeving der zonden; ***

1. AARD VAN DEN DOOP. — Onder de Heiligen der Laatste Dagen bekleedt de waterdoop den rang van het derde beginsel, en de eerste noodzakelijke verordening van het evangelie. De doop is de poort leidende in tot de kudde van Christus, de deur tot de Kerk, de ingestelde plechtigheid tot de inlijving in het koninkrijk der hemelen. Van den candidaat om in de Kerk en in het koninkrijk te worden aangenomen, — geloof verkregen en beleden hebbende in den Heer Jezus Christus, en zich ernstig bekeerd hebbende van zijne zonden, — wordt behoorlijk verlangd bewijs te geven van zijne geestelijke heiliging, door een of andere uitwendige verordening, door het bevoegde gezag voorgeschreven als het teeken of het symbool van de nieuwe belijdenis. De inleidende verordening is den doop door water, gevolgd wordende door den hoogeren doop van den Heiligen Geest; en, als een gevolg van deze daad van gehoorzaamheid, wordt de vergeving der zonden geschonken.

2. Hoe eenvoudig zijn de middelen aldus verordineerd tot inlijving in de kudde; zij zijn binnen het bereik van den armste en den zwakste, en eveneens van den rijke en machtige! Wat symbool, meer eene reiniging van zonden uitdrukkende, kon worden gegeven, dan dat van doop in het water? De doop is is tot een teeken gemaakt van het verbond aangegaan tusschen den bekeerden zondaar en zijnen Maker, dat hij — de zondaar — nadien de Goddelijke geboden zal bewaren. Aangaande dit feit vermaande en onderwees de profeet Alma aldus het volk van Gideon: — „Ja, ik zeg u, komt en vreest niet, en legt al uwe zonden af, welke u zoo gemakkelijk aankleven, welke u nederdrukken tot verwoesting; komt en gaat voort en bewijst aan uwen God, dat gij gewillig zijt om van uwe zonden te bekeeren, en een verbond met Hem te sluiten om Zijne geboden te bewaren, en Hem dezen dag te getuigen door in te gaan in de wateren om gedoopt te worden.”[1]

1.) Alma 7 : 15.

3. De vernederde zondaar, van zijne overtredingen overtuigd, door de gave van Gods goede gift van geloof en bekeering, zal met de meeste vreugde ieder middel aanroepen om zichzelven te reinigen van de besmetting, thans zoo walgelijk in zijne oogen; alle dezulken zullen uitroepen zooals de verslagen Joodsche menigte deed op het Pinksterfeest, „Wat zullen wij doen?" Tot dezulken komt de antwoordende stem van den Geest, door middel van de Schriften, of door den mond van des Heeren aangestelde dienstknechten, „Bekeert u, en een iegelijk van u worde gedoopt in den naam van den Heer Jezus Christus tot vergeving der zonden."[1] Voortspruitende als een resultaat van de droefheid der ziel, is de doop zeer juist de eerste vrucht der bekeering genoemd geworden.[2]

4 DE INSTELLING VAN DEN DOOP dateert van af den tijd der vroegste geschiedenis van het geslacht. Toen de Heer zich zelven aan Adam openbaarde, na de verdrijving uit den hof van Eden, beloofde Hij den vader van het geslacht, „Als gij tot Mij wilt keeren en naar Mijne stem luisteren, en gelooft, en u bekeert van al uwe overtredingen, en gedoopt wordt, zelfs in het water, in den naam van Mijnen Eeniggeborenen Zoon, welke vol van genade en waarheid is, welke Jezus Christus is, de eenige naam die onder den hemel gegeven zal worden, waardoor zaligheid zal komen tot de kinderen der menschen, dan zult gij de gave des Heiligen Geestes ontvangen; vraag alle dingen in Zijnen naam, en wat gij ook zult vragen, zal u gegeven worden. **** En het geschiedde, toen de Heere met Adam, onzen vader, gesproken had, dat Adam tot den Heere riep, en hij werd door den Geest des Heeren weggevoerd, en hij werd in het water gedragen, onder het water gelegd, en uit het water voortgebracht. En aldus werd hij gedoopt, en de Geest van God daalde op hem, en aldus werd hij uit den Geest geboren, en werd levend gemaakt naar den inwendigen mensch."[3] Enoch predikte de leerstelling van bekeering en den doop, en ook doopte hij het volk, en zoovelen als deze leeringen aannamen, en zich aan de eischen van het evangelie onderwierpen, werden zij geheiligd en gewijd in de oogen van God.

5. HET BIJZONDERE DOEL VAN DEN DOOP is den toegang te verschaffen tot de Kerk van Jezus Christus, met de vergeving der zonden. Welke behoefte bestaat er nog aan meer woorden om de waarde van deze Goddelijk ingestelde verordening te bewijzen? Welke gave, grooter dan een gereed middel om vergiffenis van overtreding te erlangen, kon het menschelijk geslacht worden aangeboden? De rechtvaardigheid verbiedt de schenking van algemeene en onvoorwaardelijke genade voor bedreven zonden, tenzij door gehoorzaamheid aan de verordineerde wet; maar in eenvoudige en krachtige middelen, waardoor de boetvaardige zondaar een

1.) Hand. 2 : 37-38.

2.) Moroni 8 : 25.

3.) Paarl v. Gr. W. Boek v. Mozes 6 : 51, 63, 64.

verbond met God aan kan gaan, — is voorzien, verzegelende dat verbond met het teeken dat erkenning in den hemel gebiedt, dat hij — de zondaar namelijk, — zichzelven aan de wetten van God zal onderwerpen; aldus plaatst hij zich binnen het bereik van Genade, onder wiens beschermenden invloed hij het eeuwige leven kan verwinnen.

6. *Bijbelsche bewijzen*, dat de doop aangewezen is als een middel om den mensch eene vergeving van zijne zonden te waarborgen, zijn er in overvloed. Johannes de Dooper was de bijzondere prediker van deze leering in de dagen onmiddelijk des Zaligmakers bediening in het vleesch voorafgaande; en de stem van dezen priester der woestijn beroerde Jeruzalem, en weergalmde door heel Judea, vergeving der zonden verkondigende als de vruchten van Gode welgevalligen doop.[1]

7. Saulus van Tarsen, een vurig vervolger van de volgelingen van Christus, wijl reizende naar Damascus, op plannen zinnende voor eene verdere beoefening van zijn in ziekelijke richting gedreven ijver, ontving eene bijzondere openbaring van de macht van God, en werd bekeerd met teekenen en wonderen. Hij hoorde en beantwoorde de stem van Christus, en werd aldus eene bijzondere getuige van zijnen Heer. Toch echter was deze ongemeene openbaring van Goddelijke gunst nog zelfs onvoldoende. Blind geworden door de heerlijkheid die aan hem verschenen was, vernederd en ernstig, ontwakende tot het vreeselijke feit dat hij zijnen Zaligmaker had vervolgd, riep hij uit in angst der ziel, „Wat zal ik doen, Heer!" Hem werd gezegd naar Damascus te gaan, om daar meer van Gods wil aangaande hem te vernemen. Blijde ontving hij des Heeren boodschapper, den vromen Ananias, dewelke de handen op hem legde, zoodat hij zijn gezicht wederkreeg, en hem daarna den doop onderwees als een middel om vergiffenis te verkrijgen.[2]

8. En Saulus, nu als Paulus bekend, daarna een prediker der gerechtigheid, en een apostel van den Heer Jezus Christus, leerde aan anderen hetzelfde groote zaligmakende beginsel, dat namelijk door den doop in het water de wedergeboorte van de zonde komt.[3] In gespierde taal, en vergezeld van bijzondere bewijzen van Goddelijke macht, verklaarde Petrus dezelfde leerstelling aan de boetvaardige menigte. Overweldigd door hartzeer bij de herhaling van wat zij den Zoon van God hadden aangedaan, riepen zij uit, „Mannen broeders, wat moeten wij doen?" Onmiddelijk daarop volgde het antwoord met apostolisch gezag, „Bekeert u, en een iegelijk van u worde gedoopt in den naam van Jezus Christus tot vergeving der zonden."[4]

9. *De profeten uit het Boek van Mormon* gaven dezelfde getui-

1.) Mark. 1 : 4; Luc. 3 : 3.
2.) Hand. 22 : 1-16.
3.) Titus 3 : 5.
4.) Hand. 2 : 36-37; zie eveneens 1 Pet. 3 : 21.

genis tot de westersche kudde van Christus. Tot dat einde waren de woorden van Nephi, den zoon van Lehi, tot zijne broederen gericht: — „Want de poort waardoor gij moet ingaan, is bekeering en den doop in het water, en dan komt de vergeving der zonden door vuur en den Heiligen Geest."[1] Evenzoo predikte Alma tot het volk van Gideon, zooals alreeds is aangehaald.[2] Nephi, de kleinzoon van Helaman, onmiddelijk de komst van Christus op aarde voorafgaande, ging voort onder het volk, hen doopende tot bekeering, vanwaar eene „groote vergiffenis der zonden"[3] volgde. Nephi verordineerde medehelpers in de bediening, „opdat allen die tot hen zouden komen, met water gedoopt zouden worden; en dit als eene getuigenis voor God en voor het volk dat zij bekeerd waren en eene vergeving van zonden ontvangen hadden."[4] Mormon voegde hieraan zijne eigene getuigenis toe, in opdracht van Christus het volk vermanende hunne zonden te verzaken, en gedoopt te worden tot eene vergiffenis daarvan.[5]

10. *Nieuwere openbaringen*, aangaande den doop en het voorwerp daarvan, doen zien dat dezelfde belangrijkheid door den Heer in deze dagen als in de vroegere tijden, aan de verordening wordt toegekend. Opdat er in betrekking tot de toepassing van deze leerstelling door de Kerk in de tegenwoordige bedeeling geene kwestie zoude ontstaan, is het beginsel nogmaals herhaald, en de wet ten behoeve van ons geleide nogmaals opnieuw uitgevaardigd. De ouderlingen der kerk hebben opdracht ontvangen om de vergeving der zonden te prediken als verkrijgbaar door het middel van autoritairen doop.[6]

11. Geschikte candidaten voor den doop. — De voornaamste onderdeelen van den doop, toegang tot de Kerk zijnde, met vergeving der zonden, en deze dingen alleenlijk komende door de beoefening van geloof in God, volgt het natuurlijkerwijs, dat de doop in rechtvaardigheid alleen verlangd kan worden van hen die in staat zijn om geloof te oefenen en bekeering voort te brengen.[7] In eene openbaring, aangaande het bestuur der Kerk, gegeven door Joseph den profeet, April 1830, regelde de Heer in het bijzonder de voorwaarden waaronder personen door den doop in de Kerk konden worden ontvangen: dit zijn Zijne woorden: — „Al degenen welke zich voor God verootmoedigen, en verlangen gedoopt te worden, die met gebrokene harten en verslagene geesten voortkomen, en voor de Kerk betuigen dat zij zich waarlijk van al hunne zonden bekeerd hebben, en gewillig zijn den naam van

1.) II Nephi 31 : 17.
2.) Alma 7 : 14-15.
3.) III Nephi 1 : 23.
4.) III Nephi 7 : 24-26.
5.) III Nephi 30 : 2.
6.) Leer en Verb. 19 : 31; 55 : 2; 68 : 27; 76 : 51, 52; 84 : 27, 74.
7.) Zie aanteekening 1.

Christus op zich te nemen, hebbende eene vastberadenheid Hem tot het einde toe te dienen, en waarlijk door hunne werken bewijzen dat zij van den Geest van Christus tot de vergiffenis hunner zonden ontvangen hebben, zullen door den doop in Zijne Kerk ontvangen worden."[1]

12. Zulke voorwaarden sluiten allen buiten die niet gekomen zijn tot de jaren van oordeel en verantwoordelijkheid; en door een bijzonder gebod heeft de Heer aan de Kerk verboden iemand te ontvangen die dien leeftijd niet heeft bereikt.[2] Door openbaring heeft de Heer den leeftijd van acht jaren aangewezen als den ouderdom te zijn dat kinderen behoorlijk in de Kerk mogen worden gedoopt, en van de ouders wordt verlangd hunne kinderen voor de verordeningen van de Kerk voor te bereiden, door hen de leeringen van geloof, bekeering, den doop, en de gave des Heiligen Geestes te onderwijzen. Nalatigheid in dezen eisch zal door den Heer worden beschouwd als eene zonde, rustende op het hoofd der ouders.[3]

13. KINDERDOOP. De Heiligen der Laatste Dagen weerstaan de praktijk van den kinderdoop, waarvan zij inderdaad gelooven dat het eene heiligschennis is in de oogen van God. Niemand die geloof heeft in het woord van God kan op een kind als onrein ter neder zien; een dergelijk onschuldig wezen behoeft geene inlijving in de kudde, omreden het is daarvan nimmer afgedwaald; het behoeft geene vergiffenis van zonde, omreden het zondeloos is; en zou het sterven alvorens het bevlekt geworden was met de zonden der aarde, dan zal het opnieuw, zonder den doop, ontvangen worden in de tegenwoordigheid van God. Toch zijn er velen, zich uitgevende als Christen-leeraars, welke verklaren dat, aangezien alle kinderen geboren zijn in eene booze wereld, zij zelven eveneens boos zijn, en door het water van den doop gereinigd moeten worden om aannemelijk te zijn voor God. Hoe snood is eene dergelijke leering! — het kind, waarnaar de Zaligmaker verwees als een voorbeeld om na te streven voor hen die zelfs het heilig apostelschap[4] hadden ontvangen, des Heeren uitverkoren type van het koninkrijk der hemelen, de begunstigde geesten, wier engelen voor eeuwig in de tegenwoordigheid van den Vader staan, getrouw verslag uitbrengende van alles wat het, aan hunne zorgen heilige toevertrouwde, mag worden aangedaan,[5] — zulke zielen zouden verworpen worden, en aan marteling prijsgegeven, omreden hunne aardsche verzorgers in gebreke waren gebleven hen te laten doopen! Zulk eene leerstelling te prediken is zonde.

1.) Leer en Verb. 20 : 37.
2.) Leer en Verb. 20 : 71.
3.) Leer en Verb. 68 : 25-27.
4.) Matth. 18 : 1-6.
5.) vers 10.

14. DE GESCHIEDENIS VAN DEN KINDERDOOP is leerzaam, als een licht werpende op den oorsprong van haar dwalende praktijk. Zeker is het, dat het doopen van kinderen, of pedobaptisme, (het Grieksche *paidos* is kind, en *baptismos*, doop) zooals het in de theologische wetenschap is geformuleerd, — niet door den Zaligmaker was geleerd, noch door Zijne apostelen. Sommigen verwijzen naar het voorval waar Christus de kinderen zegent, en diegenen bestraft die de kleinen wilden verbieden om tot Hem te komen,[1] als een bewijs ten gunste van den kinderdoop; maar zooals met kracht is verklaard geworden: — „Door van de daad dat Christus de kinderen zegende af te leiden, dat zij gedoopt moeten worden, wordt niets zoo wel bewezen dan dat er eene behoefte bestaat voor een beter argument; want de slotsom zou met heel wat meer waarschijnlijkheid aldus kunnen worden afgeleid: Christus zegende de kinderen en liet hen alzoo gaan, maar doopte hen niet; ergo, kinderen moeten niet worden gedoopt."

15. Er is geen authentiek verslag dat de kinderdoop in praktijk gebracht is gedurende de eerste twee eeuwen na Christus, en vermoedelijk werd de gewoonte niet eerder dan in de vijfde eeuw algemeen; hoe ook echter, vanaf laatstgenoemden tijd tot op de Reformatie was het aangenomen door de meeste veronderstelde Christen-kerken. Maar zelfs gedurende dat duistere tijdperk verhieven menige theologische twistredenaars hunne stem tegen deze onheilige plechtigheid.[2] In het eerste gedeelte van de zestiende eeuw kwam er eene secte in aanzien in Duitschland, onder den naam van Ana-baptisten (Grieksch *ana:* wederom, en *baptizo:* doop) bekend om haren tegenstand tegen de uitoefening van den kinderdoop, en haren naam ontleenende aan den eisch, al den leden opgelegd, om, wie als kind gedoopt was geworden, deze verordening opnieuw te moeten ondergaan. Deze secte, gewoonlijk de Baptisten genoemd, is grootelijks verdeeld geworden door onderlinge geschillen; maar over het algemeen hebben de Baptisten eene eenigheid van geloof gehandhaafd ten opzichte van het weerstaan van den doop van niet-verantwoordelijke kinderen.

16. Sommige kinderdoopers hebben gepoogd eene overeenkomst te bewijzen tusschen den doop en de besnijdenis; maar voor een zoodanig standpunt is er geen Schriftuurlijke waarborg. De besnijdenis was tot een teeken gemaakt van een verbond tusschen God en Zijn uitverkoren dienstknecht Abraham;[3] een symbool, door de nakomelingschap van Abraham beschouwd als een teeken dat zij vrij waren van den afgodendienst dier tijden, en dat God hen had aangenomen; maar nergens is de besnijdenis tot een middel gemaakt voor de vergeving der zonden. Deze plechtigheid was alleen op het mannelijk geslacht toepasselijk; de doop wordt bediend aan beide sexes. De besnijdenis moest acht dagen na de

1.) Matth. 19 : 13; Mark. 10 : 13; Luc. 18 : 15.

2.) Zie aanteekening 2.

3.) Gen 17 : 1-14.

geboorte worden voltrokken, zelfs al viel dit ook op den Sabbat.[1] In de derde eeuw werd er eenen raad van bisschoppen gehouden onder het voorzitterschap van Cyprius, bisschop van Carthage, waarop ernstig werd bepaald, dat, om den doop uit te stellen tot op den achsten dag na de geboorte, gevaarlijk was en dientengevolge niet geoorloofd.

17. HET DOOPEN VAN KINDEREN IS VERBODEN IN HET BOEK VAN MORMON, van welk feit wij weten dat aangaande dit onderwerp er discussie moet zijn verrezen onder de Nephieten. Mormon, bijzondere openbaring van den Heer omtrent de zaak ontvangen hebbende, schreef er eenen brief over aan zijnen zoon Moroni, waarin hij de beoefening van den kinderdoop veroordeelde, en verklaarde dat elkeen die veronderstelde dat kleine kinderen den doop behoefden, zich in eene gal van bitterheid bevond, en in de banden van ongerechtigheid, de barmhartigheid van Christus ontkenende, Zijne verzoening en de macht van Zijne verlossing veronachtzamende.[2]

18. DE DOOP NOODIG TOT ZALIGHEID. — De meesten der bewijzen, betrekking hebbende op het onderwerp van den doop, passen allen met gelijke kracht de veronderstelling toe, dat de doop tot zaligheid noodzakelijk is; want, in zooverre als de verzoening der zonden een bijzonder doel uitmaakt van den doop, en wanneer geene ziel met onvergeven zonden gezaligd kan worden in het koninkrijk der hemelen, is het duidelijk dat de doop tot zaligheid noodig is. De zaligheid is den mensch beloofd onder voorwaarde van zijne gehoorzaamheid aan de geboden van God; en, zooals de Schriften afdoende bewijzen, is de doop eene der meest belangrijke van die eischen. De doop van God geboden zijnde, moet noodig wezen voor het doel waarvoor hij is ingesteld, want onzen Vader houdt zich met onnoodige vormen niet op. De doop wordt vereischt van allen die de jaren van verantwoordelijkheid hebben bereikt; niemand is vrijgesteld.

19 Zelfs Christus, staande als een mensch zonder zonde te midden van eene zondige wereld, werd gedoopt „om alle gerechtigheid te vervullen,"[3] zulks het doel zijnde, als door den Zaligmaker zelven verklaard tot den aarzelenden priester, die, ijverig als hij was voor zijne groote zending, toch weifelde, toen hem gevraagd werd dien Eenen te doopen dien hij als zonder zonde beschouwde. Eeuwen vóór de groote gebeurtenis voorspelde Nephi, profeteerende onder het volk in de westersche wereld, den doop van den Zaligmaker, en verklaarde op schoone wijze hoe de rechtvaardigheid daarbij zoude worden vervuld:[4] — „En nu, indien het Lam Gods, heilig zijnde, noodwendig gedoopt moest worden in het water

---

1.) Joh. 7 : 22-23.
2.) Moroni 8. Leest het geheele hoofdstuk.
3.) Matth. 3 : 15.
4.) II Nephi 31 : 5-8.

om alle gerechtigheid te vervullen, hoeveel te meer is het voor ons dan noodig, die niet heilig zijn, gedoopt te worden?"

20. De woorden van den Zaligmaker, gesproken terwijl Hij in het vleesch bedienende was, verklaren den doop noodig te zijn tot zaligheid. Een van de leiders der Joden, Nicodemus, kwam bij nacht tot Jezus, en sprak zijn vertrouwen uit in de onderwijzingen van den Zaligmaker, welken hij aanduide als „een leeraar van God gekomen." Jezus, zijn geloof ziende, leerde hem eene der voornaamste wetten des hemels, zeggende, "Tenzij dat iemand wederom geboren worde, hij kan het koninkrijk Gods niet zien." Eene vraag door Nicodemus gesteld, ontlokte aan den Zaligmaker de toegevoegde verklaring, „Voorwaar, voorwaar zeg Ik u, zoo iemand niet geboren wordt uit water en Geest, hij kan in het koninkrijk Gods niet ingaan." [1] Het is in werkelijkheid onweersprekelijk, dat de watergeboorte, waarnaar hier verwezen wordt als noodzakelijk voor de intrede in het koninkrijk, den doop is. Wij leeren verder aangaande de houding van Christus ten opzichte van den doop, dat Hij de verordening verlangde van hen die betuigden Zijne discipelen te willen worden. [2] Verschijnende aan de Elven in Zijnen opgestanen staat, en hen Zijne afscheidszegeningen gevende, alsmede Zijn laatste opdracht, gebood Hij hen, „Gaat dan henen, onderwijst al de volken, dezelve doopende in den naam des Vaders, en des Zoons, en des Heiligen Geestes;" [3] en, aangaande de gevolgen van den doop leerde Hij hen, dat „Die geloofd zal hebben en gedoopt zal zijn, zal zalig worden; maar die niet zal geloofd hebben, zal verdoemd worden." [4]

21. Duidelijk als de geest van deze onderwijzingen en beloften schijnt, zijn er niettegenstaande dat velen, die, bewerende de leerstellingen van den Zaligmaker te onderwijzen, de bedoeling van Zijne voorschriften ontwijken, en verklaren dat, omreden Hij zeide, „die niet zal geloofd hebben, zal verdoemd worden," in plaats van „die niet gedoopt zal zijn, zal verdoemd worden." — de doop ten slotte geen noodzaak is, maar enkel een gemak, en eenvoudig welvoegelijk in het plan der zaligheid. Het is eene bespotting van het geloof, te beweren in Christus te gelooven en tevens weigerende te zijn om in Zijne geboden te verblijven. Het woord van God te gelooven en het niet te doen, is onze schuld te vermeerderen; dergelijke wijze van doen voegt slechts schijnheiligheid toe aan andere zonde. Zekerlijk zal de volle straf, bereid voor moedwillig ongeloof, ten deel vallen aan den beweerden geloovige, die weigert om gehoorzaamheid te betoonen aan de eigenste beginselen waarin hij zich beroemt geloof te hebben. En wat kan gezegd worden van de oprechtheid en den ernst van iemand die weigert de Goddelijke

1.) Joh. 3 : 1-5.
2.) Joh. 4 : 1-2.
3.) Matth. 28 : 19.
4.) Mark. 16 : 16.

geboden te gehoorzamen, afgezien nog van de bijzondere straffen bereid voor de ongehoorzaamheid? Kan de bekeering van zoo iemand oprecht zijn, als hij enkel slechts door vrees voor straf onderdanig is? Hoe ook, in het vaststellen van dit beginsel voor de besturing der Heiligen in de tegenwoordige bedeeling, zijn des Heeren woorden meer bijzonder en nauwkeurig, „En die gelooft en gedoopt wordt, zal zalig worden, en die niet gelooft, en niet gedoopt wordt, zal verdoemd worden.”[1]

22. Dezelfde leerstelling aangaande de noodzakelijkheid van den doop werd ook gepredikt door de discipelen van Christus, en in het bijzonder door hen die in de bediening onmiddellijk met Hem waren verbonden. Johannes den Dooper getuigde dat hij aangesteld was geworden om te doopen met water,[2] en ten opzichte van hen die de leeringen van Johannes aannamen, verklaarde de Zaligmaker dat zij, zelfs al waren ze tollenaars, Gode rechtvaardigden, waar de Farizeën en de Schriftgeleerden, die weigerden om gedoopt te worden, „den raad Gods tegen zich verwierpen,”[3] daarbij zeer zeker hun recht op de zaligheid verbeurende. Zooals alreeds aangehaald, had Petrus, het hoofd der apostelen, slechts één antwoord te geven aan de begeerige menigte, zoekende de noodzakelijkheden der zaligheid te weten, namelijk, „Bekeert u, en een iegelijk van u worde gedoopt.”[4]

23. Christus' nederige onderworpenheid aan den wil van Zijnen Vader, door zich aan den doop te onderwerpen, zelfs daar waar Hij zondeloos stond, verklaart der wereld zeer zeker in een taal sterker dan woorden, dat niemand van deze voorwaarde is vrijgesteld, en dat de doop inderdaad voor de zaligheid wordt vereischt. Alzoo, noch bewijs van Goddelijke gunst, noch het uitstorten van hemelsche gaven, stelt den mensch vrij van gehoorzaamheid aan deze en andere eischen van het Evangelie. Vele uitbeeldingen van dit feit zijn in betrekking tot het doel van den doop gegeven geworden. Saulus van Tarsen, ofschoon toegestaan om de stem van zijnen Verlosser te mogen hooren, kon alleen de Kerk van Christus ingaan door de voorportalen van den doop, in het water en door den Heiligen Geest.[5] Na dien predikte hij den doop, verklarende dat wij door die verordening „Christus aandoen,” wordende de kinderen van God. Cornelius den hoofdman, werd door God om zijne gebeden en aalmoezen erkend, en eenen engel kwam tot hem, en onderrichtte hem om voor Petrus te zenden, welke hem vertellen zou wat hij te doen had. De apostel, in het bijzonder door den Heer voor deze zending toebereid zijnde, kwam in het huis van den boetvaardigen heiden, ofschoon door iets dergelijks te doen, hij de gewoonte der Joden overtrad, en hij onderwees

1.) Leer en Verb. 112 : 29.
2.) Joh. 1 : 33.
3.) Luc. 7 : 30.
4.) Hand. 2 : 38; zie ook 1 Pet. 3 : 21.
5.) Hand. 9 : 1-18; 22 : 1-16.

hem en zijn huisgezin aangaande Jezus Christus. En zelfs toen Petrus nog sprekende was, viel de Heilige Geest op zijne hoorders, zoodat zij door de gave van talen getuigden, en grootelijks God verheerlijkten.[1] Toch stelde de uitstorting van zulke groote gaven op hen, hen in geen enkel opzicht vrij van zich te onderwerpen aan de wet van den doop; en Petrus gebood hen om in den naam des Heeren gedoopt te worden.

24. Christus' dienaren op het westelijk vasteland waren niet minder krachtig werkzaam in het verkondigen van de leerstelling van den doop. Lehi[2] en zijnen zoon Nephi,[3] getuigden beiden van den doop van den Zaligmaker, alsmede van de bepaalde noodzaak van den doop door water en den Heiligen Geest aan de zijde van alle zoekers naar de zaligheid. Nephi vergelijkt op zeer schoone wijze de bekeering en den doop door het water en den Geest, bij de poort leidende in tot de kudde van Christus.[4] Alma de eerste, predikte den doop als tot de zaligheid onvermijdelijk, het volk toeroepende om door de inachtneming van dit beginsel voor den Heer te getuigen dat zij zich verbonden om Zijne geboden te onderhouden. De tweede Alma, zoon van den eersten, kondigde den doop aan als een middel tot zaligheid, en heiligde bedienaars om te doopen.[5]

25. Gedurende de laatste eeuw de geboorte van Christus voorafgaande, werd het werk van God onder de Lamanieten begonnen door de prediking van geloof, bekeering, en den doop; Ammon verklaarde deze leerstelling aan koning Lamoni en zijn volk.[6] Helaman predikte den doop;[7] en in den tijd van zijne bediening, minder dan eene halve eeuw voor Christus' komst op aarde, lezen wij dat tienduizendtallen zich zelven door den doop met de Kerk vereenigden. Zoo eveneens predikten Helamans zonen,[8] en zijnen kleinzoon, Nephi.[9] Deze doopen werden volvoerd in den naam van den Messias welke te komen stond; maar toen Hij kwam tot de westersche kudde, bepaalde Hij dat zij gedoopt zouden worden in den naam van den Vader, en den Zoon, en den Heiligen Geest; en stortte Hij op twaalf uitverkoren dienstknechten de bevoegdheid uit om de verordening te bedienen,[10] de rijkdommen der hemelen belovende aan elkeen, maar ook aan hen alleen, die met Zijne wet in wilden stemmen.

1.) Hand. 10 : 30-48.
2.) I Nephi 10 : 7-10.
3.) II Nephi 31 : 4-14.
4.) II Nephi 31 : 17.
5.) Mosiah 18 : 8-17; Alma 5 : 61, 62; 9 : 27.
6.) Alma 19 : 35.
7.) Alma 62 : 45.
8.) Helaman 5 : 14-19.
9.) III Nephi 1 : 23.
10.) III Nephi 11 : 22-25; 12 : 1-2.

26. Bewijzen zijn er in overvloed dat de Zaligmaker den gedoopten staat beschouwde als eene noodzakelijke voorwaarde voor het lidmaadschap in Zijne Kerk; zoodat, toen Hij het avondmaal onder de Nephieten instelde, Hij zijnen discipelen beval dit alleen toe te dienen aan diegenen welke behoorlijk gedoopt waren.[1] Verder wordt ons medegedeeld dat zij die gedoopt waren zooals Jezus had voorgeschreven, de „Kerk van Christus" werden genoemd.[2] Getrouw aan de belofte des Zaligmakers, kwam de Heilige Geest tot hen die door Zijne verordineerde gezaghebbers gedoopt waren, aldus aan den waterdoop den hoogeren doop door vuur en den Heiligen geest toevoegende;[3] en velen hunner ontvingen wondervolle openbaringen van Goddelijke goedkeuring, onuitsprekelijke dingen ziende en hoorende, niet geoorloofd om te schrijven. Het geloof van het volk betoonde zich zelven in goede werken,[4] in gebeden en vasten,[5] door de erkenning waarvan Chirstus opnieuw verscheen, ditmaal zich zelven openbarende aan de discipelen die Hij tot de bediening geroepen had; en aan hen herhaalde Hij de vroegere beloften betreffende allen die in Hem gedoopt waren; en hieraan voegde Hij toe, dat, mits zij standvastig bleven tot het einde, zij schuldeloos zouden worden gehouden in den dag des oordeels.[6] Bij die gelegenheid herhaalde Hij de geboden, bij gehoorzaamheid waaraan de zaligheid is beloofd: — „Bekeert u, al gij einden der aarde, en komt tot Mij en wordt gedoopt in Mijnen naam, opdat gij geheiligd moogt worden door het ontvangen van den Heiligen Geest, opdat gij ten laatsten dage vlekkeloos voor Mij moogt staan."[7]

27. Bijna vier eeuwen later hooren wij dezelfde verkondiging van de lippen van Mormon.[8] En Moroni, zijnen zoon de eenzame en verlaten vertegenwoordiger van een eens machtig volk, treurende over de verwoesting van zijn geslacht, laat ons datgene na wat hij te dien tijde veronderstelde zijne afscheidsgetuigenis te zullen zijn aan de waarheid van deze leerstelling;[9] daarna echter, tegen zijne verwachtingen in gespaard gebleven, komt hij opnieuw op het heilige onderwerp terug, de onberekenbare waarde der leerstellingen beseffende voor elk en ieder die zijne bladzijden zoude lezen; en in, wat beschouwd kan worden als zijne laatste woorden, getuigt hij van den doop door water en den Heiligen Geest, als het middel ter zaligheid.[10]

1.) III Nephi 18 : 5, 11, 28-30.
2.) III Nephi 26 : 21.
3.) III Nephi 26 : 17-18; 28 : 18; IV Nephi 1 : 1.
4.) III Nephi 26 : 19-20.
5.) III Nephi 27 : 1-2.
6.) III Nephi 27 : 16.
7.) III Nephi 27 : 20.
8.) Mormon 7 : 8-10.
9.) Mormon 9 : 22-23.
10.) Moroni 6 : 1-4.

28. En dit groote beginsel, van ouds verkondigd, verblijft nog heden onveranderd; het is waarheid, en verandert niet. De ouderlingen van de Kerk van thans hebben opdracht ontvangen in almeest dezelfde woorden als gebruikt waren bij het autorizeeren van de apostelen van ouds: — „Gaat in de geheele wereld, predikt het evangelie aan elk creatuur, handelende met de volmacht die Ik u gegeven heb, doopende in den naam des Vaders, en des Zoons, en des Heiligen Geestes; en die gelooft en gedoopt wordt, zal zalig worden, en die niet zal gelooven zal verdoemd worden."[1] En hoor nogmaals de woorden van den Zaligmaker door Joseph den profeet, tot de ouderlingen van de Kerk: — „daarom, gelijk Ik tot Mijne apostelen zeide, zeg Ik wederom tot u, dat elke ziel die in uwe woorden gelooft, en in het water voor de vergiffenis der zonden gedoopt wordt, zal den Heiligen Geest ontvangen." Maar, „voorwaar, voorwaar zeg Ik u, zij die niet in uwe woorden gelooven, en niet in Mijnen naam in water gedoopt worden voor de vergiffenis hunner zonden, dat zij den Heiligen Geest mogen ontvangen, zullen verdoemd worden, en zullen niet in Mijns Vaders koninkrijk, waar Mijn Vader en Ik zijn, komen."[2] In gehoorzaamheid aan deze geboden zijn de ouderlingen van deze Kerk voortgegaan het evangelie te verkondigen onder de natiën, predikende geloof, bekeering, en den doop door water en den Heiligen Geest, als zijnde noodzakelijk tot zaligheid.

29. Wij hebben de leerstellingen aangaande den doop onderzocht, gangbaar onder de Joden, de Nephieten, en onder de Kerk van Christus in dit tijdperk, en hebben de onderwezen beginselen bevonden altijd dezelfde te zijn. Inderdaad zijn we nog verder terug gegaan, zelfs tot op de allereerste geschiedenis van het menschelijk geslacht, en wij hebben geleerd dat de doop aangekondigd was als een zaligmakend beginsel waardoor Adam vergiffenis en zaligheid was beloofd. Niemand heeft eenige reden om hoop op de zaligheid te hebben, tenzij door voldoening te geven aan de wet van God, waarvan de doop een hoofdbestanddeel is.

AANTEEKENINGEN.

1. Voorbereiding tot den doop. — De leerstelling dat de doop, om aannemelijk te zijn, voorafgegaan dient te worden door krachtig werkende voorbereiding, werd in de dagen van Christus algemeen onderwezen en verstaan, zooals eveneens in het zoogenaamde apostolische tijdperk, en den tijd onmiddelijk daarop volgende. Dit geloof echter kwam trapsgewijze in verval, en de doop geraakte beschouwd als een uitwendigen vorm, waarvan de toepassing slechts weinig, zoo nog iets, afhing van het op prijs stellen door den candidaat, of wel van zijn begrip van het doel; en, zooals in den tekst gezegd, de Heer oordeelde het wijs om de

1.) Leer en Verb. 68 : 8-9.

2.) Leer en Verb. 84 : 64, 74; zie ook 112 : 28-29.

leerstelling in de tegenwoordige bedeeling opnieuw aan te kondigen. Betreffende het vroegere geloof zijn hier enkele bewijzen gegeven:

„In de eerste periode van het Christendom werden de mannen en vrouwen gedoopt op eene belijdenis van geloof in den Heer Jezus Christus." — *Cannon Farrar.*

„Maar zooals Christus hen beval (Mark. 16 : 15-16) om vóór den doop te onderwijzen, en verlangde dat niemand dan de geloovigen tot den doop zouden worden toegelaten, wil het ons voorkomen dat de doop niet behoorlijk bediend wordt, tenzij voorafgegaan door geloof." * * * * * In de apostolische eeuw wordt „niemand gevonden die tot den doop toegelaten werd, dan na eene voorafgegane belijdenis van geloof en bekeering." — *Calvijn.*

„Gij zijt niet eerst gedoopt, en begint dan het geloof te ontvangen, en hebt een verlangen; maar als ge gedoopt zult worden maakt ge uwen wil den Leeraar bekend, en doet eene volle belijdenis van uw geloof met uwen eigenen mond." — *Arnobius,* een redenaar welke schreef in de laatste helft van de derde eeuw.

„In de eerste kerk ging onderwijzing den doop vooraf, overeenkomstig het voorschrift van Jezus Christus — „Gaat henen en onderwijst alle volkeren, dezelve doopende, enz." *Saurin,* (een Fransch protestant; 1677—1730).

„In de eerste twee eeuwen werd niemand gedoopt, tenzij onderwezen zijnde in het geloof, en, vertrouwd met de leeringen van Christus, hij in staat was zich zelf als een geloovige te beschouwen, naar aanleiding van deze woorden: „Die geloofd zal hebben en gedoopt zal zijn." — *Salmasius,* (een Fransch schrijver 1588—1653).

2. HISTORISCHE AANTEEKENINGEN OVER DEN KINDERDOOP. — „Het doopen van kinderen was in de eerste twee eeuwen na Christus heelemaal onbekend. * * * De gewoonte om kinderen te doopen begon niet voor de derde eeuw nadat Christus geboren was. In de vroegere eeuwen verschijnt er geen spoor van, en het werd ingevoerd zonder het bevel van Christus." — *Curcellaeus.*

„Het is zeker dat Christus het doopen van kinderen niet verordineerde. * * * * * * Wij kunnen niet bewijzen dat de apostelen den doop van kinderen verordineerden. Van die plaatsen waarin van den doop van een heel huisgezin gewag wordt gemaakt, (zooals Hand. 16 : 33; 1 Cor. 1 : 16) kunnen wij een dergelijke conclusie niet afleiden, omreden de vraag nog steeds gedaan kan worden of er wel kinderen in het huisgezin aanwezig waren van zoodanigen leeftijd dat zij niet in staat waren om het Christendom met hun verstand te ontvangen, aangezien dit toch het eenige punt is waar de zaak om draait. * * * * * Aangezien de doop ten nauwste verbonden was met eene bewuste intrede in de Christelijke gemeenschap, gingen doop en geloof altoos met elkander samen; en is het derhalve in de hoogste mate waarschijnlijk dat de doop alleen voltrokken werd in gevallen waar beiden elkander konden ontmoeten, en dat de beoefening van het doopen van kinderen in dit, (het apostolische) tijdperk onbekend was. * * * * * Dat niet tot op een zoo laat tijdbestek (ten minste zekerlijk niet vóór Irenus,) een spoor van kinderdoop verschijnt, en dat het voor 't eerst in den loop van de derde eeuw pas erkend werd als een apostolische overlevering, is eerder een bewijs t e g e n dan wel v o o r den apostolischen oorsprong ervan." — *Johannes Neander,* (een Duitsch theoloog, wiens denkbeelden in aanzien waren in de eerste helft van de vorige eeuw).

„Laat hen daarom komen als ze opgegroeid zijn — als ze verstaan kunnen, — wanneer hen onderwezen is waarom ze komen. Laat hen Christenen worden als ze Christus kunnen kennen." — *Tertullianus,* (een der Latijnsche „Christelijke vaders," hij leefde van 150—220 n. C.) Tertullianus' bijna verbitterde tegenstand tegen den kinderdoop wordt door Neander aangehaald als „een bewijs dat het toen niet algemeen werd beschouwd als eene apostolische verordening; want in dat geval zou hij het waarschijnlijk niet hebben gewaagd het zoo sterk tegen te spreken."

Martin Luther, schrijvende in het eerste gedeelte van de zestiende eeuw, verklaarde: „Het kan niet bewezen worden uit de Schriften, dat de kinderdoop door Christus was ingesteld, noch dat het begon met de eerste Christenen na de apostelen."

„Door *„tekna"* verstonden de apostelen geene kinderen, maar nakomelingschap; in welke beteekenis het woord op vele plaatsen in het Nieuwe Testament voorkomt: (zie onder anderen Joh. 8 : 39); waaruit blijkt dat het argument wat gewoonlijk uit deze passage wordt getrokken ten voordeele van den kinderdoop, van geene kracht is, en tot niets dient." *Limborgh,* (een Hollander, en een theoloog van naam; hij leefde van 1633—1712).

LEZING VII.

DOOP, — Vervolg.

Artikel 4. — Wij gelooven dat de eerste beginselen en verordeningen van het Evangelie zijn: *** (3) Doop door onderdompeling tot vergeving der zonden; ***

WIJZE VAN DOOPEN.

1. DE WIJZE WAAROP DEN DOOP WORDT BEDIEND IS BELANGRIJK. — Bij het beschouwen van het onderwerp en de noodzakelijkheid van den doop is er veel gezegd en aangehaald geworden aangaande de belangrijkheid welke de Heer aan deze inleidende plechtigheid verbindt; en het is natuurlijk dat de wijze van de bediening eveneens in bijzonderheden zoude worden voorgeschreven. Vele Christensecten hebben sommige ingestelde plechtigheden ter inlijving, waarin het water den rol speelt van een noodzakelijk element; ofschoon bij velen hunner de ceremonie bestaat in niets meer dan het plaatsen van des priesters vochtig gemaakten vinger op het voorhoofd dan den candidaat; of in het uitstorten op, of de besprenkeling met water van het gelaat; waar anderen de indompeling van het geheele lichaam beschouwen als te zijn vereischt. De Heiligen der Laatste Dagen beweren dat de Schriften ontbloot zijn van dubbelzinnigheden aangaande de aannemelijke wijze van doopen; en stout verklaren zij hun geloof dat de onderdompeling van het geheele lichaam door een gezaghebbend dienstknecht of vertegenwoordiger van den Zaligmaker, den eenigen waren vorm is. Hunne redenen om zoo te gelooven kunnen als volgt worden opgesomd: (1) De afleiding er van, en het vroegere gebruik van het woord doop, met de daaraan verwante zaken, duiden onderdompeling aan. (2) Het symbool der plechtigheid blijft in geen enkelen anderen vorm bewaard. (3) Het Schriftuurlijk gezag, het geopenbaarde woord van God door den mond van oudere en nieuwere profeten, schrijft onderdompeling voor als den waren vorm van den doop.

2. (1) HET WOORD „DOOP”, zooals algemeen door taalkundigen wordt toegestemd, is afgeleid van het Grieksche *bapto, baptizo,* letterlijk indoopen beteekenende, of onderdompeling. In gevallen van iedere levende taal is het waar, dat de woorden somtijds eene groote verandering van beteekenis kunnen ondergaan, en sommige schrijvers verklaren dat de term in kwestie evengoed

toepasselijk is op het begieten of besprenkelen met water, als wel op werkelijke onderdompeling. Interessant wordt het daarom te onderzoeken naar de gangbare meening van den term op of omtrent den tijd van Christus; want, aangezien de Zaligmaker het klaarblijkelijk onnoodig oordeelde om in den loop van Zijne onderwijzingen aangaande den doop, de beteekenis van den term in eenig opzicht te wijzigen of te vergrooten, zoo is het duidelijk dat het woord „doop" voor hen die Zijne leeringen ontvingen, eene zeer bepaalde meening had. Van het gebruik wat de Latijnsche en Grieksche schrijvers[1] van den oorspronkelijken term maakten is het duidelijk, dat zij er eene werkelijke onderdompeling in het water uit verstonden als de eenige ware beteekenis. De moderne Grieken verstonden onder den doop eene begrafenis in het water, en toen zij daarom de Christelijke belijdenis aanvaardden, brachten zij de onderdompeling in toepassing als de eenige juiste vorm van den doop.[2] Ten opzichte van dit soort argument dient het in herinnering te worden gehouden dat taalkundig bewijs niet van de meest bepaalde soort is. Laat ons het derhalve dus laten varen voor de overweging van andere en sterkere redenen.

3. (2) HET SYMBOOL VAN DE DOOPPLECHTIGHEID wordt in geen anderen vorm dan in die van onderdompeling bewaard. De Zaligmaker vergeleek den doop bij eene geboorte, en verklaarde zulks noodzakelijk te zijn voor het leven wat leidt naar het koninkrijk van God.[3] Voorzeker kan niemand zeggen dat eene geboorte voorgesteld wordt door enkel eene besprenkeling met water van het voorhoofd. Het grootste gedeelte van de onderscheidingsteekenen welke hebben bijgedragen tot de meerdere voortreffelijkheid van Christus als een leeraar der leeraars, bestaat in Zijn juist en machtig gebruik van de taal; Zijne beelden zijn altijd en overal vertellend, Zijne figuurlijke spreekwijzen altijd vol uitdrukking, Zijne gelijkenissen overtuigend; en zóó ongepast een beeld, als stilzwijgend is begrepen in zulk eene valsche voorstelling der geboorte, zou ten eene male volkomen vreemd zijn aan de wijze van doen van den Grooten Leeraar.

4. De doop is eveneens zeer levendig vergeleken geworden bij eene begrafenis, gevolgd door eene opstanding; en in dit symbool van den lichamelijken dood en opstanding van Zijnen Zoon, heeft God beloofd vergiffenis van zonden te zullen schenken. Schrijvende aan de Romeinen, zegt Paulus: — „Of weet gij niet, dat zoovelen als wij in Christus Jezus gedoopt zijn, wij in Zijnen dood gedoopt zijn? Wij zijn dan met Hem begraven, door den doop in den dood, opdat, gelijkerwijs Christus uit de dooden opgewekt is tot de heerlijkeid des Vaders, alzoo ook wij in nieuwigheid des levens wandelen zouden. Want indien wij met Hem eene plant gewor-

---

1.) Zie Aanteekening 1.

2.) Zie Aanteekening 2.

3.) Joh. 3 : 3-5.

den zijn in de gelijkmaking Zijns doods, zoo zullen wij het ook zijn in de gelijkmaking Zijner opstanding."[1] En nogmaals schrijft dezelfde apostel: — „Begraven met Hem in den dood, in welken gij ook met Hem opgewekt zijt, door het geloof der werking Gods, die Hem uit de dooden opgewekt heeft."[2] Onder al de onderscheidene vormen van doop bij de menschen in zwang, beeldt de onderdompeling alleen eene geboorte uit, aanduidende het begin van een nieuwe loopbaan, of den slaap in het graf met de later volgende overwinning op den dood.

5. (3) SCHRIFTUURLIJK GEZAG waarborgt ons geen anderen vorm dan de onderdompeling. Christus zelven werd door onderdompeling gedoopt. Wij lezen dat hij na de plechtigheid „terstond opklom uit het water."[3] Dat de doop van den Zaligmaker voor zijnen Vader aannemelijk was, wordt overvloedig bewezen door de openbaringen onmiddelijk de verordening volgende, — in het nederdalen van den Heiligen Geest, en de verklaring, „deze is Mijn Geliefde Zoon in dewelken Ik Mijn welbehagen heb." Johannes, omreden zijne Goddelijken opdracht, toegenaamd den Dooper, doopte in de rivier de Jordaan;[4] en kort daarna hooren wij van hem dat hij doopende was te Enon bij Salim, „dewijl aldaar vele wateren waren;"[5] — dewijl, was hij doopende geweest door besprenkeling, eene geringe hoeveelheid water voor eene geheele menigte alsdan voldoende zoude zijn geweest.

6. Wij lezen van den doop, de eenigzins spoedige bekeering van den Moorman volgende, de schatbewaarder van de koningin Candace. Filippus predikte hem de de leer van Christus toen zij te samen in den Ethiopischen wagen reden; de kamerling, de woorden van zijnen geïnspireerden onderwijzer geloovende, verlangde den doop, en Filippus, toestemmende, „gebood den wagen stil te houden; en zij *daalden beiden af in het water*, zoo Filippus, als de kamerling, en hij doopte hem. En toen zij *uit het water waren opgeklommen*, nam de Geest des Heeren Filippus weg, en de kamerling zag hem niet meer; want hij reisde zijnen weg met blijdschap."[6] Het verslag van dit voorval toont zeer zeker duidelijk aan, dat onderdompeling de wijze was die door Filippus in toepassing werd gebracht.

7. ANDERE GESCHIEDENIS DAN DIE DER SCHRIFTUURLIJKE, bewijst dat meer dan twee eeuwen lang, na Christus, de onderdompeling de eenige wijze van doopen was over het algemeen door openlijk erkende Christenen in praktijk gebracht; en in der waarheid niet

1.) Rom. 6 : 3-8.

2.) Col. 2 : 12.

3.) Matth. 3 : 16-17; Mark. 1 : 10-11.

4.) Mark. 1 : 4-5.

5.) Joh. 3 : 23.

6.) Hand. 8 : 26-39.

tot op het einde bijna van de dertiende eeuw werden andere vormen algemeen.[1] Veranderingen van door bevoegd gezag ingestelde verordeningen kunnen worden verwacht, als de uitwendige vorm van zulke verordeningen, waar de autoriteit om in dezelve te bedienen is weggenomen, — wordt aangevallen; toch echter vormen zich deze veranderingen slechts trapsgewijze; misvormingen tengevolge van hindernissen in de instellingen ontwikkelen zich niet in een enkelen dag; waarom wij met reden uit mogen zien naar de dichtstbijkomende namaak van de ware vorm van den doop, of inderdaad zelfs naar eenige andere verordening door Christus ingesteld, in het tijdperk volgende op dat van Zijne persoonlijke bediening, en die van Zijne apostelen. Daarna, toen de duisternis van het ongeloof vermeerderde, en de autoriteit door Christus gegeven, met de den marteldood gestorven dienstknechten, van de aarde weggenomen was geworden, verschenen er vele nieuwigheden en veranderingen, door dat de hoogwaardigheidbekleeders der onderscheidene kerken eene wet maakten voor zichzelven en hunne volgelingen. Vroeg in het begin van de derde eeuw besloot de Bisschop van Carthage, dat personen met zwakke gezondheid door besprenkeling mochten worden gedoopt; en met het aldus gegeven verlof, geraakte de ware vorm van den doop trapsgewijze in ongenade, en zonder gezag uitgeoefende praktijken, door den mensch verzonnen, namen zijne plaats in.

8. DE DOOP ONDER DE NEPHIETEN werd enkel door onderdompeling volvoerd. De groote uitgebreidheid waarin de doop onder het volk van af Lehi tot op Moroni gepredikt en beoefend werd, is alreeds aangetoond geworden. Toen de Zaligmaker aan Zijn volk op dat werelddeel verscheen, gaf Hij hen zeer duidelijke onderrichtingen omtrent de wijze van het bedienen van de verordening. Dit zijn Zijne woorden: — „Voorwaar, Ik zeg u, dat gij een ieder die zich bekeert van zijne zonden door uwe woorden, en verlangt gedoopt te worden in Mijnen naam, op deze wijze zult doopen: Ziet, gij zult afdalen en in het water staan, en in Mijnen naam zult gij doopen. Nu ziet, deze zijn de woorden welke gij zult zeggen, hen bij naam noemende: *Volmacht ontvangen hebbende van Jezus Christus, doop ik u in den naam der Vaders, en des Zoons, en des Heiligen Geestes, Amen.* Dan zult gij hen in het water dompelen en wederom uit het water doen voortkomen.[2]"

9. DE DOOP DER NIEUWEREN TIJD, als door openbaring voorgeschreven, is naar hetzelfde voorbeeld. De eerste doopsbedieningen in de tegenwoordige bedeeling waren die van Joseph Smith en Oliver Cowdery, welke elkander doopten overeenkomstig de aanwijzingen van den hemelschen boodschapper van wien zij de bevoegdheid ontvangen hadden om deze heilige verordening te bedienen, welke boodschapper niemand anders was dan Johannes

1.) Zie Aanteekening 2.
2.) III Nephi 11 : 23-27.

den Dooper van eene vroegere bedeeling, de voorlooper van den Messias. Joseph Smith beschrijft het voorval aldus: — „Dienovereenkomstig gingen wij henen en werden gedoopt; ik doopte hem (Oliver Cowdery) het eerst, en daarna doopte hij mij.**** Onmiddelijk nadat wij voortkwamen uit het water nadat wij gedoopt waren, ondervonden wij groote en heerlijke zegeningen."

10. In eene openbaring aangaande het bestuur der Kerk, gedateerd April 1830, schreef de Heer den juisten vorm van den doop voor, zooals Hij de verordening in de tegenwoordige bedeeling verlangde te hebben bediend. Hij zeide: — „De doop moet op de navolgende wijze aan al degenen die zich bekeeren, bediend worden: de persoon die van God geroepen is, en autoriteit van Jezus Christus heeft om te doopen, zal in het water afdalen met den persoon die zich tot den doop aangemeld heeft, en zal zeggen, noemende hem of haar bij den naam: — *Van Jezus Christus wege gemachtigd zijnde, doop ik u in den naam des Vaders en des Zoons, en des Heiligen Geestes. Amen.* Dan zal hij hem of haar in het water onderdompelen, en zullen beiden wederom uit het water opklimmen."[1]

11. De Heer zou de woorden van deze plechtigheid niet hebben voorgeschreven was het niet dat Hij het gebruik ervan verlangde, en daarom hebben de ouderlingen en priesters van de Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen geene persoonlijke bevoegheid om den van God gegeven vorm te verwisselen door toevoegingen, weglatingen, of veranderingen van welken aard ook.

Doop en „Wederdoop."

12. Eene herhaling van de verordening van den doop voltrokken aan denzelfden persoon, is onder zeker bijzondere omstandigheden geoorloofd, en wel, wanneer iemand in de Kerk door den doop ingelijfd zijnde, zich hieraan onttrekt, of ervan is afgesneden, en zich nadien bekeerd en zijne standplaats in de Kerk terug verlangt, kan hij dat alleen door den doop doen. In ieder geval is zulks echter slechts eene herhaling van de inleidende verordening als reeds te voren bediend. Er is in de Kerk geene verordering van „wederdoop" onderscheiden in aard, vorm of doel, van den anderen doop; en daarom is in het bedienen van den doop aan iemand die reeds eerder gedoopt was, de vorm van de plechtigheid geheel dezelfde als bij den eersten doop. De uitdrukkingen, „ik doop u wederom," in plaats van „ik doop u," en de bijvoegingen van „voor de vernieuwing van uwe verbonden," of, „voor de vergeving uwer zonden." ofschoon die somtijds gebruikt zijn geworden door de bedienende ouderlingen of priesters van de Kerk, zijn niet van bindende kracht. De inspraak der rede vereenigt zich met de stem van de presideerende autoriteiten der Kerk, in het afkeuren van elke dwalende afwijking van de door den Heer

1.) Leer en Verb. 20 : 72-74.

voorgeschreven handeling; veranderingen in de ceremoniën door het bevoegde gezag gegeven, kunnen eveneens alleen door het gezag worden bewerkstelligd, en wij dienen om voorschriften in deze zaken, uit te zien naar diegenen welke de sleutelen der macht op aarde houden.

13. Een „wederdoop," dat is, eene herhaling van de eenvoudige verordening als eerst werd volbracht, kan onder bijzondere omstandigheden, welke klaarblijkelijk deze buitengewone stap wettigen, geoorloofd zijn. Zoo bij voorbeeld in de eerste dagen van de Kerk in Utah, toen hare leden aldaar waren aangekomen door vele zware beproevingen en lange en afmattende reizen; in vele gevallen voor langen tijd ontstoken geweest zijnde van kerkelijke vergaderingen en het waarnemen van andere godsdienstige vormen, werd het wijselijk door President Young aangeraden, dat de leden der Kerk de getuigenis van hunne trouw aan de zaak van God zouden hernieuwen door elk hunner opnieuw te worden gedoopt. Toen daarna voortdurend andere gezelschappen van emigranten aankwamen, en dezelfde toestanden van lange reizen en ruwe ondervindingen ook in hunne gevallen van toepassing waren, en waar verder velen van hen kwamen van buitenlandsche vertakkingen van de Kerk, nog onvolkomen georganiseerd, door welke omstandigheden de werkelijke rang der leden niet gereedelijk kon worden bewezen, was deze plechtigheid van een tweeden doop ook hen toegestaan. Hoe ook echter, het was nimmer de bedoeling dat dergelijke handeling algemeen zoude worden gemaakt; veel minder dat het zoude worden ingesteld als een voorgeschreven regel van handeling in de Kerk. De Heiligen der Laatste Dagen beweren niet wederdoopers te zijn.

14. GEVALLEN VAN „WEDERDOOP" ONS IN DE SCHRIFT BESCHREVEN zijn er zeer weinige; en bij elk voorbeeld wordt het bestaan van bijzondere omstandigheden, de handeling wettigende, gereedelijk gezien. Aldus lezen we van Paulus, dat hij zekere veronderstelde discipelen te Efeze doopte, ofschoon zij alreeds gedoopt waren volgens de wijze van den doop van Johannes.[1] In dit geval echter had de apostel klaarblijkelijk, en met goede reden, het vermoeden dat de doop waarvan zij spraken, onder ongeautoriseerde handen was volbracht, of op zijn minst zonder vooafgegane behoorlijke opleiding van de candidaten; want toen hij de kracht en den invloed van hunnen doop beproefde door te vragen: „Hebt gij den Heiligen Geest ontvangen als gij geloofd hebt?"antwoordden zij hem, „Wij hebben zelfs niet gehoord of er eenen Heiligen Geest is." Verwonderd vroeg hij hen daarna, „Waarin zijt gij dan gedoopt?" en zij antwoordden „In den doop van Johannes." Maar Paulus wist, evenals ook wij weten, dat Johannes den doop der bekeering predikte door water, maar tevens altijd verklaarde dat zulks slechts eene inleiding was tot den grooteren

1.) Hand. 19 : 1-6.

doop met vuur, welke Christus brengen zoude. En daarom, met het oog op zoodanig onvoldoend bewijs aangaande de geldigheid van hunnen doop, bediende Paulus in den naam des Heeren den doop aan deze twaalf oprechte Efeziërs, waarna hij de handen op hen legde, en zij ontvingen den Heiligen Geest.

15. De doop door Christus onder de Nephieten ingsteld,[1] was in zeer uitgebreiden zin een „wederdoop"; want zooals wij alreeds hebben gezien, de leerstelling van den doop was onder het volk van af den tijd van Lehi alreeds geleerd en beoefend; en zeer zeker was Nephi, de eerste aan wien de Zaligmaker na Zijn verscheiden het bevoegde gezag verstrekte, van te voren reeds gedoopt, want hij en zijne medewerkers in de bediening waren ten zeerste ijverig geweest in het verklaren van de noodzakelijkheid van den doop.[2] Zelfs waren er in deze zaak vermoedelijk eveneens vele onjuistheden verrezen in de wijze, en misschien ook wel in den geest, van de bediening van de verordening; want de Zaligmaker, in het geven van omstandige en juiste voorschriften aangaande den vorm van den doop, berispte hen om den geest van strijd en meeningsverschil welke voorheen omtrent de verordening onder hen bestaan had.[3] De doop van dit volk werd daarom geldig gemaakt door eene gezaghebbende bediening, overeenkomstig de door God voorgeschreven manier.

16. Als bij toeval wordt onze aandacht in beslag genomen door het feit dat in deze gevallen van wederdoop onder de Nephieten, dezelfde plechtigheid werd gebruikt als bij den eersten doop, en dit wel door duidelijke onderrichtingen van den Heer, gepaard gaande met eene nadrukkelijke waarschuwing tegen meeningsverschillen. Waarom zouden de priesters in deze dagen den vorm zoeken te wijzigen om het geval te believen van een candidaat die vroeger reeds was gedoopt?

17. HET HERHAALDE DOOPEN VAN DEZELFDE PERSONEN wordt niet door de Kerk in de hand gewerkt. Het is gemakkelijk om in de dwaling te vervallen van te gelooven dat de doop een gereed middel biedt om vergeving van zonden, hoe dikwijls ook herhaald, te erlangen. Een dergelijk geloof strekt eerder om de zonde te verschoonen dan om die te verhinderen, in zooverre namelijk, dat de nadeelige gevolgen ervan zoo gemakkelijk schijnen te worden afgewend. Noch de geschreven wet van God, noch de onderrichtingen van Zijn levend Priesterschap, duiden den doop aan als een middel om vergiffenis te waarborgen bij hen die alreeds in de kudde van Christus zijn ingelijfd. Tot dezulken is de vergeving van alle zonden, mits niet tot den dood, beloofd geworden op belijdenis, en bekeering met een volledig voornemen des harten; van hen is eene herhaling van de plechtigheid van den

1.) III Nephi 11 : 21-28.

2.) III Nephi 7 : 23-26, enz.

3.) III Nephi 11 : 27-30.

doop niet verlangd geworden; en, al werden personen van dit soort ook bij herhaling gedoopt, tot hen zoude toch in geen enkel opzicht de vergeving der zonden komen, tenzij zij zich allerernstigst bekeerden. De zwakheden der sterfelijkheid, en onze neigingen tot de zonde, leiden ons voortdurend in dwaling; maar als wij bij de wateren des doops ons met den Heer verbinden, en daarna Zijne wet zoeken in acht te nemen, is Hij vol van genade om ons onze kleine overtredingen te vergeven, door ernstige en oprechte bekeering; en zonder zoodanige bekeering, de doop, hoe dikwijls ook herhaald, zoude ons niets baten.

DE DOOP VOOR DE DOODEN.

18. DEN DOOP VAN ALLEN VERLANGD. — De algemeene toepassing van de wet van den doop is alreeds overwogen. Het accoord gaan met de verordening is aangetoond geworden als te zijn noodzakelijk tot de zaligheid, en deze voorwaarde is op heel het menschdom van toepassing. Nergens in de Schriften is in betrekking hiermede een verschil gemaakt tusschen de levenden en de dooden. De dooden zijn zij die in sterfelijkheid op de aarde hebben geleefd; de levenden zijn stervelingen welke nog de verordineerde verandering die wij dood noemen, moeten passeeren. Allen zijn kinderen van denzelfden Vader, en allen zullen worden geoordeeld, en beloond of gestraft, door dezelfde nimmer falende gerechtigheid, met dezelfde tusschenkomst van liefderijke genade. Christus verzoenend offer werd aangeboden, niet alleen voor de enkelen die op de aarde woonden tijdens Hij in het vleesch verkeerde, noch voor hen die in sterfelijkheid geboren zouden worden na Zijnen dood, maar voor alle inwoners der aarde hetzij toen reeds geweest, die toen waren, of die in de toekomst nog te komen stonden. Hij was van den Vader verordineerd om eenen rechter te zijn van beiden, de levenden en de dooden.[1] Hij is de Heer van levenden en dooden gelijk,[2] zooals de mensch spreekt van dood en levend, ofschoon voor Hem allen in denzelfden toestand dienen te worden geplaatst; één enkele klasse zal er slechts zijn, want voor Hem zijn allen levend.[3]

19. HET EVANGELIE NOG AAN VELEN ONBEKEND. Van de menigten der menschelijke wezens welke op aarde hebben bestaan, hebben weinigen slechts gehoord, en nog weiniger de wet van het Evangelie gehoorzaamd. In den loop der wereldgeschiedenis zijn er lange tijdperken geweest van geestelijke duisternis, als wanneer het Evangelie niet op aarde gepredikt werd; en wanneer er geene gezaghebbende vertegenwoordiger van den Heer was, in de zaligmakende verordeningen van het koninkrijk een ambt bekleedende. Dergelijke toestand echter heeft nimmer bestaan tenzij

1.) Hand. 10 : 42; II Tim. 4 : 1; I Petr. 4 : 5.
2.) Rom. 14 : 9.
3). Luc. 20 : 36, 38.

als het gevolg van het ongeloof en de eigenzinnigheid van het volk. Waar het menschdom bij voortduur de paarlen der waarheid in het stof ging vertreden, en de dragers der juweelen te vermoorden en te verscheuren trachtte, zonder rechtvaardigheid noch genade, daar zijn deze schatten des hemels weggenomen geworden, totdat een geslacht kon worden verwekt wat deze dingen meer waardeerde en op prijs ging stellen. Gevoegelijk kan de vraag worden gesteld, wat de voorzorgen zijn, in de staathuishoudkunde van God, gemaakt voor de eventueele zaligheid van hen die dusdanig de eischen en verlangens van het Woord hebben verwaarloosd, alsmede voor hen die nimmer de boodschap van het Evangelie hebben gehoord?

20. Overeenkomstig de sectarische dogma's welke onder velen aan de zoogenaamde Christen-secten gedurende de somberheid van den geestelijken nacht hebben geheerscht, en welke nog ten ijverigste worden verkondigd, zal nimmer eindigende straf en boete, of oneindige volheid van zaligheid, onveranderlijk in soort of graad, het lot zijn van iedere ziel; de uitspraak daarvan in overeenstemming gemaakt met den toestand van den geest ten tijde van den lichamelijken dood; een leven van zonde alsdan geheel wegcijferende door eene sterfbedbekeering; en een eerbaar bestaan, wanneer niet gekenmerkt door de ceremoniën der ingestelde secte, gevolgd wordende door de kwellingen der hel, zonder hoop op uitkomst. Zulk een geloof staat gelijk met de vreeselijke ketterij welke de verdoemenis verkondigd van onschuldige zuigelingen die niet besprenkeld zijn geworden door het veronderstelde gezag van den mensch.

21. Het is profaan dergelijke grillen en wraakgierigheid der Goddelijke natuur toe te schrijven. In de rechtvaardigheid van God zal geene ziel worden verdoemd onder eenige wet welke hem niet is bekend gemaakt. Het is waar, eeuwige straf is vastgesteld geworden als het lot van den booze; maar de ware meening van deze vreeselijke uitdrukking is door den Heer zelf gegeven geworden:[1] eeuwige straf is Gods straf, eindelooze straf is Gods straf, want „Eindeloos" en „Eeuwig" zijn onder Zijne namen, en de woorden zijn omschrijvingen van Zijne eigenschappen. Geene ziel zal in de gevangenis worden gehouden of voortdurend in kwelling over en na den tijd, vereischt om de noodige verandering te bewerkstellingen en de rechtvaardigheid te voldoen, tot welk doeleinde alleen de straf wordt opgelegd. En niet één zal worden toegestaan eenig koninkrijk der heerlijkheid in te gaan, waarop hij, door gehoorzaamheid aan de wet, geene aanspraak heeft.

22. HET EVANGELIE GEPREDIKT AAN DE DOODEN. — Het is dan duidelijk dat het evangelie in de geestenwereld moet worden verkondigd; en dat in een dergelijk werk is voorzien, bewijzen de Schriften overvloedig. Petrus, de zending van zijnen

1.) Zie bladz. 50; Leer en Verb. 19 : 10-12.

Verlosser beschrijvende, verklaarde deze waarheid aldus: — „Want hiertoe is ook den dooden het evangelie verkondigd geworden, opdat zij wel zouden geoordeeld worden naar den mensch in het vleesch, maar leven zouden naar God in den geest."[1] De plechtige inwijding van dit werk onder de dooden werd bewerkstelligd door Christus in den tijd tusschen Zijnen dood en opstanding. Terwijl zijn lichaam in het graf lag, bediende Zijnen geest de geesten van de afgestorvenen: — „In denwelken Hij ook, henengegaan zijnde, den geesten, die in de gevangenis zijn, gepredikt heeft, die eertijds ongehoorzaam waren, als de lankmoedigheid Gods eenmaal verwachtte in de dagen van Noach, als de ark toebereid werd, waarin weinige, dat is acht, zielen behouden werden door het water."[2]

23. Andere schriftuurplaatsen ondersteunen het beginsel, dat Christus in een ontlichaamden staat verkeerende, niet ging naar de plaats die gewoonlijk met den term „Hemel" wordt aangeduid, — de verblijfplaats van Zijnen Vader, maar werkende was onder de dooden, welke Zijne bediening zoozeer behoefden. Een van de boosdoeners die den kruisdood aan Zijne zijde onderging, verkreeg door zijne nederigheid, van den stervenden Zaligmaker de belofte, „Heden zult gij met Mij in het Paradijs zijn."[3] Toch echter verklaarde drie dagen na dien de Heer, — toen een opgestaan Wezen, — aan de treurende Magdalena, „Ik ben nog niet opgevaren tot Mijnen Vader."[4]

24. Waar het behoorlijk en juist werd geacht dat het evangelie tot de geesten, welke in de dagen van Noach ongehoorzaam waren geweest, gebracht werd, is het daar niet redelijk de gevolgtrekking te maken dat gelijke gelegenheden ook gesteld zullen worden binnen het bereik van anderen die het woord op verschillende tijden hebben verwaarloosd? Want, dezelfde geest van veronachtzaming en ongehoorzaamheid, die den tijd van Noach kenmerkte, heeft altijd bestaan.[5] En verder, waar in het plan van God voorzorgen zijn gemaakt voor de redding van den moedwilligen ongehoorzame, of voor hen die daadwerkelijk de waarheid smadelijk verwerpen, kunnen wij daar gelooven, dat nog grootere menigte van geesten, die nimmer het evangelie hebben gehoord, voor eeuwig in eenen toestand van straf zullen worden gelaten? Neen; God heeft besloten dat zelfs de heidennatiën, en zij die geene wet kenden, verlost zullen worden.[6] De goede gaven van den Vader zijn niet begrensd tot deze sfeer van handeling, maar zullen in rechtvaardigheid door heel de eeuwig-

---

1.) I Petr. 4 : 6.
2.) I Petr. 3 : 19-20.
3.) Luc. 23 : 39-43.
4.) Joh. 20 : 17.
5.) Luc. 17 : 26.
6.) Leer en Verb. 45 : 54.

heid heen worden verspreid en geschonken. Aan allen die het woord van God in dit leven verwerpen zal de straf ten deel vallen, toebereid voor zulke daden; maar nadat de schuld betaald is geworden zullen de kerkerdeuren worden geopend, en de geesten, eens tot lijden gedoemd, maar thans gekuischt en rein, zullen voortkomen om aan de heerlijkheid deel te nemen, voor hun soort toebeschikt.

25. HET WERK VAN CHRISTUS ONDER DE DOODEN WAS VOORSPELD. — Eeuwen voor dat Christus in het vleesch kwam, verheugden de profeten zich in de kennis er van dat door Hem de zaligheid zoowel tot de dooden als tot de levenden zoude worden gebracht. Sprekende over het oordeel wat over de trotschen en hoovaardigen der aarde zoude worden gebracht, verklaart Jesaja: „En zij zullen samen vergaderd worden, gelijk de gevangenen in eenen put, en zij zullen besloten worden in eene gevangenis, maar na vele dagen weder bezocht worden."[1] Dezelfde groote profeet getuigt aldus van het werk van den komenden Verlosser; Hij was „om te openen de blinde oogen, om de gebondenen uit te voeren uit de gevangenis, en uit het gevangenhuis die in duisternis zitten."[2] En David, de geinspireerde muziek zingende aangaande de verlossing uit het graf, roept uit: „Daarom is mijn hart verblijd, en mijne eer verheugt zich; ook zal mijn vleesch zeker wonen. Want Gij zult mijne ziel in de hel niet verlaten; Gij zult niet toelaten, dat uw Heilige de verderving zie. Gij zult mij het pad des levens bekend maken; verzadiging der vreugde is bij Uw aangezicht; liefelijkheden zijn in Uwe rechterhand, eeuwiglijk."[3]

26. HET WERK DER LEVENDEN VOOR DE DOODEN. — De verlossing der dooden zal worden bewerkstelligd in strikte overkomst met de wet van God, welke geschreven is in rechtvaardigheid, en door genade is omlijst. Het is voor elke geest, hetzij in het vleesch, of onbelichaamd, gelijkelijk onmogelijk zelfs de belofte te verkrijgen van eeuwige heerlijkheid, anders dan op voorwaarde van gehoorzaamheid aan de wetten en verordeningen van het Evangelie. En, evenals de doop noodzakelijk is voor de zaligheid van de levenden, is hij gelijkerwijs onvermijdelijk voor de verlossing van de dooden. Dit was bekend bij de Heiligen van ouds, en vandaar dat de leerstelling van den doop voor de dooden onder hen werd onderwezen. In eenen brief gericht aan de Heiligen van Corinthe, verklaarde Paulus de beginselen der opstanding, waarbij de lichamen van de gestorvenen uit de graven zullen worden voortgebracht. „De eersteling Christus, daarna die van Christus zijn," en als een bewijs dat deze leerstelling van de opstanding, in het Evangelie zooals zij het hadden ontvangen en betuigd, was begrepen,

---

1.) Jes. 24 : 22.
2.) Jes. 42 : 6-7.
3.) Ps. 16 : 9-11.

vroeg de apostel: „Anders wat zullen zij doen, die voor de dooden ook gedoopt worden, indien de dooden ganschelijk niet opgewekt worden? Waarom worden zij voor de dooden ook gedoopt?"[1] Deze woorden zijn klaar en helder, en het feit dat zij zonder eenige verklaring of verduidelijking worden voorgesteld, bewijst dat het beginsel van den doop voor de dooden, door het volk, aan wien de brief gericht was, werd verstaan.

27. De noodzakelijkheid van plaatsvervangend werk wordt hier aangetoond, — de levenden werkende ten behoeve van de dooden; de kinderen voor hunne voorouders datgene doende wat buiten de macht der laatsten ligt om het voor zichzelven te doen. Vele en onderscheiden zijn de verklaringen, vertolkt door de dwalende menschelijke wijsheid omtrent dit duidelijk gezegde van Paulus; maar de eenvoudige en ernstige zoeker naar waarheid vindt slechts weinig moeite om de bedoeling te begrijpen. In de woorden, welke den slotzin vormen van het Oude Testament, voorspelde de profeet Maleachi het groote werk wat gedurende de laatste dagen ten behoeve der afgestorvenen zoude worden gedaan: „Ziet, Ik zende ulieden den profeet Elia, eer dat die groote en die vreeselijke dag des Heeren komen zal. En hij zal het hart der vaderen tot de kinderen wederbrengen, en het hart der kinderen tot hunne vaderen; opdat Ik niet kome, en de aarde met den ban sla."[2] Onder velen van de bestudeerders van den Bijbel is het een gangbaar geloof, dat deze profetie betrekking had op de geboorte en de bediening van Johannes den Dooper,[3] waarop inderdaad de geest en de macht van Elias rustte en verbleef, zooals de engel had voorspeld.[4] Wij bezitten echter geen verslag ervan dat Elia aan Johannes bediende, en bovendien waarborgen de resultaten van de bediening aan den laatsten niet de gevolgtrekking dat de profetie in hem hare volle voltooing vond.

28. Wij moeten daarom onzen blik wenden naar een lateren datum in de geschiedenis der wereld voor eene vervulling van Maleachi's voorspelling. Op den 21sten September 1823, ontving Joseph Smith[5] bezoek van een hemelsch Wezen, welke zichzelven aandiende als Moroni, gezonden van uit de tegenwoordigheid des Heeren. In den loop van zijne onderwijzingen aan den uitverkoren jongeling, haalde deze hemelsche persoon de profetie aan van Maleachi, waarnaar alreeds is verwezen, maar in eene taal eenigszins verschillend van, en zeer zeker helderder en krachtiger dan zooals zij verschijnt in de algemeene vertaling van de Schriften. De lezing van den engel is als volgt: „Want zie, de dag komt die branden zal als eenen oven, en al de trotschen, ja

1.) I Cor. 15 : 29.
2.) Mal. 4 : 5-6.
3.) Matth. 11 : 14; 17 : 11; Mark. 9 : 11; Luc. 1 : 17.
4.) Luc. 1 : 17; Leer en Verb. 27 : 7.
5.) Zie bladz. 8.

allen die boosheid doen, zullen als stoppel branden, want hij die komt zal hen verbranden, zegt de Heer der Heirscharen, dat het hen geenen wortel noch tak laten zal. Zie Ik zal aan u het Priesterschap openbaren door de hand van Elia den profeet, vóór de komst van dien grooten en vreeselijken dag des Heeren. En hij zal in de harten der kinderen de belofte planten, tot de vaderen gemaakt, en de harten der kinderen zullen zich naar de vaders keeren; want, was het niet zoo, dan zou de heele aarde bij Zijne komst geheel en al verloren zijn." [1]

29. In eene glorievolle openbaring aan Joseph Smith en Oliver Cowdery, gegeven in den Kirtland Tempel, den 3den April 1836, verscheen daar aan hen de profeet Elia, de profeet dewelke zonder den dood te smaken, in den hemel was opgenomen; hij verklaarde tot hen: „Ziet, de tijd is nu gekomen, waarvan door den mond van Maleachi was gesproken, getuigende dat hij (Elia) zou gezonden worden vóór de groote en vreeselijke dag des Heeren komen zou, om de harten der vaderen tot de kinderen te keeren, en de kinderen tot de vaderen, opdat de geheele aarde niet met eenen vloek zou geslagen worden. Daarom zijn de sleutelen dezer bedeeling in uwe handen toevertrouwd, en hierdoor moogt gij weten, dat de groote en vreeselijke dag des Heeren nabij is, zelfs voor de deur." [2]

30. DE VADEREN EN DE KINDEREN WEDERKEERIG AFHANKELIJK. — Een van de groote beginselen, ten grondslag liggende aan de leerstelling der zaligheid van de afgestorvenen, is die der wederkeerige afhankelijkheid van de vaders en de kinderen. Zooals de profeet Joseph den Heiligen leerde,[3] was het enkel omreden de daarstelling van eene verbindende schakel tusschen de gestorven vaderen en de levende kinderen, dat de aarde niet met eenen vloek getroffen werd. Het plan van God bepaalt, dat noch de vaderen, noch de kinderen alleen volmaakt kunnen worden; en de noodzakelijke vereeniging wordt teweeggebracht door den doop en de daarmede verbonden verordeningen, voor de dooden. De wijze waarop de harten der kinderen en die der vaderen tot elkander worden gebracht, wordt door deze Schriftuurplaatsen duidelijk gemaakt. Zoodra de kinderen leeren, dat zonder de hulp van hunne voorouders zij niet de volmaking kunnen bereiken, zullen voorzeker hunne harten zich openen, hun geloof zal ontvlammen, en goede werken voor de verlossing hunner dooden zullen worden ondernomen; en de afgestorvenen, van de predikers van het Evangelie onder hen leerende, dat zij op hunne kinderen als plaatsvervangende zaligmakers moeten vertrouwen, zullen er naar trachten om hunne nog steeds sterfelijke vertegenwoordigers met geloof en gebed te ondersteunen, voor de volmaking van deze werkers der liefde.

1.) Vergelijk met Mal. 4 : 1, 5 en 6.

2.) Leer en Verb. 110 : 13-16.

3.) Leer en Verb. 128 : 18; zie eveneens dit geheele hoofdstuk, alsmede afdeeling 127.

31. En de liefde, welke eene macht is op zich zelve, wordt aldus versterkt en bekrachtigd. Afgezien van de aandoeningen welke de ziel in beweging brengen door de aanwezigheid van Goddelijke krachten, zijn er weinig gevoelens die sterker en zuiverder zijn dan de liefde voor onze verwanten. De hemel zoude niet aan onze wenschen voldoen zoo familie-liefde daar onbekend was.[1] De genegenheid zal daar van het aardsche type enkel verschillen, door dat zij dieper, sterker en zuiverder is. En zoo kunnen door de genade van God, Zijne dwalende, sterfelijke kinderen, die op aarde den naam van Christus op zich hebben genomen, elk in beperkten kring eenen zaligmaker worden in het huis van hunne vaderen, en dat wel door plaatsvervangend werk en offerande, gedaan in ootmoed, en, zooals voorgesteld in de verordening van den doop, als een zinnebeeld van den dood, de begrafenis, en de opstanding van den Verlosser.

32. HET WERK VOOR DE DOODEN IS TWEEVOUDIG. — Tenzij de aanvulling en den tegenhanger aan de andere zijde van het graf, zou datgene wat op aarde wordt volbracht, onvolkomen zijn. Het zendingswerk, waardoor de verkondiging van het Evangelie aan de geesten der afgestorvenen wordt gebracht, gaat aldaar steeds voort, waardoor zij, — de geesten — aldus leeren van het werk ten hunnen behoeve op aarde gedaan. Welke heerlijke mogelijkheden betreffende de doeleinden des Heeren worden ons aldus in 't vooruitzicht gesteld! Hoe wordt de genade van God verheerlijkt door deze bewijzen van Zijne liefde! Hoe dikwijls zien wij niet vrienden en geliefden, die wij onder de besten en edelsten der aarde achtten, schijnbaar trots de macht van het geloof, en de bedieningen van het Priesterschap van God, door den zeis des doods weggemaaid! Toch echter, wie van ons kan zeggen, of deze geesten, die zoogenaamd van ons zijn gegaan, niet noodig waren in het werk der verlossing aan de andere zijde, predikende misschien het Evangelie aan de geesten van hunne voorvaderen, waar anderen van dezelfde familie, arbeidende zijn in een soortgelijk werk op aarde?

33. Zoover als de Goddelijke wil is geopenbaard geworden, wordt er verlangd dat de uitwendige verordeningen, dezulken als den doop in het water, het opleggen der handen voor de uitstorting van den Heiligen Geest, en de hoogere gaven welke volgen, op aarde in acht worden genomen; eene behoorlijke vertegenwoordiger in het vleesch handelende als gevolmachtigde voor de dooden. De resultaten van zulk werk dienen aan God te worden overgelaten. Er kan niet worden verondersteld dat door deze verordeningen de afgestorvenen in eenig opzicht gedwongen zullen worden de verplichting te aanvaarden, noch dat zij in het minst in de beoefening van hunnen vrijen wil verhinderd zullen zijn. Zij zullen het aannemen of verwerpen, in overeenstemming

1.) Zie Aanteekening 4.

met hunnen toestand van ootmoed of vijandschap met betrekking tot de Goddelijke dingen; maar het werk alzoo op aarde voor hen gedaan, zal hun ten goede komen, wanneer gezonde argumenten en redenen, hen hunnen waren toestand hebben doen zien.

Tempelen.

34. TEMPELEN EN ANDERE HEILIGE PLAATSEN worden verlangd voor het volbrengen van deze heilige verordeningen. Waar ooit eene organisatie van het Priesterschap op aarde heeft bestaan, heeft de Heer de toebereiding verlangd van voor Zijn gebruik geschikte plaatsen, alwaar de plechtigheden van Zijne Kerk kunnen worden volbracht. Het is enkel slechts behoorlijk dat een dergelijk gebouw het resulaat zoude zijn van de allerbeste pogingen van het volk, in zooverre als het door hen wordt gemaakt als een offer tot den Heere. In ieder tijdperk der wereld is het uitverkoren volk een tempel-bouwend volk geweest. Kort na Israëls verlossing uit de slavernij van Egypte, beval de Heer het volk, Zijnen naam een heiligdom te bouwen, waarvan Hij het bestek omstandig verklaarde. Ofschoon dit slechts eene tent was, was zij in het oog loopend prachtig gemeubeld en ingericht; het beste van de bezittingen des volks voor den bouw en de samenstelling ervan gebruikt zijnde.[1] En de Heer nam dit offer van Zijn dolend volk aan, door Zijne heerlijkheid er in te doen aanschouwen, en Zich zelven daarin te openbaren.[2] Toen het volk zich in het beloofde land had nedergezet, werd den Tabernakel der samenkomst eene meer bestendige rustplaats gegeven,[3] maar bleef hij geëerd om zijn geheiligd doeleinde, totdat hij door den tempel van Salomo als het heiligdom des Heeren, werd opgevolgd.

35. Dezen tempel, een der prachtigste gebouwen ooit door den mensch voor een heilig doeleinde opgericht, werd met indrukwekkende plechtigheden ingewijd; zijnen glans was echter van korten duur; want binnen veertig jaar van af den tijd van zijne voltooing ging zijne glorie tanen, en ten laatste werd hij een prooi der vlammen. Nadat de Joden van hunne gevangenschap waren teruggekeerd, werd er eene gedeeltelijke herstelling begonnen, en door den vriendelijken invloed van Cyrus en Darius, werd de tempel van Zerubabel ingewijd.[4] Dat de Heer deze poging van Zijn volk om een heiligdom voor Zijnen naam te handhaven, aanvaarde, wordt volkomen aangetoond door den geest die zijne dienaren aanspoorde, onder dewelke waren, Zacharia, Haggaï en Maleachi. Dezen tempel bleef bijna vijf eeuwen bestaan, waarna, slechts enkele jaren vóór de geboorte van den Zaligmaker, eene restauratie der stichting begon onder den goddeloozen Herodes

1.) Ex 25: 35 : 22.
2.) Ex. 40 : 34-38.
3.) Jozua 18 : 1.
4.) I Kon. 6 ; 8.

de Groote, en de term „Tempel van Herodes" verscheen in de geschiedenis.[1] De val van dezen tempel begon reeds ten tijde der kruisiging, en in het jaar 70 na Christus, werd de verwoesting van het gebouw voltooid door Titus.

36. TEMPELEN VAN DEN NIEUWEREN TIJD: — Van af dien tijd tot op de tegenwoordige bedeeling zijn geene andere tempelen meer op het oostelijke vasteland opgericht geworden. Weliswaar zijn er imposante stichtingen verrezen voor den eeredienst, maar een kolossaal gebouw is daarom nog niet noodwendig eenen tempel. Een tempel is meer dan een kerkgebouw, meer dan een vergaderhuis, een tabernakel, of eene synagoge; het is eene plaats in het bijzonder toebereid door wijding aan den Heer, en door Zijne aanneming bijzonder gekenmerkt, voor de volbrenging der verordeningen behoorende tot het Heilig Priesterschap. De Heiligen der Laatste Dagen, getrouw aan de kenmerken van de van God gekozenen,[2] zijn van af het begin een tempelbouwend volk geweest. Slechts enkele maanden na de orgenisatie der Kerk in de tegenwoordige bedeeling, sprak de Heer met betrekking tot eenen tempel welke gebouwd moest worden.[3] In Juli, 1831, wees de Heer eene plek aan in Independence, Missouri, als het bouwterrein voor eenen toekomstigen tempel;[4] het werk der inrichting hieromtrent echter is nog niet voltooid, zooals dat eveneens het geval is met het tempelterrein te Far-West, waarvan de hoeksteen den 4den Juli 1838, gelegd werd.

37. In de tegenwoordige bedeeling zijn er alreeds zes tempelen verrezen en ingewijd, in ieder waarvan heilige verordeningen zijn bediend geworden, — de tempels namelijk te Kirtland, Ohio; Nauvoo, Illinois; St. George, Logan, Manti, en Salt-Lake-City, in Utah. De tempels te Kirtland en Nauvoo zijn opgegeven geworden, aangezien de Heiligen westwaarts werden gedreven voor de woede van goddelooze benden; en de Nauvoo-tempel is afgebroken en neergehaald. De tempelen in Utah zijn tot op heden voor den dienst des Heeren bewaard gebleven; en den omvang en het grootsche van het werk binnen hunne heilige grenzen volbracht, spreekt van de genadige aanvaarding door den Heer, tot wiens naam zij zijn verrezen, en van den voortduur der Goddelijke gunst jegens hen en het volk. In deze heilige plaatsen is het werk van de verlossing der dooden, en het beschenken der levenden, in ononderbroken vooruitgang.

1.) Ezra 1, 3, 6.

2.) Leer en Verb. 124 : 39.

3.) Leer en Verb. 36 : 8.

4.) Leer en Verb. 57 : 3.

AANTEEKENINGEN.

1. HET GEBRUIK VAN HET WOORD „DOOP" IN OUDE TIJDEN. — De volgende voorbeelden doen de algemeene beteekenis zien, verbonden aan den Griekschen term waaraan ons woord „doop" is ontleend. In elk der onderscheidene gevallen wordt het idee van onderdompeling duidelijk bedoeld: (Zie voor deze en andere voorbeelden, *„Millennial Star"* vol. 21, p. 687—8.)

Polybius, een geschiedschrijver, gedurende de tweede eeuw vóór Christus in aanzien, gebruikt de volgende uitdrukkingen.— In het beschrijven van eene zeeslag tusschen de Carthaagsche en Romeinsche vloten op de kusten van Sicilië, zegt hij: „Wanneer iemand hunner door den vijand in verdrukking kwam, trok men zich in veiligheid terug door vlug de open zee in te zeilen, en dan rond te draaien en diegene der vervolgers aan te vallen die zich vooraan bevond; ze beschoten hen dan zeer dikwijls en „doopten" velen van hunne schepen". — Boek 1, hoofdst. 51.

Dezelfde schrijver verwijst aldus naar het doortrekken van de Romeinsche soldaten der rivier Trebia. „Toen de rivier Trebia, welke van wege den regen die er gevallen was, boven hare gewone hoogte was gestegen, — gepasseerd moest worden, trok de infanterie daar met moeite over, tot op de borst toe „gedoopt wordende." Boek III hoofdst. 72.

Een groote ramp beschrijvende welk de Romeinsche schepen te Syracuse overkwam, zegt Polybius: „Sommigen werden omvergeworpen, maar het grootste aantal, wier voorsteven als 't ware van eene hoogte werd afgeworpen, werden „gedoopt" en geraakten vol met zeewater."

Strabo, die leefde gedurende den tijd van Christus, gebruikte den term „doopen" in denzelfden zin. Hij omschreef als volgt een instrument wat bij het visschen werd gebruikt: — „En als het in de zee valt is het niet verloren, want het is van eiken- en dennenhout samengesteld, zoodat zelfs, wanneer het eikenhout door zijne zwaarte „gedoopt" wordt, het overblijvende gedeelte drijft, en gemakkelijk is te ontdekken."

Strabo verwijst naar de drijfkracht van zekere wateren, welke dezelfde eigenschappen bezitten als zout water: — „Zij hebben den smaak van zout water, maar zijn van eenen anderen aard, want zelfs personen die niet kunnen zwemmen, zijn niet in staat er in „gedoopt" te worden, maar drijven als een stuk hout op de oppervlakte."

Verwijzende naar een zoute bron in Tatta, zegt dezelfde schrijver, „Zóó gemakkelijk vormt het water een korst rondom alles wat er in „gedoopt" wordt, dat zoo wanneer men een ronde mat van biezen er in neerlaat, men kransen van zout op zal halen."

Sprekende van een soort pik van het meer Sirbonis, zegt Strabo: — „Het zal op de oppervlakte drijven omreden de eigenschap van het water, hetwelk zooals wij zeiden, van zoodanigen aard is, dat het het zwemmen overbodig maakt, en als iemand er op loopt, wordt hij niet „gedoopt."

Dio Cassius, sprekende over de gevolgen van een geweldigen storm nabij Rome, zegt „De schepen die zich in den Tiber bevonden, en dicht bij de stad voor anker lagen aan de mond van de rivier, werden „gedoopt."

Dezelfde schrijver zinspeelt aldus op het lot van sommigen van Curio's soldaten terwijl ze vluchtende waren voor de geweldenarijen van Juba: — „Velen van deze vluchtelingen kwamen om, sommigen neergeslagen zijnde bij hunne pogingen om aan boord van de schepen te komen, en anderen, reeds in de booten zijnde, werden door hunne — der booten — zwaarte „gedoopt."

Zinspelende op het lot der Bizantijnen die het beleg poogden te ontkomen door naar de zee te vluchten, zegt hij, „Sommigen van dezen werden door de vreeselijke hevigheid van den wind „gedoopt."

2. DE DOOP ONDER DE GRIEKEN. — „Het Grieksche volk moet hun eigen taal beter verstaan dan de vreemdelingen, en zij hebben het woord doop altoos verstaan

in dien zin, dat er in- of onderdompeling mede werd aangeduid; en daarom hebben zij van af hunne eerste omhelzing van het Christendom tot op dezen dag altijd gedoopt, en doopen nog door onderdompeling." *Robinson*.

3. VROEGERE VORM VAN CHRISTELIJKEN DOOP. — De geschiedenis voorziet in breedvoerig bewijs dat in de eerste eeuw na den dood van Christus, de doop enkel door onderdompeling werd bediend. Tertullianus verwijst aldus naar de onderdompelings-ceremonie, gewoon in zijne dagen: — „Het maakt geen verschil of iemand gewasschen wordt in de zee, dan wel in een poel, in eene rivier of in een bron, in een meer of in een kanaal; noch is er eenig verschil tusschen hen die Johannes doopte in de Jordaan, en zij die door Petrus gedoopt werden in den Tiber. **** Wij zijn ondergedompeld in het water."

De volgenden zijn slechts enkele weinigen van de voorbeelden voorhanden. (Zie *„Millennial Star"* vol 21. p. 769—770.)

Justin Martyr beschrijft de plechtigheid zooals die door hem zelven in toepassing werd gebracht. Eerst de voorbereidende ondervraging van den candidaat omschijvende, gaat hij voort, „Nadat zij door ons naar eene plaats geleid zijn alwaar water is, werden zij met die soort van wedergeboorte wederom geboren, waardoor ook wij zelven eveneens opnieuw werden geboren. Want in den naam van God, den Vader en Heer van allen, en van Jezus Christus, onzen Zaligmaker, en van den Heiligen Geest, werd de onderdompeling volbracht, omreden de Christus aldus heeft gezegd, „Tenzij iemand wederom geboren wordt, hij kan het koninkrijk der hemelen niet ingaan."

Bisschop Bennet zegt aangaande de handelwijze van de eerste Christenen: — „Zij leidden hen in het water, en legden hen in het water neer zooals een mensch in het graf wordt gelegd; en dan zeiden zij deze woorden „ik doop (of wasch) u in den naam van den Vader, Zoon, en Heilige Geest;" daarna deden zij hen wederom oprijzen, en schoone onderkleeren werden hen aangetrokken, waarvan de spreekwijze ontstond, van in den dood van Christus gedoopt te zijn, of, met Hem begraven te zijn door den doop in den dood, of, van onze verrijzenis met Christus, en van ons aandoen van den Heer Jezus Christus, van het afleggen van den ouden mensch, en het aandoen van den nieuwen mensch."

„Er bestaat geen twijfel dat de apostelen diegenen die zij doopten, onderdompelden. ***** En dat de oude Kerk hun voorbeeld volgde, wordt zeer klaarlijk bewezen door ontelbare getuigenissen van de vaderen." *Vossius*,

„Den persoon als 't ware begravende, en hem doopende in het water, en hem opnieuw er uit doende verrijzen, was zonder kwestie oudtijds de meest gebruikelijke gewoonte." *Aartsbisschop Secker.*

„Onderdompeling" was de gebruikelijke gewoonte waarmede in de vroegere Kerk den doop werd bediend. **** De onderdompeling was ongetwijfeld eene gewone wijze om den doop te bedienen, en werd niet ter zijde gezet toen de kinderdoop heerschte. **** De besprenkeling nam trapsgewijze de plaats in van de onderdompeling, zonder eenige formeele verzaking van de laatste." *Canon Farrar.*

4. DE VADERS EN DE KINDEREN: „Van de openbaring in onze dagen van den doop voor de dooden kan worden gezegd, een nieuw tijdperk in de geschiedenis van ons geslacht te hebben daargesteld. Ten tijde dat de profeet Joseph Smith deze openbaring ontving, was in het Christendom het geloof algemeen dat met den dood de bestemming der ziel onherroepelijk en voor alle eeuwigheid werd vastgesteld. Zoo niet beloond met eindeloos geluk, dan was eindelooze kwelling, buiten alle mogelijkheid van verlossing of verandering, haar oordeel. De afschuwelijke en monsterachtige leerstelling, zoo geheel verschillend met elk element der Goddelijke rechtvaardigheid, dat de heidensche volkeren, welke zonder eene kennis van den waren God, en van de verlossing door Zijnen Zoon Jezus Christus uitgewerkt, gestorven zijn, allen voor eeuwig naar de hel zouden worden verwezen, — werd algemeen geloofd. Het geloof aangaande dit punt wordt toegelicht door het antwoord van een zekeren bisschop, op de ondervraging daaromtrent door den koning der Franken, toen hij, — de koning — bijna gereed was om zich aan den doop, onder de handen van den bisschop, te onderwerpen. De koning was een heiden, maar had besloten den vorm van godsdienst, toen Christendom genoemd, aan te nemen. De gedachte kwam bij hem op, dat als de doop tot zijne zaligheid noodig was, wat dan wel van zijne dierbare voorvaderen was geworden, die als heidenen waren gestorven? Deze gedachte legde den grond voor eene vraag daaromtrent, welke hij tot den bisschop richtte. De prelaat, minder politiek dan velen van zijne secte, verklaarde hem kortweg dat die naar de hel waren gegaan. „Dan bij Thor, wil ik daar met

hen heengaan." — zei de koning, waarop hij weigerde den doop te aanvaarden, of een Christen te worden." Geo. Q. Gannon's *„Life of Joseph Smith."* p.510.

5. TEMPELEN EN ANDERE HEILIGE PLAATSEN. — „Toen de Heer Israël uit Egypte bracht, besloten om dat volk eene natie tot Zichzelven te maken, verlangde Hij van hen, zoo spoedig als zij aangekomen waren op eenen veiligen afstand van de hen omringende volkeren, eenen tabernakel te bouwen, welke somtijds den Tempel wordt genoemd, en waarin Hij zekere verordeningen en regelen kon instellen voor hun geleide en ten behoeve van hunnen eeredienst. Dezen tabernakel, gemaakt bij het begin van hunnen pelgrimstocht door de woestijn, was draagbaar en vervaardigd van het beste en kostelijkste materiaal binnen hun bereik; en een van de stammen was terzijde gezet om de zorg ervoor, alsmede voor de aanhangsels ervan, te aanvaarden. Zulks is altoos het doeleinde geweest van den Heer. De Heer stelde zich hiermede tevreden gedurende hunne reis, en ook in het beloofde Kanaän, totdat gepaste weelde Salomo in staat stelde eenen prachtigen Tempel te doen verrijzen op den berg Moria, sedert dien „den Heuvel Zions" genoemd, waarnaar heel Israël jaarlijks kwam om te aanbidden, of om de samenkomst bij te wonen. De Heer heeft ons ingelicht (Leer en Verb. 124 : 39) dat Zijn volk altoos geboden is om Tempelen, of heilige plaatsen, tot eer van Zijnen heiligen naam te bouwen. Dit verklaart waarom wij in het Boek van Mormon van zoovele schoone Tempelen lezen, opgericht geweest zijnde op het vasteland van Amerika. Eveneens verklaart het waarom de profeet Joseph Smith reeds zoo vroeg de wording van eenen Tempel onderwees in elke belangrijke nederzetting van de Heiligen." *Compendium.* F. D. Richards and J. A. Little, pp. 301-302. Raadpleegt Ex. 25-28; 1 Kon. 6-8; Ezra 6; II Nephi 5 : 16, en vergelijk Jacob 1 : 17; 2 : 2-11; Mosia 1 : 18; 2 : 6-7; Alma 16 : 13; 23 : 2; 26 : 29; Helaman 3 : 9; 10 : 8; Leer en Verb. 1 : 7-9; 84 : 3-5, 31; 97 : 10; 124 : 29-51, 55; Zie eveneens *„Temples"* J. M. Sjodahi, Salt-Lake-City, 1892. Zie *„The House of the Lord, a study of Holy Sanctuaries, Ancient and Modern,"* door James E. Talmage, Salt-Lake-City, 1909.

LEZING VIII.

DE HEILIGE GEEST.

Artikel 4. — Wij gelooven dat de eerste beginselen en verordeningen van het Evangelie zijn: **** (4) Het opleggen der handen voor de gave des Heiligen Geestes.

1. DE HEILIGE GEEST BELOOFD. — Johannes den Dooper, in de woestijn bekeering en den doop door het water verkondigende, voorspelde een tweeden, hoogeren doop, welken hij kenmerkte als zijnde met vuur en den Heiligen Geest; dezen doop zou zijne bediening volgen,[1] en gegeven worden door dien Machtiger, wiens schoenen te ontbinden, de Dooper zichzelven beschouwde als onwaardig te zijn. Dat de drager van dit voortreffelijk gezag niemand anders was dan de Christus, wordt bewezen door het plechtig getuigenis van Johannes: — „Zie het Lam Gods. **** Deze is het, van welken ik gezegd heb: Na mij komt een man die voor mij geworden is **** En ik kende Hem niet; maar die mij gezonden heeft, om te doopen met water, die had mij gezegd: Op welken gij den Geest zult zien nederdalen, en op Hem blijven, deze is het, die met den Heiligen Geest doopt."[2]

2. In het verklaren van de noodzakelijkheid van den doop aan Nicodemus,[3] bepaalde de Zaligmaker zich niet enkel tot eene verwijzing naar den waterdoop alleen, dewijl die zonder den levendmakenden invloed van den Geest onvolkomen was; geboren te worden uit water en den Geest is de noodzakelijk voorwaarde voor hem die den toegang tot het koninkrijk wenscht te verkrijgen. Vele van de Schriftuurlijke passages, aangehaald ten bewijze van het doel en de noodzakelijkheid van den doop. toonen den doop met vuur en den Heiligen Geest aan als ten nauwste verbonden te zijn met de voorgeschreven verordening van onderdompeling in het water.

3. De onderwijzingen van Christus aan Zijne apostelen bevatten herhaaldelijk gegeven beloften aangaande de komst van den „Trooster" en den „Geest der waarheid,"[4] met welke levendige uitdrukkingen de Heilige Geest wordt aangeduid. In Zijn laatste onderhoud met de apostelen, bij het einde waarvan Hij ten hemel

---

1.) Matth. 3 : 2-3, 11; Mark. 1 : 8; Luc. 3 : 16.

2.) Joh. 1 : 29-33.

3.) Joh. 3 : 3-5.

4.) Joh. 14 : 16-17, 26: 15 : 26; 16 : 7. 13.

voer, herhaalde de Heer deze verzekeringen van een geestelijken doop, welke alstoen spoedig plaats zoude vinden.[1] De vervulling van deze groote voorspelling werd verwezenlijkt op het eerstvolgende Pinksterfeest, toen de apostelen, tezamen vergaderd zijnde, bedauwd werden met groote kracht van uit den hemel,[2] vervuld zijnde met den Heiligen Geest, zoodat zij spraken in andere tongen, zooals de Geest hen gaf uit te spreken. Onder andere openbaringen van deze hemelsche gave, kan worden aangehaald het verschijnen van vlammen vuurs gelijk aan tongen, welke rustte op ieder hunner. De belofte zoo wonderbaar op hen zelven vervuld, werd door de apostelen aan hen die hunne onderwijzingen zochten, herhaald. Petrus, op dien zelfden dag predikende tot de Joden, verklaarde, onder voorwaarde van hunne oprechte bekeering en den doop, dat zij eveneens de gave des Heiligen Geestes zouden ontvangen.[3]

4. Bewijzen uit het Boek van Mormon aangaande het bezoek van den Heiligen Geest tot hen die de eischen van den waterdoop gehoorzamen, zijn niet minder afdoende. Lehi's zoon, Nephi, gaf een heilig getuigenis van deze waarheid,[4] zooals door de stem van God aan hem werd bekend gemaakt. En de woorden van den verrezen Zaligmaker tot de Nephieten zijn onweersprekelijk in duidelijkheid, en met niet te miskennen gezag den doop met vuur en den Heiligeu Geest verkondigende tot allen die de voorafgaande eischen gehoorzamen.[5]

5. Tot de Heiligen in de bedeeling van de volheid der tijden is dezelfde groote belofte gemaakt geworden. „Ik zeg wederom tot u," sprak de Heer, zich wendende tot zekere ouderlingen van de Kerk," „dat elke ziel die in uwe woorden gelooft, en in het water voor de vergiffenis der zonden gedoopt wordt, zal den Heiligen Geest ontvangen."[6]

6. PERSOONLIJKHEID EN MACHTEN VAN DEN HEILIGEN GEEST. — De Heilige Geest is in de Godheid verbonden met den Vader en den Zoon. In het licht van openbaring zijn wij onderwezen omtrent de van de anderen onderscheiden persoonlijkheid van den Heiligen Geest. Hij is een Wezen beschonken met de eigenschappen en machten der Godheid, en niet enkel een ding, kracht of essence. De term Heilige Geest, en de gebruikelijke woorden met ongeveer dezelfde beteekenis, als Geest van God,[7] Geest des

1.) Hand. 1 : 5.
2.) Hand. 2 : 1-4.
3.) Hand. 2 : 38.
4.) II Nephi 31 : 8, 12-14, 17.
5.) III Nephi 11 : 36; 12 : 2.
6.) Leer en Verb. 84 : 64.
7.) Matth. 3 : 16; 12 : 28; I Nephi 13 : 12.

Heeren, of eenvoudig Geest,[1] Trooster,[2] en Geest der Waarheid,[3] komen in de Schriften voor met duidelijk onderscheiden meeningen, verwijzende in sommige gevallen naar den persoon van God, den Heiligen Geest, en in weer andere voorbeelden naar de macht en autoriteit van dit groote Wezen. De samenhang van dusdanige passages toont aan welke van deze beteekenissen in het onderhavige geval passende is.

7. De Heilige Geest bezit ontwijfelbaar persoonlijke machten en aandoeningen; deze eigenschappen bestaan in Hem in volkomenheid; aldus leert en leidt Hij,[4] getuigt van den Vader en den Zoon,[5] overtuigt van zonde,[6] spreekt, gebiedt en draagt op,[7] maakt bemiddelingen voor zondaars,[8] wordt bedroefd,[9] zoekt en onderzoekt,[10] trekt aan,[11] en weet alle dingen.[12] Dit zijn niet slechts figuurlijke uitdrukkingen, maar duidelijke opgaven van de eigenschappen en kenmerken van deze groote Persoonlijkheid. Dat de Heilige Geest in staat is om Zichzelven te openbaren in den waren vorm en gedaante van God naar wiens beeld de mensch gevormd is, wordt aangetoond door het wondervolle gesprek tusschen den Geest en Nephi, waarin Hij zichzelven aan den profeet openbaarde, hem aangaande zijne verlangens en geloof ondervragende, en hem de dingen van God onderwees, met den man van aangezicht tot aangezicht sprekende. „Ik sprak tot Hem," zegt Nephi, „evenals een mensch spreekt, want ik zag dat Hij in de gedaante van een mensch was, toch wist ik niettemin dat het de Geest des Heeren was, en Hij sprak tot mij zooals de eene mensch tot den anderen spreekt."[13] Hoe ook echter, de Geest bezit niet een tastbaar lichaam van vleesch en beenen zooals beiden de Vader en de Zoon, maar is eene persoonlijkheid van geest.[14]

8. Veel van de verwarringen bestaande in onze menschelijke begrippen omtrent de natuur van den Heiligen Geest, ontstaan uit de algemeene fout van onze ideeën af te scheiden van Zijn persoon en machten. Duidelijk hebben uitdrukkingen als „vervuld zijnde met den Heiligen Geest,"[15] en „de Geest op den mensch

1.) I Nephi 4 : 6; 11 : 8; Mos. 13 : 5; Hand. 2 : 4; 8 : 29; 10 : 19; Rom. 8 : 10, 26; I Thess. 5 : 19.
2.) Joh. 14 : 16-26; 15 : 26.
3.) Joh. 15 : 26; 16 : 13.
4.) Joh. 14 : 26; 16 : 13.
5.) Joh. 15 : 26.
6.) Joh. 16 : 8.
7.) Hand. 10 : 19; 13 : 2; Openb. 2 : 7; I Nephi 4 : 6; 11 : 2-8.
8.) Rom. 8 : 26.
9.) Efeze 4 : 30.
10.) I Cor. 2 : 4-10.
11.) Mos. 3 : 19.
12.) Alma 7 : 13.
13.) I Nephi 11 : 11.
14.) Leer en Verb. 130 : 22.
15.) Luc. 1 : 15, 67; 4 : 1; Hand. 6 : 3; 13 : 9; Alma 36 : 24; Leer en Verb. 107 : 56.

gevallen", betrekking op de machten en invloeden welke van God voortkomen en welke Hem kenschetsen; want de Heilige Geest mag op deze wijze gelijktijdig op verschillende personen kunnen inwerken, zelfs waar ze ver van elkander verwijderd zijn, de werkelijke persoon toch van den Heiligen Geest daarentegen kan op niet meer dan eene plaats terzelfder tijd zijn. Toch lezen we echter dat de Vader en de Zoon in hunne scheppende handelingen en in hunne algemeene bemoeienissen met het menschelijk geslacht, door de macht van den Heiligen Geest werken.[1] De Heilige Geest kan worden beschouwd als de gezant van de Godheid, de besluiten van den Allerhoogsten Raad ten uitvoer leggende.

9. In het ten uitvoer brengen van deze groote doeleinden regeert en bestuurt de Heilige Geest de talrijke krachten der natuur, waarvan inderdaad nog slechts enkelen, en deze enkelen, allicht nog van de lagere orde, tot dusver aan het menschelijk verstand zijn kenbaar gemaakt. Zwaartekracht, geluid, warmte, licht, en de nog meer raadselachtige, en schijnbaar bovennatuurlijke kracht der electriciteit, zijn slechts de gewone dienaren van den Heiligen Geest in zijne handelingen. Geen ernstig denker, geen oprecht onderzoeker veronderstelt dat hij reeds kennis heeft opgedaan van alle die krachten, bestaande in en werkende met de stof; en in werkelijkheid merkt hij natuurverschijnselen op, nog geheel onverklaarbaar voor hem, ver uitmuntende boven die waarvan hij voor een gedeelte slechts, eene verklaring vermeent te hebben overwogen. Er zijn op het bevel van God, machten en krachten, waarmede vergeleken, de electriciteit, de meest verborgene van de door de zinnen waarneembare middelen in eenig opzicht door den mensch bestuurt, — staat als het pakpaard tot de locomotief, de voetganger tot de telegraaf, de trekschuit tot den oceaan-stoomer. De mensch heeft nog slechts ternauwernood een blik geslagen in de bouwkunde van de schepping; en toch hebben de enkele weinige hem bekende krachten, alreeds wonderen en nogmaals wonderen gewrocht, welke, zoo het niet was om hun daadwerkelijk bestaan, — niet geloofwaardig zouden worden geacht. Deze machtige middelen, en de nog machtiger, den mensch nog niet bekend, — en velen allicht voor de tegenwoordige hoogte van het menschelijk verstand, onkenbaar, — stellen niet den Heiligen Geest daar, maar zijn enkel de middelen verordineerd om de Goddelijke doeleinden te dienen.

10. Ingewikkelder, machtiger, en meer ver-reikend nog dan eenige van alle de waarneembare krachten der natuur, zijn de machten die inwerken op de bewuste organen; de middelen waardoor het verstand, het hart, de ziel van den mensch kan worden beïnvloed. In onze onkunde omtrent den waren aard van de werkingen der electrische kracht, spreken wij van haar als eene fluïde, (vervloeiende stof); en zoo zijn in de ontleedkunde de

1.) Gen. 1 : 2; Neh. 9 : 30; Job 26 : 13; Ps. 104 : 30; Jes. 42 : 1; Hand. 10 : 19; I Nephi 10 : 19; Alma 12 : 3; Leer en Verb. 105 : 36; 97 : 1.

krachten waardoor het verstand wordt beheerscht, geestelijke fluïdes genoemd geworden. Den waren aard van deze hoogere machten is ons niet bekend, omreden de woorwaarden van vergelijking en analogy, zoo noodzakelijk voor onze brooze menschelijke redeneerkunst, ontbreken; de gevolgen ervan worden echter door allen ondervonden. Evenals het geleidend medium in een electrischen stroom in staat is slechts eene begrensde stroom over te brengen, waarvan het maximum der sterkte afhankelijk is van den door den geleider geboden weerstand; en, evenals afzonderlijke omloopen van verschillenden graad van geleidingsvermogen, stroomen over kunnen brengen van zeer variëerende sterkte, zoo ook zijn de menschelijke zielen van verschillende bekwaamheden met betrekking tot de Goddelijke machten. Maar wanneer het medium gereinigd wordt en de hinderpalen worden weggedaan, dan vermeerdert zich het weerstandsvermogen der energie, en de krachten openbaren zich met grootere volkomenheid. Door analogische processen van reiniging kunnen onze geesten meer toegankelijk worden gemaakt voor de macht des levens, en dat wordt bewerkt door, en komt voort uit den Geest van God. Daarom wordt ons geleerd om door woord en daad te bidden om een voortdurend vermeerderend gedeelte van den Geest, dat is, van de macht van den Geest, wat eene maatstaf is van Gods gunst jegens ons.

11. HET AMBT VAN DEN HEILIGEN GEEST in Zijne bediening onder de menschen is zeer breedvoerig in de Schriften omschreven. Hij is een leeraar, van den Vader gezonden;[1] en aan hen die op Zijne onderwijzing aanspraak hebben, zal Hij alle dingen, noodig voor den vooruitgang der ziel, openbaren. Door de invloeden van den Heiligen Geest kunnen de machten van het menschelijk gemoed worden verlevendigd en vermenigvuldigd, zoodat de dingen van het verleden in herinnering kunnen worden gebracht. Hij zal als eenen gids dienen in de heilige dingen, voor allen die Hem gehoorzamen,[2] verlichtende elk mensch,[3] in verhouding tot zijne — des menschen — ootmoed en gehoorzaamheid;[4] de raadselen Gods ontvouwende,[5] opdat de kennis aldus geopenbaard, tot geestelijken groei mag strekken; kennis van God overbrengende tot den mensch;[6] diegenen heiligende die gereinigd zijn geworden door gehoorzaamheid aan de eischen van het Evangelie;[7] alle dingen openbarende;[8] en aan den mensch getuigenis gevende aangaande het bestaan en de onfeilbaarheid van den Vader en den Zoon.[9]

1.) Joh. 14 : 26.
2.) Leer en Verb. 45 : 57.
3.) Leer en Verb. 84 : 45-47.
4.) Leer en Verb. 136 : 33.
5.) I Nephi 10 : 19.
6.) Leer en Verb. 121 : 43.
7.) Alma 13 : 12.
8.) Leer en Verb. 18 : 18.
9.) Joh. 15 : 26; Hand. 5 : 32; 20 : 23; I Cor. 2 : 11; 12 : 3; III Nephi 11 : 32.

12. En niet alleen brengt de Heilige Geest den mensch het verleden aan het verstand, en verklaart de dingen van het heden, maar Zijne macht wordt eveneens geopenbaard in profetie aangaande de toekomst; — „Hij zal u de toekomende dingen toonen," — verklaarde de Zaligmaker aan de apostelen in Zijne belofte aangaande de komst van den Trooster. Adam, de eerste profeet der aarde, onder den invloed van den Heiligen Geest „voorspelde wat aan zijn nakomelingschap zoude overkomen tot op het laatste geslacht."[1]

13. De macht van den Heiligen Geest dan, is de geest van profetie en openbaring; Zijne taak is die van de verlichting van het verstand, de levendmaking van het intellect, en de heiligmaking van de ziel.

14. AAN WIEN WORDT DE HEILIGE GEEST GEGEVEN? Niet aan elkeen zonder onderscheid. De Verlosser verklaarde aan de apostelen van ouds, „En ik zal den Vader bidden, en Hij zal u eenen anderen Trooster geven, opdat Hij bij u blijve in der eeuwigheid; namelijk den Geest der waarheid, welken de wereld niet kan ontvangen, want zij ziet Hem niet en kent Hem niet."[2] Duidelijk dan wordt alhier eene zekere voorwaarde vereischt van den candidaat, alvorens de Heilige Geest kan worden uitgestort, dat wil zeggen, alvorens de persoon een recht op het gezelschap en de bedieningen van den Heiligen Geest kan ontvangen. God schenkt den Heiligen Geest aan den gehoorzame; en het uitstorten van deze gave volgt op geloof, bekeering, en den doop door het water.

15. De apostelen van ouds beloofden de bediening van den Heiligen Geest aan hen alleen die den doop door het water voor de vergeving der zonden hadden ontvangen;[3] Johannes den Dooper gaf de verzekering van het bezoeken van den Heiligen Geest aan hen alleen die ter bekeering waren gedoopt.[4] Het voorbeeld van Paulus, de twaalf discipelen te Efeze opnieuw doopende, alvorens den Heiligen Geest op hen te bevestigen, omreden een waarschijnlijk gebrek in den vorm, of van bevoegd gezag bij hun eersten doop,[5] is alreeds overwogen geworden. Wij lezen van eene merkwaardige machtsopenbaring onder het volk van Samaria,[6] tot wien Filippus ging en er den Heer Jezus predikte; het volk nam eenparig zijne getuigenis aan en zocht den doop. Daarna kwamen tot hen Petrus en Johannes, door wiens bedieningen de Heilige Geest op deze nieuwe bekeerden kwam, aangezien de Geest van te voren nog op niemand van hen gevallen was, ofschoon zij allen gedoopt waren geworden.

1.) Leer en Verb. 107 : 56.
2.) Joh. 14 : 16, 17,
3.) Hand. 2 : 38.
4.) Matth. 3 : 11; Mark 1 : 8.
5.) Hand. 19 : 1-7.
6.) Hand. 8 : 5-8, 12, 14-17.

16. De Heilige Geest woont niet in ongeschikte en onwaardige tabernakelen. Paulus maakt de verheven verklaring, dat het lichaam van den mensch, zoo wanneer het met de machten van den Heiligen Geest is vervuld, eenen tempel wordt van dezen Geest; en de apostel wijst op de vreeselijke verantwoordelijkheid om een gebouw te verontreinigen, geheiligd door eene zóó hooge tegenwoordigheid.[1] Het geloof in God leidt tot de bekeering van zonde; dit wordt opgevolgd door den doop in het water voor de vergeving der zonde, en dit wederom door het uitstorten van den Heiligen Geest, door welke macht de heiligmaking en de speciale gaven van God komen.

17. EENE UITZONDERING OP DEN VOORGESCHREVEN REGEL wordt getoond in het geval van den vromen heiden, Cornelius, aan wien tezamen met zijn huisgezin, de Heilige Geest met zulk eene macht kwam, dat zij met nieuwe tongen spraken tot verheerlijking van God, en dat wel vóór hunnen doop.[2] Eene voldoende reden echter voor deze afwijking van den gewonen regel wordt gezien in het vooroordeel wat onder de Joden bestond jegens andere natiën, welk vooroordeel, was het niet wegens de directe onderwijzingen des Heeren aan Petrus, den apostel zoude hebben belemmerd, zoo niet geheel verhinderd, om de verordening aan de Heidenen te bedienen; zijne daad toch werd luide door zijn eigen volk veroordeeld, maar hij beantwoorde hunne aanmerkingen met eene herhaling van de lessen hem door God gegeven, en door het onloochenbaar bewijs van den Goddelijken wil, in het schenken van den Heiligen Geest aan Cornelius en zijn huisgezin, alvorens gedoopt te zijn.

18. En ook in anderen zin heeft de Heilige Geest dikwijls ten goede gewerkt door personen welke ongedoopt waren; in werkelijkheid is er eene zekere mate van deze macht aan heel het menschdom gegeven; want zooals alreeds gezien, de Heilige Geest is de macht van het werkend verstand, van het wijs bestuur, van de ontwikkeling, en van het leven. Openbaringen van de macht van God, zooals verduidelijkt door de werkingen van den Geest, worden gezien in de overwinningen der veredelende kunsten, de ontdekkingen der ware wetenschap, en in de gebeurtenissen der geschiedenis; in alle waarvan het wereldsgezinde verstand mag kunnen beweren dat God geen direct aandeel neemt. Geen enkele waarheid is ooit het eigendom gemaakt van het menschdom, tenzij door de macht van dien grooten Geest welke bestaat om den wil te doen van den Vader en den Zoon. Maar toch is het daadwerkelijk metgezelschap van den Heiligen Geest, het van God geschonken recht op Zijne — des Geestes — bedieningen, de heiligende doop met vuur, als een duurzaam en bestendig bezit enkel gegeven aan den geloovigen, bekeerden, en gedoopten can-

1.) I Cor. 3 : 6. Zie eveneens 6 : 19; II Cor. 6 : 16, en Leer en-Verb. 93 : 35.
2.) Hand. 10.

didaat der zaligheid; en bij alle zoodaningen zal deze gave verblijven, enkel verbeurd wordende door overtreding.

19. DE UITSTORTING VAN DEN HEILIGEN GEEST wordt teweeggebracht door de verordening van eene mondelinge zegening, door het bevoegde gezag van het Priesterschap uitgesproken op den candidaat, vergezeld door het opleggen der handen van hem of hen welke de verordening volvoeren. Dat dit de wijze was door de apostelen van ouds gevolgd, wordt bewezen uit de Joodsche geschriften; dat het zoodanig in toepassing werd gebracht door de eerste Christelijke vaders wordt door de geschiedenis aangetoond; dat het de erkende wijze van doen was onder de Nephieten, wordt duidelijk gemaakt door de verslagen van het boek van Mormon; en voor dezelfde toepassing in de tegenwoordige bedeeling is de autoriteit daaromtrent direct van den hemel gekomen.

20. Onder de voorbeelden ons overgeleverd in het Nieuwe Testament, kunnen we de volgenden aanhalen: Petrus en Johannes bevestigden den Heilgen Geest op de bekeerlingen van Filippus te Samaria, alreeds opgemerkt, en de verordening werd volbracht door het gebed en het opleggen der handen.[1] Paulus handelde op dezelfde wijze met de Efeziërs, welken hij had bevolen om gedoopt te worden, en „als hij hen de handen opgelegd had, kwam de Heilige Geest op hen, en zij spraken met vreemde talen en profeteerden."[2] Paulus verwijst eveneens naar deze verordening in zijne vermaning aan Timotheus, om de aldus ontvangen gave niet te veronachtzamen.[3] Dezelfde apostel haalt in het opsommen van de cardinale beginselen en verordeningen van de Kerk van Christus, het opleggen der handen aan als volgende op den doop.[4]

21. Alma riep eveneens de macht van den Heiligen Geest in, ten behoeve van zijne medewerkers:[5] — „hij legde zijne handen op al degenen die met hem waren. En als hij zijne handen op hen legde werden zij vervuld met den Heiligen Geest." De Zaligmaker gaf autoriteit aan de twaalf uitverkoren Nephieten,[6] door hen een voor een aan te raken; en aldus werd hen de opdracht gegeven den Heiligen Geest toe te dienen.

22. In deze bedeeling is het eene plicht gemaakt van het Priesterschap „om diegenen welke in de Kerk gedoopt zijn, te bevestigen door het opleggen der handen voor den doop des vuurs en des Heiligen Geestes."[7] De Heere heeft beloofd, dat de Heilige Geest

1.) Hand. 8 : 14-17. Leest het verhaal van Simon den Toovenaar, in hetzelfde hoofdstuk.
2.) Hand. 19 : 2-6.
3.) II Tim. 1 : 6.
4.) Heb. 6 : 1-2.
5.) Alma 31 : 36.
6.) III Nephi. 18 : 36, 37.
7.) Leer en Verb. 20 : 41, 43.

deze met bevoegd gezag uitgeoefende handelingen van Zijne dienstknechten volgen zal.[1] De plechtigheid van het opleggen der handen voor de uitstorting des Heiligen Geestes is verbonden met die van bevestiging in de Kerk. De bedienende ouderling, handelende in den naam en door het gezag van Jezus Christus, zegt: *„Ontvangt den Heiligen Geest,"* en *„ik bevestig u als een lidmaat in de Kerk van Jezus Christus van den Heiligen der Laatste Dagen."* Zelfs deze woorden zijn niet voorgeschreven, maar hunne beteekenis dient in de ceremonie te worden uitgedrukt; en hierbij kunnen andere woorden van zegening en inroeping, zooals de Geest des Heeren den bedienenden ouderling mag ingeven, — worden toegevoegd. Deze handeling voltooid den uitwendigen vorm van den doop, zoo onvermijdelijk noodig voor de zaligheid, — de geboorte namelijk uit water en den Geest.

23. De bevoegdheid om dusdanig den Heiligen Geest toe te dienen behoort tot het hoogere of Melchizedeksche Priesterschap,[2] waar de waterdoop bediend kan worden door eenen priester, handelende in de verordeningen van het lagere of de Aäronische orde van het priesterschap.[3] Dezen regel van autoriteit, zooals door openbaring bekend gemaakt, verklaart dat waar Filippus de bevoegdheid bezat om de verordening van den doop te bedienen aan de bekeerde Samaritanen, anderen, die het hoogere priesterschap bezaten, gezonden moesten worden om den Heiligen Geest op hen te bevestigen.[4]

24. GAVEN DES GEESTES. — Het bijzondere ambt van den Heiligen Geest, zooals alreeds behandeld, is het verstand te verlichten en te veredelen, de ziel te reinigen en te heiligen, tot goede werken aan te sporen, en de dingen Gods te openbaren. Maar, benevens deze algemeene zegeningen, zijn er nog andere, bijzondere gaven beloofd in verband met de gave des Heiligen Geestes. De Zaligmaker zeide, „En degenen die geloofd zullen hebben, zullen deze teekenen volgen: in Mijnen naam zullen zij duivelen uitwerpen, met nieuwe tongen zullen zij spreken; slangen zullen zij opnemen; en al is het dat zij iets doodelijks zullen drinken, het zal hun niet schaden; op kranken zullen zij de handen leggen, en zij zullen gezond worden."[5]

25. Deze gaven des Geestes worden in de wijsheid van God uitgedeeld voor de loutering van Zijne kinderen. Paulus spreekt dienaangaande als volgt: „En van de geestelijke gaven, broeders, wil ik niet dat gij onwetende zijt. * * * * * En er is verscheidenheid van gaven, doch het is denzelfden Geest. * * * * * Maar aan een iegelijk wordt de openbaring des Geestes gegeven tot hetgeen oor-

---

1.) Leer en Verb. 35 : 6; 39 : 6, 23; 49 : 11-14.
2.) Leer en Verb. 20 : 38-43.
3.) Leer en Verb. 20 : 46, 50.
4.) Zie Hand. 8 : 5-17.
5.) Mark. 16 : 17-18. Leer en Verb. 84 : 65-73.

baar is. Want dezen wordt door den Geest gegeven het woord der wijsheid, en eenen anderen het woord der kennis, door denzelfden Geest. En eenen anderen het geloof, door denzelfden Geest; en eenen anderen de gaven der gezondmaking door denzelfden Geest; en eenen anderen de werkingen der krachten; en eenen anderen profetie; en eenen anderen onderscheidingen der geesten; en eenen anderen menigerlei talen; en eenen anderen uitlegging der talen; doch deze dingen alle werkt een en dezelfde Geest, deelende aan een iegelijk in het bijzonder, gelijkerwijs Hij wil."[1] Niemand is zonder eenige gave van den Geest, en één persoon kan onderscheidenen ervan bezitten.

AANTEEKENINGEN.

1. HET GEVOLG VAN DEN HEILIGEN GEEST OP DEN PERSOON. — „Een intelligent wezen naar het beeld van God, bezit ieder orgaan, elke eigenschap en gevoel, zooals medelijden, aandoening van den wil, wijsheid, liefde, macht en gave, welke door God zelven wordt bezeten. Bij den mensch echter in zijnen onontwikkelden staat zijn zij slechts bezeten in den ondergeschikten zin van het woord, of, in andere woorden, deze eigenschappen zijn in wording, en dienen trapsgewijze te worden ontwikkeld. Zij gelijken op een knop of eene kiem, welke zich trapsgewijze in eene bloem ontwikkeld, en bij vooruitgang daarna, een voldragen vrucht van haar eigen soort voortbrengt. De gave van den Heiligen Geest maakt zichzelven geschikt voor al deze organen of eigenschappen. Zij verlevendigt alle intellectueele vermogens, vermeerdert, vergroot, verbreedt en reinigt al de natuurlijke hartstochten en aandoeningen, en maakt hen door de gave van wijsheid geschikt voor hun wettig gebruik. Zij inspireert, ontwikkelt, kweekt en rijpt al de fijnbesnaarde sympathiën, genietingen, smaken, en de verwante gevoelens en aandoeningen van onze natuur. Zij inspireert tot deugd, vriendelijkheid, goedheid, teederheid, adeldom en blijheid. Zij ontwikkelt de schoonheid, den vorm en het voorkomen van den persoon. Zij draagt bij tot de gezondheid, kracht en sterkte, bezieling, en tot het gevoel van maatschappelijke gemeenschap. Zij ontwikkelt en geeft kracht aan al de vermogens van den lichamelijken en intellectueelen mensch. Zij sterkt, draagt bij, en geeft veerkracht aan de zenuwen. In 't kort, zij is als het ware merg voor de beenderen, vreugde voor het hart, licht voor de oogen, muziek voor het oor, en leven voor het geheele wezen. Parley P. Pratt: *„Sleutel tot Godgeleerdheid."*

2. HET OPLEGGEN DER HANDEN. — Van de aangehaalde Schriftuurplaatsen is het duidelijk dat de gebruikelijke ceremonie van het uitstorten van de gave des Heiligen Geestes, ten deele bestaat in het opleggen der handen van hen die het bevoegde gezag daarvoor bezitten. (Hand. 8 : 17; 9 : 17; 19 : 2-6; Alma 31 : 36; III Nephi 18 : 36-37; Leer en Verb. 20 : 41.) Hetzelfde uitwendige teeken heeft ook andere autoritaire handelingen gekenmerkt: bij voorbeeld, verordineering tot het priesterschap; en de bediening, (het zalven) van de zieken. Het is waarschijnlijk dat Paulus sprak met betrekking tot de verordineering van Timotheus, toen hij hem aldus vermaande: „Verzuim de gave niet, die in u is, die u gegeven is door de profetie, met opleggen der handen des ouderlingschaps." (I Tim. 4 : 14.) En wederom, „Weest indachtig dat gij opwekt de gave Gods, die in u is, door het opleggen mijner handen." (II Tim. 1 : 6.) De eerste verordineering tot het priesterschap in latere tijden was gedaan door het opleggen der handen, door Johannes den Dooper. (Leer en Verb. 13.) Dat Christus in het genezen der zieken somtijds Zijne handen op de bezochten legde, is zeker. (Matth. 6 : 5.), en Hij liet Zijnen apostelen eene belofte dat genezing het bevoegde opleggen der handen volgen zoude. (Mark. 16 : 15, 18.) Dezelfde belofte is in deze dagen herhaald geworden. (Leer en Verb. 42 : 43-44.) Toch echter, niettegenstaande de belangrijkheid aan dit teeken van bevoegd gezag verleend, is het opleggen der handen slechts uitzondering onder de handelwijzen van de vele beweerde Christen-sekten van den tegenwoordigen tijd.

1.) I Cor. 12 : 8. Zie eveneens Moroni 11 : 8-18.

LEZING IX.

HET SACRAMENT VAN DES HEEREN AVONDMAAL.

(In verband met artikel 4.)

1. HET SACRAMENT. — In den loop onzer studie van de beginselen en verordeningen van het Evangelie, zooals uiteengezet in het vierde van de artikelen des geloofs, vraagt zeer terecht het onderwerp van het sacrament van het Avondmaal des Heeren [1] de behoorlijke aandacht; het inachtnemen van deze verordening verlangd zijnde van allen die door in te stemmen met de vereischten van geloof, bekeering, en den doop door water en den Heiligen Geest, leden van de Kerk van Christus zijn geworden.

2. DE INSTELLING VAN HET SACRAMENT ONDER DE JODEN. Het sacrament van het Avondmaal des Heeren dateert van den nacht van het Paaschfeest [2] onmiddellijk de kruisiging van den Zaligmaker voorafgaande. Bij deze plechtige gelegenheid waren Christus en Zijne apostelen vergaderd te Jeruzalem, houdende het feest in eene opperzaal, op Zijn bijzonder bevel toebereid.[3] Als een Jood blijkt Christus altoos trouw te zijn geweest aan de ingestelde gebruiken van Zijn volk; en het moet met de meest buitengewone gevoelens zijn geweest dat Hij opging naar dit merkwaardige feest, — het laatste van zijn soort, dragende het zinnebeeld van het voorbeeld eener toekomstige offerande zoowel als eene herinnering van Gods gunsten in het verleden. De vreeselijke ondervindingen Hem onmiddelijk wachtende, wel kennende, zat Hij met de Twaalven aan het paaschmaal met angst der ziel, profeteerende aangaande Zijne verrading, welke spoedig door middel van een die daar met Hem at, volbracht zoude worden. Hij nam dan het brood, zegende het en gaf het aan Zijne discipelen, zeggende: „Neemt, eet; dit is mijn lichaam;" [4] „doet dat tot mijne gedachtenis." [5] Daarna, den beker nemende, zegende Hij deszelfs inhoud, en bediende die aan hen, met de woorden, „Drinkt allen daaruit, want dat is mijn bloed, het bloeds des nieuwen testaments, hetwelk voor velen vergoten wordt, tot ver-

---

1.) Zie Aanteekeningen 1 en 2.
2.) Zie Aanteekening 3.
3.) Luc. 22 : 8-13.
4.) Matth. 26 : 26.
5.) Luc. 22 : 19; Zie eveneens Mark. 14 : 22-25.

geving der zonden."[1] Van belang is het op te merken dat het verhaal van het sacrament en deszelfs beteekenis zooals gegeven door Paulus,[2] zóó volkomen aansluit, dat het nagenoeg gelijkluidend is met de beschrijvingen door de evangelisten geboekstaafd. De benaming van het Sacrament als het Avondmaal des Heeren wordt door geenen anderen Bijbelschrijver gebruikt als door Paulus.

3. DE INSTELLING VAN HET AVONDMAAL ONDER DE NEPHIETEN. — Bij de gelegenheid van Zijn bezoek aan de Nephieten, wat plaats vond kort na Zijne opstanding, stelde Christus het Avondmaal in onder deze afdeeling van Zijne kudde. Hij verzocht den discipelen die Hij verkozen had, Hem brood en wijn te brengen; en daarna, het brood nemende brak Hij het, zegende het, en gaf het aan de discipelen met het bevel, dat zij zouden eten en daarna het onder het volk zouden verdeelen. De bevoegdheid om deze verordening te bedienen, beloofde Hij met het volk te zullen laten blijven. „Dit zult gij altijd onderhouden," — zeide Hij, — „evenals Ik gedaan heb. * * * * En dit zult gij doen tot gedachtenis van Mijn lichaam hetwelk Ik aan u getoond heb. En het zal eene getuigenis tot den Vader zijn, dat gij Mijner altijd gedenkt. En indien gij Mijner altijd gedenkt, zult gij Mijnen Geest hebben om met u te zijn."[3] De wijn werd op dezelfde wijze bediend, eerst aan de discipelen, en dan door hen aan het volk. Dit eveneens moest een gedeelte uitmaken van de duurzaam verblijvende verordening onder het volk. „En gij zult het doen ter gedachtenis aan Mijn bloed, hetwelk Ik voor u vergoten heb, opdat gij voor den Vader getuigen moogt dat gij Mijner altijd gedenkt." Daarna volgde eene herhaling van de groote belofte, „Indien gij Mijner altijd gedenkt, zult gij Mijnen Geest hebben om met u te zijn."[4]

4. GESCHIKTE DEELNEMERS AAN HET AVONDMAAL. — De Goddelijke onderrichtingen aangaande de heiligheid van deze verordening zijn zeer duidelijk; en de behoefte dientengevolge van zorgvuldige voorzichtigheid omtrent het onwaardig beoefenen ervan, is klaarblijkelijk. Zich wendende tot de Heiligen van Corinthe, uit Paulus ernstige waarschuwingen tegen haastige of onwaardige handeling in het nemen van het sacrament, en verklaart dat de straffen van ziekte, of zelfs den dood, bezocht zullen worden op hen die deze heilige vereischten daaromtrent overtreden. „Want zoo dikwijls als gij dit brood zult eten, en dezen drinkbeker zult drinken, zoo verkondigt den dood des Heeren, totdat Hij komt. Zoo dan, wie onwaardiglijk dit brood eet, of den drinkbeker des Heeren drinkt, die zal schuldig zijn aan het lichaam en bloed des Heeren. Maar de mensch beproeve zichzelven, en ete alzoo

1.) Matth. 26 : 27-28.
2.) I Cor. 11 : 23-25.
3.) III Nephi. 18 : 6-7.
4.) III Nephi. 18 : 11.

van het brood, en drinke van den drinkbeker. Want die onwaardiglijk eet en drinkt, die eet en drinkt zichzelven een oordeel, niet onderscheidende het lichaam des Heeren. Daarom zijn onder u vele zwakken en kranken, en velen slapen." [1]

5. In het onderrichten van de Nephieten legde Jezus grooten nadruk op de geschiktheid van hen die van het Avondmaal namen; en meer nog plaatste Hij groote verantwoordelijkheid op de beambten der Kerk wiens plicht het was het te bedienen, dat zij niemand toe zouden staan van wien zij wisten dat hij onwaardig was, aan deze verordening deel te nemen: — „Nu, ziet, dit is het gebod hetwelk Ik aan u geef, namelijk, dat gij wetende niemand zult toestaan onwaardiglijk van Mijn vleesch en bloed te gebruiken, wanneer gij het zult bedienen; want zoo wie onwaardiglijk Mijn vleesch en bloed eet en drinkt, eet en drinkt de verdoemenis tot zijne ziel; daarom, zoo gij weet dat een mensch onwaardig is, om Mijn vleesch en bloed te nuttigen, zult gij hem verhinderen." [2]

6. Het directe woord van den Heer tot de Heiligen in deze bedeeling onderwijst hen niemand toe te staan die eene overtreding begaan heeft, van het Avondmaal te nemen, totdat eene verzoening gemaakt is geworden, hoewel daarentegen den Heiligen geboden is overvloedige zachtheid te beoefenen jegens hun dwalende medegenooten, hen niet van de vergaderingen uitwerpende, maar slechts voorzichtig het sacrament van hen te onthouden.[3] In ons systeem van Kerkorganisatie is den plaatselijken bedienaars de verantwoordelijkheid opgedragen om het Avondmaal te bedienen, en van het volk wordt verlangd zichzelven waardig te houden om aan de heilige teekenen deel te kunnen nemen.

7. Er is eene algeheele afwezigheid van schriftuurlijke bekrachtiging om het avondmaal te geven aan iemand die niet een lid is, of niet in volle gemeenschap staat met de Kerk van Christus. Christus bediende de verordening op het oostelijke vasteland enkel aan Zijne apostelen; en wij bezitten verslag ervan dat zij het gaven aan hen alleen die den naam van Christus hadden aangenomen. Onder Zijne westersche kudde stelde Christus de wet in, dat alleen de werkzame leden van Zijne Kerk er van zouden nemen. In het beloven om onder hen een te verordineeren met macht om in het sacrament handelend op te treden, verduidelijkte de Zaligmaker dat de zoodaning gekozene het aan het volk van Zijne Kerk zoude geven, aan al degenen die geloofden en in Zijnen naam gedoopt waren.[4] In werkelijkheid werden alleen zij die zoodanig gedoopt waren,de Kerk van Christus genoemd.[5] Zijne onderwijzingen aan de discipelen aangaande het Avondmaal

1.) I Cor. 11 : 26-30.
2.) III Nephi. 18 : 28, 29.
3,) Leer en Verb. 46 : 4. Zie eveneens III Nephi. 18 : 30.
4.) III Nephi. 18 : 5.
5.) III Nephi. 26 : 21.

voortzettende, zeide de Zaligmaker: „Dit zult gij altijd doen aan degenen die zich bekeeren en in Mijnen naam gedoopt zijn."[1]

8. En dezelfde wet is ook thans van toepassing; het zijn de leden der Kerk[2] die vermaand worden om dikwijls tezamen te komen tot het in acht nemen van het Avondmaal; en de Kerk omvat niemand die niet door het gezag van het Heilige Priesterschap gedoopt is geworden.[3]

9. DOELEINDE VAN HET SACRAMENT. — Van de Schriftuurlijke aanhalingen alreeds gedaan, is het duidelijk dat het Avondmaal bediend wordt om de verzoening van den Heer Jezus, zooals in Zijn lijden en dood is volbracht, te herdenken; het is eene getuigenis voor God, dat wij ons de offerande van Zijnen Zoon, ten onzen behoeve gemaakt, herinneren; en dat wij nog steeds den naam van Christus belijden, en besloten zijn om te trachten Zijne geboden te onderhouden, in de hoop dat wij voor altoos Zijnen Geest met ons mogen hebben. Waardiglijk van het Sacrament te nemen kan daarom als een middel worden beschouwd van de vernieuwing onzer verbonden met den Heer, van erkenning der onderlinge gemeenschap onder de leden, en van heilige getuigenis van ons recht en aanspraak op het lidmaatschap in de Kerk van Christus. Het Avondmaal is niet ingesteld geworden als een bijzonder middel om vergeving van zonden te waarborgen; noch voor eenige andere bijzondere zegening, behalve die van eene vernieuwde uitstorting van den Heiligen Geest, welke dan ook alle noodige zegeningen in zich sluit. Was het Avondmaal voor de vergiffenis der zonden verordineerd, dan zou het niet verboden zijn voor hen die de grootste behoefte hebben aan bijzondere vergeving; terwijl daarentegen het deelnemen in de verordening beperkt is tot dezulken, wier geweten vrij is van ernstige overtreding; tot hen derhalve die den Heer welgevallig zijn; in waarheid tot dezulken die in eenen staat verkeeren van zóó weinig behoefte te hebben aan bijzondere vergiffenis, als voor stervelingen mogelijk is.

10. DE TEEKENEN VAN HET AVONDMAAL. — Bij de instelling van het Avondmaal onder de Joden en de Nephieten beiden, gebruikte Christus brood en wijn als de teekenen van Zijn lichaam en Zijn bloed;[4] en in deze, de bedeeling van de volheid der tijden, heeft hij als Zijnen wil geopenbaard dat de Heiligen dikwijls te zamen zouden vergaderen om brood en wijn te nemen in deze herdenkings-verordening.[5] Maar de Heer heeft eveneens aangetoond dat ook andere vormen van voedsel en drank gebruikt mogen worden in plaats van brood en wijn. Zeer spoedig nadat de Kerk in de tegenwoordige bedeeling was georganiseerd, ging

1.) III Nephi. 18 : 11.
2.) Leer en Verb. 20 : 75.
3.) Leer en Verb. 20 : 37.
4.) Matth. 26 : 27-29; III Nephi. 18 : 1, 8.
5.) Leer en Verb. 20 : 75.

eens de profeet Joseph uit om een weinig wijn te koopen ten dienste van het Avondmaal, toen een bijzondere boodschapper van God aan hem verscheen, en hem de volgende onderwijzing overbracht: „Want, zie, Ik zeg tot u, het maakt geen onderscheid wat gij zult eten, of wat gij zult drinken, wanneer gij aan het Avondmaal deelneemt, indien het zoo zij dat gij het met een eenvoudig oog tot Mijne heerlijkheid doet; u herinnerende aan den Vader Mijn lichaam, hetwelk voor u nedergelegd was, en Mijn bloed hetwelk voor de vergiffenis uwer zonden vergoten werd. Daarom geef Ik u een gebod dat gij geen wijn, noch sterken drank van uwe vijanden zult koopen; daarom zult gij daarvan niets nemen, tenzij het nieuw onder u zelven gemaakt is; ja in dit koninkrijk Mijns Vaders, hetwelk op de aarde opgebouwd zal worden."[1] Op grond van deze autoriteit bedienen de Heiligen der Laatste Dagen bij voorkeur water in plaats van wijn in hunnen Avondmaalsdienst, omreden zij van de zuiverheid van den wijn niet verzekerd zijn. In de wijngaarddistricten van het Kerkelijk grondgebied wordt echter over het algemeen wijn gebruikt.

11. WIJZE OM HET AVONDMAAL TE BEDIENEN. — In alle gemeenten of geregeld georganiseerde vertakkingen van de Kerk is het de gewoonte om elken Sabbat Avondmaalsvergadering te houden. Het gezag van den priester van de Aäronische orde van het Priesterschap wordt vereischt om de teekenen te wijden; en als eene zaak die van zelve spreekt, heeft ook eveneens elkeen die de hoogere orde van het Priesterschap bezit, de bevoegdheid om in deze verordening te bedienen. Het brood dient eerst in kleine stukjes te worden gebroken, en in geschikte opvangschalen op den avondmaalstafel te worden geplaatst; en daarna, overeenkomstig de aanwijzing des Heeren zal de ouderling of priester het op de volgende wijze bedienen: — „Hij zal met de Kerk nederknielen, en in plechtig gebed den Vader aanroepen, zeggende: —

„O God, de Eeuwige Vader, wij vragen U in den naam van Uwen Zoon, Jezus Christus, dit brood te zegenen, en te heiligen aan de zielen van al degenen die er van nuttigen; dat zij het mogen eten ter gedachtenis van het lichaam van Uwen Zoon, en voor u getuigen, o God, de Eeuwige Vader, dat zij gewillig zijn den naam van Uwen Zoon op zich te nemen, Zijner altijd indachtig te wezen, en Zijne geboden te onderhouden welke Hij hen gegeven heeft, opdat zij altijd Zijnen Geest met zich mogen hebben. Amen."[2]

12. Nadat het brood onder de vergaderden is rondgedeeld, in welk werk de leeraars en de diakenen onder de leiding van den bedienenden priester eveneens een aandeel kunnen nemen, wordt de wijn of het water op de volgende wijze gewijd: —

„O God, de Eeuwige Vader, wij vragen u in den naam van

1.) Leer en Verb. 27 : 2-4.

2.) Leer en Verb. 20 : 76, 77.

Uwen Zoon, Jezus Christus, dezen wijn, (of dit water) te zegenen en te heiligen aan de zielen van al degenen die ervan drinken; dat zij het mogen doen ter gedachtenis van het bloed van Uwen Zoon hetwelk voor hen vergoten is; dat zij voor U getuigen, o God, de Eeuwige Vader, dat zij Zijner altijd indachtig willen wezen, opdat zij Zijnen Geest met zich mogen hebben. Amen."[1]

13. De duidelijkheid van de onderwijzingen des Heeren aan de Heiligen betreffende deze verordening, laat geene verontschuldiging toe voor het hebben van verschil van meening omtrent de plechtigheid, want voorzeker kan niemand die in deze heilige zaken bedient, het gevoelen bezitten dat hij bevoegd is ook den vorm van een enkel woord slechts te wijzigen. Zoo ooit de Heer in deze instelling eene verandering verlangt, dan zal Hij het zonder twijfel door Zijne ingestelde kanalen van het priesterschap bekend maken. De verslagen van de Nephieten bewijzen klaarlijk dat de wijze om het Avondmaal te bedienen, zooals in hunne dagen in praktijk gebracht,[2] dezelfde was, zelfs tot op de juiste woorden der ceremonie, als het geopenbaard is voor het geleide der Heiligen in de bedeeling van de volheid der tijden.

AANTEEKENINGEN.

1. DE TERM „SACRAMENT" wordt meestal gebruikt, in algemeenen en bijzonderen zin beide; overeenkomstig datgene waarvan het is afgeleid, duidt het woord een heilig *(sacred)* ding, of heilige ceremonie aan, en met deze bedoeling wordt het toegepast door onderscheidene secten bij verschillende plechtigheden van hunne kerken. Aldus spreken de protestanten van twee sacrementen, — den doop, en des Heeren Avondmaal; de Roomsch-en Grieksch-katholieken erkennen zeven sacramenten, — de twee bovengenoemden, en eveneens bevestiging, huwelijk, het beschenken met kerkelijke ambten, biecht, en het laatste oliesel. Van sommige afdeelingen van de Grieksche kerk wordt gezegd, dat zij de bevestiging en het laatste oliesel van de zeven sacramenten uitsluiten. Met nóg grooter omvang wordt de term toegepast tot elke miraculeuze of geestelijke manifestatie; zoodanig wordt zij gebruikt door Bisschop Jeremy Taylor, als hij zegt, „God zendt soms een licht van vuur, een wolkpilaar * * * * * en het sacrament van een regenboog, om Zijn volk door hun deel van moeiten te geleiden." In het bijzonder echter duidt het woord „sacrament" des Heeren avondmaal aan, en in dezen zin alleen komt het woord voor in de theologie van de Heiligen der Laatste Dagen. „Eucharist" en „Heilige Communie" zijn termen met gelijkluidende beteekenis als het sacrament van des Heeren avondmaal, in gebruik bij zekere kerken. Van de gewoonte om de ceremonie van communie (omgang), dat is, het deelnemen aan het sacrament, te beschouwen als een bewijs van gemeenschap in een of andere kerk, en van den regel welke dit voorrecht weerhoudt van hen die het lidmaatschap onwaardig zijn geacht, komt de term *„excommunicatie,"* zooals toegepast wordt bij het ontzeggen van de kerkelijke gemeenschap, letterlijk bedoelende: van de commune (gemeenschap) uit te werpen.

2. DES HEEREN AVONDMAAL. — Zooals gezegd, verschijnt deze aanduiding of

---

1.) Leer en Verb. 20 : 78-79. Vergel. met Moroni 5.

2.) Moroni 4 : 5.

omschrijving van het sacrament slechts eens in den Bijbel. Naar „des Heeren Avondmaal" wordt verwezen door Paulus in zijn eersten brief aan de Corinthiërs. Naar alle waarschijnlijkheid werd deze naam gebruikt omreden de plechtigheid voor 't eerst bediend werd ten tijde van den avondmaaltijd. Het dient in herinnering te worden gehouden, dat de *„deipnon,"* of avondmaaltijd, onder de Joden de voornaamste maaltijd van den dag was, en in werkelijkheid overeen kwam met ons middagmaal.

3. HET PASCHA EN HET SACRAMENT. Het feest van het pascha was het voornaamste van de jaarlijksche plechtigheden der Joden, en ontleende zijnen naam aan de omstandigheden van zijnen oorsprong. In het zetten van Zijne hand om Israël van de slavernij in Egypte uit te leiden, wrocht de Heere vele teekenen en wonderen voor Farao en zijn afgodisch huis; en als de laatste van de tien vreeselijke plagen waaraan de Egyptenaren waren onderworpen, werden de eerstgeborenen van elk huis tijdens één enkelen nacht gedood. Door vooraf gegaan bevel hadden de Israëlieten de drempels en posten van hunne deuren met het bloed van een lam, voor deze gelegenheid gedood, gemerkt: het bloed gesprenkeld zijnde door middel van een bundel hysop. In Zijnen doortocht door het land, ging de Heer de dusdanig gemerkte huizen voorbij. (Ex. 12 : 12, 13); waar in al de huizen van de Egyptenaren den slag des doods werd gevoeld. Van daar verrees de naam pascha, van *pasach*, (voorbijgegaan.) Het vleesch van het paaschlam werd gegeten te midden van den haast van het vertrek. Om hunne verlossing uit de slavernij te herdenken, verlangde de Heer van de Israëlieten een jaarlijksche viering van deze gebeurtenis, de gelegenheid bekend zijnde als het „Feest van het Pascha," eveneens als het „Feest der ongezuurde brooden," de laatste naam ontstaan zijnde door het gebod des Heeren, dat gedurende de gezette tijd der waarneming geenen zuurdezem gevonden mocht worden in de huizen van het volk (Ex. 12 : 15); en de gelegenheid van het feest diende benuttigt om de kinderen te onderwijzen aangaande de genadige handelingen van God met hunne voorvaderen (Ex 12 : 26, 27.) Benevens het doeleinde echter om tot herinnering te dienen, werd ook het pascha voor het volk eene afschaduwing van het offer van Golgotha. Paulus zegt, „ons Pascha is voor ons geslacht, namelijk Christus" (1 Cor. 5 : 7). Als een voorbeeld zijnde van den toekomstigen verzoenenden dood van Christus, verloor het pascha bij de kruisiging een gedeelte van zijne beteekenis, en werd het opgevolgd door het avondmaal. Misschien is er geen nauwere verwantschap tusschen de twee verordeningen dan dit. Zeer zeker was het avondmaal niet voorbestemd en aangewezen om het pascha geheel te vervangen, want het laatste was ingesteld als een eeuwigdurend terugkeerend feest: — „En deze dag zal ulieden wezen ter gedachtenis. en gij zult hem den Heere tot een feest vieren; en gij zult hem vieren onder uwe geslachten tot eene eeuwige inzetting." (Ex. 12 : 14.)

4. DWALINGEN AANGAANDE HET AVONDMAAL en de beteekenis ervan, alsmede aangaande de wijze om het te bedienen, groeiden spoedig op in de voorgewende Christelijke kerken, gedurende de eerste eeuwen van het Christelijke tijdperk. Zoo spoedig als de macht van het priesterschap was verscheiden, verrezen er vele verschillen in zaken der verordening, en de waarneming van het avondmaal geraakte verwrongen. Theologische leeraars streefden er naar het idee aan te kweeken dat heel wat geheimzinnigheid, deze van nature zoo eenvoudige en indrukwekkende verordening vergezelde; dat allen die niet in volle gemeenschap met de Kerk verkeerden, uitgesloten moesten worden. niet alleen om deel te nemen aan de verordening, wat te rechtvaardigen viel, maar van het voorrecht om den dienst bij te wonen, uit vrees dat zij de geheimzinnige plechtigheid door hunne onheilige aanwezigheid zouden verontreinigen. Daarop verrees de ketterij van trans-substantie, welke leerde dat de teekenen van het sacrament door de plechtigheid der consecratie, (wijding) hun natuurlijk karakter van eenvoudig brood en wijn verloren, en in werkelijkheid vleesch en bloed werden, — daadwerkelijke deelen van het gekruisigde lichaam van Christus. Argumenten tegen zoodanige dogma's aan te voeren is doelloos. Daarna volgde de vereering van de teekenen door het volk, het brood en den wijn, — beschouwd als deelen van het lichaam van Christus, in de mis ter vereering voor het volk opgeheven wordende; en later werd de gewoonte van half het sacrament te staken, ingevoerd. Bij de laatstelijk aangehaalde nieuwigheid, werd alleen het brood bediend, de dogmatische verklaring zijnde, dat beiden, het lichaam en het bloed op een of andere geheimzinnige wijze vertegenwoordigd waren in één van de „elementen". Zeker is het dat Christus van Zijne discipelen verlangde om beiden, te eten en te drinken tot Zijne gedachtenis.

LEZING X.

BEVOEGD GEZAG IN DE BEDIENING.

Artikel 5. — Wij gelooven dat een man van God geroepen moet worden door openbaring, en door het opleggen der handen van diegenen welke de autoriteit bezitten om het Evangelie te prediken en de verordeningen ervan te bedienen.

MANNEN VAN GOD GEROEPEN.

1. SCHRIFTUURLIJKE VOORBEELDEN. — Niet minder passend is het met betrekking tot de voorschriften der menschelijke rede, dan dat het in overeenstemming is met het ontwerp van volmaakte organisatie wat de Kerk van Christus kenmerkt, dat allen die de verordeningen van het Evangelie bedienen, voor hunne heilige plichten geroepen zouden zijn en daaromtrent opdracht zouden hebben ontvangen door autoriteit van den hemel. De Schriften ondersteunen dit punt van inzicht door en door; zij stellen ons eene slagorde van mannen voor, wier Goddelijke roepingen in het bijzonder wordt betuigd, en wier machtige werken eene kracht verklaren grooter dan die van den mensch. Aan de andere hand is niet één voorbeeld in heilige oorkonde ter neder geschreven van iemand, wie dan ook, die zich zelf de bevoegdheid toeeigende om in de geheiligde verordeningen een ambt te bekleeden, en die dan door den Heer in zoodanige bediening erkend werd.

2. Beschouw het geval van Noach welke „genade vond in de oogen des Heeren”[1] te midden van een booze wereld. De Heer sprak tot hem, hem Zijn ongenoegen in de goddelooze inwoners der aarde aankondigende, alsmede het Goddelijk voornemen aangaande den vloed; en onderwees hem in de wijze om den ark te bouwen en te bevolken. Dat Noach het woord des Heeren aan zijne hardnekkige tijdgenooten verklaarde, wordt aangetoond door de verklaring van Petrus aangaande de zending van Christus in de geestenwereld, alsmede dat de Zaligmaker predikte tot hen die gedurende het tijdperk van de lankmoedigheid Gods ongehoorzaam waren geweest in de dagen van Noach, en dientengevolge in dien tusschentijd de ontberingen van de gevangenis moesten verduren.[2] Zeer zeker kan niemand de Goddelijke bron van Noach's autoriteit betwijfelen, noch de rechtvaardigheid van

1.) Gen. 6 : 8.
2.) I Pet. 3 : 9-20.

de vergeldende straf de moedwillige verwerping van zijne onderrichtingen volgende, want zijne woorden waren de woorden van God.

3. Zoo eveneens met Abraham, den vader der geloovigen; de Heer riep hem [1] en maakte een verbond met hem voor al de geslachten van zijn nakomelingschap. Izaak [2] werd gelijkelijk onderscheiden; en evenzoo Jacob,[3] aan wien de Heer verscheen toen hij rustte op zijn steenen hoofdkussen in de woestijn. Tot Mozes [4] kwam de stem van God uit het midden van de hitte des vuurs, den man roepende en opdracht gevende om naar Egypte te gaan, om daaruit het volk te verlossen wier geschrei met dusdanig gevolg opgeklommen was naar den troon des hemels. In dit groote werk werd Aäron [5] geroepen om zijnen broeder bij te staan; en later werden Aäron en zijne zonen [6] door Goddelijke aanwijzing verkozen uit het midden der kinderen Israëls om het priesterambt te bedienen. Toen Mozes [7] zag dat zijne dagen geteld waren, vroeg hij ernstig aan den Heer eenen opvolger aan te stellen in zijne heilige roeping, en op bijzonder bevel werd Jozua de zoon van Nun daartoe verkozen.

4. Samuel, die zóó groot een profeet werd in Israël, opgedragen zijnde om koningen te wijden, te bevelen en te vermanen, legers te gebieden, en als een orakel van God tot het volk te dienen, werd gekozen toen hij nog slechts een knaap was, en door de stem des Heeren geroepen.[8] En zoodanig was de macht die op deze roeping volgde, dat heel Israël, van Dan tot Berseba toe, wist dat Samuel als een profeet des Heeren was aangesteld.[9] De tijd ontbreekt om toe te staan vele andere mannen van naam in herinnering te brengen, die eveneens hunne macht van God ontvingen en wier geschiedenis doet zien met welke eer de Heer Zijn uitverkoren dienaars bejegende. Denk aan het hemelsch visioen waardoor Jesaja geroepen werd en onderwezen in de plichten van zijn profetisch ambt;[10] aan Jeremia, tot wien het woord des Heeren geschiedde in de dagen van Josia;[11] aan den priester Ezechiël die het eerst de Goddelijke boodschap ontving in het land der Chaldeeën,[12] en vervolgens bij anderen gelegenheden; aan Hosea [13]

1.) Gen. 12-25; Paarl v. Gr. W.; Boek v. Abraham 2 : 3.
2.) Gen. 26 : 2-5.
3.) Gen. 28 : 10-15.
4.) Ex. 3 : 2-10.
5.) Ex. 4 : 14-16, 27.
6.) Ex. 28 : 1.
7.) Num. 27 : 15-23.
8.) I Sam. 3 : 4-14.
9.) I Sam. 3 : 20.
10.) Jes. 1 : 1; 2 : 1; 6 : 8-9.
11.) Jer. 1 : 2-10.
12.) Ezech. 1 : 1.
13.) Hos. 1 : 1.

en aan al de andere profeten tot op Zacharia[1] en Maleachi.[2]

5. De apostelen van den Heer weren door Zijn eigen stem geroepen in de dagen van Zijne bediening; en zeer zeker is het gezag van den Zaligmaker buiten kijf, verdedigd als het wordt door de machtige werken der verzoening, gewrocht door pijn en den angst des doods, alsmede door de autoritaire verklaring van den Vader ten tijde van den doop van Christus. Petrus, en Andreas, zijnen broeder, bezig zijnde hunne netten in de zee te werpen, werden geroepen door het bevel, — „Volg Mij na, en Ik zal u visschers der menschen maken;"[3] en spoedig daarna werden eveneens Jacobus en Johannes, de zonen van Zebedeus gelijkelijk geroepen. Zoo met allen van de uitverkoren Twaalven die met den Meester waren; en aan de Elven die getrouw waren gebleven, verscheen Hij na Zijne opstanding, hen bijzondere opdrachten gevende voor het werk van het koninkrijk.[4] Christus verklaart in het bijzonder dat Hij Zijne apostelen gekozen had, en in hunne verheven roepingen had verordineerd.[5]

6. In het tijdperk onmiddelijk op dat van de aardsche zending van Christus volgende, werden al de bedienaars van het Evangelie aangewezen en door ontwijfelbaar gezag ter zijde gezet. Zelfs Saulus van Tarsen, nadien Paulus de apostel, welke toegebracht was met wonderbare teekenen en openbaringen,[6] moest eene formeele opdracht ontvangen voor het werk wat de Heer van hem verlangde te volbrengen; en ons wordt verteld dat de Heilige Geest tot de profeten en leeraars van de kerk van Antiochië, terwijl zij voor den Heer vastende waren, sprak, zeggende, „Zondert Mij af, beiden Barnabas en Saulus voor het werk waartoe Ik hen geroepen heb."[7]

7. DE VERORDINEERING VAN DEN MENSCH OM BEDIENEND OP TE TREDEN, zooals door Schriftuurlijk gezag bekrachtigd, en ingesteld door onmiddelijke openbaring van Gods wil, dient te worden bewerkstelligd door de gave van profetie, en door het opleggen der handen van hen die daarvoor de autoriteit bezitten. Door profetie wordt bedoeld het recht om te ontvangen, en de macht om de openbaringen van Gods wil uit te leggen. Dat het opleggen der handen als een gedeelte der plechtigheid gebruikelijk is, wordt gezien in onderscheidene van de voorbeelden alreeds aangehaald; niettegenstaande dat echter geven de Schriften eveneens verslag van talrijke verordineeringen tot de ambten van het priesterschap, met geene bijzondere gewagmaking aangaande het

1.) Zach. 1 : 1.
2.) Mal. 1 : 1.
3.) Matth. 4 : 18-20.
4.) Matth. 18 : 19-20; Mark. 16 : 15.
5.) Joh. 6 : 70; 15 : 16.
6.) Hand. 9.
7.) Hand. 13 : 1-2.

opleggen der handen, of inderdaad, aangaande eenige andere onderdeelen van de plechtigheid. Zulke voorbeelden waarborgen echter niet de gevolgtrekking dat het opleggen der handen niet werkelijk werd volbracht; en is het inderdaad in het licht der nieuwere openbaring duidelijk dat het opleggen der handen de verordineering gebruikelijk vergezelde, gelijk het eveneens een deel was van de ceremonie van het bevestigen van zegeningen,[1] en van het uitstorten van den Heiligen Geest.[2]

8. Aldus kwam het priesterschap onder de handen der vaderen neer van Adam tot op Noach;[3] Enos werd verordineerd onder de handen van Adam, en hetzelfde is waar in het geval van Mahalaleël, Jared, Enoch en Methusalem. Lamech werd verordineerd onder de handen van Seth; Noach ontving zijne bevoegdheid van de hand van Methusalem. En zoo kan het priesterschap worden gevolgd, uitgestort zooals de geest der profetie hen geleidde, door de hand van den een op den ander, tot op den tijd van Mozes. Melchizedek, die dit gezag op Abraham uitstortte, ontving zijn eigen autoriteit, door directe afstamming van zijne vaderen, van Noach. Esaias, een tijdgenoot van Abraham, ontving zijne verordineering onder de hand van God. Door de hand van Esaias werd de autoriteit overgebracht op Gad, voorts door hetzelfde middel op Jeremy, Elihu, Kaleb en Jethro, den priester van Midian, onder wiens handen Mozes werd verordineerd.[4] Jozua, de zoon van Nun, werd terzijde gezet als door God bevolen, door het opleggen der handen van Mozes.[5]

9. In de dagen der apostelen maakten de omstandigheden het noodig om bizondere ambtenaren in de Kerk aan te stellen, om de armen te verzorgen en hunne aandacht te schenken aan het uitdeelen der gaven; deze mannen werden met voorzichtigheid gekozen, en door gebed en het opleggen der handen ter zijde gezet.[6] Timotheus werd alzoo verordineerd, getuige de vermaningen hem door Paulus gegeven: — „Verzuim de gave niet die u gegeven is door de profetie, met opleggen der handen des ouderlingschaps,"[7] en wederom, „Wek de gave Gods op die in u is, door de oplegging mijner handen."[8] De Heer heeft zichzelven door heilige verbintenissen verbonden om de handelingen van Zijne met gezag bekleede dienstknechten te erkennen. Tot hen, aan wien de ouderlingen na den doop de belofte dienaangaande geven, zal de Heilige Geest komen.[9] Wat ook het priesterschap zal binden of ontbinden

1.) Gen. 48 : 14-19. Vergel. II Kon. 5 : 11; Matth. 8 : 15; Mark. 6 : 5; 16 : 15-18.
2.) Zie Lezing 8.
3.) Leer en Verb. 107 : 40-52.
4.) Leer en Verb. 84 : 6-14.
5.) Num. 27 : 18; Deut. 34 : 9.
6.) Hand. 6 : 1-6.
7.) I Tim. 4 : 14.
8.) II Tim. 1 : 6.
9.) Hand. 2 : 38; III Nephi 11 : 35; 12 : 2; Leer en Verb. 84 : 64.

op aarde, het zal gelijkelijk in den hemel gebonden of losgemaakt zijn.[1] De zieken, waarop de ouderlingen hunne handen leggen, herstellen,[2] en vele andere wonderen volgen hen die gelooven. En zóó naijverig is de Heer op de macht om in Zijnen naam handelend op te treden, dat in den oordeelsdag allen die hunne hulp hebben verleend aan, of die Zijne dienstknechten hebben vervolgd, beloond of gestraft zullen worden, als hadden ze deze dingen Christus zelven aangedaan.[3]

10. ONBEVOEGDE BEDIENINGEN in priesterlijke functiën zijn niet alleen waardeloos, maar zelfs eene grievende zonde. In Zijne handelingen met het menschdom heeft God altoos het priesterschap onder Zijne leiding aangesteld, erkend en geëerd, en heeft nimmer eenige onbevoegde aanmatiging van autoriteit aangemoedigd. Eene vreeselijke les wordt geleerd in het geval van Korach en zijne metgezellen, in hunnen opstand tegen het gezag van het priesterschap, — door dat zij valschelijk aanspraak deden gelden om het priesterambt te bedienen. De Heer bezocht hen dadelijk om hunne zonden, den grond gebiedende zich te openen, en hen met al wat hen behoorde in zich op te nemen.[4]

11. En denk aan de smarten die aan Mirjam ten deel vielen, de zuster van Mozes, eene profetes onder het volk.[5] Zij, met Aäron, rebelleerden tegen Mozes, en zeiden, „Heeft dan de Heere maar alleen door Mozes gesproken? heeft Hij ook niet door ons gesproken? En de Heere hoorde het!"[6] Onmiddelijk verscheen Hij in eene wolk, en stond in de deur van den tabernakel; veroordeelende hunne verwatenheid, en rechtvaardigende het gezag van Zijnen uitverkoren profeet Mozes. Toen de wolk van den tabernakel wegtrok bleek Mirjam melaatsch te zijn, wit als sneeuw, en overeenkomstig de wet werd zij uit het kamp van Israël uitgeworpen. Door het dringend smeeken echter van Mozes, genas de Heer de vrouw en werd haar later toegestaan tot de gemeenschap terug te keeren.

12. Overweeg het lot van Uzza, den Israëliet die door den toorn des Heeren plotseling gedood werd, omreden hij zijne hand uitstak om de ark des verbonds te steunen opdat hij niet zoude vallen.[7] Hij deed dit, niettegenstaande de wet dat niemand anders dan de priesters de heilige dingen de ark vergezellende, mochten aanraken: we lezen dat zelfs de aangestelde dragers van het voorwerp niet was toegestaan de heilige deelen ervan aan te raken, op straffe des doods.[8]

1.) Matth. 16 : 19; Leer en Verb. 1 : 8; 128 : 8-11.
2.) Mark. 16 : 15-18.
3.) Matth. 18 : 4-6; 25 : 31-46; Leer en Verb. 75 : 19-22; 84 : 88-90.
4.) Num. 16.
5.) Ex. 15 : 21.
6.) Num. 12.
7.) I Kron. 13 : 10.
8.) Num. 4 : 15.

13. Denk eveneens aan Saul, den koning van Israël, die van achter den ploeg geroepen was om een van God begunstigd heerscher te worden. Toen de Filistijnen te Michmas tegen Israël gelegerd waren, wachtte Saul op Samuel,[1] onder wiens handen hij zijne koninklijke zalving had ontvangen,[2] en naar wien hij in de dagen van zijnen eenvoud en nederigheid om hulp en geleide had uitgezien; hij vroeg of de profeet komen wilde om den Heer te offeren ten behoeve van het volk. Maar, ongeduldig geworden bij de vertraging van Samuels komst, bereidde Saul zelven het brandoffer, vergetende dat ofschoon hij in 't bezit was van den troon, de kroon droeg, en den scepter zwaaide, deze teekenen van koninklijke macht hem zelfs niet het recht verleenden om eenen dorpelwachter te wezen in het huis van God; en om deze en andere voorbeelden van onrechtvaardige verwatenheid werd hij door God verworpen, en werd er een ander in zijne plaats verkozen.

14. Een treffend voorbeeld van Goddelijken naijver aangaande heilige verrichtingen wordt getoond in de verschrikkelijke ondervinding van Uzzia, koning van Juda. Hij werd op den troon geplaatst, noch slechts zestien jaar oud zijnde: en, zoolang als hij den Heere zocht was hij zeer voorspoedig, zoodat zijnen naam een schrik werd voor zijne vijanden. Hij stond echter den hoogmoed toe in zijn hart op te komen, en koesterde de bedriegelijke voorstelling dat in zijn koninkrijk hij oppermachtig was. Hij ging den tempel binnen en beproefde wierook te branden op het altaar, maar Azarja, de hoogepriester van den tempel, door zijne godslasterlijke daad geschokt, alsmede de tachtig priesters met hem, verboden den koning, zeggende: — „Het komt u niet toe Uzzia! den Heere te rooken, maar den priesteren, Aärons zonen, die geheiligd zijn om te rooken; ga uit het heiligdom, want gij hebt overtreden." Op deze berisping en veroordeeling van zijne onderdanen, ofschoon zij priesters waren van den levenden God, werd de koning boos, maar onmiddellijk viel de vreeselijke plaag van melaatschheid op hem; de teekenen van de afschuwelijke ziekte verschenen op zijn voorhoofd, en nu lichamelijk een onrein schepsel zijnde, strekte zijne tegenwoordigheid te meer tot besmetting van de heilige plaats. Alzoo dreven Azarja en zijne medepriesters den koning uit van den tempel, en hij, een verworpeling, vlood van het huis de Heeren om nimmermeer opnieuw de heilige grenzen ervan binnen te gaan. Aangaande het overige gedeelte van zijne straf lezen wij, „En Uzzia den koning was melaatsch tot aan den dag zijns doods; en melaatsch zijnde, woonde hij in een afgezonderd huis, want hij was van het huis des Heeren afgesneden."[3]

15. Eene krachtige illustratie van het waardelooze van valsche

1.) I Sam. 13 : 5-14.
2.) I Sam. 10.
3.) II Kron. 26.

ceremoniën, of van den ledigen vorm alleen van heilige verordeningen als het bevoegde gezag afwezig is, wordt ons getoond in het Nieuw-Testamentisch verslag van de zeven zonen van Scheva. Dezen hadden, met anderen mede, de wonderbare macht door Paulus tentoongespreid, gezien en bewonderd, wien de Heer in zijn apostelschap zoo zeer had gezegend, dat door het aanraken van zekere kleedingstukken door hem gezonden, de zieken gezond werden gemaakt, en zelfs de duivelen werden uitgeworpen. Scheva's zonen, die volgens de heilige oorkonden, onder de duivelbezweerders en vagebondeerende Joden moeten worden gerekend, zochten eveneens een boozen geest uit te drijven: „Wij bevelen u bij Jezus, die Paulus predikt," zeiden zij; maar de booze geest bespotte hen om hun gebrek aan autoriteit, zeggende, Jezus ken ik, en Paulus weet ik, maar gijlieden, wie zijt gij?" De bezochte persoon, in wien de booze geest verblijf hield, sprong daarna op hen en overmande hen, zoodat toen zij uit het huis ontkwamen, zij naakt en gewond waren.[1]

16. WARE EN VALSCHE LEERAARS. — Niemand dan zij die behoorlijk bevoegd zijn om te leeren kunnen beschouwd worden als ware verkondigers van het woord. De opmerkingen van Paulus aangaande de hoogepriesters zijn gelijkelijk van toepassing op elk ambt van het priesterschap: „Niemand neemt zichzelven de eer aan, maar die van God geroepen wordt, gelijkerwijs als Aäron."[3] En Aäron, zooals wij alreeds gezien hebben, was door Mozes geroepen, aan wien de Heer Zijnen wil in deze zaak openbaarde. Deze autoriteit om in den naam des Heeren te handelen, wordt enkel aan hen gegeven die van God verkozen zijn; en het wordt niet alleen door de vraag ernaar verkregen, ook wordt het niet met goud gekocht. Wij lezen van Simon den toovenaar, die naar de macht door de apostelen bezeten, hunkerde; hij bood deze dienaren van Christus geld aan, zeggende, „Geeft mij ook deze macht, opdat, zoo wien ik de handen opleg, hij den Heiligen Geest ontvange." Maar Petrus antwoordde hem met rechtmatige verontwaardiging, „Uw geld zij met u ten verderve, omdat gij gemeend hebt, dat de gave Gods door geld verkregen wordt! Gij hebt geen deel noch lot in dit woord; want uw hart is niet recht voor God."[2]

17. Het was den apostelen van ouds bekend, dat de menschen trachten zouden zichzelven het recht aan te matigen om in de Goddelijke dingen te bedienen, wordende aldus dienstknechten van den Satan. Zich richtende tot eene vergadering van ouderlingen te Efeze, profeteerde Paulus van deze ziekelijke gebeurtenissen, en waarschuwde de herders der kudde om wel acht te geven op hen die aan hunne hoede waren toevertrouwd.[4] In eenen brief aan

1.) Hand. 19 : 13-17.
2.) Heb. 5 : 4.
3.) Hand. 8 : 18-24.
4.) Hand. 20 : 28-30.

Timotheus, herhaalde de apostel deze profetie; aanmoedigende tot naarstigheid om het woord te prediken, verklaart hij, „Want er zal een tijd zijn, wanneer zij de gezonde leer niet zullen verdragen; maar ketelachtig zijnde van gehoor, zullen zij zichzelven leeraars opgaderen naar hunne eigene begeerlijkheden; en zullen hun gehoor van de waarheid afwenden, en zullen zich keeren tot fabelen."[1] De verklaringen van Petrus omtrent hetzelfde onderwerp zijn niet minder duidelijk. Zich richtende tot de Heiligen van zijnen tijd verwijst hij naar de valsche profeten van ouds, en voegt er aan toe: — „Er zullen ook valsche leeraars onder u zijn, die verderfelijke ketterijen bedektelijk invoeren zullen, ook den Heere, die hen gekocht heeft, verloochenende * * * * En velen zullen hunne verderfenissen navolgen, door welken de weg der waarheid zal gelasterd worden."[2]

18. GODDELIJKE BEVOEGDHEID IN DE TEGENWOORDIGE BEDEELING. — De Heiligen der Laatste Dagen beweren de bevoegdheid en het gezag te bezitten om in den naam des Heeren te handelen, en dat dit recht in deze dagen is overdragen geworden onder de handen van hen die dezelfde macht in vroegere bedeelingen bezaten. Dat de autoriteit van het heilig priesterschap van de aarde genomen zoude worden toen de apostelen van ouds gedood werden, en dat het noodzakelijk van den hemel hersteld moest worden, alvorens de Kerk opnieuw kon worden opgericht, kan uit de Schriften worden aangetoond. Op den 15den dag van Mei, 1829, terwijl Joseph Smith en Oliver Cowdery in ernstig gebed verzonken waren, om onderwijzing aangaande den doop voor de vergiffenis der zonden, waarvan zij gewag vonden gemaakt in de platen, van dewelke zij bezig waren het Boek van Mormon te vertalen, daalde eenen engel van den hemel in eene wolk van licht tot hen neder. Hij diende zichvelven aan als Johannes, van ouds den Dooper genaamd, en hij zeide dat hij handelde onder de leiding van Petrus, Jakobus en Johannes, die de sleutelen van het hoogere priesterschap hielden. De boodschapper legde zijne handen op de twee jonge mannen, en verordineerde hen tot het bevoegde gezag, zeggende: „Op u mijne mededienstknechten, bevestig ik in den naam van den Messias, het priesterschap van Aäron, hetwelk de sleutelen bevat van de bediening van engelen, en van het Evangelie van bekeering, en van den doop door onderdompeling voor de vergeving der zonden; en dit zal nimmer weder van de aarde worden weggenomen, totdat de zonen van Levi wederom eene offerande tot den Heere in gerechtigheid offeren."[3]

19. Korten tijd na dit voorval verschenen Petrus, Jakobus en Johannes aan Joseph en Oliver, en verordineerden de twee tot het hoogere of Melchizedeksche priesterschap, hen bedauwende

1.) II Tim. 4 : 2-4.
2.) II Pet. 2 : 1-3.
3.) Paarl v. Gr. W. Geschriften v. Joseph Smith 2 : 69. Leer en Verb. 13.

met de sleutelen van het apostelschap, welke deze hemelsche boodschappers hadden gehouden en beoefend in de vroegere bedeeling van het evangelie. Deze orde van priesterschap houdt autoriteit over al de ambten in de Kerk, en omvat de macht om in geestelijke dingen te bedienen,[1] en als gevolg daarvan waren al de bevoegdheden en machten, noodig voor de oprichting van de Kerk, door dit bezoek tot de aarde hersteld.

20. Niet één is bevoegd om in eenige van de verordeningen van de Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen handelend op te treden, tenzij hij tot deze roeping verordineerd is geworden, door hen die de macht daaromtrent houden; aldus, niemand ontvangt het priesterschap dan alleen onder de handen van iemand die dat priesterschap zelve houdt; en deze iemand moet het hebben verkregen van anderen die het weer vroeger was opgedragen; en zoo kan iedere bezitter van het priesterschap heden zijne autoriteit nasporen tot onder de handen van Joseph den Profeet, die, als alreeds gezegd, zijne verordineering ontving onder de handen van hemelsche boodschappers met Goddelijke macht bekleed. Dat mannen die van God geroepen zijn tot de bevoegdheid van de bediening op aarde, voor dergelijke aanstelling verkozen kunnen zijn zelfs vóór zij sterfelijke lichamen op zich namen, wordt door de Schriften bewezen. Deze zaak dient in het onderhavige verband de noodige aandacht te worden geschonken, en de beschouwing ervan leidt ons tot de onderwerpen welke volgen.

VOOR-VERORDINEERING EN VOORBESTAAN.

21. VOOR-VERORDINEERING. — In een wondervol onderhoud met Abraham, openbaarde de Heer vele dingen, gewoonlijk van voor sterfelijke oogen onthouden. De patriarch zeide: — „De Heere nu had aan mij, Abraham, getoond de intelligenties, die georganiseerd waren eer de wereld was; en onder al dezen waren er vele van de edelen en grooten; en God zag deze zielen, dat zij goed waren, en Hij stond in hun midden, en Hij zeide: Deze zal Ik tot mijne regeerders maken; want Hij stond onder diegenen die geesten waren, en Hij zag dat zij goed waren; en Hij zeide tot mij: Abraham, gij zijt een hunner; gij waart gekozen voor gij geboren waart."[2] Dit is een van de menigvuldige Schriftuurlijke bewijzen dat de geesten van het menschdom bestonden vóór de periode van hunnen aardschen proeftijd: — eenen toestand waarin deze intelligenties leefden en hunnen vrijen wil uitoefenden alvorens zij vleeschelijke tabernakelen op zich namen. Zeer zeker zijn derhalve de natuur, de beschikkingen en de neigingen der menschen aan den Vader van hunne geesten bekend, zelfs vóór deze wezens

1.) Leer en Verb. 107.

2.) Paarl v. Gr. Waarde. Boek van Ab. 3 : 22-23.

in stoffelijkheid geboren zijn; en behoeft Hij niet te wachten tot zij zich ontwikkelen en hunne bekwaamheden op aarde bewijzen alvorens zij aangesteld worden tot bijzondere werkkringen in de vervulling der Goddelijke doeleinden.

22. Er is overvloedig bewijs dat Christus van af den beginne zelfs verkozen en verordineerd was om den Verlosser der wereld te zijn. Wij lezen van Zijne allereerste plaats innemende positie onder de zonen van God, in het aanbieden van Zichzelven als een offer om den wil des Vaders te volbrengen.[1] Hij was het, „Dewelke voorgekend is geweest vóór de grondlegging der wereld."[2]

23. Paulus onderwees de leerstelling van Goddelijke uitverkiezing en voor-verordineering aldus: „Want die Hij tevoren gekend heeft, die heeft Hij ook tevoren verordineerd, den beelde Zijns Zoons gelijkvormig te zijn. * * * * En die Hij tevoren verordineerd heeft, deze heeft Hij ook geroepen."[3] En wederom: — „God heeft Zijn volk niet verstooten hetwelk Hij te voren gekend heeft."[4]

24. Alma, de Nephitische profeet, sprak van de priesters dewelke verordineerd waren naar de orde van den Zoon van God, en voegde daaraan toe: — „Nu, dit is de wijze volgens welke zij verordineerd waren; geroepen en bereid zijnde van af de grondlegging der wereld volgens de voorkennis van God omreden hun groot geloof en hunne goede werken; in de eerste plaats overgelaten zijnde om goed of kwaad te kiezen; daarom hebben zij het goede gekozen en een zeer groot geloof geoefend: zijn geroepen met eene heilige roeping; ja, met die heilige roeping welke voor dezulken bereid was met, en volgens eene voorbereide verlossing."[5]

25. VOOR-VERORDINEERING SLUIT GEEN DWANG IN ZICH. — De leerstelling van absolute uitverkiezing, ontaardende in eene wegcijfering van des menschen vrijen wil, is met varieërende wijzigingen door de Christen-secten voorgestaan geworden. Niettegenstaande echter zijn zoodanige leeringen ten eenemale onjuist, beide zoowel in de letter als in den geest van de heilige Schrift. Gods voorkennis aangaande den aard en de bekwaamheden van Zijne kinderen stelt Hem in staat het eind van hunne aardsche loopbaan zelfs van af het begin te zien: — „Gode zijn al zijne werken van eeuwigheid bekend."[6] Menigeen is geleid geworden deze voor-kennis van God te beschouwen als eene zekere uitverkiezing, waarbij de zielen tot heerlijkheid of tot verdoemenis zijn aangewezen, zelfs nog vóór hunne geboorte in het vleesch, en onafhankelijk van eenige verdienste of van het tegenovergestelde, van zich zelven. Deze kettersche leerstelling tracht de Godheid te

---

1.) Zie bladz. 65.
2.) I Pet. 1 : 20.
3.) Rom. 8 : 29-30.
4.) Rom. 11 : 2.
5.) Alma 13 : 3; eveneens 10, 11.
6.) Hand. 15 : 18.

berooven van elke kenmerkende trek van genade, van rechtvaardigheid en van zuivere liefde; het doet den Vader te voorschijn treden als grillig en zelfzuchtig, besturende en scheppende alle dingen alleen voor Zijn eigen heerlijkheid, onverschillig omtrent het natuurlijk te volgen staande lijden van de slachtoffers van Zijne onrechtvaardigheid. Hoe vreeselijk, hoe onbestaanbaar is eene dergelijke voorstelling van God! Zij leidt tot de ongerijmde gevolgtrekking dat de enkelvoudige kennis aangaande komende dingen, handelen moet als eenen vastgestelden invloed in het voortbrengen van deze gebeurtenissen. Gods kennis der geestelijke en menschelijke natuur stelt Hem in staat met zekerheid gevolg te trekken omtrent de handelingen van elkeen van Zijne kinderen onder gegeven omstandigheden; maar zoodanige kennis heeft zeer zekerlijk geen vastgestelden invloed op het schepsel.

26. Zonder twijfel weet Hij van sommige geesten, dat zij slechts de gelegenheid afwachten om tusschen goed en kwaad hunne keuze te doen, om de laatste te kiezen, en hunne eigene verwoesting te volbrengen; dit zijn zij waarvan gesproken is door Judas, „die eertijds tot ditzelve oordeel te voren opgeschreven zijn.”[1] Om het noodlot van dezulken af te wenden, zoude hun vrijen wil moeten worden weggenomen; alleen door overmacht kunnen dezulken zalig worden gemaakt; en dwang is door de wetten des hemels voor de zaligheid en de verdoemenis beiden, gelijkelijk verboden. Daar zijn anderen wier deugzaamheid en getrouwheid in den staat van hun voorbestaan aan het licht is getreden: de Vader weet hoe onvoorwaardelijk zij vertrouwd kunnen worden, en velen van hen zijn zelfs in hun sterfelijke jeugd reeds geroepen tot bijzondere en verheven werkzaamheden als uitverkoren dienstknechten van den Allerhoogste.

27. HET VOORBESTAAN DER GEESTEN. — De alreeds voorgestelde feiten aangaande het voorbestaan voorzien in bewijs dat de geesten van het menschdom eenen staat van bestaan doorgingen, voorafgaande aan hunnen aardschen proeftijd. Van dit tijdperk van voorbestaan wordt dikwijls gesproken als van den staat van „vroegste kindsheid” of „eersten staat.” Dat deze geesten als georganiseerde wezens bestonden en hunnen vrijen wil beoefenden gedurende dien eersten staat, wordt duidelijk uit de verklaring van God tot Abraham: — „En zij die hunnen eersten staat behouden, zullen meerder ontvangen; en zij, die hunnen eersten staat niet behouden, zullen geen glorie in hetzelfde koninkrijk hebben met diegenen, die hunnen eersten staat behouden; en zij, die hunnen tweeden staat behouden zullen glorie voor eeuwig en altijd op hunne hoofden vermeerderd hebben.”[2]

28. Geen Christen betwijfelt het voorbestaan van den Zaligmaker, of bestrijdt Zijne positie als een van de Godheid, alvorens Hij

1.) Judas 4.

2.) Paarl v. Gr. W. Boek van Abr. 3 : 26.

als de Zoon van Maria tot de aarde kwam. De algemeene uitlegging gegeven aan de openende woorden van het evangelie van Johannes ondersteunt het inzicht van Christus' vroegere Godschap: — „In den beginne was het Woord, en het Woord was God." Wij lezen verder, En het Woord is vleesch geworden, en heeft onder ons gewoond."[1] De gezegden van den Zaligmaker zelven ondersteunen deze waarheid. Toen Zijne discipelen aangaande Zijne leerstellingen, Hem zelven betreffende, van gevoelen verschillende waren, zeide Hij, „Wat zou het dan zijn, zoo gij den Zoon des menschen zaagt opvaren, daar Hij tevoren was?"[2] Bij eene andere gelegenheid sprak Hij op deze wijze: — „Ik ben van den Vader uitgegaan, en ben in de wereld gekomen; wederom verlaat Ik de wereld, en ga heen tot den Vader."[3] En Zijne discipelen, verheugd met deze duidelijke verklaring, het geloof bevestigende wat zij allicht reeds in hunne harten gekoesterd hadden, hernamen, „Zie, nu spreekt Gij vrij uit, en zegt geene gelijkenis. * * * * Hierom gelooven wij dat Gij van God uitgegaan zijt."[4] Tot de Goddelooze Joden, die trotsch gingen op hunne afkomst van Abraham, en hunne zonden onder den beschermenden mantel van den naam van den grooten patriarch poogden te verbergen, verklaarde de Zaligmaker: — „Voorwaar, voorwaar, zeg Ik u, eer Abraham was, ben Ik."[5] In een hoog-heilig gebed tot Zijnen Vader, smeekte de Zoon, „En nu verheerlijk Mij, Gij Vader! bij U zelven, met de heerlijkheid, die Ik bij U had, eer de wereld was."[6] Toch was Christus geboren als een kind onder de stervelingen, en het is recht om de gevolgtrekking te maken, dat zoo Zijne aardsche geboorte de vereeniging was van een, een voorbestaan gehad hebbende onsterfelijke geest met een sterfelijk lichaam, zulks eveneens de geboorte is van elk lid van de menschelijke familie.

29. Wij zijn echter niet overgelaten aan den grond der ontleedkunde alleen; de Schriften leeren duidelijk dat de geesten van het menschdom bij God gekend en geteld waren vóór hunne komst op aarde. In zijne afscheidswenken aan Israël zong Mozes, „Gedenk aan de dagen van ouds. * * * * Toen de Allerhoogste aan de volkeren de erfenis uitdeelde, toen Hij Adams kinderen van een scheidde, heeft Hij de landpalen der volkeren gesteld naar het getal der kinderen Israëls."[7] Hieruit leeren wij dat de aarde onder de volkeren verdeeld werd overkomstig het aantal van de kinderen van Israël; het is derhalve bewezen dat het getal bekend was vóór het bestaan van de Israëlitische natie

---

1.) Joh. 1 : 1, 14.
2.) Joh. 6 : 62.
3.) Joh. 16 : 28.
4.) Verzen 29-30.
5.) Joh. 8 : 58.
6.) Joh. 17 : 5. Zie eveneens II Nephi 9 : 5; 25 : 12; Mos. 3 : 5; 13 : 33-34; 15 : 1.
7.) Deut 32 : 7-8.

in het vleesch; dit wordt zeer gemakkelijk verklaard door een voorafgaand bestaan aan te nemen waarin de geesten der toekomstige volkeren bekend waren.

30. Geene verandering is derhalve mogelijk in het aantal of in de uitbreiding der aardsche schepselen van God.[1] De bevolking der aarde is in overeenstemming gebracht met het aantal der geesten aangewezen om tabernakelen van vleesch op zich te nemen in deze sfeer; zoo wanneer deze allen naar de aarde zijn gekomen in de volgorde en den tijd van God besloten, dan, en niet eerder zal het einde komen.

AANTEEKENING.

GEESTELIJKE SCHEPPINGEN. — Den toestand van het voorbestaan is niet het karakteristieke kenmerk van de menschelijke zielen alleen. Alle dingen der aarde hebben een geestelijk zijn, waarvan de aardsche bouw slechts den tegenhanger vormt. Wij lezen van de schepping van „allen struik des velds, eer hij in de aarde was, en alle kruid des velds eer het uitsproot." (Gen. 2 : 5.) Dit wordt met breedere volkomenheid voortgezet in eene andere openbaring aan Mozes: „Dit zijn de geboorten des hemels en der aarde, als zij geschapen werden, ten dage dat Ik, de Heere God, den hemel en de aarde maakte, en allen struik des velds eer het uitsproot. Want, Ik, de Heere God, schiep alle dingen, waarvan Ik gesproken heb, geestelijk, alvorens zij natuurlijk op de aarde waren. * * * * En Ik, de Heere God, had al de kinderen der menschen geschapen; en nog geen mensch om den aardbodem te bebouwen; want in den hemel schiep Ik hen; en er was geen vleesch op de aarde, noch in het water, noch in de lucht; maar Ik, de Heere God, sprak, en een damp ging op uit de aarde, en bevochtigde den ganschen aardbodem. En Ik, de Heere God, formeerde den mensch uit het stof der aarde, en blies in zijne neusgaten den adem des levens, en de mensch werd tot eene levende ziel; het eerste vleesch op de aarde, de eerste mensch zoodoende; niettegenstaande waren alle dingen voorheen geschapen; maar geestelijk waren zij geschapen en gemaakt volgens Mijn woord." — (Paarl v. Gr. Waarde, Boek van Mozes 3 : 5-7).

1.) Zie Aanteekening op deze bladzijde.

LEZING XI.

DE KERK EN HAAR ONTWERP VAN SAMENSTELLING.

Artikel 6. — Wij gelooven in dezelfde organisatie welke in de vroegere Kerk bestond, namelijk, apostelen, profeten, herders, leeraars, evangelisten enz.

DE KERK IN DE VROEGERE EN IN DE LATERE DAGEN.

1. DE OORSPRONKELIJKE KERK. — In de bedeeling van de bediening van den Zaligmaker, richtte Christus Zijne Kerk op aarde op, de benoodigde ambtenaren daarin aanstellende om de doeleinden des Vaders uit te voeren. Zooals aangetoond in de laatste lezing, elk persoon zoodanig aangesteld, was van Godswege opgedragen met bevoegdheid en gezag om in de verordeningen van zijne bediening handelend op te treden; en na de hemelvaart van Christus werd dezelfde organisatie voortgezet; zij die de autoriteit hadden ontvangen anderen verordineerende tot de onderscheidene ambten van het priesterschap. Op deze wijze werden aan de Kerk gegeven, apostelen, profeten, evangelisten, herders,[1] hoogepriesters,[2] zeventigers,[3] ouderlingen,[4] bisschoppen,[5] priesters,[6] leeraars,[7] en diakenen.[8]

2. Benevens deze bepaalde ambten in het priesterschap, waren er andere roepingen, van een meer wereldlijk karakter, waartoe eveneens mannen terzijde werden gezet door het bevoegde gezag: zoo bijvoorbeeld was het geval met de zeven mannen van goede getuigenis, die in de dagen van de apostelen gekozen werden, en aangesteld om de armen te verzorgen, aldus de Twaalven vrijer latende om acht te geven op de bijzondere verplichtingen van hun ambt.[9] Deze speciale aanstelling beeldt den aard uit van de behulpsels en regeeringen in de Kerk gezet,[10] om onder de leiding van de

1.) Ef. 4 : 11.
2.) Heb. 5 : 1-5.
3.) Luc. 10 : 1-11.
4.) Hand. 14 : 23; 15 : 6; I Pet. 5 : 1.
5.) I Tim. 3 : 1; Titus 1 : 7.
6.) Openb. 1 : 6.
7.) Hand. 13 : 1.
8.) I Tim. 3 : 8-12.
9.) Hand. 6 : 1-6.
10.) I Cor. 12 : 28.

geregelde ambtenaren van het priesterschap, in het werk bij te staan.

3. De zoo aangestelde bedienaren, en de leden waaronder zij werken, maken de Kerk van Christus uit, dewelke op zeer schoone wijze vergeleken is geworden met een volmaakt lichaam, de personen de afzonderlijke leden voorstellende, elk met zijne bijzondere functie, allen tezamen werkende voor het welzijn van het geheel.[1] Ieder ambt, zoo ingesteld, elke beambte op deze wijze opdracht ontvangen hebbende, is noodzakkelijk voor de ontwikkeling van de Kerk, en tot de voltooing van het werk van God. Eene organisatie door God opgericht bevat geene overtolligheden; het oog, het oor, de hand, de voet, ieder orgaan van het lichaam is noodzakelijk tot de evenredigheid en de volmaaktheid van den bouw ervan; in de Kerk kan geen ambtenaar met recht zeggen tot een ander, „Ik heb u niet van noode."[2]

4. Het bestaan van deze ambtenaren, en in het bijzonder hunne handelingen vergezeld van Goddelijke bijstand en macht, kan worden beschouwd als een onderscheidende karaktertrek van de Kerk in elke eeuw der wereld, — eene critische proef, waardoor de geldigheid of de onjuistheid van elke aanspraak op Goddelijke autoriteit kan worden bepaald. Het evangelie van Christus is het eeuwige evangelie; de beginselen, wetten, en verordeningen ervan, en de Kerkorganisatie er op gebaseerd, moet altijd dezelfde wezen. In het zoeken daarom naar de ware Kerk, moet men uitzien naar eene organisatie de ambten van ouds omvattende; de roeping van apostelen, profeten, evangelisten, hoogepriesters, zeventigers, herders, bisschoppen, ouderlingen, priesters, leeraars en diakenen; geen mannen enkel deze namen dragende, maar bedienaars in staat om de aanspraken op hunne positie als ambtenaren in den dienst des Heeren te handhaven, door de bewijzen van macht en bevoegdheid hunne bediening vergezellende.

5. AFVAL VAN DE OORSPRONKELIJKE KERK. — De vraag mag met recht opkomen in het gemoed van den ernstigen onderzoeker: zijn deze bevoegdheden, dat gezag en die machten, tezamen met de daarmede verbonden gaven des geestes, met het menschdom verbleven van af den apostolischen tijd tot op heden; in 't kort, is er gedurende die lange tusschentijd eene Kerk van Christus op aarde geweest? Laat als antwoord deze feiten worden overwogen: Sedert het tijdperk, onmiddellijk volgende op de bedieningen van de apostelen van ouds, en tot op de tegenwoordige eeuw, heeft geene organisatie eene aanspraak doen gelden op onmiddellijke openbaring van God; integendeel zijn de leeringen van de beweerde dienaren van het evangelie eeuwenlang uitgegaan van het standpunt dat dergelijke gaven van God opgehouden hebben, dat de dagen van wonderen gedaan zijn, en

1.) I Cor 12 : 12-27; Rom. 12 : 4-5; Ef. 4 : 16.
2.) I Cor. 12 : 21.

dat het heden voor zijn geleidend wetboek geheel afhangt van, en steunt op het verleden. Een zichzelven aan de hand doende uitlegging der geschiedenis duidt aan dat er eene groote afwijking is geweest van den weg der zaligheid als door den Zaligmaker daargesteld, eene algemeene afval van de Kerk van Christus.[1] Ternauwernood was de Kerk door den Zaligmaker, wiens naam zij draagt, georganiseerd geworden, alvorens de machten der duisternis zich in slagorde verzamelden tegen het georganiseerde lichaam. Zelfs in de dagen van Christus werd de vervolging bitterlijk gevoerd tegen de discipelen; beginnende met de Joden, en het eerst ondernomen tegen den Meester zelven en Zijne enkele onmiddelijke metgezellen, omwikkelde deze stroom van tegenstand spoedig elk bekend volgeling van den Zaligmaker, zoodat de eigenste naam van Christen een verachten titel werd.

6. In het eerste kwartaal van de vierde eeuw werd er echter eene verandering opgemerkt in de houding van het heidendom jegens het Christendom, door de bekeering van Constantijn de Groote, onder wiens bescherming de Christelijke belijdenis in gunst en aanzien groeide, en zij feitelijk de godsdienst van den staat werd. Maar welk eene belijdenis en welk een godsdienst was het toen ter tijde! De eenvoud ervan was gestorven; ernstige vroomheid en zelfopofferende toewijding waren niet langer de kenmerken van de Kerkelijke bedienaars; deze beweerde volgelingen van den nederigen Profeet van Nazareth, deze eigengerechtige deelgenooten van den zachtzinnigen en bescheiden Jezus, deze luide hunne liefde voor den Man van Smarten verkondigende huichelaars, leefden temidden van toestanden op de vreemdste wijze onbestaanbaar met het leven van hun groot Voorbeeld. Naar kerkelijke ambten werd gezocht en naar de onderscheiding van eer en weelde daaraan verbonden; bedienaars van het evangelie beïnvloedden den staat van wereldsch gezag; bisschoppen trachtten naar de praalvertooningen van prinsen, aartsbisschoppen leefden als koningen, en pausen als keizers. Met deze onbevoegde en onschriftuurlijke nieuwigheden kwamen er vele veranderingen in de verordeningen van de zoogenoemde kerk; de plechtigheden van den doop werden verdraaid; het avondmaal werd gewijzigd; openbare eeredienst werd eene tentoonstelling van kunst; menschen werden heilig verklaard; martelaren voorwerpen van vereering; de godslastering groeide vlug aan doordat mannen zonder bevoegd gezag het voorrecht van God poogden te beoefenen in het roepen van anderen tot datgene wat nog steeds den naam droeg van geestelijk ambt. Eeuwen van duisternis kwamen over de aarde; de macht van satan scheen bijna overheerschend.

7. Voor eene bijzondere beschouwing van het bewijs van een

1.) Zie Aanteekeningen 1 en 2, alsmede *„The Great Apostasy. Considered in the Light of Scriptual and Secular History,"* door James E. Talmage, Salt-Lake-City, 1909.

algemeenen afval van de Kerk van Christus, dient men de autoriteiten op het gebied der kerkgeschiedenis te raadplegen. Hoewel het feit van den afval door slechts weinigen van dergelijke schrijvers wordt toegestemd, de historische gebeurtenissen door hen opgeteekend, doen de schrikkelijke waarheid aan de hand. Wij kunnen van af de dagen der apostelen tot bijna op het einde van de tiende eeuw eene voortdurende verandering bespeuren van den vorm van Kerkorganisatie, totdat die op laatstelijk genoemden tijd slechts weinig overeenkomst meer bood met de Kerk door den Zaligmaker opgericht. Dit voortdurend afvallen wordt door sommige geschiedschrijvers toegestemd, en wij zullen zoo aanstonds zien dat het in alle onderdeelen voorspeld was door autoritaire profetie.

8. John Wesley, de grondslaglegger van eene machtige secte, verklaarde dat de kenmerkende gaven van den Heiligen Geest niet langer in de Kerk waren, weggenomen geworden zijnde omreden de onwaardigheid van de beweerde Christenen, welken hij omschreef als heidenen te zijn inderdaad, met enkel een dooden vorm van eeredienst.[1] In de leerredenen van de Kerk van Engeland aangaande de „Gevaren van den Afgodendienst" lezen wij, „dat leeken en geestelijken, geleerden en ongeleerden, mannen en vrouwen, en kinderen van elken leeftijd, secten en belijdenissen van heel het Christendom, ten eenemale begraven waren geworden onder de meest verfoeielijke afgodendienst, en dat wel voor een tijdvak van achthonderd jaar of meer." Dr. Milner, de schrijver van een zeer volledig werk over kerkgeschiedenis, erkent dat er een betreurenswaardigen toestand heeft bestaan in de zoogenaamde Kerk in de tiende eeuw, en vindt in dat droevig gezegde eene vervulling van Schriftuurlijke voorspellingen.

9. DEZE GROOTE AFVAL WAS VOORSPELD. — De oneindige voorkennis van God maakte zelfs van af het begin dezen afval van de waarheid Hem duidelijk; en de profeten van ouds uitten door inspiratie hoogernstige en heilige waarschuwingen omtrent de naderende gevaren. Jesaja blikte voorzeker op dit tijdperk van geestelijke duisternis, toen hij verklaarde, „Want het land is bevlekt vanwege zijne inwoners; want zij overtreden de wetten, zij veranderen de inzettingen, zij vernietigen het eeuwig verbond."[2] En welk een diepen indruk maakt de verklaring van Jeremia, „Want Mijn volk heeft twee boosheden gedaan: Mij de springader des levenden waters, hebben zij verlaten, om zichzelven bakken uit te houwen, gebrokene bakken, die geen water houden."[3]

10. De profetiën van de apostelen alreeds aangehaald[4] betrek-

1.) John Wesly's werken, 7, pp. 26-27. Zie Aanteekening 4, volgende op Lezing 12, in verband met Art. 7, „Geestelijke Gaven."

2.) Jes. 24 : 5.

3.) Jer. 2 : 13.

4.) Zie bladzijde 153.

king hebbende op de valsche leeraars die zoo spoedig de kudde zouden bemoeilijken, verklaarden den afval als toen spoedig naderende te zijn. Paulus waarschuwt den Heiligen van Thessalonica om niet verleid te worden door hen die uitriepen dat de tweede komst van Christus op handen was. „Want," zoo zeide de apostel, „die dag komt niet, tenzij dat eerst de afval gekomen zij, en dat geopenbaard zij de mensch der zonde, de zoon des verderfs; die zich tegenstelt en verheft boven al wat God genaamd, of als God geëerd wordt, alzoo dat hij in den tempel Gods als een God zal zitten, zichzelven vertoonende dat hij God is."[1] Deze afval was reeds begonnen in de dagen van de apostelen: — „Zoo zijn ook nu," zegt Johannes, „vele antichristen geworden."[2] En Paulus, zich richtende tot de Galatiërs, verklaarde, „Er zijn sommigen die u ontroeren, en het evangelie van Christus willen verkeeren."[3]

11. Niet minder afdoende met betrekking tot deze groote afval zijn de profetiën vervat in het Boek van Mormon. Nephi, zoon van Lehi, voorspelde de onderdrukking van de Noord-Amerikaansche Indianen onder de handen van de Heidenen, en verklaarde dat te dien tijde het volk zich in zelfgenoegzaamheid zoude verheffen, afgeweken zijnde van de verordeningen van het huis Gods; weliswaar zouden zij zichzelven wel vele kerken bouwen, maar daarin zullen zij hunne eigene wijsheid verkondigen, in jaloerschheid, strijd en opzettelijke boosheid, nietmetal de macht en wonderen van God ontkennende.[4]

12. HERSTELLING VAN DE KERK. — Van de alreeds aangehaalde feiten is het duidelijk dat de Kerk letterlijk van de aarde was verdreven; in de eerste tien eeuwen onmiddelijk op de bediening van Christus volgende, geraakte het gezag van het priesterschap onder de menschen verloren, en geene wereldsche macht konde het herstellen. In Zijne genade zorgde de Heer echter voor de wederoprichting van Zijne Kerk in de laatste dagen, en voor de laatste maal; en profeten van ouden tijd voorzagen dit tijdsbestek van vernieuwde verlichting, en bezongen in vreugdevolle tonen de komst daarvan.[5] Het is alreeds aangetoond geworden dat deze herstelling door den Heer teweeg gebracht werd door den profeet Joseph Smith, welke, tezamen met Oliver Cowdery, in 1829 het Aäronische Priesterschap ontving onder de handen van Johannes den Dooper; en later het Melchizedeksche onder de handen van de apostelen uit vroegere dagen, Petrus, Jacobus en Johannes. Door het aldus uitgestorte gezag is de Kerk opnieuw georganiseerd geworden, met al hare vroegere volkomenheid, en

1.) II Thess. 2 : 3-4.
2.) I Joh. 2 : 18.
3.) Gal. 1 : 7.
4.) II Nephi 26 : 19-22; Zie eveneens 27 : 1; 28 : 3, 6; 29 : 3; I Nephi 13 : 5; 22 : 22-23.
5.) Dan. 2 : 44-45; 7 : 27; Matth. 24 : 14; Openb. 14 : 6-8.

het menschdom verheugt zich nogmaals in de bovenmate kostelijke voorrechten van de raadgevingen van God. De Heiligen der Laatste Dagen verklaren hunne hooge aanspraak op de ware Kerkorganisatie, in alle hoofdbestanddeelen gelijk aan de organisatie door Christus onder de Joden opgericht; dit volk van de laatste dagen beweert het Priesterschap van den Almachtige te bezitten, de macht om in den naam des Heeren te handelen, welke macht respect gebiedt beiden op aarde en in den hemel. Laat ons de organisatie van het priesterschap zooals het thans bestaat, overwegen.

HET ONTWERP VAN BESTUUR IN DE HERSTELDE KERK.

13. RANGEN EN AMBTEN IN HET PRIESTERSCHAP. — De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen erkent twee rangen van priesterschap, de lagere, het Aäronische genoemd, en de grootere bekend als de Melchizedeksche orde. *Het Aäronische Priesterschap* is naar Aäron genoemd, die aan Mozes als spreker was toegevoegd, om onder zijne leiding te handelen in het volbrengen van Gods doeleinden betreffende Israël.[1] Om deze reden wordt het somtijds het Lagere Priesterschap genoemd; maar ofschoon lager, is het noch klein, noch onbeteekenend. Toen Israël door de wildernis reisde, werden Aäron en zijne zonen door profetie geroepen en terzijde gezet voor de plichten van het Priesterambt.[2]

14. Bij eene opvolgende periode van Israëls geschiedenis verkoos de Heer den stam van Levi om Aäron in de priesterlijke functies te helpen, de bijzondere plichten van de Levieten zijnde om de werktuigen enz. te bewaren, en den dienst in den tabernakel bij te wonen. De Levieten, aldus door den Heer verkozen, waren er voor om de plaats in te nemen van de eerstgeborenen van de stammen, welke de Heer van af den tijd van de laatste verschrikkelijke plaag in Egypte, waarbij de eerstgeborene van elke Egyptische familie met den dood geslagen was, terwijl de oudsten in ieder Israëlitisch huis geheiligd en gespaard bleven,[3] voor zijnen dienst terzijde had gezet. De opdracht aldus den Levieten gegeven, wordt somtijds het *Levitische Priesterschap* genoemd,[4] en het dient te worden beschouwd als een toevoegsel tot het Priesterschap van Aäron, niet de hoogste priesterlijke machten omvattende. Het Aäronische Priesterschap, zooals tot de aarde hersteld in deze bedeeling, omvat de Levitische orde.[5] Dit priesterschap houdt de sleutelen van de bediening van engelen,

1.) Ex. 4 : 14-16.
2.) Ex. 28 : 1.
3.) Num. 3 : 12-13, 39, 44-45, 50-51.
4.) Heb. 7 : 11.
5.) Leer en Verb. 107 : 1.

en het gezag om voor de uitwendige verordeningen zorg te dragen, den letter van het evangelie;[1] het omvat de ambten van diaken, leeraar, en priester; met het bisschopambt de sleutelen houdende van het voorzitterschap.

15. Het grootere of *Melchizedeksche Priesterschap* wordt genoemd naar den koning van Salem, een grooten Hoogepriester van God;[2] vóór zijne dagen was het bekend als „het Heilige Priesterschap naar de orde van den Zoon van God, doch uit achting of eerbied voor den naam van het Opperwezen, om het te veelvuldig herhalen van Zijnen naam te voorkomen, noemde de Kerk, in de dagen van ouds, dat Priesterschap naar Melchizedek."[3] Dit priesterschap houdt het recht om te presideeren in al de ambten der Kerk; de bijzondere functiën ervan liggen in de bediening van geestelijke dingen; omvattende als het doet de sleutelen van alle geestelijke zegeningen der Kerk, het recht om „de hemelen geopend te hebben, met de algemeene vergadering en Kerk van de Eerstgeborene te verkeeren, en zich in de gemeenschap en tegenwoordigheid van God den Vader, en Jezus den Middelaar van het nieuwe verbond te verheugen."[4] De bijzondere ambten van het Melchizedeksche Priesterschap zijn die van apostel, patriarch of evangelist, hoogepriester, zeventiger en ouderling. Openbaring van God heeft de plichten omschreven verbonden aan elk dezer roepingen; en dezelfde hooge autoriteit heeft de aanstelling bevolen van presideerende beambten genomen uit, of aangesteld van uit hen die verordineerd zijn tot de onderscheidenen ambten in deze twee priesterschappen.[5]

16. SPECIALE PLICHTEN IN HET PRIESTERSCHAP. — HET AMBT VAN EEN DIAKEN is het eerste of laagste in het Ääronische Priesterschap. De plichten van deze roeping zijn over het algemeen van maatschappelijken aard, betrekking hebbende op het opzicht houden in de huizen van eeredienst en de zorg voor het gemak van hen die daar komen om te aanbidden. In elk ding echter kan een Diaken geroepen worden om den Leeraar bij te staan in zijn werk.[6] Twaalf diakenen vormen een quorum;[7] en over zulk een lichaam wordt gepresideerd door eenen president met raadgevers, uit hun midden gekozen.

1.) Leer en Verb. 107 : 20.

2.) Gen. 14 : 18; Heb. 7 : 1-17.

3.) Leer en Verb. 107 : 2-4.

4.) Leer en Verb. 107 : 8, 18-19.

5.) Leer en Verb. 107 : 21.

6.) Leer en Verb. 20 : 57, 107 : 85.

7.) QUORUM. — Deze uitdrukking heeft eene bijzondere beteekenis verworven onder de Heiligen der Laatste Dagen. Zij duidt niet alleen eene meerderheid, of een zoodanig aantal van personen aan als verlangd wordt tot autoritaire handeling, maar het georganiseerde lichaam zelve. De Kerk beschouwt een quorum als „eenen raad of een georganiseerd lichaam van het priesterschap," b. v.: *een quorum van ouderlingen; het quorum van de Twaalf Apostelen,* enz. (Zie *„Standard Dictionary."*)

17. LEERAARS zijn lokale beambten, wiens werk het is zich onder de Heiligen te mengen, hen tot het doen van hunne plichten te vermanen, en de Kerk sterkte te verleenen door hunnen trouwen dienst; zij zijn er om toe te zien, dat er geene oneenigheid in de Kerk is; dat de leden geene kwade gevoelens jegens elkander koesteren, maar dat allen de wetten van God, betreffende de Kerkelijke plichten, waarnemen. Zij kunnen de leiding van vergaderingen op zich nemen als geenen Priester, noch hoogere beambte aanwezig is. Beiden, Leeraars en Diakenen kunnen het woord van God prediken, zoo wanneer ze behoorlijk geroepen worden om dat te doen; żij hebben echter niet de macht om onafhankelijk in eenige geestelijke verordening te handelen, zooals bijvoorbeeld, doopen, het bedienen van het Avondmaal, of het opleggen der handen.[1] Vierentwintig Leeraars vormen een quorum; van uit een zoodanig lichaam wordt eenen president met raadgevers gekozen.

18. DE PRIESTERS zijn aangesteld om te prediken, te leeren, de Schriften uit te leggen, te doopen, het avondmaal te bedienen, de huizen der leden te bezoeken, hen tot het doen van hunne plichten vermanende. Wanneer behoorlijk daartoe geroepen kan eenen Priester, Diakenen, Leeraars en andere Priesters verordineeren; ook kan hij worden geroepen om den ouderling in zijn werk bij te staan. Een quorum van Priesters omvat acht en veertig leden, en over eene zoodanige organisatie wordt door eenen Bisschop gepresideerd.

19. AAN OUDERLINGEN is macht gegeven om in eenige of alle plichten, verbonden met de lagere roepingen in het priesterschap, te handelen; en daarnevens kunnen zij andere ouderlingen verordineeren; als leden in de Kerk de candidaten bevestigen die behoorlijk gedoopt zijn, en op hen den Heiligen Geest bevestigen. Deze ambtenaren hebben autoriteit om kinderen in de Kerk te zegenen, het voorzitterschap te hebben in alle vergaderingen dezelve leidende als door den Heiligen Geest hen wordt ingegeven.[2] De Ouderling kan handelen in de plaats van eenen hoogepriester, wanneer de laatste niet aanwezig is. Zes-en-negentig Ouderlingen vormen een quorum; drie van dezen stellen het presidentschap daar van het quorum.[3]

20. ZEVENTIGERS zijn reizende dienaars, verordineerd om het Evangelie te verkondigen onder de natiën der aarde, „eerst tot de Heidenen en daarna tot de Joden.” Zij hebben in dit verheven werk te handelen onder de leiding van de Apostelen.[4] Een vol quorum omvat zeventig leden, met inbegrip van zeven presidenten.

21. HOOGEPRIESTERS zijn verordineerd om, wanneer be-

1.) Leer en Verb. 20 : 53-59, 107 : 86.
2.) Leer en Verb. 20 : 38-45, 70; 107 : 11-12.
3.) Leer en Verb. 107 : 89.
4.) Leer en Verb. 107 : 34-35, 97-98.

hoorlijk geroepen, met macht handelend op te treden in al de verordeningen en zegeningen van de Kerk. Zij kunnen evenals de zeventigers, reizen, het Evangelie brengende tot alle natiën; maar deze plicht is niet in het bijzonder op hunne schouders gelegd; hunne speciale roeping die van een gezeteld presidentschap zijnde. De Hoogepriesters van elken ring van de Kerk kunnen tot een quorum worden georganiseerd zonder een begrensd aantal; over een zoodanig quorum kunnen drie der leden gekozen worden om te presideeren als president en raadgevers.[1]

22. PATRIARCHEN, of EVANGELISTEN, is de bijzondere plicht van zegening in de Kerk toevertrouwd; natuurlijk hebben ook zij het bevoegde gezag om eveneens in andere verordeningen handelend op te treden. Er is één „Patriarch voor de Kerk", met algemeene rechtsmacht door de geheele organisatie; hij houdt de sleutelen van het patriarchale ambt, en aan hem is de belofte gegeven „dat wien hij ook zegent, gezegend zal zijn, en wien hij ook vloekt, gevloekt zal zijn; want wat hij ook op aarde zal binden zal in den hemel gebonden zijn, en wat hij ook op aarde zal ontbinden, zal in den hemel ontbonden zijn."[2]

23. Aangaande het patriarchaal gezag heeft de Heere gezegd: „De orde van dit Priesterschap was gevestigd om van vader op zoon te worden overgedragen, en behoort van rechtswege aan de werkelijke nakomelingen van het verkozen zaad, aan wie de beloften gemaakt waren. Deze orde was ingesteld in de dagen van Adam, en ging voort van geslacht op geslacht."[3] Behalve dit ambt echter van algemeene patriarchale macht, zijn er eveneens een aantal lokale patriarchen in de vertakkingen van de Kerk aangesteld, allen onderworpen aan den raad en de leiding onder de handen van den „Patriarch voor de Kerk;" hoewel zij in hun district dezelfde voorrechten bezitten als aan hem — den Patriarch voor de Kerk — behooren door heel de Kerk heen. Het is tot eenen plicht gemaakt voor de Twaalf Apostelen om evangelische ambtenaren, of Patriarchen, te verordineeren in alle groote vertakkingen van de Kerk, de keuze daarvan gemaakt wordende door de macht van openbaring.[4]

24. APOSTELEN zijn geroepen om bijzondere getuigen te zijn van den naam van Christus in heel de wereld;[5] zij zijn bemachtigd om vertakkingen op te richten en te organiseeren, en kunnen bedienend optreden in eenige of alle van de heilige verordeningen. Zij zijn om onder de Heiligen te reizen, de zaken der Kerk te regelen waar zij ook gaan, maar in het bijzonder daar waar geen volkomen lokale organisatie bestaat. Zij zijn bevoegd om Patriarchen te ver-

1.) Leer en Verb. 107 : 10; 124 : 134-135.
2.) Leer en Verb. 124 : 92-93.
3.) Leer en Verb. 107 : 40-41.
4.) Leer en Verb. 107 : 39.
5.) Leer en Verb. 107 : 23.

ordineeren, en andere ambtenaren in het priesterschap, zooals zij geleid mogen worden door den Geest des Heeren.[1]

25. PRESIDENTSCHAP EN QUORUMORGANISATIES. — Het geopenbaarde woord van God heeft voorzien in het daarstellen van presideerende beambten „voortkomende uit, of aangesteld van of onder hen die tot de verschillende ambten in deze twee priesterschappen verordineerd zijn."[2] In overeenstemming met de heerschende beginselen van orde, zoo karakteristiek in al Zijn werk, heeft de Heer bevolen dat de dragers van Zijn priesterschap in quorums georganiseerd zullen zijn, om hen beter te kunnen helpen in het leeren van hunne plichten in hunne onderscheidene standplaatsen. Sommigen van deze quorums zijn algemeen in hunne strekking en autoriteit; anderen zijn plaatselijk in hunne rechtsmacht. Alle quorums dienen in hunne autoriteit en presideerende beambten in hunne verschillende positiën ondersteund te worden door de stem van het volk over wien zij aangesteld zijn om te presideeren. Over plaatselijke ambtenaren wordt aldus gestemd door de lokale organisaties, en over de generale autoriteiten, door de Kerk, wanneer in conferentie vereenigd. Conferenties van de Kerk worden gehouden met half-jaarlijksche tusschenruimten, bij welke gelegenheden de namen van al de algemeene ambtenaren onderworpen moeten worden aan de stem van het volk. Op dezelfde wijze worden de autoriteiten van de ringen en wijken ondersteund door de stem van de lokale conferenties, voor dit en andere doeleinden gehouden. Het beginsel van algemeene erkenning wordt aldus in acht genomen in al de organisaties van de Kerk.

26. HET EERSTE PRESIDENTSCHAP stelt het presideerende quorum van de Kerk daar. Door Goddelijk bevel, is eenen president aangesteld van onder de leden van het Hoogere Priesterschap, om over de geheele Kerk te presideeren. Hij staat bekend als President van het Hoogere Priesterschap van de Kerk, of Presideerende Hoogepriester over het Hoogere Priesterschap van de Kerk.[3] Hij is geroepen om „een ziener te zijn, een openbaarder, een vertaler, en een profeet, hebbende alle gaven Gods die Hij op het hoofd der Kerk bevestigd."[4] Zijn standplaats is door den Heer vergeleken bij die van Mozes van ouds, welke stond als het orakel Gods voor Israël. In zijn verheven werk onder de Kerk, wordt deze Presideerende Hoogepriester terzijde gestaan door twee anderen, hetzelfde priesterschap houdende, en deze drie Hoogepriesters, wanneer behoorlijk aangesteld en verordineerd, en door het vertrouwen, het geloof en de gebeden van de Kerk ondersteund, „vormen eenen raad (quorum) van het Presidentschap der Kerk."[5]

1.) Leer en Verb. 107 : 39, 58; 20 : 38-44.
2.) Leer en Verb. 107 : 21.
3.) Leer en Verb. 107 : 64-68.
4.) Leer en Verb. 107 : 91-92.
5.) Leer en Verb. 107 : 22.

27. HET QUORUM VAN DE TWAALF APOSTELEN. — Twaalf mannen, houdende het Apostelschap, behoorlijk georganiseerd, stellen den raad der Apostelen daar. Dezen heeft de Heer aangewezen als de twaalf reizende raadgevers;[1] zij vormen den reizenden presideerenden Hoogen Raad, om handelend op te treden onder de leiding van het Eerste Presidentschap, in alle deelen der wereld. Zij stellen een quorum daar, wiens vereenigde besluiten even bindende zijn in macht en gezag als die van het Eerste Presidentschap der Kerk.[2] Als het quorum van het eerste Presidentschap ongeorganiseerd geraakt door den dood of onstentenis van den President, valt het leidend gezag in het bestuur onmiddelijk ten deel aan het quorum van de Twaalf Apostelen, door wien de aanstelling tot het Presidentschap wordt gemaakt. Er kunnen, en op den tegenwoordigen tijd zijn er, Apostelen in de Kerk, welke geen leden zijn van dit quorum van Twaalven; maar dezulken kunnen geene aanspraak doen gelden om plaats te nemen in de zittingen van het quorum.

28. HET PRESIDEERENDE QUORUM VAN ZEVENTIGERS. — Het eerste quorum van Zeventigers vormt een lichaam wiens vereenigde besluiten even bindende zijn dan die van de Twaalf Apostelen. Vele zoodanige quorums van Zeventigers kunnen verlangd worden in het werk van de Kerk; alreeds zijn er omstreeks honderd-en-zeventig van zoodanige organisaties daargesteld; over elk quorum wordt gepresideerd door zeven presidenten. De zeven presidenten van het Eerste Quorum van Zeventigers echter presideeren over al de andere quorums en hunne presidenten.[3]

29. HET PRESIDEERENDE BISSCHOPRIC, zooals op dit oogenblik samengesteld, omvat den Presideerenden Bisschop van de Kerk, en twee Raadgevers. Dit quorum houdt het zeggingschap over de plichten van andere Bisschoppen in de Kerk, en over alle organisaties behoorende tot het Ääronische Priesterschap. De oudst levende vertegenwoordiger onder de zonen van Äăron is tot dit ambt van presidentschap gerechtigd, mits hij in alle opzichten waardig en geschikt is; hij moet zijn aangewezen en verordineerd door het Eerste Presidentschap van de Kerk.[4] Wanneer een zoodanig letterlijke afstammeling van Äăron gevonden wordt en verordineerd, dan kan hij zonder raadgevers handelen, uitgezonderd wanneer hij in oordeel zitting neemt betreffende eene rechtszaak met een van de presidenten van het Hoogere Priesterschap, in welk geval hij terzijde gestaan moet worden door twaalf Hoogepriesters.[5] Bij afwezigheid echter van een behoorlijk bewezen rechtstreeks nakomeling van Äăron, kan een Hoogepriester van

---

1.) Leer en Verb. 107 : 23, 33.

2.) Leer en Verb. 107 : 24.

3.) Leer en Verb. 107 : 25-26; 34, 93-97.

4.) Leer en Verb. 68 : 18-20.

5.) Leer en Verb. 107 : 82-83.

het Melchizedeksche Priesterschap geroepen worden, en door het Eerste Presidentschap van de Kerk ter zijde worden gezet voor het ambt van Presideerenden Bisschop; hij moet alsdan worden bijgestaan door twee andere Hoogepriesters behoorlijk als zijne raadgevers verordineerd.[1]

30. PLAATSELIJKE ORGANISATIES VAN HET PRIESTERSCHAP. — Waar de Heiligen duurzaam gevestigd zijn, worden Ringen van Zion georganiseerd, elke Ring een aantal gemeenten of vertakkingen omvattende. Over elke Ring is een ***Ring-presidentschap*** geplaatst, bestaande uit eenen president en twee raadgevers, Hoogepriesters zijnde, behoorlijk gekozen en terzijde gezet voor dit ambt. Het Ring-presidentschap wordt in zijne rechterlijke functie ter zijde gestaan door een *Gezeten Hoogen Raad,* bestaande uit twaalf Hoogepriesters, tot het ambt verkozen en verordineerd. Over dezen Raad wordt gepresideerd door het Ring-presidentschap, en het vormt het hoogste rechterlijk tribunaal van den Ring.

31. De presidenten der ringen, en de bisschoppen der wijken of gemeenten, worden terecht beschouwd als herders van en voor de kudde; hunne plichten zijn zonder twijfel in overeenkomst met die der herders van vroegere bedeelingen. De Hoogepriesters en de Ouderlingen in elke Ring zijn in quorums georganiseerd, zooals alreeds omschreven; de eersten zonder een begrensd aantal, en de laatsten een of meer quorums vormende, elk van zes-en-negentig leden, zooals hun aantal mag wettigen. De *Patriarchen* zijn eveneens ter zijde gezet om in hun heilig ambt onder het volk van den Ring bedienend op te treden.

32. EEN WIJK-BISSCHOPRIC is opgericht in elke ten volle georganiseerde Wijk van de Kerk. Dit lichaam bestaat gewoonlijk uit drie Hoogepriesters, als eenen Bisschop en raadgevers ter zijde gezet. Als echter een letterlijke afstammeling van Aäron tot het bisschopric geroepen wordt, is het zijn voorrecht om te kunnen handelen zonder raadgevers, zooals gezegd werd in het geval van den Presideerenden Bisschop. De Bisschop heeft rechtspraak over de quorums van het Lagere Priesterschap in zijne Wijk, en eveneens over de dragers van het Hoogere Priesterschap als leden van zijne Wijk; maar hij bezit geen onmiddelijk presidentschap over quorums van de Melchizedeksche orde, behoudens zoodanige als omsloten is in zijn gebied. Als een presideerende Hoogepriester, presideert hij rechtens over zijn geheele wijk. De wijk-organisatie omvat quorums van Priesters, Leeraars, en Diakenen, een of meer van elk, zooals de uitgebreidheid van de wijk in aantal, mag bepalen.

33. BEHULPSELS IN HET BESTUUR. — Benevens deze ingestelde wettige autoriteiten en ambten in het priesterschap, zijn er een aantal ondergeschikte of bijzondere organisaties onder het volk opgericht, voor opvoedende en weldadige doeleinden. Onder dezen

1.) Leer en Verb. 68 : 19.

zijn de volgenden belangrijk genoeg om onze speciale aandacht te vragen.

(1) *Kindergenootschappen.* — Dezen voorzien in de moreele onderwijzing en oefening van jonge kinderen.

(2) *Onderlinge verbeteringsvereenigingen.* — Dezen omvatten afzonderlijke vereenigingen voor beide sexes, en zijn aangewezen voor de opvoeding en oefening van de jeugd, in onderwerpen van algemeenen en theologischen aard. Onderwijs wordt gegeven in theologie, litteratuur en geschiedenis, wetenschap en kunst, de wetten der gezondheid, en in een aanzienlijk aantal andere takken van nuttige kennis.

(3) *Zondagsscholen* omvatten in graden afgedeelde klassen, voor de bestudeering der Schriften, alsmede tot oefening in de godgeleerdheid, in moreele en godsdienstige verplichtingen, en in onderworpenheid aan de Kerk. De Zondagsscholen, hoewel hoofdzakelijk voor de jeugd aangewezen, zijn voor allen open.

(4) *Kerkscholen.* — Deze instellingen voorzien in beide, maatschappelijke en godsdienstige onderwijzingen, en omvatten alle graden van af de kinderschool tot op het college.

(5) *Godsdienstklassen.* — Dezen voorzien in een cursus van meer uitgebreid onderwijs in theologie en godsdienst, wat dient als een toevoegsel en aanvulling tot de zuiver maatschappelijke onderwijzingen van de scholen staande buiten het kerkelijk verband.

(6) *Hulp-vereenigingen.* — Dezen zijn samengesteld uit vrouwen, wier zichzelven opgelegde plichten betrekking hebben op de zorg voor de armen, en op den hulp en bijstand in het lijden van de bezochten.

34. De meeste van deze hulp-verleenende organisaties bestaan in elke wijk. Inderdaad worden met uitzondering van de Kerkscholen, welke gewoonlijk instellingen zijn van de ringen, alle deze organisaties van den tweeden rang, beschouwd als noodzakelijk tot de volkomen bezetting van eenige wijk. Ambtenaren zijn aangesteld om over de verschillende organisaties in elke wijk het beheer te hebben; en waar zulke ambtenaren in algemeenen zin onderworpen zijn aan lokale autoriteiten in het priesterschap, zien zij uit naar speciale onderwijzingen betreffende het plan en de wijze van hun bijzonder werk, van de ring- en algemeene autoriteiten van de afzondelijke organisaties. In overeenstemming met het beginsel van algemeene toestemming welke de Kerk over het geheel kenmerkt, worden de ambtenaren van de hulp en bijstand verleenende instellingen, waar zij benoemd zijn door, of althans met de toestemming van de daar gestelde autoriteiten in het priesterschap, in hun ambt geinstalleerd en duurzaam ondersteund door de stem van de leden in de plaatselijke, of in de algemeene organisaties waarin zij aangesteld zijn om te werken.

AANTEEKENINGEN.

1. ONTAARDING VAN DEN EEREDIENST ALS GEVOLG VAN DEN AFVAL. — Dat de vormen van den eeredienst, waar er vele paganistische invloeden en praktijken inslopen, in verkeerde richting werden geleid, toen het priesterschap van de aarde verdween na het apostolische tijdperk, kan als redelijk gevolg worden getrokken uit de verslagen der geschiedenis. Mosheim, een bekend autoriteit in Kerkgeschiedenis heeft het volgende te zeggen aangaande de ingevoerde paganistische veranderingen gedurende de vierde eeuw: — „De Christelijke bisschoppen introduceerden met slechts geringe wijzigingen, in den Christelijken eeredienst, die plechtigheden en instellingen, waarmede vroeger de Grieken en de Romeinen en andere volkeren hunnen eerbied en toewijding jegens hunne denkbeeldige goden hadden getoond; veronderstellende dat het volk meer gereedelijk het Christendom zoude omhelzen wanneer zij zagen dat de plechtigheden, hen door hunne vaderen overgeleverd, nog onveranderd te midden der Christenen bestonden, en wanneer zij bemerkten dat Christus en de martelaars geëerd en aangebeden werden op dezelfde wijze als vroeger hunne goden. Er was natuurlijk te dien tijde slechts weinig verschil tusschen den publieken eeredienst van de Christenen en die van de Grieken en Romeinen. In beiden bezigde men gelijkelijk schitterende kleeren, mijters, kronen, waskaarsen, bisschopsstaven, processiën, schilderijen, beelden, gouden en zilveren vazen, en tallooze andere dingen."

Van den vorm van den openlijk erkenden eeredienst in de vijfde eeuw, zegt dezelfde autoriteit: — „Overal matigde zich de publieke eeredienst eenen vorm aan, meer op praalvertooning en de bekoring van het oog berekend. Onderscheidene ornamenten werden aan de miskleeren toegevoegd, ten einde de vereering van het volk voor de geestelijke orde te vermeerderen. **** Op sommige plaatsen was het verordend dat den lof van God voortdurend, nacht en dag bezongen zoude worden, de zangers elkander zonder onderbreking opvolgende; alsof het Allerhoogste Wezen een welgevallen had in luidruchtigheid en getier, en in de vleierij der menschen. Den grandeur der tempelen kende geene grenzen. Schitterende beelden werden er in geplaatst; **** het beeld van de Maagd Maria, haar kind in de armen houdende, nam de meest in 't oog vallende plaats in beslag."

2. HET REEDS VROEGE BEGIN VAN DEN AFVAL. — Orson Prat, een apostel van de voorgaande eeuw, heeft aangaande het reeds vroege afwijken van de gezaghebbende praktijken van de Kerk, als volgt geschreven: — „De groote afval van de Christelijke Kerk begon in de eerste eeuw, toen er nog geïnspireerde apostelen en profeten in haar midden waren; vandaar dat Paulus, even voor zijn martelaarschap er velen opnoemt, welke „van hun geloof schipbreuk geleden hebben," en „afgeweken zijn, zich gewend hebbende tot ijdelspreking," leerende, „dat de opstanding alreeds geschied is;" „zich begevende tot fabelen en oneindige geslachtsrekeningen," „razende omtrent twistvragen en woordenstrijd, uit welke komt nijd, twist, lastering, kwade nadenking, krakeelingen van menschen die een verdorven verstand hebben, en van de waarheid beroofd zijn, meenende dat de godzaligheid een gewin te zijn." Deze afval was zóó algemeen geworden, dat Paulus aan Timotheus verklaart, „dat allen die in Azië zijn hebben zich van mij afgewend;" en wederom zegt hij, „in mijne eerste verantwoording is niemand bij mij geweest, maar zij hebben mij allen verlaten;" hij beweert verder dat „er zijn vele ongeregelden en kwaadsprekers, verleiders, dingen leerende die niet behooren, om vuil gewin." Deze afvalligen wendden zonder twijfel voor zeer rechtvaardig te zijn, „want" zegt de apostel, „zij belijden, dat zij God kennen, maar zij verloochenen Hem met de werken, alzoo zij gruwelijk zijn en ongehoorzaam, en tot alle goed werk ondeugende."

LEZING XII.

GEESTELIJKE GAVEN.

Artikel 7. — Wij gelooven in de gaven van talen, profetiën, openbaringen, gezichten, gezondmakingen, uitlegging der talen, enz.

1. GEESTELIJKE GAVEN EEN KENMERK VAN DE KERK. — Het is alreeds verklaard geworden, dat elkeen die zooals het behoort in de verordeningen van het Evangelie handelend zoude wenschen op te treden, voor de verheven verplichtingen hiervan opdracht moet hebben ontvangen door de macht en het bevoegd gezag van den hemel. Wanneer zoodanig Goddelijk bekleed, zal het deze dienstknechten niet aan bewijzen van des Meesters gunst ontbreken; want het is altijd het kenmerk geweest van de handelingen van God met zijn volk, om Zijne macht te openbaren door de uitstorting van eene verscheidenheid van veredelende gunsten, welke zeer juist de gaven des Geestes worden genoemd. Zeer dikwijls worden deze gaven op eene wijze tentoongespreid zóó verschillend van de gewone orde der dingen, dat ze wonderbaar en bovennatuurlijk worden genoemd. Op deze wijze was het dat de Heer zichzelven bekend maakte in de vroege tijden van de geschiedenis der Schriften; en van de dagen van Adam af aan tot op den tegenwoordigen tijd zijn de profeten van God over het algemeen met zoodanige macht bedauwd geweest. Waar ooit het priesterschap door eene georganiseerde Kerk op aarde gehandeld heeft, daar zijn de leden van de kudde, door het bezit van deze gunsten in de Kerk, in hun geloof gesterkt en anderzins op talrijke daarmede in betrekking staande wijzen gezegend geworden. Wij kunnen veilig het bestaan van deze geestelijke machten beschouwen als een van de hoofdkenmerken van de ware Kerk; waar die niet zijn, daar treedt ook het priesterschap van God niet handelend op.

2. Mormon[1] verklaart hoogheilig, dat de dagen der wonderen niet van de Kerk zullen voorbijgaan zoolang er nog één mensch op aarde gezaligd moet worden; „Want,'' zegt hij, „het is door geloof dat wonderen worden gewrocht, en het is door gefoof dat engelen verschijnen en tot de menschen bedienen, zoodat zoo wanneer deze dingen hebben opgehouden, wee dan tot alle kinderen der menschen, want het is omreden het ongeloof, en alles

1.) Moroni 7 : 35-37.

is nutteloos." En Moroni, staande aan den rand van het graf, geeft eene onafhankelijke getuigenis dat de gaven en de gunsten van den Geest zoolang als de wereld bestaan zal, nimmer zullen worden weggenomen, tenzij het is door het ongeloof van het menschdom.[1]

3. Hoor de woorden van dezen profeet, gericht tot hen „die de openbaringen Gods verloochenen en zeggen, dat zij weggedaan zijn, dat er geene openbaringen meer zijn, noch profetiën, noch gaven, noch gezondmakingen, noch het spreken in talen, of de uitlegging der talen. Zie ik zeg tot u, dat hij die deze dingen verloochent het Evangelie van Christus niet kent, neen, hij heeft de Schriften niet gelezen; en indien hij ze wel gelezen heeft, zoo verstaat hij ze niet. Want lezen wij niet, dat God dezelfde is gisteren, heden en voor eeuwig; en dat in Hem geene verandering, noch schaduw van omkeering is? Nu, zoo gij uzelven eenen God voorgesteld hebt, die verandert, en in wien eene schaduw van omkeering is, dan hebt gij u eenen God voorgesteld die geen God van wonderen is. Doch ziet, ik zal u eenen God van wonderen noemen, zelfs den God van Abraham, den God van Izaäk en den God van Jakob; en Hij is dezelfde God die de hemelen en de aarde geschapen heeft en alle dingen die er in zijn." [2]

4. AARD DER GEESTELIJKE GAVEN. — De gaven waarvan hier gesproken, zijn hoofdzakelijk uitstortingen van macht en autoriteit waardoor de doeleinden van God worden volbracht, somtijds met vergezellende omstandigheden welke als bovennatuurlijk verschijnen. De zieken kunnen hierdoor gezond worden gemaakt, nadeelige invloeden overwonnen, geesten der duisternis onderworpen, en de Heiligen, nederig en zwak, kunnen hunne getuigenissen uitten en op andere wijze God prijzen en loven in nieuwe en vreemde talen, waar weer anderen deze woorden mogen vertolken; het zwakke menschelijke intellect kan kracht worden verleend door de hemelsche aanraking van geestelijke visioenen en gezegende droomen, om dingen, gewoonlijk van de sterfelijke zinnen onthouden, te zien en te bevatten; directen omgang met de fontein van alle wijsheid kan worden daargesteld, en de openbaringen van den Goddelijken wil kunnen worden verkregen.

5. Deze gaven zijn door den Heer beloofd geworden aan hen die in Zijnen naam gelooven;[3] zij volgen op gehoorzaamheid aan de geboden van het Evangelie. Onder geloovigen dienen zij tot aanmoediging, en als eenen prikkel tot hoogere gemeenschap met den Geest.[4] Zij worden niet gegeven als teekenen om de zinnelijke nieuwsgierigheid te bevredigen, noch om een ziekelijk

1.) Moroni 10 : 19, 23-27.
2.) Moroni 9 : 7-11.
3.) Mark. 16 : 16; Leer en Verb. 84 : 64-73.
4.) Matth. 12 : 38, 39; 16 : 1-4; Mark. 8 : 11, 12; Luc. 11 : 16-30.

verlangen naar het wonderbaarlijke te voldoen. Menschen zijn tot het licht geleid geworden door openbaringen van het wondervolle, maar gebeurtenissen in het leven van dezulken toonen aan, dat zij òf zoodanigen waren die ook eene kennis der waarheid op elke andere wijze zouden hebben gevonden, òf dat zij slechts oppervlakkig waren aangedaan, en niet zoo spoedig als het vreemde van de nieuwe sensatie uitgeput was geraakt, zij opnieuw afdwaalden in de duisternis waaraan zij voor eenen tijd waren ontkomen. Wonderen zijn niet voornamelijk bedoeld, en zeker zijn zij niet noodig om de macht van God te bewijzen; de eenvoudiger gebeurtenissen, de meer gewone werken der schepping doen dat. Maar tot het hart, alreeds door de getuigenis van de waarheid verzacht en gereinigd, tot het verstand door de macht des Geestes verlicht, en zich bewust van gehoorzamen dienst in de eischen van het Evangelie, komt de stem van wonderen met verblijdende tijdingen van voortdurende gunst van een liefhebbend Vader, met versche en meer overvloedige bewijzen van de grootmoedigheid van een algeheel genadig God.[1]

6. En zelfs voor den ongeloovige zoude althans de getuigenis van wonderen dienen als een argument ten gunste van een onderzoek naar de macht door welke deze daden gewrocht worden; in zulke gevallen zijn wonderen als „een luide stem, gericht tot hen die hard van gehoor zijn.” Het doel van geestelijke gaven in de Kerk is duidelijk gemaakt in eene openbaring van den Heer door Joseph Smith: — „Daarom, weest voorzichtig opdat gij niet misleid wordt; en opdat gij niet misleid moogt worden, zoekt ernstig naar de beste gaven, u altijd herinnnerde waartoe zij gegeven zijn. Want voorwaar zeg Ik u, zij zijn gegeven ten nutte van hen die Mij liefhebben en Mijne geboden onderhouden, en die zoeken alzoo te doen, opdat al degenen die naar Mij zoeken of vragen bevoordeeld mogen worden, die vragen, maar niet voor een teeken tot de bevrediging hunner lusten.”[2]

7. WONDEREN worden gewoonlijk beschouwd als bovennatuurlijke gebeurtenissen, plaats grijpende in tegenstrijd met de wetten der natuur. Zoodanig een begrip dwaalt duidelijk, want de wetten der natuur zijn onschendbaar. Waar echter het menschelijk begrip van deze wetten op zijn best nog onvolmaakt is, daar kunnen gebeurtenissen, hoewel in volkomen overeenstemming met de natuurlijke wet, ons als geheel contrarie daarmede toeschijnen. De geheele instelling der natuur is gefondeerd op systeem en orde; de wetten der natuur echter bestaan evenals de wetten der menschen in graden. De toepassing van eene hoogere wet in elk en eenig bijzonder geval vernietigt niet de kracht en de geldigheid van eene lagerstaande; de lagere wet blijft even goed van toepassing waarvoor zij was samengesteld als vóór het geval. Bijvoor-

1.) Zie Aanteekening 6.

2.) Leer en Verb. 46 : 8, 9.

beeld, de gemeenschap heeft eene wet vastgesteld, op gevaar van zware straffen elkeen verbiedende zich het eigendom van een ander toe te eigenen; en toch onteigenen de beambten der wet menigmaal geweIddadig de bezittngen van hunne medeburgers, tegen wien het oordeel zoodanig is uitgesproken geworden; en dergelijke handelingen worden gedaan om aan de wet te voldoen, en niet om de rechtvaardigheid te overtreden. Jehova gebood „Gij zult niet doodslaan," en het menschdom heeft deze wet opnieuw uitgevaardigd, straf aan de overtreding daarvan voorschrijvende. Toch getuigt de heilige geschiedenis echter, dat in zekere gevallen, de Wetgever zelven Zijne dienstknechten onmiddellijk bevolen heeft de rechtvaardigheid te handhaven door het menschelijk leven weg te nemen. De rechter die de uiterste straf toepast op een schuldig bevonden moordenaar, en de scherprechter die dat vreeselijk vonnis uitoefent, handelen niet in tegenstrijd met „Gij zult niet doodslaan," maar daadwerkelijk ten behoeve van dit besluit.

8. Tot op zekere hoogte zijn wij met de beginselen waarmede de machten der natuur handelen, vertrouwd; en in het beschouwen hiervan betoonen wij ons niet meer verrast, ofschoon een dieperen indruk ervan ons aan kan toonen dat zelfs de allergewoonste gebeurtenis vreemd is en wonderbaar. Elke gebeurtenis echter, buiten den gewonen loop vallende, wordt miraculeus genoemd, bovennatuurlijk, zoo niet inderdaad onnatuurlijk, en wij worden meer of minder door dezelve met ontzag vervuld.[1] Toen de profeet Eliza de bijl noodzaakte om op het water te komen drijven,[2] bracht hij door het gezag van het priesterschap eene macht tot zijnen dienst, de wet der zwaartekracht overtreffende. Zonder twijfel was het ijzer zwaarder dan het water, maar toch, door het handelend optreden van deze hoogere macht werd het geholpen, tijdelijk zijne kracht ontnomen, of op andere wijze op de oppervlakte ondersteund, alsof het daar door eene menschelijke hand werd vastgehouden, of voldoende drijfkracht ontleende aan het uitgeworpen hout.

9. Wijn bestaat over het algemeen uit vier vijfde gedeelten water, de rest eene verscheidenheid zijnde van chemische samenstellingen, waarvan de elementen overvloedig aanwezig zijn in de lucht en in den bodem. De gewone wijze, — wat wij de natuurlijke wijze noemen, — om deze elementen in de juiste verhouding samen te brengen, is door de druif te planten, daarna den wijngaard te kweeken totdat de vrucht gereed is haar sap in de pers af te scheiden. Maar bij de beoefening van eene macht, niet binnen het zuiver menschelijk bereik, riep de Zaligmaker op de bruiloft te Kana[3] deze elementen tezamen, en bracht in de steenen watervaten eene chemische transformatie voort,

1.) Zie Aanteekening 1.
2.) II Kon. 6 : 5-7.
3.) Joh. 2 : 1-11.

waarvan het gevolg was dat er wijn werd voortgebracht. Zoo eveneens toen de menigten gevoed werden, en onder Zijne priesterlijke aanraking en autoritaire zegening het brood en de visschen in zelfstandigheid vermeerderden, alsof de jaargetijden gebruikt waren geworden om hen te doen groeien in overeenstemming met datgene wat wij beschouwen als de natuurlijke orde van dingen. Bij het genezen van melaatschen, de lammen en de zieken, werden de in het ongereede geraakte lichaamsdeelen in hunne normale en gezonden staat teruggebracht; de onreinheden, als giften werkende in het weefsel, werden verwijderd door middelen vlugger en met meer effect werkende dan die welke afhankelijk zijn van de werkingen van medicijnen en geneeskunde.

10. Geen ernstig opmerker, geen beredeneerd verstand kan het bestaan betwijfelen van intelligenties en organismen die door de zinnen van den mensch niet worden geopenbaard. Deze wereld schijnt slechts de stoffelijke belichaming te zijn van geestelijke dingen. De Schepper heeft ons verteld dat Hij alle dingen geestelijk vormde alvorens zij stoffelijk werden gemaakt.[1] De bloemen die op aarde bloeien en sterven zijn allicht daarboven vertegenwoordigd door onvergankelijke bloesems van voortreffelijke schoonheid en koesterenden geur. De mensch is gevormd naar het beeld van God; zijn verstand, ofschoon door gewoonte verduisterd, en verzwakt door schadelijk gebruik, is nog steeds een gevallen type van onsterfelijke gedachte en Goddelijke rede; en ofschoon de ruimte, den mensch en de Godheid in gedachte, verlangen, en handeling, scheidende, zoo breed mag zijn als de ruimte tusschen de lucht en de zee, want zoover als de sterren boven de aarde zijn, zoover zijn de wegen Gods boven die des menschen, toch kunnen wij eene strikte overeenkomst tusschen het geestelijke en het aardsche niet betwijfelen. Toen de oogen van Elisa's dienstknecht geopend werden, zag de man de legerscharen van hemelsche oorlogvoerders de bergen van Dothan bedekkende, — voetknechten, ruiters, en wagenen, gereed om tegen de Syriërs te strijden.[2] Kunnen wij niet gelooven, dat toen Israël Jericho insloot,[3] de bevelhebber van de legerscharen des Heeren[4] en Zijnen hemelschen stoet daar waren, en dat voor de machten der engelen, ondersteund door het geloof en de gehoorzaamheid van het aardsche leger, de muren werden nedergeworpen?

11. Sommigen van de verstgevorderdste en hoogste dingen door den mensch bereikt in de benutting van de natuurkrachten, naderen den toestand van geestelijke handelingen. Het tikken van een horloge te tellen op eenen afstand van honderd mijlen; op slechts gewonen toon te spreken, en aan de andere zijde van het land

1.) Zie aanteekening blz. 158.
2.) II Kon. 6 : 13-18.
3.) Jozua 6.
4.) Jozua. 5 : 13, 14.

gehoord te worden; een sein te geven op het eene halfrond, en verstaan te worden op het andere, schoon oceanen zich daartusschen rollen en roeren; den bliksem in onze huizen te brengen en dezelve als vuur en toorts dienstbaar te maken; — zijn dat geene wonderen? De mogelijkheid van zulke dingen zoude niet vóór hare werkelijke voltooing met geloofwaardigheid ontvangen zijn geworden. De president van de Republiek, zittende in zijnen staatszetel in de hoofdstad der natie, spreekt met alle deelen, zelfs met de uiteinden van de Vereenigde Staten; en als de batterijen en den draad in orde zijn, de werkers en beambten wàar, dan ontvangt hij juiste informaties van elke belangrijke beweging overal in den lande. De kringloopen van het heelal zijn even trouw verbonden door een systeem van inter-communicatie, wonderbaar volmaakt in zijne werking en aanpassing. Deze en de andere ontelbare wonderen der schepping worden volbracht in strikte overeenstemming met de wetten der natuur, wat de wetten zijn van God. Wij moeten echter terugkeeren tot eene verdere beschouwing van de speciale openbaringen van geestelijke gaven in de Kerk.

12 EENE OPSOMMING VAN DE GAVEN DES GEESTES kan niet volkomen door den mensch worden gemaakt, zóó ontelbaar, zóó uitgebreid zijn de zegeningen van den Vader voor Zijne kinderen. Toch zijn de meer gewone van deze Geestelijke openbaringen in bijzonderheden vermeld geworden door geinspireerde schrijvers der Schriften, en door het zekere woord van openbaring. Paulus, schrijvende aan de Heiligen van Corinthe,[1] Moroni, zijn laatste beroep op de Lamanieten opstellende,[2] en de stem van den Heer, gericht tot het volk van Zijne Kerk in deze bedeeling,[3] elk hunner noemt velen van de groote gaven van den Geest. Van deze Schriften leeren wij, dat elkeen sommigen van deze gaven van God heeft ontvangen; en in de groote verscheidenheid der gaven ontvangen niet allen dezelfden. „Aan sommigen is door den Heiligen Geest gegeven, de verscheidenheid der bediening te kennen. * * * * En wederom is aan sommigen door den Heiligen Geest gegeven, de verscheidenheid der werken te kennen, of zij van God zijn, opdat de openbaringen des Geestes aan een iegelijk tot zijn voordeel mogen worden gegeven. En wederom, voorwaar zeg ik u, aan sommigen is door den Geest van God het woord van wijsheid gegeven. Aan een ander is het woord van kennis gegeven, opdat allen onderwezen mogen worden wijs te zijn en kennis te hebben. En wederom, aan sommigen is geloof gegeven om genezen te worden, en aan anderen is geloof gegeven te genezen. En wederom, aan sommigen is gegeven wonderen te doen. En aan anderen is gegeven te profeteeren, en aan anderen de onderscheiding van

1.) I Cor. 12 : 4-11.
2.) Moroni 10 : 7-19.
3.) Leer en Verb. 46 : 8-29.

geesten. En wederom, het is aan anderen gegeven om in talen te spreken, en aan een ander is de uitlegging der talen gegeven; en alle deze gaven komen van God, tot nut van de kinderen Gods."[1]

13. DE GAVE VAN TALEN EN UITLEGGINGEN. — De gave van talen stelt een van de eerste wonderbare openbaringen van den Heiligen Geest daar, gegeven aan de apostelen van ouds. Deze gave was door den Zaligmaker opgesloten onder de speciale teekenen aangewezen om den geloovigen te volgen; „In Mijnen naam," zeide Hij, „zullen zij met nieuwe tongen spreken."[2] De vroegtijdige vervulling van deze belofte, werd in het geval van de apostelen zelven verwezenlijkt op het eerstvolgende Pinksterfeest, toen zij, in ééne plaats vergaderd zijnde, vervuld werden met den Heiligen Geest en in vreemde talen begonnen te spreken.[3] Toen de deur van het Evangelie het eerst voor de Heidenen geopend werd, verheugden de bekeerlingen zich in den Heiligen Geest welke op hen was gevallen, en die zich uitte in tongen. Deze gave openbaarde zich met anderen mede onder zekere discipelen te Efeze,[5] bij de gelegenheid dat zij den Heiligen Geest ontvingen. In de tegenwoordige bedeeling vindt deze gave, opnieuw den Heiligen beloofd, dikwijls beoefening. Hare voornaamste aanwending bestaat in het werk van lof en prijs, meer dan in dat van onderwijzing en prediking; en dit is in overeenstemming met de leering van Paulus, „Want die eene vreemde taal spreekt, spreekt niet den menschen, maar Gode."[6] Van eene ongewone gave van de openbaring werd getuigd bij gelegenheid van de bekeering op het Pinksterfeest van de Joden, waarnaar alreeds verwezen, toen de apostelen, sprekende tot de menigte, verstaan werden door al de onderscheidene gezelschappen, elken luisteraar hunne leeringen hoorende in zijne eigene taal.[7] Deze bijzondere gave was hier verbonden met hoogere uitstortingen van macht; de gelegenheid was ter onderwijzing, vermaning, en van profetie. De gave van uitlegging kan worden bezeten door hem die in talen spreekt, ofschoon meer gewoonlijk de afzonderlijke krachten beoefend worden door verschillende personen.

14. DE GAVE DER GEZONDMAKING werd in wijden omvang beoefend in de bedeeling van den Zaligmaker en Zijne apostelen; in waarheid bestond verreweg het grootste gedeelte der wonderen ten dien tijde gewrocht in het genezen der zieken. Door autoritaire bedieningen werden de oogen der blinden geopend; de stommen

1.) Leer dn Verb. 46 : 11-26; Zie eveneens I Cor 12 : 4:11.
2.) Mark. 16 : 17.
3.) Hand. 2 : 4.
4.) Hand. 10 : 46.
5.) Hand. 19 : 6.
6.) I Cor. 14 : 2.
7.) Hand. 2 : 6-12.

werden sprekende gemaakt; de dooven hoorende; de lammen sprongen op van vreugde; de met moeilijkheden bezochte stervelingen, door zwakheid ternedergebogen, werden opgericht, en genoten de kracht der jeugd; de door eene beroerte getroffenen werden gezond gemaakt; melaatschen werden gereinigd; onmacht verbannen; en koortsen werden gelenigd. In deze, de bedeeling van de volheid der tijden, wordt eveneens deze macht door de Kerk van Christus bezeten, en de openbaring ervan verschijnt dikwijls onder de Heiligen. Duizenden van de hiermede gezegenden kunnen getuigen van de vervulling van de belofte des Heeren, dat zoo wanneer Zijne dienstknechten hunne handen op de zieken leggen, zij gezond zullen worden.[1]

15. De gebruikelijke wijze om de zieken te zalven is door het opleggen der handen van hen die de vereischte autoriteit van het priesterschap bezitten; — dit in overeenstemming zijnde met de onderwijzingen van den Zaligmaker in vroegere dagen,[2] en overeenkomstig de Goddelijke openbaring in den tegenwoordigen tijd.[3] Dit gedeelte van de verordening wordt gewoonlijk voorafgegaan door eene zalving met van te voren gewijde olie. De Heiligen der Laatste Dagen beweren te verblijven bij de raadgevingen van Jakobus van ouds,[4] „Is iemand krank onder u? Dat hij tot zich roepe de ouderlingen der gemeente, en dat zij over hem bidden, hem zalvende met olie in den naam des Heeren; en het gebed des geloofs zal den zieke behouden, en de Heere zal hem oprichten, en zoo hij zonden gedaan zal hebben, het zal hem vergeven worden."

16. Ofschoon de bevoegdheid om zieken te zalven aan de ouderlingen van de Kerk in het algemeen behoort, bezitten sommigen deze macht in ongewonen graad, dezelve ontvangen hebbende als eene bijzondere uitstorting van den Geest. Eene andere gave, hiermede verbonden, is de macht om geloof te oefenen om gezond te worden;[5] welke getoond wordt in onderscheiden graden. Niet altijd worden de zalvingen van de ouderlingen gevolgd door onmiddelijke genezing; de bezochten kan zijn toegestaan om allicht voor de volvoering van Gods doeleinden in het lichaam te moeten lijden,[6] en ten tijde door den Heer aangewezen ondergaan Zijne kinderen den lichamelijken dood. Laat echter de raadgevingen van God in acht worden genomen bij het zalven van de bezochten, en dan, wanneer zij genezen, leven zij den Heer; en de verzekerde belofte is toegevoegd, dat zij, die onder dusdanige voorwaarden sterven, den Heere sterven.[7]

1.) Mark. 16 : 18; Zie eveneens Leer en Verb. 84 : 68.
2.) Dezelfde; Zie eveneens Jac. 5 : 14. 15.
3.) Leer en Verb. 42 : 43-44.
4.) Jac. 5 : 14. 15.
5.) Leer en Verb. 46 : 19: 42 : 48-51: Zie eveneens Hand. 14 : 9: Marth. 8 : 10; 9 : 28, 29.
6.) Zie voorbeelden van Job.
7.) Leer en Verb. 42 : 44-46.

17. GEZICHTEN OF VISIOENEN, EN DROOMEN hebben een middel van omgang daargesteld tusschen God en Zijne kinderen in elke bedeeling van het priesterschap. Over het algemeen worden visioenen aan de in wakenden toestand verkeerende zinnen getoond, terwijl droomen gedurende den slaap worden gegeven. In het visioen echter kunnen de zinnen zoodanig worden aangedaan dat de persoon zich inderdaad onbewust wordt, althans in eenen staat verkeert van vergetelheid ten opzichte der gewone gebeurtenissen, terwijl hij bekwaam is om de hemelsche openbaring duidelijk waar te nemen. In de vroegere bedeelingen had de Heer dikwijls omgang met Zijne knechten door droomen en visioenen, menigmaal aan Zijne profeten de gebeurtenissen der toekomst openbarende, zelfs tot op de laatste geslachten. Laat ons van de menigte van voorbeelden er enkelen uitverkiezen. Beschouw het geval van Enoch,[1] met wien de Heer van aangezicht tot aangezicht sprak, hem den loop van het menschelijk geslacht toonende tot na de tweede komst van den Zaligmaker. De broeder van Jared[2] werd omreden zijne rechtvaardigheid zóó zeer van God gezegend, dat hem al de inwoners der aarde getoond werden, beiden, die van te voren hadden bestaan, en zij die nog te volgen stonden. Aan Mozes werd den wil van God met de visionaire openbaring van vuur bekend gemaakt.[3] Lehi ontving zijne onderrichtingen om Jeruzalem te verlaten[4] door droomen; en bij vele latere gelegenheden had de Heer met dezen patriarch van de westersche wereld omgang door visioenen en door droomen. De Oudtestamentische profeten waren over het algemeen zoo begunstigd; b. v. Jakob, den vader van heel Israël,[2] Job, den geduldigen lijder,[6] Jeremia,[7] Ezechiel,[8] Daniël,[9] Habakuk,[10] en Zacharia.[11]

18. De bedeeling van Christus en Zijne apostelen werd gekenmerkt door gelijksoortige openbaringen. De geboorte van Johannes den Dooper werd aan zijnen vader voorspeld terwijl hij in priesterlijke functiën bedienende was.[12] Jozef, met de maagd Maria ondertrouwd, ontving door het bezoek van eenen engel[13] bericht van den Christus die nog geboren moest worden; en bij later komende

1.) Paarl v. G. W. Boek van Mozes 4.
2.) Ether 3.
3.) Ex. 3 : 2.
4.) I Nephi 2 : 2-4.
5.) Gen. 46 : 2.
6.) Job. 4 : 12-21.
7.) Jer. 1 : 11-16.
8.) Ezech. 1; 2 : 9, 10; 3 : 22, 23; 8; 37 : 1-10, enz.
9.) Dan. 7; 8.
10.) Hab. 2 : 2, 3.
11.) Zach. 1 : 8-11: 18-21; 2 : 1, 2; 4; 5; 6 : 1-8.
12.) Luc. 1 : 5-22.
13.) Matth. 1 : 20.

gelegenheden ontving hij waarschuwingen en onderwijzingen in droomen aangaande het welvaren van het Heilig Kind.[1] De Wijzen uit het Oosten, terugkeerende van hunnen pelgrimstocht ter aanbidding, werden in droomen gewaarschuwd aangaande Herodes' verraderlijke voornemens.[2] Saulus van Tarsen werd in een gezicht den boodschapper getoond, dien de Heere gereed stond te zenden om aan hem de verordeningen van het priesterschap te bedienen;[3] en andere visioenen volgden.[4] Petrus werd op de verkondiging aan de Heidenen voorbereid door een gezicht;[5] en Johannes was met betrekking hiermede zóó zeer van God gezegend, dat het boek der Openbaring met het verslag daarvan vervuld is.

19. De meesten van de visioenen en droomen waarvan verslag is uitgebracht in de Schriften, zijn door het bedienende priesterschap gegeven geworden aan het uitverkoren volk; er zijn echter bij uitzondering ook voorbeelden van dergelijke openbaring tot sommigen die te dien tijde niet tot de kudde waren ingelijfd. Zulks bijvoorbeeld was het geval met Saulus en Cornelius; in deze voorbeelden echter waren de Goddelijke openbaringen onmiddelijk de bekeering voorafgaande. Droomen met bijzondere belangrijkheid werden gegeven aan Faraö,[6] Nebukadnezar[7], en anderen; maar het vereischte eene hoogere macht dan hun eigen om ze uit te leggen; en Jozef en Daniël waren geroepen om hierin handelend op te treden. De droom aan den Midianitischen krijgsman gegeven, en de uitlegging door zijnen medegenoot,[8] de overwinning van Gideon voorspellende, waren werkelijke openbaringen; als eveneens den droom van de vrouw van Pilatus,[9] waarin zij onderwezen werd aangaande de onschuld van den aangeklaagden Christus.

20. DE GAVE DER PROFETIE onderscheidt haren bezitter als eenen profeet, — letterlijk iemand die voor een ander spreekt; en in het bijzonder iemand die voor God spreekt.[10] De gave wordt door Paulus onderscheiden als eene der meest begeerlijken van de geestelijke uitstortingen, en hare voortreffelijkheid boven de gave van talen wordt breedvoerig door hem besproken.[11] Te profeteeren is het woord van God, en de opgave van Zijnen wil te ontvangen, en aan het volk te verklaren. Het ambt van voorspelling, dikwijls beschouwd als het eenige hoofdbestanddeel van profetie,

1.) Matth. 2 : 13, 19. 22.
2.) Matth. 2 : 12.
3.) Hand. 9 : 12.
4.) Hand. 16 : 9: 18 : 9. 10; 22 : 17-21.
5.) Hand. 10 : 10-16; 11 : 5-10.
6.) Gen. 41; zie andere voorbeelden in Gen. 40.
7.) Dan 2.
8.) Richt. 7 : 13. 14.
9.) Matth. 27 : 19.
10.) Zie Aanteekening 2.
11.) I Cor. 14 : 1-9.

is slechts één onder de vele karaktertrekken van deze van God gegeven macht. De profeet kan evenveel heben uit te staan met het verleden, als met het tegenwoordige of de toekomst; hij kan zijne gave beoefenen in de onderwijzing door het licht der ondervinding van vroegere voorvallen zoowel als in het voorspellen van gebeurtenissen. De profeten van God hebben altoos bij Hem in bijzondere gunst gestaan, bevoorrecht zijnde om aangaande Zijnen wil en voornemens te leeren; inderdaad is de belofte gemaakt, dat de Heere niets zal doen, tenzij Hij Zijne geheime doeleinden Zijne knechten, den profeten,[1] openbaart. Deze uitverkoren orakelen staan als middelaars tusschen God en de stervelingen, pleitende voor of tegen het volk.[2]

21. Geene speciale verordening in het priesterschap is noodzakelijk voor den mensch om de gave van profetie te ontvangen; dragers van de Melchizedeksche orde, Adam, Noach, Mozes, en eene menigte van anderen waren ware profeten, maar niet meer waar dan vele anderen, die alleen de Aäronische functiën beoefenden, — zooals bijvoorbeeld de meesten van de Oudtestamentische priesters, volgende op den tijd van Mozes, alsmede Johannes den Dooper.[3] De bedieningen van de profetessen Miriam [4] en Debora,[5] toonen aan dat deze gave eveneens door vrouwen kan worden bezeten. In den tijd van Samuel werden de profeten in eene speciale orde gerangschikt, om te helpen in hunne doeleinden van studie en aankweeking.[6]

22. In de tegenwoordige bedeeling wordt deze groote gave bezeten in eene volheid gelijk aan die van eenige der voorafgegaan hebbenden tijd. Des Heeren wil aangaande de tegenwoordige plichten wordt aan Zijn volk kenbaar gemaakt door den mond van profeten; en gebeurtenissen van groote belangrijkheid zijn voorspeld.[7] Het eigenste feit van het hedendaagsch bestaan, en den groeienden toestand van de Kerk is een onontkenbaar getuigenis van de macht en werkelijkheid der profetie van den nieuweren tijd. De Heiligen der Laatste Dagen stellen een lichaam van getuigen daar, honderd-duizenden tellende, ten gunste van deze, eene van de grootste gaven van God.

23. OPENBARING is het middel waardoor den wil van God in directen zin en in volheid aan den mensch wordt verklaard. Onder omstandigheden, het beste de Goddelijke doeleinden dienende, door de droomen van den slaap, of in visioenen van het wakende verstand, door stemmen zonder visionaire verschijningen,

---

1.) Amos 3 : 7.
2.) I Kon. 18 : 36, 37; Rom. 11 : 2, 3; Jac. 5 : 16-18; Openb. 11 : 6.
3.) Matth. 11 : 8-10.
4.) Ex. 15 : 20.
5.) Richt. 4 : 4.
6.) Zie Aanteekening 3.
7.) Leer en Verb. 1 : 4; 87.

of door daadwerkelijke openbaringen voor het oog, van de Heilige Tegenwoordigheid, maakt God Zijne voornemens bekend, en draagt Hij Zijne uitverkoren werktuigen de zorg op voor dusdanig medegedeelde boodschappen. Onder den invloed van inspiratie, of hare sterkere tentoonspreiding, — openbaring, wordt 's menschen verstand verlicht, en zijne innerlijke krachten verlevendigd tot het volvoeren van wonderen in het werk der menschelijke vooruitgang; aangeraakt met een sprank van het hemelsche altaar, voedt het geïnspireerde werktuig het heilig vuur binnen in zijne ziel, en deelt het anderen mede, zooals hij daartoe geleid mag worden; hij is het kanaal waardoor de wil van God wordt overgebracht. De woorden van hem, die door openbaring in haar hoogsten vorm spreekt, zijn niet van zichzelven; het zijn de woorden van God zelve; het sterfelijk mondstuk is slechts de vertrouwde overbrenger van deze hemelsche boodschappen. Met het autoritaire, „aldus zegt de Heere," „bestelt de openbaarder den last aan zijne zorgen toevertrouwd."

24. De Heer neemt strikt de beginselen van orde en juistheid in acht in het geven van openbaringen aan Zijne dienstknechten. Ofschoon het het voorrecht is van elk persoon om zóó te leven, dat hij deze gave in de zaken van zijne bijzondere roeping verdienen kan, alleen zij, die aangesteld en verordineerd zijn tot de ambten van het presidentschap, zijn er om openbaarders in het groot voor het volk te zijn. Aangaande den President van de Kerk, wat, ten tijde der openbaring waarnaar hier verwezen, de Profeet Joseph Smith was, heeft de Heer tot de ouderlingen van de Kerk gezegd: „En dit zult gij zekerlijk weten, dat er voor u niemand anders aangesteld is tot het ontvangen van geboden en openbaringen totdat hij weggenomen wordt, indien hij in Mij blijft. * * * * En dit zal eene wet voor u zijn, dat gij de leeringen van iemand anders, welke u voorgelegd zullen worden als openbaringen en geboden, niet zult ontvangen; en dit geef Ik aan u, opdat gij niet misleid moogt worden, opdat gij moogt weten dat zij niet van Mij zijn."[1]

25. HET GETUIGENIS VAN WONDEREN. — Des Zaligmakers belofte, in eenen vroegeren tijd[2] zoowel als in de tegenwoordige bedeeling,[3] met betrekking ertoe dat de speciale gaven van den Geest, den geloovigen als een teeken van Gods gunst volgen, is afdoende. Het bezit en de beoefening van zoodanige gaven kan daarom beschouwd worden als belangrijke kenmerken van de Kerk van Christus.[4] Niettegenstaande dat echter zijn wij niet gerechtvaardigd om het bewijs van wonderen te beschouwen als onfeilbaar getuigenis van het gezag des hemels; de Schriften daarentegen voorzien in overvloedig bewijs dat geestelijke machten

1.) Leer en Verb. 43 : 3, 5, 6.
2.) Mark. 16 : 17-18.
3.) Leer en Verb. 84 : 65-73.
4.) Zie Aanteekening 4 en 5.

van de ten grondslag liggende soort wonderen hebben gewrocht, en voort zullen gaan zoo te doen, om velen te verleiden wien het aan onderscheidingsvermogen ontbreekt. Als wonderen worden aangenomen als onfeilbaar bewijs van Goddelijke macht, dan hadden de toovenaars van Egypte, door de wonderen die zij volbrachten in tegenstrijd met het verordineerde voornemen van Israëls verlossing, evenveel aanspraak op ons respect als Mozes had.[1] Johannes de Openbaarder zag in een gezicht eene booze macht wonderen werkende, en daardoor velen verleidende; groote wonderen doende, zelfs vuur van den hemel brengende.[2] Wederom zag hij drie onreine geesten, welken hij kende als „geesten des duivels," wonderen werkende.[3]

26. Beschouw in verband hiermede de voorspelling door den Zaligmaker gemaakt: „Er zullen valsche Christussen en valsche profeten opstaan, en zullen groote teekenen en wonderheden doen, en alzoo dat zij (indien het mogelijk ware) ook de uitverkorenen zouden verleiden."[4] De krachteloosheid van wonderen als een bewijs van oprechtheid wordt verklaard in eene uiting van Jezus Christus met betrekking tot de gebeurtenissen van het groote oordeel: — „Velen zullen te dien dage tot Mij zeggen: Heere, Heere! hebben wij niet in Uwen naam geprofeteerd, en in Uwen naam duivelen uitgeworpen, en in Uwen naam vele krachten gedaan? En dan zal Ik hen openlijk aanzeggen: Ik heb u nooit gekend; gaat weg van Mij, gij, die de ongerechtigheid werkt!"[5] De Joden, tot wien deze onderwijzingen waren gericht, wisten dat wonderen door booze machten konden worden gewrocht, want zij beschuldigden Christus van wonderen te werken door de macht van Beëlzebub, den overste der duivelen.[6]

27. Zoo wanneer het werken van wonderen eene onderscheidende karaktertrek was van het heilige priesterschap, dan zouden we uit moeten zien naar het getuigenis van wonderbare openbaringen in verband met het werk van elken profeet en geautoriseerde dienstknecht van den Heer; en toch falen wij in het vinden van een verslag van wonderen in het geval van Zacharia, Maleachi, en andere profeten van ouds; waar het van Johannes den Dooper, van wien Christus verklaarde dat hij meer was dan een profeet,[7] duidelijk gezegd werd, dat hij geene wonderen deed;[8] niettegenstaande in het verwerpen van de leering van Johannes, de ongeloovigen den raad Gods tegen hunne eigene zielen verwerpende

1.) Ex. 7-11.
2.) Openb. 13 : 11-18.
3.) Openb. 16 : 13-14.
4.) Matth. 24 : 24.
5.) Matth. 7 : 22-23.
6.) Matth. 12 : 22-30; Mark. 3 : 22; Luc. 11 : 15.
7.) Matth. 11 : 9.
8.) Joh. 10 : 41.

waren.[1] Om als een getuigenis der waarheid geldig te zijn, moeten wonderen gewrocht worden in den naam van Christus, en tot Zijne eer in het bevorderen van het plan van zaligheid. Zooals gezegd, zij zijn niet gegeven om de nieuwsgierigen en de zinnelijken te bevredigen, noch als een middel om beroemdheid te verkrijgen voor hem door wien zij worden volbracht. Deze gaven van den waren Geest zijn geopenbaard ter ondersteuning van de boodschap van den hemel, en ter bevestiging van de woorden gesproken door bevoegd gezag.

28. NABOOTSINGEN VAN GEESTELIJKE GAVEN. — De alreeds aangehaalde bewijzen van wonderbare volbrengingen door andere machten dan die van God. en de Schriftuurlijke voorspellingen aangaande dusdanige bedriegelijke openbaringen in de laatste dagen, behoeven onze waarschuwing tegen onechte nabootsingen van de gaven van den Heiligen Geest. Satan heeft zich getoond een ingewikkeld krijgskundige te zijn, en een handig namaker; de meest betreurenswaardige van zijne overwinningen hebben hun ontstaan te danken aan zijne nabootsingen van het goede, waardoor de kortzichtigen gevangen genomen zijn geworden. Laten wij niet bedrogen worden met de gedachte dat eenige daad, waarvan het onmiddellijk resultaat weldadig schijnt te zijn, noodzakelijk een product is van duurzaam en bestendig goed. Het mag de duistere doeleinden van 's menschen aartsvijand kunnen dienen om op den menschelijken zin voor goedaardigheid zijn spel te zetten, zelfs zóó, dat hij het lichaam geneest, en schijnbaar den dood dwarsboomt.

29. De herstelling van het priesterschap op aarde in deze eeuw van de wereld werd gevolgd door een verschijnsel van groei van de grillen van het spiritisme, waardoor velen geleid zijn geworden hun vertrouwen te stellen in Satan's namaaksel van Gods eeuwige macht. De ontwikkeling van de gave der gezondmaking in de Kerk van thans is door de onderscheidene geloofsgenezingen en hunne tallooze wijzigingen, nagemaakt tot op eenen graad te vergelijken met die waarmede de toovenaars de wonderen van Mozes nadeden. Hen, voor wien wonderbare teekenen geheel en al voldoende zijn, zal de namaak zoowel bevredigen als de werkelijkheid zoude doen; maar de ziel die het wondere beschouwd in zijn waren aard als slechts één element in het systeem van Christus, alleen waarde bezittende als een positief kenmerk wanneer het vergezeld is van de talrijke andere karaktertrekken van de Kerk, zal niet worden verleid.

30. GEESTELIJKE GAVEN THANS IN DE KERK. — De Heiligen der Laatste Dagen beweren in de Kerk te bezitten alle de teekenen en gaven beloofd als de erfenis van den geloovige. Zij wijzen op de onweersprekelijke getuigenissen van duizenden die gezegend zijn geworden met directe en persoonlijke manifestatiën van hemelsche macht; op de eenmaal blinden, de stommen, de kreupelen

1.) Luc. 7 : 30.

en de lichaamszwakken, welke door hun geloof en door de bedieningen van het priesterschap van hunne ziekelijkheid bevrijd zijn geworden; op eene menigte die aan hunne getuigenis uiting hebben gegeven in talen waarmede zij uit der aard niet bekend waren; of op hen die hun bezit der gave hebben aangetoond door een meesterschap over vreemde talen, een verschijnsel gelijk, wanneer iets dergelijks noodig was om zich te kwijten van hunne verplichtingen als predikers van het woord van God; zij wijzen op anderen die omgang met hemelsche wezens hebben genoten; op nog weer onderen die geprofeteerd hebben in woorden welke hunne snelle rechtvaardiging hebben gevonden in letterlijke vervullingen; en op de Kerk zelve, wier groei geleid is geworden door de stem van haren Goddelijken Leider, bekend gemaakt door de gave van openbaring.[1]

AANTEEKENINGEN.

1 EEN SCHIJNBAAR WONDER. — Enkele jaren geleden bezocht Herr Werner Siemens, een Duitsch geleerde van naam, de pyramide van Gizeh, en vergezeld van een paar Arabische gidsen beklom hij den top. Hij merkte op dat de atmosferische toestanden daar zeer gunstig waren voor electrische manifestaties. Een groote koperen knoop bevestigende aan een ledige waterflesch in de handen van een van de Arabieren, en daarna zijnen kneukel plaatsende binnen eenen korten afstand van de knoop, bracht hij daaruit eene opeenvolging van schitterende vonken voort, vergezeld natuurlijk van de knetterende geluiden karaktirestiek aan electrische ontladingen. De gidsen bezagen deze vertooning van bovennatuurlijke machten met verbazing en schrik, wat een hoogtepunt bereikte toen hun meester zijnen staf boven zijn hoofd uitstrekte, en zich boven op de stok een overschoone vlam van St. Elmusvuur vertoonde. Dit schouwspel was meer dan de bijgeloovige Bedouïnen konden verdragen; zij beefden voor eenen toovenaar die met den bliksem en met vuur als met een stuk speelgoed om kon gaan, en die den donder in miniatuur in zijn jaszak droeg; zoo, zij vloden den trap af met gevaarlijken haast, en verdwenen spoedig in de woestijn. Zóó groot was hunne vrees, dat zij vergaten aanspraak te maken op hun beloofd salaris, welke omstandigheid alleen reeds geen onbeteekenend wonder was.

2. DE UITDRUKKING „PROFEET" verschijnt in den Bijbel als eene vertaling van een aantal Grieksche termen, de meest gebruikele waarvan is *nabhi*, beteekenende „voort te borrelen gelijk eene fontein." Een ander van de oorspronkelijke woorden is *rheo*, „te vloeien" beteekenende, en bij afleiding: „voort te spreken", „te uiten", „te verklaren". Een profeet dan, is iemand van wien de woorden van eene hoogere autoriteit voortvloeien. Van Aäron wordt gesproken als van eenen profeet of een spreker voor Mozes (Ex. 7 : 1); maar in den gebruikelijken zin is de profeet den vertegenwoordiger van God. Ten nauwste verbonden met de roeping van den profeet is die van den ziener, en in werkelijkheid was op eenen tijd, die van Samuel voorafgaande, de gewone omschrijving van het orakel Gods, „ziener:" „want die heden een profeet genoemd wordt, die werd eertijds ziener genoemd." (1 Sam. 9 : 9) Den ziener was toegestaan de visioenen van God te aanschouwen, den profeet de aldus geleerde waarheden te verklaren; de twee roepingen waren gewoonlijk in denzelfden persoon vereenigd. Met den profeet en den ziener had de Heer gewoonlijk omgang door visioenen en droomen; eene uitzondering echter op dezen regel werd gemaakt in het geval van Mozes, die zóó getrouw was, en zóó groot in alle goede dingen, dat de Heer het gewone middel aflegde, en zichzelven aan Zijnen dienstknecht aangezicht tot aangezicht verklaarde. (Num. 12 : 6-8.)

3. PROFETEN GEORGANISEERD. — Het ambt van profeet bestond onder de

1.) Zie Aanteekening 7.

menschen in de vroegste perioden der geschiedenis. Adam was een profeet (Leer en Verb. 107 : 53-56); eveneens Enoch (Judas 14; Paarl v. Gr. W. Boek van Mozes 4 : 26.); Noach (Gen. 6, 7; Paarl v. Gr. W. Boek van Mozes 8 : 16; II Petr. 2 : 5.) Abraham (Gen. 20 : 7.): Mozes (Deut. 34 : 10); en eene menigte van anderen welke bedienend waren opgetreden in tusschengelegen en opvolgende tijden. Samuel, die in de oogen van heel Israël verwekt was als een profeet van den Heer, (I Sam. 3 : 19, 20), organiseerde de profeten in eene vereeniging, voor gezamentlijk onderricht en stichting. Hij richtte scholen op voor de profeten, theologische colleges, waar men in de dingen, tot heilige ambten behoorende, geoefend werd; de leerlingen werden algemeen „zonen der profeten" genoemd. (I Kon. 20 : 35; II Kon. 2 : 3, 5, 7; 4 : 1, 38; 9 : 1). Zulke scholen waren opgericht te Rama (I Sam. 19 : 19, 20), Bethel (II Kon. 2 : 3), Jericho (II Kon. 2 : 5), Gilgal (II Kon. 4 : 38;) De leden schijnen tezamen te hebben gewoond als eene gemeenschap. (II Kon. 6 : 1-4.) In de tegenwoordige bedeeling werd eene soortgelijke organisatie ingesteld onder de directie van den profeet Joseph Smith; deze eveneens ontving den naam van de School der Profeten.

4. HET VERVAL OF HET AFNEMEN VAN GEESTELIJKE GAVEN IN VROEGERE DAGEN wordt toegestemd door vele autoriteiten op het gebied van Kerkelijke geschiedenis en Christelijke leerstelling. Als een voorbeeld van dit soort van getuigenis met betrekking tot den dood der geestelijke gunsten van de afvallige Kerk, kunnen de volgende woorden van John Wesley worden toegepast: — „Het schijnt dat deze buitengewone gaven van den Heiligen Geest voor niet langer dan twee of drie eeuwen gewoon waren de in Kerk. Na dat noodlottige tijdperk dat de keizer Constantijn zich eenen Christen noemde, en door eene ijdele inbeelding, van daardoor de zaak der Christenen te bevorderen, rijkdommen en macht ophoopte op de Christenen in 't algemeen, maar op de Christelijke geestelijkheid in het bijzonder, hooren we er zelden meer van. Vanaf dezen tijd hielden ze bijna totaal op; zeer weinige voorbeelden van dit soort werden meer gevonden. De oorzaak hiervan was niet zooals verondersteld is geworden, omreden er geene gelegenheid meer voor was, daar heel de wereld Christelijk was geworden. Dit is eene ongelukkige misvatting; niet een twintigste gedeelte ervan was toen in naam Christelijk. De werkelijke reden was dat de liefde van velen, van bijna alle zoogenaamde Christenen, koud was geworden De Christenen bezaten in geen enkel opzicht méér den geest van Christus dan de andere heidenen. De Zoon des Menschen, zoo wanneer Hij kwam om Zijne kerk te toetsen, kon ternauwernood meer geloof op aarde hebben gevonden. Dit was de werkelijke oorzaak waarom de buitengewone gaven van den Heiligen Geest niet langer gevonden werden in de Christelijke kerk— omreden de Christenen waren opnieuw heidenen geworden, en hadden alleen eenen dooden vorm behouden." *„Wesley's Works"* 7 : 89; 26-27.

5. SECTARISCHE INZICHTEN OMTRENT DEN VOORTDUUR OF HET VERVAL VAN GEESTELIJKE GAVEN. — „Protestansche schrijvers staan er op, dat het tijdperk van wonderen sloot met de vierde of vijfde eeuw, en dat nadien naar de buitengewone gaven van den Heiligen Geest niet meer moet worden uitgezien. Katholieke schrijvers dringen er daarentegen op aan, dat de macht om wonderen te volbrengen altijd in de Kerk heeft voortbestaan; maar deze geestelijke openbaringen, welke zij beschrijven na de vierde en vijfde eeuw rieken naar verdichting van de zijde der priesters, en naar kinderachtig bijgeloof aan de zijde van het volk, of anders schiet datgene wat beweerd wordt als miraculeus te zijn, verre te kort bij de macht en de verhevenheid van die geestelijke openbaringen waarvan de oorspronkelijke Kerk gewend was te getuigen. De deugden en wonderen, toegeschreven aan de beenderen en anderen overblijfselen der martelaren en heiligen, zijn kinderachtig in vergelijking met de genezingen door het zalven met olie en de oplegging der handen, het spreken in talen, de uitleggingen, profetiën, openbaringen, het uitwerpen van duivelen in den naam van Christus; om niet te spreken van de gaven van geloof, wijsheid, kennis, onderscheiding der geesten enz. — gewoon in de Kerk in de dagen van de apostelen (I Cor. 12 : 8-10). Ook is er niets in de Schriften, noch in de rede wat iemand er toe zoude leiden om te gelooven, dat zij — deze gaven — op zouden moeten houden. Steeds nog wordt dit pleidooi gemaakt door de Christenen van den nieuweren tijd — verklarende de afwezigheid van deze geestelijke machten onder hen, — dat de buitengewone gaven van den Heiligen Geest enkel bestemd waren om de verkondiging van het Evangelie gedurende de eerste enkele eeuwen te vergezellen, totdat de kerk in staat was haar weg zelve te kiezen zonder hen, als wanneer zij werden weggedaan. Voldoende is het hierbij

op te merken, dat dit slechts zuiver en eenvoudig veronderstelling is, en zonder eenige waarborg in de Schriften noch in de oprechte rede; en het bewijst dat de mensch zóózeer de godsdienst van Jezus Christus had veranderd. dat het eene vorm van godzaligheid werd zonder de macht ervan." — Ouderling B. H. Roberts. *„Outlines of Ecclesiastical History."* Deel II, afd. 5 : 6, 8.

6. WONDEREN EENE HULP TOT GEESTELIJKEN GROEI. — Apostel Orson Pratt, verklarende aanteekeningen makende omtrent de uiting van Paulus aangaande het voorbijgaan van zekere geestelijke gaven (I Cor. 13), schrijft ten deele als volgt: — De Kerk in haar strijdende en onvolmaakte toestand, vergeleken bij haar overwinnenden, onsterfelijken en volmaakten staat wordt (in het 11de vers) vertegenwoordigd door de twee grootelijks verschillende staten van kindsheid en manbaarheid. „Toen ik een kind was," — zegt Paulus, „was ik gezind als een kind, overleide ik als een kind; maar wanneer ik een man geworden ben, zoo heb ik teniet gedaan hetgeen eens kinds was." In de onderscheidene stadiums van opvoeding van kindschap tot manbaarheid worden zekere onvermijdelijke regelen, diagrammen en wetenschappelijke instrumenten gebezigd voor het gebruik en ten voordeele van den leerling, opdat hij eene zuivere kennis mag verkrijgen van de takken van wetenschap, en hij zijne studiën kan voltooien. Als de beginselen eenmaal verkregen zijn, en de leerling in elke tak van opvoeding het hoogtepunt heeft bereikt, dan kan hij met vele van zijne kaarten, tabellen, globes, boeken, meetkundige figuren enz. breken, als zijnde evenals kinderachtige dingen, niet langer noodig; zij waren nuttig alvorens zijne opvoeding voltooid was, maar hunne doeleinden vervuld hebbende behoeft hij hunne hulp niet meer. * * * * * Zoo is het met de kerk in betrekking tot de geestelijke gaven. Wijl nog in dezen staat van bestaan, wordt zij voorgesteld als een kind; profetie, openbaringen, talen, en andere goede gaven zijn de werktuigen der opvoeding. Het kind, of de Kerk, kan zonder de hulp van deze gaven als instrumenten niet méér volmaakt worden in hare opvoeding, dan de scheikundige in zijne onderzoekingen zoude kunnen, zoo wanneer hij ontstoken was van de noodzakelijke aparaten om proeven te nemen. Zooals de chemist zijn laboratorium behoeft voor onderzoekingen, zoolang er nog eenige onontdekte waarheden met betrekking tot de elementen en de samenstelling van onzen aardbol overblijven, zoo ook behoeft de Kerk het groote laboratorium van geestelijke kennis, — namelijk openbaring en profetie, — zoolang zij nog slechts ten deele kent. * * * * * Zooals een menschelijk wezen, een kind zijnde, spreekt als een kind, verstaat als een kind, en denkt als een kind, zoo ook kent de Kerk, in dezen staat van bestaan, slechts ten deele; maar, evenals het kind, wanneer het een man wordt, wat des kinds is, wegdoet, zoo ook zal de Kerk zulke kinderlijke dingen als „profetie ten deele" „kennis ten deele" en „ziende ten deele" wegdoen, wanneer zij door de hulp van deze dingen opgroeit tot eenen volkomenen man in Christus Jezus; dat wat ten deele is zal worden weggedaan, of opgenomen in de grootere volheid van kennis welke daar regeert." — *„Divine Autenticity of the Book of Mormon,"* I : 15. Maar geen enkele van deze gaven zal worden weggedaan zoolang als de gelegenheid voor de beoefening ervan voortduurt. Dat dit de overtuiging was van Apostel Orson Pratt, wiens woorden boven zijn aangehaald, wordt bewezen door de volgende uitingen van dezelfde autoriteit: — „De bezoekingen van duivelen, de verwarring der spraken, doodelijke giften en ziekten, zijn allen vloeken welke der wereld zijn ingebracht geworden door de goddeloosheid der menschen. De zegeningen van het evangelie zijn uitgestort om deze vloeken tegen te werken. Daarom, zoolang als die vloeken bestaan, zijn de beloofde teekenen (Mark. 16 : 16-18; Leer en Verb. 84 : 65-72) noodig om hunne kwaadaardige gevolgen tegen te gaan. Wanneer Jezus niet had bedoeld dat de zegeningen even uitgebreid en onbegrensd in omvang en tijd zouden zijn als de vloeken, dan zoude Hij daaromtrent iets in Zijn woord te kennen hebben gegeven. Maar waar Hij eene algemeene belofte maakte van zekere machten, om elken geloovige in het evangelie door heel de wereld heen in staat te stellen zekere vloeken te overkomen, op den mensch aanspraak hebbende omreden zijne goddeloosheid, daar zou het het hoogste soort van ongeloof zijn om niet de beloofde zegeningen als noodig te gelooven, zoolang als de vloeken onder de menschen overvloedig zijn."

7. MANIFESTATIËN VAN DEN NIEUWEREN TIJD. — De officieëele en de ondergeschikte publicatiën van de Kerk vloeien over van voorbeelden van wonderdadige openbaringen gedurende de tegenwoordige bedeeling. Een aantal geautoriseerde verslagen met vele gevallen kunnen worden gevonden in: — Orson Pratt's *„Divine Authenticity of the Book of Mormon"* hoofdstuk 5; B. H. Roberts' *„A New Witness for God,"* hoofdstuk 18.

LEZING XIII.

DE BIJBEL.

Art. 8. — Wij gelooven in den Bijbel als het woord van God, in zooverre als hij nauwkeurig vertaald is * * * * *

1. ONS AANNEMEN VAN DEN BIJBEL. — De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen aanvaardt den Bijbel als het eerste en voornaamste van hare standaardwerken, het hoofd onder de boeken welke als haren geschreven gids in geloof en leerstelling zijn aangekondigd geworden. In den eerbied en de heiligheid waarmede de Heiligen der Laatste Dagen den Bijbel beschouwen, zijn zij van gelijke belijdenis als de christelijke secten in het algemeen; van hen enkel verschillende in de toegevoegde erkenning van zekere andere geschriften als authentiek en heilig, welke anderen in harmonie zijn met den Bijbel, en dienen om de feiten en leerstellingen ervan te ondersteunen, en den nadruk ervan te bevestigen. Er is daarom geene bijzondere „Mormoonsche" verhandeling van den Bijbel om te worden voorgesteld. De geschiedkundige en andere datums, waarop het gangbare Christelijke geloof is gebaseerd met betrekking tot de echtheid van het Bijbelsche verslag, wordt even onvoorwaardelijk door de Heiligen der Laatste Dagen aangenomen als door de leden van eenige andere secte; en in letterlijkheid van uitlegging munt deze Kerk vermoedelijk uit.

2. Niettegenstaande dat kondigt de Kerk echter een voorbehoud aan in het geval van dwalende vertaling, wat voor zou kunnen komen als een gevolg van menschelijke onbekwaamheid; en zelfs in deze mate van omzichtigheid staan wij niet alleen, want bijbelgeleerden stemmen over het algemeen de aanwezigheid toe van dwalingen van dat soort, velen van hen zich zelven aan de hand doende. De Heiligen der Laatste Dagen gelooven de oorspronkelijke verslagen het woord van God te zijn aan den mensch, en in zooverre als deze verslagen juist zijn vertaald, worden de overzettingen beschouwd als gelijkelijk betrouwbaar. De Engelsche Bijbel (ook de Hollandsche) belijdt eene vertaling te zijn, gemaakt door de wijsheid der menschen; in de samenstelling ervan zijn de bekwaamste mannen betrokken geweest; en toch is er niet éene uitgave gepubliceerd geworden waarin zelfs de ongeleerde geene dwalingen waar kan nemen. Hoe ook echter, een onpartijdig

onderzoeker heeft meer redenen zich te verwonderen over de geringheid der dwalingen dan dat er niet-met-al dwalingen in worden gevonden.

3. Er zal, noch kan er eene absoluut betrouwbare vertaling van deze of andere schriften meer zijn, tenzij die wordt bewerkstelligd door de gave van vertaling als eene van de uitstortingen van den Heiligen Geest. De vertaler moet den geest van den profeet hebben zoo hij in eene andere sprake de woorden des profeten weer wil geven; en de menschelijke wijsheid leidt niet tot dat bezit. Laat daarom den Bijbel met eerbied worden gelezen, en met biddende voorzorg, den lezer steeds het licht van den Geest zoekende, opdat hij mag kunnen oordeelen tusschen waarheid en de fouten der menschen.

4. DEN NAAM „BIJBEL". — In het tegenwoordige gebruik duidt de uitdrukking *Bijbel*, de verzameling aan van heilige geschriften, op andere wijze bekend als de Joodsche geschriften, een verslag bevattende van de handelingen van God met de menschelijke familie; welk verslag, uitgenomen de overleveringen van vóór den zondvloed, beperkt is tot het Oostelijke halfrond. Het woord zelve, ofschoon gesteld in het enkelvoud, is de Engelsche, (ook Hollandsche) vertegenwoordiger van een Grieksch meervoud, *Biblia*, letterlijk beteekenende *de boeken*. Het gebruik van het woord dateert waarschijnlijk van de vierde eeuw, op welken tijd wij Chrysostom[1] den term zien gebruiken om de toenmalig door Grieksche Christenen als canoniek aangenomen schriftuurlijke boeken aan te duiden. Het dient te worden opgemerkt, dat het idee van eene verzameling van boeken, de overhand heeft in alle reeds vroege gebruiken van het woord *Bijbel;* de Schriften waren, zooals zij zijn, samengesteld van de bijzondere uitingen van vele schrijvers, ver van elkander verscheiden in tijd; en de treffende harmonie en eenheid overheerschend door al deze verschillende voortbrengselen heen, kan als een sterk bewijs voor hunne echtheid worden aangevoerd.

5. Het woord *Biblia* werd aldus in het Grieksch beschonken met eene bijzondere meening, *de boeken* beteekenende, dat is te zeggen, de heilige boeken, als namelijk de heilige schriften onderscheiden van alle andere werken; en de term werd spoedig gangbaar ook in het Latijn, in welke taal het vanaf het begin in zijnen bijzonderen zin werd gebruikt. Door het Latijnsche gebruik, gedurende misschien de dertiende eeuw, begon het woord beschouwd te woorden als een enkelvoudig zelfstandignaamwoord, *het boek* beteekenende; deze afwijking van meervoudige meening, standvastig verbonden met de uitdrukking in den Griekschen oorsprong, leidt op tot de algemeen geliefde dwaling van den Bijbel te beschouwen als van af den beginne eene vereenigde volume te zijn geweest. Van daar dat wij de vermaarde afleiding ontmoeten van het Grieksche enkelvoudig zelfstandignaamwoord *Biblos, het boek* beteekenende, maar door een overwicht van

1.) Zie Aanteekening 1.

goede autoriteit wordt dit verklaard als te zijn ontstaan door een overgeleverd misverstand. Het mag schijnen dat de afleiding van een woord van onbeteekenende belangrijkheid is; maar in dit geval moet de oorspronkelijke vorm en het eerste gebruik van den thans gangbaren titel van het heilig geheel van overwegend belang zijn, als werpende eenig licht op de samenstelling van het boek in in zijn tegenwoordigen vorm.

6. Het is duidelijk dat de naam *Bijbel* van zichzelven geen bijbelsche term is; het gebruik ervan als eene aanduiding van de Joodsche geschriften staat geheel buiten deze geschriften zelve. In zijne vroegste toepassing, welke dateert van na den apostolischen tijd, werd de naam gebruikt om de meeste, zoo niet alle de boeken van het Oude en het Nieuwe Testament te omvatten. Vóór den tijd van Christus waren de boeken van het Oude Testament niet bekend onder eenen enkelvoudig vereenigden naam, maar werden zij in groepen aangeduid, zooals (1) de Pentateuch, of de vijf boeken der Wet; (2) de Profeten; en (3) de Hagiographa, alle de heilige verslagen, niet in de andere afdeelingen inbegrepen, omvattende. Wij echter kunnen te beter de deelen van den Bijbel overwegen door de hoofdafdeelingen afzonderlijk te nemen. Een zeer natuurlijke scheiding van het bijbelsche verslag wordt teweeggebracht door het aardsche werk van den Zaligmaker; de geschreven voortbrenselen van den tijd vóór Christus geraakten bekend als het Oude Verbond; en die van de dagen van den Zaligmaker en van de jaren onmiddellijk volgende, als het Nieuwe Verbond.[1] De uitdrukking *testament* groeide trapsgewijze in gunst, totdat de aanduidingen, Oud- en Nieuw- Testament algemeen werden.

HET OUDE TESTAMENT.

7. DEN OORSPRONG ERVAN EN DEN GROEI. — Ten tijde van de bediening van onzen Heer in het vleesch, waren de Joden in het bezit van zekere geschriften, welken zij beschouwden als canoniek en autoritair. Weinig twijfel kan er slechts bestaan omtrent den echten oorsprong van deze werken, want zij werden dikwijls aangehaald door Christus en de apostelen beide, door wien zij als „de Schriften" werden aangeduid.[2] De Zaligmaker in het bijzonder verwijst naar hen onder hunne aangenomen termen van rangschikking als „de wet van Mozes, de profeten en de psalmen."[3] Van de boeken aldus in den tijd van Christus door het volk aangenomen, wordt somwijlen gesproken als van den Joodschen canon der Schriften. De term *canon,* thans algemeen gangbaar, beteekent geen boeken die enkel geloofwaardig, authentiek, of zelfs geïnspireerd zijn, maar zoodanige boeken die

1.) I Cor. 11 : 25; Zie eveneens Jer. 31 : 31.
2.) Joh. 5 : 39; Hand. 17 : 11.
3.) Luc. 24 : 44.

erkend zijn als gezaghebbende gidsen in belijdenis en praktijk. In zijne afleiding is de term leerrijk. Den Griekschen oorsprong ervan, *kanon,* beteekent eene rechtuit metende roede, en daarvandaan ontsproot de beteekenis van een autoritairen standaard van vergelijking; eenen regel, een proef, toegepast zoowel op moreele onderwerpen als op stoffelijke voorwerpen.

8. Met betrekking tot de samenstelling van den Joodschen canon, of het oude Testament, lezen wij dat Mozes het eerste gedeelte ervan schreef, namelijk de Wet; en dat hij het aan de zorg van de priesters of de Levieten toevertrouwde, met een gebod dat zij het in de ark des verbonds zouden bewaren,[1] om eene getuige te zijn tegen Israël in zijne overtredingen. Voorziende dat te eeniger tijd eenen koning over Israël zoude regeeren, gebood Mozes dat de monarch voor zijn geleide een afschrift van de Wet zoude maken.[2] Jozua de opvolger van Mozes, schreef als leider en wetgever van Israël verder over de handelingen van God met het volk, alsmede over de Goddelijke voorschriften; en klaarblijkelijk voegde hij deze geschriften toe aan de Wet, zooals verslag was uitgebracht door Mozes.[3] Drie en een halve eeuw na den tijd van Mozes, toen de Godsregeering voor eene monarchie had plaats gemaakt, schreef Samuel, de beproefde profeet van den Heer, over deze verandering, „in een boek, en leidde het voor het aangezicht des Heeren."[4] En zoo zien wij dat de wet van Mozes vermeerderd werd door latere gezaghebbende verslagen. Van de geschriften van Jesaja leeren wij dat het volk den toegang had tot het „Boek des Heeren;" want de profeet vermaande hen om het te doorzoeken en het te lezen.[5] Duidelijk is het derhalve dat het volk in den tijd van Jesaja een geschreven gezag bezat in zake leerstelling en praktijk.

9. Bijna vier eeuwen later, (640—630 v. Chr.) toen de rechtvaardige Koning Josia, den troon van Juda, als een gedeelte van het gescheiden Israël, bezat, vond Hilkia, de hoogepriester en den vader van den profeet Jeremia, in den Tempel „een Wetboek des Heeren,"[6] hetwelk gelezen werd voor de ooren van de koningen.[7] Daarna, gedurende de vijfde eeuw vóór Christus, stond in de dagen van Ezra, het besluit van Cyrus het gevangen volk van Juda, een overblijfsel van het eens vereenigde Israël, toe om naar Jeruzalem terug te keeren,[8] om daar den tempel des Heeren, overeenkomstig de wet[9] van God, die toen in handen was van Ezra, te her-

1.) Deut. 31 : 9: 24-26.
2.) Deut. 17 : 18.
3.) Jozua. 24 : 26.
4.) I Sam. 10 : 25.
5.) Jes. 34 : 16.
6.) II Kron. 34 : 14-15.: Zie eveneens Deut. 31 : 26.
7.) II Kon. 22.
8.) Ezra 1 : 1-3.
9.) Zie Ezra 7 : 12-14.

bouwen. Hieruit mogen we het besluit trekken dat de geschreven wet toen bekend was; en aan Ezra wordt gewoonlijk toegeschreven de boeken van het Oude Testament, vóór zoover ze in zijne dagen voltooid waren, verzameld te hebben, waaraan hij zijne eigene geschriften toevoegde.[1] In dit werk van verzameling werd hij vermoedelijk geholpen door Nehemia en door de leden van de Groote Synagoge, — een Joodsch college van honderd en twintig geleerden.[2] Het boek van Nehemia, wat een vervolg levert op het geschiedkundig verhaal als door Ezra verslag wordt gegeven, wordt verondersteld door den profeet wiens naam het draagt, geschreven te zijn geworden, voor een gedeelte althans gedurende het leven van Ezra. Daarna, eene eeuw later, voegde Maleachi, de laatste van de profeten van naam die leefde vóór de opening van de bedeeling van Christus, zijn verslag er aan toe, waarschijnlijk de voor-Christelijke canon voltooiende, en besluitende met eene profetische belofte van den Messias, die gereed stond een nieuw en eeuwig verbond op te richten.[3]

10. Aldus is het duidelijk dat het oude Testament groeide door achtereenvolgende geschriften van geautoriseerde en geïnspireerde schrijvers van af Mozes tot op Maleachi, en dat de verzameling ervan een natuurlijk en trapsgewijs proces was, elke toevoeging terzijde gezet, of zooals het heilige verslag zegt, „neergelegd voor het aangezicht des Heeren,". in verband met de voorgaande geschriften. Ontwijfelbaar waren er aan de Joden vele andere boeken bekend, niet in ons Oude Testament inbegrepen; verwijzingen naar dezulken zijn er overvloedig in de Schriften zelve, welke bewijzen dat vele van deze buiten de canonieken staande verslagen beschouwd werden als van groot gezag. Aangaande dezen echter zullen wij verder onderzoeken in verband met de Apocryphen, De erkende betrouwbaarheid van de Oud-Testamentische boeken wordt bevestigd door de talrijke verwijzingen in de laatsten tot de vroegeren gemaakt, en door de vele aanhalingen van het Oude Testament verschijnende in het Nieuwe. Ongeveer twee-honderd-en-dertig aanhalingen of directe verwijzingen zijn genoteerd geworden; en bovendien verschijnen er honderden van minder directe toespelingen.

11. TAAL VAN HET OUDE TESTAMENT. — Het is ten hoogste waarschijnlijk, inderdaad wel haast zeker, dat bijna alle boeken van het Oude Testament oorspronkelijk geschreven waren in het Hebreeuwsch. Geleerden beweren bewijs te hebben gevonden dat kleine gedeelten van de boeken van Ezra, Daniël en Jeremia, geschreven waren in de Chaldeeuwsche taal; maar het overwicht van het Hebreeuwsch als de taal van de oorspronkelijke geschriften heeft aan het Oude Testament de algemeene benaming gegeven

1.) Het Boek van Ezra.
2.) Deze geschiedkundige inlichting wordt gegeven in sommige van de Apocryphe [werken: zie II Esdras.
3.) Mal. 3 : 4.

van Hebreeuwschen of Joodschen canon. Van den Pentateuch zijn twee vertalingen erkend geworden,— de welgevormde Hebreeuwsche, en de Samaritaansche,[1] waarvan de laatste, in de meest aloude Hebreeuwsche letterteekens, door de Samaritanen bewaard werd, tusschen wien, — de Samaritanen — en de Joden er voortdurend vijandschap bestond.

12. DE SEPTUAGINT. — De Peshito, of de vroegere Syrische vertaling als van geringe beteekenis zijnde voorbijgaande, erkennen wij als de eerste belangrijke vertaling van den Hebreeuwschen canon, die welke bekend is als de *Septuagint.*[2] Dit was eene Grieksche vertaling van het Oude Testament, op verzoek van een Egyptisch monarch, — vermoedelijk Ptolomeus Philadelphus, omstreeks 286 vóór Christus, uit het Hebreeuwsch overgezet. De naam *Septuagint* doelt op het aantal zeventig, en er wordt van gezegd, dat die naam gegeven is geworden omdat de vertaling gemaakt was door een lichaam van twee-en-zeventig ouderlingen (in rond getal zeventig); of, zooals andere overleveringen zeggen, omreden het werk in zeventig, of twee-en-zeventig dagen voltooid werd; of, in overeenstemming met nog andere verhalen, omreden de vertaling de goedkeuring erlangde van den Joodschen kerkelijken raad, het Sanhedrin, wat twee-en-zeventig leden bevatte. Zeker is het, dat de Septuagint, (somtijds aangeduid door de getalteekens LXX) de gangbare vertaling was onder de Joden in de dagen van de bediening van Christus, en door den Zaligmaker en de apostelen aangehaald werd in hunne verwijzingen naar den ouden canon. Zij, — de Septuagint — wordt beschouwd als de meest betrouwbare van de oude overzettingen, en is heden ten dage aangenomen door de Grieksche Christenen en andere oostersche kerken. Het is duidelijk dan, dat van af eenen tijd, bijna drie-honderd jaar vóór Christus, het Oude Testament in beide talen, het Grieksch en het Hebreeuwsch in omloop is geweest; dit tweevoudig afschrift is een krachtig middel geweest tot bescherming tegen veranderingen.

13. DE TEGENWOORDIGE SAMENSTELLING erkent negen-en-dertig boeken in het Oude Testament; dezen waren oorspronkelijk samengevoegd als twee-en-twintig boeken, correspondeerende met de letters van het Hebreeuwsche alphabeth. De negen-en-dertig boeken zooals thans samengesteld kunnen voor het gemak als volgt worden gerangschikt:

(1)	De Pentateuch, of de Boeken der Wet . .	5
(2)	De Geschiedkundige Boeken	12
(3)	De Dichterlijke Boeken	5
(4)	De Boeken der Profeten	17

1.) Zie Aanteekening 2.

2.) Zie Aanteekening 3.

14. (1) DE BOEKEN DER WET. — De eerste vijf boeken in den Bijbel zijn gezamentlijk aangeduid als de *Pentateuch*, (*pente* = vijf, *teuxos* = boekdeel); en waren onder de vroegere Joden bekend als de *Torah*, of de wet. Het auteurschap ervan wordt bij overlevering aan Mozes toegeschreven,[1] en bijgevolg is de „Vijf boeken van Mozes" een andere algemeen gebruikte aanduiding. Ofschoon in 't kort, geven zij de geschiedenis van het menschelijk geslacht van af de schepping tot op den vloed, van Noach tot op Israël; daarna een meer bijzonder verhaal van het uitverkoren volk door hunne periode van Egyptische slavernij, en van daar gedurende hunne reis van veertig jaren in de woestijn, totdat zij stand hielden aan deze zijde van den Jordaan.

15. (2) DE GESCHIEDKUNDIGE BOEKEN, twaalf in getal, omvatten de volgende: Jozua, Richteren, Ruth, I en II Samuel, I en II Koningen, I en II Kronieken, Ezra, Nehemia, Esther. Zij vertellen de geschiedenis van de Israëlieten het land der belofte ingaande, en hun later komende loopbaan door drie afzonderlijke perioden van hun betaan als een volk: (1) als eene theocratische natie, met een stammen-organisatie, alle deelen verbonden door banden van godsdienst en verwantschap; (2) als eene monarchie, eerst een vereenigd koninkrijk, en later eene natie tegen zichzelven verdeeld; (3) als een gedeeltelijk overwonnen volk, hunne onafhankelijkheid gekortwiekt door de hand van hunne overwinnaars.

16. (3) DE DICHTERLIJKE BOEKEN tellen vijf stuks, — Job, Psalmen, Spreuken, Prediker, en het Hooglied van Salomo. Van dezen wordt dikwijls gesproken als van de leerstellige, of onderwijzende werken, en de Grieksche benaming Hagiographa (*hagios* = heilig, en *graphe* = een geschrift) wordt nog steeds toegepast.[2] Deze boeken zijn van grootelijks verschillende tijdperken, en hun nauwe samenvoeging in den Bijbel is waarschijnlijk het gevolg van hun algemeen gebruik als gidsen in eeredienst en aanbidding onder de Joodsche Kerken.

17. (4) DE BOEKEN DER PROFETEN omvatten de vijf grootere werken van Jesaja, Jeremia, de Klaagliederen van Jeremia, Ezechiël, en Daniël, algemeen bekend als de werken van de *Groote Profeten;* en de twaalf kortere boeken van Hosea, Joël, Amos, Obadja, Jona, Micha, Nahum, Habakuk, Zefanja, Haggaï, Zacharia, en Maleachi, bij de bijbelgeleerden bekend als de boeken van de *Kleine Profeten.* Dezen geven den last van het woord des Heeren aan Zijn volk, aanmoediging, waarschuwing en berisping, zooals bij hunnen toestand paste, vóór, gedurende en na hunne gevangenschap.[3]

1.) Ezra 6 : 8; 7 : 6; Neh. 8 : 1; Joh. 7 : 19.

2.) Zooals gezegd, de Hagiographa of „heilige Schriften" worden algemeen verstaan als de vijf dichterlijke werken van het oude Testament te omsluiten. Door sommige autoriteiten wordt de lijst uitgestrekt als al de boeken in den Talmud als hagiographen aangeduid, te omvatten, te weten: Ruth, Kronieken, Ezra en Nehemia, Esther, Job, Psalmen, Spreuken, Prediker, Hooglied van Solomo, Klaagliederen, en Daniël.

3.) Zie Aanteekening 4.

18. De APOCRYPHEN omvatten een aantal boeken van betwijfelbare betrouwbaarheid, ofschoon ze bij tijden ten zeerste gewaardeerd zijn geworden. Aldus werden zij aan de Septuagint toegevoegd, en erlangden zij voor eenen tijd onder de Alexandrijnsche Joden eenstemige aanname. Van onzekeren oorsprong zijnde, zijn zij echter nimmer algemeen erkend geworden. In het Nieuwe Testament worden zij niet aangehaald. De benaming, apocryph (verborgen of geheim beteekenende) werd het eerst op de boeken toegepast door Jerome, omreden, zoo zeide hij „de kerk doet (hen) lezen als voorbeeld van leven, en onderwijzing aangaande gebruiken, maar toch, zij past hen niet toe om eenige leerstelling te bekrachtigen." De Roomsche kerk belijdt hen te erkennen als Schriftuur; hieromtrent een besluit genomen zijnde op het Concili van Trente (1546); ofschoon den twijfel aangaande de betrouwbaarheid van de werken nog steeds evengoed, zelfs onder de Roomsch-Katholieke hoogwaardigheidbekleeders, schijnt te bestaan. Het zesde artikel in de liturgie van de Kerk van Engeland bepaalt de orthodoxe inzichten van de kerk met betrekking tot de meening en de beteekenis van Heilige Schriftuur; en na de boeken van het Oude Testament, welke als canoniek beschouwd worden, te hebben aangeduid, gaat het artikel op deze wijze voort: — „En de andere boeken, (zooals Hierome, (Jerome) zegt,) de kerk doet hen lezen als voorbeeld van leven en als onderwijzing aangaande gebruiken; maar toch zij past hen niet toe om eenige leerstelling te bekrachtigen; dezulken zijn de hier volgende: — Het derde Boek van Esdras; het vierde Boek van Esdras; het Boek van Tobias; het Boek Judith; het tweede Boek van Esther; het Boek der Wijsheid; Jezus, de zoon van Sirach; Baruch de Profeet; Den zang der drie kinderen; De geschiedenis van Susanna; Van Bel en den draak; het Gebed van Manasse; het eerste Boek der Maccabeën; het tweede Boek der Maccabeën."

HET NIEUWE TESTAMENT.

19. DEN OORSPRONG EN DE BETROUWBAARHEID ERVAN. — Sedert het laatste gedeelte van de vierde eeuw van onze tegenwoordige jaartelling, is er ternauwernood eene enkele belangrijke kwestie verrezen betreffende de echtheid van de boeken van het Nieuwe Testament zooals zij op het oogenblik zijn samengesteld. Van af dien tot op den tegenwoordigen tijd is het Nieuwe Testament door al de belijdende Christenen aangenomen geweest als een onbetwijfelde canon van Schriftuur.[1] In de vierde eeuw waren er verscheiden lijsten van de boeken van het Nieuwe Testament zooals wij ze hebben, algemeen in omloop; van dezen kunnen wij aanhalen de catalogussen van Athanasius, Epifanus, Jerome, Rufinus, en Augustinus van Hippo, alsmede de lijst aangekondigd door het derde Concili van Carthage. Hieraan kunnen vier anderen

1.) Zie Aanteekeningen 5 en 6.

worden toegevoegd, welke in drie gevallen van de voorgaanden verschillen in het weglaten van de Openbaring van Johannes. en in een geval van hetzelfde met den brief aan de Hebreeën.

20. Deze groote overvloed van bewijs betreffende de samenstelling van den Nieuw-Testamentischen canon in de vierde eeuw, is een resultaat van de anti-christelijke vervolging van dat tijdperk. Aan het begin van de eeuw in kwestie waren de onderdrukkende maatregelen van Diocletian, keizer van Rome, niet alleen gericht tegen de Chistenen als personen en als eene secte, maar ook tegen hunne heilige geschriften, welke de fanatieke en wreedaardige heerscher te verwoesten zocht. Een zekere graad van toegevendheid werd uitgestrekt over hen die de heilige boeken aan hunne zorgen toevertrouwd, opbrachten; en niet weinigen grepen deze gelegenheid aan om hunne levens te redden. Toen de wreedheden van vervolgingen verminderd waren, zochten de kerken hunne leden die in hunne trouw aan het geloof waren verzwakt, als getoond in hunne uitlevering van de schriften, te oordeelen, en alle dezulken werden als verraders met den banvloek getroffen. In zooverre als vele boeken, die aldus onder de pressie van doodsbedreiging prijs waren gegeven, te dien tijde niet algemeen als heilig waren geaccepteerd, werd het eene kwestie van allereerste belangrijkheid om juist te beslissen welke boeken van zoodanig erkende heiligheid waren dat hunne uitlevering den man eenen verrader maakte.[1] Vandaar dat wij Eusebius de boeken uit de Messiaansche en uit de apostolische dagen als in twee klassen vinden aangeduid: (1) Die van erkende canoniciteit, namelijk — de evangeliën, de brieven van Paulus; Handelingen, I Johannes, I Petrus, en waarschijnlijk de Openbaring. (2) Die van betwiste betrouwbaarheid, namelijk: — de brieven van Jakobus, II Petrus, II en III Johannes, en Judas. Aan deze klassen voegde hij een derde toe, de boeken insluitende die erkend onecht waren.[2]

21. Zooals gezegd, de lijst door Athanasius gepubliceerd, welke dateert van bijna het midden der vierde eeuw, geeft de samenstelling van het Nieuwe Testament zooals wij dat nu hebben; te dien tijde schijnen al de twijfelingen aangaande de juistheid van de opstelling tot rust te zijn gekomen; en wij vinden het Testament door belijdende Christenen in Rome, Egypte, Afrika, Syrië, Klein Azië, en Gallië, algemeen aangenomen. De getuigenis van Origenes, in aanzien in de derde, en van Tertullianus die gedurende de tweede eeuw leefde, werden getoetst, en als afdoende uitgesproken door de latere schrijvers ten gunste van de echtheid en de betrouwbaarheid van het evangeliën en de apostolische geschriften. Elk boek werd aan zijn eigen verdienste getoetst, en allen werden eenstemmig verklaard als antoritair en voor de Kerk bindende te zijn.

1.) Zie Tregelles' *„Historic Evidence of the Origin * * * of the Books of the New Testament"* p. 12.

2.) Zie Eusebius' Kerkgeschiedenis 3 : 25.

22. Zoo er behoefte bestaat om verder terug te gaan, dan kunnen wij het getuigenis mededeelen van Irenæus, in de kerkelijke geschiedenis vermaard als Bisschop van Lyon; hij leefde in de laatste helft van de tweede eeuw, en is bekend als een leerling van Polycarpus, welke persoonlijk verbonden was met den Openbaarder Johannes. Zijne omvangrijke geschriften bevestigen de geloofwaardigheid van de meesten van de boeken van het Nieuwe Testament, en bepalen hun auteurschap zooals tegenwoordig erkend wordt. Aan deze getuigenissen kunnen die van de Heiligen in Gallië worden toegevoegd, welke aan hunne lijdende medegenooten in Azië schreven, mildelijk aanhalingen doende uit evangeliën, brieven en uit de Openbaring;[1] de verklaringen van Melito, Bisschop van Sardis, welke naar het Oosten reisde om te bepalen wat, in het bijzonder van het Oude Testament,[2] canonieke boeken waren; en het hoogernstig getuigenis van Justus Martyr, die het Christendom omhelsde als een gevolg van zijne ernstige en geleerde onderzoekingen, en die om zijne overtuiging gedood werd. Gevoegd bij persoonlijke getuigenis, hebben wij die van conciliën en officieele lichamen, door wien de kwestie omtrent de echtheid en betrouwbaarheid getoetst werd en bepaald. In verband hiermede kan in herinnering worden gebracht het Concili van Laodicea, 363 n C; het Concili van Hippo, 393 n C; het derde en het zesde Concili van Carthage, 397 en 419 n C.

23. Sedert laatstgenoemden datum heeft geen geschil aangaande de echtheid van het Nieuwe Testament veel meer de aandacht gevraagd; zeer zeker is de tegenwoordige tijd te laat van datum, en de scheidende afstand te groot, om de heropening der vraag te wettigen. Het Nieuwe Testament moet worden aanvaard voor wat het beweert te zijn; ofschoon allicht vele kostbare gedeelten ook verstikt of verloren zijn geraakt, schoon sommige onjuistheden de heilige oorkonden mogen zijn ingeslopen, en dwalingen onachtzaam zijn ingebracht geworden door de onbekwaamheid van vertalers, het boek als een geheel moet worden erkend als authentiek en geloofwaardig, en als een belangrijk gedeelte van de heilige Schriften.[3]

24. RANGSCHIKKING VAN HET NIEUWE TESTAMENT. — Het Nieuwe Testament omvat zeven-en-twintig boeken, gevoegelijk gerangschikt als:

(1) Geschiedkundige 5
(2) Leerstellige 21
(3) Profetische 1

25. (1) DE GESCHIEDKUNDIGE BOEKEN sluiten in zich de vier Evangeliën, en de Handelingen der Apostelen. Van de schrijvers

1.) Zie Eusebius, boek 4.
2.) Eusebius 4 : 26.
3.) Joh. 5 : 39.

van deze werken wordt gesproken als de evangelisten, Mattheus, Markus, Lucas en Johannes; aan Lucas wordt ook het auteurschap van de Handelingen toegeschreven.

26. (2) DE LEERSTELLIGE BOEKEN omvatten de zendbrieven; en dezen kunnen wij aldus rangschikken: (1) *De Zendbrieven van Paulus,* omsluitende (*a*) zijne leerstellige brieven gericht aan de Romeinen, Corinthiërs, Galaten, Efezen, Filippensen, Colossenzen, Thessalonicensen. Hebreën; (*b*) zijne herderlijke mededeelingen aan Timotheus, Titus, en Philemon. (2) *De algemeene Zendbrieven* van Jakobus, Petrus, Johannes, en Judas.

27. (3) DE PROFETISCHE WERKEN bestaan uit de Openbaring van Johannes, algemeen bekend als de Apocalypse.

DE BIJBEL ALS EEN GEHEEL.

28. VROEGERE VERTALINGEN VAN DEN BIJBEL. — Vele overzettingen van het Oude Testament en van de verbonden Testamenten zijn op onderscheidene tijden verschenen. Den Hebreeuwschen tekst met het Samaritaansche duplicaat van den Pentateuch, en de Grieksche vertaling, of de Septuagint (LXX), zijn alreeds opgemerkt geworden. Herzieningen en gewijzigde vertalingen wedijverden met de Septuagint om de gunst gedurende de vroegere perioden van het Christelijke tijdperk; Theodotius, Aquila, en Symmachus, elk hunner gaf eene nieuwe vertaling uit. Een van de eerste vertalingen in het Latijn was de *Italiaansche overzetting*, vermoedelijk bereid in de tweede eeuw; deze werd later meer volkomen gemaakt en verbeterd, en geraakte daarna bekend als de *Vulgata*; en door de Kerk van Rome wordt zij steeds nog gehouden voor de authentieke vertaling. Deze overzetting omsluit beiden, Oud- en Nieuw-Testament.

29. VELE NIEUWERE VERTALINGEN IN HET ENGELSCH, sommigen gedeeltelijk, anderen compleet, zijn verschenen sedert het begin van de dertiende eeuw. Omstreeks 1380 n C. stelde Wycleff eene Engelsche vertaling daar van het Nieuwe Testament, gemaakt van de Vulgata; het Oude Testament werd er nadien aan toegevoegd. Omstreeks 1525 n C. verscheen Tyndale's overzetting van het Nieuwe Testament; deze vertaling werd opgenomen in Coverdale's Bijbel, gedrukt in 1535, wat de eerste overzetting van den geheelen Bijbel daarstelde. Matthew's Bijbel dateert van 1537; Taverner's van 1539, en Cranmer's Groote Bijbel verscheen in hetzelfde jaar. In 1560 verscheen de Gènev'sche Bijbel; in 1568 de Bisschop's Bijbel, de eerste Engelsche vertaling die in hoofdstukken en verzen was ingedeeld; en in 1611 de zoogenaamde geautoriseerde Engelsche uitgave, of de vertaling van koning Jacobus; dit eene nieuwe overzetting zijnde van het Oude- en Nieuwe-Testament van uit het Hebreeuwsch en het Grieksch, op bevel van koning Jacobus I gemaakt door zeven-en-veertig geleerden. Deze heeft alle vroegere overzettingen terzijde gezet, en is de vorm thans onder de Protestanten

in algemeen gebruik. Maar zelfs deze laatste, en vermoedelijk de beste overzetting, was bevonden nog menige en serieuze dwalingen te bevatten, en in 1885 werd er eene herziene vertaling uitgegeven, welke echter nog geene algemeene aanname heeft mogen erlangen.[1]

30. ONVERVALSCHTE ECHTHEID EN BETROUWBAARHEID VAN DEN BIJBEL. — Hoe belangrijk en leerzaam deze geschiedkundige en litteraire datums van de Joodsche geschriften ook mogen zijn, de overweging daarvan is van mindere waarde dan die van de echtheid der boeken; want waar wij gemeen met de rest van de Christelijke wereld, hem, — den Bijbel — als het woord van God hebben aanvaard, daar is het in hooge mate vereischt dat wij een onderzoek in zouden stellen omtrent de onvervalschtheid van de verslagen waarop ons geloof zoo grootelijks is gebaseerd Alle bewijzen door den Bijbel zelve voortgebracht, dezulke als van zijne taal, de historische details, en den samenhang van zijnen inhoud, vereenigen zich in de ondersteuning van zijne bewering omtrent de onvervalschtheid van de werkelijke werken van de schrijvers aan wien de onderscheidene deelen worden toegeschreven. In eene menigte van voorbeelden zijn vergelijkingen tusschen de bijbelsche verslagen en de gelijktijdig loopendg nietbijbelsche geschiedenis, gemakkelijk, in het bijzonder met betrekking tot levensbeschrijving en geslachtsrekening, en in alle zulke gevallen is er eene treffende overeenkomst gevonden geworden.[2] Verdere argumenten bestaan in de individualiteit, door elken schrijver gehandhaafd, eene duidelijke onderscheidenheid van stijl ten gevolge hebbende; waar de wonderbare eenheid, het geheel doordringende de werking verklaart van een enkelvoudig geleidenden invloed door alle de tijdperken van den groei der verslagen; en dit kan niets minder zijn dan de macht van inspiratie welke op allen die door de Goddelijke hand waren aanvaard gelijkelijk inwerkte als instrumenten om het boek der boeken toe te bereiden. Overlevering, gelijktijdige geschiedenis, letterkundige analyse, en voor en boven dit alles de proef van biddend en waarheidzoekend onderzoek, zijn altijd samengegaan om de betrouwbaarheid van dit wonderbare werk te bewijzen, en den weg, in zijne bladen bepaald, uit te duiden, den menschen terug leidende naar de Eeuwige Tegenwoordigheid.

31. GETUIGENIS VAN HET BOEK VAN MORMON AANGAANDE DEN BIJBEL. — Zooals verklaart in het achtste van de Artikelen des Geloofs, thans onder beschouwing, aanvaarden de Heiligen der Laatste Dagen het Boek van Mormon als een volume van heilige Schriften, welke evenals de Bijbel, het woord van God belichamen. In de volgende lezing zal het Boek van Mormon onze bijzondere aandacht worden geschonken; maar het kan ten voordeele strekken om hier te verwijzen naar het indirecte bewijs door dat werk voortgebracht aangaande de betrouwbaarheid

1.) Zie voor „Nederlandsche vertalingen” Aanteekening 9.

2. Zie Aanteekening 7.

van de Joodsche Schriften, en omtrent de algemeene volledigheid van deze laatsten in hunnen tegenwoordigen vorm. Overeenkomstig het verslag in het Boek van Mormon, verliet de profeet Lehi met zijn huisgezin en enkele anderen op bevel des Heeren Jeruzalem, ongeveer 600 jaar vóór Christus, gedurende het eerste jaar van de regeering van den koning Zedekia. Alvorens het land van hunne maagschap voor goed te verzaken, waarborgden de reizigers zich zekere verslagen, welke op koperen platen waren gegraveerd. Onder deze geschriften was eene geschiedenis der Joden, en sommige van de geschriften waren toen reeds als authentiek aangenomen.

32. Lehi onderzocht het koperen verslag, — „En hij zag dat zij de vijf boeken van Mozes bevatten, die een verslag geven van de schepping der wereld, en eveneens van onze eerste ouders Adam en Eva; en ook een verslag van de Joden, van af hun ontstaan tot aan het begin van de regeering van Zedekia, koning van Juda, en bovendien nog de profetiën der heilige profeten, van af den beginne tot op den tijd der regeering van Zedekia, en vervolgens vele voorspellingen van Jeremia."[1] Deze directe verwijzing naar den Pentateuch en naar zekere van de Joodsche profeten is een zichtbaar waardevol bewijs aangaande de betrouwbaarheid en de echtheid van deze gedeelten van het Bijbelsche verslag.

33. In een visioen leerde Nephi, den zoon van Lehi, aangaande de toekomst van het plan van God met betrekking tot het menschelijk geslacht; en hij zag dat een boek van groote waarde, het woord van God bevattende, en de verbonden van den Heer met Israël, van de Joden onder de Heidenen voort zoude gaan.[2] Er wordt verder gezegd, dat het gezelschap van Lehi, dat zooals we zullen zien, over de wateren naar het westelijke vasteland geleid werd, alwaar zij zich nederzetten en nadien opgroeiden tot een talrijk en machtig volk. gewoon waren de geschriften op de koperen platen gegraveerd, te bestuderen; en, meer nog, hunne schriftgeleerden belichaamden lange aanhalingen daaruit in hun eigen aangroeiend verslag.[3] Zooveel van de erkenning van het Oude Testament, door het Boek van Mormon of tenminste van die gedeelten van den Joodschen canon, als voltooid was toen Lehi's trekkend kolonie Jeruzalem verliet, gedurende de bediening van den profeet Jeremia.

34. Maar verder, aangaande Nieuw-Testamentische geschriften is ook deze stem van de westersche wereld niet zwijgende. In profetisch gezicht zagen en voorspelden velen van de Nephitische leeraars de bediening van Christus in het midden des tijds; gaven verslag van voorspellingen aangaande de voornaamste gebeurtenissen van des Zaligmakers leven en dood, met treffende juistheid en omstandigheid. Van deze getuigenis wordt verslag uitgebracht

1.) I Nephi 5 : 10-13.

2.) Zie I Nephi 13 : 21-23.

3.) I Nephi 20-21; II Nephi 7-8; 12-24.

door Nephi,[1] Benjamin,[2] welke beide, koning was en profeet, Abinadi,[3] Samuel de bekeerde Lamaniet,[4] en anderen. Gevoegd bij deze en vele andere profetiën betreffende de zending van Christus, allen waarvan samenstemmen met het Nieuw-Testamentische verslag in hunne vervullingen, vinden wij in het Boek van Mormon een verslag van de bediening van den verrezen Heer onder het Nephitische volk, gedurende welken tijd Hij Zijne Kerk onder hen oprichtte, naar het voorbeeld omschreven in het Nieuwe Testament; en, meer nog, Hij gaf hen vele onderwijzingen, in woorden almeest gelijk met die van Zijne leeringen onder de Joden in het oosten.[5]

AANTEEKENINGEN.

1. JOHN CRYSOSTOM, een van de Grieksche „Christelijke Vaders", leefde gedurende de laatste helft van de vierde eeuw; hij was patriarch van Constantinopel, maar werd eenigen tijd vóór zijnen dood, welke plaats vond in 407, afgezet en verbannen. Zijn gebruik van den term *biblia* om daarmede den schriftuurlijken canon aan te duiden, is een van de eerste toepassingen tot nog toe gevonden. Hij smeekte zijn volk zich de rijkdommen van de geïnspireerde werken ten nutte te maken, op deze wijze: — „Hoor, ik vermaan allen die zich nog in het maatschappelijk leven bevinden, en koopt *biblia*, het medicijn van de ziel." Sprekende van de Joodsche Christenen zegt hij, „Zij hebben den *biblia*, maar wij hebben de schatten van den *biblia;* zij hebben de geschriften, maar wij hebben de geschriften en wij verstaan ze."

2. HET SAMARITAANSCHE AFSCHRIFT VAN DEN PENTATEUCH. — In zijne waardevolle serie lezingen over Bijbelsche onderwerpen, stelt Ouderling David Mc. Kenzie, met verwijzingen naar de geschriften van Horne, het volgende voor: — „Negenhonderd-en-zeventig jaren vóór Christus werd de Israëlitische natie verdeeld in twee koninkrijken. Beiden verbleven bij hetzelfde boek der wet. Wedijver weerhield ieder hunner van verandering van of van toedoening aan de wet. Nadat Israël naar Assyrië werd gebracht, bezaten andere volkeren Samaria. Deze volkeren ontvingen den Pentateuch. Aangezien hunne taal Hebreeuwsch was of Phoenicisch, terwijl daarentegen het Joodsche afschrift in het Chaldeewsch was veranderd, was bederving of verandering aldus ondoenlijk gemaakt, ja bleef de tekst zelfs al haast dezelfde."

3. OVERZETTINGEN VAN DEN BIJBEL OF VAN GEDEELTEN DAARVAN. — *De Septuagint;* — „Onderscheidene opiniën zijn voortgebracht geworden om de benaming *Septuagint* te verklaren; sommigen zeggen dat Ptolomeus Philadelphus van den Hoogepriester Eleazer een afschrift van de Hebreeuwsche schriften verzocht, en van elke stam zes geleerde Joden (tezamen twee-en-zeventig), bevoegd om in het Grieksch te vertalen; dezen werden op het eiland Pharos opgesloten, en in twee-en-zeventig dagen voltooiden zij hunne taak; als wanneer zij dicteerden, schreef Demetrius Phalereus, des konings voornaamste bibliothecaris het; dit echter wordt thans beschouwd als een fabel. Anderen zeggen dat deze zelfde vertalers opgesloten geweest zijnde in afzonderlijke cellen, elk eene vertaling schreven; en zóó bijzonder kwamen zij allen in woorden zoowel als in zinbouw overeen, dat aldus bewijs was voortgebracht van hunne inspiratie door den Heiligen Geest; deze opini is eveneens terzijde gezet geworden als zijnde tè bijzonder. Het is zeer wel mogelijk

1.) I Nephi 10 : 4-5; 11-13, 14; II Nephi 9 : 5; 10 : 3; 25 : 26; 26 : 24.

2.) Mos. 3; 4 : 3.

3.) Mos. 13-16.

4.) Helaman 14 : 12.

5.) III Nephi. 9-26; vergelijk voor Nieuw-Testamentische verwijzingen met Matth. 5-7 enz. en voor oud-Testamentische aanhaling met Jes. 54; Mal. 3-4.

dat er twee-en-zeventig in de vertaling betrokken waren, maar meer waarschijnlijk is het dat het afschrift den naam *Septuagint* ontving doordat het de goedkeuring erlangde van het Joodsche Sanhedrin, wat uit twee-en-zeventig personen bestond. Sommigen bevestigen het dat het op onderscheidene tijden voltooid is geworden, en Horne zegt dat het het meeste waarschijnlijk is dat deze vertaling gemaakt werd gedurende de verbonden regeeringen van Ptolomeus Lagus en zijnen zoon Philadelphus, ongeveer 285 of 286 na Christus.

De Vulgata. — „Er bestond eene zeer oude overzetting van den Bijbel, vertaald van de Septuagint in het Latijn, maar door wien en wanneer is onbekend. Deze vertaling was in den tijd van Jerome algemeen in gebruik, en werd de *Itala* of *Italiaansche vertallng* genoemd. Ongeveer op het einde van de vierde eeuw begon Jerome eene nieuwe vertaling in het Latijn van den Hebreeuwschen tekst, welke vertaling hij trapsgewijze voltooide. Ten laatste verkreeg zij — de vertaling — de goedkeuring van paus Greorgius I, en is sedert de zevende eeuw altijd gebruikt geworden. De tegenwoordige Vulgata, door het Concili van Trente in de zestiende eeuw authentiek verklaard, is de oude Italiaansche vertaling, door de verbeteringen van Jerome en anderen herzien, en is de eenige door de Kerk van Rome toegestaan."

De „geautoriteerde uitgave." — „Zekere bezwaren gemaakt zijnde op den *Bisschops Bijbel* op de Hampton Court conferentie in het jaar 1603, beval koning Jakobus I dat er eene nieuwe vertaling gemaakt moest worden. Zeven-en-veertig personen, beroemd om hunne vroomheid en bijbelsche geleerdheid, werden tot dat einde verkozen; zij werden afgedeeld in zes comité's, twee om zitting te nemen voor Oxford, twee voor Cambridge, en twee voor Westminster; en elk comité had een zeker gedeelte van de schriften hen als hun deel toegewezen. Zij begonnen hunne taak in 1607, en het geheel werd voltooid en in druk gebracht in 1611. Dit wordt de *Geautoriteerde Engelsche Vertaling* genoemd, en is de eenige thans in gebruik." Van *„Analysis of Scripture History,"* door Pinnock; pp. 3, 5; (6de uitg).

4. DE PROFETISCHE BOEKEN van het Oude Testament zijn gerangschikt met weinig of in het geheel geene beschouwing van hunne tijdrekenkundige orde, de omvangrijkheid van den inhoud de grootere werken het eerst eene plaats gevende. De chronologische rangschikking zoude vermoedelijk moeten zijn: Jona, Joël, Amos, Hosea, Jesaja, Micha, Nahum, Zefanja; — alle deze profeteerden vóór de ballingschap; daarna volgt Jeremia, Habakuk, Ezechiël en Daniël, die gedurende de gevangenschap schreven; daarna Haggaï, Zacharia, en Maleachi, na den terugkeer der Joden uit de ballingschap.

5. MANUSCRIPT-COPIËN VAN HET NIEUWE TESTAMENT. — Drie manuscripten van de Nieuw-Testamentische geschriften thans bestaande, worden als autenthiek beschouwd. Dezen zijn bekend als de *Vaticaansche* (thans in Rome) de *Alexandrijnsche* (thans in Londen), en de *Sinaïtische*, (thansch in de St Petersburg bibliotheek). De laatsgenoemde of de Sinaïtische wordt beschouwd als het oudst bestaande afschrift van het Nieuwe Testament. Het manuscript werd ontdekt in 1859 onder de archieven van een monnikenklooster op den berg Sinaï, vandaar den naam. Het werd gevonden door Tischendorf, en is thans in de keizerlijke bibliotheek te St. Petersburg.

6. AANGAANDE DE ECHTHEID VAN DE DEELEN VAN HET NIEUWE-TESTAMENT. — In antwoord op bezwaren die gemaakt zijn geworden door criticussen in zake de echtheid of de betrouwbaarheid van zekere boeken van het Nieuwe Testament, kan de volgende reeks van getuigenissen worden overwogen. De onderdeelen zijn hier voorgesteld zooals ze verzameld zijn door Ouderling David Mc. Kenzie, en als door hem gebruikt in zijne leerzame lezingen over den Bijbel.

(1) *De vier Evangeliën.* — *1. Mattheus.* Pabias, Bisschop van Hierapolis, behoorde tot de hoorders van den Apostel Johannes. Met betrekking tot het evangelie van Mattheus, haalt Eusebius hem aan, als zeggende: — „Mattheus stelde de Orakelen op in de Hebreeuwsche taal, en elkeen legde hen uit zooals hij kon." — *(„Eusebius, Hist. Eccl. III, 39.")*

2. Markus. Van Markus' geschriften zegt Pabias eveneens: — „Markus, de vertaler van Petrus geworden zijnde, schreef getrouw en accuraat ieder ding terneder wat hij zich herinnerde, zonder echter een ordelijk verslag te geven van wat òf door Christus gedaan òf wat van Hem gezegd was. Want hij was niet onder de hoorders van den Heer, noch volgde hij Hem, maar vergezelde later Petrus, die zijne leeringen op de behoeften van zijne hoorders toepaste, zonder echter een voornemen te hebben om een samenhangend verslag te geven van de wonderen

des Heeren of van zijne verhandelingen." *(Bisschop Lightfoot's translations, in „Contemporary Review,"* Augustus 1875.)

3. Lucas. Innerlijk bewijs toont aan dat het Evangelie van Lucas en de Handelingen der Apostelen door denzelfden schrijver werden samengesteld. De heilige Paulus spreekt van Lucas als van eenen dokter; en Dr. Hobert publiceerde in Londen in 1882 eene verhandeling over de „De medicinale taal van Lucas," en wijst op het menigvuldig gebruik van doctorale termen in de geschriften van Lucas, den geheelen omvang van het Evangelie en de Handelingen der Apostelen doordringende. Zelfs M. Renan doet eene soortgelijke erkentenis. Hij zegt: — Eén punt wat buiten kwestie is, is dat de Handelingen van dezelfde hand zijn als het derde Evangelie, en een vervolg zijn op dat Evangelie. Men behoeft zich niet op te houden om deze veronderstelling te bewijzen, welke nimmer serieus is betwist. De voorwoorden bij den aanvang van elk werk, de toewijding van elk aan Theofilus, de volmaakte overeenkomst van stijl en van denkbeelden, voorzien op dit punt van overvloedig bewijs." „Een tweede veronderstelling is, dat de schrijver van de Handelingen een discipel is van Paulus, welke hem voor een overwegenswaardig gedeelte van zijne reizen vergezelde." — (M. Renan, *„The Apostles;"* zie voorwoord.)

4. Johannes. Irenæus, Bisschop van Lyon, omstreeks 177 n. C., een leerling van Polycarpus die den marteldood stierf in 155 of 156, verhaalt in eenen brief aan eenen mede-leerling van zijne herzamelingen van wat hij Polycarpus had hooren zeggen aangaande zijne gesprekken met Johannes, en mei de anderen die den Heer hadden gezien; en aangaande den Heer, alsmede omtrent Zijne wonderen, en omtrent Zijne leeringen. Alle dezen wilde hij tezamen aanhalen in overeenstemmiug met *de Schriften. („Eusebius, Eccl. Hist. 5, 20.")* Dat Irenæus met „de Schriften" Mattheus, Markus, Lucas en Johannes bedoelt, wordt door den tekst bewezen. Benevens dringt hij er op aan, dat „niet enkel vier evangeliën alleen van af den beginne zijn overgeleverd geworden, maar dat in den aard der zaak er niet meer of minder dan vier konden zijn. Er zijn vier hemelstreken in de wereld, en vier voornaamste windstreken, en de Kerk daarom, bestemd om dezelfde uitgebreidheid te bezitten als de wereld, dient door vier Evangeliën als door vier pilaren te worden ondersteund. — *(„Contemporary Review", Aug. 1876, p. 413.)* [De geforceerde ontleedkundige overeenkomst tusschen de *vier* Evangeliën en de de *vier* winden enz. door Irenæus aangenomen, is natuurlijk zonder fondament, en het gebruik ervan blijkt letterlijk ongerijmd; niettegenstaande dat echter voorziet het feit dat hij de opmerking maakt, in bewijs van de aanvaarding van de vier Evangeliën in zijne dagen. — J. E. T.]

(2) *De Paulinische brieven.* — De volgende uittreksels van het getuigenis van de Tubaansche criticussen aangaande vier van Paulus' brieven zijn leerrijk.

De Wette zegt, in zijne inleiding tot de „Boeken van het Nieuwe Testament" (123a): — „De brieven van Paulus dragen het kenmerk van zijn machtig genie. De meest belangrijken ervan zijn boven allen tegenspraak met betrekking tot hunne echtheid, verheven; zij vormen de soliede kern van het boek het Nieuwe Testament."

Baur zegt in zijn „Apostel Paulus," (1 : 8): — „Niet alleen is er geene achterdocht omtrent de betrouwbaarheid van deze Brieven zelfs verrezen, maar zij dragen zóó onbetwistbaar het zegel van de oorspronkelijkheid van Paulus, dat men niet begrijpen kan om welke reden criticussen eenig bezwaar tegen hen zouden kunnen doen ontstaan."

Weizsæker schrijft *(„Apost. Zeitalter,"* 1866, p. 190): — „De brieven aan de Galatiërs en aan de Corinthiërs zijn zonder twijfel van de hand van den Apostel; van zijne hand kwam eveneens onbetwistbaar de Brief aan de Romeinen."

Holtzmann zegt *(„Einleit in's N. T."* p. 224): — „Deze vier brieven zijn de Paulinische Homologoumena (boeken algemeen aangenomen) in de moderne aanvaarding van het woord. Met respect ervoor kunnen wij het bewijs van betrouwbaarheid beseffen door Paley ondernomen tegen de vrijdenkers van zijnen tijd."

M. Renan in *„The Gospels"* (pp. 40, 41,) drukt zich aldus uit: — „De brieven van Paulus hebben een ongeëvenaard voordeel in de geschiedenis, — dat is, hun absolute echtheid." Van de brieven aan de Corinthiërs, de Galaten, en de Romeinen, spreekt Renan als van „onbetwistbaar en onbetwist;" en voegt er aan toe, „de meest gestrenge criticussen, zulken als Christiaan Baur, aanvaarden ze zonder tegenspraak."

7. OUDHEIDKUNDIG BEWIJS DEN BIJBEL BEKRACHTIGENDE. — Prof. A. H. Sayce, M. A., somt in zijne geleerde verhandeling over het getuigenis van oude monumenten, als volgt op: — „De critische bezwaren tegen de waarheid van

het Oude Testament, eens getrokken uit het leger van Grieksche en Latijnsche schrijvers, kunnen nimmer meer opnieuw worden voortgezet; men is hen tegemoet gekomen en heeft hen eens en voor altijd verslagen. De antwoorden hen betreffende zijn van papyrus en klei en steen gekomen, van de tomben van aloud Egypte, van de heuvelen van Babylon, en van de paleizen-ruïnen van de Assyrische koningen."

8. VERLOREN GESCHRIFTEN. — Zij die de leerstelling tegenstaan van voortdurende openbaring tusschen God en Zijne Kerk, op grond ervan dat de Bijbel als eene verzameling van heilige Schriften compleet is, en dat aangehaalde openbaring niet daarin gevonden, daarom onecht en valsch moet zijn, kunnen, zich ten nutte, nota nemen van de vele boeken, niet in den Bijbel omsloten, en toch daarin aangehaald, over 't algemeen op zoodanige wijze als geenen twijfel overlatende dat zij eenmaal als authentiek werden beschouwd. Onder deze buiten den Bijbel staande geschriften, kunnen de volgenden worden genoemd; sommigen van hen bestaan nog heden ten dage, en zijn onder de Apocryphen gerangschikt; maar het grootere aantal is onbekend. Wij lezen van het Boek des Verbonds, (Ex. 24 : 7); Boek van de oorlogen des Heeren, (Num. 21 : 14); Boek des Oprechten (Joz. 10 : 13); Boek der verslagen (I Sam. 10 : 25); Boek van Enoch, (Judas 14); Boek der geschiedenissen van Salomo. (I Kon. 11 : 41); Boek van Nathan den profeet, en dat van Gad den Ziener, (I Kron. 29 : 29); Boek van Ahia den Siloniet en de gezichten van Iddo, den Ziener, (II Kron. 9 : 29.); Boek van Samaja, (II Kron. 12 : 15); Geschiedenis van den Profeet Iddo (II Kron. 13 : 22); Boek van Jehu, (II Kron. 20 : 34); de daden van Uzzia, door Jesaja, den zoon van Amos, (II Kron. 26 : 22); Woorden der Zieners, (II Kron 33 : 19); een vermiste brief van Paulus aan de Corinthiërs, (I Cor. 5 : 9); een vermiste brief aan de Efezen, (Ef. 3 : 3); vermiste brief aan de Colossensen, geschreven van uit Laodicea, (Col. 4 : 16); een vermiste brief van Judas, (Judas 3.); eene verklaring van geloof aangehaald door Lucas (1 : 1).

9. NEDERLANDSCHE VERTALINGEN. — Eene vertaling der Psalmen vindt men reeds ten tijde van Karel den Groote; de eerste bijbelvertaling dagteekend uit het laatst der 15de eeuw, daar de zoogenaamde Rijmbijbel van Jacob van Maerlandt (1270), welke eigenlijk eene navolging was van een Latijnsch geschrift en lang niet alle boeken des Bijbels bevatte, niet medegerekend kan worden. In 1477 zag de eerste vertaling van het Oude Testament, zonder het boek der Psalmen, het licht. Zij is naar de Vulgata gemaakt, en de Psalmen werden drie jaar later uitgegeven. In 1516 verscheen eene andere vertaling te Antwerpen bij Nicolaas de Grave, mede naar de Vulgata. In hetzelfde jaar gaf Erasmus een Nederduitsche vertaling van het Grieksche Nieuwe Testament in het licht. In 1523 werd te Antwerpen en kort daarop te Amsterdam eene Nederduitsche vertaling van het Nieuwe Testament uitgegeven naar de Hoogduitsche uitgave van Luther. In 1526 op den 26sten September verscheen de eerste vertaling van den geheelen Bijbel, welke, naar den uitgever, bekend is onder den naam van den Liesveldschen Bijbel. Deze verkreeg eene bijzondere vermaardheid en werd het meest gebezigd, zoodat deze uitgave verscheidene malen herdrukt en verbeterd werd. In 1558 zag te Emden, bij Steven Mirdman en Jan Gaillaert, eene nieuwe vertaling, de Emdensche Bijbel genaamd, het licht. Zij was door eenige Nederlandsche godgeleerden bewerkt naar de door Zwinglius en anderen vervaardigde Hoogduitsche uitgave, welke te Zurich en in 1554 te Maagdenburg was verschenen. In 1560 gaf Nicolaas Biestkens daarvan eene verbeterde uitgaaf in het licht, welke herhaalde malen, in 1611, 1624, ja nog in 1646 is herdrukt. Vele Nederlanders, en onder deze Marnix van St. Aldegonde, beijverden zich ondertusschen overzettingen uit de oorspronkelijke Hebreeuwsche en Grieksche talen te leveren, welke, onder den naam van „oude vertaling", langen tijd bij de Hervormden in gebruik bleven. Eindelijk, in 1637 verscheen de beroemde, dusgenaamde Staten-Bijbel te Leiden, bij Paulus Aertz. van Ravenstein. Dit belangrijke werk, tot welks uitvoering door de Dortsche Synode in 1619 was besloten, is in 1620 begonnen en in 1636 voltooid, en in 1637 door de Vergadering der Staten-Generaal goedgekeurd en aanbevolen. Na dien tijd zijn nog andere bijbelvertalingen verschenen, als van Van der Palm en van het Nieuwe Testament van Vissering en de Synodale vertaling, maar zij hebben de Staten-Vertaling, welke zich door groote nauwkeurigheid en zuiverheid onderscheidt, niet kunnen verdringen.

Uit *„Bijbelsch Handboek"* uitgave J. M. Bredée, Rotterdam.

LEZING XIV.

HET BOEK VAN MORMON.

Art. 8. **** Wij gelooven ook in het Boek van Mormon als het woord van God.

BESCHRIJVING EN OORSPRONG.

1. WAT IS HET BOEK VAN MORMON? — De aanspraken gemaakt voor het Boek van Mormon, verklaren het plechtig een Goddelijk geïnspireerd verslag te zijn, gemaakt door de profeten en oude volkeren die het Amerikaansche vasteland eenwen lang bewoonden vóór en onmiddellijk na den tijd van Christus; welk verslag in het tegenwoordige geslacht vertaald is geworden door de gave van God en door Zijne bijzondere aanstelling. De geautoriseerde en geïnspireerde vertaler van deze heilige schriften, door middel van wien zij aan de wereld gegeven zijn geworden in de taal van den nieuweren tijd, is Joseph Smith, wiens eerste bekend raken met de platen aangehaald werd in de eerste lezing.[1] Zooals gezegd, ontving Joseph Smith op den 21sten September, 1823, in antwoord op een vurig gebed, een bezoek van een hemelsch persoon, die zijnen naam gaf als te zijn Moroni; later volgende openbaringen deden hem kennen als de laatste van een lange lijn van profeten wier vertaalde geschriften het Boek van Mormon daarstellen; door hem zijn de oude verslagen gesloten geworden; door hem werden de gegraveerde platen aan de aarde toevertrouwd; en door zijne bediening werden zij in het bezit gebracht van den profeet en ziener van den nieuweren tijd, wiens werk van vertaling thans voor ons ligt.

2. Bij de gelegenheid van Moroni's eerste bezoek aan Joseph Smith, verklaarde de engel-bezoeker het bestaan van het verslag, wat, zoo zeide hij, gegraveerd was op platen van goud, te dien tijde begraven liggende in de zijde van eenen heuvel nabij Joseph's huis. De heuvel, die bij ééne afdeeling van de oude volkeren bekend was als Cumorah, en bij een ander gedeelte als Rama, is gelegen nabij Palmyra, in het graafschap Wayne, Staat New-York. De juiste plek waar de platen lagen werd aan Joseph in een visioen getoond; en hij ondervond geene moeilijkheid in het vinden ervan op

1.) Zie bladzijde 8.

den dag volgende op het bezoek waarnaar verwezen. Joseph's verhaal van Moroni's verklaring aangaande de platen is als volgt: — „Hij zeide, dat er een boek verborgen was, geschreven op gouden platen, hetwelk een verslag gaf van de vroegere bewoners van dit vasteland, en van waar zij waren voortgekomen. Hij zeide ook, dat de volheid van het Evangelie in hetzelve vervat was, zooals dit door den Zaligmaker aan de vroegere bewoners was overgegeven. Hij zeide verder, dat er twee steenen, in zilveren bogen, met de platen verborgen waren, en deze steenen, aan een borstplaat bevestigd, vormen wat genoemd wordt Urim en Thummim; en personen, die in het bezit waren dezer steenen en die deze gebruikten, waren in oude of vroegere tijden „zieners"; en dat God hen bereid had voor de vertaling van het boek."[1]

3. Joseph vond een grooten steen op de aangewezen plek op den heuvel Cumorah; beneden de steen was een doos, eveneens van steen; het deksel van deze doos deed hij omhoog gaan door middel van eenen hefboom; daarna zag hij in de doos de platen, en de borstplaat met de Urim en Thummim, als door den engel omschreven. Toen hij gereed was om den inhoud uit de doos te verwijderen, verscheen hem Moroni opnieuw, en verbood hem op dien tijd de heilige dingen te nemen, zeggende dat vier jaren voorbij moesten gaan alvorens zij aan zijne persoonlijke zorg zouden worden toevertrouwd; en dat in dien tusschentijd van Joseph verlangd werd om met jaarlijkse tusschenpoozen de plaats te bezoeken; dit deed de jeugdige openbaarder, bij elke gelegenheid toegevoegde onderwijzingen ontvangende aangaande het verslag en Gods doeleinden ermede. Op den 22sten September 1827, ontving Joseph van den engel Moroni de platen, en de Urim en Thummim met de borstplaat. Hem werd bevolen ze met strikte zorg te bewaren, en het werd hem beloofd dat zoo wanneer hij zijne beste pogingen zoude gebruiken om ze te beschermen, zij ongeschonden in zijne handen zouden blijven bewaard; en dat bij de voltooing van het werk van vertaling, Moroni hem opnieuw zoude bezoeken, om de platen in ontvangst te nemen.

4. De reden, de waarschuwing van den engel rechtvaardigende aangaande Joseph's voorzorg omtrent de schatten hem toevertrouwd, verscheen spoedig; driemaal in den loop van zijne korte tocht naar huis met de heilige overblijfselen, werd hij aangevallen; door Goddelijke hulp echter werd hij in staat gesteld om zijne aanranders te weerstaan; en ten laatste bereikte hij zijn tehuis met de platen en andere artikelen, zonder dat hem leed was aangedaan. Deze aanvallen waren slechts het begin van eene belegering van vervolging welke meedoogenloos door de machten des kwaads tegen hem werd ondernomen zoolang de platen onder zijne bewaring verbleven. Het nieuws dat hij het gouden verslag in zijn bezit had, geraakte spoedig verspreid; en tallooze pogingen, velen van

1.) Paarl v. Gr. W. bldz. 94.

hen hevig, werden er gemaakt om de platen aan zijne handen te ontrukken. Zij werden echter bewaard; en, langzaam met vele hindernissen, tengevolge van de vervolging door de goddeloozen, en van de omstandigheden van zijne eigene armoede, wat het noodzakelijk voor hem maakte om ingespannen en zwaren arbeid te verrichten, en hem weinig ledigen tijd liet voor het hem aangewezen werk, vorderde Joseph met de vertaling, en in 1830 werd het Boek van Mormon voor het eerst voor de wereld publiek gemaakt.

5. DE TITEL-BLADZIJDE VAN HET BOEK VAN MORMON. — Ons beste antwoord op de vraag: Wat is het Boek van Mormon? wordt gevonden op het titelblad van het werk. Aldaar lezen wij:

> „Het Boek van Mormon: een verslag geschreven door de hand van Mormon, op platen genomen van de platen van Nephi. Dit is een uittreksel van een verslag van het volk van Nephi en van de Lamanieten; geschreven aan de Lamanieten, die een overblijfsel zijn van het huis Israëls; en eveneens aan de Joden en de Heidenen; geschreven op bevel, en door den geest der profetie en openbaring. Geschreven en verzegeld en tot den Heere verborgen, opdat het niet vernietigd zoude worden, om voort te komen en vertaald te worden door de gave en macht Gods; verzegeld door de hand van Moroni en tot den Heere verborgen, om in Zijnen tijd door middel der Heidenen voortgebracht en vertaald te worden door de gave Gods. Eveneens een uittreksel genomen uit het Boek van Ether, hetwelk een verslag is van het volk van Jared, dat verspreid was ten tijde dat de Heere de taal van het volk verwarde, toen zij eenen toren bouwden om tot den hemel te komen; welk verslag gegeven is om aan het overblijfsel van het huis Israëls te toonen, welke groote dingen de Heere voor hunne vaderen gedaan heeft; en opdat zij de verbonden des Heeren mogen weten, dat zij niet voor eeuwig verstooten zijn; en eveneens tot de overtulging van Jood en Heiden, dat Jezus de Christus is, de Eeuwige God, die zich aan alle natiën openbaart. Indien er fouten zijn, het zijn fouten van menschen: veroordeel daarom niet de dingen Gods, opdat gij vlekkeloos moogt bevonden worden voor den rechterstoel van Christus."

Deze vereenigde titel en voorwoord is eene vertaling van de laatste bladzijde van de platen, en werd vermoedelijk door Moroni, die, zooals te voren gezegd, in vroegere dagen het boek verzegelde en verborg, geschreven.[1]

6. HOOFD-AFDEELINGEN VAN HET BOEK. — Van het titelblad leeren wij dat wij in het Boek van Mormon te doen hebben met de geschiedenis van twee groote natiën, die in Amerika leefden als afstammelingen van kleine kolonies, door Goddelijk geleide

1.) Zie Aanteekening 1.

daargebracht van het oostelijke vasteland. Voor het gemak spreken wij van hen als van de Nephieten en de Jaredieten.

7. DE NEPHITISCHE NATIE was de laatste, en ten opzichte van de volkomenheid der verslagen, de meer belangrijke. De voorzaten van deze natie werden 600 jaar vóór Christus, uit Jeruzalem geleid door Lehi, een Joodsch profeet van den stam van Manasse. Zijne onmiddellijke familie bestond ten tijde van hun vertrek van Jeruzalem, uit zijne vrouw Sariah, en hunne zonen Laman, Lemuel, Sam en Nephi; in een later tijdperk van de geschiedenis wordt er ook gewag gemaakt van dochters, maar of eenige hunner geboren was alvorens de familie uittrok, is ons niet verteld. Benevens zijne eigene familie, omvatte de kolonie van Lehi, Zoram en Ismaël, de laatste een Israëliet van de stam van Efraïm. Ismaël met zijne familie sloot zich in de wildernis bij Lehi aan; en zijne nakomelingen werden gerekend onder de natie waarvan wij sprekende zijn. Het gezelschap reisde ongeveer zuidoost , op de grenzen van de Roode Zee aanhoudende; daarna hunnen tocht veranderende naar het oosten, kruisten zij het schiereiland Arabië; en daar aan de kusten van de Arabische zee bouwden, en voorzagen zij van voedsel, een schip, waarin zij zich aan de Goddelijke zorg op het water toevertrouwden. Hunne reis bracht hen oostwaarts over den Indischen Oceaan, daarna over de Zuid-Pacific-Oceaan, naar de westelijke kust van Zuid-Amerika, alwaar zij (590 v. C.) landden, vermoedelijk nabij de ligging van de tegenwoordige stad Valparaiso in Chili.

8. Het volk richtte zich in op datgene wat voor hen het land der belofte was; vele kinderen werden hen geboren, en in den loop van weinige geslachten nam een talrijk nakomelingschap bezit van het land. Na den dood van Lehi kwam er eene scheiding op; sommigen van het volk Nephi, die behoorlijk was aangesteld tot het profetische ambt, als hunnen leider aanvaardende, waar de overigen Laman, de oudste van Lehi's zonen, als hun hoofd uitriepen. Sedert dien werd het verdeelde volk bekend als respectievelijk de Nephieten en de Lamanieten. Op sommige tijden namen zij jegens elkander tamelijk vrienschappelijke betrekkingen in acht, maar over het algemeen stonden zij elkander tegen; de Lamanieten onverzoenlijken haat en vijandschap openbarende jegens hunne Nephitische verwanten. De Nephieten gingen voorwaarts in de kunde van beschaving; bouwden groote steden, en stelden voorspoedige gemeentebesten in; toch echter vervielen zij dikwijls in overtreding, en kastijdde hen de Heer door hunne vijanden overwinnende te maken. Zij verspreidden zich noordwaarts, het noordelijk gedeelte van Zuid-Amerika in bezit nemende; daarna, den Istmus overstekende, strekten zij hun gebied uit over de zuidelijke, midden- en oostelijke gedeelten van wat nu de Vereenigde Staten van Amerika is. De Lamanieten, hoewel in aantal vermeerderende, vielen onder den vloek van duisternis; zij werden donker van huid, en eveneens verduisterd naar den geest, vergaten den

God van hunne vaderen, leefden een wild nomadenleven, en ontaardden in den vervallen staat waarin de Amerikaansche Indianen, — hunne rechtstreeksche afstammelingen — gevonden werden door hen die in latere tijden het westelijk vasteland opnieuw ontdekten.

9. De laatste strijd tusschen de Nephieten en Lamanieten werd ondernomen in de omstreken van den heuvel Cumorah, in wat thans de Staat is van New-York, eindigende in de algeheele vernietiging van de Nephieten, omstreeks 400. n. C. De laatste Nephitische vertegenwoordiger was Moroni, die, ten behoeve van zijne veiligheid van plaats tot plaats omdolende, dagelijks den dood verwachtende van de overwinnende Lamanieten die tot de algeheele uitroeing van hunne witte verwanten besloten hadden, de slotgedeelten schreef van het Boek van Mormon, het verslag verborg in Cumorah, en spoedig daarna stierf. Hij was dezelfde Moroni, die als een opgestaan wezen, de verslagen overgaf in de handen van Joseph Smith, in de tegenwoordige bedeeling.

10. DE JAREDITISCHE NATIE. — Van de twee volkeren wier geschiedenis het Boek van Mormon samenstelt, bestond het eerste, naar tijdsorde gerekend, uit het volk van Jared, wat hunnen leider volgde van den toren van Babel ten tijde van de verwarring der talen. Hunne geschiedenis werd door Ether, de laatste van hunne profeten, geschreven op vier-en-twintig platen van goud, welke historische platen, hij — Ether — de verwoesting van zijn volk, omreden hunne goddeloosheid, voorziende, — wegborg. Nadien werden zij, 123 v. C. gevonden door eene expeditie, uitgezonden door den koning Limhi, een Nephitisch heerscher. Het verslag op deze platen gegraveerd werd vervolgens door Moroni verkort, en het zoodanig ontstane geheel werd door hem aan het verslag van het Boek van Mormon verbonden; het verschijnt in de nieuwere vertaling onder den naam van het Boek van Ether.

11. De eerste en voornaamste profeet van de Jaredieten wordt in het verslag zooals wij het hebben, niet bij name genoemd; hij is alleen bekend als de broeder van Jared. Van het volk wordt ons geleerd, dat temidden van de verwarring van Babel, Jared en zijnen broeder er bij den Heere op aandrongen dat Hij hen en hunne metgezellen van de dreigende splitsing sparen wilde. Hun gebed werd verhoord, en de Heere leidde hen met een belangrijk gezelschap, die evenals zij zelven vrij waren van den smet der afgoderij, weg van hunne tehuizen, belovende hen te zullen geleiden naar een land uitverkoren boven alle andere landen. Hunne reisroute wordt niet met juistheid aangegeven; wij leeren alleen dat zij den oceaan bereikten, en daar acht schepen samenstelden, waarin zij op de wateren voortgingen, Deze schepen waren klein, en duister van binnen; maar de Heer maakte zekere steenen een schijnsel afgevend, wat licht verschafte aan de opgesloten reizigers. Na eene reis van driehonderd-en-vier-en-veertig dagen landde de kolonie aan de westelijke kust van Noord-Amerika,

waarschijnlijk op eene plaats ten zuiden van de golf van Californië, en ten noorden van den Istmus of Panana.

12. Hier werden zij eene bloeiende natie; maar, op zekeren tijd gehoor gevende aan innerlijken vredebreuk, scheidden zij zich af in partijen, waarvan de een den ander beoorloogde, totdat het volk totaal verwoest werd. Deze vernietiging, welke plaats vond nabij den heuvel Rama, nadien onder de Nephieten bekend als Cumorah, gebeurde vermoedelijk omstreeks den tijd van Lehi's landing in Zuid-Amerika, — 590 v. C. De laatste vertegenwoordiger van het rampspoedige geslacht was Coriantumr, de vroegere koning, aangaande wien Ether had geprofeteerd dat hij alle zijne onderdanen overleven zoude, en bestaan zou om een ander volk in het bezit te zien van het land. Deze voorspelling werd vervuld in het feit dat de koning, wiens volk uitgestorven was geworden, in den loop van zijne eenzame omdolingen in eene streek kwam in bezit genomen door het volk van Mulek, welke hier dienen te worden aangehaald als zijnde de derde kolonie van emigranten van het oostelijke vasteland.

13. Mulek, wordt ons verteld, was de zoon van Zedekia, koning van Juda, een knaap ten tijde van zijns broeders gewelddadigen dood, en van zijns vaders wreedaardige marteling onder de handen van den koning van Babel.[1] Elf jaar na Lehi's vertrek uit Jeruzalem, werd er eene andere kolonie uit de stad geleid, waaronder ook Mulek. Zijnen naam is aan het volk gegeven geworden vermoedelijk naar aanleiding van zijne erkende rechten van leiderschap om de voortreffelijkheid van zijne afkomst. Het verslag van het Boek van Mormon aangaande Mulek en zijn volk is slechts karig; wij leeren echter dat de kolonie over de wateren gebracht werd tot eene landingsplaats op het noordelijke gedeelte van het vasteland. De nakomelingen van deze kolonie werden door de Nephieten ontdekt onder Mosiah; zij waren tot ontelbare scharen aangegroeid, maar, geene geschriften hebbende voor hun geleide, waren zij vervallen in eenen toestand van geestelijke duisternis. Zij verbonden zich met de Nephieten, en hunne geschiedenis is opgegaan in die van het grootere volk.[2] De Nephieten gaven aan Noord-Amerika den naam van het land van Mulek.

DE OUDE PLATEN EN DE NIEUWERE VERTALING.

14. DE PLATEN VAN HET BOEK VAN MORMON, als overgeleverd door den engel Moroni tot Joseph Smith, overeenkomstig de beschrijving gegeven door den profeet van den nieuweren tijd, waren van goud, in afmeting gelijk, elk ongeveer zeven duimen breed en acht duimen lang; in dikte een weinig minder dan gewoon bladtin; zij waren aan elkander bevestigd door drie ringen de platen aan eene kant doorloopende; tezamen vormden zij een boek van bijna zes duimen dik, maar niet allen zijn zij vertaald

1.) Zie II Kon. 25 : 7.

2.) Omni 1 : 12-19.

geworden, aangezien een gedeelte verzegeld was. Beide zijden van de platen waren gegraveerd met kleine en overschoone letterteekens, door hen die ze onderzocht hebben, beschreven als van keurige uitvoering, met het voorkomen van alouden oorsprong.

15. Drie soorten van platen worden aangehaald op het titelblad van het Boek van Mormon, namelijk; —

(1) *De Platen van Nephi;* welke, zooals zal worden aangetoond, van twee soorten waren: — (a) de grootere platen; (b) de kleinere platen.

(2) *De Platen van Mormon,* bevattende eene verkorting van de platen van Nephi, met toevoegingen gemaakt door Mormon en zijnen zoon Moroni.

(3) *De Platen van Ether,* zooals wij gezien hebben, de geschiedenis van de Jaredieten bevattende. Hieraan kan een ander stel platen worden toegevoegd, als zijnde aangehaald in het Boek van Mormon, namelijk:

(4) *De Koperen Platen van Laban,* door het volk van Lehi uit Jeruzalem medegebracht, en de Joodsche geschriften en geslachtsrekeningen bevattende; waarvan vele uittreksels verschijnen in de Nephitische verslagen. Wij hebben nu meer in het bijzonder de platen van Nephi te overwegen, en Mormon's uittreksel daarvan.

16. DE PLATEN VAN NEPHI worden zoo genoemd omreden het feit dat zij toebereid werden, en hun verslag begonnen werd door Nephi, den zoon van Lehi. Deze platen waren van twee soorten,[1] welke kunnen worden onderscheiden als de „grootere platen" en de „kleinere platen." Nephi begon zijn werk als verslaggever door op de platen van goud een geschiedkundig verhaal te graveeren van zijn volk, van af den tijd dat zijnen vader Jeruzalem verliet. Dit verslag verhaalde de geschiedenis van hunne omdolingen, hunnen voorspoed en hunne ellende, de regeeringen van hunne koningen, en de oorlogen en twisten van het volk; het verslag was geschreven in den aard van eene maatschappelijke geschiedenis. Deze platen werden door den eenen verslaggever aan den anderen overgegeven door heel de geslachten heen van het Nephitische volk; zoodat, ten tijde dat zij door Mormon verkort werden, het verslag eene periode bedekte van omstreeks duizend jaren, dateerende vanaf 600 vóór Christus, den tijd van Lehi's uittocht van Jeruzalem. Ofschoon deze platen den naam van hunnen maker droegen, die eveneens de eerste der schrijvers was, het afzonderlijk werk van elken verslaggever is over het algemeen bekend elk bij hun specialen naam, zoodat het verslag opgemaakt is uit vele onderscheidene boeken.

17. Op bevel van den Heer maakte Nephi andere platen, waarop hij in het bijzonder een verslag gaf van de kerkelijke geschiedenis van zijn volk, alleen zulke voorbeelden of andere gebeurtenissen aanhalende, als noodzakelijk schenen voor de behoorlijke orde van het verhaal. „De Heere heeft mij bevolen,"

1.) I Nephi 9; 19 : 1-5; II Nephi 5 : 30; Jakob 1 : 1-4; Woorden van Mormon 1 : 3-7.

zegt Nephi, „deze platen te maken, met het bijzondere doel dat er een verslag zoude gegraveerd wezen van de heilige bediening van mijn volk.”[1] Het doel van deze dubbele reeks van de gesehiedenis was aan Nephi onbekend, voor hem was het genoeg dat de Heere het werk verlangde; dat het voor een wijs doeleinde was zullen wij zien.

18. MORMON'S UITTREKSEL. — In den loop der tijd vielen de verslagen die zich hadden opgehoopt, dewijl de geschiedenis van het volk aangroeide, in de handen van Mormon,[2] en hij ondernam om eene verkorting van deze uitgebreide werken te maken, op platen door zijn eigen hand gemaakt.[3] Door dergelijke wijze van doen werd er een verslag bereid, meer beknopt en meer bijna gelijk in stijl, taal, en behandeling, dan met mogelijkheid het geval kon wezen met de onderscheidene geschriften van zoo vele auteurs als hadden bijgedragen tot de groote geschiedenis gedurende de duizend jaar van haren groei. Mormon erkent en getuigt van de inspiratie van God waardoor hij geleid werd om het groote werk te ondernemen.[4] In het samenstellen van deze kortere geschiedenis, bewaarde Mormon dezelfde afdeelingen van de verslagen in boeken, in overeenkomst met de rangschikking van de oorspronkelijke werken; en aldus. ofschoon de taal die van Mormon mag zijn, uitgezonderd in gevallen van aanhalingen van de platen van Nephi, die inderdaad talrijk zijn, vinden wij in de boeken van Nephi, het Boek van Alma, het Boek van Helaman, enz., den vorm van toespraak bekend als van den eersten persoon, over het algemeen bewaard.

19. Toen Mormon in den loop van zijne verkorting genaderd was tot den tijd van de regeering van koning Benjamin, werd hij ten diepste getroffen door het verslag gegraveerd op de kleinere platen van Nephi, — de geschiedenis van de handelingen van God met het volk gedurende de periode van omstreeks vier eeuwen, zich uitstrekkende van af den tijd van Lehi's uittocht van Jeruzalem tot op den tijd van koning Benjamin. Dit verslag, zoovele profetiën bevattende aangaande de zending van den Zaligmaker, werd door Mormon met meer dan gewoon belang beschouwd. Van deze platen beproefde hij geen afschrift, maar omsloot de oorspronkelijke geschriften met zijne eigene verkorting van de grootere platen, van de twee één boek makende. Het verslag als door Mormon samengesteld behelst daarom een dubbel verhaal van de nakomelingen van Lehi van de eerste vier-honderd jaren van hunne geschiedenis; — de korte maatschappelijke geschiedenis samengesteld van de grootere platen, en den vollen tekst van de kleinere platen. In heilige taal, en met eenen nadruk welke later komende gebeurtenissen getoond hebben beteekenisvol te zijn,

1.) I Nephi 9 : 3.
2.) Woorden van Mormon 1 : 11; Mormon 1 : 1-4; 4 : 23.
3.) III Nephi 5 : 8-11.
4.) III Nephi 5 : 14-19.

verklaart Mormon de verborgen wijsheid van het Goddelijke doeleinde met dit afschrift: — „En ik doe dit voor een wijs doeleinde; want aldus wordt het mij ingefluisterd, overeenkomstig de werkingen van den Geest des Heeren welke in mij is. En nu, ik weet niet alle dingen maar de Heer weet alle dingen welke te komen staan; daarom werkt Hij in mij, overeenkomstig Zijnen wil." [1]

20. DES HEEREN DOEL in zake de toebereiding en de bewaring van de kleinere platen als waarvan getuigd werd door Mormon, en eveneens door Nephi,[2] wordt duidelijk teruggeven door zekere omstandigheden in deze bedeeling, de vertaling vergezellende van de verslagen, door Joseph Smith. Toen de profeet eene vertaling van het eerste gedeelte van de geschriften van Mormon gereed had, werd het afschrift uit zijne voorzorg ontnomen door de onoprechte verzoekingen van Martin Harris, aan wien hij zich tot op zekere hoogte in schulden beschouwde voor geldelijken bijstand in het werk der publicatie. Dit afschrift, in het geheel 116 bladzijden, bekwam Joseph nimmer terug, maar door de duistere plannen van booze machten viel het in de handen van vijanden, die onmiddelijk den grondslag legden voor een boos opzet om den vertaler te bespotten en de plannen van God te dwarsboomen. Dit booze voornemen was, dat zij wachtten totdat Joseph het missende gedeelte opnieuw had vertaald, als wanneer het gestolen handschrift in dien tusschentijd zoodanig was veranderd dat de woorden gemaakt waren juist het tegenovergestelde uit te drukken als het ware verslag, en dienen moest als een bewijs dat de profeet niet in staat was dezelfde passages tweemaal gelijk te vertalen. Maar des Heeren wijsheid kwam tussenbeiden om deze duistere voornemens te niet te doen.

21. Den profeet gestraft hebbende door hem voor eenigen tijd van zijne gave van vertaling ontstoken te doen zijn, en eveneens van de bewaring van de heilige verslagen, en dit voor de zorgeloosheid om toe te staan dat de geschriften in onbevoegde handen kwamen, herstelde de Heer Zijnen boetvaardigen dienstknecht genadig in gunst, en openbaarde hem de voornemens van zijne vijanden;[3] ter zelfder tijd toonende hoe deze booze samenzweringen ten val zouden worden gebracht. Joseph werd daarom onderwezen niet eene nieuwe vertaling te beproeven van dat gedeelte van Mormon's verkorting, de eerste vertaling namelijk, welke gestolen was geworden; maar, inplaats daarvan het verslag te vertalen van dezelfde voorvallen van af de platen van Nephi, — het stel der kleinere platen welke Mormon verbonden had met zijne eigene geschriften. De dusdanig gemaakte vertaling werd daarom gepubliceerd als het verslag van Nephi, en niet als het geschrift van Mormon; en aldus werd er geene tweede vertaling gemaakt van de gedeelten waarvan het gestolen handschrift bereid was.

1.) Woorden van Mormon 1 : 7.
2.) I Nephi 9 : 5.
3.) Leer en Verb. 10.

22. DE VERTALING VAN HET BOEK VAN MORMON werd teweeggebracht door de macht van God, tentoongespreid in de uitstorting van de gave van openbaring. Het boek beweert niet af te hangen van de wijsheid of de geleerdheid der menschen; de overzetter ervan was niet bedreven in taalkunde; zijne bekwaamheden waren van eene andere en veel krachtiger soort. Met de platen ontving Joseph Smith van den engel andere heilige schatten, onder anderen eene borstplaat, waaraan verbonden was de Urim en Thummim,[1] door de Nephieten *Vertalers* genoemd; en door het gebruik daarvan werd hij in staat gesteld de oude verslagen in onze moderne taal weer te geven. De bijzonderheden van het werk van vertaling zijn ons niet overgeleverd geworden, behoudens het gezegde dat de vertaler de gegraveerde letterteekens onderzocht door middel van de heilige werktuigen, en ze dan in Engelsche zinnen den schrijver dicteerde.

23. Joseph begon zijn werk met de platen, door geduldig een aantal letterteekens af te schrijven, aan sommige aldus klaar gemaakte bladzijden de vertalingen toevoegende. Des profeten eerste helper in het werk, Martin Harris, verkreeg toestemming om sommige van deze afschriften met zich te nemen, met het doel om hen te onderwerpen aan het onderzoek van in oude talen geleerde mannen. Hij legde enkelen van de bladen voor aan professor Charles Anthon van het Columbia College, die, na zorgvuldig onderzoek, verzekerde dat de karakters over het geheel waren van het aloude Egyptische soort, en dat de vergezellende vertalingen hem juist schenen. Vernemende hoe dit oude verslag in Joseph's handen kwam, verzocht professor Anthon, Mr. Harris, hem het oorspronkelijke boek ter onderzoek te brengen, zeggende dat hij de vertaling van het geheele werk zou ondernemen; gewaar wordende echter daarna dat een gedeelte van het boek verzegeld was, merkte hij op, „Ik kan een verzegeld boek niet lezen;" en aldus vervulde deze man onwetende de profetie van Jesaja aangaande de voortkoming van het werk: — „Daarom is ulieden alle gezicht geworden als de woorden van een verzegeld boek, hetwelk men geeft aan eenen die lezen kan, zeggende: Lees toch dit; en hij zegt: Ik kan niet, want het is verzegeld."[2] Een ander taalkundige, een zekere Dr. Mitchell van New York, de letterteekens onderzocht hebbende, gaf aangaande hen eene getuigenis in alle belangrijke opzichten in overeenstemming met dat van Prof. Anthon.

24. RANGSCHIKKING VAN HET BOEK VAN MORMON. — Het Boek van Mormon bevat vijftien afzonderlijke deelen, algemeen boeken genoemd, onderscheiden door de namen van hunne voornaamste schrijvers. Van dezen zijn de eerste zes boeken, namelijk I en II Nephi, Jakob, Enos, Jarom, en Omni, letterlijke vertalingen van correspondeerende gedeelten van de kleinere platen van Nephi. Het geheel van het werk, van af het boek van Mosiah tot

1.) Leer en Verb. 10 : 1 : 17 : 1; 130 : 8, 9; Mos. 8 : 13-19; Ether 3 : 23-28.
2.) Jes. 29 : 11.

op Mormon, hoofdstuk 7 inbegrepen, is de vertaling van Mormon's verkorting van de grootere platen van Nephi. Tusschen de boeken van Jarom en Mosiah verschijnen „De Woorden van Mormon", het verslag van Nephi, zooals gegraveerd op de kleinere platen verbindende met Mormon's uittreksel van de grootere platen over de perioden volgende. De Woorden van Mormon kunnen worden beschouwd als eene korte verklaring van de voorafgaande gedeelten van het werk te zijn, en eene aankondiging van de daarna te volgen staande gedeelten. Het laatste gedeelte van het Boek van Mormon, van af het begin van Moroni 8, tot op het eind van het geheel, is in de taal van Moroni, den zoon van Mormon, welke eerst voorgaat het verslag van zijnen vader te eindigen, en daarna een uittreksel toevoegt van een stel platen wat een verslag bevatte van de Jaredieten; dit verschijnt als het Boek van Ether.

25. Ten tijde van Moroni's schrijvingen stond hij als de eenige overlevende vertegenwoordiger van zijn volk, alleen. De laatste van de verschrikkelijke oorlogen tusschen Nephieten en Lamanieten was ontaard in eene vernietiging van de eersten als een volk; en Moroni veronderstelde dat zijne verkorting van het Boek van Ether zijn laatste letterkundig werk zoude zijn; maar, zich zelven wonderbaar bewaard vindende bij het eindigen van zijne onderneming, voegde hij de gedeelten, aan ons bekend als het Boek van Moroni, verslagen bevattende van de plechtigheden van verordineering, doop, bediening van het avondmaal enz., er aan toe, alsmede een verslag van zekere uitspraken en geschriften van zijnen vader Mormon.

DE ECHTHEID VAN HET BOEK VAN MORMON.

26. De ernstige bestudeerder van het Boek van Mormon zal ten zeerste belang stellen in zijne overweging omtrent de betrouwbaarheid van het groote verslag; en dit onderwerp kan voor het gemak worden beschouwd onder twee hoofden: ten eerste, de echtheid en de volledigheid van het Boek van Mormon, dat is het bewijs dat het boek is wat het beweert te zijn, — eene werkelijke vertaling van aloude verslagen; ten tweede, de echtheid van de origineele geschriften, als aangetoond door in- en uitwendig bewijs.

27 DE ECHTHEID VAN HET BOEK zal elkeen duidelijk worden die een onpartijdig onderzoek onderneemt in de omstandigheden de voortkoming ervan vergezellende. De vele zoogenoemde theoriën van zijnen oorsprong, voorgestaan door bevooroordeelde tegenstanders van het werk van God, zijn over het algemeen te onbestaanbaar, en in de meeste voorbeelden te door en door kinderachtig, om serieuze overweging te verdienen. Zulke gezochte dingen als voortgebracht worden in voorstellingen van het Boek van Mormon als het product te zijn van een enkelen auteur, of van mannen werkend in bedriegelijke samenspanning, als een werk van verdichting, of op eenige wijze als eene samenstelling

van den nieuweren tijd, is van eigen weerlegging.[1] Het heilig karakter van de platen verbood hunne tentoonstelling als een middel om de persoonlijke nieuwsgierigheid te bevredigen; niettegenstaande dat echter onderzochten een aantal achtenswaardige getuigen hen, en deze mannen geven der wereld hunne heilige getuigenis van het feit. In Juni, 1829 zagen de profetiën betreffende de getuigen door wier verklaring het woord van God zooals neergelegd in het boek van Mormon,[2] zoude worden voortgezet, hunne vervulling in eene openbaring van Goddelijke macht, de echtheid van het verslag aan drie mannen toonende wier bekrachtigende bevestiging alle uitgaven van het boek vergezellen.

28. DE GETUIGENIS DER DRIE GETUIGEN. — Zij het bekend aan alle natiën, geslachten, talen en volkeren, tot wie dit werk zal komen, dat wij door de genade van God den Vader en onzen Heer Jezus Christus, de platen hebben gezien, welke dit verslag bevatten, hetwelk een verslag is van het volk van Nephi, eveneens van de Lamanieten, hunne broederen, en van het volk van Jared, dat van den toren kwam van welken is gesproken geworden. En wij weten ook, dat het vertaald is door de gave en macht Gods, want Zijne stem heeft het ons bekend gemaakt.[3] Daardoor weten wij zeker, dat het werk waarheid is. Wij getuigen eveneens, dat wij het graveerwerk,[4] hetwelk op de platen is, gezien hebben; dat het ons getoond is geworden door de macht Gods en niet door die van den mensch. Wij maken met nederige woorden bekend, dat een engel Gods uit de hemel nederdaalde[5] en de platen voor ons bracht, zoodat wij ze zagen en het graveerwerk op dezelve.
Wij weten dat het door de genade van God den Vader en onzen Heer Jezus Christus is, dat wij ze aanschouwden, en geven getuigenis, dat deze dingen waarachtig zijn; en het is wonderlijk in onze oogen. Niettemin, de stem des Heeren gebood ons, dat wij hiervan getuigenis zouden geven. Om gehoorzaam te zijn aan de geboden van God, geven wij getuigenis van deze dingen. Wij weten dat indien wij getrouw zijn in Christus, wij onze kleederen zullen reinigen van het bloed aller menschen, vlekkeloos zullen bevonden worden voor den rechterstoel van Christus, en eeuwig met Hem zullen wonen in den hemel. En de eere zij den Vader, den Zoon en den Heiligen Geest, welke zijn één God Amen.

Oliver Cowdery,
David Whitmer,
Martin Harris.

1.) Zie Aanteekening 2.
2.) II Nephi 11 : 3; 27 : 12-13; Ether 5 : 3-4; Zie eveneens Leer en Verb. 5 : 11-15; [17 : 1-9.
3.) Leer en Verb. 17 : 6; 20 : 8.
4.) II Nephi 5 : 32; Alma 63 : 12; Mormon 1 : 3.
5.) Zie *„History of Jos. Smith."* Juni 1829.

29. De alzoo verklaarde getuigenis werd nimmer herroepen, noch zelfs gewijzigd, door geen enkele der getuigen die het voorgaande met hunne namen hebben onderteekend,[1] ofschoon allen van de Kerk afweken, en zich overgaven aan gevoelens waarbij ze Joseph Smith al haast gingen haten. Tot het laatste van hun leven handhaafden zij de heilige verklaring van het bezoek van den engel, en van het getuigenis wat ingeplant was geworden in hunne harten. Kort nadat de drie van de platen hadden getuigd, werden andere acht personen toegestaan om de aloude verslagen te zien en te betasten; en hierin werd eveneens eene profetie vervuld, in dat het van ouds was verklaard, dat benevens de drie, „God meer getuigen zendt,"[2] wier getuigenis aan die van de drie zullen worden toegevoegd. Het was waarschijnlijk in Juli 1829, dat Joseph Smith de platen toonde aan de acht wier namen verbonden zijn aan het volgende certificaat:

> 30. DE GETUIGENIS DER ACHT GETUIGEN. — Zij het bekend aan alle natiën, geslachten, talen en volkeren, tot wie dit werk zal komen, dat Joseph Smith Jr., de vertaler van dit werk, ons de platen getoond heeft, waarvan gesproken is geworden, die er als goud uitzien. En wij hebben alle bladen, die genoemde Joseph Smith vertaald heeft, in onze handen gehad. Wij hebben eveneens het graveerwerk daarop gezien, dat van eene buitengewone bewerking is en er uitziet als werk van ouderen tijd. Wij getuigen met nederige woorden, dat genoemde Smith ons dit alles getoond heeft, dat wij dit hebben gezien en betast en wij daardoor met zekerheid weten, dat genoemde Smith de platen heeft, waarvan wij gesproken hebben. Wij geven onze namen aan de wereld, om aan de geheele wereld te betuigen wat wij gezien hebben en wij liegen niet, God zijnde onze medegetuige.
>
> CHRISTIAAN WHITMER, HYRUM PAGE,
> JACOB WHITMER, JOSEPH SMITH SR.,
> PETER WHITMER, JR., HYRUM SMITH,
> JOHN WHITMER, SAMUEL H. SMITH.

31. Drie van de acht getuigen stierven buiten de Kerk, en toch is van geen enkele van het geheele aantal bekend dat zij ooit hunne getuigenis aangaande het Boek van Mormon verloochenden.[3] Hier dan zijn bewijzen van onderscheidenen aard betrekkelijk de betrouwbaarheid van het werk. Geleerde taalkundigen verklaren de letterteekens echt; elf mannen van eerbaar getuigenis maken eenen heiligen eed aangaande het verschijnen van de platen; en den aard van het boek zelve ondersteunt de bewering dat het niets meer of minder is dan eene vertaling van aloude verslagen.

1.) Zie Aanteekening 3.

2.) II Nephi 11 : 3.

3.) Zie Aanteekening 4.

AANTEEKENINGEN.

1. TITELBLAD VAN HET BOEK VAN MORMON. — „Ik wensch hier op te merken dat het titelblad van het Boek van Mormon eene letterlijke vertaling is, genomen van de allerlaatste bladzijde aan de linkerhand van de collectie of boeken van platen, welke het verslag bevatte wat vertaald is geworden, de taal van het geheel op dezelfde wijze loopende als de Hebreeuwsche geschriften over het algemeen; en dat gezegd titelblad in geen enkel opzicht eene samenstelling is van den nieuweren tijd, noch van mij, noch van eenig ander mensch die leefde of nog leeft tijdens dit geslacht." — *Joseph Smith.*

2. THEORIËN AANGAANDE DEN OORSPRONG VAN HET BOEK VAN MORMON: HET SPAULDING-VERHAAL. — Het ware verhaal van den oorsprong van het Boek van Mormon werd door het publiek in het algemeen verworpen, welk publiek aldus de verantwoordelijkheid aanvaardde om op een schijnbaar juiste wijze de bron van het verslag te verklaren. Vele vage theoriën, gebaseerd op de ongeloofwaardige veronderstelling dat het boek het werk was van een enkelen ontwerper, werden naar voren gebracht; de meest beruchte hiervan, en inderdaad de eenige die lang genoeg leefde in de algemeene gunst om besproken te worden, is het zoogenaamde „Spaulding-Verhaal." Solomon Spaulding, een geestelijke van Amity, Pa., schreef een roman, waaraan geen anderen titel was verbonden dan *„Manuscript Story"* (Het verhaal van het handschrift). Twintig jaren na des schrijvers dood, kondigde eene Hurlburt, een afvallige van de Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen, eene overeenkomst aan tusschen dit verhaal en het Boek van Mormon, en drukte zijne overtuiging uit dat het werk door Joseph Smith der wereld voorgesteld, niets anders was dan Spauldings roman, herzien en uitgebreid. Het handschrift geraakte voor eenen tijd verloren, en bij afwezigheid van bewijs van het tegendeel, vermenigvuldigden zich de verhalen van overeenkomst tusschen de twee werken. Door eene gelukkige omstandigheid echter vonden in 1884 President James H. Fairchild van het Oberlin College in Ohio, en een letterkundig vriend, eene Mr. Riche, bij het onderzoeken van eene ongelijksoortige collectie oude papieren die door Mr. Riche waren gekocht, het oorspronkelijke verhaal. De heeren maakten eene zorgvuldige vergelijking tusschen het handschrift en het Boek van Mormon; en met het eenige verlangen om de doeleinden der waarheid te dienen, publiceerden zij hunne resultaten. Pres. Fairchild gaf een artikel uit in de *„New York Observer,"* 5 Febr. 1885, waarin hij zeide: — De theorie van den oorsprong van het Boek van Mormon in het traditioneele manuscript van Solomon Spaulding zal waarschijnlijk moeten worden opgegeven. * * * * Mr. Riche, ik zelf en anderen vergeleken het (het Spaulding handschrift) met het Boek van Mormon en konden geene overeenkomst tusschen de twee ontdekken. * * * * Eene andere verklaring van het Boek van Mormon moet worden gevonden, zoo wanneer er althans eene verlangd wordt."

Het handschrift werd gedeponeerd in de bibliotheek van het Oberlin College, alwaar het thans berust. Steeds nog echter wordt de theorie van het „Gevonden handschrift", zooals het verhaal van Spaulding bekend is geraakt, bij gelegenheden ten dienste bijgesleept ten gunste van anti-„Mormoonschen" ijver, door sommigen, waarvan wij, zacht oordeelende, gelooven willen dat zij met de feiten zooals door Pres. Fairchild naar voren gebracht, onbekend zijn. Eenen brief van meer jongeren datum, door dezen achtbaren heer geschreven in antwoord op een ondervragenden correspondent, werd gepubliceerd in de *„Millennial Star"* te Liverpool, 3 November 1898, en is als volgt:

Oberlin College, Ohio, 17 October 1895.

Den Weledelen Heer J. R. Hindley.

Mijnheer. — Wij hebben in onze College-bibliotheek, een oorspronkelijk handschrift van Solomon Spaulding, — ontwijfelbaar echt.

Ik vond het in 1884 in handen van Zijne Eerwaarde L. L. Riche van Honolulu, Hawaiian eilanden. Vroeger was hij staatsdrukker te Columbus, O., en vóór dien uitgever van een blad in Painesville, waarvan de vroegere uitgever Mrs. Spaulding

had bezocht, en het handschrift van haar verkreeg. Het had onder zijne oude papieren gelegen voor den tijd van veertig jaren of meer, en het werd hieruit genomen op mijne vraag aan hem om anti-slavernij documenten van onder zijne papieren op te zoeken.

Het handschrift draagt de onderteekening van verscheidene mannen van Conneaut, O., welke Spaulding het hadden hooren lezen, en die wisten dat het van hem was. Niemand kan het zien en de echtheid ervan betwijfelen. Het manuscript is althans twee maal gedrukt geworden — eenmaal door de Mormonen van Salt-Lake-City, en eenmaal door de Josephitische Mormonen van Iowa. De Mormonen van Utah ontvingen de copie van Mr. Riche van Honolulu, en de Josephieten kregen het van mij nadat het in mijn bezit was gekomen.

Dit handschrift is niet het origineel van het Boek van Mormon.

Uw toegenegen,

Jas. H. Fairchild.

Gedrukte exemplaren van het *„Manuscript Found"* zijn verkrijgbaar, en elk ondervrager kan voor zichzelven onderzoeken. Zie voor verdere inlichtingen *„The Myth of Manuscript Found"* door Ouderling George Reynolds, Salt-Lake-City; Withney's *„History of Utah."* Deel I, pp. 46-56; Ouderling George Reynolds' voorwoord tot het verhaal als uitgegeven door de *„Deseret News Company,"* Salt-Lake-City, 1886; en het verhaal zelve.

3. DE DRIE GETUIGEN. — Oliver Cowdery. Geboren te Wells, Rutland Co., Vermont, October 1805; gedoopt 15 Mei 1829; stierf te Richmond Mo., 2 Maart 1850.

David Whitmer. — Geboren nabij Harrisburg, Pa., 7 Januari 1805; gedoopt in Juni 1829; van de Kerk afgesneden den 13den April 1838, stierf te Richmond Mo., 25 Januari 1888.

Martin Harris. — Geboren te East-town, Saratoga Co., New York, 18 Mei 1783; gedoopt in 1830, trok naar Utah in Augustus 1870, en stierf te Clarkston, Cache Co., Utah. 10 Juli 1875.

4. DE ACHT GETUIGEN. — Christiaan Whitmer. — Geboren 18 Januari 1798, gedoopt 11 April 1830; stierf in volle gemeenschap met de Kerk, te Clay County, Missouri, op 27 November 1835. Hij was de oudste zoon van Peter Whitmer.

Jacob Withmer. — Tweede zoon van Peter Whitmer; geboren in Pennsylvania, 27 Januari 1800; gedoopt 11 April 1830; stierf 21 April 1856, na vóór dien tijd van de Kerk te zijn afgeweken.

Peter Whitmer Jr. — Geboren 27 September 1809; vijfde zoon van Peter Whitmer; gedoopt in Juni 1829, stierf als een getrouw lid van de Kerk, te of nabij Liberty, Clay Co., Missouri, 22 September 1836.

John Witmer. — Derde zoon van Peter Witmer, geboren 27 Augustus 1802; gedoopt in Juni 1829; van de Kerk afgesneden den 10 Maart 1838; stierf te Far West, Missouri, 11 Juli 1878.

Hiram Page. — Geboren te Vermont in 1800; gedoopt 11 April 1830; scheidde zich af van de Kerk in 1838; stierf te Ray Co., Missouri, 12 Augustus 1852.

Joseph Smith Sr. — De vader van den profeet Joseph; geboren te Topsfield, Essex Co., Mass., 12 Juli 1771; werd gedoopt op 6 April 1830; als een Patriarch voor de Kerk verordineerd op 18 December 1833; stierf in volle gemeenschap met de Kerk te Nauvoo Ill. 14 September 1840.

Hyrum Smith. — Tweede zoon van Joseph Smith Sr., geboren te Tunbridge, Vermont, 9 Februari 1800; werd gedoopt in Juni 1829, en als lid van het Eerste Presidentschap van de Kerk aangesteld op 7 November 1837; werd Patriarch voor de Kerk 19 Januari 1841; en stierf met zijnen broeder de Profeet den marteldood te Carthage, Ill. 27 Juni 1844.

Samuel Harrison Smith. — Geboren te Tunbridge, Vermont, 13 Maart 1808; vierde zoon van Joseph Smith Sr., gedoopt 15 Mei 1829; stierf 30 Juli 1844.

LEZING XV.

HET BOEK VAN MORMON. (Vervolg.)

Art. 8 * * * * Wij gelooven ook in het Boek van Mormon als het woord van God.

ECHTHEID EN BETROUWBAARHEID VAN HET BOEK VAN MORMON.

1. DE GODDELIJKE ECHTHEID VAN HET BOEK VAN MORMON stelt onze meest belangrijke beschouwing daar van het werk. Dit onderwerp is van levend belang voor elken ernstigen onderzoeker naar de wegen Gods, voor elken oprechten zoeker naar de waarheid. Een nieuw geschrift bewerende te zijn, voor zoover als de tegenwoordige bedeeling aangaat; profetiën en openbaringen voorstellende tot hiertoe door de godgeleerdheid van den nieuweren tijd niet erkend; der wereld eene boodschap aankondigende van een uitgestorven volk; geschreven op bevel, en door den geest van profetie en openbaring, maakt dit werk aanspraak op een meest door en door onpartijdig onderzoek. Neen, meer. Niet alleen *verdient* het Boek van Mormon zoodanige overweging, maar het *verlangt* het zelfs; want voorzeker kan niemand die beweert ook maar het geringste geloof te hebben in de macht en het gezag van God, belangeloos de aankondiging ontvangen van een nieuw verbond, wat het zegel van Goddelijke autoriteit met zich draagt. De vraag aangaande de echtheid van het Boek van Mormon is daarom eene kwestie waarbij de wereld is geïnteresseerd.

2. De Heiligen der Laatste Dagen baseeren hun geloof in de echtheid van het boek op de volgende bewijzen:

I. De algemeene overeenkomst van het Boek van Mormon met den Bijbel.

II. De vervulling van aloude profetiën ten uitvoer gebracht in de voortkoming van het Boek van Mormon.

III. De strikte overeenkomst en bestaanbaarheid van het Boek van Mormon met zichzelf.

IV. De bewezen waarheid van de profetiën er in vervat.

Hieraan kunnen zekere uitwendige, of buiten de Schriften staande bewijzen worden toegevoegd, waaronder zijn:

V. Het sterk bevestigend bewijs voortgebracht door de moderne

ontdekkingen op het gebied van oudheid- en volkenkundige wetenschap.

I HET BOEK VAN MORMON EN DEN BIJBEL.

3. DE NEPHITISCHE EN DE JOODSCHE SCHRIFTEN zijn bevonden overeen te stemmen in alle zaken van overlevering, geschiedenis, leerstelling en profetie; onderwerpen waarop beide afzonderlijke verslagen betrekking hebben. Deze twee volumes van Schriften waren bereid op tegenovergelegen halfronden, onder toestanden en omstandigheden ten zeerste verschillend; en toch bestaat er tusschen hen eene verrassende harmonie, de Goddelijke inspiratie in beiden bekrachtigende. Het Boek van Mormon bevat een aantal aanhalingen van de aloude Joodsche Schriften, een afschrift waarvan, voor zoover als die ten tijde van Lehi's uittocht van Jeruzalem tezamen waren gebracht, gebracht werd naar het westelijk vasteland, als een gedeelte van het verslag gegraveerd op de platen van Laban. In het geval van dergelijke passages bestaat er geen belangrijk verschil tusschen de vertalingen van den Bijbel en het Boek van Mormon, uitgezonderd in voorbeelden van waarschijnlijke dwaling in overzetting, — gewoonlijk duidelijk door onbestaanbaarheid of gebrek aan duidelijkheid in de bijbelsche lezing. Er zijn echter talrijke kleinere variatiën in correspondeerende gedeelten van de twee boeken; en tusschen dezen, toont het onderzoek gewoonlijk de in het oogvallende superioriteit aan van het Nephitische geschrift.

4. Bij eene nauwkeurige vergelijking van de profetiën van den Bijbel met de correspondeerende voorspellingen vervat in het Boek van Mormon, b.v. dezulken als betrekking hebben op de geboorte, de aardsche bediening, den opofferenden dood, en de tweede komst van Christus, — anderen verwijzende naar de verstrooiing, en de later komende vergadering van Israël, alsmede die welke betrekking hebben op het oprichten van Zion en op het her-bouwen van Jeruzalem in de laatste dagen, elk dezer verslagen kan worden gezien als bekrachtigend van de andere te zijn. Het is waar, er zijn vele voorspellingen in de eene die niet in de andere worden gevonden; maar in geen enkel geval is er eene tegenspraak of onbestaanbaarheid tusschen de twee kunnen worden aangewezen. Tusschen de leerstellige gedeelten van de twee volumes van Schriften is dezelfde harmonie bevonden de overhand te hebben.

5. Van de overeenkomst van het Boek van Mormon met den Bijbel en met andere standaards van vergelijking, heeft Apostel Orson Pratt met kracht en naar waarheid geschreven: — „Zoo wanneer de wonderen van het Boek van Mormon worden vergeleken met die uit den Bijbel, dan kan er in de eerste niets gevonden worden wat moeilijker valt om te gelooven dan wat wij vinden in de laatste. Vergelijken wij de geschiedkundige, profetische en leerstellige gedeelten van het Boek van Mormon met de groote

waarheden van wetenschap en natuur, dan vinden wij geene tegenstrijdigheden, geene ongerijmdheden, niets onredelijks. De meest volmaakte overeenkomst daarom, bestaat er tusschen de groote waarheden geopenbaard in het Boek van Mormon, en alle andere bekende waarheden, hetzij godsdienstige, historische of wetenschappelijke.[1]

II ALOUDE PROFETIE AANGAANDE HET BOEK VAN MORMON.

6. ALOUDE PROFETIE is letterlijk vervuld geworden in het voortkomen van het Boek van Mormon. Een van de vroegste profetische uitspraken, direct betrekking hebbende op dit onderwerp, is die van Enoch, den profeet van vóór den zondvloed, aan wien de Heere Zijne voornemens voor alle tijden openbaarde. In een visioen de verdorvenheid ziende van het menschdom na de hemelvaart van den Zoon des menschen, riep Enoch tot God, „Zult Gij niet wederom op de aarde komen?" En de Heere zeide tot Enoch: „Zoo waar Ik leef, zoo zeker zal Ik komen in de laatste dagen. * * * * En de dag zal komen dat de aarde zal rusten, maar voor die dag komt, zullen de hemelen verduisterd worden, en een sluier van donkerheid zal de aarde bedekken; en de hemelen zullen bewogen worden, en ook de aarde; en groote kwellingen zullen er onder de kinderen der menschen zijn, maar Mijn volk wil Ik bewaren; en gerechtigheid zal Ik van uit den hemel zenden; en waarheid zal Ik van uit de aarde doen voortkomen, om getuigenis te geven van Mijnen Eenig Geborene. * * * * En gerechtigheid en waarheid zal Ik de aarde doen overstroomen als met eenen vloed, om Mijne uitverkorenen te vergaderen van de vier hoeken der aarde, tot eene plaats die Ik zal toebereiden."[2] De Heiligen der Laatste Dagen beschouwen de voortkoming van het Boek van Mormon, tezamen met de herstelling van het Priesterschap door directe openbaring van hemelsche boodschappers, als eene vervulling van deze profetie, en van soortgelijke voorspellingen vervat in den Bijbel.

7. BIJBELSCHE PROFETIËN EN HUNNE VERVULLING. — David, die zijn psalmen zong meer dan duizend jaren vóór het „Midden des Tijds," verklaarde, „De waarheid zal uit de aarde spruiten, en gerechtigheid zal van den hemel nederzien."[3] En eveneens verklaarde Jesaja.[4] Ezechiël zag in een visioen[5] het tezamen komen van het hout van Juda en het hout van Jozef, beduidende, zooals de Heiligen der Laatste Dagen verklaren, den Bijbel en het Boek van Mormon. De laatstelijk aangehaalde passage

1.) *„Divine Authenticity of the Book of Mormon,"* Orson Pratt's werken, p. 236, (1891 Utah ed.)

2.) Paarl v. Gr. Waarde. Boek van Mozes 7 : 59-61.

3.) Ps. 85 : 11.

4.) Jes. 44 : 8.

5.) Ezech. 37. in het bijzonder verzen 15-20.

in de woorden van Ezechiël is als volgt: — „Wijders geschiedde des Heeren woord tot mij, zeggende: gij nu menschenkind! neem u een hout, en schrijf daarop: Voor Jozef, het hout van Efraïm, en van het gansche huis Israëls, zijne metgezellen; doe gij ze dan naderen, het een tot het ander, tot een eenig hout; en zij zullen tot een worden in uwe hand.”

8. Als wij ons de aloude gewoonte in herinnering brengen, met betrekking tot het maken van boeken, — die namelijk geschreven werden op lange reepen perkament, dezelve oprollend op roeden of stokken, dan wordt het gebruik „hout” als gelijkwaardig aan „boek” ons in de aanhaling op eenmaal duidelijk.[1] Ten tijde van deze uiting waren de Israëlieten gescheiden in twee natiën, bekend als het volk van Juda, en dat van Israël, of Efraïm. En weinig ruimte voor twijfel schijnt er slechts over te blijven dat alhier naar de verslagen van Juda en Jozef wordt verwezen.[2] Zooals wij nu hebben gezien, bestond de Nephitische natie uit de afstammelingen van Lehi, van den stam van Manasse, uit die van Ismaël, een Efraïmiet, en uit die van Zoram, wiens stammenverwantschap ons niet bepaald wordt verteld. De Nephieten dan waren uit de stammen van Jozef; en hun verslag of „hout” wordt even waar door het Boek van Mormon voorgesteld, als het „hout” van Juda door den Bijbel.

9. Dat het voortkomen van het verslag van Jozef of Efraïm, teweeg is gebracht door de directe macht van God, wordt bewezen door des Heeren uitlegging van het visioen van Ezechiël, waarin Hij zegt: — „Zie Ik zal het hout van Jozef ***** *nemen*, en Ik zal dezelve met hem voegen tot het hout van Juda.”[3] En dat deze vereeniging van de twee verslagen een kenmerk zoude zijn van de laatste dagen wordt bewezen door de voorspelling van eene gebeurtennis welke alsdan onmiddellijk te volgen zoude staan, namelijk de toevergadering der stammen van uit de volkeren waaronder zij verdreven waren geworden.[4] Vergelijking met andere profetiën die betrekking hebben op de toevergadering zal afdoende bewijzen dat de groote gebeurtenis plaats zal vinden in de laatste tijden, de tweede komst van Christus inleidende.[5]

10. Verwijzende naar de geschriften van Jesaja, vinden wij dat de profeet uiting geeft aan de handelingen des Heeren tegen Ariël, of Jeruzalem, „de stad waarin David gelegerd heeft.” Ariël zoude in ellende gedompeld worden, met droefheid en rouw; daarna verwijst de profeet naar een zeker volk, een ander namelijk dan

---

1.) Zie een soortgelijk gebruik van het woord „rol” in Jer. 36 : 1, 2; en het woord „boek” met gelijkluidende beteekenis in verzen 8, 10, 11 en 13.

2.) Vergelijk met Lehi's voorspelling gedaan aan zijnen zoon Jozef, II Nephi 3 : 12.

3.) Ezech. 37 : 19.

4.) Vers 21.

5.) Zie lezing over „De toevergadering” in verband met Art. 10.

Juda, wat Jeruzalem bezat, want hij maakt met de laatste eene vergelijking, zeggende „En die stad zal mij *gelijk* Ariël zijn.” Met betrekking tot het lot uitgesproken tegen dit andere volk lezen wij: — „Dan zult gij vernederd worden, gij zult uit de aarde spreken, en uwe spraak zal uit het stof zachtjes voortkomen; en uwe stem zal zijn uit de aarde als van eenen toovenaar, en uwe spraak zal uit het stof piepen.”[1]

11. Omtrent de vervulling van deze en dezelve vergezellende profetiën heeft eenen apostel van den nieuweren tijd geschreven: — „Deze voorspellingen van Jesaja konden op Ariël of Jeruzalem geene betrekking hebben, omreden hunne spraak is niet „uit de aarde” geweest, of „uit het stof zachtjes voortgekomen;” maar zij verwijzen naar het overblijfsel van Jozef wat verstrooid werd in Amerika voor rond viertien-honderd jaren geleden. Het Boek van Mormon beschrijft hunnen ondergang, en inderdaad was die groot en vreeselijk. Bij de kruisiging van Christus werden, zooals Jesaja voorspelde, „de menigte der vreemde soldaten als voorbijvliegend kaf,” en zooals de verdere voorspelling zegt, het vond plaats „in een oogenblik.” * * * * Dit overblijfsel van Jozef werd in hunne ellende en verwoesting *als* Ariël. Zooals het Romeinsche leger Ariël belegerde, en groote ellende en smart bracht op die stad, zoo brachten de worstelende natiën van aloud Amerika op elkander de meest verschrikkelijke tooneelen van bloed en slachting. Daarom kon de Heer met de grootste juistheid, sprekende met betrekking tot deze gebeurtenis, verklaren dat „die stad zal Mij *gelijk* Ariël zijn.”[2]

12. Jesaja’s treffende voorspelling dat de natie, aldus ternedergeworpen, „uit de aarde zoude spreken,” met eene spraak „zachtjes uit het stof,” werd letterlijk vervuld in de voortbrenging van het Boek van Mormon, waarvan den oorsprong uit den grond werd genomen, terwiji de stem van het verslag is als van eenen sprekende uit het stof. In het vervolg van dezelfde profetie lezen wij: — „Lees toch dit; en hij zegt: ik kan niet, want het is verzegeld. Of men geeft het boek aan eenen, die niet lezen kan, zeggende: lees toch dit; en hij zegt: ik kan niet lezen.”[3] Deze voorspelling wordt beweerd vervuld te zijn in het presenteeren van het afschrift van de platen, — „de woorden eens boeks,” niet het boek zelve, aan den belezen Prof. Anthon, wiens antwoord al haast in dezelfde woorden van den tekst zijn aangehaald;[4] en in de overgave van het boek zelve aan den ongeletterden jongeling Joseph Smith.

1.) Jes. 29 : 4 — leest verzen 1-6.

2.) Orson Pratt, „*Divine Authenticity of the Book of Mormon,* p. p. 293-294 (Utah ed. 1891.) Voor bijzonderheden der vervulling van een gedeelte der profetie, zie III Nephi 8-9.

3.) Jes. 29 : 11-12.

4.) Zie bladz. 216.

III. HET BESTAANBAAR ZIJN VAN DEN STIJL EN VAN DE BEHANDELDE STOF IN HET BOEK VAN MORMON.

13. De bestaanbaarheid van het boek van Mormon ondersteunt het geloof in den Goddelijken oorsprong ervan. De deelen dragen bewijs van geschreven te zijn op verschillende tijden, en onder grootelijks verschillende toestanden. De stijl van de samengevoegde boeken is in overeenstemming met de tijden en omstandigheden van hunne voortbrenging. De deelen welke zijn overgeschreven van de platen, Mormons uittreksel bevattende, dragen talrijke tusschenvoegingen als aanprijzingen en verklaringen van den overschrijver; maar in de eerste zes boeken, die zooals alreeds is verklaard, het woordelijke verslag zijn van de kleinere platen van Nephi, verschijnen dergelijke tusschenvoegingen niet. Het boek handhaaft eene strikte bestaanbaarheid door alle derzelver deelen; geene tegenstrijdigheden, geene verschillen zijn aangetoond geworden.

14. EEN OPMERKELIJK VERSCHIL VAN STIJL kenmerkt de vele gedeelten.[1] Van wat gezegd is geworden betreffende de soorten van platen die de origineele verslagen van het Boek van Mormon daarstellen, is het bewezen dat het werk de verzamelde geschriften bevat van een lange lijn van geïnspireerde schrijvers, zich uitstrekkende over een tijdvak van duizend jaren, behalve de vroegere jaren van de Jareditische geschiedenis. Eenheid van stijl kan onder zoodanige toestanden niet worden verwacht, en zoo zulks inderdaad het geval zou wezen, dan moest dat noodlottig zijn voor de aanspraken ten behoeve van het werk gemaakt.

IV. HET BOEK VAN MORMON ONDERSTEUND DOOR DE VERVULLING VAN DE DAARIN VERVATTE PROFETIËN.

15. DE VOORSPELLINGEN IN HET BOEK VAN MORMON zijn talloos en belangrijk. Onder de meest afdoende bewijzen van de echtheid van het boek is die welke voortgebracht wordt door de klaarblijkelijke waarheid van de erin vervatte profetiën. Profetie wordt het best getoetst in het licht van eigen vervulling. De voorspellingen vervat in het Boek van Mormon kunnen worden gerangschikt als (*a*) profetiën betreffende den tijd die het boek zelve beslaat, de vervulling waarvan het verslag er in is aangegeven; en, (*b*) profetiën betreffende den tijd verder strekkende dan de grenzen der geschiedenis opgeteekend in het boek.

16. *Profetiën van de eerst genoemde soort,* waarvan de vervulling bevestigd wordt door het verslag van het Boek van Mormon, zijn van slechts geringere waarde als bewijzen van de echtheid van het werk; want, was het boek geschreven geworden door eene intrige, verzonnen door den mensch, in beide, voorspelling

---

1.) Zie Aanteekening 1.

en vervulling zoude met gelijkelijke voorzorg en vernuft voorzien zijn geworden. Voor den nauwgezetten lezer en onderzoeker echter zal de betrouwbaarheid van het boek klaar zijn, alsmede het verslag van de letterlijke vervulling van de talrijke en varieerende voorspellingen, betrekking hebbende op het lot wat nog in de toekomst lag van het volk wier geschiedenis in het verslag gegeven wordt, als eveneens die welke vertellen van de bijzonderheden van de geboorte en den dood van den Zaligmaker, en van Zijne verschijning in een verrezen staat, moeten, door hun nauwgezette bestaanbaarheid, met kracht ons voorkomen als bewijs van inspiratie en bevoegd gezag in het geheel.

17. *Profetiën van de tweede soort*, betrekking hebbende op eenen tijd welke voor de schrijvers ver in de toekomst lag, zijn eveneens talrijk en helder; velen van dezen hebben betrekking op de laatste dagen, — de bedeeling van de volheid der tijden, — en van dezen zijn sommigen alreeds strikt vervuld geworden, en anderen zijn nu in wording van hunne werkelijke verwezenlijking, waar nog weer anderen hunne vervulling wachtende zijn onder uiteengezette toestanden welke thans spoedig schijnen te naderen. Onder de meest opmerkenswaardige voorspellingen van het Boek van Mormon in betrekking staande tot de laatste bedeeling, zijn die welke spreken van de eigen voortkoming ervan en van het effect van het publiek worden onder het menschom. Ezechiël's bijbelsche voorspelling aangaande het tezamen komen van de „houten" of verslagen van Juda en Efraïm is reeds de aandacht geschonken; beschouw thans een gelijke voorspelling door Lehi als eene zegening uitgesproken op het hoofd van zijnen zoon Jozef, welke de profetie aangaande het boek verbindt met die van den ziener door de instrumentaliteit waarvan het wonder volbracht zoude worden: — „Maar eenen ziener zal Ik verwekken uit de vrucht uwer lendenen; en aan hem wil Ik kracht geven Mijn woord voort te brengen tot het zaad uwer lendenen; en niet alleen tot het voortbrengen van Mijn woord, zegt de Heere, maar tot hunne overtuiging van Mijn woord, hetwelk alreeds onder hen zal voortgegaan zijn. Daarom, de vrucht uwer lendenen zal schrijven, de vrucht der lendenen van Juda zal schrijven, en datgene wat geschreven zal worden door de vrucht der lendenen van Juda, zal tezamen groeien tot beschaming van valsche leeringen, en tot uitroeing van twistingen, en het bevestigen van vrede onder de vrucht uwer lendenen, en het brengen van hen tot de kennis hunner vaderen in de laatste dagen en eveneens tot de kennis Mijner verbonden, zegt de Heere. En uit de zwakheid zal hij te dien dage, wanneer Mijn werk onder al Mijn volk zal beginnen, sterk gemaakt worden, tot de herstelling van u, o huis Israëls, zegt de Heere."[1] De letterlijke vervulling van deze uitspraken zijn in de voortbrenging van het boek van Mormon door Joseph Smith, zichzelven uitleggende.

1.) II Nephi 3 : 11-13.

18. Aan Nephi toonde de Heer het gevolg van de nieuwe publicatie; verklarende dat in de dagen van Israël's toevergadering — duidelijk dus den dag van de volheid der tijden, zooals door de Joodsche geschriften betuigd, — de woorden van de Nephieten aan de wereld zouden worden gegeven, en zouden „voortsissen tot de einden der aarde tot eene banier" tot het huis Israel's; en dat dan de Heidenen, hunne schuld aan de Joden van wien zij den Bijbel, — waarin zij voorgeven zooveel geloof te hebben, verkregen, zelfs vergetende, die tak van het verbondsvolk zouden smaden en vloeken, en de nieuwe schriften zouden verwerpen, uitroepende, „Een Bijbel! een Bijbel! wij hebben eenen Bijbel, en er kan geen andere Bijbel wezen."[1] Is dat niet het refrein van de waanzinnige tegenwerpingen door de Christenwereld tegen het Boek van Mormon gemaakt, — dat het noodzakelijkerwijze van geene waarde moet zijn omreden nieuwere openbaring niet kan worden verwacht?

19. In oude tijden nu werden er twee getuigen verlangd om de waarheid van elke bewering te bevestigen, en de Heere zegt aangaande het tweevoudig verslag, van Hem getuigenis gevende: — „Waarom murmureert gij? Omdat gij meer van Mijn woord zult ontvangen? Weet gij niet, dat de getuigenissen van twee natiën getuigen voor u zijn, dat Ik God ben, dat Ik Mij de eene natie zoowel als de ander herinner? Daarom spreek Ik dezelfde woorden tot de eene natie als tot de andere. En wanneer de twee natiën vereenigd zullen worden, zullen de getuigenissen der twee natiën alzoo tezamen vereenigd worden."[2]

20. Verbonden met deze voorspellingen van de vereenigde getuigenis van Joodsche en Nephitische geschriften, is eene andere profetie, waarvan de vervulling thans vurig door de geloovigen wordt afgewacht. Andere schriften namelijk zijn beloofd; merk deze woorden op van God: — „Daarom dan, omreden gij eenen Bijbel hebt, behoeft gij niet te veronderstellen dat die al Mijne woorden bevat; noch behoeft gij te denken, dat Ik niet meer heb laten schrijven. * * * * * Want ziet, Ik zal tot de Joden spreken, en zij zullen het schrijven; en Ik zal tot de Nephieten spreken, en zij zullen het schrijven; en Ik zal tot de andere stammen van het huis Israëls, welke Ik uitgeleid heb, spreken, en zij zullen het schrijven, en Ik zal tot alle natiën der aarde spreken, en zij zullen het schrijven. Het zal geschieden, dat de Joden de woorden der Nephieten zullen hebben, en de Nephieten de woorden der Joden; en de Nephieten en de Joden zullen de woorden der verloren stammen Israëls hebben, en de verloren stammen Israëls de woorden der Nephieten en Joden."[3]

1.) II Nephi 29 : 3; leest het hoofdstuk.

2.) Vers 8.

3.) Verzen 10 en 12.

V. BEVESTIGEND BEWIJS VOORTGEBRACHT DOOR ONTDEKKINGEN VAN DEN NIEUWEREN TIJD.

21. DE OUDHEID- EN VOLKENKUNDE van het westelijke vasteland brengt waardevol bevestigend bewijs bij ter ondersteuning van het Boek van Mormon. Deze wetenschappen zijn klaarblijkelijk niet in staat om op eenige bepaalde manier den oorsprong der inboorlingen van de Amerikaansche geslachten te verklaren; niettegenstaande echter heeft onderzoek op dit gebied sommige resultaten verkregen welke tamelijk wel afdoende zijn, en met de meest belangrijken daarvan gaat het verslag van het Boek van Mormon over het algemeen accoord. Onder de voornaamste van deze ontdekkingen betreffende de oorspronkelijke bewoners, zijn de volgende: —

I. Dat Amerika in reeds zeer oude tijden bewoond was, vermoedelijk spoedig na het bouwen van den toren van Babel.

II. Dat het vasteland achtereenvolgens in het bezit is geweest van verschillende volkeren, op zijn minst door twee soorten, of zoogenaamde „geslachten" van wijdelijks onderscheiden perioden.

III. Dat de oorspronkelijke bewoners van het oosten kwamen, waarschijnlijk van Azië, en dat zij die het land later in bezit namen, of zij van de tweede periode, ten nauwste verwant waren aan, zoo niet vereenzelvigd met de Israëlieten

IV. Dat de bestaande inboorlingen van Amerika, gesproten zijn van een gezamentlijken stamboom.

22. Van de alreeds gegeven schets van het geschiedkundig gedeelte van het Boek van Mormon wordt gezien dat elk van deze ontdekkingen ten volle door dat verslag bevestigd wordt. Aldus wordt daarin gezegd: —

I. Dat Amerika voor 't eerst bevolkt werd door de Jaredieten, welke direct kwamen van de tooneelen van Babel.

II. Dat de Jaredieten het land bezaten voor den tijd van omstreeks achttien-honderd-en-vijftig jaar, gedurende welken tijd zij zich verspreidden over een groot gedeelte van Noord- en Zuid-Amerika; en dat omstreeks den tijd van hunne vernietiging (nabij 590 v. C.), Lehi met zijn metgezelschap naar dit, — het Amerikaansche-vasteland kwam, alwaar zij zich ontwikkelden in twee afzonderlijke natiën, de Nephieten en de Lamanieten; de eersten vernietigd zijnde omstreeks 385 n. C., ongeveer duizend jaren na de aankomst van Lehi aan de kusten aldaar; en de laatsten voortbestaan blijvende in eenen gedegenereerden staat tot op het tegenwoordige, voorgesteld zijnde door de Indianen-stammen van van daag.

III. Dat Lehi, Ismaël en Zoram, de voorzaten van beiden, Nephieten en Lamanieten, ongetwijfeld Israëlieten waren, Lehi van den stam van Manasse zijnde, terwijl Ismaël een Efraïmiet was; alsmede dat de kolonie direct van Jeruzalem in Azië kwam.

IV. Dat de thans bestaande Indianen-stammen directe afstammelingen zijn van Lehi en zijne medegenooten, en dat zij daarom voortgesproten zijn van mannen welke allen van het huis Israëls waren.

Laat ons thans sommige van de bewijzen beschouwen aangaande deze punten, voorgesteld door persoonlijke onderzoekers, de meesten waarvan niets wisten aangaande het Boek van Mormon, en waarvan niemand hunner de echtheid van het boek aanvaardde.[1]

23. I. AANGAANDE DE ZEER ALOUDE PERIODE ALS WANNEER AMERIKA ALREEDS WAS BEWOOND. — Een erkend autoriteit op het gebied van Amerikaansche antiquiteiten geeft het volgende bewijs en de volgende gevolgtrekking- — „Een van de kundigheden bekend aan de bewoners van Babel was die van het maken van baksteenen. Deze kunde was eveneens bekend aan het volk die de werken maakte in het westen. Koper was bekend aan het volk van de vlakten van Shinar; want Noach moet dit hebben medegedeeld, aangezien hij honderd en vijftig jaren onder hen leefde na den vloed. Eveneens was koper bekend aan de menschen vóór den zondvloed. Koper was ook bekend aan de ontwerpers van de westersche monumenten. IJzer was den vóór-zondvloeders bekend. Eveneens was het bekend aan de aloude bewoners van het westen. Bewezen is echter dat er slechts zeer weinig ijzer bij hen werd gevonden, aangezien slechts weinige voorbeelden van de ontdekking daarvan in hunne werken voor zijn gekomen; en om deze reden trekken wij de conclusie dat zij naar dit (het westelijke) vasteland kwamen, spoedig na de verstrooing."[2]

24. In zijn *„Reply to official inquiries respecting the Aborigines of America,"* concludeert Lowry aangaande de bevolking van het westelijk vasteland, „dat de eerste nederzetting gemaakt werd na de verwarring der talen bij het bouwen van den Toren van Babel."[3]

1.) ERKENNINGEN. Vele van de aanhalingen welke volgen, gebruikt in verband met het buiten-schriftuurlijke bewijs het Boek van Mormon ondersteunende, zijn door schrijvers van onder ons volk tezamengebracht, in het bijzonder door Ouderling George Reynolds; (zie zijne lezingen zooals ze hier afzonderlijk worden aangehaald); eveneens reeksen van artikelen getiteld, *„American Antiquities,"* in de *„Millennial Star,"* Liverpool, deel 21; door Mozes Thatcher, (Zie een serie van artikelen over *"The Divine Origin of the Book of Mormon,"* in de *„Contributor"* Salt-Lake-City, deel 2;) en door Ouderling Edwin F. Parry; (zie het tractaat, „Een profeet der Laatste Dagen;" uitgegeven te Rotterdam, Crooswijkschesingel 7b.

2.) Priest, *„American Antiquities"* (1833.)

3.) Schoolcraft's *„Ethnological Researches,"* deel 3. (1853).

25. Prof. Waterman van Boston zegt van de voorzaten van de Amerikaansche Indianen: — „Vanwaar en wanneer kwamen zij? Albert Galatin, een van de geleerdste taalkundigen van den tijd maakt de gevolgtrekking dat in zooverre als de taal eenig geleide verschaft, de tijd van hunne aankomst niet lang na de verstrooing der menschelijke familie konde zijn geweest."[1]

26. Pritchard zegt van Amerika's aloude inwoners dat „het tijdperk van hun bestaan als een afzonderlijk en geisoleerd geslacht in datum waarschijnlijk zoo ver moet worden terug gebracht als tot den tijd welke de inwoners der wereld in afzonderlijke natiën scheidde, en aan elke tak van de menschelijke familie zijn oorspronkelijke taal en individualiteit verleende."[2]

27. Ixtilxochitl, een inboorling van Mexico, „brengt den datum van de eerste bevolking van Amerika terug tot op omstreeks 2000 jaar v C.; dit is ten nauwste in overeenstemming met dat wat gegeven wordt in het Boek van Mormon, welke laatste positief verklaart dat het plaats vond ten tijde van de verstrooing toen God in Zijnen toorn het volk over heel de aarde verspreidde."[3] „Verwijzende naar de aanhalingen van Ixtilxochitl wordt er gezegd dat zeventien-honderd-en-zestien jaren voorbij zijn gegaan van af den tijd der schepping tot op den vloed. Mozes stelt dit op zestien-honderd-en-vijf-enzestig, een verschil enkel van zestig jaar.[4] Deze cijfers komen nauwkeurig met elkander overeen, de vijftien mede gerekend als wanneer de wateren de overhand hadden over de hoogste bergen. Een zoodanige samenloop van omstandigheden kan slechts leiden tot één gevolgtrekking, de gelijkheid van oorsprong namelijk van de twee verslagen."[5]

28. Prof. Short, aanhalende van Clavigero, zegt, „De Chiapaneezen zijn de eerste bevolkers geweest van de Nieuwe Wereld, als wij althans waarde hechten aan hunne overleveringen. Zij zeggen dat Votan, de kleinzoon van dien eerwaardigen ouden man welke de groote ark bouwde om zich en zijn huisgezin voor den zondvloed te bewaren, en een van hen die ondernamen om die trotsche stichting te bouwen, welke tot in den hemel zoude reiken, op bijzonder bevel van den Heer henentrok om dat land te bevolken. Zij zeggen eveneens dat het eerste volk van het noordelijk gedeelte kwam, en dat toen zij in Soconusco aankwamen, zij scheiden gingen, sommigen henen gaande om het land van Nicaragua te bewonen en anderen te Chiapas verblijvende.[6]

1.) Uittreksel van eene lezing van Prof. Waterman, uitgesproken te Bristol, Engeland, 1849; in brochure aangehaald door Edwin F Parry, „*Een profeet der Laatste Dagen*", zie voor adres van uitgave 1 pag. 231.

2.) Pritchard, „*National History of Man*," (Londen 1845.)

3.) Mozes Thatcher. „*Contributor*" deel 2. p. 228.

4.) Zie Aanteekening 2.

5.) Mozes Thatcher, „*Contributor*" deel 2. p. 228.

6.) John. T. Short, „*North American of Antiquity*" p. 204. (Harper Bros., New York; 2de ed. 1888.) Zie eveneens „*Contributor*" (Salt-Lake-City; deel 2, p. 259.)

29. II. AANGAANDE DE OPVOLGENDE IN-BEZITNAME VAN AMERIKA DOOR VERSCHILLENDE VOLKEREN IN ALOUDE TIJDEN. Door eminente bestudeerders van Amerikaansche oudheidkunde is verklaard geworden, dat twee onderscheidene klassen van het menschdom, door sommigen aangeduid als van verschillende rassen, dit — het Amerikaansche — vasteland, in vroegere tijden hebben bewoond. Prof. F. W. Putnam[1] is zelfs nog meer bepaald in zijne bevestiging dat een van deze oude geslachten van uit het noorden, en de andere van uit het zuiden verspreid geraakte. Dit is in overeenstemming met het verslag van het Boek van Mormon, wat de in-bezit-name van het vaste land beschrijft als bij beurten door de Jaredieten en Nephieten, de eersten zich het eerst gehandhaafd hebbende in Noord-Amerika, en de laatsten in Zuid-Amerika. In een artikel getiteld *„Copan, a City of the Dead"*[2] geeft H. C. Walsh vele interessante bijzonderheden omtrent uithollingen en andere werken door Gordon ontdekt onder de bescherming van de Peabody expeditie; en voegt er aan toe, „Alle deze dingen wijzen op successievelijke perioden van in-bezit-name, waarvan er eveneens andere bewijzen zijn."[3]

30. III AANGAANDE DE KOMST VAN TEN MINSTE ÉÉN AFDEELING VAN DE ALOUDE AMERIKANEN VAN UIT HET OOSTEN, VERMOEDELIJK UIT AZIË; ALSMEDE VAN HUNNEN ISRAËLITISCHEN OORSPRONG. — Bevestigend bewijs van het geloof dat de oorspronkelijke Amerikanen voortsproten van de volkeren van het oostelijke halfrond, wordt gevonden in de gelijkluidendheid van verslag en overleveringen op de twee vastelanden, betreffende de schepping, den vloed en andere groote gebeurtenissen der geschiedenis. Boturini,[4] welke door de meeste schrijvers over Amerikaansche oudheidkunde wordt aangehaald, zegt, „Er bestaat geen Heiden-natie die met zooveel zekerheid naar de allervroegste gebeurtenissen verwijst als de Indianen. Zij — de Indianen — geven ons een verhaal van de schepping der wereld, van den zondvloed,[5] van de verwarring der talen bij den Toren van Babel, en van alle andere perioden en tijdperken der wereld, alsmede van de lange omdolingen welke hun volk had in Azië, de bijzondere jaren door hunne letterteekens vertegenwoordigende; en tevens vertellen zij ons in de zeven Conejos (konijnen) van de groote

1.) Putnam, *„Prehistoric Remains in the Ohio Valley,"* Century Magazine, Maart 1890.

2.) Zie *„Harper's Weekly,"* (New York,) Oct. 1897; artikel van Henry C. Walsh.

3.) Zie Aanteekening 3.

4.) Chevalier Boturini; hij bracht verscheiden jaren door met de onderzoeking van oudheden van Mexico en Midden-Amerika, en verzamelde vele waardevolle verslagen, van de meesten waarvan hij door de Spanjaarden beroofd werd; hij publiceerde in 1746 een werk over het onderwerp van zijne studiën.

5.) Zie Aanteekening 4.

verduistering die plaats vond bij den dood van Christus onzen Heer."

31. Gelijkelijk bewijs van de gemeenschappelijke bron van oostersche en westersche overleveringen van groote gebeurtenissen in de allervroegste tijden wordt naar voren gebracht in de geschriften van Short, alreeds aangehaald, en van Baldwin,[1] Clavigero,[2] Kingsborough,[3] Sahagun,[4] Prescott,[5] Schoolcraft,[6] Squiers,[7] Adair,[8] en anderen.[9]

32. Prof Short voegt zijne getuigenis toe aan het bewijs van de aloude bewoners van Amerika als zijnde van „Oud-Wereldschen oorsprong," maar erkent zijne onbekwaamheid om te bepalen wanneer en van waar zij naar dit — het Amerikaansche — vasteland kwamen.[10] Waterman, te voren aangehaald, zegt: — „Dit volk kon niet in Afrika geschapen zijn geweest, want de inwoners van dat werelddeel waren ten zeerste ongelijksoortig aan die van Amerika; noch in Europa, wat eveneens zonder inboorlingen was ook maar eenigzins overeenkomstig de Amerikaansche rassen; daarom, naar Azië alleen kan men den blik richten voor den oorsprong van de Amerikanen."

33. Het is aangetoond geworden dat de oorspronkelijke stammen gewoon waren om onder zekere omstandigheden de plechtigheden van besnijdenis,[11] den doop, en dierlijke offerande[12] in praktijk te brengen. Herera, een Spaansch schrijver van voor drie eeuwen, beweert dat onder de aloude inwoners van Yucatan de doop bekend was onder éenen naam, welke bedoeld wederom te worden geboren.[13]

34. Maar het is niet alleen in zake gewoonte en overlevering betreffende den vóór-Christelijken tijd dat een zoo opmerkelijke overeenkomst gevonden wordt tusschen de volkeren van de oude en de nieuwe wereld. Vele overleveringen en enkele verslagen vertellende van den voorbeschikten Christus en van Zijnen verzoenenden dood, waren in omloop onder de inboorlingen van het Amerikaansche vasteland lang vóór de komst van Christelijke ontdek-

1.) Baldwin, „*Ancient America,*" (Harper Bros. New York 1871.)
2.) Clavigero, aangehaald door Prof. Short in „*North Americans of Antiquity.*".
3.) Bernard de Sahagun, „*Historia Universal de Nueva Espana.*"
4.) W. A. Prescott, „*Conquest of Mexico*" (Zie pp. 463-4.)
5.) Schoolcraft, „*Ethnological Researches,*" (1851); zie deel 1.
6.) Squiers, „*Antiquities of the State of New York,*" 1851.
7.) Adair, „*History of the American Indians,*" Londen, 1775.
8.) Zie Bancroft's „*Native Races,*" enz., deelen 3 en 5; Donelly's „*Atlantis.*" p 391. (1882.)
9.) John T. Short, „*North Americans of Antiquity,*" (1888).
10.) Uittreksel van eene lezing door Prof. Waterman, gehouden in Bristol, Engeland, 1849; aangehaald in eene brochure door Edwin F. Parrij, „Een Profeet der Laatste Dagen," Zie voor adres van uitgave, 1 pag. 231.
11.) Lord Kingsborough.
12.) Donelly's „*Atlantis*" p. 144.
13.) Tractaat „*Een Profeet der Laatste Dagen.*"

kers in latere eeuwen. Toen de Spanjaarden voor 't eerst in Mexico hunnen inval deden, vonden inderdaad hunne Katholieke priesters onder de inboorlingen eene kennis van Christus en de Godheid, zóó ten nauwste in overeenstemming met de leerstellingen van het orthodoxe Christendom, dat zij in hunne onbekwaamheid om zich rekenschap hiervan te geven, de theorie verzonnen dat Satan onder de volkeren van het land een namaak-evangelie had ingeplant, ten doel hebbende het volk te verleiden. Een wedijverende theorie zegt dat de apostel Thomas het westelijk vasteland had bezocht, en het evangelie van Christus aldaar had onderwezen.[1]

35. Lord Kingsborough verwijst in zijn omvangrijk standaardwerk naar een geschrift van Las Casas, de Spaansche Bisschop van Chiapa, welk geschrift bewaard wordt in het convent van St. Dominic; hierin zegt de Bisschop dat een zeer nauwkeurige kennis van de Godheid onder de inboorlingen van Yucatan gevonden werd te bestaan. Een van des Bisschop's gezanten schreef dat „hij eene ontmoeting had met een van de voornaamste heeren, welke hem mededeelde dat zij in God geloofden die in den hemel verblijf hield, den Vader namelijk, den Zoon en den Heiligen Geest. De Vader werd genoemd Yeona, de Zoon Bahab, die geboren was uit eene maagd met name Chibirias, en de Heilige Geest was Euach genoemd. Bahab de Zoon, zoo zeiden zij, werd door Eupuro, die Hem vervolgde, ter dood gebracht, en eenen kroon van doornen op het hoofd gedrukt, waarna hij Hem met Zijne armen op een houten balk uitstrekte; en dat, op den derden dag Hij opnieuw te leven kwam, en opvoer ten hemel, alwaar Hij met den Vader is; dat onmiddellijk nadien, de Euach als eenen koopman kwam, kostbare koopwaar brengende, hen die wilden vervullende met gaven van genade, overvloed en voortreffelijkheid."[2]

36. Rosales bevestigt eene overlevering onder de Chilianen met betrekking er toe dat hunne voorvaderen bezocht werden door een wondervol persoon, vol van genade en macht, welke vele wonderen onder hen wrocht, en hen leerde aangaande den Schepper welke woont in den hemel te midden van verheerlijkte legerscharen.[3] Prescott verwijst naar het symbool van het kruis wat door de Katholieken die Cortez vergezelden, gevonden werd gewoon te zijn onder de inboorlingen van Mexico en Midden-Amerika. Gevoegd bij dit teeken van een geloof in Christus, werd van eene plechtigheid, verwant aan het Avondmaal des Heeren, getuigd door de nieuwe in-bezit-nemers. De priesters van de Aztecen werden gezien eenen koek van meel te bereiden, vermengd met bloed, welke zij wijdden en onder het volk verdeelden, die, als zij aten „teekenen toonden van nederigheid en

1.) Zie Pres. John Taylor's „*Meditation and Atonement*," p. 201.

2.) Kingsborough's „*Antiquities of Mexico.*"

3.) Rosales, *History of Chile;*" Pres. Taylor's „*Meditation and Atonement.*"

rouw, verklarende dat het het vleesch was van de Godheid."[1]

37. De Mexicanen erkennen eene Godheid in Quetzalcoatl, van wiens leven en dood het overgeleverde verslag ten nauwste verwant is aan onze geschiedenis van den Christus, zoodat, zegt President John Taylor, „wij tot geene andere conclusie kunnen komen dan dat Quetzalcoatl en Christus hetzelfde wezen zijn."[2] Lord Kingsborough spreekt van een schilderij van Quetzalcoatl, „in de houding van een gekruisigd persoon, met de teekens van nagelen in zijne handen en voeten, maar niet in werkelijkheid aan een kruis." Dezelfde autoriteit zegt verder, „De drie-en-zeventigste plaat van de Borgian MS, is de merkwaardigste van allen, want Quetzalcoatl, wordt daar niet alleen voorgesteld als gekruisigd aan een kruis van Griekschen vorm, maar Zijne begrafenis en nederdaling ter helle is eveneens gemaald op een zeer eigenaardige wijze." En wederom: — „De Mexicanen gelooven dat Quetzalcoatl de menschelijke natuur aannam, deelnemende aan al de zwakheden der menschen, en niet ontkwam aan smart, pijn en dood, wat Hij vrijwillig leed als eene verzoening voor de zonden der menschen."[3]

38. De bron van deze kennis van Christus en van de Godheid, wat om er zich rekenschap van te geven, zooveel moeite opleverde aan de Katholieke in-bezit-nemers, en oorzaak voor hen werd voor een hulpmiddel van een uiterste en ongegronde theorie, is zeer duidelijk voor den bestudeerder van het Boek van Mormon. Van dat heilig geschrift leeren wij dat de oorsponkelijke Amerikaansche geslachten, eeuwen vóór den tijd van de geboorte van Christus, in het licht leefden van directe openbaring, wat, tot hen komende door hunne gezaghebbende profeten, de doeleinden van God hen toonde met betrekking tot de redding van het menschdom; en, meer nog, dat de verrezen Zaligmaker in eigen persoon aan hen bediende, en Zijne Kerk met alle de noodzakelijke verordeningen onder hen oprichtte. Het volk is gevallen in eenen staat van geestelijke degeneratie; vele van hunne overleveringen zijn treurig verwrongen en misvormd door bijmengingen van bijgeloof en menschelijke verdichting; maar toch den oorsprong van hunne kennis is klaarblijkelijk echt.

39. AANGAANDE DEN GEMEENSCHAPPELIJKEN OORSPRONG VAN DE INBOORLINGEN VAN HET AMERIKAANSCHE VASTELAND. — Dat de vele stammen en natiën onder de Indianen en andere „inboorlingen" van Amerika van gemeenschappelijke afkomst zijn, wordt zeer algemeen toegestemd; de gevolgtrekking is gebaseerd op de klaarblijkelijk nauwe verwantschap in hunne talen, overleveringen en gewoonten. „Mr. Lewis H. Morgan vindt

1.) Prescott „*Conquest of Mexico,*" p. 465.

2.) „*Meditation and Atonement.*" p 201; Zie Aanteekening 5.

3.) Lord Kingsborough. „*Antiqities of Mexico;*" Zie aanhalingen door Pres John Taylor. „*Meditation and Atonement.* p. 202.

bewijs dat de Amerikaansche voorzaten eenen gemeenschappelijken oorsprong hadden in wat hij „hun systeem van verwantschap in den bloede en overeenkomst" noemt. Hij zegt, „de Indiaansche volkeren van den Atlantischen Oceaan tot het Rotsgebergte, en van de Artische zee tot de Golf van Mexico, met uitzondering van de Esqumaux hebben hetzelfde systeem. Het is doorwrocht en gecompliceerd in den algemeenen vorm en in onderdeelen; en, hoewel er afwijkingen van de eenvormigheid verschijnen in de systemen van verschillende stammen, de oorspronkelijke trekken zijn in den regel getrouw. Deze gelijkheid in de voornaamste karaktertrekken van een stelsel, zóó merkwaardig, draagt er toe bij om aan te toonen dat zij met het bloed moet zijn overgebracht tot elken stam, van een gemeenschappelijk oorspronkelijken bron. Het verschaft het sterkste bewijs ooit verkregen van eenheid van oorsprong van de Indiaansche volkeren binnen de bepaalde streken." [1]

40. Baldwin haalt verder Bradforts opsomming aan van gevolgtrekkingen betreffende den oorsprong en de karaktertrekken van de aloude Amerikanen, onder anderen waarvan wij lezen: — „Zij waren allen van denzelfden oorsprong, vertakkingen van hetzelfde ras, en zij bezaten soortgelijke gewoonten en instellingen." [2] Adair schrijft: — „Al de onderscheidene volkeren van Indianen schijnen van één afkomst te zijn;" en ter ondersteuning van deze conclusie stelt hij overvloedige bewijzen daar van gelijkheid in taal, gewoonten en gebruiken, godsdienstige plechtigheden, wijze van het beoefenen der rechtspraak, enz. [3]

41. GESCHREVEN TAAL VAN DE ALOUDE AMERIKANEN. — Tot deze maatschappelijke, of buiten-schriftuurlijke bewijzen van betrouwbaarheid van het Boek van Mormon, kan worden toegevoegd de overeenstemming van het verslag met de nieuwere ontdekkingen betreffende de geschreven taal van deze oude volkeren. De profeet Nephi zegt dat hij zijn verslag maakte op platen in de „taal van de Egyptenaren," [4] en ons wordt verder verhaald dat de koperen platen van Laban op dezelfde wijze beschreven waren. [5] Mormon, die de omvangrijke geschriften van zijne voorgangers verkortte, en de platen bereidde waarvan de nieuwere vertaling werd gemaakt, gebruikte eveneens de Egyptische letterteekens. Zijnen zoon Moroni, die het verslag voltooide, verklaart dit feit; maar, een verschil bemerkende tusschen de geschriften van zijne dagen en die van de vroegere platen, schreef hij de verandering

---

1.) Baldwin's „*Ancient America*," p. 56; Zie aanhalingen van gevolgtrekkingen aangaande de kenmerken van de oorspronkelijke Amerikanen door Bradford, in hetzelfde werk.

2.) Dezelfden.

3.) Adair's „*History of the American Indians*," Londen 1775.

4.) I Nephi 1 : 2.

5.) Mosiah 1 : 4.

toe aan de natuurlijke verwisseling door den tijd, en sprak van zijn eigen verslag en dat van zijnen vader Mormon, als te zijn geschreven in het „hervormd Egyptisch."[1]

42. En overweeg thans het getuigenis van Dr. Le Plongeon, zijne ontdekkingen aankondigende van een heilig alphabeth onder de Mayas van Midden-Amerika, wat hij verklaart als werkdadig verwant te zijn aan het Egyptische alphabeth. Hij zegt dat de samenstelling van de heilige taal van de Mayas zeer nauw gelijkt op die van de Egyptenaren; en hij verkondigt stoutweg zijne overtuiging dat de twee natiën hunne geschreven taal aan dezelfde bron ontleenden.[2] Een ander autoriteit zegt: — „Het oog van den oudheidkenner kan niet falen om beide, aangetrokken en vastgehouden te worden door het bewijs van het bestaan van twee groote vertakkingen van den beeldenschrift-taal, — beiden een strikte verwantschap hebbende met het Egyptisch, en toch ervan onderscheiden door zuiver Amerikaansche karaktertrekken."[3]

43. Maar het Egyptisch is niet de eenige oostersche taal vertegenwoordigd gevonden in de overblijfselen van Amerikaansche antiquiteiten; het Hebreeuwsch verschijnt in dit verband met op zijn minst gelijkwaardige duidelijkheid. Dat de Hebreeuwsche spraak door Lehi's nakomelingen gebruikt zoude zijn geworden is zeer natuurlijk, aangezien zij van het huis Israëls waren, direct van Jeruzalem overgebracht naar het westelijke vasteland. Dat de bekwaamheid om in deze taal te kunnen lezen en schrijven bij de Nephieten voort bleef bestaan tot op den tijd van hunne verwoesting, is duidelijk uit Moroni's gezegde betreffende de taal gebruikt op de platen van Mormon: — „Nu ziet, wij bebben dit verslag geschreven volgens onze kennis in de karakters, welke onder ons de hervormd Egyptische genoemd worden, overhandigd en door ons veranderd zijnde, volgens onze manier van spreken. Zoo onze platen groot genoeg geweest waren, zouden wij in het Hebreeuwsch geschreven hebben, maar het Hebreeuwsch is eveneens door ons veranderd geworden."[4]

44. De volgende voorbeelden zijn genomen van eene leerrijke serie van zoodanigen, tezamen gebracht door Ouderling George Reynolds.[5] Verscheidene van de vroegere Spaansche schrijvers beweren dat de inboorlingen van sommige gedeelten van het land, bevonden werden een verbasterd Hebreeuwsch te spreken. „Las Casas bevestigt dit eveneens met betrekking tot de inwoners van het eiland Haïti. Lafitu schreef eene geschiedenis waarin hij volhield dat de Carribee-taal in werkelijkheid Hebreeuwsch was. Isaac Nasci, een geleerde Jood van Suriname, zegt van de taal van

1.) Mormon 9 : 32.

2.) Dr. August Le Plongeon, in „*Review of Reviews*," Juli 1895.

3.) „*Quarterly Review*," Oct. 1836; verkort in „*Millennial Star*," deel 21. p. 467

4.) Mormon 9 : 32-33.

5.) Reynolds' lezing, „*The Language of the Book of Mormon*."

het volk van Guiana, dat al hunne zelfstandige naamwoorden Hebreeuwsch zijn." Spaansche geschiedschrijvers geven verslag van de vroegere ontdekking van Hebreeuwsche letterteekens op het westelijke vasteland. „Malvenda zegt dat de inboorlingen van St. Michael grafsteenen hadden, welke de Spanjaarden opgroeven, — met verschillende aloude Hebreeuwsche inscripties daarop."

45. In alle zoodanige geschriften zijn de letterteekens en de taal verwant aan de meest aloude vorm van het Hebreeuwsch, en toonen geen enkele van de klinker-teekens en slotletters welke het Hebreewsch van het oostelijke vasteland werden ingebracht na den terugkeer der Joden van de Babylonische overvoering. Dit is bestaanbaar met het feit dat Lehi en zijn volk Jeruzalem verliet kort voor de gevangenneming, en daarom vóór den tijd van de inbrenging van de verandering in de geschreven taal.

46. EEN ANDERE PROEF. Laat niet de lezers van het Boek van Mormon zich tevreden stellen met zoodanige bewijzen als zijn aangehaald aangaande de Goddelijke echtheid van dit vermaarde geschrift. Er is een zekerder en meer krachtig middel van zich te vergewissen omtrent de waarheid of de valschheid van dit wonderbare werk. Gelijk andere Schriften, dient het Boek van Mormon verstaan te worden door den geest der Schriften, en deze is verkrijgbaar enkel als eene gave van God. Maar deze gave, ofschoon zonder prijs. is beloofd aan allen die er naar willen zoeken. Laat ons daarom aan allen den raad aanbevelen van den laatsten schrijver van het werk, Moroni, de eenzame verslaggever, die het boek verzegelde, nademaal de engel van het verslag die het voortbracht: — „Wanneer gij deze dingen zult ontvangen zou ik u willen vermanen, dat gij God, den Eeuwigen Vader, in den naam van Christus zoudt vragen of deze dingen niet waarachtig zijn; en indien gij met een oprecht hart vraagt met een oprecht voornemen, en geloof hebt in Christus, zoo zal Hij de waarheid ervan aan u bekend maken door de macht des Heiligen Geestes. Door de macht des Heiligen Geestes kunt gij de waarheid van alle dingen weten."[1]

AANTEEKENINGEN.

1. VERSCHEIDENHEID VAN LETTERKUNDIGE STIJL IN HET BOEK VAN MORMON, — „Er is een opmerkelijk verschil in de letterkundige stijl van Nephi en sommigen van de vroegere profeten met die van van Mormon en Moroni. Mormon en zijnen zoon zijn meer direct, en gebruiken minder woorden om hunne gedachten uit te drukken dan de vroegere schrijvers deden, althans hunne manier is voor de meeste lezers de aangenaamste. Amos, de zoon van Jakob, had eveneens een bijzondere stijl van zijn eigen. Er bestaat een ander opmerkenswaardig feit, dat wanneer namelijk oorspronkelijke verslagen of verhandelingen, zoodanigen

1.) Moroni 10 : 4-5.

als bijvoorbeeld het verslag van Limhi, de predikatiën van Alma, Amulek enz., de brieven van Helaman, en anderen, in Mormon's verkorting worden ingelascht, er woorden en uitdrukkingen worden gebruikt die nergens anders verschijnen in het Boek van Mormon. Deze verscheidenheid van stijl, uitdrukking, en woordvorming is een zeer geliefd toevallig getuigenis aangaande de waarheid van de bewering gemaakt voor het Boek van Mormon, — dat het namelijk eene samenvoeging is van het werk van vele schrijvers." Uit *„Lectures on the Book of Mormon."* door Ouderling George Reynolds.

2. MEXICAANSCHE TIJDREKENING VAN DEN VLOED. — Sprekende over den tijd van den vloed, zooals die gegeven wordt door den Mexicaanschen schrijver Ixtilxochitl, zegt Ouderling George Reynolds: — „Er is eene merkwaardige overeenkomst tusschen de beweringen van dezen schrijver en het boek Genesis. De tijd van den val tot den zondvloed verschilt slechts zestig jaren, mogelijk slechts vijf jaren, als namelijk het volgend gezegde in het Boek der Leer en Verbonden (107 : 49) Enoch betreffende, de tijdrekening verlengt: „En hij zag den Heere en wandelde met Hem, en was voortdurend voor Zijn aangezicht; en wandelde met God 365 jaren, zoodat hij 430 jaren oud was toen hij veranderd werd." Dezelfde bewering wordt ook gemaakt in de Paarl van Groote Waarde, bladzijde 46. — Uit lezing over *„External Evidences of the Book of Mormon,"* door Ouderling Geo. Reynolds.

3. ALOUDE BESCHAVING IN AMERIKA. — „Dat eene beschaving in deze streken eens bloeide, veel hooger dan eenige van de Spaansche veroveraars bij hunne aankomst alhier (Midden-Amerika en Mexico) vond, kan niet worden betwijfeld. Verreweg het meeste belangrijke werk wat gedaan is geworden onder de overblijfselen van de oude Maya-beschaving is teweeggebracht door het Peabody Museum van Harvard College, door eene reeks van expeditiën uitgezonden naar de begraven stad thans Copan genaamd, in Spaansch Honduras. In een schoone vallei nabij de grens van Guatemala, omringd door steile bergen en bewaterd door een kronkelende rivier, ligt de grijze stad gehuld in den slaap van eeuwen. De ruïnen van Copan, ofschoon in een verder gevorderden staat van verwoesting dan die van de Maya-steden van Yucatan, hebben eene algemeene gelijkvormigheid tot de laatsten met betrekking tot de ontwerpen van hunne gebouwen en in de beeldhouwwerken, terwijl de letterteekens in de inscriptiën hoofdzakelijk dezelfden zijn. Het schijnt daarom dat Copan een stad was van de Mayas; maar als dit zoo is dan moet het eene geweest zijn van hunne meest aloude nederzettingen, in verval geraakt lang *vóór* dat de steden van Yucatan hunnen bloeitijd bereikten. De Maya beschaving was in elk opzicht onderscheiden van die van de Aztecen of Mexicanen; het was eene oudere en eveneens eene veel hoogere beschaving." Henry C. Walsh in het artikel *„Copan, a City of the Dead," Harper's Weekly*, October 1897.

Baldwin lascht in zijn waardevol werk *„Ancient America"* de gevolgtrekkingen door Bradford aangekondigd met betrekking tot de aloude bezitters van Noord-Amerika, als volgt in: —

„Dat zij allen van denzelfden oorsprong waren; vertakkingen van hetzelfde geslacht, en dat zij gelijkelijke gewoonten en instellingen bezaten.

„Dat zij — de steden — dicht bevolkt waren, en eene landstreek van groote uitgebreidheid in beslag namen.

„Dat zij tot op eenen overwegenswaardigen graad van beschaving waren gekomen, in groote gemeenschappen vereenigd waren, en in uitgestrekte steden woonden.

„Dat zij het gebruik bezaten van velen van de metalen, als bijvoorbeeld lood, koper, goud en zilver, en waarschijnlijk de kennis bezaten van er mede te kunnen werken.

„Dat zij beeldhouwden in steen, en dit materiaal somtijds gebruikten bij het bouwen van hunne stichtingen.

„Dat zij de kennis bezaten van het welven van terugwijkende treden; van de kunst van aardewerk, urnen en steenen keukengereedschappen voortbrengende, met smaak gevormd, en geconstrueerd op het beginsel van chemische samenstelling; alsmede de kunde van het bakken van steenen.

„Dat zij de zoutbronnen bewerkten, en zout fabriceerden.

„Dat zij een landbouwend volk waren, levende onder den invloed en de bescherming van geregelde vormen van regeering.

„Dat zij een bepaald systeem van godsdienst bezaten, en een godenleer verbonden met de sterrekunde, wat met derzelve zuster-wetenschap, de meetkunde, in handen was van het priesterschap.

„Dat zij bedreven waren in de kunde van vestingwerken.

„Dat het tijdperk van hunne oorspronkelijke nederzetting in de Vereenigde Staten van groote oudheid is; en dat de eenige aanduidingen van hunnen oorsprong, vergaderd van de ligging van hunne geruïneerde monumenten, in de richting van Mexico wijst.” — Baldwin, *„Ancient America,”* p. 56.

4. AMERIKAANSCHE OVERLEVERINGEN AANGAANDE DEN VLOED. — „Don Francisco Munoz de la Vega, de bisschop van dat bisdom (Chiapas), betuigt in het voorwoord van zijn *„Diocesan Constitutions.”* dat een aloud handschrift van de allereerste Indianen van die provincie, die de kunst van schrijven hadden geleerd, zich in zijn archief bevond, welk handschrift de trouwe overlevering inhield dat de vader en grondlegger van hunne natie genaamd was Teponahuale, wat beteekent: heer van het holle stuk hout; en dat hij tegenwoordig was bij het bouwen van den Grooten Muur, want zoo noemden zij den Toren van Babel; en met eigen oogen de verwarring der talen aanschouwde; na welk voorval God, den Schepper, hem gebood naar deze uitgestrekte streken te komen, en zich van het menschdom af te scheiden. — Lord Kingsborough, *„Mexican Antiquities,”* deel 8, p. 25.

„Er wordt in de geschiedenissen van de Toltecen gevonden, dat dit tijdperk, en deze eerste wereld, zooals zij het noemen, 1716 jaren duurde; dat de menschen verstrooid geraakten door vreeselijke regens en bliksemen uit de lucht, en dat zelfs al het land, zonder eenige uitzondering, alsmede de hoogste bergen, vijftien voeten bedekt werden door en ondergedompeld in het water (caxtolmolatli); en hieraan voegen zij andere fabelen toe; hoe men zich namelijk van de enkelen die deze verwoesting in een „toptlipetlocali” ontkwamen, vermenigvuldigde; dat dit woord ongeveer beduid een gesloten koffer of kist; en hoe, nadat het menschdom zich had vermenigvuldigd, zij een zeer hooge „zacuali,” wat heden ten dage een toren is van zeer groote hoogte, deden verrijzen, om een toevlucht te kunnen hebben wanneer de tweede wereld (age) verwoest zoude worden. Direct daarop werden hunne talen verward, en, niet in staat zijnde om elkander te verstaan, gingen zij naar verschillende deelen der aarde.” Dezelfde, deel 9, p. 321.

„De meest belangrijke onder de Amerikaansche overleveringen zijn de Mexicaansche, want zij doen zich voor als bepaald bereid te zijn door symbolische en andere schilderingen, vóór eenig contact met de Europeanen. Overeenkomstig deze documenten was de Mexicaansche Noach, Coxcox, door een zeker volk, Teocipactli, of Tezpi genoemd. Hij had zich zelf, tezamen met zijne vrouw Xochiquetzal, in een schip gered, of, overeenkomstig andere overleveringen, in een vlot, gemaakt van cypressenhout. *(Cypressus disticha).* Schilderstukken, van Coxcox den vloed naspeurende, zijn ontdekt geworden onder de Aztecen, Miztecen, Zapotecen, Tlascaltecen, en Mechoacaneses. De overlevering van de laatsten is nog meer treffend in overeenkomst met het verhaal als wij het hebben in Genesis, en uit Chaldeeuwsche bronnen. Die overlevering vertelt hoe Tezpi zich met zijne vrouw, kinderen, en onderscheidene dieren en graansoorten, de bewaring waarvan noodzakelijk was voor het voortbestaan van het menschelijk geslacht, in eene ruime boot inscheepte. Toen de groote god Tezcatlipoca besloot dat de wateren terug zouden keeren, zond Tezpi een gier uit van het schip. De vogel, zich voedende met het doode aas waarmede de aarde vervuld was, keerde niet terug. Tezpi zond andere vogels uit, waarvan slechts een terug kwam, met een bladertak in zijn bek. Tezpi, toen ziende dat het land begroeid geraakte, verliet zijn schip op den berg Colhuacan.” — Donelly's *„Atlantis.”* p. 99.

De overlevering van eenen vloed „was het verkregen begrip onder een of anderen vorm, van de meest beschaafde volkeren van de Oude Wereld, alsmede van de barbaren van de Nieuwe. De Aztecen verbonden hiermede sommige bijzondere omstandigheden van een meer bepaald karakter, de verslagen van het oosten gelijkende. Zij geloofden dat twee personen den Zondvloed overleefden, een man Coxcox genaamd, en zijne vrouw. Hunne hoofden worden voorgesteld in aloude schilderijen, drijvende tezamen in eene boot aan de voet van eenen berg. Eene duif wordt eveneens gemaald met een hieroglyphisch zinnebeeld van de taal in haar bek, die ze uitdeelende is onder de kinderen van Coxcox, welke stom geboren waren. Het naburige volk van Michoacan, dezelfde hooge vlakten van den Andes bewonende, hadden eene nog verder strekkende overlevering, dat namelijk de boot waarin Tegpi, h u n Noach, ontkwam, gevuld was met verschillende soorten van dieren en vogelen. Na eenigen tijd werd er eenen gier uitgezonden, maar die bleef uit, zich voedende met de doode lichamen van de reuzen welke op de aarde

verbleven waren toen de wateren zakten. De kleine vogel, *huitzitzilin*, werd toen uitgezonden, zij echter kwam terug met een twijg in haar bek. De overeenkomst van beide deze verslagen met de Hebreeuwsche en Chaldeeuwsche verhalen is opvallend." — Prescott, „*Conquest of Mexico*," pp. 463-4.

5. MEXICAANSCHE OVERLEVERING AANGAANDE DEN ZALIGMAKER. — „Het verhaal van het leven van de Mexicaansche Godheid, Quetzalcoatl, zinspeelt ten nauwste op dat van den Zaligmaker, zóó nauw inderdaad, dat wij tot geene andere gevolgtrekking kunnen komen dan dat Quetzalcoatl en Christus hetzelfde wezen zijn. De geschiedenis van de eerste is echter tot ons gekomen van een onzuivere Lamanitische bron, die de origineele voorvallen en leeringen van des Zaligmakers leven en bedieningen treurig heeft misvormd en verdraaid. Met betrekking tot dezen god, schrijft Humboldt, „Hoe in waarheid verrassend is het te bevinden dat de Mexicaanen, welke onbekend schijnen te zijn geweest met de leerstelling van het voortleven der ziel en met de zielsverhuizing, *geloofd hebben in de vleeschwording van den eenigen Zoon van den allerhoogsten God, Tomacateuctli.* Want van de Mexicaansche godenleer, sprekende van geen anderen zoon van God dan van Quetzalcoatl, welke geboren werd uit Chimelman de maagd van Tula (zonder man) enkel door Zijnen adem, waardoor Zijn woord of wil kan worden uitgeduid, toen het namelijk aan Chimelman werd aangekondigd door de hemelsche boodschapper welke Hij zond om haar bekend te maken dat zij van eenen zoon ontvangen zoude zijn, — moet worden verondersteld dat dit Quetzalcoatl was, die namelijk de eenige zoon was. Andere schrijvers kunnen worden aangevoerd om aan te toonen dat de Mexicanen gelooven dat deze Quetzalcoatl beiden, God en mensch was; dat Hij, vóór Zijne vleeschwording, van eeuwigheid af aan had bestaan, en dat Hij de Schepper was van beiden, de wereld en de menschen; en dat Hij nedergekomen was om de wereld door lijdzaam verdragen te hervormen, alsmede, de Koning van Tula zijnde, gekruisigd was voor de zonden der menschen, enz., als duidelijk wordt verklaard in de overleveringen van Yucatan, en mysterieus wordt vooregsteld door de Mexicaansche schilderstukken." Pres. John. Taylor, *Meditation and Atonement."* p. 201.

6. OVERBLIJFSEL VAN DE HEBREEUWSCHE TAAL ONDER DE AMERIKAANSCHE STAMMEN. — „Er wordt beweerd dat dergelijke overblijfselen talrijk zijn in de godsdienstige zangen en plechtigheden van vele van de stammen. Een aantal schrijvers die de stammen bezochten of verblijf hielden onder de stammen van het noordelijke vasteland, bevestigen dat de woorden Jehova, Yah, Ale, en Hallelujah, duidelijk bij hunne oefeningen konden worden gehoord. Laet en Escarbotus verzekeren ons dat zij dikwijls de Zuid-Amerikaansche Indianen het heilige woord Hallelujah hadden hooren herhalen." Ouderling George Reynolds: *„The Language of the Book of Mormon."*

LEZING XVI.

OPENBARING, VERLEDEN, HEDEN, EN TOEKOMSTIG.

Artikel 9. — Wij gelooven in al hetgeen God geopenbaard heeft, al wat Hij nu openbaart, en wij gelooven dat Hij in de toekomst nog vele groote en voorname dingen zal openbaren aangaande Zijn koninkrijk.

1. WAT IS OPENBARING? — In theologischen zin duidt de term *openbaring* het bekend maken aan van Goddelijke waarheid door mededeeling van uit de hemelen. Het Grieksche *apocalypsis*, wat zeer nauw overeenkomt met ons woord *openbaring*, drukt eene ontblooting uit, of eene onthulling van wat geheel of ten deele verborgen was geweest, — het terzijde schuiven van een sluier. Een verengelschte vorm van de Grieksche uitdrukking, — *Apocalypse* — wordt somtijds gebruikt om de bijzondere Openbaring, gegeven aan Johannes op het eiland Patmos, aan te duiden, het verslag waarvan het laatste boek vormt van het Nieuwe-Testament, zooals het thans is samengesteld. Goddelijke openbaring, zooals toegelicht in de Schriften door talrijke voorbeelden, kan bestaan in ontsluitingen van, of verklaringen aangaande de eigenschappen der Godheid, of in eene uitdrukking van den Goddelijken wil betreffende de zaken der menschen.

2. Het woord *inspiratie* wordt somtijds met eene beteekenis bekleed, al haast gelijk staande met die van openbaring; alhoewel het door den oorsprong en het vroegere gebruik ervan, eene afzonderlijke beteekenis bezit. Te inspireeren wil letterlijk zeggen, met den geest te bezielen; iemand is geinspireerd wanneer hij onder den invloed verkeert van eene andere macht dan zijn eigen. Goddelijke inspiratie kan worden beschouwd als eene lagere of minder uitgebreide manifestatie van den hemelschen invloed op den mensch dan getoond wordt in openbaring. Het verschil bestaat daarom meer in graad dan wel in soort. Bij geen van beiden van deze directie processen berooft de Heer het menschelijk voorwerp van den vrijen wil of van de persoonlijkheid;[1] zooals bewezen wordt door de opmerkelijke bijzonderheden van stijl en wijze, de onderscheiden boeken der Heilige Schrift kenmerkende. Toch echter wordt in het geven van openbaring een meer directen invloed uitgeoefend op den menschelijken ontvanger van de door God gegeven boodschap

1.) Zie Aanteekeningen 1 en 3.

dan het het geval is onder het zwakkere, schoon niet minder Goddelijke, effect van inspiratie.

3. Het directe en de duidelijkheid ervan waarmede God met den mensch omgang kan hebben, is afhankelijk van de reinheid en de algemeene geschiktheid van den persoon. De een kan voor inspiratie in haren lagerer en eenvoudiger graad alleen ontvankelijk zijn, waar een ander zóó door en door met deze macht vertrouwd kan wezen, dat hij in staat kan zijn om directe openbaring te ontvangen; en ook deze hoogere invloed kan zich wederom in onderscheidene graden openbaren, en met eene grootere of minder groote bedekking van de Goddelijke persoonlijkheid. Overweeg het woord des Heeren tot Aäron en Mirjam, die zich aan oneerbiedigheid jegens Mozes, den door God gekozen openbaarder, hadden schuldig gemaakt: — „Toen kwam de Heere af in de wolkkolom, en stond aan de deur der tent; daarna riep Hij Aäron en Mirjam, en zij beiden kwamen uit. En Hij zeide: Hoort nu Mijne woorden! zoo er een profeet onder u is, Ik de Heere zal door een gezicht Mij aan Hem bekend maken, door eenen droom zal Ik met hem spreken. Alzoo is Mijn knecht Mozes niet, die in Mijn gansche huis getrouw is. Van mond tot mond spreek Ik met hem, en door aanzien, en niet door duistere woorden; en de gelijkenis des Heeren aanschouwt hij."[1]

4. Wij hebben gezien dat onder de meest afdoende bewijzen van het bestaan van een Allerhoogst Wezen, dat is wat voortgebracht wordt door directe openbaring van God zelf, en dat eenige kennis van de eigenschappen en de persoonlijkheid van God noodig is tot elke redelijke beoefening van geloof in Hem. Wij kunnen slechts onvolmaakt een autoriteit erkennen wiens eigenst bestaan eene zaak van onzekerheid en gissing of veronderstelling bij ons is; daarom, zoo wij onzen Schepper onvoorwaardelijk zullen vertrouwen en Hem inderdaad lief zullen hebben, dan moeten wij iets aangaande Hem weten. Ofschoon de sluier der sterfelijkheid met al zijne dikke duisternis het licht van de Goddelijke tegenwoordigheid voor het zondevolle hart buitensluit, dat scheidende gordijn kan terzijde worden geschoven, en het hemelsche licht kan schijnen in de rechtvaardige ziel. Gestemd door de hemelsche muziek is door het luisterende oor de stem van God, Zijne persoonlijkheid en Zijnen wil openbarende, gehoord geworden; voor het oog, dat, bevrijd van de vlekken en rimpels der zonde, eenvoudvol is in zijn zoeken naar de waarheid, is de hand des Heeren zichtbaar gemaakt geworden; en in de ziel, ten goede gereinigd door ware vroomheid en nederigheid, is het gemoed des Heeren geopenbaard geworden.

5. OPENBARING IS GODS MIDDEL VAN MEDEDEELING. — Wij bezitten geen verslag van eene periode van tijd gedurende welke een bevoegd dienaar van Christus op aarde heeft geleefd, als wanneer de Heer aan dezen dienstknecht niet den Goddelijken

1.) Num. 12 : 5-8.

wil, het volk betreffende, bekend maakte. Zooals is aangetoond geworden, niemand kan de eer en de waardigheid van de bediening op zich nemen door zijne eigene daden alleen. Om een gezaghebbend dienaar van het Evangelie te worden, „moet iemand door profetie en door het opleggen der handen van hen die de autoriteit daaromtrent bezitten, geroepen worden," en zij die „autoriteit" bezitten, dienen evenzoo geroepen te zijn. Zoo wanneer aldus opdracht ontvangen hebbende, dan spreekt de gekozene in het prediken van het Evangelie en in het bedienen van de verordeningen daarvan, door eene macht grooter dan die van zich zelf; en kan hij zelfs eenen profeet worden voor het volk. De Heer heeft voortdurend Zijne aldus aangestelde dienstknechten erkend en geëerd. Hij heeft hun ambt vergroot in verhouding tot hunne eigene waardigheid, hen levende orakelen makende van den Goddelijken wil. Dit is wààr geweest in elke bedeeling van het werk van God.

6. Het is een voorrecht van het Heilig Priesterschap om omgang met de hemelen te hebben, en om de onmiddellijke wil van den Heer te leeren kennen; dezen omgang kan worden teweeggebracht door middel van droomen en visioenen, door het bezoeken van engelen, of door de hoogere uitstorting van namelijk aangezicht tot aangezicht omgang te hebben met den Heer.[1] De geinspireerde uitingen van hen die spreken door de macht van den Heiligen Geest zijn Schriftuur voor het volk.[2] In bijzondere termen is de belofte gegeven, dat de Heer het middel van profetie gebruiken wil om daardoor Zijnen wil en doeleinden aan het menschdom bekend te maken: — „Gewisselijk de Heere, Heere zal geen ding doen, tenzij Hij Zijne verborgenheid aan Zijne knechten, de profeten geopenbaard hebbe."[3] Niet alle menschen bereiken de positie van bijzondere openbaarders: — „De verborgenheid des Heeren is voor degenen, die Hem vreezen; en Zijn verbond, om hun die bekend te maken."[4] Zulke mannen zijn orakelen der waarheid, bevoorrechte raadgevers, vrienden van God.[5]

7. OPENBARING IN ALOUDE TIJDEN. — Tot Adam, den patriarch van het geslacht. aan wien de sleutelen van de eerste bedeeling waren toevertrouwd, openbaarde God Zijnen wil en gaf hem geboden.[6] Vóór den val levende in eenen staat van kind-gelijke onschuld, had Adam directen omgang met den Heer; door overtreding werd daarna de mensch van uit Eden verdreven, maar hij nam een zekere herinnering met zich van zijnen vroegeren gelukkigen staat, een persoonlijke kennis van het bestaan

1.) Zie blz. 27-30, en Lezing 12.
2.) Leer en Verb. 68 : 4.
3.) Amos 3 : 7; zie eveneens I Nephi 22 : 2.
4.) Psalm. 25 : 14.
5.) Joh. 15 : 14-15.
6.) Gen. 2 : 15-20; Paarl. v. Gr. W. Mozes 3 : 16.

en de eigenschappen van zijnen Schepper insluitende. Arbeidende onder de voorspelde straf, aan hem vervuld, de aarde in eenen strijd om den broode bebouwende, ging hij voort om den Heere aan te roepen. Toen Adam en zijne vrouw Eva baden en werkten, „hoorden zij de stem des Heeren tot hen spreken, van uit den hof van Eden, en zij zagen Hem niet, want zij waren van Zijne tegenwoordigheid uitgesloten; doch Hij gaf hen geboden." [1]

8. De patriarchen die Adam opvolgden werden gezegend met de gave van openbaring in onderscheidene graden; Enoch, de zevende in de lijn van afstammelingen was daaromtrent in het bijzonder begiftigd. Wij leeren uit het Oude Testament dat Enoch „met God wandelde," en dat, toen hij den ouderdom van 365 jaren had bereikt, hij niet meer was, „want God nam hem weg."[2] Uit het Nieuwe Testament leeren wij iets meer aangaande zijne bediening;[3] en de Paarl van Groote Waarde geeft ons een nog voller verslag van de handelingen des Heeren met dezen uitverkoren Ziener.[4] Aan hem werd het plan der verlossing bekend gemaakt, alsmede de te komen staande geschiedenis van het geslacht tot op het midden des tijds, en van daar uit tot op het duizendjarige rijk en het laatste oordeel. Aan Noach openbaarde de Heer Zijne plannen aangaande den dreigenden zondvloed; door deze profetische stem werd het volk gewaarschuwd en aangespoord zich te bekeeren; de boodschap echter niet achtende en verwerpende werden zij in hunne zonden verwoest. Met Abraham werd Gods verbond opgericht, en aan hem werd den loop der scheppende gebeurtenissen geopenbaard.[5] En dit verbond werd aan Izaäk en Jacob bevestigd.

9. Door openbaring was het dat God Mozes opdracht gaf om Israël uit de slavernij te verlossen. Van uit het brandende bosch op Horeb verklaarde de Heer aan den aldus uitverkoren man, „Ik ben de God uws vaders, de God van Abraham, de God van Izaäk, en de God van Jacob."[6] In alle moeilijke tooneelen tusschen Mozes en Faräo, ging de Heere met Zijne mededeelingen aan Zijnen dienstknecht voort, die, te midden van de heerlijkheid der Goddelijke uitstortingen, inderdaad eenen God scheen te zijn voor den heidenschen koning.[7] En door de vermoeiende veertigjarige reis door de woestijn liet de Heer niet af om Zijnen uitverkoren profeet te eeren. Zoo kunnen wij de lijn van openbaarders naspeuren, — mannen, die, elk op zijnen tijd, gestaan hebben als middelaars tusschen God en het volk, onderwijzingen ontvangende van de Goddelijke bron, en het tot de massa overbrengende, — van

1.) Paarl. v. Gr. W. Mozes 5 : 4-5; Zie eveneens Leer en Verb. Lezingen over [Geloof 2 : 19-25.
2.) Gen. 5 : 18-24.
3.) Judas 14.
4.) Paarl. v. Gr. Waarde. blz. 29-32.
5.) Gen. 17, 18; Paarl v. Gr. W. blz. 60-61.
6.) Ex. 3 : 2-6.
7.) Ex. 4 : 16; 7 : 1.

Mozes tot Jozua, en zoo voort door de Richteren tot op David en Salomo, en van daar tot op Johannes, welke de onmiddelijke voorlooper was van den Messias.

10. CHRISTUS ZELVEN WAS EENEN OPENBAARDER. — Niettegenstaande Zijn persoonlijk gezag, — aangezien Hij eenen God was geweest en was, — toen Christus als een mensch onder de menschen leefde, verklaarde Hij Zijn werk te zijn als dat van Eenen die grooter was dan Hij zelve, door wien Hij gezonden was en van wien Hij onderwijzingen ontving. Merkt Zijne woorden slechts op: — „Want Ik heb uit Mijzelven niet gesproken; maar de Vader die Mij gezonden heeft, die heeft Mij een gebod gegeven wat Ik zeggen zal, en wat Ik spreken zal. En Ik weet dat Zijn gebod het eeuwige leven is. Hetgeen Ik dan spreek, dat spreek Ik alzoo, gelijk Mij de Vader gezegd heeft."[1] Verder: „Ik kan van mijzelven niets doen. Gelijk ik hoor, oordeel ik, en mijn oordeel is rechtvaardig; want ik zoek niet mijnen wil, maar de wil des Vaders, die mij gezonden heeft."[2] En wederom, „De woorden die ik tot ulieden spreek, spreek ik van mijzelven niet, maar de Vader, die in mij blijft, dezelve doet de werken. **** Gelijkerwijs mij de Vader geboden heeft, alzoo doe ik."[3]

11. DE APOSTELEN EVENEENS, overgelaten om na het verscheiden van den Meester den last der Kerk te dragen, zagen naar den hemel op om geleide, en verwachtten en ontvingen het woord van openbaring om hen in hunne verheven bedieningen te schragen. Paulus, schrijvende aan de Corinthiërs, zeide: — „Doch God heeft ons geopenbaard (de Goddelijke waarheden) door Zijnen Geest; want de Geest onderzoekt alle dingen, ook de diepten Gods. Want wie van de menschen weet hetgeen des menschen is, dan de geest des menschen, die in hem is? Alzoo weet ook niemand hetgeen Gods is, dan de Geest Gods. Doch wij hebben niet ontvangen den geest der wereld, maar den geest, die uit God is, opdat wij zouden weten de dingen, die ons van God geschonken zijn."[4]

12. Johannes verklaart eveneens dat het boek hetwelk in het bijzonder bekend is als de Openbaring, niet door zijne eigene wijsheid geschreven was, maar dat het is: — „De openbaring van Jezus Christus, die God hem gegeven heeft, om Zijnen dienstknechten te toonen de dingen, die haast geschieden moeten; en die Hij door Zijnen engel gezonden, en Zijnen dienstkecht Johannes te kennen gegeven heeft."[5]

13. VOORTDURENDE OPENBARING NOODZAKELIJK. — De Schriften zijn afdoende op het punt dat van af Adam tot op Johannes den Openbaarder, God de zaken van Zijn volk bestuurde

1.) Joh. 12 : 49-50.
2.) Joh. 5 : 30.
3.) Joh. 14 : 10-31.
4.) I Cor. 2 : 10-12.
5.) Openb. 1 : 1.

door middel van persoonlijke mededeeling aan Zijn uitverkoren dienstknechten. Waar het geschreven woord — het verslag der openbaringen van te voren gegeven, — met den tijd aangroeide, daar werd dat eene wet voor het volk; maar in geen enkel tijdperk werd zulks als voldoende beschouwd. Hoewel de openbaringen van het verleden altoos voor het volk als gidsen onvermijdelijk zijn geweest, het plan en het doeleinden van Gods handelingen onder bijzondere omstandigheden aantoonende, daar kan het gebeuren dat zij niet algemeen en direct van toepassing zijn op de omstandigheden van latere tijden. Vele van de geopenbaarde wetten zijn van algemeene toepassing tot alle menschen en in alle eeuwen; onder anderen de geboden „Gij zult niet stelen," „Gij zult niet doodslaan," „Gij zult geen valsche getuigenis spreken," en andere bevelen, de plichten betreffende van den mensch jegens zijnen naaste, de meesten waarvan zóó duidelijk juist zijn, dat zij bevestigd worden door het menschelijk geweten, zelfs zonder het directe woord van het Goddelijk gebod. Andere wetten kunnen evengelijk algemeen van toepassing zijn, aangezien zij hunne waarde als Goddelijke verordeningen ontleenen aan het feit dat zij autoritair als zoodanig zijn ingesteld geworden; als voorbeelden van dit soort kunnen wij de eischen beschouwen aangaande de heiligheid van den Sabbat; de noodzakelijkheid van den doop als een middel om vergeving der zonden te waarborgen; de verordeningen van de bevestiging, het avondmaal, enz. Openbaringen van nog ander soort zijn er echter ook te beschouwen, zoodanigen namelijk als gegeven zijn om de toestanden van bijzondere tijden te dienen; dezen kunnen worden beschouwd als bijzondere, of met de omstandigheden in overeenstemming zijnde openbaringen; b. v., de onderwijzingen aan Noach, betreffende het bouwen van de ark, en de waarschuwing aan het volk; den eisch aan Abraham te kennen gegeven, om het land van zijne maagdschap te verlaten en om tijdelijk te verblijven in een vreemd land; het gebod aan Mozes, en door hem tot Israël, met betrekking tot den uittocht uit Egypte; de openbaringen aan Lehi gegeven, het verlaten van Jeruzalem van hem en zijn gezelschap bevelende, hunne reis in de woestijn, het bouwen van een schip, en hunnen tocht over de groote wateren naar een ander halfrond.

14. Het is ten eenemale onredelijk, en in directe tegenspraak met ons begrip van de onveranderlijke rechtvaardigheid van God, om te gelooven dat Hij de Kerk in de eene bedeeling zegenen wil met eene levende openbaring van Zijnen wil, en in eene andere bedeeling haar, — de Kerk, — waaraan Hij Zijnen naam geeft, leven laat als het best in overeenstemming is met de wetten van een voorbijgegaan tijdperk. Het is waar, door afval mag de autoriteit van het priesterschap voor zekeren tijd van de aarde weggenomen zijn geworden, het volk in eenen toestand van duisternis latende, met de vensteren des hemels tegen hen gesloten, maar in zulke tijden heeft God geene aardsche Kerk als de Zijne erkend,

noch eenig profeet om met gezag te kunnen verklaren, „Aldus zegt de Heere."

15. Ter ondersteuning van de leerstelling dat openbaring, in het bijzonder passende bij de bestaande toestanden, karakteristiek is aan Gods handelingen met Zijn volk, hebben wij het feit van verordineerd geweest zijnde en achtereenvolgens ingetrokken wetten, zoo wanneer een verder gevorderd standpunt ten opzichte van het Goddelijk plan bereikt was geworden. Aldus was de wet van Mozes[1] ten strikste bindende voor Israël van af den tijd van den uittocht tot op dien van de bediening van Christus; maar de herroeping daarvan werd door den Zaligmaker zelven[2] aangekondigd, en eene hoogere wet dan die der „vleeschelijke geboden," welke „omreden de overtredingen" gegeven was geworden, werd in de plaats er van ingesteld.

16. Van de aangehaalde schriftuurplaatsen en van talrijke andere verzekeringen der Heilige Schrift, wordt het bewezen dat voortdurende openbaring ten allen tijde kenmerkend is geweest van de levende Kerk. Evenzoo duidelijk is het dat openbaring noodzakelijk is voor het bestaan van de Kerk op aarde in eenen georganiseerden staat. Als, om bevoegd gezag te hebben om het Evangelie te prediken en de verordeningen ervan te bedienen, eenen man geroepen moet worden van God „door profetie",[3] dan is het bewezen dat in de afwezigheid van directe openbaring, de Kerk gelaten zoude zijn zonder geautoriseerde ambtenaren, en bijgevolg uitgestorven zou geraken. De profeten en patriarchen van ouds, de richters, de priesters, en ieder bevoegd dienstknecht van af Adam tot op Maleachi, waren geroepen door directe openbaring, te voorschijn gebracht door het bijzondere woord van profetie. Dit was eveneens waar van Johannes de Dooper,[4] van Christus zelven, en van de apostelen[5] en lagere beambten[6] van de Kerk, zoolang als eene organisatie, door God erkend, op aarde verbleef. Zonder de gave van voortdurende openbaring kan er geene gezaghebbende bediening op aarde zijn; en zonder ambtenaren, eene wettige opdracht ontvangen hebbende, kan er geene Kerk van Christus wezen.

17. Openbaring is noodzakelijk voor de Kerk, niet alleen voor de behoorlijke roeping en verordening van hare bedienaars, maar eveneens opdat de aldus gekozene ambtenaren in hunne bedieningen geleid mogen worden om: — de leeringen der zaligheid met gezag te onderwijzen, om te kunnen vermanen, aan te moedigen, en waar noodig, het volk te kunnen berispen; en om

---

1.) Ex. 21; Lev. 1; Deut. 12.
2.) Matth. 5 : 17-48.
3.) Zie Lezing 10. blz. 146.
4.) Luc. 1 : 13-18.
5.) Joh. 15; Hand 1 : 13-26.
6.) Hand. 20 : 28; 1 Tim. 4 : 14; Titus 1 : 5.

aan hen door profetie de doeleinden en den wil van God met betrekking tot Zijne Kerk, heden en toekomstig, te verklaren. De belofte der zaligheid is niet tot tijd, plaats, of personen begrensd. Aldus leerde Petrus op den Pinksterdag, der menigte hunne uitverkiezing tot zegening verzekerende: — „Want u komt de belofte toe," zoo zeide hij, „en uwen kinderen, en allen, die daar verre zijn, zoo velen als er de Heere, onze God, toeroepen zal."[1] De zaligheid met alle de gaven van God was van ouds voor de Joden en de Grieken gelijk;[2] dezelfde Heer van elkeen, rijk voor allen die Hem aanroepen, zonder onderscheid.[3]

18. VAN UIT DE SCHRIFTEN AANGEHAALDE TEGENWERPINGEN. — De tegenstanders van de leerstelling van voortdurende openbaring, halen met grootelijks verkeerde toepassing van de bedoeling, zekere schriftuurlijke passages aan, om hunne ketterij te ondersteunen. Onder zoodanige schriftuurplaatsen zijn de volgenden. De woorden van Johannes, waarmede hij de eindconclusie van zijn boek nadert, zijn deze: — „Want ik betuig aan een iegelijk, die de woorden der profetie dezes boeks hoort: indien iemand tot deze dingen toedoet, God zal over hem toedoen de plagen, die in dit boek geschreven zijn; en indien iemand afdoet van de woorden des boeks dezer profetie, God zal zijn deel afdoen uit het boek des levens, en uit de heilige stad, en uit hetgeen in dit boek geschreven is."[4] Om deze woorden op den Bijbel toe te passen, aangezien die pas nadien is samengesteld, is ten eenemale onjuist, want zeer zeker schreef Johannes niet met eene kennis ervan dat zijn boek het laatste gedeelte van eenige van zoodanige verzameling zoude zijn van de schriften, als wij thans bezitten in onzen Bijbel. Johannes sprak met betrekking tot zijn eigen woorden, welke, door openbaring tot hem gekomen zijnde, heilig waren; en om de zoodanigen te veranderen, door weglating of toevoeging, zoude zijn de woorden van God te wijzigen. De zonde om eenig ander gedeelte van het geopenbaarde woord te veranderen zou even groot zijn. Meer nog, in deze dikwijls aangehaalde passage wordt in 't geheel geene mededeeling gedaan dat de Heer niet toe zoude kunnen teevoegen of af zoude kunnen doen van de woorden er in geopenbaard; de verklaring is, dat geen m e n s c h het verslag zal veranderen en de straf daarvoor ontkomen.

19. Een soortgelijk bevel tegen het veranderen van de boodschap van het Goddelijk gebod werd door Mozes geuit, meer dan vijftien eeuwen vóór den tijd van het geschrift van Johannes;[5] en met een soortgelijk beperkende toepassing. Een andere aangehaalde tegenwerping ten opzichte van openbaringen van den

1.) Hand. 2 : 39.
2.) Rom. 10 : 12; Gal. 3 : 28; Col. 3 : 11.
3.) Rom. 3 : 22.
4.) Openb. 22 : 18-19; zie eveneens Leer en Verb. 20 : 35.
5.) Deut. 4 : 2; 12 : 32.

nieuweren tijd wordt voorgesteld in de woorden van Paulus aan Timotheus, betreffende de heilige Schriften „die wijs kunnen maken tot zaligheid,"[1] en welke „nuttig zijn tot leering, tot wederlegging, tot verbetering, tot onderwijzing, die in de rechtvaardigheid is; opdat de mensch Gods volmaakt zij, tot alle goed werk volmaaktelijk toegerust."[2] En de bemerkingen van den apostel tot de ouderlingen in Efeze, werden voor hetzelfde doel aangehaald; de passage leest als volgt: „Gijlieden weet **** hoe ik niets achtergehouden heb van hetgeen nuttig was, dat ik u niet zou verkondigd en u geleerd hebben, in het openbaar en bij de huizen. **** Want ik heb niet achtergehouden, dat ik u niet zou verkondigd hebben al den raad Gods."[3] Beweerd wordt dat zoo wanneer de Schriften aan Timotheus bekend, geheel voldoende waren om „hem wijs te maken tot zaligheid," en den mensch Gods „volmaakt en tot alle goed werk volmaaktelijk toegerust," dezelfde Schriften ook voor alle menschen tot op het einde van den tijd voldoende zijn; en dat zoo wanneer de leerstellingen, gepredikt aan de ouderlingen van Efeze „al den raad Gods" voorstelden, geenen verderen raad meer te verwachten valt. In antwoord hierop is het allicht voldoende te zeggen dat de tegenstanders van voortdurende openbaring die een dergelijke onschriftuurlijke positie verdedigen door dusdanige gezochte uitleggingen, zoo wanneer bestaanbaar, gedwongen zouden zijn alle openbaringen door de apostelen na dien tijd van Paulus' uitingen gegeven, zelfs met inbegrip van de Openbaring van Johannes, te verwerpen.

20. Gelijkelijk ongerijmd is de handhaving ervan dat Christus' stervende verklaring, „Het is volbracht," bedoelen zoude dat de openbaring ten einde was gekomen; want wij vinden denzelfden Jezus, nadien als den opgestanen Heer aan Zijne apostelen zich openbarende, hen verdere openbaring belovende,[4] en hen verzekerende dat Hij met hen zoude zijn tot aan de voleinding der wereld.[5] En meer nog, waren de woorden van den Gekruisigden vatbaar voor eene zoodanige bedoeling, dan moeten de apostelen die door openbaring leerden zoolang als zij leefden, als bedriegers worden gerekend.

21. Om den banvloek, waarmede de tegenstanders van openbaring van den nieuweren tijd, hen die in den voortdurenden vloei van het woord van God tot Zijne Kerk gelooven, te vervolgen pogen, te rechtvaardigen, wordt de profetie van Zacharia aangehaald: — „En het zal te dien dage geschieden, spreekt de Heere der heirscharen, dat Ik uitroeien zal uit het land de namen der afgoden, dat zij niet meer gedacht zullen worden; ja ook de

1.) II Tim. 3 : 15.
2.) II Tim. 3 : 16-17.
3.) Hand. 20 : 18-27.
4.) Luc. 24 : 49.
5.) Matth. 28 : 20; zie eveneens Mark. 16 : 20.

profeten, en den onreinen geest zal Ik uit het land wegdoen. En het zal geschieden, wanneer iemand meer profeteert dat zijnen vader en zijne moeder, die hem gegenereerd hebben, tot hem zullen zeggen: Gij zult niet leven, dewijl gij valscheid gesproken hebt in den naam des Heeren, en zijn vader en zijne moeder die hem gegenereerd hebben, zullen hem doorsteken wanneer hij profeteert. En het zal geschieden te dien dage, dat die profeten beschaamd zullen worden, een iegelijk van wege zijn gezicht, wanneer hij profeteert.[1]" De dag waarvan hier gesproken wordt schijnt nog in de toekomst te liggen, want zeer zeker hebben de „afgoden" en de „onreine geesten" nog steeds invloed; en, meer nog, het feit dat de „profeten" waarnaar hier wordt verwezen, valschen zijn, wordt aangetoond door dat Zacharia hen verbindt met afgoden en onreine geesten.

22. Zoodanige pogingen om de leerstelling van voortdurende openbaring tegen te staan, als gemaakt zijn geworden op gezag van de voorgaande schiftuurplaatsen zijn medelijden-wekkend waardeloos; zij dragen hun eigen weerlegging, en laten de waarheid, dat geloof in openbaringen van den nieuweren tijd geheel redelijk en strikt schriftuurlijk is, geheel onaangetast.[2]

23. NIEUWERE OPENBARING. — In het licht van onze kennis aangaande den voortduur van openbaring als een noodzakelijk kenmerk van de Kerk, is het even redelijk om uit te zien naar nieuwere openbaring heden, als het is om te gelooven in het bestaan van deze gave gedurende aloude tijden. „Als er geene profetie is, wordt het volk ontbloot,"[3] werd van ouds verklaard; en zeer zekerlijk is het juist om met profetie ook openbaring in te sluiten, sedert de laatste gave dikwijls door middel van droomen, visioenen en profetie geopenbaard wordt. Niettegenstaande en ten spijt van overvloedige en meest duidelijke getuigenis der Schriften, zijn de zoogenaamde Christen-secten van heden, vereenigd inderdaad in de verklaring dat openbaring met de apostelen is opgehouden, of zelfs nog vóór hunnen tijd; dat verdere mededeeling van den hemel onnoodig is; en dat zoo iets te verwachten, onschriftuurlijk is. In het aanvaarden van deze positie zijn de tweedracht-volle secten van den dag slechts het pad volgende wat betreden werd door de ongeloovigen in vroegere tijden. De lafhartige Joden verwierpen den Zaligmaker, omreden Hij tot hen kwam met eene nieuwe openbaring. Hadden zij niet Mozes en de profeten om hen te leiden? wat meer waren zij nog van noode? Zij beriepen er zich openlijk op „Wij zijn discipelen van Mozes," en voegden er aan toe „Wij weten dat God tot Mozes gesproken heeft, maar dezen weten wij niet van waar hij is."[4]

1.) Zach. 13 : 2-4.
2.) Zie Aanteekening 2.
3.) Spreuken 29 : 18.
4.) Joh. 9 : 28-29.

24. De Schriften, wel verre er van daan om eenen stilstand te voorspellen in de openbaringen in latere tijden, verklaren uitdrukkelijk den voortduur van deze gave onder het volk van den Heer. Johannes voorzag de herstelling van het Evangelie in de laatste dagen door de bediening van eenen engel: — „En ik zag eenen anderen engel, vliegende in het midden des hemels, en hij had het eeuwige Evangelie, om te verkondigen dengenen, die op de aarde wonen, en aan alle natie, en geslacht, en taal, en volk."[1] Hij wist verder dat de stem van God in de laatste dagen gehoord zou worden, roepende namelijk Zijn volk van uit Babel naar eene plaats van veiligheid: — „En ik hoorde eene andere stem uit den hemel, zeggende: Gaat uit van haar, mijn volk! opdat gij aan hare zonden geene gemeenschap hebt, en opdat gij van hare plagen niet ontvangt."[2]

25. Het Boek van Mormon is niet minder duidelijk in het verklaren ervan dat directe openbaring als eene zegening verblijven zal op de Kerk in de laatste dagen. Merk de voorspelling op gegeven door Ether, den Jarediet; het onderling verband toont aan dat de tijd, waarvan gesproken, die is van de laatste bedeeling: — „Te dien dage, zegt de Heere, dat zij (de Heidenen) geloof in Mij zullen oefenen, zooals de broeder van Jared, opdat zij in Mij geheiligd mogen worden, zal Ik aan hen bekend maken de dingen welke de broeder van Jared zag, zelfs tot het ontsluieren van al Mijne openbaringen, zegt Jezus Christus, de Zoon van God, de Vader der hemelen en der aarde en van alle dingen welke in dezelve zijn. ***** Maar die deze gelooft welke Ik gesproken heb, hem zal Ik zegenen met de openbaringen van Mijnen Geest, en hij zal weten en getuigenis geven."[3]

26. Lehi, zijne zonen onderwijzende, haalde eene profetie aan van Jozef, den zoon van Jakob, waarvan ons geen verslag wordt gegeven in de samenstelling van de boeken bekend als de Bijbel; deze aanhaling heeft speciaal betrekking op het werk van Joseph, den nieuweren profeet: — „Ja, Jozef zeide waarlijk: Dus zegt de Heere tot mij: Een voortreffelijk ziener wil Ik verwekken uit de vrucht uwer lendenen. Hij zal zeer hoog geprezen worden onder de vrucht uwer lendenen. En aan hem wil Ik een gebod geven, dat hij een werk zal doen voor de vrucht uwer lendenen, zijne broeders, hetwelk van groote waarde voor hen zal zijn, ja, tot het brengen van hen tot de kennis der verbonden, welke Ik met uwe vaderen gemaakt hebt."[4]

27. Nephi, de zoon van Lehi, sprak door profetie van de laatste dagen, waarin de Heidenen eene getuigenis zouden ontvangen van Christus, met vele teekenen en wonderbare openbaringen: — „En

1.) Openb. 14 : 6.
2.) Openb. 18 : 4.
3.) Ether 4 : 7, 11.
4.) II Nephi 3 : 7.

dat hij zich zelven bekend maakt aan al degenen, die in hem gelooven zullen door de kracht des Heiligen Geestes, ja, aan elke natie, geslacht, taal en volk, door de kracht des Heiligen Geestes, werkende machtige werken, teekenen en wonderen onder de menschenkinderen volgens hun geloof. Maar ziet, ik profeteer tot u aangaande de laatste dagen, aangaande de dagen wanneer de Heere God deze dingen tot de menschenkinderen zal doen voortkomen." [1]

28. Dezelfde profeet, met woorden van waarschuwing de ongeloovigen der laatste dagen aansprekende, voorspelt het voortkomen van toegevoegde geschriften: — „En het zal geschieden, dat de Heere God tot u zal doen voortbrengen de woorden eens boeks, en zij zullen zijn dergenen die geslapen hebben. En ziet, het boek zal verzegeld zijn; en in het boek zal eene openbaring van God zijn, van af het begin der wereld tot aan het einde." [2]

29. De Zaligmaker, zich richtende tot de Nephieten, herhaalde de voorspelling van Maleachi aangaande de openbaring te geven door Elia, vóór den dag van des Heeren tweede komst: — „Ziet, Ik zend ulieden den profeet Elia, eer dat die groote en die vreeselijke dag des Heeren komen zal. En hij zal het hart der vaderen tot de kinderen keeren, en het hart der kinderen tot hunne vaderen; opdat Ik niet kome en de aarde met eenen vloek sla." [3]

30. Door openbaring in den tegenwoordigen tijd heeft de Heere Zijne vroegere beloften bevestigd en vervuld, en heeft in het bijzonder hen berispt, die Zijnen mond wilden sluiten, en Hem van Zijn volk wilden vervreemden. Zijne stem is heden gehoord, „bewijzende aan de wereld dat de Heilige Schriften waar zijn, en dat God de menschen inspireert en hen tot Zijn heilig werk roept, zoowel in deze eeuw en in dit geslacht, als in de geslachten van ouds, daardoor toonende dat Hij dezelfde God is, gisteren, heden, en voor altijd." [4]

31. OPENBARING NOG TOEKOMSTIG. — Met het oog op de aangetoonde feiten dat openbaring tusschen God en den mensch altijd een kenmerk is geweest, en nog is, van de Kerk van Christus, is het redelijk om met vertrouwen de komst van andere boodschappen van den hemel af te wachten, zelfs tot op het einde van des menschen proeftijd op aarde. De Kerk is, en zal voortgaan om even waar gefondeerd te zijn op de rots van openbaring als zij was in de dagen van Christus' profetische zegening aan Petrus, die door de gave van God in staat was om van de Goddelijkheid

1.) II Nephi 26 : 13-14.

2.) II Nephi 27 : 6-7.

3.) III Nephi 25 : 5-6; zie eveneens Mal. 4 : 5, 6; bladzijden 121 en 122 van dit boek; en voor de vervulling, Leer en verb. 110 : 13.

4.) Leer en Verb. 20 : 11-12. Zie eveneens 1 : 11; 11 : 25; 20 : 26-28; 35 : 8; 42 : 61; 1 : 35; 59 : 4; 70 : 3; en voorts het geheele werk, als bewijs van den voortduur van openbaring heden in de Kerk.

van Zijnen Heer te getuigen.[1] Thans gangbare openbaring is even duidelijk als die in vroegere dagen, in zake het voorspellen van nog toekomstige manifestatiën van God door Zijn aangewezen kanaal.[2] De canon der schriften is nog steeds open; vele regels, vele voorschriften dienen nog te worden toegevoegd; openbaring, in belangrijkheid en heerlijke vervulling alle dergenen waarvan verslag gegeven, overtreffende, zullen nog aan de Kerk worden gegeven, en aan de wereld worden verklaard.

32. Met wat schaduw van rechtvaardiging of voorwendsel kan de mensch beweren aanspraak te doen gelden om de macht en de doeleinden van God te ontkennen om zichzelven en Zijnen wil in deze dagen te openbaren, evenals Hij voorzeker deed in oude tijden? In elke afdeeling van de menschelijke kennis en werkzaamheid, in elk ding waarvoor de mensch zich zelf de eer en glorie aanmatigt, acht hij zich in de gelukkig mogelijkheden van vergrooting en groei; alleen in de Goddelijke wetenschap der theologie houdt hij het er voor dat vooruitgang onmogelijk is en verboden. Tegen dergelijke kettersche en godslasterlijke ontkenning van de Goddelijke voorrechten en macht, heeft God Zijn besluit aangekondigd in woorden van verschrikkelijke belangrijkkeid: — „Wee dengenen die zullen zeggen: Wij hebben het woord van God ontvangen en meer van het woord van God hebben wij niet noodig; want wij hebben genoeg."[3] „Verloochen den Geest van openbaring niet, noch den Geest van profetie, want wee hem die deze dingen verloochent."[4]

AANTEEKENINGEN.

1. VRIJDOM ONDER INSPIRATIE. — Faussett heeft aangaande des menschen vrijen wil onder den invloed der inspiratie, het volgende te zeggen: — „Inspiratie berooft de schrijvers niet van hunne onderscheiden persoonlijkheden van stijl, evenmin als de geïnspireerde leeraars in de vroegere Kerk niet slechts lijdelijke machines waren in het profeteeren (I Cor. 14 : 32). „Waar de Geest des Heeren is daar is vrijheid" (II Cor. 3 : 17). Hunnen wil werd één met Gods wil; Zijnen Geest werkte op hunnen geest in, zoo dat hunne individualiteit vrij spel had in de sfeer van Zijne inspiratie. Met betrekking tot godsdienstige waarheden hebben de verzamelde Schriften eene eenheid van auteurschap, terwijl in andere zaken hun auteurschap voelbaar zoo menigvuldig is als de schrijvers zelve. Het verschil is menschelijk, de eenheid Goddelijk. Zoo wanneer de vier evangelisten enkel machines waren, de gebeurtenissen in dezelfde orde en woorden verhalende, dan zouden zij ophouden onafhankelijke getuigen te zijn. Hunne groote onderscheidenheid, (alleen *schijnbaar)* weerlegt bedriegelijke samenwerking. * * * * De kleine verscheidenheden van zegging in de tien geboden, tusschen Ex. 20, en de herhaling ervan in Deut. 5; en in Psalm 18, vergeleken met II Sam. 22; in Psalm 14 vergeleken met Psalm 53, alsmede in de Nieuw-Testamentische aanhalingen van het Oude, (somtijds van de Septuagint

1.) Matth. 16 : 16-19; Mark 8 : 27-30; Luc. 9 : 18-20; Joh. 6 : 69.
2.) Leer en Verb. 20 : 35; 35 : 8; en de verwijzingen naar Leer en Verb. laatstelijk aangehaald.
3.) II Nephi 28 : 29; zie eveneens 30; en 29 : 6-12.
4.) Leer en Verb. 11 : 25.

welke, soms in bijna elk woord, van het Hebreeuwsch verschilt), alles bewijst de door den Geest voortgebrachte onafhankelijkheid van de heilige schrijvers, die onder Goddelijk geleide en goedkeuring, bij verschillende gelegenheden dezelfde hoofdwaarheden voorstelden, van uit verschillende oogpunten beschouwd, de een den ander aanvullende." — *„Bible Cyclopedia,"* p. 308.

2. DE LEERSTELLING VAN GEEN VERDERE OPENBARING IS NIEUW EN VALSCH. „De geschiedenis van het volk van God, van af de vroegste tijden, toont aan, dat *voortdurende openbaring* de eenige wijze was waardoor zij — het volk — met mogelijkheid al hunne plichten konden leeren kennen, of wel Gods wil aangaande hen. Zij hebben nimmer gedacht dat de openbaringen gegeven aan voorgaande geslachten voldoende waren om hen in alle van hunne plichten te leiden. Eene leerstelling welke nieuwere openbaring verwerpt is eene nieuwe leerstelling, door den duivel en zijne medehelpers verzonnen gedurende de tweede eeuw na Christus; het is eene leerstelling in directe tegenstrijd met datgene wat geloofd en wat genoten werd door de heiligen in alle eeuwen. Welnu, om eene leering, duizend jaren oud, weg en te niet te doen, en eene nieuwe daarvoor in de plaats te stellen, dat kan alleen gedaan worden door Goddelijke autoriteit.**** Aangezien de leerstelling dan van voortdurende openbaring er eene is die altijd geloofd is geworden door de heiligen, dient het niet van iemand verlangd te worden de noodzakelijkheid te bewijzen van den voortduur van eene zoodanige leering. Was het eene nieuwe leer, nimmer te voren der wereld ingebracht, dan zou zulks noodzakelijk zijn om den Goddelijken oorsprong ervan te bevestigen; maar in zooverre als het alleen de voortzetting is van eene oude leerstelling, voor duizenden jaren geleden ingesteld, en die nimmer heeft opgehouden om geloofd en bezeten te worden door de heiligen, daar zou het de grootste onredelijkheid zijn om het in dit latere tijdperk nog ter tafel te brengen; vandaar dat het al haast overbodig schijnt om de noodzakelijkheid van den voortduur ervan aan te toonen. In plaats dat dit van hen wordt verlangd, heeft het volk recht om van de ontkenners der nieuwere openbaring van de laatste zeventien eeuwen, te verlangen dat zij hunne sterke bewijzen en getuigenissen voortbrengen, voor hun inbreuk maken op de lang reeds ingestelde orde van den hemel, voor het introduceeren van eene nieuwe leerstelling zoo geheel en al verschillend van de oude. Zoo zij hunne nieuwe leerstelling geloofd wenschen te zien, laat hen dezelve aantoonen als van Goddelijken oorsprong te zijn, anders zal het volk gerechtvaardigd wezen in de verwerping ervan, en zich vast te houden aan de oude." — Orson Pratt, *„Divine Autenticity of the Book of Mormon."* I (2) 15, 16.

3. INSPIRATIE EEN ZEKER GELEIDE. — „Inspiratie is uitgelegd geworden als te zijn de „werkende energie van den Heiligen Geest. in welken graad of wijze zij, — die energie — ook beoefend mag zijn geworden, door geleide waarvan de menschelijke, door God gekozen werkers, ambtshalve door woord of mond Zijnen wil hebben verkondigd, of toevertrouwd waren om de verschillende gedeelten van den Bijbel te schrijven." Met *algeheele inspiratie* bedoelen wij dat deze kracht *zóó* ten volle en volmaakt werd beoefend, dat de leering van de heilige schrijvers in den meest letterlijken zin van de woorden, tot Gods leering werd gemaakt, hoewel van hem — den schrijver — voortkomende, in waarheid zijne gedachten uitdrukkende, en dragende met zich de bekrachtiging van zijn gezag. Door *mondelinge inspiratie* bedoelen wij dat deze kracht niet ten volle werd gebruikt om aan de schrijvers de te behandelen stof der Schriftuur in te geven, en hen daarna aan zich zelven overlatende om te ontvangen naar hun eigen wijze en naar een uitsluitend menschelijke manier, wat bovennatuurlijk was ingegeven; maar dat zij werden bijgestaan en geleid in de overbrenging van de ontvangen waarheid. **** Waar de leerstelling van algeheele en mondelinge inspiratie aldus ontward is van de verkeerde begrippen die er van gekoesterd zijn geworden, daar stelt het in geen enkel opzicht eenen grond daar voor tegenwerping. Het is bestaanbaar met al de gevolgtrekkingen in betrekking staande tot het Woord, welke de moderne geleerdheid in staat is geweest daar te stellen; want de droomen van de „hoogere critiek" zijn weinig meer dan de kuren van despotische grillen; en het is ten zeerste te betreuren dat zij onderscheiden zijn geworden met eenen geheel onverdienden eerbied, en dat zij gedachtenloos zij aan zij geplaatst zijn geworden naast de waardevolle en nauwkeurige resultaten van echte critiek. Zoo wanneer de leerstelling zelve juist is verstaan geworden, wijzen deze resultaten in menig opzicht in de richting van algeheele inspiratie, de eenige bestaanbare en logische grond waarop het gezag van de canonieke geschriften veilig kan worden gebaseerd." — Cassel's *Bible Dictionary,* pp. 559, 661.

LEZING XVII.

DE VERSTROOING VAN ISRAËL.

Artikel 10. — Wij gelooven in de letterlijke vergadering van Israël, en in de herstelling der tien stammen, enz.

1. ISRAËL. — De term Israël, in zijn oorspronkelijken zin, drukt de gedachte uit van iemand die gehoor had gevonden in zijne smeekingen voor den Heer; „krijger van God," „iemand die met God worstelt," „een vorst van God," behooren onder de gebruikelijke overzettingen. De naam verschijnt het eerst in heilige oorkonde als eenen titel door den Heer op Jakob bevestigd, toen de laatste de overhand verkreeg ten opzichte van zijn besluit om zich eene zegening te waarborgen van zijnen hemelschen bezoeker in de woestijn, de belofte ontvangende „Uw naam zal voortaan niet Jakob heeten, maar Israël; want gij hebt u vorstelijk gedragen met God en met de menschen, en hebt overmocht."[1] Wij lezen verder: — „En God verscheen Jakob wederom, als hij van Paddan-Aram gekomen was; en Hij zegende hem. En God zeide tot hem: Uw naam is Jakob; uw naam zal voortaan niet Jakob genoemd worden; maar Israël zal uw naam zijn; en Hij noemde zijnen naam Israël."[2]

2. Maar de vereenigde naam en titel, aldus onder voorwaarden van zulke hoogheilige waardigheid uitgestort, verkreeg spoedig eene wijdere toepassing, en gewerd in den loop van den tijd de vertegenwoordiging van het geheele nakomelingschap van Abraham, door Izaäk en Jakob,[3] met elk van wien de Heer zich had verbonden, dat door hunne nakomelingen alle geslachten der aarde gezegend zouden worden.[4] De naam van den persoonlijken patriarch groeide aldus totdat hij de aanduiding der natie werd, insluitende de twaalf stammen; welke zich verheugden in den titel van Israëlieten, of kinderen van Israël. Onder zoodanige namen waren zij gezamentlijk bekend gedurende de duistere dagen van hunne Egyptische slavernij;[5] door de veertig jaren van hunnen

1.) Gen. 32 : 28.
2.) Gen. 35 : 9-10.
3.) I Sam. 25 : 1; Jes. 48 : 1; Rom. 9 : 4; 11 : 1.
4.) Gen. 12 : 1-3; 17 : 1-8; 26 : 3-4; 28 : 13-15.
5.) Ex. 1 : 1, 7; 9 : 6-7; 12 : 3, enz.

uittocht, en gedurende de reis naar het land der belofte;[1] zoo voorts door het tijdperk van hun bestaan als een machtig volk onder de regeering der Richteren; en als eene vereenigde natie gedurende de honderd-en-twintig jaren vervat in de op elkander volgende regeeringen van Saul, David en Salomo.[2]

3. Bij den dood van Salomo, vermoedelijk omstreeks 975 v. C., werd het koninkrijk verdeeld; de stam van Juda en een gedeelte van de stam van Benjamin aanvaardden Rehabeam, den zoon en opvolger van Salomo, als hunnen koning; waar het overige van het volk, waarvan gewoonlijk gesproken wordt als van de tien stammen, tegen Rehabeam in opstand kwamen, aldus hunne verknochtheid aan het huis van David verbrekende, en zij verkozen Jerobeam als hunnen koning. De tien stammen onder Jerobeam behielden den titel van het *Koninkrijk van Israël,* ofschoon het koninkrijk eveneens bekend was onder den naam van Efraïm,[3] naar den meest belangrijken stam; terwijl Rehabeam en zijne onderdanen bekend werden als het *Koninkrijk van Juda.* Voor den tijd van omstreeks tweehonderd-en-vijftig jaren handhaafden de twee koninkrijken een afzonderlijk bestaan; waarna (721 v. C.), den onafhankelijken staat van het koninkrijk van Israël vernietigd werd, en het volk door de Assyriërs onder Salmanezar, in gevangenschap werd gebracht. Het koninkrijk van Juda bleef eene eeuw langer bestaan, waarna het tot een eind gebracht werd door Nebukadnezar, die de Babylonische overvoering bewerkstelligde. Ongeveer zeventig jaren bleef het volk onderworpen; welk feit in overeenstemming was met de profetie van Jeremia;[4] daarna verzachtte de Heer de harten van de regeerende koningen, en het werk van bevrijding werd begonnen door Cyrus den Perziër. Het Hebreeuwsche volk werd toegestaan om naar Judea terug te keeren, en om den tempel te Jeruzalem te herhouwen.

4. Het volk, toen algemeen bekend als Hebreën, of Joden,[5] behield den naam Israël als de aanduiding van hunne natie, ofschoon zij uit minder dan twee van de twaalf complete stammen bestonden. De naam Israël, aldus met begrijpelijken trots opgehouden door het overblijfsel van een eens machtig volk, werd in figuurlijken zin gebruikt om de uitverkorenen en aangenomenen aan te duiden, welke de Kerk van Christus[6] daarstelden; en in dien zin wordt hij — de term — nog steeds gebruikt. Toen wij het volk van Israël voor 't eerst in de geschiedenis ontmoetten, was het een vereenigd volk. Opdat wij het ware belang van de vergadering mogen kunnen bevatten, waarna verwezen wordt in

1.) Ex. 12 : 35, 40; 13 : 19; 15 : 1 : 35 : 20, 30; Lev. 1 : 2; Num. 20 : 1, 19, 24, enz.
2.) Zie verwijzingen in groot aantal door heel de boeken, Richteren, I en II Samuel, en I en II Koningen.
3.) Jes. 11 : 13; 17 : 3; Ez. 37 : 16-22; Hos. 4 : 17.
4.) Jer. 25 : 11-12; 29 : 10.
5.) Zie Aanteekeningen 1 en 2.
6.) Rom. 9 : 6; Gal. 6 : 16.

het tiende van de Artikelen des Geloofs, is het noodig dat wij eerst de verwoestingen en de verstrooing waaraan het volk onderworpen is geweest, beschouwen. De Schriften vloeien over van voorspellingen aangaande dusdanige verstrooingen, heilige oorkonde en geschiedenis in 't algemeen vereenigen zich in getuigenis van de vervulling van deze profetiën.

5. DE VERSTROOING VAN ISRAËL VOORSPELD. — Het is gezegd geworden dat „zoo er eene algeheele geschiedenis van het huis van Israël geschreven was, het de geschiedenis der geschiedenissen zoude zijn, de sleutel tot de wereldhistorie van de laatste twintig eeuwen."[1] Rechtvaardiging voor dit veelomvattend gezegde wordt gevonden in het feit dat de Israëlieten zóó volkomen verspreid zijn geraakt onder de volkeren, dat dit verstrooide volk eene belangrijke plaats is verleend als een factor in het verrijzen en in de ontwikkeling van haast elke groote afdeeling van het menschelijk huisgezin. Dit werk van verstrooing werd in vele tijdperken volbracht, en strekte zich uit over perioden van duizenden van jaren. Het was voorzien door de vroegere profeten onder het uitverkoren volk; en de geestelijke leiders van elke generatie, vóór, en onmiddellijk volgende op het Messiaansche tijdperk, voorspelden de verstrooing van het volk, als een verordineerd gevolg van hunne vermeerderende boosheid; of zij verwezen naar de vervulling van vroegere profetiën aangaande de verstrooing, toen alreeds volbracht, en voorspelden eene verdere en meer algeheele ontbinding van de natie.

6. BIJBELSCHE PROFETIËN. — In den loop van Israëls' bemoeilijkte reis van uit Egypte, alwaar ze gewoond hadden als in een „huis van slavernij," naar Kanaän, het land van hunne beloofde erfenis, gaf de Heer hen vele wetten, en stelde verordeningen in, voor hun geleide in maatschappelijke en geestelijke zaken. Hij rangschikte ter hunner overdenking zegeningen boven de macht van het bloote verstand des menschen om te bevatten, deze verbindende aan hunne gehoorzaamheid aan de wetten van rechtvaardigheid, en aan hunnen trouw aan Hem als God en Koning. In tegenstelling met dit schilderij van gezegenden voorspoed, omschreef de Heer met verschrikkelijke duidelijkheid, en ziele-verontrustende omstandigheid, eenen staat van misfortuin en zéker lijden, waarin zij voorzeker zouden vervallen, als zij zich gingen afscheiden van het pad van oprechtheid, en de zondige praktijken aanvaardden van de heidensche volkeren waarmede zij omgang zouden hebben. De duisterste gedeelten van dit verschrikkelijk schilderij waren die welke de in het verschiet liggende ontbinding van de natie afmaalden, en de verstrooing van het volk onder hen die God niet kenden. Deze uiterste rampen echter zouden Israël alleen dan overkomen, wanneer minder geweldige kastijdingen bewezen hadden geen gevolg ten goede te hebben.[2]

1.) *„Compendium,"* p. 85.

2.) Leest de noodlottige profetiën in Lev. 26 : 14-33.

7. Toen de reis, den uittocht volgende, bijna haar einde naderde; toen de Israëlieten zich voorbereidden om den Jordaan over te steken en bezit te nemen van het land der belofte; toen Mozes, patriarch, wetgever, en profeet, gereed was om Nebo te beklimmen, vanwaar het hem vergund was een blik te werpen over het goede land en dan te sterven, herhaalde hij het verhaal van de tegenstellingen van zegeningen en vloeken, welke de voorwaarde vormden van Gods verbond met het volk. „De Heer zal u geven geslagen voor het aangezicht uwer vijanden"[1] werd aan hen verklaard; en wederom: — „De Heer zal u, mitsgaders uwen koning, dien gij over u zult gesteld hebben, doen gaan tot een volk, dat gij niet gekend hebt, noch uwe vaderen; en aldaar zult gij dienen andere goden, hout en steen. En gij zult zijn tot eenen schrik, tot een spreekwoord en tot eene spotrede, onder al de volken waarheen de Heer u leiden zal."[2] En nog verder: — „De Heere zal tegen u een volk verheffen van verre, van het einde der aarde, gelijk als een arend vliegt; een volk, welks spraak gij niet zult verstaan; een volk stijf van aangezicht, dat het aangezicht des ouden niet zal aannemen, noch den jonge genadig zijn:[3] ***** En de Heer zal u verstrooien onder alle volken, van het eene einde der aarde tot het andere einde der aarde; en aldaar zult gij andere goden dienen, die gij niet gekend hebt, noch uwe vaderen, hout en steen."[4]

8. Waar het heilig verslag voortgaat, wordt het feit duidelijk gemaakt dat Israël het slechte alternatief had gekozen, de zegeningen verbeurende, en de vloeken oogstende. Toen de zoon van den zondigen Jerobeam ziek lag, al haast tot den dood, zond de bemoeilijkte koning zijne vrouw vermomd naar Ahia, den blinden profeet van Israël, om hem aangaande het lot van het kind te ondervragen. De profeet, verder ziende dan de lichamelijken blindheid van zijnen hoogen ouderdom, voorspelde den dood van het kind en de overweldiging van het huis van Jerobeam; en verklaarde verder: — „De Heere zal ook Israël slaan, gelijk een riet in het water omgedreven wordt, en zal Israël uitrukken uit dit goede land dat Hij hunnen vaderen gegeven heeft, en zal hen verstrooien op gene zijde der rivier; daarom dat zij hunne bosschen gemaakt hebben, den Heere tot toorn verwekkende."[5]

9. Door Jesaja rechtvaardigt de Heere zijn oordeel over het volk, hen vergelijkende bij eenen geen voordeel aanbrengenden wijngaard,[6] welke, ten spijt van een beschermende haag, en alle voorzorg, slechts wilde druiven had voortgebracht, en die alleen rijp was om verwoest te worden; „daarom" zoo gaat Hij voort, „zal Mijn volk gevankelijk weggevoerd worden."[7] En nog andere

1.) Deut. 28 : 25.
2.) Verzen 36-37.
3.) Verzen 49, 50.
4.) Vers 64.
5.) I Kon. 14 : 15.
6.) Jes. 5 : 1-7.
7.) Vers. 13.

moeilijkheden stonden te volgen, waartegen het volk werd gewaarschuwd, zoo wanneer zij zich geheel en al van den God hunner vaderen gingen vervreemden: — „Maar wat zult gijlieden doen ten dage der bezoeking, en der verwoesting die van verre komen zal? tot wien zult gij vlieden om hulp?"[1] De profeet bepaalt de aandacht van zijn dwalend volk op het feit dat hunne moeilijkheden van den Heere zijn: — „Wie heeft Jakob tot eene plundering overgegeven, en Israël den roovers? Is het niet de Heere, Hij, tegen wien wij gezondigd hebben? want zij wilden niet wandelen in Zijne wegen, en zij hoorden niet naar Zijne wet. Daarom heeft Hij over hen uitgestort de grimmigheid Zijns toorns en de macht des oorlogs."[2]

10. Na de gevangenneming van Efraïm, of, — in het bijzonder zoo genoemd, — het koninkrijk van Israël, behoefde het volk van Juda nog andere vermaningen en behandelingen. Door Jeremia werd het lot van hunne broederen onder hunne aandacht gebracht;[3] waarna, als een gevolg van hunne voortgezette en vermeerderende boosheid, de Heer zeide: — "En Ik zal ulieden van Mijn aangezicht wegwerpen, gelijk als Ik al uwe broederen, het gansche zaad van Efraïm, weggeworpen heb."[4] Hun land zoude uitgeplunderd worden, en de steden van Juda waren gedoemd om te worden verlaten, en het volk zoude worden verstrooid onder de koninkrijken der aarde.[6] Andere profeten[7] openbaarden des Heeren woorden van toorn en vreeselijke waarschuwing; en van het Goddelijk besluit is als volgt gewag gemaakt: — „Ik zal het huis Israëls onder al de heidenen schudden, gelijk als zaad geschud wordt in eene zeef,"[8] en wederom, „En Ik zal hen onder de volken zaaien, en zij zullen mijner gedenken in verre plaatsen."[9]

11. VOORSPELLINGEN IN HET BOEK VAN MORMON. — Het verslag gemaakt door die afdeeling van het huis van Israël, welke zich van Jeruzalem afscheidde en haar weg maakte naar het westelijk halfrond, omstreeks 600 v. C., bevat vele verwijzingen naar de verstrooingen die alreeds plaats hadden gevonden, en naar den voortduur van de verspreiding welke voor de schrijvers van het Boek van Mormon nog in de toekomst lag. In den loop van de reis naar de kust verklaarde de profeet Lehi, toen hij met zijne familie en andere volgelingen in de vallei van Lemuel kampeerde, aan de oevers van de Roode zee, wat hij door openbaring

1.) Jes. 10 : 3.
2.) Jes. 42 : 24-25.
3.) Jer. 7 : 12.
4.) Vers 15.
5.) Jer. 9 : 11; 10 : 22.
6.) Jer. 34 : 17.
7.) Ezech. 20 : 23; 22 : 15; 34 : 6; 36 : 19; Amos 7 : 17; 9 : 9; Micha 3 : 12.
8.) Amos 9 : 9.
9.) Zach. 10 : 9.

geleerd had van de toekomstige „omdolingen der Joden in ongeloof," omtrent hunne kruisiging van den Messias, en van hunne verstrooing „over de oppervlakte der aarde."[1] Hij vergeleek Israël met eenen olijfboom,[2] waarvan de takken zouden worden afgebroken en verstrooid; en hij sprak van den uittocht van zijne kolonie als van een voorval in het algemeene plan van verstrooing.[3] Nephi, de zoon van Lehi, aanschouwde ook in een visioen de verstrooing van het verbondsvolk van God, en op dit punt voegde hij zijne getuigenis bij die van zijnen profeet-vader.[4] Hij zag eveneens dat het zaad van zijne broederen, later bekend wordende als de Lamanieten, om hun ongeloof gekastijd zouden worden, en dat zij voorbeschikt waren om onderworpen te worden aan de Heidenen, en onder hen verstrooid zouden geraken.[5] Langs het profetisch verschiet van jaren zag hij tevens het voortbrengen van heilige verslagen, anderen dan die aan hem bekend waren, „tot de overtuiging der Heidenen en het overblijfsel van het zaad mijner broederen,[6] en eveneens de Joden, die verspreid waren over de geheele oppervlakte der aarde."[7]

12. Na hunne aankomst in het beloofde land, ontving de kolonie door Lehi geleid, verdere inlichting aangaande de verstrooing van Israël. De profeet Zenos,[8] door Nephi aangehaald, had het ongeloof voorspeld van het huis van Israël, als een gevolg waarvan deze verbondskinderen van God zouden „ronddolen en omkomen in het vleesch, en een spreekwoord en oorzaak van spot worden; en gehaat worden onder alle natiën."[9] De broeders van Nephi, twijfelzuchtig met betrekking tot deze leeringen, vroegen of de dingen waarvan hij sprak in geestelijken zin gebeuren zouden, of meer letterlijk; en hen werd bekend gemaakt dat „het huis van Israël, vroeger of later, verspreid zoude worden over het aangezicht der aarde, en eveneens onder alle natiën;" en verder, met betrekking tot de verstrooingen toen alreeds geschied, dat „het grootste gedeelte van de stammen alreeds was weggeleid, en hier en daar verstrooid was op de eilanden der zee;"[10] en daarna, bij wijze van voorspelling aangaande verdere verdeeling en scheiding, voegt Nephi er aan toe dat, de Heidenen macht gegeven zal worden over het volk van Israël, „en door hen zal ons zaad verspreid worden."[11] Ofschoon er een oceaan rolde tusschen het land van

1.) I Nephi 10 : 11-12.
2.) Vers 12: 15 : 12, 13; zie eveneens Jakob 5, en 6.
3.) I Nephi 10 : 13.
4.) I Nephi 14 : 14.
5.) I Nephi 13 : 11-14.
6.) De afdeeling van Lehi's nakomelingschap, in latere dagen bekend als [Lamanieten.
7.) I Nephi 13 : 39.
8.) Zie Aanteekening 3.
9.) I Nephi 19 : 12-14
10.) I Nephi 22 : 1-4.
11.) I Nephi 22 : 7.

hunne maagschap en het land waarnaar zij wonderdadig geleid waren geworden, leerden de kinderen van Lehi, door openbaring bij den mond van Jakob, Nephi's broeder, van de gevangenschap der Joden, welke zij te Jeruzalem hadden achtergelaten.[1] Door Nephi werd hen verder verteld van de moeilijkheden die de stad van hunne geboorte over het hoofd hing,[2] en van eene verdere verstrooing van hunne verwanten, de Joden.[3]

13. De Lamanieten, eene afdeeling van Lehi's kolonie, zouden eveneens verbroken worden en verstrooid, getuige de woorden van Samuel, een profeet onder dat verduisterd volk.[4] Nephi, de derde profeet van dien naam, kleinzoon van Helaman, legt den nadruk op de verstrooing van zijn volk, door te verklaren dat hunne „woonplaatsen verwoest zullen worden."[5] Jezus zelven, na Zijne opstanding, toen Hij bedienende was aan de afdeeling van Zijne kudde op het westelijk halfrond, verwijst hoogheilig naar het overblijfsel van het uitverkoren zaad wat verstrooid zoude worden „over de oppervlakte der aarde omreden hun ongeloof."[6]

14. Van deze aanhalingen is het duidelijk dat de volgelingen van Lehi, zijne eigene familie insluitende, en Zoram,[7] tezamen met Ismaël en zijne familie,[8] waaruit de machtige volkeren der Nephieten voortsproten, welke verdelging moesten lijden omreden hun ongeloof, alsmede de Lamanieten, die, nu bekend als de Amerikaansche Indianen, in een bemoeilijkt bestaan verbleven zijn tot op den tegenwoordigen tijd, door openbaring waren ingelicht aangaande de verstrooing van hunne vroegere landgenooten in Palestina, en van hun eigen zéker noodlot, als een gevolg van hunne ongehoorzaamheid aan de wetten van God. Wij hebben gezegd dat de overbrenging van Lehi en zijne volgelingen van het oostelijke naar het westelijke halfrond op zichzelf een gedeelte was van de algemeene verstrooing. Het dient te worden bedacht dat eene andere kolonie van Joden naar het westelijke halfrond kwam, het begin daarvan dateerende elf jaren na den tijd van Lehi's vertrek. Dit tweede gezelschap werd geleid door Mulek, een zoon van Zedekia, de laatste koning van Juda; zij verlieten Jeruzalem onmiddelijk na de inname van de stad door Nebukadnezar, omstreeks 588 v. C.[9]

15. DE VERVULLING VAN DEZE PROFETIËN. — De heilige

1.) II Nephi 6 : 8.
2.) II Nephi 25 : 14-15.
3.) Vers 15.
4.) Helaman 15 : 12.
5.) III Nephi 10 : 7.
6,) III Nephi 16 : 4.
7.) I Nephi 4 : 20-26; 30-37.
8.) I Nephi 7 : 2-6; 19; 22; 16 : 7.
9.) Omni 1 : 14-19; Mos. 25 : 2-4; Alma 22 : 30-32; Hel. 6 : 10; 8 : 21. blz. 212.

Schriften zoowel als andere geschriften waarvan de aanspraak op directe inspiratie niet wordt gehandhaafd, maken gewag van de letterlijke vervulling der profetie in de verwoesting van het huis van Israël. De scheiding van de vereenigde natie in de afzonderlijke koninkrijken van Juda en Israël, leidde naar den ondergang van beiden. Toen het volk in hunne veronachtzaming van de wetten van hunne vaderen groeide, werd het hunne vijanden toegestaan om over hen te triumfeeren. Na vele kleinere verliezen in den oorlog, ontmoette het koninkrijk van Israël eene overweldigende nederlaag onder de handen van de Assyriërs, in of omstreeks het jaar 721 v. C. Wij lezen dat Salmanezar IV, koning van Assyrië, Samaria belegerde, de derde en laatste hoofdstad van het koninkrijk,[1] en dat de stad na drie jaren ingenomen werd door Sargon, den opvolger van Salmanezar. Het volk van Israël werd gevankelijk naar Assyrië gevoerd, en onder de steden der Meden verspreid.[2] Aldus werd de vreeselijke voorspelling van Ahia aan de vrouw van Jerobeam, vervuld. Israël werd „aan gene zijde der rivier verstrooid;"[3] de rivier was waarschijnlijk de Eufraat, en vanaf deze gebeurtenis zijn de tien stammen geheel en al in de geschiedenis verloren.

16. Het treurige lot van het koninkrijk van Israël had eenig gevolg in eene gedeeltelijke ontwaking onder het volk van Juda aangaande hun eigen dreigend noodlot. Hizkia regeerde negen-en-twintig jaren als koning, en bewees zichzelven eene schitterende uitzondering te zijn op de lijn van goddelooze regeerders welke hem vooraf waren gegaan. Van hem wordt ons verteld dat „hij deed wat recht was in de oogen des Heeren."[4] Gedurende zijne regeering deden de Assyriërs onder Sanherib eenen inval in het land; maar des Heeren gunst was ten deele aan het volk hersteld, en Hizkia spoorde hen aan tot vertrouwen op hunnen God, pogende hen moed te doen nemen en niet den Assyrischen koning, noch zijne legerscharen te vreezen, „want" zoo zeide deze rechtvaardige vorst, „met ons is meer dan met hem; met hem is een vleeschelijke arm, maar met ons is de Heere onze God, om ons te helpen en om onze krijgen te krijgen."[5] Het Assyrische leger werd op eene wonderdadige wijze verwoest.[6] Maar Hizkia stierf, en Manasse regeerde in zijne plaats; deze koning deed wat kwaad was in de oogen des Heeren,[7] en de goddeloosheid van het volk

1.) Sichem was de eerste hoofdstad van het koninkrijk van Israël (I Kon. 12 : 25); later werd Thirza de hoofdstad; zij was om hare schoonheid beroemd, (I Kon. 14 : 17; 15 : 33; 16 : 8, 17, 23; Hooglied 6 : 4); en het laast Samaria, (I Kon. 16 : 24.)

2.) II Kon. 17 : 5-6; 18 : 9-11.

3.) I Kon. 14 : 15.

4.) II Kon. 18 : 1-3; II Kron. 29 : 1-11.

5.) II Kron. 32 : 7-8.

6.) II Kron. 32 : 21-22.

7.) II Kron. 33 : 1-10; II Kon. 21 : 1-9.

duurde voort gedurende eene halve eeuw of meer, enkel onderbroken door de goede werken van één rechtvaardig koning, Josia.[1]

17. Toen Zedekia in het bezit was van den troon, sloeg Nebukadnezar, koning van Babel, het beleg op voor Jeruzalem,[2] nam de stad in, omstreek 488 v. C., en leidde het volk gevangen naar Babel, aldus daadwerkelijk een eind makende aan het koninkrijk van Juda. Het volk werd onder de steden van Azië verspreid; en kreunde gedurende bijna zeventig jaren onder de wisselvalligheden van de Babylonische gevangenschap,[3] waarna hen door Cyrus den Perziër, die de Babyloniërs had onderworpen, toegestaan werd om naar Jeruzalem terug te keeren. Menigten van de verbannen Joden benutten zich deze gelegenheid, ofschoon eveneens velen in het land van hunne gevangenschap verbleven; en hoewel zij die terug keerden, er ernstig naar streefden om zich opnieuw in te richten op eenen schaal gelijk aan hunne vroegere macht, werden zij toch in der waarheid nimmer meer een onafhankelijk volk. Zij werden door Syrië en Egypte aangevallen, en werden later schatplichtig gemaakt aan Rome, in welken toestand zij zich bevonden gedurende de persoonlijke bediening van Christus onder hen..

18. Aan Jeremia's profetie ontbrak nog steeds eene volkomene vervulling, maar de tijd bewees, dat er niet één woord van falen zou. „Juda is weggevoerd, het is geheel en al weggevoerd;"[4] aldus was de voorspelling. Een rebelleerende opstand onder de Joden gaf een schijn aan van verontschuldiging voor eene verschrikkelijke kastijding door hunne Romeinsche meesters op hen bezocht te worden, welke kastijding het toppunt bereikte in de verwoesting van Jeruzalem, 71 na C. De stad viel voor het Romeinsche leger geleid door Titus, zoon van den keizer Vespasianus, na een beleg van zes maanden. Josephus, de beroemde geschiedschrijver, aan wien wij het meeste van onze kennis van de bijzonderheden van dezen strijd verschuldigd zijn, was zelf een inwoner van Galilea, en werd onder de gevangenen naar Rome gebracht. Van zijn verslag leeren wij dat meer dan een millioen Joden hunne levens verloren door het beruchte voorval van het beleg; veel méér nog werden als slaven verkocht, en een ongeteld aantal werden als ballingen verdreven. De stad werd ten uiterste verwoest, en de plek waar de tempel had gestaan werd door de Romeinen bij hun zoeken naar schatten, omgeploegd. Aldus werden de woorden van Christus vervuld, „hier zal niet eenen steen op den anderen gelaten worden, die niet afgebroken zal worden."[5]

19. Sedert de verwoesting van Jeruzalem en de finale ont-

1.) II Kon. 22 : 1; II Kron. 34 : 1.

2.) II Kon. 25 : 1-3; II Kron. 26 : 17.

3.) Zie blz. 258.

4.) Jer. 13 : 19.

5.) Matth. 24 : 1-2; zie eveneens Luc. 19 : 44.

binding van het georganiseerde volk, zijn de Joden dolende geweest over de aarde, paria's onder de natiën, een volk zonder land, een natie zonder een tehuis. De profetie door Amos van ouds geuit, heeft zijne letterlijke vervulling gehad; in waarheid is Israël gezift geworden onder de natiën, „evenals koren in eene zeef gezift wordt;"[1] laat het echter in herinnering worden gehouden, dat, gepaard met deze vreeselijke voorspelling, er de belofte was, „Toch zal niet het geringste graan op de aarde vallen."

20. DE VERLOREN STAMMEN. — Zooals alreeds gezegd, richtten tien stammen, feitelijk tien en een half, in de verdeeling van de Israëlieten na den dood van Salomo, zich zelven op als een onafhankelijk koninkrijk. Aan dit koninkrijk van Israël werd, zoover als de geschiedenis aangaat, een einde gemaakt door de Assyrische gevangenschap, 721 v. C. Het volk werd naar Assyrië geleid; en verdween later zoo geheel en al, dat zij de Verloren Stammen genoemd zijn geworden. Zij schijnen van Assyrië vertrokken te zijn, en hoewel het ons aan bepaalde inlichtingen aangaande hunne finale bestemming en tegenwoordige verblijfplaats ontbreekt, is er overvloedig bewijs, dat hunne reis naar het noorden was.[2] Des Heeren woord belooft door Jeremia dat het volk terug zal worden gebracht „uit het land van het noorden,"[3] en eene gelijksoortige verklaring is gemaakt geworden door Goddelijke openbaring gedurende de tegenwoordige bedeeling.[4]

21. In de geschriften van Esdras, of Ezra, welke echter niet zijn ingesloten in de canonieke boeken van den Bijbel, maar als apocrief bekend zijn, vinden wij verwijzingen naar het vertrek met noordelijke bestemming, van de tien stammen, welke reis zij ondernamen overeenkomstig een plan om de heidenen te ontkomen, gaande naar een „verder land, waar nooit nog een mensch woonde, opdat zij hunne instellingen mochten houden wat zij in hun eigen land nimmer deden."[5] Dezelfde schrijver licht ons verder in dat zij anderhalf jaar reisden in het noordelijke land; maar ook geeft hij ons bewijs dat velen verbleven in het land van hunne gevangenschap.

22. De verrezen Christus, terwijl Hij bedienende was onder de Nephieten op het westelijke halfrond, haalde in het bijzonder de „andere stammen aan van het huis Israëls, die de Vader uit het land weggeleid had;"[6] en nogmaals verwijst Hij naar hen als „andere schapen welke niet van dit land zijn, noch van het land van Jeruzalem, noch van eenige deelen van dat land rondom,

1.) Amos 9 : 9.

2.) Jer. 3 : 12.

3.) Jer. 16 : 15; 23 : 8; 31 : 8.

4.) Leer en Verb. 133 : 26-27.

5.) II Esdras 13. Zie Aanteekening 4.

6.) III Nephi 15 : 15.

waar Ik geweest ben om te bedienen."[1] Christus kondigde een gebod aan van den Vader, dat Hij zichzelven aan hen zoude openbaren. De tegenwoordige verblijfplaats van de Verloren Stammen is niet nauwkeurig geopenbaard geworden.

AANTEEKENINGEN.

1. HEBREËN. — Sem wordt genoemd „de vader van al de kinderen van Heber" zooals Cham de vader van Kanaän wordt genoemd. De Hebreën en de Kanaänieten werden dikwijls met elkander In aanraking gebracht, en vertoonden de onderscheiden karaktertrekken van de Semieten en de Chamieten. De uitdrukking „Hebreën" aldus is verkregen van *„Heber"*. (Gen. 10 : 21; vergelijk Num. 24 : 24.)" *„Bible Cyclopedia,"* door Fausset.

De schrijver van het artikel „Hebreën" in Cassel's- *„Bible Dictionary"* betwijfelt het bewijs waarbij de afleiding „Hebreën" van „Heber" wordt gehandhaafd, en zegt: „Alles wat met vertrouwen bevestigd kan worden is, dat de uitdrukking op Abraham wordt toegepast, en op de afstammelingen van Jakob in het algemeen. Het belang aan het woord verbonden, gepaard met den duisteren oorsprong ervan, is voldoende om de vele bespiegelingen met betrekking er toe te verklaren. Er kan aan worden toegevoegd dat sommige geleerden den naam „Hebreën," een weinig veranderd, gevonden hebben op de monumenten van Egypte. Als deze uitlegging bewezen wordt, dan zal die van waarde zijn, omreden zij aantoont dat toen de Egyptenaren Jozef eenen Hebreër noemden, zij de aandniding in toepassing brachten die onder hen was aanvaard."

2. JODEN. — De uitdrukking duidt letterlijk aan „een man van Juda, of een nakomeling van Juda" maar het woord geraakte toegepast op allen die op andere wijze aangeduid werden als „Hebreën." Het woord schijnt niet in gebruik te zijn gekomen tot lang na den opstand van Jerobeam en de tien stammen, en zoo lang als het koninkrijk bestond, werd het natuurlijkerwijze toegepast op de onderdanen van het koninkrijk van Juda (II Kon. 16 : 6, 25 : 25.); zelden echter verschijnt het in dezen zin. Na de ballingschap nam het de uitbreiding van bedoeling aan welke het tot op den tegenwoordigen tijd heeft. De uitdrukking werd overgenomen door het overblijtsel van alle stammen, en was de eenige naam waarmede de afstammelingen van Jakob bekend waren in heel de aloude wereld; en zeer zeker was die naam veel meer algemeen dan „Hebreën." De naam verschijnt in de boeken van Ezra, Nehemia, Esther, Daniël enz.; wordt gevonden in de Apocryphen; en is gewoon in Josephus, en in het Nieuwe Testament." — Cassel's *„Bible Dictionary."*

„Onder de Godsregeering waren zij bekend als Hebreën, onder het koningschap als Israëlieten, en gedurende de vreemde overheersching als Joden. De moderne vertegenwoordigers van dit geslacht noemen zichzelven Hebreën in afkomst en taal, en Israëlieten in godsdienst, maar Joden in beiden zin." — *„Standard Dictionary."*

3. ZENOS. — „Een Hebreeuwsch profeet, dikwijls aangehaald door de Nephitische dienstknechten van God. Alles wat ons van zijne persoonlijke geschiedenis wordt verteld, is dat hij gedood werd omreden hij stoutweg getuigde van wat God aan hem had geopenbaard. Dat hij een man was, grootelijks van God gezegend met den geest van profetie, wordt aangetoond door die wonderbare en al haast onvergelijkelijke gelijkenis van den wijngaard, ons in den breede door Jakob gegeven. (Jakob, hoofdstuk 5.) Zijne profetieën worden eveneens aangehaald door Nephi, (I Nephi 19 : 10, 12, 16), Alma, (Alma 33 : 3, 13, 15), Amulek, (Alma 34 : 7), Samuel de Lamaniet, (Helaman 15 : 11), en Mormon, (III Nephi 10 : 16). — *„Dictionary of the Book of Mormon,"* door Ouderling George Reynolds.

4. DE REIZEN VAN DE VERLOREN STAMMEN. — Esdras, wiens boeken, zooals in den tekst gezegd, gerangschikt zijn onder de Apocryphen, omschrijft een visioen, in den loop waarvan de Tien Stammen op de volgende wijze worden aangehaald: —

1.) III Nephi 16 : 1.

„Dit zijn de stammen welke als gevangenen weggevoerd werden van uit hun eigen land ten tijde van Oseas (Hosea) den koning, wien Salmanezar de koning van Assyrië, gevangen nam, en hij bracht hen de rivier over; alzoo werden zij in een ander land gebracht. Zij gingen echter met zichzelven te rade, dat zij de menigte der heidenen verlaten wilden, en voortgaan naar een vreemd land waarin nooit nog iemand woonde, opdat zij hunne instellingen mochten onderhouden, welke zij in hun eigen land niet hadden onderhouden. En zij drongen door tot in den nauwen doorgang van de rivier de Eufraat. Want de Allerhoogste toonde hen alstoen teekenen, en deed de watervloeden stilstaan totdat zij over waren gegaan. Want door het land te gaan was eene groote reis, zelfs wel van anderhalf jaar, en die streek wordt Arsareth genoemd, (of Ararah). Daarna woonden zij daar tot den lateren tijd, en als zij wederom voortkomen dan zal de Allerhoogste opnieuw den vloed der rivier ophouden totdat zij er door kunnen gaan." — II Esdras 13.

Aangaande de reizen van de Tien Stammen naar het noorden, zegt Ouderling George Reynolds in zijn klein boekwerk *„Are we of Israël:"* — „Zij besloten om naar een land te gaan „waar nimmer eenig mensch woonde," opdat zij vrij mochten zijn van alle bedervende invloeden. Dat land kon alleen in het noorden gevonden worden. Zuidelijk Afrika was alreeds den zetel van een, vergelijkelijk gesproken, aloude beschaving; Egypte bloeide in noordelijk Afrika; en zuidelijk Europa was zich snellijk vullende met de toekomstige wereld-heerschers. Zij hadden daarom geene keuze dan hun blik noordwaarts te richten. Het eerste gedeelte van hunnen tocht was echter niet noordwaarts; overeenkomstig het verslag van Esdras schijnt het dat zij zich eerst in de richting van hun oude tehnis hebben bewogen; en mogelijk is het dat zij oorspronkelijk begonnen met de bedoeling om daar naar toe terug te keeren; of waarschijnlijk, om de Assyriërs op een dwaalspoor te brengen, begonnen zij hunnen tocht alsof zij naar Kanaän terug gingen, en toen zij den Eufraat hadden overgestoken, en zich buiten het gevaar van de legerscharen der Meden en Perzen bevonden, keerden zij hunnen reizenden voet in de richting van de poolster. Esdras zegt dat zij eene nauwe passage van de rivier den Eufraat doorwaadden, de Heer de watervloeden ophoudende totdat zij er over waren getrokken. Het punt alwaar zij de rivier den Eufraat doortrokken moet noodzakelijk in het bovenste gedeelte zijn gelegen, want lager naar beneden zoude te ver zuid zijn voor hun doel. De opperloop van den Eufraat ligt te midden van statige bergen nabij het dorp Pastash; zij wringt zich door een nauwen bergpas, gevormd door steilten van meer dan duizend voeten hoog, en zóó nauw, dat het aan den top als 't ware overbrugd is; en kort daarachter gaat de loop der rivier over in de vlakte van Mesopotamië. Hoe nauwkeurig beantwoordt dit gedeelte van de rivier aan de omschrijving van Esdras gegeven van de engte alwaar de Israëlieten overstaken.

LEZING XVIII.

DE TOEVERGADERING VAN ISRAËL.

Artikel 10. — Wij gelooven in de letterlijke vergadering van Israël, en in de herstelling der tien stammen, enz.

1. DE TOEVERGADERING VOORSPELD. — Vreeselijk als was de kastijding over Israël besloten, omreden hunne eigenzinnigheden en zonde, strekkende zooals het deed tot hunne ontbinding als natie, en tot eene daadwerkelijke verdrijving van voor het aangezicht van des Heeren gunst; vreeselijk als hun oordeel was geweest, uitgesproken door Hem die er zich in had verheugd hen Zijn volk te noemen; door al hun lijden en verliezen, terwijl zij dolende waren als paria's onder vreemde volkeren, die nimmer hadden opgehouden hen met smaadheden en beleedigingen te bejegenen, totdat hun naam inderdaad tot eene aantijging en bespotting werd op aarde; — altijd toch zijn ze ondersteund geworden door het zékere woord der Goddelijke belofte, dat een dag van heerlijke terugkomst en gezegende herstelling hen wacht. Vergezeld met de vloeken waaronder zij zich kromden en kreunden, waren er verzekeringen van zegeningen. Van het hart van het volk, zoowel als van de ziel van hunnen machtigen koning in de dagen van zijne verdiende kastijding, heeft zich een zang van tranenstortende verheuging ontwrongen: — „Gij zult mijn ziel in de hel niet verlaten."[1] Het lijden van Israël is slechts eene noodzakelijke kastijding geweest van een gegriefde, maar toch nog liefhebbenden Vader, welke zich voornam om door deze krachtige middelen zijne in de zonde verharde kinderen te reinigen. Hij heeft hen vrijelijk Zijne oogmerken in hunne zoodanige bezoeking verteld, en in Zijne straffen hebben zij Zijne liefde gezien, „Want dien de Heere liefheeft, kastijdt Hij,"[2] en, „Welgelukzalig is de man o Heere! dien Gij tuchtigt."[3]

2. Ofschoon door de menschen verworpen, en een groot gedeelte van hen de kennis der wereld uitgegaan, is Israël voor hunnen Vader niet verloren; Hij weet waar zij naar toe zijn geleid of gedreven; en naar hen strekt zich Zijn hart nog steeds met

---

1.) Ps. 16 : 10; Hand. 2 : 27.

2.) Heb. 12 : 6.

3.) Ps. 94 : 12; zie eveneens Spreuken 3 : 12; Jac. 1 : 12; Openb. 3 : 19.

vaderlijke liefde uit; en zekerlijk zal Hij hen ter juister tijd en door ingestelde middelen, terugbrengen in eenen toestand van gunst en macht, passende aan Zijn uitverkoren verbondsvolk. Ten spijt van hunne zonden, en van de zware beproevingen die zij voorzeker op zich zouden brengen, zeide de Heere: — „En hierenboven is dit ook: als zij in het land hunner vijanden zullen zijn, zal Ik hen niet verwerpen, noch van hen walgen, om een einde aan hen te maken, vernietigende Mijn verbond met hen; want Ik ben de Heere hun God!"[1] Zoo algeheel als de verstrooing was, zoo volkomen zal ook de toevergadering van Israël zijn.

3. BIJBELSCHE PROFETIËN AANGAANDE DE TOEVERGADERING. — Wij hebben enkele van de bijbelsche voorspellingen aangaande de verstrooing van Israël onderzocht; en in alle gevallen was de zegening van eventueele herstelling verbonden met den vloek. Onder de vroegere profetiën hooren wij den Heere verklaren, dat het geschieden zal dat zoo wanneer gij, Israël „u bekeeren zult tot den Heere, uwen God, Zijner stem gehoorzaam zijn, naar alles, wat Ik u heden gebiede, gij en uwe kinderen, met uw gansche hart en met uwe gansche ziel; zoo zal de Heere uw God, uwe gevangenis wenden, en zich uwer ontfermen; en Hij zal u weder vergaderen uit al de volken, waarheen u de Heere, uw God, verstrooid had; al waren uw verdrevenen aan het einde des hemels, van daar zal u de Heere, uw God, vergaderen, en van daar zal Hij u nemen; en de Heere, uw God, zal u brengen in het land, dat uwe vaderen erfelijk bezeten hebben, en gij zult dat erfelijk bezitten; en Hij zal u weldoen, en zal u vermenigvuldigen boven uwe vaderen."[2]

4. Nehemia pleit in vasten en gebed dat de Heere zich Zijne belofte van herstelling zoude willen herinneren, zoo wanneer het volk in rechtvaardigheid terug zoude willen keeren.[3] Jesaja spreekt in ontwijfelbare bewoordingen van de verzekerde terugkeer en de hereeniging van het verstrooide Israël, zeggende: „Want het zal geschieden te dien dage dat de Heere ten andere maal Zijne hand aanleggen zal om weder te verwerven het overblijfsel Zijns volks, hetwelk overgebleven zal zijn * * * * * En Hij zal een banier oprichten onder de Heidenen, en Hij zal de verdrevenen van Israël verzamelen, en de verstrooiden uit Juda vergaderen, van de vier einden des aardrijks."[4]

5. De herstelling zal volmaakt worden gemaakt; er zal een vereenigd volk zijn, niet langer twee koninkrijken, elk in vijandschap jegens den ander; want, „de nijd van Efraïm zal wijken, en de tegenpartijders van Juda zullen uitgeroeid worden; Efraïm zal Juda niet benijden, en Juda zal Efraïm niet benaauwen."[5]

1.) Lev. 26 : 44; zie eveneens Deut. 4 : 27-31.
2.) Deut. 30 : 2-5.
3.) Neh. 1 : 9.
4.) Jesaja 11 : 11-12.
5.) Vers 13; zie ook Ezechiël 37 : 21.

Met de woorden van een toegevend Vader spreekt de Heer aldus van Zijne behandeling van Israël, en verheldert hunne ontbinding met beloften: „Voor een klein oogenblik heb Ik u verlaten; maar met groote ontferming zal Ik u vergaderen. In eenen kleinen toorn heb Ik Mijn aangezicht voor u een oogenblik verborgen; maar met eeuwige goedertierenheid zal Ik Mij uwer ontfermen, zegt de Heere, uw Verlosser." [1]

6. Na eene vreeselijke opsomming te hebben gegeven van de zonden des volks, en de te volgen staande straffen, geeft Jeremia aldus uitdrukking aan den wil en de oogmerken van God, aangaande de komende wederbrenging: — „Daarom, ziet, de dagen komen, spreekt de Heere, dat er niet meer zal gezegd worden: Zoo waarachtig als de Heere leeft, die de kinderen Israëls uit Egypteland heeft opgevoerd! Maar: zoo waarachtig als de Heere leeft, die de kinderen Israëls heeft opgevoerd uit het land van het noorden, en uit al de landen, waarheen Hij hen gedreven had! want Ik zal hen wederbrengen in het land, dat Ik hunne vaderen gegeven heb. Ziet, Ik zal zenden tot vele visschers, spreekt de Heere, die zullen hen visschen; en daarna zal Ik zenden tot vele jagers, die zullen hen jagen, van op allen berg, en van op allen heuvel, ja, uit de kloven der steenrotsen." [2] En wederom: — „Ziet, Ik zal hen aanbrengen uit het land van het noorden, en zal hen vergaderen van de zijde der aarde. * * * * * Hoort des Heeren woord, gij Heidenen; en verkondigt in de eilanden, die verre zijn, en zegt: Hij die Israël verstrooid heeft, zal hem weder vergaderen, en hem bewaren als een herder zijne kudde. Want de Heere heeft Jakob vrijgekocht, en Hij heeft hem verlost uit de hand desgenen, die sterker was dan hij; dus zullen zij komen, en op de hoogte van Zion juichen, en toevloeien tot des Heeren goed." [3]

7. „Afgekeerd Israël," „trouweloos Juda," zijn de termen van berisping waarmede de Heer zich tot Zijne afvallige kinderen richt, waarna Hij den profeet bevel geeft, zeggende: „Ga henen en roep deze woorden uit tegen het noorden, en zegt: Bekeer u, gij afgekeerd Israël! spreekt de Heere, zoo zal Ik Mijnen toorn op ulieden niet doen vallen; want Ik ben goedertieren, spreekt de Heere; Ik zal den toorn niet in eeuwigheid behouden. Alleen ken uwe ongerechtigheid, dat gij tegen den Heere, uwen God hebt overtreden, en uwe wegen verstrooid hebt tot de vreemden onder allen groenen boom, maar zijt Mijner stem niet gehoorzaam geweest, spreekt de Heere. Bekeert u, gij afkeerige kinderen! spreekt de Heere, want Ik heb u getrouwd, en Ik zal u aannemen, eenen uit eene stad, en twee uit een geslacht, en zal u brengen te Zion. En Ik zal ulieden herders geven naar Mijn hart; die zullen u wijden met wetenschap en verstand. En het zal geschieden, wanneer gij vermenigvuldigd en

---

1.) Jes. 54 : 7-8.
2.) Jer. 16 : 14-16.
3.) Jer. 31 : 7-8, 10-12.

vruchtbaar zult geworden zijn in het land, in die dagen, spreekt de Heere, zullen zij niet meer zeggen: de ark des verbonds des Heeren, ook zal zij in het hart niet opkomen; en zij zullen aan haar niet gedenken, en haar niet bezoeken, en zij zal niet weder gemaakt worden. Te dier tijd zullen zij Jeruzalem noemen, des Heeren troon; en al de Heidenen zullen tot haar vergaderd worden, om des Heeren naams wil, te Jeruzalem; en zij zullen niet meer wandelen naar het goeddunken van hun boos hart. In die dagen zal het huis van Juda gaan tot het huis van Israël; en zij zullen tezamen komen uit het land van het noorden, in het land, dat Ik uwen vaderen ten erve gegeven heb."[1]

8. Tot Ezechiël verklaarde de Heer eveneens het plan van Israëls herstelling: — Zoo zegt de Heere, Heere; ziet, Ik zal de kinderen Israëls halen uit het midden der Heidenen, waarhenen zij getogen zijn, en zal ze vergaderen van rondom, en brengen hen in hun land; en Ik zal ze maken tot een eenig volk in het land, op de bergen Israëls; en zij zullen allen tezamen eenen eenigen koning tot koning hebben, en zij zullen niet meer tot twee volkeren zijn, noch voortaan meer in twee konkinkrijken verdeeld zijn."[2]

9. Dat de wederoprichting duurzaam zal zijn, wordt bewezen van de openbaring door Amos gegeven, waarin wij lezen dat de Heere zeide: — „En Ik zal de gevangenis van Mijn volk Israël wenden, en zij zullen de verwoeste steden herbouwen en bewonen, de wijngaarden planten, en derzelve wijn drinken, en zij zullen hoven maken, en derzelve vrucht eten. En Ik zal ze in hun land planten; en zij zullen niet meer worden uitgerukt uit hun land, dat Ik hunlieden gegeven heb, zegt de Heere, uw God."[3]

10. Als een passend slot tot onze keuze van bijbelsche profetiën, laat ons de woorden lezen van Jezus van Nazareth, gesproken toen Hij onder de menschen verblijf hield: „En Hij zal Zijne engelen uitzenden met eene bazuin van groot geluid, en zij zullen Zijne uitverkorenen bijeenvergaderen uit de vier winden, van het eene uiterste der hemelen tot het andere uiterste derzelve."[4]

11. PROFETIËN UIT HET BOEK VAN MORMON. — De toevergadering van Israël vroeg de aandacht van vele profeten van wier leeringen ons verslag wordt gegeven in het Boek van Mormon, en niet weinig directe openbaring aangaande het onderwerp wordt bewaard in de bladzijden van dat werk. Wij hebben Lehi's verhandeling in de vallei van Lemuel aangehaald, in den loop waarvan deze patriarch-profeet het huis van Israël vergeleek bij eenen olijfboom, waarvan de takken zouden worden afgebroken en verstrooid; thans kunnen wij zijne voorspelling

1.) Jer. 3 : 12-18. Zie eveneens 23 : 8; 25 : 34; 30 : 3; 32 : 37.
2.) Ezechiël 37 : 21-22; zie eveneens 11 : 17; 20 : 34-42; 28 : 25; 34 : 11, 31.
3.) Amos 9 : 14-15.
4.) Matth. 24 : 31.

aangaande het opvolgende inenten van de takken toevoegen; hij leerde, dat, „nadat het huis van Israël verstrooid zou zijn, het opnieuw zou vergaderd worden; of met andere woorden, wanneer de heidenen het Evangelie in al zijne volheid zouden hebben ontvangen, de natuurlijke takken van den olijfboom, of het overblijfsel van het huis van Israël, zoude worden ingeënt, en komen zou tot de kennis van den waren Messias, hunnen Heer en Verlosser."[1]

12. Nephi, de woorden aanhalende van den profeet Zenos,[2] legt den nadruk op de verklaring, dat, wanneer door lijden gereinigd, Israël opnieuw zal komen in den gunst des Heeren, dan zullen zij — de Joden, — vergaderd worden van de vier einden der aarde, alsmede zullen de eilanden der zee worden bedacht.[3] Jakob, de broeder van Nephi, getuigde van de waarheid van de profetiën van Zenos, en duidt den tijd van de vergadering aan als een kenmerkend teeken van de laatste dagen. Overweeg zijne woorden: — „En ten dage dat God wederom ten tweede male Zijne hand zal zetten om Zijn volk te herstellen, is de dag, ja de laatste maal dat de dienstknechten des Heeren zullen voortgaan in Zijne kracht, om Zijnen wijngaard te voeden en te snoeien; en daarna komt spoedig het einde."[4]

13. Onder de meest bevattelijke voorspellingen aangaande de herstelling der Joden, behoort de volgende uiting van Nephi: — „Daarom zullen de Joden onder alle natiën verspreid, en Babylon zal verwoest worden; daarom zullen de Joden door andere natiën verspreid worden. En nadat zij verspreid zullen geweest zijn, en de Heere God hen gegeeseld zal hebben door andere natiën voor een tijd van vele geslachten, ja van geslacht tot geslacht, totdat zij overgehaald zijn om in Christus, den Zoon van God, te gelooven, en de verzoening, welke eindeloos is voor het geheele menschdom; en wanneer die dag zal komen dat zij in Christus zullen gelooven, en den Vader in Zijnen naam zullen eeren met reine harten en handen, en niet meer uitzien naar eenen anderen Messias, dan, te dien tijde, zal de dag komen, dat het noodig zal wezen, dat zij deze dingen zouden gelooven. En de Heere zal Zijne hand wederom ten tweede male uitstrekken om Zijn volk uit hunnen verloren en gevallen staat te herstellen. Daarom zal Hij voortgaan om een wonderlijk en wonderbaar werk te werken onder de menschenkinderen."[5]

14. Nephi, de woorden van Jesaja aangaande het lijden en den lateren triumf van het volk van Israël verklarende, somt de voorwaarden op waaronder hunne toevergadering wordt voorspeld, en zegt van God: — „Dat Hij gesproken heeft tot de Joden door

---

1.) I Nephi 10 : 14; zie eveneens Jakob 5.
2.) Zie aanteekening 3, vorige lezing.
3.) I Nephi 19 : 16; zie eveneens I Nephi 22 : 11, 12, 25; II Nephi 6 : 8-11.
4.) Jakob 6 : 2.
5.) II Nephi 25 : 15-17.

den mond Zijner heilige profeten, zelfs van af den beginne; van geslacht tot geslacht, tot de tijd zal komen, dat zij hersteld zullen worden tot de ware Kerk en kudde van God, wanneer zij naar huis vergaderd zullen worden tot de landen hunner erfenis, en geleid zullen worden in alle hunne landen der belofte."[1]

15. Van deze en vele andere aanhalingen is het duidelijk, dat de tijd van den terugkeer der Joden bepaald zal worden door hunne aanvaarding van Christus als hunnen Heer. Wanneer die tijd komt, dan zullen zij worden toevergaderd naar het land van hunne vaderen; en de Heidenen zijn voorbeschikt om in het werk der toevergadering een groot en eervol aandeel te nemen, zooals de verdere woorden van Nephi getuigen: — „Maar ziet, aldus zegt de Heere God: Wanneer de dag komt, dat zij in Mij zullen gelooven, dat Ik de Christus ben, dan heb Ik een verbond gemaakt met hunne vaderen, dat zij hersteld zullen worden in het vleesch op aarde, tot de landen hunner erfenis. En het zal geschieden dat zij bijeenverzameld zullen worden uit hunne langdurige verwijdering van de eilanden der zee en van de vier deelen der aarde; en de natiën der Heidenen zullen groot zijn in Mijne oogen in het voortbrengen van hen tot het land hunner erfenis. Zoo zegt God. Ja de koningen der Heidenen zullen hunne voedsterheeren zijn, en hunne koninginnen zullen hunne zoogvrouwen worden; daarom zijn de beloften des Heeren aan de Heidenen groot; want Hij heeft gesproken, en wie kan tegenspreken?"[2]

16. Den bijstand welke de Heidenen zullen geven in de toebereiding van de Joden, en van het overblijfsel van het huis van Israël, daargesteld op het westelijke vasteland, wordt bevestigd door verscheiden profeten van het Boek van Mormon; en, meer nog, de zegeningen welke de Heidenen aldus op zich zullen kunnen brengen, zijn in bijzonderheden omschreven.[3] Een enkele aanhaling moet voldoende zijn voor ons tegenwoordig oogmerk; en dit is de verklaring van den verrezen Heer, gedurende zijne korte bediening onder de Nephieten: — „Maar zoo zij (de Heidenen) zich willen bekeeren, en naar Mijne woorden luisteren, en hunne harten niet verharden, zoo zal Ik Mijne Kerk onder hen oprichten, en zij zullen komen in het verbond, en onder dit, het overblijfsel van Jakob, gerekend worden, aan wien Ik dit land voor hunne erfenis gegeven heb. Zij zullen Mijn volk, het overblijfsel Jakobs bijstaan, en eveneens zoovelen van het huis Israëls als er zullen komen, opdat zij eene stad mogen bouwen, welke het Nieuw-Jeruzalem genoemd zal worden. Dan zullen zij Mijn volk bijstaan, opdat zij tezamen vergaderd mogen worden, degenen die over de gansche aarde verspreid zijn, tot het Nieuw-Jeruzalem. En dan

1.) II Nephi 9 : 2; Zie eveneens I Nephi 15 : 19; 19 : 13-16; II Nephi 25 : 16, 17, 20; III Nephi 5 : 21-26; 21 : 26-29; 29 : 1-8; Mormon 5 : 14.

2.) II Nephi 10 : 7-9; 30 : 7; zie eveneens Jes. 49 : 23; III Nephi 5 : 26; 20 : 29.

3.) III Nephi 21 : 21-27; Ether 13 : 8-10.

zal de kracht des hemels nederkomen onder hen, en Ik zal ook in hun midden zijn. Te dien dage zal het werk des Vaders beginnen, wanneer dit evangelie onder het overblijfsel van dit volk gepredikt zal worden. Voorwaar zeg Ik u: Te dien dage zal het werk Mijns Vaders onder al de verstrooiden Mijns volks beginnen; ja, onder al de stammen die verloren zijn, welke de Vader uit Jeruzalem geleid heeft. Ja, de Vader zal het werk onder al de verstrooiden van Mijn volk beginnen, om den weg te bereiden langs welken zij tot Mij mogen komen, opdat zij den Vader in Mijnen naam mogen aanroepen. Ja, en dan zal de Vader het werk beginnen onder alle natiën, door den weg te bereiden waardoor Zijn volk naar huis vergaderd moge worden tot het land hunner erfenis." [1]

17. NIEUWERE OPENBARING AANGAANDE DE TOEVERGADERING. Wij hebben overvloedig bewijs gevonden omtrent de strikt letterlijke vervulling der profetiën aangaande de verstrooing van Israël. De voorspellingen betrekking hebbende op de toevergadering zijn nog slechts ten deele vervuld; want, hoewel het werk van tezamenvoeging wel alreeds is begonnen, en zich thans in werkzame vooruitgang bevindt, de voltooing van het werk ligt nog in de toekomst. Het is derhalve redelijk om, in de Schriften van den nieuweren tijd zoowel als in de geïnspireerde werken van vroegere dagen, uit te zien naar openbaring en profetie aangaande dit onderwerp. Sprekende tot de ouderlingen van de Kerk in deze bedeeling, verklaart de Heere Zijne oogmerken in de toevergadering van Zijn volk „even als eene hen hare kiekens onder de vleugelen vergadert," [2] en voegt er aan toe „en gij zijt geroepen de vergadering Mijner uitverkorenen tot stand te brengen, want Mijne uitverkorenen hooren Mijne stem en verharden hunne harten niet; daarom is het besluit van den Vader voortgegaan, dat zij tezamen in eene plaats, op het aangezicht van dit land (Amerika) vergaderd zullen worden, om hunne harten in alle dingen voor te bereiden tegen den dag wanneer ellende en verwoesting over de goddeloozen zullen komen." [3]

18. Hoor verder het woord van den Heer tot het volk van Zijne Kerk in den tegenwoordigen tijd, niet alleen de toevergadering van de Heiligen naar Zion voorspellende, maar aankondigende dat het uur der vergadering thans gekomen is: — „Daarom bereidt u, bereidt u, o Mijn volk: heiligt u zelven; vergadert u tezamen in het land Zion, o gij volk Mijner kerk ****** Ja, voorwaar zeg Ik wederom tot u, de tijd is gekomen dat de stem des Heeren tot u roept, gaat uit van Babylon; vergadert u van uit het midden der natiën, van de vier winden, van het eene einde des hemels tot het andere." [4]

1.) III Nephi 21 : 22-28. [43 : 24.
2.) Openbaring gegeven in 1830, Leer en Verb. 29 : 2; zie eveneens 10 : 65;
3.) Leer en Verb, 29 : 7-8; zie eveneens 31 : 8; 33 : 6; 38 : 31; 133 : 7; 45 : 25;
4.) Leer en Verb. 133 : 4, 7. [77 : 14; 84 : 2.

19. OMVANG EN OOGMERK DER TOEVERGADERING. — Sommigen van de alreeds aangehaalde profetiën hebben speciale betrekking op de herstelling van de Tien Stammen; anderen verwijzen naar den terugkeer van het volk van Juda naar het land van hunne erfenis; en nog weer anderen wijzen op de wederoprichting van Israël in het algemeen, zonder bepaling van stammen- of andere afdeelingen; terwijl vele aanhalingen van de openbaringen van de tegenwoordige bedeeling doelen op de toevergadering van de Heiligen die zich zelven hebben geteld onder de Kerk van Christus zooals zij wederom is opgericht geworden. Het is duidelijk dat het plan der vergadering (1) den terugkeer der Joden omvat, (2) de herstelling der Tien Stammen, en (3) de verzameling van het volk van Israël van onder de natiën der wereld in het land Zion.

20. De opvolging van deze onderafdeelingen zooals zij hier zijn voorgesteld, is enkel voor het gemak alleen, en heeft geene beteekenis met betrekking tot de orde waarin het werk dient te worden gedaan. De laatstelijk genoemde afdeeling stelt het tegenwoordige groote werk daar van de Kerk, ofschoon het werk van bijstand in de herstelling der Tien Stammen daarbij is inbegrepen. Ons is door openbaring, gegeven in den Kirtland-tempel, ingelicht, dat de aanstelling tot, en de autoriteit voor dit werk, hoogheilig aan de Kerk is opgedragen geworden. En door wie zou dergelijk bevoegd gezag verwacht worden te komen? Zeer zekerlijk door hem die het door Goddelijke opdracht in eene vroegere bedeeling onder het vereenigde Israël had ontvangen. Mozes, die de voornaamste vertegenwoordiger was van Israëls God, toen de Heer voor de eerste maal Zijne hand zette om Zijn volk naar het land van hunne beloofde erfenis te leiden, is persoonlijk gekomen, en heeft aan de Kerk der laatste dagen het gezag opgedragen om te bedienen in het werk, nu de Heere „voor de tweede maal zijne hand gezet heeft" om Zijn volk te herstellen.

21. Joseph Smith en Oliver Cowdery, elk van hen behoorlijk verordineerd tot het apostelschap, getuigen van de openbaringen aan hen gegeven, in deze woorden: — „De hemelen werden ons wederom geopend, en Mozes verscheen voor ons, en deze droeg de sleutelen aan ons over voor de vergadering van Israël van de vier deelen der aarde, en het leiden der Tien Stammen uit het land van het Noorden."[1] De belangrijkheid van het werk aldus van de Kerk verlangd, werd bevestigd door eene latere openbaring waarin de Heere het volgende bevel gaf: — „Zendt de ouderlingen Mijner Kerk voort tot de natiën welke verre zijn; tot de eilanden der zee; zendt voort tot vreemde landen; roept tot alle natiën; eerst tot de Heidenen, en dan tot de Joden. En ziet dit zal hun geroep, en de stem des Heeren tot alle volken zijn: „Gaat naar het land Zion. * * * * * Laat hen daarom, die onder de

1.) Leer en Verb. 110 : 11.

Heidenen zijn, naar Zion vluchten. En laat hen die van Juda zijn, tot Jeruzalem, tot de bergen van het huis des Heeren vlieden. Gaat uit van onder de natiën, zelfs van Babylon, van het midden der goddeloosheid, hetwelk geestelijk Babylon is." [1]

22. De laatste zin van de voorgaande aanhaling drukt het oogmerk uit waarom dit werk van toevergadering der Heiligen van onder de natiën der aarde is verordineerd geworden. De Heere wilde hebben dat Zijn volk zich zoude afscheiden van de zonden der wereld, dat zij zich afhielden van geestelijk Babylon, opdat zij de wegen des Heeren mochten leeren en Hem meer volkomen dienen. Johannes de Openbaarder, wijl verbannen op Patmos, zag in een visioen het lot der zondige wereld. Een engel kwam neer van den hemel, „en hij riep krachtelijk met eene groote stem, zeggende: Zij is gevallen, zij is gevallen, het groote Babylon, en is geworden eene woonstede der duivelen, en eene bewaarplaats van alle onreine geesten, en eene bewaarplaats van alle onrein en hatelijk gevogelte. * * * * En ik hoorde eene andere stem uit den hemel, zeggende: Gaat uit van haar, Mijn volk! opdat gij aan hare zonden geene gemeenschap hebt, en opdat gij van hare plagen niet ontvangt; want hare zonden zijn de een op de andere gevolgd tot den hemel toe, en God is harer ongerechtigheden gedachtig geworden." [2]

23. Het geloof van de Heiligen leert, dat in de dagen van des Heeren rechtvaardigen toorn er ontkoming in Zion zal worden gevonden. De belangrijkheid welke de Heiligen der Laatste Dagen aan het werk der toevergadering verbinden, en de getrouwheid waarmede zij zich zoeken te kwijten van de plichten door Goddelijke autoriteit hen opgelegd, in zake der wereld te waarschuwen omtrent de dreigende gevaren, zooals omschreven in de visioenen van den Openbaarder, worden voldoende aangetoond door de groote uitgebreidheid van het zendingswerk zooals door dit volk wordt onderhouden.[3]

24. ISRAËL EEN UITVERKOREN VOLK. — Duidelijk is het dat de Heer op Zijn volk Israël eene keur van zegeningen heeft bevestigd.[4] Met Abraham, den patriarch der natie richtte God een verbond op, en zeide: — „En Ik zal u tot een groot volk maken, en u zegenen, en uwen naam groot maken; en wees een zegen! En Ik zal zegenen, die u zegenen, en vervloeken, die u vervloekt, en in u zullen alle geslachten des aardsrijks gezegend worden." [5] Dit zoude een eeuwig verbond zijn.[6] Het werd bevestigd op Izaäk,[7]

1.) Leer en Verb. 133 : 8-9, 12-14.
2.) Openb. 18 : 2, 4-5.
3.) Zie aanteekening 1.
4.) Zie aanteekening 2.
5.) Gen. 12 : 2-3; zie eveneens Gal. 3 : 14, 16.
6.) Gen. 17 : 6-8.
7.) Gen. 26 : 3-4.

en wederkeerig op Jakob, welke Israël werd genoemd.[1] De beloften betreffende het menigvuldige nageslacht, waaronder vele koninklijke ranken zouden worden geteld, zijn letterlijk vervuld geworden. Niet minder zeker is de verwezenlijking van het tweede gedeelte der voorspelling, dat namelijk in en door Abrahams nakomelingen alle geslachten der aarde gezegend zouden worden. Want, door een wereldwijde verstrooing zijn de kinderen van Israël vermengd geworden met de volkeren; en het bloed van het uitverkoren zaad is onder de natiën gesprenkeld geraakt.[2] En thans, in dezen dag van toevergadering, nu de Heer opnieuw Zijn volk tezamen brengt om hen te eeren en te zegenen boven alles wat de wereld kan geven, zal elke natie, met het bloed van Israël in de aderen der leden, deel nemen aan de zegeningen.

25. Er is echter een ander en meer treffend bewijs van zegeningen door het huis van Israël voortvloeiende tot alle natiën. Was niet de Zaligmaker in het vleesch geboren door directe afstamming van Abraham? Zeer zeker zijn de zegeningen van deze Goddelijke geboorte uitgestrekt niet alleen tot de natiën en huisgezinnen der aarde tezamengenomen, maar tot elke persoonlijkheid in sterfelijkheid alhier verblijf houdende.

26. HERSTELLING DER TIEN STAMMEN. — Van de alreeds overwogen schriftuurlijke passages is het duidelijk, dat, waar velen van hen die behoorden tot de Tien Stammen, verspreid geraakten onder de natiën, er een voldoend aantal om den oorspronkelijken naam te bewaren, als een geheel was weggeleid, en zich thans op een of andere plaats bevindt, alwaar de Heer hen verborgen heeft. Naar hen ging Christus om hen te bedienen na Zijn bezoek aan de Nephieten, zooals tevoren gezegd.[3] Hunne terugkomst stelt een belangrijk werk daar der toevergadering, karakteristiek aan de bedeeling van de volheid der tijden.

27. Aan de schriftuurplaatsen alreeds aangehaald met betrekking tot hunnen terugkeer, dient het volgende te worden toegevoegd: Als een kenmerk van het werk van God in den dag der herstelling wordt ons verteld: — „En zij die in de noordelijke landen zijn, zullen voor den Heere in herinnering komen, en hunne profeten zullen Zijne stem hooren en zullen zichzelven niet langer weerhouden, en zij zullen de rotsen slaan, en het ijs zal voor hunne tegenwoordigheid henen vlieden. En er zal een gebaande weg in het midden van het groote diep opgeworpen worden. Hunne vijanden zullen een prooi tot hun worden. En in de droge woestijnen zullen levende waterbeken ontstaan. En de verdroogde grond zal niet langer een dorstig land zijn. En zij zullen hunne rijke schatten tot de kinderen Efraïms, Mijne dienstknechten, voortbrengen. En de grenzen der eeuwige heuvelen zullen

1.) Gen. 35 : 11-12.
2.) Zie Aanteekening 3.
3.) Blz. 266-267.

voor hunne tegenwoordigheid beven. En in Zion zullen zij nedervallen en met heerlijkheid gekroond worden door de handen der dienstknechten des Heeren, zelfs de kinderen Efraïms; en zij zullen met gezangen van eeuwige vreugde vervuld worden. Ziet dit is de zegen van den eeuwigen God, op de stammen van Israël, en de rijkere zegening op het hoofd van Efraïm en zijne genooten."[1]

28. Van de bijzondere en herhaalde verklaring, dat in hunnen uittocht van het noorden, de Tien Stammen naar Zion zullen worden geleid, om daar eer te ontvangen onder de handen van sommigen van de kinderen van Efraïm, die noodwendig zich van te voren daar vergaderd moeten hebben, is het duidelijk dat Zion eerst moet worden opgericht. De oprichting van Zion zal onze aandacht erlangen in de volgende lezing.

AANTEEKENINGEN.

1. DE TOEVERGADERING THANS IN VOORTGANG. — De Heiligen der Laatste Dagen „zijn bezig ringen van Zion op te bouwen in de valleien van het Rotsgebergte, en op deze wijze zijn zij de voorspellingen van aloude profeten vervullende. Jesaja heeft geschreven, „En het zal geschieden in het laatste der dagen, dat de berg van het huis des Heeren zal vastgesteld zijn op den top der bergen, en dat hij zal verheven worden boven de heuvelen, en tot denzelven zullen de Heidenen toevloeien. En vele volkeren zullen heengaan en zeggen: Komt, laat ons opgaan tot den berg des Heeren, tot het huis van den God Jakobs, opdat Hij ons leere van Zijne wegen, en dat wij wandelen in Zijne paden; want uit Zion zal de wet uitgaan, en des Heeren woord uit Jeruzalem." (Jes. 2 : 2-3.) Het is opmerkenswaardig hoe volkomen juist de Heiligen der Laatste Dagen de termen van deze profetie vervullende zijn : 1. Zij zijn de tempelen des Heeren bouwende in de toppen der bergen, zoodat het huis des Heeren inderdaad daar is, waar Jesaja zegt dat het wezen zou. 2. De Heiligen, in dit werk betrokken, zijn een volk vergaderd van bijna al de natiën onder den hemel, zoodat alle volkeren toevloeiende zijn naar het huis des Heeren in den top der bergen. 3. Het volk wat het evangelie in vreemde landen ontvangt, zegt verheugd tot hunne betrekkingen en vrienden: Komt, laat ons opgaan tot het huis des Heeren, opdat Hij ons leere van Zijne wegen, en wij in Zijne paden wandelen." Robert's „*Outlines of Ecclessiastical History.*" p. 409.

2. ISRAËL EEN UITVERKOREN VOLK. — „De belofte aan Abraham, dat hij tot een groot volk zoude worden, is vervuld geworden door dat zijn uitverkoren zaad het land van Palestina in bezit heeft gehad voor den tijd van vijftien-honderd jaar. Opnieuw zal zij vervuld worden zoo wanneer zij — de Joden — eene natie voor eeuwig in dat land zullen worden. De geschiedenis van het oostelijke halfrond, over de tweeduizend jaar liggende tusschen de roeping van Abraham en de verwoesting van Jeruzalem door de Romeinen, getuigt ervan dat elke natie die tegen Israël streed, of hen in eenig opzicht onderdrukte, voorbij is gegaan. De tijd zal hetzelfde algemeene resultaat aantoonen van af de verwoesting van Jeruzalem tot op het duizendjarige rijk. De profeet Jesaja, sprekende van den tijd als wanneer de Heere Israël zoude begunstigen, zegt, „Ziet, zij zullen beschaamd en te schande worden, allen die tegen u ontstoken zijn; zij zullen worden als niet, en die lieden, die met u twisten, zullen vergaan. (Jes. 41 : 11.) „En Ik zal uwe verdrukkers spijzen met hun eigen vleesch, en van hun eigen bloed zullen zij dronken zijn." (Jes. 49 : 26.) Ik neem den beker der zwijmeling van uwe hand, den droesem van den beker Mijner grimmigheid, gij zult dien voortaan niet meer drinken. Maar Ik zal hem dien, die u bedroefd hebben, in de hand zetten, die tot uwe ziel zeiden:

1.) Leer en Verb. 133 : 26-34.

Buig u neder, dat wij over u gaan." (Jes. 51 : 22, 23.) *„A Compendium of the Doctrines of the Gospel,"* door Ouderlingen Franklin D. Richards en James A. Little, pp. 246-247.

3. ISRAËL ONDER DE NATIËN. — „Als wij bedenken dat het twee-en-dertig eeuwen geleden is, sedert de vijanden van Israël hen in het land Kanaän begonnen te onderdrukken; dat ongeveer één derde van den tijd dat zij een volk waren in dat land, zij zich meer of minder in eenen toestand van slavernij van hunne vijanden bevonden; dat zeven-honderd jaren vóór de komst van Christus de tien stammen verstrooid geraakten door westelijk Azië; dat wij geen verslag ervan bezitten dat eenigen hunner nog tot het land van hunne erve zijn teruggekeerd; dat bijna zeshonderd jaar vóór Christus de Babylonische gevangenneming plaats greep, en dat, overeenkomstig met het boek van Esther, slechts een klein gedeelte van de Joden ooit terug keerde, maar dat zij verspreid werden door de 127 provinciën van het Perzische keizerrijk: dat Azië de plaats was van waar uit de nomaden-stammen zich over Europa zwermden; dat bij de verwoesting van Jeruzalem door de Romeinen de Joden verspreid werden over heel de bekende wereld; dan mogen we wel de vraag stellen: stelt niet Israël van daag een groot gedeelte daar van de menschelijke familie?" *„Compendium,"* door Ouderlingen F. D. Richards en Jas. A. Little. p. 90.

LEZING XIX.

ZION.

Artikel 10. — Wij gelooven ***** dat Zion zal gebouwd worden op het westelijk vasteland, enz.

1. TWEE PLAATSEN VAN TOEVERGADERING. — Sommigen van de passages aangehaald in verband met de verstrooing en de later komende hereeniging van Israël, maken gewag van Jeruzalem wat opnieuw zal worden opgericht, en van Zion wat opgebouwd dient te worden. Het is waar, de laatste naam wordt in vele gevallen gebruikt als van gelijkelijke beteekenis als de eerste, naar aanleiding van het feit dat een zekere heuvel in het Jeruzalem van ouds, in het bijzonder bekend was als Zion, of berg Zion; en de naam van een gedeelte wordt in figuurlijken zin dikwijls gebruikt om het geheel aan te duiden; maar in andere aanhalingen is de gescheiden en afzonderlijke bedoeling van de uitdrukkingen helder en klaar. De profeet Micha, welke leefde gedurende de zevende eeuw vóór de geboorte van Christus, „vol krachts van den Geest des Heeren, en vol van gericht en dapperheid,"[1] voorspelde de verwoesting van Jeruzalem en haar metgezellin Zion, de eerste om tot „steenhoopen te worden" en de laatste „geploegd als een veld;"[2] en daarna kondigde hij eenen nieuwen toestand aan, welke bestaan zou in de laatste dagen, wanneer een andere „berg van het huis des Heeren" zoude worden opgericht, en deze „Zion" zoude worden genoemd.[3] De twee plaatsen worden afzonderlijk in de profetie aangehaald: — Want uit Zion zal de wet uitgaan, en des Heeren woord uit Jeruzalen."[4]

2. Joël voegt zijne getuigenis aangaande de twee plaatsen van waar uit de Heer Zijn volk zal regeeren, er aan toe: „En de Heere zal uit Zion brullen, en uit Jeruzalem Zijne stem geven."[5] Zefanja breekt in dichttaal uit, met de overwinning van Israël als zijn onderwerp, en richt zich tot de dochters van beide steden: — Zing vroolijk, gij dochter Zions! juich, Israël! wees blijde, en

1.) Micha 3 : 8.
2.) Micha 3 : 12; zie eveneens blz. 265-266 van dit boek.
3.) Micha 4 : 1.
4.) Micha 4 : 2; Jes. 2 : 2-3.
5.) Joël 3 : 16.

spring op van vreugde van ganscher harte, gij dochter Jeruzalems!"[1] Daarna voorspelt de profeet afzonderlijk van elke plaats: — „Te dien dage zal tot Jeruzalem gezegd worden: Vrees niet (en tot Zion) laat uwe handen niet slap worden."[2] Verder nog geeft Zacharia van den geopenbaarden wil op de volgende wijze verslag: — „En de Heere zal Zion nog troosten, en Hij zal Jeruzalem nog verkiezen."[3]

3. Als het volk van het huis van Jakob bereid zal zijn om den Zaligmaker als hunnen rechtvaardigen koning te ontvangen, als de verstrooide schapen van Israël voldoende vernederd zullen zijn door lijden en rouw om hunnen Herder te kennen en te volgen, dan zal Hij inderdaad komen om onder hen te regeeren. Dan zal er een letterlijk koninkrijk worden opgericht, als de wereld zoo groot, met den Koning der koningen op den troon; en de twee hoofdsteden van dit machtig rijk zullen zijn, Jeruzalem op het oostelijk, en Zion op het westelijk halfrond. Jesaja spreekt van de heerlijkheid van het koninkrijk van Christus in de laatste dagen, en beschrijft afzonderlijk de zegeningen van overwinning van Zion en Jeruzalem:[4] — „O Zion, gij verkondigster van goede boodschap! klim op eenen hoogen berg; o Jeruzalem, gij verkondigster van goede boodschap! hef uwe stem op met macht, hef ze op, vrees niet, zeg der steden van Juda: Zie, hier is uw God!"[5]

4. DE NAAM „ZION" wordt in vele onderscheiden zinnen gebruikt. Bij afleiding beteekent waarschijnlijk het woord *Zion,* of zooals het door de Grieken geschreven wordt, *Sion, helder,* of *zonnig;* maar deze gemeenplaats-aanduiding heeft zich opgelost in de diepere en meer beteekenisvolle uitdrukking welke het woord als eenen naam en titel geraakte te bekomen. Een bijzonderen heuvel, zich bevindende binnen de stad Jeruzalem, werd, zooals gezegd, Zion genoemd. Toen David zijne overwinning erlangde over de Jebusieten, verwon, en nam hij de „burg Zion" in bezit, en noemde hem de stad Davids.[6] „Zion" was toen de naam van eene plaats, en die naam is als volgt toegepast geworden:

1. Op den heuvel zelf, of den berg Zion, en in meer uitgebreiden zin op Jeruzalem.
2. Op de aanduiding van de plaats van„ den berg van het

1.) Zef. 3 : 14.

2.) Vers 16. Wij hebben hier de Engelsche Bijbel gevolgd; in de overzetting van de Hollandsche uitgave komt de tekst met eenigzins andere beteekenis voor. Woordelijk staat daar namelijk: — „Vreest niet! o Zion, laat uwe handen niet slap worden." — Vert.

3.) Zach. 1 : 17; zie eveneens 2 : 7-12.

4.) Jes. 4 : 3-4.

5.) Jes. 40 : 9.

6.) II Sam. 5 : 6-7; zie eveneens I Kon. 2 : 10, en 8 : 1.

huis des Heeren," die, zooals Micha voorspelde, opgericht zoude worden, onderscheiden van Jeruzalem, in het laatste der dagen. Hieraan kunnen wij nog eene andere toepassing toevoegen van den naam, zooals namelijk bekend is gemaakt door de nieuwere openbaring.

3. Op de stad der Heiligheid, door Enoch, de zevende patriarch als afstammeling van Adam, gegrondvest, en door hem Zion genoemd.[1]

4. Nog een ander gebruik van den term dient te worden opgemerkt, in overdrachtelijken zin namelijk, waarbij de Kerk van God, overeenkomstig des Heeren eigen aanduiding, de reinen van hart, — Zion wordt genoemd.[2]

5. JERUZALEM. — Laat ons, als eene passende inleiding op onze studie het nieuwe Zion betreffende, wat. zooals wij aanstonds zullen zien, nog gebouwd moet worden op het westelijke halfrond, kortelijks de geschiedenis en bestemming beschouwen van Jeruzalem,[3] het Zion van het oostelijke vasteland. Het woord Jeruzalem wordt algemeen geloofd bij afleiding te beteekenen, *het fondament van*, of de *stad des vredes*. Voort 't eerst ontmoeten wij het woord als Salem, de verblijfplaats van Melchizedek, hoogepriester en koning, aan wien Abraham, in de negentiende eeuw vóór Christus, de tienden betaalde.[4] Bij Josephus vinden wij eene directe opgave aangaande de gelijkluidendheid der namen Salem en Jeruzalem.[5] Zooals is aangehaald, werd de stad door David aan de Jebusieten ontrukt;[6] dit was omstreeks 1048 v. C. Gedurende de regeeringen van David en Salomo, verkreeg de stad als hoofdstad van het koninkrijk van het nog ongescheiden Israël eene groote beroemdheid om den rijkdom, de schoonheid en de sterkte ervan, de wondervolle tempel van Salomo, welke den berg Moria versierde, de voornaamste aantrekkelijkheid zijnde.[7] Na de scheiding van het rijk, verbleef Jeruzalem de hoofdstad van het kleinere koninkrijk van Juda.

6. Onder hare vele en onderscheiden veranderingen, ten gevolge van de wisselvalligheden van den oorlog,[8] kan in herinnering worden gebracht: — de verwoesting der stad en de tot slavernij brenging van hare inwoners door Nebukadnezar 585 v. C,;[9] hare wederoprichting aan het einde van de Babylonische gevangenschap,[10] (omsteeks 515 v. C.); en hare algeheele over-

1.) „Boek van Mozes" in Paarl v. Gr. W. 7 : 19.
2.) Leer en Verb. 97 : 21.
3.) Zie Aanteekening 1.
4.) Gen. 14 : 18-20.
5.) Josephus. Deel 1 hoofdstuk 5.
6.) II Sam. 5 : 6-7.
7.) I Kon. 5-7; II Kron. 2-7.
8.) I Kon. 14 : 25; II Kon. 14 : 13-14; 25; II Kron. 12 : 2-5; 36 : 14-21.; Jer. 39 : 5-8.
9.) Jer. 52 : 12-15.
10.) Ezra 1-3; Neh. 2.

weldiging bij de ontbinding der Joodsche natie door de Romeinen in 70-71 n. C. In belangrijkheid, alsmede in de liefde der Joden, was de stad het hart van Judea; en in de schatting der Christenen is zij altijd met den meest heiligen eerbied beschouwd geworden. De stad nam eene belangrijke plaats in in de aardsche bediening van den Verlosser, en zij was het schouwtooneel van Zijnen dood, opstanding en hemelvaart. Des Zaligmakers hoogen eerbied voor de voornaamste stad van Zijn volk is buiten kijf. Hij verbood dat iemand bij haar zoude zweren, „omdat zij de stad is des grooten Konings;" [1] en, omreden hare zonden klaagde Hij over haar als een vader over een afgedwaald kind.[2]

7. Maar, groot als Jeruzalems verleden is, eene nog grootere toekomst wacht haar. Wederom zal de stad eene koninklijke verblijfplaats worden, haren troon die van den Koning der koningen, van duurzame heerlijkheid verzekerd.

8. HET ZION DER LAATSTE DAGEN; NIEUW-JERUZALEM. — De bijbelsche opgaven aangaande het Zion der laatste dagen als afgescheiden van het aloude of het weder herstelde Jeruzalem van het oosten, zwijgen met betrekking tot de geographische ligging van deze tweede en moderne hoofdstad van het koninkrijk van Christus. Iets echter leeren wij uit den Bijbel aangaande de natuurkundige karaktertrekken van de streken waar Zion gebouwd zal worden. Aldus beschrijft Micha, na de verwoesting van den heuvel, den berg Zion, en in het algemeen Jeruzalem, voorspeld te hebben, in tegenstelling daarmede het nieuwe Zion, waarin het huis des Heeren in de laatste dagen gebouwd zal worden. Dit zijn de woorden; — „Maar in het laatste der dagen zal het geschieden, dat de berg van het huis des Heeren zal vastgesteld zijn op den top der bergen; en hij zal verheven zijn boven de heuvelen, en de volken zullen tot hem toevloeien. En vele Heidenen zullen henengaan, en zeggen: Komt en laat ons opgaan tot den berg des Heeren, en ten huize van den God Jakobs, opdat Hij ons leere van Zijne wegen, en wij in Zijne paden wandelen; want uit Zion zal de wet uitgaan, en des Heeren woord uit Jeruzalem." [3]

9. De profetie van Jesaja is niet minder duidelijk aangaande het bergachtig karakter van het land van het moderne Zion;[4] en verder nog verzekert dezen schrijver ons dat de rechtvaardige alleen in staat zal zijn om te wonen te midden der vurige grootschheid van deze nieuwe verblijfplaats; en van hem zegt de profeet: — „Hij zal in de hoogten wonen, en de sterkten der steenrotsen zullen zijn hoog vertrek zijn;" en hij voegt er het gezegde aan toe dat het een veraf gelegen land zal zijn.[5] In eene andere aan-

1.) Matth. 5 : 35; zie eveneens Ps. 48 : 2; 87 : 3.
2.) Matth. 23 : 37; Luc. 13 : 34.
3.) Micha 4 : 1-2.
4.) Jes. 2 : 2-3.
5.) Jes. 33 : 15-17.

haling maakt hij gewag van eene plaats van vergadering „aan de zijde van de rivieren van Moorenland," en, „op de bergen" waar de Heere „eene banier zal oprichten" voor de wereld.[1]

10. De onderwijzingen van het Boek van Mormon, en de waarheden door openbaring bekend gemaakt in de tegenwoordige bedeeling, aangaande het Zion van de laatste dagen, hoewel in overeenstemming zijnde met het Bijbelsche verslag met betrekking tot de algemeene beschrijving van de plaats en de heerlijkheden der stad, zijn meer duidelijk aangaande de juiste ligging. In deze Schriften worden de namen Zion en Jeruzalem als woorden met gelijkelijke beteekenis gebruikt, de laatste aanduiding gegeven zijnde ter eere van Jeruzalem van het oosten. Johannes de Openbaarder zag in een gezicht een Nieuw-Jeruzalem als karakteristiek van de laatste dagen.[2] Ether, schrijvende 600 jaar v. C., als eenen profeet onder de Jaredieten, — een volk wat sommige gedeelten van Noord-Amerika eeuwen lang vóór dat Lehi en zijne volgelingen naar dat vasteland kwamen, had bewoond,[3] voorspelde de oprichting van het Nieuw-Jeruzalem op dit — het Amerikaansche — vasteland, en legde den nadruk op het onderscheid tusschen die stad en het Jeruzalem van ouds.

11. De Nephitische profeet Moroni, in zijn algemeen overzicht van de geschriften van Ether, zegt van de laatste, dat hij aangaande het land van Amerika zag, „dat het de plaats was van het Nieuw-Jeruzalem, hetwelk uit den hemel zoude nederkomen, en het Heiligdom des Heeren." En hij voegt er aan toe: „Ziet, Ether zag de dagen van Christus; en hij sprak aangaande een Nieuw-Jeruzalem op dit land. Hij sprak eveneens aangaande het huis Israëls, en het Jeruzalem vanwaar Lehi zoude komen; nadat het verwoest was, zoude het wederom als eene heilige stad tot den Heere opgebouwd worden; daarom kon het geen Nieuw-Jeruzalem zijn, want het was in de dagen van ouds geweest; maar het zou wederom opgebouwd worden en eene heilige stad des Heeren worden, en het zou voor het huis Israëls gebouwd worden. En dat voor het overblijfsel van het zaad Jozefs een Nieuw-Jeruzalem op dit land gebouwd zoude worden, voor welke dingen er een voorbeeld geweest is. Want evenals Jozef zijnen vader naar het land van Egypte bracht, zoodat hij daar stierf, evenzoo bracht de Heere een overblijfsel van het zaad Jozefs uit het land van Jeruzalem, opdat Hij het zaad van Jozef barmhartig zoude zijn, zoodat zij niet zouden omkomen, gelijk Hij den vader van Jozef genadig was, opdat die niet zoude omkomen. Daarom zal het overblijfsel van het huis Jozefs op dit land bevestigd worden; en het zal een land hunner erfenis zijn; en zij zullen den Heere eene Heilige stad bouwen gelijk het Jeruzalem van ouds; en zij zullen

1.) Jes. 18 : 1-3.
2.) Openb. 21 : 2.
3.) Zie blz. 211.

niet meer verward worden totdat het einde komt, wanneer de aarde zal voorbijgaan."[1]

12. Jezus Christus bezocht spoedig na Zijne opstanding de Nephiten in Noord-Amerika, en in den loop van Zijne onderwijzingen zeide Hij: — „Ziet, dit volk zal Ik oprichten in dit land tot de vervulling van het verbond, hetwelk Ik met uwen vader Jakob gemaakt heb, en het zal een Nieuw-Jeruzalem zijn. En de machten des hemels zullen in het midden van dit volk zijn; ja, Ik wil in het midden van u zijn."[2] Onze Zaligmaker voorspelde verder, zooals aangehaald in eene vorige lezing,[3] dat de Heidenen, zoo wanneer zij zich van hunne zonden zouden willen bekeeren, en hunne harten niet wilden verharden, in het verbond inbegrepen zouden zijn, en toegestaan worden om mede te helpen in het bouwen van eene stad die het Nieuw-Jeruzalem genoemd zoude worden.[4]

13. Ether de Jarediet, en Johannes de Openbaarder, in tijd van elkander gescheiden door meer dan zes eeuwen, en profeterende op tegenover elkander liggende halfronden, elk hunner zag het Nieuw-Jeruzalem nederkomen van den hemel, „toebereid" zegt de Joodsche apostel, „als eene bruid voor haren man."[5] Wij hebben alreeds gesproken van het Zion van Enoch,[6] eene stad eens gelegen op het Noord-Amerikaansche vasteland, waarvan de inwoners zóó rechtvaardig waren, dat zij eveneens Zion genoemd werden, „omreden zij één van hart en één van verstand waren."[7] Zij, met hunnen patriarch-leider, werden van de aarde weggevoerd, of, zooals wij lezen, „het geschiedde dat Zion niet meer was, want God ontving het in Zijn eigen boezem; en van af dien tijd ging het gezegde voort: Zion is gevloden."[8] Maar vóór deze gebeurtenis had de Heer aan Enoch de Goddelijke oogmerken geopenbaard met betrekking tot het menschdom zelfs tot op het laatste der tijden. Groote voorvallen zullen de laatste dagen kenmerken; de uitverkoren zullen vergaderd worden van de vier deelen der aarde naar eene plaats voor hen toebereid; de tabernakel des Heeren zal aldaar worden opgericht, en de plaats „zal het Zion, een Nieuw-Jeruzalem genoemd worden." Dan zal Enoch en zijn volk tot de aarde terugkeeren om de tezamen vergaderde uitverkorenen in de heilige plaats te ontmoeten.

14. Wij hebben gezien dat de namen Zion en Nieuw-Jeruzalem afwisselend gebruikt zijn; en, verder dat het rechtvaardige volk

1.) Boek van Mormon, Ether 13 : 3-8.
2.) III Nephi 20 : 22.
3.) Zie blz. 274.
4.) III Nephi 21 : 22-24.
5.) Openb. 21 : 2.
6.) Bladz. 283.
7.) Paarl v. Gr. Waarde, — Boek van Mozes 7 : 18.
8.) Paarl v. Gr. Waarde, Boek v. Mozes 7 : 21. Leer en Verb. 38 : 4; 45 : 11-12; 84 : 99-100.

zoowel als de geheiligde plaats, Zion wordt genoemd, want, volgens des Heeren bijzonder woord beteekent Zion voor Hem, „de reinen van hart."[1] De Kerk in deze dagen, leert dat het Nieuw-Jeruzalem, door den Heiligen Johannes en door den profeet Ether gezien, als in heerlijkheid van uit den hemel nederdalende, de terugkomst is van den verheven Enoch en zijn rechtvaardig volk; en dat het volk, of het Zion van Enoch, en het Zion van den nieuweren tijd, of de vergaderde uitverkorenen van het westelijke vasteland, één volk zullen worden.

15. Het Boek van Mormon is duidelijk in het voorspellen van de oprichting van Zion op het westelijk vasteland; maar de juiste ligging was niet geopenbaard tot na de herstelling van het priesterschap in de tegenwoordige bedeeling. In 1831, gaf de Heere op deze wijze bevel aan de ouderlingen van Zijne Kerk: — „Gaat heen in de westelijke landstreken, en roept de inwoners aan om zich te bekeeren, en in zooverre zij zich bekeeren, bouwt gemeenten voor Mij op; en met één hart en met ééne gedachte vergadert u uwe rijkdommen, opdat gij eene erfenis koopen moogt dewelke hierna aan u zal aangewezen worden. En het zal het Nieuwe Jeruzalem genaamd worden, een land van vrede, eene stad van toevlucht, eene plaats van veiligheid voor de heiligen des Allerhoogsten Gods; en de heerlijkheid des Heeren zal aldaar zijn, en de verschrikking des Heeren eveneens, zoodat de goddeloozen niet tot die plaats zullen komen, en het zal Zion genaamd worden."[2]

16. Latere openbaringen riepen de ouderlingen der Kerk om zich in westelijk Missouri te verzamelen,[3] en wezen die plaats aan als het land toegewezen en gewijd voor de vergadering van de Heiligen.[4] „Daarom, dit is het land van belofte, en de plaats voor de stad Zion."[5] De stad Independence werd de „middelpuntplaats" genoemd, en de plek voor den Tempel werd aangewezen, terwijl aan de Heiligen den raad werd gegeven dat land aan te koopen, „opdat zij het voor eene eeuwige erfenis mochten verkrijgen."[6] Op den 3den Augustus 1831, werd de tempelplek aldus genaamd, hoogheilig toegewijd door den profeet Joseph Smith, en zijne metgezellen in het priesterschap.[7] De streken er om toe werden eveneens ingewijd, opdat het eene vergaderplaats mocht zijn voor het volk van God.

17. Zoodanig dan is het geloof van de Heiligen der Laatste

1.) Leer en Verb. 97 : 21; Paarl v. Gr. Waarde, Boek v. Mozes 7 : 18; eveneens Leer en Verb. 84 : 100.

2.) Leer en Verb. 45 : 64-67; leest verder verzen 68-71.

3.) Leer en Verb. 52 : 2-3; zie Aanteekening 2.

4.) Leer en Verb. 57 : 1-2.

5.) Vers 2.

6.) Verzen 4-5.

7.) Zie Aanteekening 3.

Dagen; zoodanig de leeringen der Kerk. Het plan echter voor het opbouwen van Zion is nog niet volkomen gemaakt. Den Heiligen werd niet toegestaan om onmiddelijk bezit te nemen van het land, wat hen als eene eeuwige erfenis was beloofd. Evenals er jaren verstreken tusschen des Heeren belofte aan Israël van ouds, dat Kanaän hen gegeven zoude worden tot hunne erfenis en den tijd van hunne in-bezit-name daarvan, — jaren gewijd aan zware en moeizame voorbereiding voor de vervulling, — zoo ook in deze de laatste dagen is het doeleinde des Heeren opgeschort, aangezien het volk geheiligd dient te worden voor de groote gave en voor de nog grootere verantwoordelijkheden daaraan verbonden. In den tusschentijd vergaderen de rechtvaardigen van hart zich naar de valleien van het Rotsgebergte; en daar, in de toppen der bergen, verheven boven de heuvelen, zijn tempelen verrezen en alle natiën zijn naar die streken toevloeiende. Zion echter zal nog worden gebouwd op de uitverkoren plek; en „zij zal niet uit hare plaats bewogen worden," en de reinen van hart zullen zekerlijk terug keeren, „met gezangen van eeuwige vreugde om de woeste plaatsen van Zion op te bouwen."[1]

18. Het toevergaderde Israël kan echter niet worden bepaald tot de „middelpunt-plaats," noch tot de streken liggende in de onmiddelijke nabijheid; andere plaatsen zijn en zullen worden aangewezen, en dezen worden Ringen van Zion genoemd.[2] Vele ringen zijn reeds ingesteld in de streken door de Heiligen der Laatste Dagen bewoond, en dit zullen duurzame bezittingen zijn; en van daar uit zullen zij gaan die aangesteld znllen worden van onder de waardigen om bezit te nemen van hunne erfenis. Zion zal worden gekastijd, maar enkel slecht voor eenen kleinen tijd,[3] en dan zal de tijd komen van hare verlossing.

19. Die tijd zal door den Heer worden aangewezen, maar toch zal het bepaald worden in overeenstemming met de getrouwheid van het volk. Hunne boosheid noodzaakt den Heer tot wachten; want, zegt Hij: — „Daarom, tengevolge der overtreding van Mijn volk, is het Mij raadzaam, dat Mijne ouderlingen eenen korten tijd op de verlossing van Zion zullen wachten."[4] En wederom, — „Zion zal in Mijnen eigenen tijd verlost worden."[5] Maar des Heeren tijd in het geven van zegeningen aan Zijn volk, is van hen zelve afhankelijk. Reeds in 1834 kwam het woord van den Heer tot de Kerk: — „Ziet, Ik zeg tot u, ware het niet van wege de overtreding van Mijn volk ****** zij konden nu reeds verlost zijn geworden."[6]

1.) Leer en Verb. 101 : 17-18; zie eveneens 101 : 43, 74, 75; 103 : 1, 11, 13, 15; 105 : 1, 2, 9, 13, 16, 34; 109 : 47; 136 : 18.
2.) Leer en Verb. 101 : 21; zie blz. 170.
3.) Leer en Verb' 100 : 13.
4.) Leer en Verb. 105 : 9; eveneens 136 : 31.
5.) Leer en Verb. 136 : 18.
6.) Leer en Verb. 105 : 1-2.

AANTEEKENINGEN.

1. JERUZALEM. — „De stad heeft, in onderscheidene tijdperken, eene verscheidenheid van namen gedragen, en zelfs in den Bijbel heeft zij verschillende aanduidingen. Salem, aangehaald in Gen. 14 : 18, was allicht haar naam in den tijd van Melchizedek, en zekerlijk wordt zij zoo genoemd in Ps. 76 : 2. Jesaja noemt haar Ariël. (Jes. 29 : 1, 7.) Jebus, of Jebusi, de stad der Jebusieten, was haar naam in de dagen van Jozua en de Richteren (Joz. 15 : 8; 18 : 16, 28; Richt. 19 : 10, 11), en dezen naam bleef tot op den tijd van David in gebruik. (I Kron. 11 : 4, 5). Sommigen hebben gedacht dat Jeruzalem op zich zelf eene verbastering is van Jebus-Salem, maar dit is eene theorie niet door feiten ondersteund. Jeruzalem wordt eveneens aangeduid als „de stad van David," „de stad van Juda," „de heilige stad," „de stad van God." (II Kon. 14 : 20; II Kron. 25 : 28; Neh. 11 : 18; Ps. 87 : 3.) Tot op dezen dag wordt zij in de meeste landen van het oosten el-Kusd genoemd, of „de heilige." Geen stad in de wereld heeft meer eerbare benamingen ontvangen; onze Zaligmaker zelve noemde haar „de stad des grooten Konings." — *„Bible Dictionary"* Cassell & Co. p 600.

2. DE GRONDLEGGING VAN ZION IN MISSOURI: — „ *** Een gezelschap van Heiligen, bekend als de Colesville-vertakking, van dat ze hadden gewoond te Colesville, Broome County, New-York, waren in Missouri aangekomen, en instructies ontvangen hebbende om het land te koopen in de omstreken van Zion, waarborgden zij zich eene streek gronds in eene vruchtbare prairie ongeveer tien of twaalf mijlen west van Independence, in Kawtownship, niet ver van de tegenwoordige ligging van Kansas City. Op den 2den Augustus (1831), — den dag de inwijding van den tempelplek voorafgaande, — werd in de nederzetting van de Heiligen van Colesville, het eerste blok gelegd voor een huis als het fondament van Zion. Dit blok werd door twaalf mannen gedragen, ter eere van de Twaalf Stammen van Israël; en ouderling Sidney Rigdon heiligde en wijdde het land in voor de toevergadering van de Heiligen." — *„Outlines of Ecclesiastical History"* door Ouderling B. H. Roberts, p 352.

3. TEMPELPLEK, INDEPENDENCE, JACKSON COUNTY, MISSOURI. — „Den weg nemende die van af het Raadhuis voor bijna een halve mijl westelijk loopt, komt men aan den top van eenen heuvel, waarvan de helling naar het zuiden en naar het westen tamelijk steil afloopt, maar naar het noorden en naar het oosten zeer gelijkmatig vervloeit. **** Dat is de tempelplek. Op deze plek was het dat op den 3den Augustus 1831, Joseph Smith, Sidney Rigdon, Edward Patridge, W. W. Phelps, Oliver Cowdery, Martin Harris, en Joseph Coe, en nog iemand anders, wiens naam wij u niet kunnen mededeelen, — ze waren namelijk acht in aantal, — mannen waarin de Heer een welbehagen had, te zamen vergaderden om deze plaats in te wijden als de plek voor den tempel in Zion. Gelezen werd de acht-en-zeventigsten psalm. Joseph (de profeet) wijdde daarna de plek in, alwaar eenen tempel zal worden gebouwd waar de heerlijkheid des Heeren op zal rusten. Ja, de groote God heeft alzoo besloten, zeggende: „Voorwaar, dit geslacht zal niet geheel voorbijgaan totdat een huis voor den Heere zal gebouwd worden, en een wolk op hetzelve zal rusten, welke wolk zelfs de heerlijkheid des Heeren zal zijn die het huis zal vervullen. ***** En de zonen van Mozes, en eveneens de zonen van Aäron zullen een aannemelijk offer en offerande in het huis des Heeren offeren, welk huis voor den Heere in dit geslacht zal gebouwd worden op de toegewijde plaats, zooals Ik aangewezen heb. — (Leer en Verb. 84 : 5, 31.)" — Ouderling B. H. Roberts, in *„Missouri Persecutions."*

LEZING XX.

CHRISTUS' REGEERING OP AARDE.

Artikel 10. — Wij gelooven * * * * dat Christus persoonlijk op aarde zal regeeren, enz.

1. CHRISTUS' EERSTE EN TWEEDE KOMST. — De feiten van Christus' geboorte in het vleesch, van Zijn drie-en-dertig jarig leven onder de stervelingen, van Zijne bediening, lijden en dood, worden algemeen aangenomen als bevestigde geschiedenis. Niet alleen geven de verslagen welke de Christelijke wereld als heilig en geïnspireerd beschouwt, getuigenis aangaande deze feiten, maar de geschiedenis door de menschen geschreven, en, in tegenstelling met de gewijde, profaan genoemd, is, over 't geheel genomen, in harmonie met de bijbelsche oorkonde. Zelfs zij, die de leerstelling van de Goddelijkheid van Christus verwerpen, zelfs zij die weigeren Hem als hunnen Verlosser te aanvaarden, stemmen de geschiedkundige feiten toe van Zijn wonderhaar leven, en erkennen het onberekenbare effect van Zijne voorschriften en voorbeeld op het menschelijk geslacht.

2. Ruim twintig eeuwen geleden werd Christus te midden van nederige omstandigheden op aarde geboren, — in onbekendheid voorwaar aan allen, behalve aan de geloovigen, die voor de verwachtte verschijning hadden uitgezien. Zijne komst was aangekondigd geworden door de eeuwen voorafgaande, zelfs van af den dageraad van het menschelijk bestaan; ieder profeet van God had getuigenis gegeven van de groote gebeurtenissen die het „Midden des Tijds" zouden kenmerken; elk belangrijk voorval verbonden met Zijne geboorte, Zijn leven en dood, triomfantelijke opstanding, en grootste en uiterste glorie als Koning, Heer en God, was voorspeld geworden; en zelfs de bijzonderheden van de omstandigheden waren met juistheid aangegeven. Juda en Israël was verteld geworden om zich op de komst van den „Gezalfde"[1] voor te bereiden; en toch, ziet, toen Hij kwam tot de Zijnen, toen ontvingen ze Hem niet. Vervolgd en versmaad betrad Hij het doornige pad der plicht, „een man van smarten en verzocht in krankheden;" en, ten laatste veroordeeld door Zijn volk, die van eene vreemde macht dringend het recht eischten om hun eigen duivelsche wraak op

1.) Zie aanteekening 1.

hunnen Heer te koelen, — ging Hij den dood in, aan misdadigers voorgeschreven.

3. Voor het menschelijk oordeel scheen het voorwaar dat de Goddelijke zending van Christus tot niets was geworden, dat Zijn werk gefaald had, en dat de machten der duisternis hadden getriomfeerd. Blind, doof, en verhard van hart, waren zij die weigerden te zien, te hooren, en de beteekenis te bevatten van de zending des Zaligmakers. Evenzoo verduisderd zijn zij die het profetisch bewijs verwerpen van Zijne tweede komst, en die in gebreke blijven om de teekenen der tijden te lezen, welke het voorval, terzelfder tijd zoo verschrikkelijk en heerlijk, — verklaren na op handen te zijn. Beiden, vóór en na Zijnen dood, profeteerde Christus van Zijne vastgestelde wederverschijning op aarde; en Zijne getrouwe volgelingen zijn heden ten dage wachtende en wakende voor de teekenen van de groote vervulling. De hemelen zijn van deze teekenen vlammend, en den last der geïnspireerde boodschap wordt opnieuw gehoord, — Bekeert u, bekeert u, want het koninkrijk der hemelen is nabij.

4. CHRISTUS' TWEEDE KOMST VOORSPELD; EN TEEKENEN OMSCHREVEN; BIJBELSCHE PROFETIËN. — De profeten van het Oude Testament, en die van het verslag van het Boek van Mormon, die leefden en schreven vóór het tijdperk van Christus, hadden slechts weinig te zeggen met betrekking tot de tweede komst van den Heer, weinig voorwaar in vergelijking met de talrijke en duidelijke voorspellingen aangaande Zijne eerste komst. Als zij een blik wierpen in de toekomst, en met profetische macht de geschiedenis lazen van de hemelsche kringloopen, dan werd hun visioen verbijsterd door de schittering van de Zon van het midden des tijds, en zagen zij slechts weinig van het glorievolle lichtpunt daarachter, waarvan de afmetingen en den glans omsluierd waren met den nevel van afstand. Enkelen van hen zagen echter, en getuigden zoo, zooals de volgende aanhalingen ons doen zien: De psalmist zong: — „Onze God zal komen, en zal niet zwijgen; een vuur voor Zijn aangezicht zal verteren, en rondom Hem zal het zeer stormen,"[1] Deze verterende en stormachtige toestanden vergezelden niet de komst van het kind van Bethlehem.

5. Jesaja roept uit: — „Zegt den onbedachtzamen van harte: Weest sterk, en vreest niet; ziet, ulieder God zal ter wrake komen met de vergelding Gods, Hij zal komen en ulieden verlossen."[2] Afgezien van het bewezen feit dat deze toestanden niet de eerste komst van Christus vergezelden, de samenhang van des profeten woorden toont aan dat hij ze toepaste op de laatste dagen, den tijd der herstelling, den dag van de „vrijgekochten des Heeren," en van het „gejuich van Zion."[3] Wederom spreekt Jesaja: —

1.) Ps. 1 : 3.
2.) Jes. 35 : 4.
3.) Verzen 5-10.

Ziet, de Heere Heere zal komen tegen de sterke, en Zijn arm zal heerschen; ziet, Zijn loon is bij Hem, en Zijn arbeidsloon is voor Zijn aangezicht.''[1]

6. De profeet Enoch, die twintig eeuwen leefde vóór de eerste van hen wiens woorden boven zijn aangehaald, sprak met ijver en kracht aangaande het onderwerp. Zijne leeringen verschijnen niet onder zijn eigen naam in den Bijbel, ofschoon Judas, een Nieuw-testamentisch schrijver, van hem aanhaalt.[2] Uit het Boek van Mozes in de Paarl van Groote Waarde, leeren wij aangaande de openbaring gegeven aan Enoch: — „En de Heere zeide tot Enoch: Zoo waar als Ik leef, zoo zeker zal Ik komen in de laatste dagen, in de dagen van goddeloosheid en wraak, om den eed te vervullen dien Ik u gedaan heb, met betrekking tot de kinderen van Noach." [3]

7. Jezus leerde Zijne discipelen dat Zijne zending in het vleesch van slechts korten duur was, en dat Hij opnieuw tot de aarde zoude komen, want wij vinden hen, — de discipelen — op deze wijze Hem ondervragende, „Zeg ons, wanneer zullen deze dingen geschieden? en wat zal het teeken zijn van Uwe toekomst, en van het einde der wereld?" [4] In Zijn antwoord omschreef de Heer vele van de teekenen der laatste tijden, het laatste en grootste waarvan Hij aldus zeide: „En dit evangelie des koninkrijks zal in de geheele wereld gepredikt worden tot eene getuigenis allen volkeren; en dan zal het einde komen."[5] Met groote klaarheid sprak Jezus van de wereldsgezindheid waaraan de kinderen der menschen zich hadden overgegeven, gelijk aan den tijd van vóór den zondvloed, en aan den dag van de vreeselijke verwoesting welke de steden der vlakte ten deel viel, en voegde er aan toe: „Even alzoo zal het zijn in den dag, op welken de Zoon des menschen geopenbaard zal worden.''[6]

8. Een ander van de voorspellingen onzes Heeren aangaande Zijn tweede komst is als volgt: Zijne aanhaling van de teekenen waaraan de nadering van de gebeurtenis gekend kan worden is zóó indrukwekkend dat wij de beschrijving in zijn geheel dienen te lezen: „En zij (de discipelen) vraagden Hem, zeggende, Meester! wanneer zullen dan deze dingen zijn, en welk is het teeken wanneer deze dingen zullen geschieden? En Hij zeide: Ziet, dat gij niet verleid wordt; want velen zullen er komen onder Mijnen naam, zeggende: Ik ben de Christus, en de tijd is nabij gekomen! gaat dan hen niet na. En wanneer gij zult hooren van oorlogen en beroerten, zoo wordt niet verschrikt; want deze dingen moeten

1.) Jes. 40 : 10.
2.) Judas 14-15.
3.) Paarl v. Gr. W. Boek van Mozes 7 : 60.
4.) Matth. 24 : 3.
5.) Vers 14.
6.) Luc. 17 : 26-30.

eerst geschieden, maar nog is terstond het einde niet. Toen zeide Hij tot hen: Het eene volk zal tegen het andere volk opstaan, en het eene koninkrijk tegen het andere koninkrijk; en er zullen groote aardbevingen wezen in verscheidene plaatsen, en hongersnooden, en pestilentiën; en er zullen ook schrikkelijke dingen, en groote teekenen van den hemel geschieden. Maar vóór dit alles zullen zij hunne handen aan ulieden slaan, en u vervolgen, u overleverende in de synagogen en gevangenissen; en gij zult getrokken worden voor koningen en stadhouders, om Mijns naams wil. En dit zal u overkomen tot eene getuigenis. Neemt dan in uwe harten voor van te voren niet te overdenken, hoe gij u verantwoorden zult; want Ik zal uw mond wijsheid geven, welke niet zullen kunnen tegenspreken, noch wederstaan allen, die zich tegen u zetten. En gij zult overgeleverd worden ook van ouders, en broeders, en magen, en vrienden; en zij zullen er sommigen uit u dooden, en gij zult van allen gehaat worden om Mijnen naams wil. * * * * * En er zullen teekenen zijn in de zon, en maan en sterren, en op de aarde benauwdheid der volkeren met twijfelmoedigheid, als de zee en watergolven groot geluid zullen geven; en des menschen hart zal bezwijken van vrees en verwachting der dingen die het aardrijk zullen overkomen; want de krachten der hemelen zullen bewogen worden. En alsdan zullen zij den Zoon des menschen zien komen in eene wolk, met groote kracht en heerlijkheid. Als nu deze dingen beginnen te geschieden, zoo ziet omhoog, en heft uwe oogen opwaarts, omdat uwe verlossing nabij is."[1]

9. Nogmaals zegt de Heere bij wijze van waarschuwing: — „Want zoo wie zich Mijns en Mijner woorden zal geschaamd hebben, in dit overspelig en zondig geslacht, dien zal zich de Zoon des menschen ook schamen, wanneer Hij zal komen in de heerlijkheid Zijns Vaders, met de heilige engelen."[2]

10. Ten tijde van de hemelvaart, toen de apostelen stonden op te blikken naar het firmament, waar eene wolk hunnen verrezen Heer van voor hunne oogen had verborgen, toen werden zij zich bewust van de tegenwoordigheid van twee hemelsche bezoekers, dewelke zeiden: — „Gij Galilésche mannen! wat staat gij en ziet op naar den hemel? Deze Jezus, die van u opgenomen is in den hemel, zal alzoo komen, gelijkerwijs gij Hem naar den hemel hebt zien henenvaren."[3] Paulus onderwees de kerken in de leering van Christus' tweede komst, en beschreef de heerlijkheid van deze gebeurtenis.[4] Zoo eveneens deden anderen van de apostelen.[5]

11. ONDER DE PROFETIËN VAN HET BOEK VAN MORMON

1.) Luc. 21 : 7-28; zie eveneens Mark. 13 : 14-26; Openb. 6 : 12-17.

2.) Mark. 8 : 38.

3.) Hand. 1 : 11.

4.) I Thess. 4 : 16; II Thess. 1 : 7-8; Heb. 9 : 28.

5.) I Pet. 4 : 13; I Joh. 2 : 28; 3 : 2.

met betrekking tot ons tegenwoordig onderwerp, vinden wij de leeringen van Christus zelven ten tijde van Zijne bedieningen tot de Nephieten in Zijnen opgestanen staat. Hij verklaarde der menigte vele zaken, „zelfs van het begin tot op den tijd dat Hij in Zijne heerlijkheid zoude komen."[1] In het beloven aan de drie apostelen de vervulling van het verlangen van hun hart, wat namelijk was dat zij in het vleesch gespaard mochten worden om het werk der bediening voort te zetten, zeide de Heer tot hen: — „Gij zult leven om al de werken des Vaders aan de kinderen der menschen te zien, zelfs totdat alle dingen vervuld zullen zijn volgens den wil des Vaders, wanneer Ik zal komen in Mijne heerlijkheid met de machten des hemels."[2]

12. HET WOORD DER NIEUWERE OPENBARING is niet minder zeker met betrekking tot de vastgestelde komst van den Verlosser. Aan dienstknechten, in het bijzonder opdracht ontvangen hebbende, waren als volgt instructies gegeven: — „Daarom, weest getrouw, bidt ten alle tijde, uwe lampen in orde en brandende hebbende, en olie met u,[3] opdat gij gereed moogt zijn als de Bruidegom komt. Want, ziet, voorwaar, voorwaar, Ik zeg tot u dat Ik snellijk kom."[4] En nogmaals, de volgende onderwijzing is gegeven: — „Roept bekeering tot een krom en verkeerd geslacht, bereidende den weg voor de tweede komst des Heeren; want ziet, voorwaar, voorwaar zeg Ik u, de tijd is spoedig daar, dat Ik in eene wolk met macht en groote heerlijkheid komen zal."[5]

13. In eene openbaring tot het volk van de Kerk, op den 7den Maart 1831, spreekt de Heer van de teekenen van Zijne komst, en spoort Hij tot naarstigheid aan. Overweeg Zijne woorden: — „Gij ziet en aanschouwt de vijgeboomen, en gij ziet hen met uwe oogen, en zegt wanneer zij beginnen uit te spruiten, en hunne bladeren nog teeder zijn, dat de zomer nabij is; evenzoo zal het zijn in den dag wanneer zij al deze dingen zien zullen, dan zullen zij weten dat de ure nabij is; en het zal geschieden dat hij die Mij vreest, voort zal zien naar de komst van den grooten dag des Heeren, zelfs voor de teekenen van de komst van den Zoon des menschen: En zij zullen teekenen en wonderen zien, want die zullen boven in de hemelen en beneden op de aarde getoond worden; en zij zullen bloed, en vuur, en rookdamp aanschouwen; en vóór dat de dag des Heeren komen zal, zal de zon verduisterd worden en de maan in bloed veranderd worden, en sterren zullen van den hemel vallen; en het overblijfsel zal tot deze plaats vergaderd worden, en dan zullen zij naar Mij uitzien, en zie, Ik zal komen; en zij zullen Mij in de wolken des hemels

1.) III Nephi 26 : 3; zie eveneens 25 : 5.
2.) III Nephi 28 : 7; zie eveneens 8.
3.) Eene zinspeling op de gelijkenis der tien maagden, zie Matth. 25 : 1-13.
4.) Leer en Verb. 33 : 17.
5.) Leer en Verb. 34 : 6-7.

zien, bekleed met macht en groote heerlijkheid, met al de heilige engelen; en hij die niet voor Mij waakt zal afgesneden worden." [1]

14. De duidelijke karaktertrek van de openbaringen zooals gegeven in de tegenwoordige bedeeling, met betrekking tot de tweede komst van onzen Heer, is de nadrukkelijke en dikwijls herhaalde verklaring dat de gebeurtenis na op handen is.[2] De roep is: „Bereidt u, bereidt u, voor wat te komen staat, want de Heer is nabij." In plaats van de roepstem van één man in de woestijn van Judea, wordt de stem van duizenden gehoord, met bevoegd gezag de natiën waarschuwende, en hen uitnoodigende om zich te bekeeren en naar Zion om veiligheid te vlieden. De olijfboom is spoedig zijne bladeren latende vallen; de teekenen in den hemel en op aarde zijn vermeerderende; zeer zeker is de groote en vreeselijke dag des Heeren nabij.

15. DE JUISTE TIJD VAN CHRISTUS' KOMST is niet aan de menschen bekend gemaakt. Door de teekenen der tijden te leeren verstaan, door acht te slaan op de ontwikkeling van het werk van God onder de volkeren, en door de snelle vervulling van duidelijke profetiën op te merken, kunnen wij het vooruitschrijdend bewijs waarnemen van de naderende gebeurtenis, „maar het uur en den dag weet niemand, noch de engelen in den hemel, noch zullen zij het weten totdat Hij komt."[3] Zijne komst zal eene verrassing zijn voor hen die Zijne waarschuwingen hebben verworpen, en die nagelaten hebben om te waken. „Gelijk een dief in den nacht"[4] zal de komst van den dag des Heeren zijn voor de goddeloozen. „Zoo waakt dan, want gij weet den dag niet, noch de ure, in dewelke de Zoon des menschen komen zal."[5]

16. DE REGEERING VAN CHRISTUS: HET KONINKRIJK. — Wij hebben gezien, dat, overeenkomstig de woorden der heilige profeten zoowel van ouden als van den nieuweren tijd, Christus komen zal, in letterlijken zin, om zichzelven in persoon in de laatste dagen te openbaren. Hij komt om onder de Heiligen te wonen. „Ja, Ik wil in het midden van u zijn,"[6] verklaarde Hij aan het volk op het westelijk vasteland, aan wien Hij beloofde hen te zullen instellen in het land van het Nieuw-Jeruzalem; en soortgelijke verzekeringen waren gegeven door de profeten van het oosten.[7] In deze aanstaande bediening onder Zijne vergaderde Heiligen, zal Christus terzelfder tijd hun Koning en hun God worden. Zijne regeering is die van eene volmaakte Godsregeering; de regels van rechtvaardigheid zullen het wetboek wezen, en het bestuur zal

1.) Leer en Verb. 45 : 37-44; zie eveneens verzen 74-75.
2.) Zie de talrijke verwijzingen in verband met Leer en Verb. 1 : 12.
3.) Leer en Verb. 49 : 7.
4.) II Pet. 3 : 10; I Thess. 5 : 2, enz.
5.) Matth. 25 : 13; zie eveneens 24 : 42, 44; Mark. 13 : 33, 35; Luc. 12 : 40.
6.) III Nephi 20 : 22; zie eveneens 21 : 25.
7.) Ezech. 37 : 26-27; Zach. 2 : 10, 11; 8 : 3; II Cor. 6 : 16.

onder bevoegd gezag worden uitgeoefend, onweersproken, omreden het onweersprekelijk zal geschieden.

17. De Schriften vloeien over van verklaringen dat de Heer komen zal om onder Zijn volk te regeeren. Tot dat einde zong Mozes voor de legerscharen van Israël, na hunne wondervolle doortocht door de Roode Zee, — „De Heere zal in eeuwigheid en geduriglijk regeeren!"[1] en de psalmist doet het refrein weerklinken: „De Heere is Koning, eeuwiglijk en altoos."[2] Jeremia noemt Hem „een eeuwig Koning," voor wiens verbolgenheid de aarde zal beven, en die de Heidenen niet kunnen verdragen;[3] en Nebukadnezar, door zware beproeving vernederd, verheugde zich in het eeren van den Koning des Hemels, „omdat Zijne heerschappij eene eeuwige heerschappij is, en Zijn koninkrijk van geslacht is tot geslacht."[4]

18. Het uitverkoren Israël was echter niet altijd gewillig om God als hunnen koning te aanvaarden. Herinneren we ons hoe zij betoogden dat Samuel, de gezalfde profeet en richter, oud was, — een karige verontschuldiging voor hunnen eisch, aangezien de oude man met werkzaamheid en ijver nog vijf-en-dertig jaren sedert dien onder hen bediende, — en hoe zij om eenen koning riepen dat die hen zou regeeren, opdat zij even als andere natiën mochten zijn.[5] Merk de gevoelvolle woorden op waarmede de Heere het gebed van Samuel beantwoordde met betrekking tot dezen eisch van het volk, en het ongenoegen waarmede Hij hunnen wensch inwilligde: — „Hoor naar de stem des volks in alles wat zij tot u zeggen zullen; want zij hebben u niet verworpen, maar zij hebben Mij verworpen, dat Ik geen Koning over hen zal zijn."[6] Maar de Heer wil niet altijd van Zijn volk verworpen wezen; en ter bekwamer tijd zal Hij komen met macht en groote heerlijkheid, en zal op Zijn rechtvaardige plaats van gezag als Koning der aarde, aanspraak doen gelden.

19. Daniël legde den droom uit van Nebukadnezar, en sprak van de vele koninkrijken, en afdeelingen van koninkrijken die opgericht zouden worden, en voegde er daarna aan toe: — „Doch in de dagen van die koningen zal de God des hemels een koninkrijk verwekken, dat in der eeuwigheid niet zal verstoord worden; en dat koninkrijk zal aan geen ander volk overgelaten worden; het zal al de koninkrijken vermalen en te niet doen, maar zelf zal het in alle eeuwigheid bestaan."[7] De uitgebreidheid van het groote Koninkrijk wat opgericht zal worden besprekende, ver-

---

1.) Ex. 15 : 18.
2.) Ps. 10 : 16; zie eveneens 29 : 10; 145 : 13; 146 : 10.
3.) Jer. 10 : 10.
4.) Dan. 4 : 34-37.
5.) I Sam. 8 : 5.
6.) Vers 7; zie eveneens 10 : 19; Hosea 13 : 10-11.
7.) Dan. 2 : 44.

klaarde dezelfde profeet: — „Maar het rijk, en de heerschappij, en de grootheid der koninkrijken onder den ganschen hemel, zal gegeven worden den volke der heiligen der hooge plaatsen, welks rijk een eeuwig rijk zal zijn, en alle heerschappijen zullen hem eeren en gehoorzamen."[1]

20. Sprekende van de herstelling van Juda en Israël in de laatste dagen, profeteert Micha: — „En de Heere zal Koning over hen zijn op den berg Zions, van nu aan tot in eeuwigheid."[2] In de aankondiging tot de maagd zeide de engel omtrent den ongeboren Christus: — „Hij zal over het huis Jakobs Koning zijn in der eeuwigheid, en Zijns koninkrijks zal geen einde zijn."[3] In de gezichten op Patmos zag de Apostel Johannes de heerlijke voltooing, en eene algemeene erkenning van den eeuwigen Koning: — „En de zevende engel heeft gebazuind, en er geschiedden groote stemmen in den hemel, zeggende: De koninkrijken der wereld zijn geworden onzes Heeren, en van zijnen Christus, en Hij zal als Koning heerschen in alle eeuwigheid."[4] De openbaring van den nieuweren tijd is rijk aan bewijs van een naderende regeering van rechtvaardigheid, met Christus als Koning; getuige het volgende: — „En eveneens zal de Heere macht hebben over Zijne Heiligen, en zal in hun midden regeeren."[5] „Want te Mijner tijd zal Ik op aarde ten oordeel komen, en Mijn volk zal verlost worden en met Mij op aarde regeeren."[6]

21. KONINKRIJK EN KERK. — In het Evangelie overeenkomstig de beschrijving van Mattheus, komt de uitdrukking „koninkrijk der hemelen" dikwijls voor; waar in de boeken van de andere evangelisten, en in al de brieven, de uitdrukking is: „koninkrijk van God," „koninkrijk van Christus," of enkel „koninkrijk." Duidelijk is het dat deze uitdrukkingen bij afwisseling gebruikt kunnen worden zonder de ware meening te schaden. De term koninkrijk wordt echter in meer dan eenen zin gebruikt, en eene nauwkeurige bestudeering van den samenhang in elk afzonderlijk geval kan noodig zijn voor een behoorlijk begrip van de bedoeling van den schrijver. De meest algemeene gebruikswijzen zijn twee: — 1. Eene uitdrukking van gelijke beteekenis als „de Kerk," betrekking hebbende op de volgelingen van Christus zonder onderscheid aangaande hunne maatschappelijke of geestelijke organisaties. 2. De aanduiding van het letterlijke Koninkrijk waarover Christus op aarde regeeren zal in de laatste dagen.

22. Beschouwen wij het Koninkrijk in den laatsten en meer algemeenen zin, dan moet de Kerk als een gedeelte daarvan

---

1.) Dan. 7 : 27.
2.) Micha 4 : 7; zie eveneens Jes. 24 : 23.
3.) Luc. 1 : 33.
4.) Openb. 11 : 15.
5.) Leer en Verb. 1 : 36.
6.) Leer en Verb. 43 : 29; zie eveneens 84 : 119.

worden gerekend; een hoofdbestanddeel voorwaar, want zij is de kiem waaruit het Koninkrijk zich moet ontwikkelen, en het hart als 't ware van de volmaakte organisatie. De Kerk heeft bestaan, en gaat voort in een georganiseerden vorm, zonder het Koninkrijk als een zichtbaar ingestelde macht met maatschappelijk gezag in de wereld; maar het Koninkrijk kan zonder de Kerk niet worden gehandhaafd.

23. In de openbaringen van den nieuweren tijd worden de uitdrukkingen „koninkrijk van God" en „koninkrijk der hemelen" somtijds gebruikt met onderscheidene beteekenissen, — de eerste spreekwijze de Kerk aanduidende, en de laatste het letterlijke koninkrijk wat alle bestaande nationale afdeelingen overschaduwen en omvatten zal. In dezen zin is het Koninkrijk van God in deze laatste dagen alreeds opgericht geworden; het begin ervan, in en voor de tegenwoordige bedeeling, was de daarstelling van de Kerk op haar duurzaam fondament van deze laatste dagen. Dit is bestaanbaar met ons begrip van de Kerk als een levend en werkzaam orgaan van het Koninkrijk in het algemeen. De machten en het gezag aan de Kerk opgedragen, zijn dan de sleutelen van het Koninkrijk. Zoodanige meening wordt duidelijk gemaakt in de volgende openbaring aan de Kerk: — „De sleutelen van het Koninkrijk Gods zijn aan den mensch op aarde toevertrouwd, en vandaar zal het Evangelie tot de einden der aarde voortrollen, gelijk de steen welke zonder handen[1] van den berg is afgehouwen zal voortrollen, totdat het de geheele aarde heeft vervuld. * * * * Roep den Heere aan, dat Zijn Koninkrijk op aarde moge voortgaan, dat de inwoners daarvan hetzelve mogen ontvangen, en voor de toekomende dagen voorbereid worden, wanneer de Zoon des menschen van den hemel zal nederkomen, gekleed in den luister Zijner heerlijkheid, het Koninkrijk van God, dat op aarde gevestigd is, te ontmoeten. Daarom moge het Koninkrijk van God voortgaan, dat het Koninkrijk des hemels moge komen, dat Gij, o God, alzoo op de aarde moogt verheerlijkt worden gelijk in den hemel, dat Uwe vijanden mogen onderworpen worden; want U is de eer, macht en heerlijkheid, voor immer en altoos."[2]

24. Ten tijde van Zijne heerlijke komst zal Christus vergezeld zijn van de legerscharen der rechtvaardigen die alreeds van de aarde gegaan zijn; en de Heiligen die nog op aarde leven, zullen veranderd worden en opgenomen om Hem te ontmoeten, en met Hem nederkomen om deel te hebben aan Zijne heerlijkheid.[3] Met Hem zal eveneens Enoch komen met zijn metgezelschap van reinen van hart;[4] en eene vereeniging zal teweeg worden gebracht met het Koninkrijk van God, of, met andere woorden, met dat

1.) Zinspeling op Daniëls uitlegging van den droom van Nebukadnezar; zie Dan. [2 : 34, 44.
2.) Leer en Verb. 65 : 2. 5-6.
3.) Leer en Verb. 88 : 91-98.
4.) Zie bladzijden 283, 286.

gedeelte van het Koninkrijk der hemelen wat van te voren reeds is opgericht als de Kerk van Christus op aarde; en het koninkrijk op aarde zal één zijn met dat in den hemel. Dan zal een volkomene vervulling worden verwezenlijkt van des Heeren eigen gebed, gegeven als een voorbeeld tot allen die bidden: — „Uw koninkrijk kome, Uw wil geschiede, gelijk in den hemel, alzoo ook op aarde.” [1]

25. De betwistte vraag „Is het Koninkrijk alreeds op aarde opgericht, of hebben wij te wachten voor de oprichting ervan tot den tijd van de toekomstige verschijning van Christus, de Koning?” kan behoorlijk antwoord erlangen, hetzij bevestigend of ontkennend, al naar gelang den zin waarin de term „koninkrijk” wordt verstaan. Het Koninkrijk van God, verstaan als hetzelfde wat met de Kerk van Christus wordt bedoeld, is zeer zeker reeds opgericht geworden; de geschiedenis ervan is die van de Kerk in de laatste dagen; hare ambtenaren zijn Goddelijk aangesteld, en hunne macht is die van het heilige priesterschap. Zij, — die ambtenaren — maken aanspraak op een bevoegd gezag, wat geestelijk is, maar eveneens maatschappelijk in hunne handelingen met de leden der organisatie van de Kerk of het Koninkrijk, zooals men het gelieft te noemen, — zij doen echter geene poging, noch matigen zij zich het recht aan om de bestaande gouvernementen te wijzigen, aan te randen of in eenig opzicht te benadeelen; veel minder nog om volkeren te onderwerpen of om mededingende stelsels van heerschappij op te richten. Het Koninkrijk der Hemelen, de Kerk in zich sluitende en alle natiën omvattende, zal met macht en groote heerlijkheid worden opgericht als de triomfeerende Koning komen zal met Zijn hemelsch gevolg om persoonlijk te regeeren en te heerschen op de aarde die Hij verlost heeft met het offer van Zijn eigen leven.

26. Zooals gezien, het Koninkrijk der hemelen zal meer omvatten dan de Kerk. De eerbaren en oprechten onder de menschen zal bescherming worden verleend, alsmede de voorrechten van het burgerschap onder het volmaakte systeem van regeering wat Christus zal bedienen; dit zal hun gelukkig lot zijn, 't zij zij daadwerkelijke leden zijn van de Kerk of niet. Wetbrekers, en menschen van onzuivere inborst zullen het oordeel van verwoesting ontmoeten in overeenstemming met hunne zonden; maar zij die leven overeenkomstig de waarheid, zooals zij in staat geweest zijn die te ontvangen en te bevatten, zullen de grootste vrijheid genieten onder de weldadige invloeden van een volmaakt bestuur. De bijzondere voorrechten en zegeningen verbonden met de Kerk, het recht om het priesterschap met zijne grenzenlooze mogelijkheden en eeuwige machten, te houden en te beoefenen, zal, evenals dat nu is, voor hen alleen zijn die tot het verbond zijn ingegaan en een deel zijn geworden van de Kerk van den Verlosser.

27. HET DUIZENDJARIGE RIJK. — In verband met de aanhaling der Schriften aangaande de regeering van Christus op aarde, wordt

---

1.) Matth. 6 : 10; Luc. 11 : 2.

dikwijls gesproken van eenen tijd van duizend jaren. Hoewel wij dit niet kunnen beschouwen als een aan te duiden tijdgrens van het bestaan van het koninkrijk, of als een maatstaf van tijd met betrekking tot het machtsbestuur van den Zaligmaker, toch zijn wij gerechtvaardigd in het geloof dat de duizend jaren, onmiddelijk volgende op de instelling van het Koninkrijk, in het bijzonder gekenmerkt zullen zijn, als verschillend namelijk van beide, voorgaande en opvolgende tijd. De toevergadering van Israël, en de oprichting van een aardsch Zion zal, Zijne komst voorbereidende, teweeg worden gebracht. Zijne komst zal worden aangeduid door eene verwoesting van de goddeloozen, en door de inwijding van een tijdperk van vrede. De Openbaarder zag de zielen van de martelaren, en van de andere rechtvaardige menschen, levende en regeerende in macht met Christus, duizend jaren.[1] Aan het begin van dit tijdperk zal Satan gebonden worden, „opdat hij de volkeren niet meer zoude verleiden, totdat de duizend jaren geeindigd zijn."[2] Sommigen van de dooden zullen niet weder levend worden totdat de duizend jaren voorbij zijn gegaan;[3] terwijl de rechtvaardigen „priesters zullen zijn van God en Christus, en met Hem als koningen zullen heerschen, duizend jaren."[4] Onder de meest alouden van de voorspellingen aangaande het Duizendjarige Rijk, is die welke gegeven is door Enoch: — „En het geschiedde dat Enoch den dag van de komst van den Zoon des menschen zag, in het laatste der dagen, om op aarde in gerechtigheid te wonen, voor eenen tijd van duizend jaren."[5]

28. Het is duidelijk dan, dat wij, sprekende van het Duizendjarige rijk, eene bepaalde periode hebben te beschouwen, het begin en het einde ervan door belangrijke gebeurtenissen gekenmerkt zijnde, en met toestanden van ongewone zegeningen zich door het geheele tijdsbestek uitstrekkende. Het zal een sabbat-tijdperk zijn,[6] — een duizend jaren van vrede. De vijandschap tusschen de menschen en de beesten zal ophouden; den wreeden aard en het venijn van het dierenrijk zal weggedaan zijn,[7] en de liefde zal heerschen.[8] Een nieuwen toestand van zaken zal de overhand hebben, zooals verklaard werd in het woord des Heeren tot Jesaja: — „Want ziet, Ik schep nieuwe hemelen en eene nieuwe aarde; en de vorige dingen zullen niet meer gedacht worden, en zullen in het hart niet opkomen."[9]

1.) Openb. 20 : 4; zie eveneens vers 6.
2.) Openb. 20 : 2-3.
3.) Vers 5.
4.) Vers 6.
5.) Paarl v. Gr. W. blz. 45.
6.) Zie Aanteekening 2.
7.) Jes. 11 : 6-9; 65 : 25.
8.) Zie Aanteekeningen 3 en 4.
9.) Jes. 65 : 17.

29. Betreffende den staat van vrede, voorspoed, en duurzaamheid van het menschelijk leven, karakteristiek aan die periode, lezen wij: — „Van daar zal niet meer wezen een zuigeling van weinige dagen, noch een oud man, die zijne dagen niet zal vervullen; want een jongeling zal sterven, honderd jaren oud zijnde, maar een zondaar, honderd jaren oud zijnde, zal vervloekt worden. En zij zullen huizen bouwen en bewonen, en zij zullen wijngaarden planten, en derzelver vrucht eten. Zij zullen niet bouwen, dat het een ander bewone; zij zullen niet planten, dat het een ander ete; want de dagen Mijns volks zullen zijn als de dagen eens booms, en Mijne uitverkorenen zullen het werk hunner handen verslijten. Zij zullen niet tevergeefs arbeiden, noch baren ter verstoring; want zij zijn het zaad der gezegenden des Heeren, en hunne nakomelingen met hen. En het zal geschieden, eer zij roepen zal Ik antwoorden; terwijl zij nog spreken, zoo zal Ik hooren. De wolf en het lam zullen tezamen weiden, en de leeuw zal stroo eten als een rund, en stof zal de spijze der slang zijn; zij zullen geen kwaad doen noch verderven op Mijnen ganschen heiligen berg, zegt de Heere."[1]

30. Des Heeren stem is heden ten dage gehoord, dezelfde profetische waarheden verklarende, zooals wordt aangetoond in de openbaringen met betrekking tot het Duizendjarige rijk, gegeven in de tegenwoordige bedeeling van de Kerk.[2] In 1831 richtte de Heere zich tot de ouderlingen van Zijne Kerk, en zeide: — „Want het groote duizendjarige rijk, vaarvan Ik door den mond Mijner dienstknechten gesproken heb, zal komen; want Satan zal gebonden worden, en wanneer hij wederom ontbonden is, zoo zal hij slechts voor een korten tijd regeeren, en dan komt het einde der aarde."[3] Bij eene andere gelegenheid werden deze woorden gesproken: — „Want Ik zal Mijzelven met macht en groote heerlijkheid van den hemel openbaren, met al de hemelsche heirscharen, en in gerechtigheid met de menschen duizend jaren op aarde wonen, en de goddeloozen zullen ziet staan. * * * * En wederom, waarlijk, waarlijk, zeg Ik u, dat wanneer de duizend jaren geëindigd zijn, en de menschen beginnen God wederom te verloochenen, dan zal Ik de aarde slechts voor eenen korten tijd sparen; en dan zal het einde komen."[4]

31. Het duizendjarige rijk dan zal de gebeurtenissen voorafgaan, gewoonlijk aangeduid door de schriftuurlijke uitdrukking, „het einde der wereld." Gedurende die periode zullen alle toestanden gunstig zijn voor de rechtvaardigheid; Satan's macht zal worden opgeschort; en de menschen, tot op zekere hoogte van de verleiding verlost, zullen ijverig zijn in den dienst van hunnen

---

1.) Jes. 65 : 20-25.
2.) Leer en Verb. 63 : 49-51.
3.) Leer en Verb. 43 : 30-31.
4.) Leer en Verb. 29 : 11, 22-23.

regeerenden Heer. Niettegenstaande dat echter zal de zonde niet geheel en al vernietigd zijn, noch zal de dood verbannen wezen; hoewel de kinderen leven zullen om den vollen wasdom in het vleesch te bereiken; en dan veranderd kunnen worden in eenen toestand van onsterfelijkheid, „in een punt des tijds."[1] Beiden, sterfelijke en onsterfelijke wezens zullen de aarde bewonen, en gemeenschap met de hemelsche machten zal algemeen zijn. De Heiligen der Laatse Dagen gelooven dat gedurende dit duizendjarige tijdperk, zij bevoorrecht zullen zijn om het plaatsvervangende werk voor de dooden voort te zetten, wat zoo belangrijk en zoo karakteristiek een kenmerk daarstelt van hunnen plicht;[2] en dat de gemakken van directen omgang met de hemelen hen in staat zullen stellen om hun werk van liefde zonder hindernis voort te zetten. Als de duizend jaren voorbij zijn, zal Satan opnieuw zijne macht aanwenden, en zij, die dan niet geteld worden onder de reinen van hart, zullen aan zijnen invloed gehoor geven. Maar de vrijheid, aldus door „den vorst van de machten in de lucht"[3] herkregen, zal slechts van korten duur zijn; zijn eind-oordeel zal spoedig volgen, en met hem zullen allen die van hem zijn, gaan naar de straf die eeuwig is. Dan zal de aarde haren toestand van celestiale heerlijkheid ingaan, en eene geschikte verblijfplaats worden voor de verheerlijkte zonen en dochteren van onzen God.

AANTEEKENINGEN.

1.) „DE GEZALFDE." — „Christus is de officieele naam van den Verlosser van het menschdom, zooals Jezus, of in het Hebreeuwsch, *Jozua*, „Zaligmaker," Zijnen natuurlijken naam was. Christus beteekent „gezalfde," van *chrio*, „te zalven." Onder de Oud-Testamentische bedeeling, werden hoogepriesters, koningen, en profeten tot hun ambt bevestigd door het uitgieten van de heilige olie op hunne hoofden. De plechtigheid werd volbracht door den erkenden ambtsdrager van Jehova, en was een uitwendig getuigenis dat hunne aanstelling direct van God zelven, als de bron van alle autoriteit, en als, zich bevindende onder het oude verbond, in eenen bijzonderen zin de regeerder van Zijn volk, — uitging. De olie, gebruikt bij de wijding der priesters, en bij de zalving van den tabernakel en de heilige zaken, was eene bijzondere bereiding van mirre, kaneel, kalmus, en kassie, (Ex. 30 : 23-25), wat den Joden op straffe des doods verboden was voor het lichaam te gebruiken, of om het na te maken. Zonder twijfel diende deze olie eveneens om de gaven en gunsten uit te beelden van den Heiligen Geest." — Cassel's *„Bible Dictionary,"* p. 257.

2. DE ZEVEN DUIZEND JAREN. — „Zooals elk *zevende* jaar het vergevingsjaar was voor Israël, zoo ook zal van de zeven duizend jaren der wereld, het zevende haar sabbat-jaar zijn." Fausset's *„Bible Cyclopedia,"* p. 685. „Er blijft dan eene ruste over voor het volk Gods;" of, zooals gegeven door de kantteekening, in plaats van „rust," het „houden van een sabbat." — Heb. 4 : 9.

1.) Leer en Verb. 63 : 50-51.
2.) Zie bladzijden 117-125.
3.) Efeze 2 : 2.

3. DUIZENDJARIGE VREDE. — „En de wolf zal met het lam verkeeren, en de luipaard bij den geitenbok nederliggen; en het kalf, en de jonge leeuw, en het mestvee te zamen, en een klein jongske zal ze drijven, de koe en de beerin zullen tezamen weiden, hare jongen zullen tezamen nederliggen, en de leeuw zal stroo eten, gelijk de os. En een zoogkind zal zich vermaken over het hol van een' adder, en een gespeend kind zal zijne hand uitsteken in den kuil van den basilisk. Men zal nergens leed doen nog verderven op den ganschen berg Mijner heiligheid; want de aarde zal vol van kennis des Heeren zijn, gelijk de wateren den bodem der zee bedekken." Jes. 11 : 6-9; zie eveneens 65 : 25.

4. DE AARDE, VOOR, GEDURENDE, EN NA HET DUIZEND-JARIGE RIJK. — „Er wordt van drie toestanden van de aarde gesproken in de geïnspireerde geschriften, — de tegenwoordige, waarin elk ding wat tot haar behoort door eene verandering moet gaan die wij dood noemen; den toestand van het duizendjarige rijk, waarin zij — de aarde — geheiligd zal zijn tot eene woonplaats voor reinere intelligenties, sommigen hunner sterfelijk en sommigen onsterfelijk; en de celestiale toestand, waarvan gesproken wordt in het een-en-twintigste en twee-en-twintigste hoofdstuk van Openbaring, wat namelijk eenen toestand zal zijn van onsterfelijkheid en eeuwig leven." *„Compendium,"* door ouderlingen F. D. Richards en James A, Little, p. 202.

LEZING XXI.

WEDERGEBOORTE EN OPSTANDING.

Artikel 10. — Wij gelooven * * * * dat de aarde vernieuwd zal worden en hare paradijs-heerlijkheid zal ontvangen.

HERNIEUWING DER AARDE.

1. DE AARDE ONDER DEN VLOEK. — De gezegende toestanden waaronder de aarde zal bestaan, en de menschen zullen wonen gedurende het tijdperk van duizendjarige vrede, zijn al haast buiten de menschelijke machten van bevatting, zóó verschillend zijn zij van alles waarvan de historie getuigt, en van wat de ondervinding bevestigt. Een regeering van rechtvaardigheid over heel de aarde is nimmer nog bekend geweest aan het gevallen geslacht der menschen. Zóó opvallend duidelijk is de algemeene vloek geweest, zóó groot de macht van den duivel; zóó bitter de zelfzucht en de ongoddelijke strijd tusschen menschen en menschen, en tusschen natiën en natiën; zóó algemeen is de vijandschap geweest van het dierenrijk onder de eigen leden ervan en jegens het wezen, dat, schoon in een gevallen staat, toch de Goddelijke opdracht bezit van het heerschend gezag; zóó vruchtbaar is de aarde geweest in het voortbrengen van doornen, distelen en onkruid, dat de beschrijving van Eden ons de geschiedenis schijnt van eene andere wereld, van een hemellichaam van eene hoogere orde van bestaan, geheel ongelijk aan deze sombere sfeer. Toch wordt ons geleerd dat Eden inderdaad een deel was van onze planeet, en dat de aarde voorbestemd is om een verheerlijkt lichaam te worden, — geschikt tot verblijfplaats van de meest verheven intelligenties. Het duizendjarige rijk met al zijne grootschheid, is slechts een meer gevorderden staat van voorbereiding, waarbij de aarde en hare bewoners de voor-verordineerde volmaking zullen naderen

2. WEDERGEBOORTE VAN DE AARDE. — De uitdrukking wedergeboorte, (vertaald van het Grieksche *palingenesia,* eene nieuwe geboorte aanduidende, of meer letterlijk, iemand die nogmaals wordt geboren) verschijnt tweemaal[1] in het Nieuwe Testament;

1.) Matth. 19 : 28; Titus 3 : 5.

waar andere uitdrukkingen van soortgelijke beteekenis op vele plaatsen worden gebruikt. Hoe ook echter, de termen worden gewoonlijk toegepast op de hernieuwing van de ziel des menschen door de geestelijke geboorte, waarbij de zaligheid verkrijgbaar is gesteld; ofschoon het gebruik van de uitdrukking door onzen Heer, in de belofte van toekomstige heerlijkheid welke Hij op de apostelen bevestigde, waarschijnlijk betrekking heeft op de verjonging van de aarde, hare inwoners en hunne instellingen, in verband met het duizendjarige rijk: — „Voorwaar Ik zeg u, dat gij, die Mij gevolgd zijt, in de wedergeboorte, wanneer de Zoon des menschen zal gezeten zijn op den troon Zijner heerlijkheid, dat gij ook zult zitten op twaalf tronen, oordeelende de twaalf geslachten Israëls." [1]

3. Een tijd van herstelling is voorspeld. Overweeg de woorden van Petrus, gesproken tot het volk wat tezamen was gekomen in Salomo's voorhof, zich ontzettende over de wonderdadige genezing van den kreupelen bedelaar aan de Schoone poort aldaar: — „Betert u dan, en bekeert u, opdat uwe zonden mogen uitgewischt worden; wanneer de tijden der verkoeling zullen gekomen zijn van het aangezicht des Heeren, en Hij gezonden zal hebben Jezus Christus, die u tevoren gepredikt is; welken de hemel moet ontvangen tot de tijden der wederoprichting aller dingen, die God gesproken heeft door den mond Zijner heilige profeten van alle eeuw." [2]

4. Dat de verandering tot eenen staat meer bijna de volmaking naderende, beiden, de natuur en de menschen zal betreffen, is duidelijk uit de onderwijzingen van Paulus, zooals ons verslag wordt gegeven in zijnen brief aan de Romeinen: — „Op hoop, dat ook het schepsel zelf zal vrijgemaakt worden van de dienstbaarheid der verderfenis, tot de vrijheid der heerlijkheid der kinderen Gods. Want wij weten, dat het gansche schepsel te zamen zucht en tezamen als in barensnood is tot nu toe. En niet alleen dit, maar ook wij zelven, die de eerstelingen des Geestes hebben, wij ook zelven zeg ik, zuchten in ons zelven, verwachtende de aanneming tot kinderen, namelijk de verlossing onzes lichaams." [3]

5. Dit werk van wedergeboorte is alreeds begonnen. Als een noodzakelijk voorspel, waarbij de vloek die anders de aarde zoude treffen, mag worden afgekeerd, bezocht Elia de profeet, de aarde, met zich brengende de sleutelen en het bevoegde gezag van een groot werk; aangaande welker gebeurtenis, toen nog in de toekomst liggende, de Heer zeide: — „Ziet, Ik zend ulieden den profeet Elia, eer dat die groote en die vreeselijke dag des Heeren komen zal. En hij zal het hart der vaderen tot de kinderen wederbrengen, en het hart der kinderen tot hunne vaderen; opdat Ik niet kome, en de aarde met den ban sla." [4]

1.) Matth. 19 : 28.
2.) Hand. 3 : 19.
3.) Rom. 8 : 21-23.
4.) Mal. 4 : 5-6; zie eveneens III Nephi 25.

6. Hoogheilig verklaren de Heiligen der Laatste Dagen dat deze profetie eene letterlijke vervulling heeft gehad, door dat op den derden dag van April in het jaar 1836, Elia, de Profeet Joseph Smith en Oliver Cowdery een bezoek bracht in den pas ingewijden tempel te Kirtland in Ohio, zijne zending aankondigende als die waarvan gesproken was door den mond van Maleachi, verklarende dat de dag voor de vervulling van de voorspelling gekomen was, en waarbij hij de sleutelen van dit werk van de laatste bedeeling aan de Kerk overdroeg, opdat het werk van herstelling voortgang zoude kunnen hebben; en meer nog, als een teeken „dat de groote en vreeselijke dag des Heeren nabij was, zelfs voor de deur."[1] Door heel het duizendjarige rijk heen zal dit proces van wedergeboorte worden voortgezet. De gemeenschap zal worden gereinigd; de volkeren zullen in vrede bestaan; oorlogen zullen ophouden; de woeste aard der dieren zal worden onderworpen; de aarde, de vloek van den val voor een groot gedeelte ontkomende, zal voor den landman overvloediglijk hare vruchten voortbrengen; en de planeet zal verlost zijn.

7. De eindpunten van deze wedergeboorte der natuur zullen niet worden bereikt totdat het duizendjarige vrederijk zijn gezegenden loop heeft volbracht. De gebeurtenissen beschrijvende die plaats zullen grijpen na de voleindiging der duizend jaren, zegt Johannes de Openbaarder: — „En ik zag eenen nieuwen hemel en eene nieuwe aarde, want de eerste hemel, en de eerste aarde was voorbijgegaan, en de zee was niet meer. * * * * * En ik hoorde eene groote stem uit den hemel, zeggende: Ziet, de tabernakel Gods is bij de menschen en Hij zal bij hen wonen, en zij zullen Mijn volk zijn, en God zelf zal bij hen en hun God zijn. En God zal alle tranen van hunne oogen afwisschen; en de dood zal niet meer zijn; noch rouw, noch gekrijt, noch moeite zal meer zijn; want de eerste dingen zijn weggedaan."[2] Een soortgelijke voorspelling werd gemaakt door Ether den Jarediet, zes honderd jaren vóór dat Christus geboren werd: — „En er zal een nieuwe hemel en eene nieuwe aarde zijn; en zij zullen gelijk de oude zijn, behalve dat het oude voorbijgegaan en alle dingen nieuw geworden zijn."[3] Deze gebeurtenis zal, zooals door den samenhang wordt duidelijk gemaakt, de tooneelen volgen van het duizendjarige rijk.

8. In het jaar 1830 van onze tegenwoordige tijdrekening, zeide de Heer: — „Wanneer de duizend jaren geëindigd zijn, en de menschen beginnen God wederom te verloochenen, dan zal Ik de aarde slechts voor eenen korten tijd sparen; en het einde zal komen, en de hemelen en de aarde zullen verteerd worden en vergaan, en er zal een nieuwe hemel en eene nieuwe aarde zijn; want al de oude dingen zullen vergaan, en alle dingen zullen nieuw worden, zelfs de hemel

1.) Leer en Verb. 110 : 14-16; blz. 122 van dit werk.
2.) Openb. 21 : 1, 3-4.
3.) Ether 13 : 9.

en de aarde, en al de volheid ervan, menschen en beesten, de vogelen der lucht, en de visschen der zee; en niet een haar, noch stofje zal verloren gaan, want het is het werk Mijner handen."[1]

9. In overeenstemming met de Schriften heeft de aarde eene verandering te ondergaan, gelijk aan den dood, en zal zij wederom worden geboren op eene wijze te vergelijken met eene opstanding. Verwijzingen naar de elementen door hitte smeltende, en naar de aarde, verterende en voorbijgaande, zoodanige als gevonden worden in vele schriftuurplaatsen alreeds aangehaald, doen het idee van dood aan de hand; en de nieuwe aarde, eigenlijk de hernieuwde en wedergeboren planeet, welke het resultaat is, kan worden vergeleken bij een opgestaan organisme. De verandering is bij eene gedaanteverwisseling vergeleken geworden.[2] Elk geschapen ding is gemaakt geworden voor een doel; en ieder ding wat de mate van zijne schepping vervult zal vooruit gaan op den ladder van progressie, zij het een atoom of eene wereld, een insect of een mensch — de directe en letterlijke afstammeling van de Godheid. Sprekende over de graden van heerlijkheid voor Zijne schepselen voorbeschikt, en van de wetten van wedergeboorte en heiliging, sprak de Heer, in eene openbaring gedateerd 1832, duidelijk over den komenden dood en de later volgenden levend-making van de aarde. Dit zijn Zijne woorden: — „En wederom, voorwaar zeg Ik tot u, de aarde onderhoudt de wet van een celestiaal Koninkrijk, want zij vervult de mate harer schepping, en overtreedt de wet niet. Daarom zal zij geheiligd worden; ja, niettegenstaande zij zal sterven, zal zij weder levend gemaakt worden, en zal de macht, waardoor zij levend gemaakt wordt, behouden, en de rechtvaardigen zullen haar beërven."[3]

10. Gedurende het Duizendjarige rijk, zal de aarde, onderwijl zich voorbereidende voor de finale verandering, bewoond zijn door beide, sterfelijke en onsterfelijke wezens; maar nadat de wedergeboorte voltooid zal zijn, zal de dood onder hare inwoners niet langer bekend wezen. Alsdan zal de Verlosser der aarde „het koninkrijk overleveren, en hetzelve vlekkeloos aan den Vader voorstellen, zeggende: Ik heb overwonnen."[4] Alvorens de victorie aldus is verkregen, en den triomf verwonnen, moeten de vijanden der rechtvaardigheid onderworpen worden; de laatste vijand om te niet te doen, is de dood. Aldus zegt de Apostel Paulus: — „Daarna zal het einde zijn, wanneer Hij het koninkrijk aan God en den Vader zal overgegeven hebben; wanneer Hij zal te niet gedaan hebben alle heerschappij en alle macht en kracht; want Hij moet als koning heerschen, totdat Hij al de vijanden onder Zijne voeten zal gelegd hebben. De laatste vijand, die te niet

---

1.) Leer en Verb. 29 : 22-25.
2.) Leer en Verb. 63 : 20-21.
3.) Leer en Verb. 88 : 25-26.
4.) Leer en Verb. 76 : 107.

gedaan wordt, is de dood. Want Hij heeft alle dingen Zijnen voeten onderworpen. Doch wanneer Hij zegt, dat Hem alle dingen onderworpen zijn, zoo is het openbaar, dat Hij uitgenomen wordt, die Hem alle dingen onderworpen heeft. En wanneer Hem alle dingen zullen onderworpen zijn, dan zal ook de Zoon zelf onderworpen worden Dien, die Hem alle dingen onderworpen heeft, opdat God zij alles in allen."[1]

11. De volgende gedeeltelijke beschrijving van de aarde in haar onsterfelijk gemaakten toestand, is in deze bedeeling gegeven geworden door den Profeet Joseph Smith: — „Deze aarde in haren geheiligden en onsterfelijken toestand, zal aan kristal gelijk gemaakt worden, en zal een Urim en Thummim[2] zijn voor de inwoners die daarop wonen, waardoor alle dingen met betrekking tot een minder koninkrijk, of alle koninkrijken van eene lagere orde, aan hen die daarop wonen zullen geopenbaard zijn; en deze aarde zal van Christus zijn."[3]

12. AFWEZIGHEID VAN BEWIJS DER WETENSCHAP. — Pogingen zijn gemaakt om eene overeenkomst aan te toonen tusschen de leeringen der wetenschap betreffende de bestemming der aarde, en de schriftuurlijke voorspellingen aangaande de verordineerde wedergeboorte van onze planeet, waarbij zij geschikt zal worden gemaakt tot de verblijfplaats van onsterfelijke zielen. Zonder de bijzonderheden te overwegen van het aangehaalde bewijs van onderlinge bijstand tusschen wetenschap en het geopenbaarde woord in deze zaak, laat het genoeg wezen om te zeggen, dat het zoogenaamde bewijs onvoldoende is, en dat de wetenschap in der waarheid aangaande dit onderwerp zwijgt. De aardkundige beschouwt de aarde als een lichaam zich bevindende in het proces van voortdurende verandering; hare oppervlakte als eene ongelijksoortige massa brokstukken van materialen; hij leest, in het verslag gegraveerd op hare steenen bladzijden, de geschiedenis van gepasseerde ontwikkeling door vele succesievelijke stadiums van opklimming, elk hunner den aardbol meer geschikt makende voor de bewoonbaarheid van menschen; hij is getuige van het werk der opbouwende en vernietigende krachten thans in werking; landmassa's worden overgegeven aan de dreigende inwerking van lucht en water, en bij hunne verwoesting voorzien zij in materialen voor andere vormingen, thans in proces van samenstelling; — het algemeene gevolg van al zulks is dat de oppervlakte gelijk wordt gemaakt door de heuvelen te slechten, en de valleien te verheffen. Aan de andere hand merkt hij vulcanische krachten op, werkende om de oneffenheden der vlakte te vermeerderen door geweldige uitbarsting en het omhoog werken van den aardkorst. Hij belijdt zijne onbekwaamheid, om van zijne opmerkingen van

1.) I Cor. 15 : 24-28.
2.) Zie blz. 216.
3.) Leer en Verb. 130 : 9.

het tegenwoordige, en van zijne afleidingen van het verleden der aarde, haar zelfs eenen waarschijnlijken toekomst te voorspellen. Zóó nutteloos zijn zijne pogingen geweest om den oorsprong vast te stellen, of omtrent de bestemming van de globe te besluiten, dat hij over het algemeen er afstand van heeft gedaan om het te beproeven. De spraakmakende verklaring van een erkend leider in de wetenschap is thans spreekwoordelijk geworden: — Aardkunde voorziet, „in geen spoor van een begin, en in geene verwachting of waarschijnlijkheid van een einde.”[1]

13. De sterrekundige, de onderscheidene toestanden van andere werelden bestudeerende, kan door vergelijkende studie iets zoeken gewaar te worden van het waarschijnlijk lot van onze eigene. De ruimte inblikkende ziet hij, met grootelijks toegevoegde verbeeldingskracht, in het stelsel waartoe ook de aarde behoort, sfeeren, een hoogen rang van ontwikkeling ten toon spreidende, — sommigen in hun vurigen staat, naar het schijnt ongeschikt voor de verblijfplaats van wezens samengesteld als wij; anderen in eenen staat, meer op die der aarde gelijkende; en nog weer anderen, oud schijnende en leven-loos. Van de machtige stelsels, buiten het, vergelijkelijk gesproken, kleine aantal, onder controle van onze eigene zon, weet hij niets dan het daar zijn alleen van deze centrale hemellichamen. Nergens echter heeft hij eene hemelsch geworden wereld ontdekt. Denkt gij dat sterfelijke oogen zoo iets waar zouden kunnen nemen, zelfs al was zij binnen de grenzen van het gezicht zooals dat door afstand alleen wordt bepaald?

14. De dichter heeft geschreven: —

> „Noch denk, dat, schoon de menschen er niet mochten zijn,
> De hemel toeschouwers noodig zoude hebben,
> En God, — die Hem zouden prijzen!
> Millioenen van geestelijke wezens
> Bewandelen de aarde,
> Ongezien, — beiden, wanneer wij waken,
> En wanneer wij slapen.”

Als deze gedachte op waarheid is gegrond, en de Christelijke ziel zal dat nauwelijks betwijfelen, dan mogen we even gereedelijk gelooven in het bestaan van andere werelden, dan die waarvan de schikking over het geheel in staat is om een licht te weerkaatsen over onze onwetende oogen. Wij zeggen nogmaals, dat, met betrekking tot het geopenbaarde woord aangaande de wedergeboorte der aarde en het verwerven van eene hemelsche heerlijkheid door onze planeet, de wetenschap niets heeft aan te bieden, noch bij wijze van ondersteuning, noch bij die van tegenspraak. Laat ons omreden hiervan echter de wetenschap niet onderschatten of minachten, of het werk van hare ingewijden laken. Niemand beseft meer ten volle dan de in waarheid wetenschappelijke man, hoeveel wij niet weten.

1.) James Hutton.

OPSTANDING VAN HET LICHAAM.

15. DE OPSTANDING UIT DE DOODEN. — Nauw verbonden aan, en overeenkomstig met de verordineerde vernieuwing der aarde, waarbij onze planeet van haren tegenwoordigen somberen en gebroken staat over zal gaan in eenen toestand van verheerlijkte volmaking, is de opstanding van de lichamen van alle wezens die een bestaan op hare oppervlakte hebben gehad. De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen onderwijst de leerstelling van eene letterlijke opstanding; eene daadwerkelijke hereeniging van de afgescheiden geesten en de lichamen waarmede zij bekleed waren gedurende den sterfelijken proeftijd; en eenen overgang van sterfelijkheid tot onsterfelijkheid in het geval van sommigen die in het vleesch zullen zijn ten tijde van de groote verandering, en die, omreden hunne persoonlijke rechtvaardigheid, den slaap in het graf zal worden bespaard. In zoodanige leeringen echter verschilt de Kerk in hoofdzaak niet van de meesten der Christelijke secten, uitgezonderd allicht in de letterlijkheid der lichamelijke opstanding als door haar wordt geleerd, en in het geloof aangaande den aard van den opgestanen staat. De Bijhel is vol met bewijs betreffende de levend-making van de dooden. De menschelijke kennis van de opstanding berust geheel en al op openbaring. Heidensche volkeren daarom hebben geen begrip van eene daadwerkelijke voortkoming van de dooden tot het leven.[1]

16. De leerstelling aannemende van eene opstanding, dienen wij geleid te worden door het geloof; welk geloof echter overvloedig ter zijde wordt gestaan door openbaring, gegeven op ongeevenaarde en zekere wijze. De wetenschap, het resultaat van menschelijk onderzoek, faalt er in om ons eenige aanwijzing te geven van eene zoodanige gebeurtenis in de geschiedenis der levende dingen, en het menschdom heeft vergeefs gezocht naar eene overeenkomst van uitwendig zichtbaren aard. Weliswaar zijn er vergelijkingen gemaakt, en overeenkomstige voorbeelden ten dienste bijgehaald, om in de natuur eenig tegenbeeld, of eenigen schijn aan te toonen van de verandering tot onsterfelijkheid, waarnaar de Christelijke ziel met onbewogen vertrouwen uitziet; maar alle dergelijke beelden van verhandeling zijn gebrekkig van toepassing, en onwaar in hunne voorgewende overeenkomst.

17. De terugkeer van het voorjaar na den op den dood gelijkenden slaap van den winter; de overgang van de kruipende rups in de dood-gelijkende pop, en het opnieuw te voorschijn komen van den gevleugenden vlinder; het voortkomen van een levenden vogel uit de grafgelijkende eenzaamheid van het ei; deze en andere natuurlijke processen van ontwikkeling zijn gebruikt geworden om de opstanding toe te lichten. Elk hunner is echter gebrekkig, want in geen enkel voorbeeld van dergelijke ontwaking is er een daadwer-

1.) Zie Aanteekening 1.

kelijken dood geweest. Als de boom sterft zal hij zijn bladertooi niet hervatten met de terugkomst van de zon; als het leven in de pop, of de levenskiem binnen in het ei gedood wordt, dan zal er geen vlinder of vogel uit voortkomen. Als wij ons overgeven aan zoodanige figuurlijke uitbeeldingen zonder de meest nadrukkelijke waarschuwing, dan loopen wij gevaar de gedachte aan de hand te doen dat het lichaam, voorbeschikt tot de opstanding, niet in werkelijkheid dood is; en dat daarom de levend-making welke te volgen staat, niet datgene is wat het geopenbaarde woord haar verklaart te zijn. Opmerking bewijst dat de afscheiding van den geest, het lichaam eene levenlooze massa laat, niet langer in staat om de processen van natuurlijke en chemische ontbinding te weerstaan. Het lichaam, door zijn onsterfelijken bewoner verlaten, is letterlijk dood; het zal tot zijn natuurlijke samenstellingen ontbonden worden, en de zelfstandigheid ervan zal zich opnieuw verliezen in de algemeene circulatie van de stof. Toch is de opstanding uit de dooden verzekerd; het geloof van hen die vertrouwen in de woorden der geopenbaarde waarheid zal worden gerechtvaardigd,[1] en het Goddelijk besluit zal ten volle worden verwezenlijkt.

18. VOORSPELLINGEN AANGAANDE DE OPSTANDING. — De profeten in de gepasseerde bedeelingen van de geschiedenis der wereld hebben de eindelijke overwinning van den dood voorzien en voorspeld. Sommigen van hen getuigden in het bijzonder van Christus' overwinning over het graf; anderen hebben in algemeenen zin over de opstanding gesproken. Job, de man van geduld en beproeving, zong zelfs in zijn angst en smart nog vreugdevol: — „Want ik weet, dat mijn Verlosser leeft, en Hij zal de laatste over het stof opstaan; en als zij na mijne huid dit doorknaagd zullen hebben, zal ik uit mijn vleesch God aanschouwen."[2] Enoch aan wien de Heere Zijn plan voor de verlossing van het menschdom openbaarde, voorzag de opstanding van Christus, het voortkomen van de rechtvaardige dooden met Hem, en de eventueele opstanding van alle menschen.[3]

19. Nephi getuigde tot zijne broederen dat des Verlossers dood eene voor-verordineerde noodzakelijkheid was, voorbeschikt opdat de opstanding uit de dooden den menschen gegeven mocht worden. Dit zijn zijne woorden: — „Want gelijk de dood over alle menschen is gekomen, om het barmhartige plan van den grooten Schepper te vervullen, moet er eveneens eene kracht ter opstanding zijn; en de opstanding moet komen tot den mensch ten gevolge van den val; en de val kwam als een gevolg der overtreding; en omreden de mensch gevallen is, is hij afgesneden van de tegenwoordigheid des Heeren. * * * * * En deze dood, waarvan ik gesproken heb, welke de geestelijke dood is, zal zijne dooden op-

1.) Zie Aanteekening 2.
2.) Job. 19 : 25-26; zie eveneens Jes. 26 : 19; Ezech. 37 : 11-14; Hos. 13 : 14.
3.) Paarl v. Gr. W. Boek v. Mozes 7 : 56.

geven; welke geestelijke dood de hel is; daarom moeten dood en hel hunne dooden opgeven, en de hel moet hare gevangene geesten overgeven, en het graf moet zijne gevangene lichamen overgeven; en de lichamen en de geesten der menschen zullen hersteld worden het een tot den ander; en het is door de kracht der opstanding van den Heilige Israëls. O, hoe groot is het plan van onzen God! want aan de andere hand moet het paradijs van God de geesten der rechtvaardigen overgeven, en het graf moet de lichamen der rechtvaardigen opgeven; en de geest en het lichaam zijn weder aan elkander hersteld; en alle menschen worden onsterfelijk en onbederfelijk; en zij zijn levende zielen, hebbende eene volmaakte kennis zooals wij in het vleesch; tenzij dat onze kennis volmaakt zal zijn."[1]

20. Samuel, de Lamanitische profeet, voorspelde des Zaligmakers geboorte, bediening, dood en opstanding, en verklaarde de opstanding van het menschdom het resultaat daarvan te zijn: — „Want ziet, Hij moet zekerlijk sterven, opdat de zaligheid kan komen; ja, het behaagt Hem, en het is noodig dat Hij zal sterven om de opstanding der dooden teweeg te brengen, opdat de mensch daardoor in de tegenwoordigheid des Heeren gebracht moge worden. Ja, deze dood brengt de opstanding der dooden teweeg, en verlost het geheele menschdom van den eersten dood, — dien geestelijken dood; want het geheele menschdom dat door den val van Adam afgesneden was van de tegenwoordigheid des Heeren, wordt als dood geacht; zoowel met betrekking tot de tijdelijke als tot de geestelijke dingen. Doch ziet, de opstanding van Christus verlost de menschen, ja, allen, en brengt hen terug in de tegenwoordigheid des Heeren."[2]

21. Het Nieuwe Testament voorziet in overvloedig bewijs dat de leerstelling van de opstanding zeer algemeen werd verstaan gedurende den tijd van Christus' aardsche zending, alsmede in het opvolgende apostolische tijdperk.[3] De Meester zelve verkondigde deze leeringen. In antwoord op de letterziftende Sadduceën[4] zeide Hij: — „En wat aangaat de opstanding der dooden, hebt gij niet gelezen hetgeen van God tot ulieden gesproken is, die daar zegt: Ik ben de God Abrahams, en de God Izaäks, en de God Jacobs? God is niet een god der dooden, maar der levenden."[5] Tot de Joden die, omreden Zijne daden en leeringen, Zijn leven zochten, sprak Hij op deze wijze: — „Voorwaar, voorwaar zeg Ik u, die Mijn woord hoort, en gelooft Hem, die Mij gezonden heeft, die heeft het eeuwige leven, en komt niet in de verdoemenis, maar is uit den dood overgegaan in het leven. Voorwaar, voorwaar,

1.) II Nephi 9 : 6, 12-13.
2.) Hel. 14 : 15-17; zie eveneens Mosiah 15 : 20-24, en Alma 40 : 2, 16.
3.) Matth. 14 : 1-2; Joh. 11 : 24.
4.) Zie Aanteekening 2.
5.) Matth. 22 : 31-32; zie eveneens Luc. 14 : 14.

zeg Ik u, de ure komt, en is nu, wanneer de dooden zullen hooren de stem des Zoons Gods, en die ze gehoord hebben, zullen leven."[1]

22. Dat Christus ten volle het doel begreep van Zijn naderenden marteldood, en de opstanding die daarop zoude volgen, wordt overvloedig bewezen door Zijne eigene uitingen terwijl Hij nog in het vleesch was. Tot Nicodemus zeide Hij: — „En gelijk Mozes de slang in de woestijn verhoogd heeft, alzoo moet de Zoon des menschen verhoogd worden; opdat een iegelijk die in Hem gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe."[2] En tot Martha, die de dood van haren broeder Lazarus beweende, verklaarde Hij: „Ik ben de opstanding en het leven; die in Mij gelooft, zal leven, al ware hij ook gestorven."[3] Van Zijne eigene opstanding profeteerde Hij vrij uit; den tijd aanduidende gedurende welke Zijn lichaam in het graf zoude wezen.[4]

23. Van TWEE ALGEMEENE OPSTANDINGEN wordt in de Schriften gewag gemaakt; deze kunnen worden aangeduid als eerste en laatste, of als de opstanding der rechtvaardigen en die der onrechtvaardigen. De eerste werd ingehuldigd bij de opstanding van Jezus Christus; waarop, onmiddellijk dezelve volgende, velen van de gestorvene Heiligen van uit hunne graven voortkwamen; eene voortzetting hiervan, — de opstanding der rechtvaardigen — is reeds daadwerkelijk opgetreden,[5] en zal in algemeenen zin te pas worden gebracht in verband met de komst van Christus in Zijne heerlijkheid, en daarom de gebeurtenis zijn van het begin van het Duizendjarige rijk. De laatste opstanding zal worden uitgesteld tot op het einde van de duizend jaren van vrede, en zal in verband staan met het laatste oordeel.

24. DE EERSTE OPSTANDING; — DE OPSTANDING VAN CHRISTUS, EN DE ONMIDDELIJK DAAROP VOLGENDE. — Het feit van Christus' opstanding uit de dooden wordt door eene zoodanige reeks van schriftuurlijke bewijzen betuigd, dat geen twijfel aan de werkelijkheid plaats vindt in het hart van eenig geloovige in de geïnspireerde verslagen. Tot de vrouwen, die vroeg naar het graf kwamen, sprak de engel die de steen van voor de deur van het graf had afgewenteld, zeggende: — „Hij is hier niet; want Hij is opgestaan, gelijk Hij gezegd heeft."[6] Nadien vertoonde de verrezen Heer zichzelven aan velen[7] gedurende de veertig dagen

1.) Joh. 5 : 24-25; zie eveneens vers 21, en 11 : 23-25.
2.) Joh. 3 : 14-15.
3.) Joh. 11 : 25.
4.) Matth. 12 : 40; 16 : 21; 17 : 23; 20 : 19.
5.) Merkt het feit op, dat Moroni, de laatste der Nephitische apostelen, welke stierf in het begin der vijfde eeuw n. C., als een opgestaan wezen aan Joseph Smith verscheen in 1823. (zie blz. 8-10.)
6.) Matth. 28 : 6.
7.) Matth. 28 : 9, 16; Mark 16 : 14; Luc. 24 : 13-21, 34; Joh. 20 : 14-17, 19, 26; 21 : 1-4; 1 Cor. 15 : 5-8.

tusschen Zijne opstanding en hemelvaart.[1] Volgende op de hemelvaart openbaarde Hij zich aan de Nephieten op het westelijke halfrond, zooals reeds is opgemerkt in een ander verband.[2] De apostelen, zooals wij zullen zien, hielden niet op te getuigen van de echtheid van huns Heeren opstanding, noch faalden zij er in om de opstanding der toekomst te verkondigen.

25. Christus, „de eersteling dergenen die ontslapen zijn",[3] was onder de menschen de eerste die in een onsterfelijk lichaam van uit het graf voortkwam; wij lezen echter, dat spoedig na Zijne opstanding, velen van de Heiligen van uit hunne graven verrezen: — „En de graven werden geopend, en vele lichamen der heiligen, die ontslapen waren, werden opgewekt; en uit de graven uitgegaan zijnde, na Zijne opstanding, kwamen zij in de heilige stad, en zijn velen verschenen."[4]

26. Alma, de Nephitische profeet, wiens geschriften bijna eene eeuw vóór de geboorte van Christus geschreven werden, verstond klaarlijk dat er geene opstanding zoude zijn vóór die van den Verlosser, want hij zeide: — „Zie, ik zeg tot u, dat er geene opstanding is, of ik wil met andere woorden zeggen, dat deze sterfelijkheid geene onsterfelijkheid, deze verderfelijkheid geene onverderfelijkheid aandoet, tot ná de komst van Christus.[5] En verder nog voorzag hij eene algemeene opstanding in verband met de voortkoming van Christus uit de dooden, zooals de samenhang van de voorgaande aanhaling duidelijk bewijst.[6] Geïnspireerde mannen onder de Nephieten spraken van den dood en de opstanding van Christus,[7] gedurende den tijd zelfs van Zijne daadwerkelijke bediening in het vleesch; en hunne onderwijzingen werden spoedig bevestigd door de verschijning onder hen van den verrezen Heer,[8] zooals door hunne vroegere profeten voorspeld was geworden.[9]

27. In de laatste dagen heeft de Heer zich nogmaals geopenbaard, de feiten van Zijnen dood en opstanding verklarende: — „Want ziet, de Heere uw Verlosser leed den dood in het vleesch; daarom leed Hij de pijn van alle menschen, opdat alle menschen zich mochten bekeeren en tot Hem komen. En Hij is wederom van de dooden opgestaan, opdat Hij alle menschen tot Zich moge brengen, op voorwaarde van bekeering."[10]

1.) Luc. 24 : 49-51; Hand. 1 : 1-11.
2.) Zie blz. 29.
3.) 1 Cor. 15 : 20, 23; zie eveneens Hand. 26 : 23; Col 1 : 18; Openb 1 : 5.
4.) Matth. 27 : 52-53.
5.) Alma 40 : 2.
6.) Paragraaf 16.
7.) III Nephi 6 : 20.
8.) III Nephi 11.
9.) I Nephi 12 : 6; II Nephi 26 : 1, 9; Alma 16 : 20; III Nephi 11 : 12.
10.) Leer en Verb. 18 : 11-12.

28. OPSTANDING TEN TIJDE VAN CHRISTUS' TWEEDE KOMST. Onmiddelijk na het afscheid van Christus van de aarde, werden de apostelen, op wien toen de directe verantwoordelijkheid van de Kerk viel, bevonden de leerstelling te prediken van eene toekomstige en algemeene opstanding. Deze leering schijnt een zeer belangrijk kenmerk te hebben gevormd van hunne onderwijzingen, want het werd tot eene bijzondere oorzaak van aanklacht gemaakt door de Sadduceën, die namelijk de apostelen aanrandden, zelfs binnen de heilige grenzen van den tempel, de beschuldigers „ontevreden zijnde, omdat zij (de apostelen) het volk leerden, en verkondigden in Jezus de opstanding uit de dooden."[1] Paulus verwekte ergernis door den ijver waarmede hij de opstanding predikte die te komen stond; zooals zijnen twist getuigt met zekere wijsgeeren van de Epicureïsche en Stoïsche secten, in den loop waarvan sommigen zeiden: — „Wat wil toch deze klapper zeggen? Maar anderen zeiden: Hij schijnt een verkondiger te zijn van vreemde goden; omdat hij hun Jezus en de opstanding verkondigde."[2] De bespreking werd voortgezet op den Areopagus, of de heuvel van Mars, alwaar Paulus het evangelie predikte van den waren en levenden God, de leerstukken der opstanding insluitende. „Als zij nu van de opstanding der dooden hoorden, spotten sommigen daarmede; en sommigen zeiden: Wij zullen u wederom hiervan hooren."[3] Hij verklaarde dezelfde waarheid aan Felix, den gouverneur van Judea;[4] en toen hij gebonden voor Agrippa, den koning gebracht werd, vroeg hij, als had dit uit te staan met een van de voornaamste beschuldigingen tegen hem, „Wat? Wordt het ulieden ongeloofelijk geoordeeld, dat God de dooden opwekt?"[5]

29. De opstanding schijnt een begunstigd thema te zijn geweest van Paulus; in zijne brieven aan de Heiligen ruimt hij het eene belangrijke plaats in.[6] Van hem leeren wij eveneens dat er eene orde van voorrang in acht zal worden genomen in de opstanding: — „Maar nu, Christus is opgewekt uit de dooden, en is de eersteling geworden dergenen, die ontslapen zijn. Want dewijl de dood door een mensch is, zoo is ook de opstanding der dooden door een mensch. Want gelijk zij allen in Adam sterven, alzoo zullen zij ook in Christus allen levend gemaakt worden. Maar een iegelijk in zijne orde: de eersteling Christus, daarna die van Christus zijn, in Zijne toekomst."[7]

1.) Hand. 4 : 2; zie eveneens Matth. 22 : 23, 31-32, en Hand. 23 : 8.
2.) Hand. 17 : 18.
3.) Vers 32.
4.) Hand. 24 : 15.
5.) Hand. 26 : 8.
6.) Rom. 6 : 5; 8 : 11; I Cor. 15; II Cor. 4 : 14; Fil. 3 : 21; Col. 3 : 4; I Thess. 4 : 14; Heb. 6 : 2.
7.) I Cor. 15 : 20-23; het geheele hoofdstuk dient te worden bestudeerd.

30. Nadrukkelijk wordt verklaard dat vele graven ten tijde van Christus' komst in heerlijkheid, hunne dooden op zullen geven, en de rechtvaardigen die geslapen hebben, tezamen met velen van hen die niet gestorven zijn, zullen opgenomen worden om den Heere te ontmoeten. Paulus schreef aldus aan de Heiligen in Thessalonica: — „Alzoo zal ook God degenen, die ontslapen zijn in Jezus, wederbrengen met Hem. ***** Want de Heere zal zelf met een geroep, met de stem des archangels, en met de bazuine Gods nederdalen van den hemel; en die in Christus gestorven zijn, zullen eerst opstaan; daarna wij, die levend overgebleven zijn, zullen tezamen met Hem opgenomen worden in de wolken, den Heere tegemoet, in de lucht."[1]

31. Tot de drie Nephitische apostelen, die de zegening van Johannes, den geliefden apostel, hadden gevraagd, zeide Christus: — „Nimmer zult gij de pijnen des doods gevoelen, maar wanneer Ik in Mijne heerlijkheid zal komen, zult gij in een oogenblik veranderd worden van sterfelijkheid tot onsterfelijkheid."[2]

32. Door middel van openbaring dezer laatste dagen heeft de Heere gezegd: — „En zij zullen Mij in de wolken des hemels zien, bekleed met macht en groote heerlijkheid, met al de heilige engelen; en hij die niet voor Mij waakt zal afgesneden worden. Doch voor dat de arm des Heeren zal vallen, zal een engel zijn bazuin doen schallen, en de heiligen die geslapen hebben zullen voortkomen Mij in de wolken te ontmoeten."[3] Van de vele teekenen en wonderen welke de glorievolle komst des Heeren zullen vergezellen, hebben wij deze gedeeltelijke beschrijving: — „En het aangezicht des Heeren zal worden ontsluierd. En de heiligen die op aarde zijn, die levend zijn, zullen veranderd worden, en opgenomen worden Hem te ontmoeten. En zij die in hunne graven geslapen hebben zullen voortkomen; want hunne graven zullen geopend worden, en zij zullen eveneens opgenomen worden Hem te ontmoeten in het midden van den pilaar des hemels; zij zijn van Christus, de eerste vruchten; zij die met Hem eerst zullen nederdalen, en zij die op de aarde en in hunne graven zijn, die eerst opgenomen zullen zijn Hem te ontmoeten."[4]

33. Zoodanig zijn sommigen van de heerlijkheden die de eerste opstanding zullen vergezellen, waarin alleen de rechtvaardigen zullen deelen. Het „gezelschap der rechtvaardigen" zal echter al diegenen insluiten die met betrekking tot de wetten van God, zooals aan hen waren bekend gemaakt, geloovig hebben geleefd; alsmede kinderen die in hunnen onschuld gestorven zijn, en zelfs de oprechten van hart onder de heidensche volkeren die, in den blinde tastende naar het licht, vergelijkelijk gesproken, in duisternis hebben geleefd, en die in onwetendheid zijn gestorven.[5] Deze

1.) I Thess. 4 : 14-17.
2.) III Nephi 28 : 8.
3.) Leer en Verb. 45 : 44-45.
4.) Leer en Verb. 88 : 95-98.
5.) Zie Aanteekening 4.

leerstelling is door de openbaring van den nieuweren tijd duidelijk gemaakt: — „En dan zullen de natiën der Heidenen verlost worden, en zij die geene wet gekend hebben zullen deel hebben in de eerste opstanding.”[1] Het Duizendjarige rijk dan zal worden ingewijd door eene glorievolle herstelling van de rechtvaardigen van uit de macht des doods; en van dit gezelschap der verlosten is geschreven: — „Zalig en heilig is hij, die deel heeft in de eerste opstanding; over dezen heeft de tweede dood geene macht, maar zij zullen priesters van God en Christus zijn, en zij zullen met Hem als koningen heerschen duizend jaren.”[2]

34. DE LAATSTE OPSTANDING. — „Maar de overigen der dooden werden niet weder levend, totdat de duizend jaren geeindigd waren.”[3] Zoo zeide de Openbaarder, na de heerlijke zegeningen te hebben omschreven der rechtvaardigen, die een deel is gegeven in de eerste opstanding. De onwaardigen zullen tot het oordeel der verdoemenis geroepen worden, als de hernieuwde aarde gereed is om den Vader te worden voorgesteld.[4]

35. Het contrast tusschen hen, wiens deel in de eerste opstanding is verzekerd, en hen wier lot het is te wachten tot den tijd van het laatste oordeel, is groot, en in geen geval brengen de Schriften verlichting aan in die sterke tegenstelling. Ons wordt verteld dat het gepast is voor ons om rouw te bedrijven, als door den dood een slachtoffer van ons wordt geëischt, en voornamelijk wanneer zij geene hoop hebben op eene heerlijke opstanding.[5] In den tegenwoordigen dag is de stem van den Almachtige gehoord in hoog-heilige waarschuwing: „Geeft gehoor, want ziet, de groote dag des Heeren is nabij. Want de dag komt, dat de Heere Zijne stem zal doen hooren van uit den hemel; de hemelen zullen weenen, de aarde zal sidderen, de bazuin van God zal lang en luid klinken, en tot de slapende natiën roepen: Gij heiligen, staat op en leeft; gij zondaars blijft en slaapt totdat Ik wederom roepen zal.”[6]

36. Het gezicht van het laatste tooneel wordt aldus door Johannes beschreven: — „En ik zag de dooden, klein en groot, staande voor God; en de boeken werden geopend; en een ander boek werd geopend, dat des levens is, en de dooden werden geoordeeld uit hetgeen in de boeken geschreven was, naar hunne werken. En de zee gaf de dooden, die in haar waren; en de dood en de hel gaven de dooden die in hen waren, en zij werden geoordeeld, een iegelijk naar zijne werken.”[7] Dit voorval kenmerkt de voltooing van het werk der opstanding. Zooals de Schriften

---

1.) Leer en Verb. 45 : 54: zie eveneens Ezech. 36 : 23-24; 37 : 28; 39 : 7, 21, 23.
2.) Openb. 20 : 6.
3.) Openb. 20 : 5.
4.) Zie Aanteekening 5.
5.) Leer en Verb. 42 : 45.
6.) Leer en Verb. 43 : 17-18.
7.) Openb. 20 : 12-13.

afdoende bewijzen, zal de opstanding algemeen zijn; hoewel het waar is dat de dooden naar hunne orde zullen worden voortgebracht, toch zal iedereen die in het vleesch heeft vertoefd, opnieuw zijn lichaam terug erlangen en daarin worden geoordeeld.

37. Het Boek van Mormon is zeer duidelijk in de beschrijving van de letterlijke en algemeene opstanding: — „Nu er is een dood, genaamd de tijdelijke dood; en de dood van Christus zal de banden van dezen tijdelijken dood verbreken, zoodat allen uit dezen tijdelijken dood zullen verrijzen. De geest en het lichaam zullen wederom in hunne volmaakte gedaante vereenigd worden; zoowel beenderen als gewrichten zullen tot hare eigene gedaante hersteld worden gelijk zij nu zijn; en wij zullen voor God gebracht worden, wetende zooals wij nu weten en eene volkomen herinnering hebben van al onze schuld. Nu, deze herstelling zal tot allen komen, zoowel jong als oud, gevangene als vrije, man als vrouw, goddelooze als rechtvaardige, en er zal niet zooveel als een haar van hun hoofd verloren gaan, maar alle dingen zullen tot hunne eigene gedaante hersteld worden zooals die nu zijn, of in het lichaam, en allen zullen gebracht en gesteld worden voor de rechterstoel van Christus den Zoon, en God den Vader, en den Heiligen Geest die een eeuwig God zijn; ten einde geoordeeld te worden naar hunne werken, hetzij zij goed of kwaad zijn. Nu, ziet, ik heb tot u gesproken aangaande den dood van het sterfelijk lichaam, en ook aangaande de opstanding van het sterfelijk lichaam. Ik zeg u, dat dit sterfelijk lichaam verrijst tot een onsterfelijk lichaam: dat is, uit den dood, zelfs uit den eersten dood tot het leven." [1]

38. Overweeg eveneens het volgende: — „Door den dood van Christus ontstond de opstanding, welke eene verlossing teweeg brengt van een eindeloozen slaap, uit welken slaap alle menschen opgewekt zullen worden door de macht Gods, wanneer de bazuin zal schallen, en zij voort zullen komen, zoowel klein als groot, en allen zullen staan voor Zijnen rechterstoel, terwijl zij verlost en losgemaakt zijn van de eeuwige banden des doods, welke is de tijdelijke dood. Dan komt het oordeel van den Heilige over hen, en dan komt de tijd dat degene die vuil is, voortdurend vuil zal blijven, en dat hij die rechtvaardig is, voortdurend rechtvaardig zal blijven; en dat hij die gelukkig is, voortdurend gelukkig zal zijn, en die ongelukkig is voortdurend ongelukkig zal zijn." [2]

39. Tot zoover heeft het woord der geopenbaarde waarheid onze kennis uitgebreid aangaande de bestemming van de kinderen van God. Van achter en na de hernieuwing der aarde, en het eindoordeel van de rechtvaardigen en goddeloozen, weten wij weinig, uitgezonderd dan dat er in een plan van eeuwige vooruitgang is voorzien geworden.

1.) Alma 11 : 42-45.

2.) Mormon 9 : 13-14.

AANTEEKENINGEN.

1. HEIDENSCHE ONWETENHEID AANGAANDE DE OPSTANDING. — In verband met de bewering dat de menschelijke kennis van de opstanding gebaseerd is op openbaring, is het volgende niet van belang ontbloot: — „Wat ook de heidensche wijsgeeren *geraden* mogen hebben met betrekking tot de onsterfelijkheid der ziel, toestemmende zelfs dat zulks werkelijk het resultaat was van hun eigen bespiegelingen, en niet met al schatplichtig aan de overblijfselen der traditie, zeker is het dat zij nimmer zóó ver kwamen om de leerstelling te bereiken van eene lichamelijke opstanding. Pliny, als hij de dingen opsomt die zich zelfs niet in de macht van God bevonden om te doen, bepaalt daaromtrent de volgende twee — de begiftiging van stervelingen met een eeuwig bestaan, en de terugroeping van de dooden uit het graf. (2, 100, 7). Een soortgelijke meening wordt verkondigd door Æschylus in de „*Eumenides*" (647, 648). Het alleruiterste wat zij met hunne zedekundige bespiegelingen verkregen, was wel een begrip van den mogelijken voortduur van het leven na het graf, in de een of andere nieuwe vorm en toestand; maar dat was ook alles. Eene opstanding in den schriftuurlijken zin van het woord hebben zij zich nimmer voorgesteld." — Cassel's „*Bible Dictionary*," p. 936.

2. ALGEMEEN GELOOF IN EENE OPSTANDING. — „Deze groote gebeurtenis der toekomst, evenals de leerstelling van de opstanding van Christus, is zóó geheel en al eene cardinale waarheid, dat er nimmer een tijd is geweest waarin dit niet een artikel was van de Christelijke belijdenis; het eenige verschil tusschen de aloude belijdenissen en onze eigene is, dat de laatste de uitdrukking „opstanding van het lichaam" gebruikt, waar vroeger onveranderlijk de vorm „opstanding des vleesches" werd gebezigd. De reden voor de aloude wijze van uitdrukking, wordt gezegd door Jerome, te zijn, dat, wijl er ook geestelijke lichamen zijn, sommigen allicht gereedelijk eene opstanding van het lichaam in dien zin zouden willen aanvaarden, en de werkelijke opstanding van het vleesch zouden gaan ontkennen." — Cassel's „*Bible Dictionary*" p. 935.

3.) DE SADDUCEËN, waar zij in het Nieuwe Testament worden aangehaald, worden gewoonlijk voorgesteld als in tegenstrijd te zijn met de Farizeën, de twee klassen de meest invloedrijke secten uitmakende die onder de Joden, ten tijde van Christus, bestonden. De twee verschilden in vele fondamenteele zaken in geloof en praktijk, insluitende het voortbestaan der geesten; de werkelijkheid van geestelijke straf en de toekomstige vergelding voor de zonde; de noodzakelijkheid van zelf-verloochening in het persoonlijke leven; de onsterfelijkheid der ziel; en de opstanding uit de dooden; in alle zaken waarvan de Farizeën aan de bevestigende zijde stonden, terwijl de Sadduceën deze dingen ontkenden. Josephus zegt; — „De leerstelling van de Sadduceën is, dat de ziel en het lichaam tezamen vergaan; de wet is alles wat zij vermeenen in acht te hebben te nemen." De secte bestond hoofdzakelijk uit leden van de aristocratie. Een bijzondere vermelding van de Sadduceën wordt hier aan de hand gedaan door hunne bepaalde tegenstand tegen de leerstelling der opstanding, welke zij zochten aan te vallen door spottende aanvaarding, of te verkleinen door haar — de leerstelling — in een belachelijk daglicht te stellen. Cassel's „*Bible Dictionary*" ruimt aan het volgende eene plaats in: — „De Sadduceën worden in het Evangelie van Johannes nergens aangehaald. De eenige gelegenheid waarbij van hen wordt gesproken in de Evangeliën van Markus en Lukas, is die waarnaar eveneens door Mattheus wordt verwezen, alwaar zij de leer der opstanding bespottelijk trachten te maken, door des Heeren meening te vragen omtrent wiens vrouw eene zekere vrouw zou zijn in de toekomstige wereld, die namelijk in deze wereld met onderscheidene mannen getrouwd was geweest. (Matth. 22 : 23-32; Mark. 12: 18-27; Luc. 20 : 27-38.) Hunne vraag ontstond uit de veronderstelling, dat de wet, waarbij de broeder van eene overledene verplicht was zijne weduwe te huwen, zooals door Mozes aangekondigd (Deut. 25 : 5-6), stilzwijgend bedoelde, dat de wetgever geene opstanding der dooden in het vooruitzicht had gehad. Het antwoord van onzen Heer verklaarde de moeilijkheid, de opstanding der dooden bevestigende, en tevens het bestaan van engelen, wat de Sadduceën

eveneens ontkenden, handhavende; (Matth. 22 : 30; Mark. 12 : 25; Luc. 20 : 35, 36; vergel. met Hand. 23 : 8.) Hij, — de Heer — haalde tevens de Goddelijke verkondiging aan, — „Ik ben de God van Abraham, de God van Izaäk, en de God van Jacob," (Ex. 3 : 6, 15, 16), en baseerde daarop, bij gevolgtrekking, een argument niet alleen ten gunste der onsterfelijkheid, maar eveneens voor de opstanding. De aangehaalde woorden moeten door den Heer beschouwd zijn geworden als in zich sluitende, dat de patriarchen, als deelhebbers aan het verbond, zich nog steeds in eenen staat van bewuste betrekking bevonden tot God."

4.) HEIDENEN IN DE EERSTE OPSTANDING. — De bewering dat de gestorven heidenen eene plaats zullen hebben in de eerste opstanding, wordt door het woord der Schrift ondersteund, alsmede door eene beschouwing van de beginselen der ware rechtvaardigheid, in overeenstemming waarmede het menschdom zal worden geoordeeld. De mensch zal schuldeloos of schuldig worden gerekend overeenkomstig zijne daden als uitgelegd in het licht van de wet waaronder hij verlangd is te leven. Het is onbestaanbaar met ons begrip van een rechtvaardig God, Hem in staat te achten aan iemand verdoemenis op te leggen voor het niet volbrengen van een eisch waarvan de persoon in kwestie geene kennis droeg. Niettegenstaande dat echter zullen de wetten van de Kerk niet worden opgeschort, zelfs niet in het geval van hen die in duisternis en onwetendheid gezondigd hebben; maar het is redelijk te gelooven dat het plan van verlossing voor de zoodanig verduisterden in eene gelegenheid zal voorzien om de wetten van God te leeren; en zeer zekerlijk zal, zoo spoedig als zij leeren, gehoorzaamheid worden verlangd, of hen zal de pijn der straf overkomen. Merk ter aanvulling van de aanhalingen in den tekst, de volgende passages op:

„En indien er geene wet gegeven was voor den mensch die zondigde, wat kon dan de rechtvaardigheid of de barmhartigheid doen? Want zij zouden geene aanspraak op het schepsel hebben." — Alma 42 : 21.

„Daarom heeft hij eene wet gegeven; en waar geene wet gegeven is, daar is geene straf; en waar geene straf is, daar is geene verdoemenis; en waar geene verdoemenis is, heeft de barmhartigheid van den Heilige Israëls aanspraak op hen door de verzoening; want zij zijn verlost door Zijne kracht." II Nephi 9 : 25.

„Verder zeg ik u, dat de tijd zal komen, dat de kennis van eenen Zaligmaker verspreid zal worden onder alle natiën, talen, en volkeren. En ziet, wanneer die tijd komt, zal niemand vlekkeloos voor God bevonden worden, uitgezonderd kleine kinderen, tenzij door bekeering en geloof in den naam des Heeren, den Almachtigen God." — Mos. 3 : 20-21. Zie eveneens Helaman 15 : 14-15.

5. DEN TUSSCHENSTAAT DER ZIEL; HET PARADIJS. — De toestand van de geesten der menschen tusschen den dood en de opstanding is een onderwerp van groote belangstelling, en waaruit vele twistgeschillen zijn verrezen. De Schriften bewijzen, dat, ten tijde van des menschen laatste oordeel, hij — de mensch — afgezien van zijnen toestand van zuiverheid of schuld, voor den rechterstoel van God zal staan, bekleed met zijn verrezen lichaam. Gedurende het afwachten van den tijd van hunne voortkoming, bestaan de ont-lichaamde geesten in eenen tusschenstaat van geluk en rust, of van lijden en angst, overeenkomstig hunne werken in sterfelijkheid gedaan. De profeet Alma zeide: — „Nu aangaande den toestand der ziel tusschen den dood en de opstanding. Zie, het is mij door eenen engel bekend gemaakt, dat de geesten van alle menschen zoodra zij van dit sterfelijk lichaam verwijderd of gescheiden zijn, ja, de geesten van alle menschen, hetzij goeden of kwaden, worden opgenomen tot dien God, die hun het leven gegeven heeft. Dan zal het geschieden, dat de geesten dergenen die rechtvaardig zijn, ontvangen worden in eenen staat van geluk, welke paradijs genoemd wordt; in eenen staat van rust; eenen staat van vrede, waarin zij zullen rusten van al hunne moeiten, zorgen, bekommeringen, enz. Dan zal het geschieden, dat de zielen der goddeloozen, ja, die boos zijn, want zie, zij hebben geen deel aan den Geest des Heeren, zij verkozen namelijk de booze werken boven de goede, (daarom kwam de geest des duivels in hen en nam hun huis in bezit; dezen zullen uitgeworpen worden in de buitenste duisternis. Daar zal weening en knersing der tanden zijn; en dit ten gevolge hunner boosheid, gevangen genomen zijnde door den wil des duivels. Nu, dit is de staat van de zielen der goddeloozen; ja, in donkerheid en eenen verschrikkelijken en vreeselijken staat, wachtende op de vurige grimmigheid van den toorn Gods over hen, en aldus verblijven zij in dezen staat, zoowel als de rechtvaardigen in het paradijs, tot den tijd hunner opstanding." Alma 40 : 11-14.

Verwijzing naar het paradijs, als eene plaats toebereid voor de rechtvaardige geesten, de opstanding afwachtende, wordt gedaan door den eersten Nephi (II Nephi 9 : 13), door een lateren profeet van denzelfden naam (IV Nephi 14), en door Moroni (Moroni 10 : 34). Nieuw-Testamentische aanhalingen ondersteunen het ook. Luc. 23 : 43; II Cor. 12 : 4; Openb. 2 : 7. Het paradijs dan is niet de plaats van laatste glorie; want voor iets zoodanigs was voorzeker de dief die met Christus stierf, niet voorbereid, en toch kunnen wij de vervulling van de belofte onzes Heeren, dat de berouwhebbende boosdoener nog dien dag met Hem in het paradijs zou zijn, niet betwijfelen; en meer nog, de verklaring van den verrezen Zaligmaker aan Maria Magdelena, drie dagen later, dat Hij namelijk nog niet opgevaren was tot Zijnen Vader, is bewijs ervan dat Hij den tusschentijd in het paradijs doorbracht.

Het woord „paradijs", duidt, door de herleiding ervan door de Grieken uit het Perzisch, een aangename grond aan.

LEZING XXII.

GODSDIENSTIGE VRIJHEID EN VERDRAAGZAAMHEID.

Artikel 11. — Wij eischen het recht, om den Almachtigen God te dienen volgens de ingeving van ons geweten, en kennen aan alle menschen hetzelfde recht toe; laat hen aanbidden hoe, waar, of wat zij ook willen.

1. 's MENSCHEN RECHT OP VRIJDOM IN AANBIDDING. — In dit artikel van hun geloof verklaren de Heiligen der Laatste Dagen onvermengde trouw aan de beginselen van godsdienstige vrijheid en godsdienstige verdraagzaamheid. Vrijdom om den Almachtigen God te dienen, zooals door het geweten mag worden voorgeschreven, beweren zij een der erfelijke en onvervreemdbare rechten te zijn der menschheid. De geïnspireerde samenstellers van onze grondwet[1] van nationale onafhankelijkheid, verkondigden der wereld als eene zelfbewezen waarheid, dat het algemeene geboorterecht der menschheid aan elkeen het recht van leven geeft, van vrijheid, en van het najagen van het geluk. Aan hem, die van den vrijdom van eeredienst zooals hij dezelve verlangt, ontstoken is, is het geluk vreemd, vrijheid slechts een naam, en het leven eene teleurstelling. Niemand, in het bezit zijnde van eerbied voor de Godheid en een zin voor plicht jegens die voortreffelijke macht, kan gelukkig zijn zoo wanneer hij belemmerd wordt in het volvoeren van de hoogste plicht van zijn bestaan. Zou iemand gelukkig kunnen zijn, schoon hij gehuisvest mocht wezen in een paleis, omringd met al de stoffelijke gemakken, en voorzien van elk middel tot intellectueele genieting, zoo wanneer hij van allen omgang met het wezen wat hij het meeste liefhad, was afgesneden? Voor den mensch, die geleerd heeft zijnen Goddelijken Vader te kennen, is vrijdom van eeredienst te verkiezen zelfs boven het leven.

2. WAT IS WAARDE-DIENST?[2] Het woord waarvan de uitdrukking is afgeleid doet reeds een antwoord aan de hand. Eerbewijzen te geven aan diegene welke zich waardig heeft betoond die eer te ontvangen, is de bedoeling klaarblijkelijk gelegd

1.) De Amerikaansche. — Vert.

2.) Het Engelsche woord is alhier *„worship"*. In den regel hebben wij dit vertaald door „eeredienst," of „aanbidding", maar aangezien de schrijver in den oorspronkelijken tekst eene uitlegging geeft van het woord, (voor den Hollandschen lezer van minder belang) waaruit blijkt dat dit woord afgeleid is van *„worthy"*, hetwelk waardig beteekent, hebben wij ons genoodzaakt gezien het woord *worship*

in de meening van het woord. De eeredienst of aanbidding waartoe iemand in staat is, hangt af van zijn begrip van de waardigheid die het voorwerp zijner vereering kenmerkt. 's Menschen vermogen tot aanbidding is eene maatstaf van zijne bevatting van God. Hoe grooter de vertrouwdheid met, hoe nauwer de omgang tusschen den vereerder en zijne Godheid, hoe meer volkomen en ernstig oprecht zal zijne hulde zijn. Als wij van iemand, in figuurlijken zin, zeggen, dat hij een vereerder is van het goede, het schoone, de waarheid, dan bevestigen wij dat hij een dieper en meer volkomen begrip heeft van de waarde van het voorwerp van zijne vereering, dan iemand anders, wiens geweten hem niet leidt tot eerbetoon gebracht aan deze veredelende hoedanigheden.

3. De mensch dan, zal God dienen overeenkomstig zijn begrip van de Goddelijke eigenschappen en machten; en dit begrip zal der volkomenheid meer nabij komen in verhouding tot het geestelijke licht wat tot hem kwam. Ware eeredienst kan niet bestaan waar er geen eerbied of liefde is voor het voorwerp. Deze eerbied mag op een ziekelijk fondament berusten, de vereering slechts een soort zijn van afgodendienst, het voorwerp inderdaad onwaardig wezen, toch dient van den vereerder te worden gezegd, dat hij het voorwerp e e r t en d i e n t, als namelijk zijn geweten den afgod bekleedt met de eigenschappen van eerwaardigheid. Wij hebben gesproken van „ware eeredienst"; die uitdrukking is feitelijk overtollig. Eeredienst, zooals reeds is bevestigd, is de in het hart gevoelde vereering die bewezen wordt als een resultaat van een waar begrip van waardigheid aan de zijde van het voorwerp; elke tentoonspreiding van eerbied, voortspruitende uit eene overtuiging hieraan minderwaardig, is slechts een namaaksel van eeredienst; noem zulks „valsche eeredienst" zoo ge verkiest; maar laat het in herinnering worden gehouden, dat eeredienst noodzakelijk wààr is; het woord vereischt geen bijvoegelijk naamwoord, om de meening ervan uit te breiden, noch om de echtheid ervan te betuigen. Eeredienst is niet een zaak van vormen, evenmin als zulks het geval is met het gebed. Het bestaat niet in houding noch in gebaren, in plechtigheid noch in belijdenis. De diepstgevoelde eerbied kan worden bewezen zonder eenige van de gemaakte toebehooren van ceremonieelen dienst; voor altaar kan een steen dienen in de woestijn; de toppen der eeuwige heuvelen zijn tempelspitsen, en het gewelf des hemels is van alle kathedralen de meest grootsche dom.

4. In zijn hart is de mensch een minderwaardig model van

hier te vertalen door „waarde-dienst" De tweede zin van deze paragraaf is dan ook geene woordelijke vertaling, maar is door ons ingelascht, en neemt de plaats in van den zin die de schrijver bezigde om voor zijne Engelsch sprekende lezers de afkomst van het besproken woord te verduidelijken. De verklaring eenmaal gegeven zijnde, gaan wij in het vervolg voort het woord te vertalen door „eeredienst" of „aanbidding", al naar gelang den zin van het geheel waarin de uitdrukking wordt gebezigd. — Vert.

wat hij dient. De barbaar, die geen grooter triomf kent dan die van bloedige overwinning op zijn vijand, die krijgsmoed en lichamelijke sterkte als de meest begeerlijke kwaliteiten van zijn ras beschouwd, en op wraakzucht en wraakgierigheid als de zoetste voldoeningen des levens zijn blik vestigt, zal voorzeker dusdanige hoedanigheden aan zijne godheid toeschrijven; en zal zijn diepstgevoelde eerbied in offeranden van bloed gaan aanbieden. Al de oproerige praktijken der afgodendienst kunnen terug worden gebracht tot verwrongen en duivelsche begrippen van menschelijke uitnemendheid, en dezen worden weerspiegeld in de afzichtelijke scheppingen van door de menschen gemaakte en door den duivel ingegeven godheden. Aan de andere hand zal daarentegen de mensch, wiens verlichte ziel den indruk der liefde heeft ontvangen, zuiver en onbesmet, aan zijn God de eigenschappen toeschrijven van adeldom en liefderijkheid, en in zijn hart zal hij zeggen „God is liefde." Hij alleen, die een juist begrip heeft verkregen van de heerlijkheid en verantwoordelijkheid van het ouderschap kan met volkomen begrip den titel van aanroeping ons door den Zoon gegeven, gebruiken. „Onze Vader." Kennis daarom is voor den eeredienst noodzakelijk; de mensch kan niet met bekwaamheid God dienen in onwetendheid; en hoe grooter zijne kennis is van de Goddelijke persoonlijkheid, des te voller en warer zal zijne vereering zijn; hij kan alsdan den Vader leeren kennen, en den Zoon die gezonden was; en zoodanige kennis is voor den mensch de waarborg voor het eeuwige leven.

5. Aanbidding is de vrijwillige hulde van de ziel. Onder dwang, of met geveinsde oogmerken om voordeel te behalen, mag iemand in onoprechtheid al de uitwendige plechtigheden kunnen volbrengen van een ingestelde wijze van vereering; hij mag uiting geven aan woorden van voorgeschreven gebeden; zijne lippen mogen een geloof belijden, toch is en blijft zijne poging slechts eene bespotting van aanbidding, en zijne overgave daaraan is zonde. Onze Vader verlangt geene weerbarstige hulde, noch onwillige lof. Vormendienst in aanbidding is slechts welgevallig in zooverre als zij vergezeld wordt door een ernstig gemeende vroomheid; en is enkel nuttig als eene bijstand tot de geestelijke wijding welke leidt tot omgang met de Godheid. Het uitgesproken gebed is enkel slechts een ledige klank, wanneer het ook maar iets minder is dan de inhoudsopgave van het boekdeel van het rechtvaardig verlangen der ziel. Mededeelingen gericht tot den troon der Genade moeten het stempel dragen van ernstige waardigheid, zullen zij hunne hooge bestemming bereiken. De meest welgevallige vorm van eeredienst of aanbidding is die welke berust op een onvoorwaardelijk accoord gaan met de wetten van God, zooals de aanbidder of de eeredienaar de bedoeling daarvan heeft begrepen.

6. GODSDIENSTIGE ONVERDRAAGZAAMHEID. — De Kerk houdt het er voor dat het recht van aanbidding, overeenkomstig de voorschriften van het geweten, op den mensch is bevestigd

door eene autoriteit hooger dan eenige op aarde; en dat bijgevolg geene wereldsche macht in rechtvaardigheid inbreuk op de uitoefening daarvan kan maken. De Heiligen der Laatste Dagen aanvaarden de constitutioneele voorzorg waarbij godsdienstige vrijheid in de Vereenigde Staten openlijk is gewaarborgd, als geïnspireerd te zijn; dat namelijk geene wet ooit zal worden gemaakt „de daarstelling van godsdienst betreffende, of de vrije uitoefening daarvan verbiedende;"[1] en zij, — de Heiligen der Laatste Dagen — gelooven met vertrouwen dat met het zich uitbreiden der verlichting, door heel de wereld eene soortgelijke waarborg door elke natie zal worden verkregen. Onverdraagzaamheid is de grootste hinderpaal geweest voor den waren vooruitgang in elke periode des tijds; en toch hebben, onder het duistere kleed van in verkeerde richting gedreven ijver voor godsdienst, de natiën, onderwijl trotsch gaande op hunne beschaving, alsook voorgewende dienaars van het evangelie van Christus, de bladzijde der wereldgeschiedenis bevlekt met het verslag van zulke onheilige daden van vervolging, dat de hemelen erover hebben geweend. In dit opzicht behoort het zoogenaamde Christendom in schaamte het hoofd te buigen voor de verslagen zelfs van de verdraagzaamheid der heidenen. Rome, weliswaar aanmatigende, maar daarom niet minder daadwerkelijk, als de heerscheres der wereld poseerende, stond haar overwonnen onderdanen de rechten toe van vrije eeredienst, alleen van hen verlangende dat zij zich zouden onthouden van anderen, of zelfs ook maar van één enkele te hinderen in de beoefening van zoodanige vrijdom.

7. Zoo spoedig echter als het evangelie van Christus op aarde werd ingesteld, gingen de vrome aanhangers daarvan onmiddelijk, en de meer verbeelding hebbende, schoon minder oprechte aanklevers van een lateren dag, zich zelven beschouwen als zóó heilig en zóó uitnemend te zijn, dat elkeen die niet geloofde en beleed als zij deden, geheel der overweging onwaardig was. Neen, zelfs lang nog vóór de komst van den Leeraar der liefde, rekende Israël, het verbond van Goddelijke gunst waaronder zij tot bloei waren gekomen, kennende, zichzelven zeker van een verheven standplaats, en zag op allen die niet tot het uitverkoren zaad behoorden, als op onwaardigen terneder. In Zijne bediening onder de Joden, zag Christus met medelijdend verdriet de geestelijke en intellectueele slavernij der tijden, en verklaarde tot hen het zaligmakende woord, zeggende, „de waarheid zal u vrij maken." Hierop werden de eigengerechtige kinderen van het verbond boos, en trotsch antwoordden zij, „Wij zijn Abrahams zaad, en hebben nooit iemand gediend, hoe zegt gij dan: Gij zult vrij worden?" De Meester berispte hen daarna om hunne onverdraagzaamheid, en zeide: „Ik weet, dat gij Abrahams zaad zijt; maar gij zoekt Mij te dooden, want mijn woord heeft in u geene plaats."[2]

1.) Grondwet der Ver. Staten, eerste voorslag tot wijziging.

2.) Joh. 8 : 32-45; zie eveneens Matth. 3 : 9.

8. Weinig oorzaak is er slechts om ons te verwonderen over het feit dat de eerste Christenen, ijverig voor het nieuwe geloof waarin zij gedoopt waren geworden, en pas bekeerd van de afgodische praktijken en heidensche bijgeloovigheden, zichzelven gingen beschouwen als boven de rest te staan van het menschdom wat zich nog steeds in duisternis en onwetendheid bevond. Zelfs Johannes, nu bekend als de Apostel der Liefde, maar door den Christus, met zijnen broeder Jakobus, Boanerges, of zonen des donders[1] toegenaamd, was onverdraagzaam en gebelgd jegens hen die zijnen weg niet volgden; en meer dan eens moest hij door zijnen Meester worden berispt. Merkt slechts het volgende voorval op: — „En Johannes antwoordde hem, zeggende: Meester! wij hebben eenen gezien, die de duivelen uitwierp in Uwen naam, welke ons niet volgt; en wij hebben het hem verboden, omdat hij ons niet volgt. Doch Jezus zeide: Verbiedt hem niet, want er is niemand, die eene kracht doen zal in Mijnen naam, en haastelijk van Mij zal kunnen kwalijk spreken. Want wie niet tegen ons is, die is voor ons. Want zoo wie ulieden eenen beker waters zal te drinken geven in Mijnen naam, omdat gij discipelen van Christus zijt, voorwaar zeg Ik u, hij zal zijn loon geenszins verliezen."[2] En wederom, toen zij met hunnen Heer door Samaria reizende waren, werden de apostelen Jakobus en Johannes met toorn vervuld omreden de Samaritanen zich achteloos jegens den Zaligmaker betoonden, en verzochtten ze toestemming om vuur van den hemel neder te roepen om de ongeloovigen te verteren; hun wraakgierig verlangen werd echter onmiddelijk door den Heer berispt, die zeide, „Gij weet niet van hoedanigen geest gij zijt. Want de Zoon des menschen is niet gekomen om der menschen zielen te verderven, maar om te behouden."[3]

9. ONVERDRAAGZAAMHEID IS ONSCHRIFTUURLIJK. — De leeringen van onzen Heer ademen den geest van verdraagzaamheid en liefde zelfs jegens de vijanden. Ofschoon Hij ze niet goed konde keuren, zoo verdroeg Hij toch de praktijken der heidenen in hunne afgoderij, de Samaritanen met hunne gemengde en onrechtzinnige gewoonten van eeredienst, de weeldelievende Sadduceën, en de wettige Farizeën. Haat werd zelfs niet jegens vijanden aangemoedigd. Zijne onderwijzingen waren: — „Hebt uwe vijanden lief; zegent ze, die u vervloeken; doet wel dengenen die u haten; en bidt voor degenen, die u geweld doen, en die u vervolgen; opdat gij moogt kinderen zijn uws Vaders, die in de hemelen is; want Hij doet Zijne zon opgaan over boozen en goeden, en regent over rechtvaardigen en onrechtvaardigen."[4] Den Twaalven werd bevolen met hunnen zegen ieder huis te

1.) Mark. 3 : 17.
2.) Mark 9 : 38-41; zie eveneens Luc. 9 : 49-50, en verg. Num. 11 : 27-29.
3.) Luc. 9 : 51-56; zie eveneens Joh. 3 : 17, en 12 : 47.
4.) Matth. 5 : 44-45.

groeten alwaar zij om herbergzaamheid verzochten. Weliswaar zoude de vergelding volgen zoo wanneer het volk hen en hunne boodschap verwierp; maar deze bezoeking met den vloek zoude als een Goddelijk voorrecht ter zijde worden gezet voor den dag des oordeels. In Zijne gelijkenis van den Zaaier onderwees de Heer dezelfde les van geduld; de haastige dienstknechten wenschten het onkruid onmiddelijk uit te plukken, maar hen werd zulks verboden, opdat zij niet tevens de tarwe zouden uitrukken; en de oogst werd hen verzekerd, als wanneer eene scheiding zoude worden bewerkstelligd.[1]

10. Ten spijt van de overheerschende geest van verdraagzaamheid en liefde, welke de leeringen van den Zaligmaker en Zijne apostelen vervulde, zijn er pogingen aangewend geworden om uit de Schriften rechtvaardiging af te leiden voor onverdraagzaamheid en vervolging.[2] Paulus' prikkelende woorden gericht tot de Galaten is eene meening gegeven geworden, ten eenemale vreemd aan den geest die ze ingaf. Den Heiligen voor valsche leeraars waarschuwende, zeide hij: — „Gelijk wij tevoren gezegd hebben, zoo zeg ik ook nu wederom: Indien iemand u een evangelie verkondigt buiten hetgeen gij ontvangen hebt, die zij vervloekt."[3] Met een dergelijke uiting zoeken eigengerechtige dienaars van Christus, die, als de geheele waarheid werd overwogen, zelven allicht leerstellingen prediken, vreemd aan de apostolische voorschriften, hunnen sectarischen haat en onchristelijke wreedheid te rechtvaardigen; vergetende dat de wraak en de wedervergelding den Heere behoort.[4]

11. De bedoeling van Johannnes' woorden van raadgeving aan de uitverkorene vrouwe, zijn verwrongen geworden, en zijne leeringen zijn tot eenen dekmantel gemaakt voor vervolgers en bekrompen ijveraars. Haar voor de dienaars van den Antichrist waarschuwende, die hunne ketterijen ijverig bezig waren te verspreiden, schreef de Apostel: — „Indien iemand tot ulieden komt, en deze leer niet brengt, ontvangt hem niet in huis, en zegt tot hem niet: Zijt gegroet. Want die tot hem zegt: Zijt gegroet; die heeft gemeenschap aan zijne booze werken."[5] In geen geval van ware uitlegging kunnen deze woorden onverdraagzaamheid, vervolging en haat heeten te begunstigen.

12. Des apostels ware bedoeling is met groote klaarheid en kracht verduidelijkt door een vermaard Christen-schrijver van den tegenwoordigen tijd, die, na de „enge onverdraagzaamheid van een onwetend dogmatisme" betreurd te hebben, zegt: — De Apostel der Liefde zoude alles wat het beste is in zijne eigene leeringen

1.) Matth. 13 : 24-30.
2.) Zie aanteekening 1.
3.) Gal. 1 : 9; ook vers 8.
4.) Deut. 32 : 35; Ps. 94 : 1; Rom. 12 : 19; Heb. 10 : 30.
5.) II Joh. 10-11.

hebben gelogenstraft, als hij, zich bewust, eenen vrijbrief had gegeven, neen, eene aansporing, tot geweldadige onverdraagzaamheid ***** Intusschen leent deze toevallige uitdrukking in Johannes' korten brief zich niet tot dergelijke grootelijks verkeerde toepassingen. Wat Johannes werkelijk zegt, en werkelijk bedoelt, is geheel iets anders. Valsche leeraars waren er in overvloed, die, bewerende Christenen te zijn, den natuur van Christus van alles beroofden wat zijne kracht verleende aan de verzoening, en wat betrekking had op de wedervleeschwording. Deze leeraars, evenals andere Christelijke zendelingen, reisden van stad tot stad; en, bij afwezigheid van publieke gebouwen, werden zij ontvangen in de huizen van de Christelijke bekeerlingen. De Christen-vrouwe, tot wie Johannes schrijft, wordt gewaarschuwd, dat wanneer zij hare herbergzaamheid deze gevaarlijke gezanten aanbiedt, die de middelpunt-waarheid van het Christendom verkeerende waren, zij uitdrukking geeft aan eene openbare begunstiging van hen; en door zoo te doen, en hen hare beste wenschen aan te bieden, zij een direct aandeel nemende is in het kwade wat zij doen. Dit is een gezond oordeel; ook is daar niets in wat onliefderijk is. Niemand is gebonden de verspreiding van leering te helpen bevorderen, welke hij als dwalende beschouwd met betrekking tot de meest belangrijke leerstellingen van zijn eigen geloof. Nog minder recht zou dit zijn geweest in de dagen toen de Christelijke gemeenschappen nog zoo klein en zwak waren. Maar, om dit uit te leggen zooals het in alle eeuwen daadwerkelijk is uitgelegd geworden, — het te veranderen in een soort bevel om de minderwaardige verschillen tusschen de godsdienstige opiniën te vergrooten, en hen te vervolgen wiens punten van inzicht van de onze verschillen, — om onze eigene meeningen den afdoenden toetssteen te maken omtrent ketterij, en met Cornelius-a-Lapide te zeggen, dat dit vers „alle gesprekken, allen omgang, en alle handelingen met ketters" verbiedt, — is de Schrift uit te leggen door den valschen gloed van partijzucht en geestelijke zelfvoldoening, en niet dezelve te lezen in het licht van heilige liefde."[1]

13. VERDRAAGZAAMHEID IS GEENE AANVAARDING. — De menschelijke zwakheid om in uitersten te vervallen in gedachte en handeling, vindt weinig meer schandelijke voorbeelden dan voorgesteld worden door des menschen handelingen met zijne medegenooten omtrent godsdienstige zaken. Aan de eene zijde is hij geneigd het geloof van anderen te beschouwen als niet alleen minderwaardig aan zijn eigen, maar als geheel en al zijne eerbied onwaardig; of, ter andere zijde brengt hij zich zelven er toe om te gelooven dat alle secten gelijkelijk gerechtvaardigd zijn in hunne belijdenissen en praktijken, en dat er daarom geen ware onderscheiden orde van godsdienst is. In geen enkel opzicht is het

1.) Canon Farrar, *„The Early Days of Christianity,"* pp. 587, 588.

voor de Heiligen der Laatste Dagen onbestaanbaar om stoutweg de overtuiging te verklaren dat hunne eigene Kerk de aanvaarde Kerk is, de eenige die aanspraak kan maken op de aanduiding „Kerk van Jezus Christus,” en de eenige aardsche bewaarplaats van het eeuwige priesterschap in de tegenwoordige eeuw; en toch is zij gewillig om overeenkomstig eene vriendelijke behandeling den ernst en de oprechtheid van oogmerk te erkennen in elke ziel of secte die eerlijk Christus belijdt, of die althans respect toont voor de waarheid, en eene ernstige begeerte openbaart om te wandelen in het licht wat ontvangen is geworden. Onze trouw aan de Kerk onzer keuze is gebaseerd op eene overtuiging van de kracht en de echtheid van hare hooge aanspraak op het recht van onderscheiding als de eene en eenige Kerk in het bezit van eene van God gegevene wet van autoriteit; niettegenstaande echter achten wij andere secten voor oprecht totdat zij zichzelven als anderzins doen kennen, en zijn wij bereid hen in hunne rechten te verdedigen.

14. Joseph Smith, de eerste profeet van de laatste bedeeling, onderwijl hij zekere van zijn broederen vermaande omtrent onverdraagzaamheid jegens het geliefkoosde geloof van andere secten, leerde dat zelfs de afgodendienaars in hunne eeredienst behoorden te worden beschermd; dat, waar het de strikte plicht van elk Christen zou zijn, om zijne pogingen te trachten aan te wenden tot de verlichting van zoodanige verduisterde gemoederen, hij niet gerechtvaardigd was de heidenen met geweld te berooven van hunne rechten tot aanbidding. In de reine oogen van God is afgodendienst eene van de meest afschuwelijke zonden; toch echter is Hij verdraagzaam jegens hen die, Hem niet kennende, aan hun geërfd instinct om te aanbidden toegeven, door hunne hulde te betoonen zelfs aan hout en steen. Doodelijk als is de zonde van afgodische eeredienst aan de zijde van hem tot wien het licht is gekomen, in den heiden kan het de voorstelling zijn van den ernstigsten eerbied waartoe hij in staat is. En, zooals in eene voorgaande lezing aangehaald,[1] de stem van den Eeuwige heeft verklaard dat de heidenen, die geene wet hebben gekend, toch een deel zullen hebben in de eerste opstanding.

15. Welke rechtvaardiging kan de mensch vinden voor onverdraagzaamheid jegens zijnen naaste, als God, die zich over elke zonde gegriefd gevoeld, zoo duidelijk eene lijdzaamheid toont? De vrije wil van de menschelijke ziel is der Godheid heilig.

„Weet dit, dat elke ziel is vrij
In 's levenskeus; wat die ook zij;
Als eeuw'ge waarheid is 't gegeven
Dat God niet dwingt tot 't eeuw'ge leven;
Hij roept, beweegt, wijst op de plicht,
Deelt wijsheid uit, en liefde, en licht,
Is naam'loos vaak een hulp in smart,
Maar nimmer dwingt Hij 't mensch'lijk hart.”

1.) Zie bladz. 48.

16. DE MENSCH IS VOOR ZIJNE DADEN STRIKT AANSPRAKELIJK. — De onbegrensde vrijheid en de ware verdraagzaàmheid waarmede de Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen andere godsdienstige secten beschouwt, en de leeringen der Kerk, de verzekering betreffende van eene eindelijke redding voor alle menschen, met uitzondering van enkelen die zóó ver gevallen zijn dat zij de onvergeefelijke zonde hebben bedreven, daardoor Zonen des Verderfs wordende, zou de dwalende gevolgtrekking aan de hand kunnen doen, dat wij gelooven dat allen die dusdanig verlost zijn, gelijke machten, gelijke voorrechten en gelijke heerlijkheden zullen worden geschonken in den hemel van onzen God. Verre van dit verkondigt de Kerk de leerstelling van vele en onderscheidene graden van heerlijkheid die de verlosten zullen beërven in strikte overeenkomst met hunne verdiensten.[1] Wij gelooven niet in een algemeen plan van universeele vergiffenis of loon, waarbij zondaars van hoogen en lagen graad van de gevolgen van hunne daden zullen worden vrijgesteld, terwijl de rechtvaardigen, allen in dezelfde mate verheerlijkt, den hemel als eene algemeene woonplaats worden binnengebracht. Zooals gezegd, de heidenen, wiens zonden die van onwetendheid zijn, zullen met de rechtvaardigen voortkomen in de eerste opstanding; maar dit sluit niet in zich dat deze kinderen van de lagere rassen dezelfde heerlijkheid zullen beërven als die welke bereid is voor de bekwamen, de onverschrokkenen, en voor hen die trouw zijn geweest aan de zaak van God op aarde.

17. Onze toestand in de wereld die te komen staat zal een nauwkeurig resultaat zijn van het leven wat wij in dezen proeftijd leiden, zooals wij bij het licht van de geopenbaarde waarheid, betreffende den staat van het voortbestaan,[2] bemerken, dat onze tegenwoordigen toestand bepaald wordt naar den trouw waarmede wij onzen eersten staat behielden. De Schriften verklaren herhaaldelijk dat de mensch de natuurlijke vruchten zal oogsten van zijne werken in het leven, hetzij goed of kwaad; in de nadrukkelijke taal waarmede de Vader Zijne besluitelooze kinderen aanmoedigt en waarschuwt, heet het, dat elkeen beloond of gestraft zal worden in overeenstemming met zijne werken.[3] In de eeuwigheid zal de mensch genieten, of wel gruwen, van de „vruchten zijner daden."

18. GRADEN VAN HEERLIJKHEID. — Dat de voorrechten en heerlijkheden van den hemel in graden zijn afgedeeld om te voldoen aan de varieerende bekwaamheden der gezegenden, wordt bewezen door de leeringen van Christus. Tot Zijne apostelen zeide Hij: — „In het huis Mijns Vaders zijn vele woningen; anderzins zou Ik het u gezegd hebben; Ik ga heen om u plaats

1.) Zie bladz. 74-75.

2.) Zie bladz. 154-158.

3.) Job. 34 : 11; Ps. 62 : 12; Jer. 17 : 10; 32 : 19; Matth. 16 : 17; Rom. 2 : 6-12; 14 : 12; I Cor. 3 : 8; II Cor. 5 : 10; Openb. 2 : 23; 20 : 12; 22 : 12.

te bereiden. En zoo wanneer Ik heen zal gegaan zijn, en u plaats bereid zal hebben, zoo kome Ik weder, en zal u tot Mij nemen, opdat gij ook zijn moogt, waar Ik ben."[1]

19. Deze uiting wordt door die van Paulus, die als volgt over de in graden afgedeelde heerlijkheden der opstanding spreekt, aangevuld: — „En er zijn hemelsche lichamen, en er zijn aardsche lichamen; maar eene andere is de heerlijkheid der hemelsche, en eene andere der aardsche. Eene andere is de heerlijkheid der zon, en eene andere is de heerlijkheid der maan, en eene andere is de heerlijkheid der sterren; want de eene ster verschilt in heerlijkheid van de andere ster. Alzoo zal ook de opstanding der dooden zijn."[2]

20. Eene meer volledige kennis aangaande dit onderwerp is medegedeeld geworden in de tegenwoordige bedeeling. Wij leeren uit eene openbaring gegeven in 1832,[3] het volgende: — Drie groote koninkrijken of graden van heerlijkheid zijn ingesteld voor de toekomstige bewoning van het menschelijke geslacht; dezen zijn bekend als de Celestiale, de Terrestriale, en de Telestiale. Ver beneden de laatste en laagste van dezen, is de staat van eeuwige straf, toebereid voor de Zonen des Verderfs.

21. DE CELESTIALE HEERLIJKHEID is voorbeschikt voor hen die de hoogste eer des hemels verdienen. In de openbaring waarnaar verwezen, lezen wij van hen: — „Die zijn het die het getuigenis van Jezus ontvingen, en in Zijnen naam geloofden en gedoopt werden volgens de wijze van Zijne begrafenis; zijnde in het water in Zijnen naam begraven, en dit overeenkomstig het gebod dat Hij gegeven heeft, dat zij door het houden van Zijne geboden van al hunne zonden gewasschen en gereinigd mochten worden, en den Heiligen Geest ontvangen door het opleggen der handen van hem die tot deze macht verordineerd en verzegeld is. En die door geloof overwinnen, en verzegeld worden door den Heiligen Geest der belofte, welke de Vader uitstort op allen die rechtvaardig en getrouw zijn, die zijn het welke de Kerk van den Eerstgeborene zijn. Die zijn het, in wier handen de Vader alle dingen gegeven heeft; die zijn het, welke Priesters en Koningen zijn welke van Zijne volheid en van Zijne heerlijkheid ontvangen hebben, en Priesters des Allerhoogsten zijn, naar de orde van Melchizedek, welke naar de orde van Enoch was, welke naar de orde van den Eeniggeborenen Zoon was; daarom, gelijk geschreven is, zij zijn Goden, of wel de Zonen van God; daarom zijn alle dingen hunner, hetzij leven of dood, of tegenwoordige of toekomende, alle zijn hunner, en zij zijn van Christus, en Christus is van God. ***** Deze zullen in de tegenwoordigheid van God en Zijnen Christus voor immer en altoos wonen. Deze zijn het, die Hij met

1.) Joh. 14 : 1-3.
2.) I Cor.15 : 40-42.
3.) Leer en Verb. 76.

zich zal brengen, wanneer Hij op de wolken des hemels zal komen, om over Zijn volk op de aarde te regeeren. Deze zijn het die deel zullen hebben in de eerste opstanding. Deze zijn het die zullen voortkomen in de opstanding der rechtvaardigen. * * * * * * Deze zijn het die rechtvaardige mannen zijn, volmaakt gemaakt door Jezus, den Middelaar van het nieuwe verbond, die deze volmaakte verzoening door het vergieten van Zijn eigen bloed bewerkte. Deze zijn het wier lichamen celestiaal zijn, wier heerlijkheid die van de zon is, zelfs de heerlijkheid van God, de hoogste van allen, wier heerlijkheid bij de zon, als zinnebeeld, vergeleken wordt."[1]

22. DE TERRESTRIALE HEERLIJKHEID. — Deze, de volgende lagere graad, zal worden ontvangen door velen wier werken het hoogste loon niet hebben verdiend. Van hen lezen wij: — „Deze zijn het die terrestriaal zijn, wier heerlijkheid verschilt van die der Kerk der Eerstgeborenen, (die de volheid des Vaders ontvangen hebben,) zooals de maan verschilt van de zon in het uitspansel, Ziet deze zijn het die zonder wet stierven, en eveneens zij die de geesten der menschen zijn in de gevangenis, die de Zoon bezocht, en tot wie Hij het Evangelie predikte, opdat zij geoordeeld mochten worden naar den mensch in het vleesch; die de getuigenis van Jezus niet ontvingen in het vleesch, maar naderhand. Deze zijn het die eerbare menschen der aarde zijn, die door de bedriegerij der menschen verblind werden. Deze zijn het die van Zijne heerlijkheid ontvangen, maar niet van Zijne volheid. Deze zijn het die van de tegenwoordigheid des Zoons ontvangen, maar niet van de volheid des Vaders; daarom zijn zij terrestriale, en niet celestiale lichamen, en verschillen in heerlijkheid zooals de maan van de zon verschilt. Deze zijn het die in het getuigenis van Jezus niet kloekmoedig zijn, daarom verkrijgen zij niet de kroon in het koninkrijk van onzen God."[2]

23. DE TELESTIALE HEERLIJKHEID. — De openbaring vervolgt: — „En wederom, wij zagen de heerlijkheid van de telestialen,[3] welke heerlijkheid minder is, zooals de heerlijkheid der sterren verschilt van die van de maan in het uitspansel. Deze zijn het die niet het Evangelie van Christus, noch het getuigenis van Jezus ontvingen. Deze zijn het die den Heiligen Geest niet verloochenen. Deze zijn het die ter helle nedergeworpen zijn. Deze zijn het die niet van den duivel zullen verlost worden, tot op de laatste opstanding, totdat de Heere, zelfs Christus het Lam, Zijn werk zal voleindigd hebben."[4] Verder wordt ons geleerd dat de inwoners van dit koninkrijk onder zich zelven in graden zijn afgedeeld, omvattende als zij doen de onverlichten onder de

1.) Leer en Verb. 76 : 51-70.
2.) Leer en Verb. 76 : 71-79.
3.) Zie Aanteekening 2.
4.) Leer en Verb. 76 : 81-85.

verschillende tegenstaande secten en afdeelingen der menschen, en zondaren van velerlei soort, wier overtredingen niet die zijn van het uiterste verderf; — „Want zooals de eene ster van de andere in heerlijkheid verschilt, evenzoo verschilt de een van de andere in heerlijkheid in de telestiale wereld; want deze zijn het die van Paulus, en van Appolos, en van Cefas zijn. Deze zijn het die zeggen dat zij van deze of gene zijn, — sommigen van Christus, sommigen van Johannes, sommigen van Mozes, sommigen van Elias, sommigen van Esajas, sommigen van Jesaja, en sommigen van Enoch; doch ontvangen het Evangelie niet, noch het getuigenis van Jezus, noch de profeten, noch het eeuwige verbond."[1] Klaarblijkelijk zal een overwegenswaardig gedeelte van het menschelijk geslacht in gebreke blijven eene heerlijkheid te erlangen buiten die van het telestiale koninkrijk, want ons wordt verteld, — „Maar ziet, wij zagen de heerlijkheid en de bewoners der telestiale wereld, dat zij zóó ontelbaar waren als de sterren in het uitspansel des hemels, of als het zand aan den zeeoever."[2] Zij zijn aldus niet geheel en al verworpen, maar elk hunner verdiensten zal naar waarde worden geschat. „Want zij zullen volgens hunne werken geoordeeld worden, en een ieder zal volgens zijne eigene werken, zijn eigene heerschappij ontvangen, in de woningen die bereid zijn. En zij zullen dienstknechten des Allerhoogsten zijn, maar waar God en Christus wonen, kunnen zij niet komen door werelden zonder einde."[3]

24. DE KONINKRIJKEN MET BETREKKING TOT ELKANDER. De drie koninkrijken van grootelijks verschillende heerlijkheden zijn van eigen samenstelling naar een orderlijk plan van trapsgewijze opklimming. Wij hebben gezien dat het telestiale koninkrijk eene menigte onderafdeelingen omvat; en dit, zoo wordt ons verteld, is eveneens het geval met het celestiale;[4] en bij afleiding trekken wij het besluit dat er een soortgelijke toestand bestaat in het terrestriale koninkrijk. Aldus is voor de ontelbare graden van verdienste onder het menschdom voorzien in eene oneindigheid van in graden afgedeelde heerlijkheden. Het Celestiale koninkrijk wordt ten allerhoogste onderscheiden door de persoonlijke bedieningen van den Vader en den Zoon.[5] Het Terrestriale koninkrijk zal door het hoogere worden bediend, zonder eene volheid van heerlijkheid. Het Telestiale rijk wordt geregeerd door de bedieningen van de Terrestrialen, door „engelen die aangewezen zijn dienende geesten voor hen te zijn."[6]

25. Bij afwezigheid van directe openbaring, waarbij alleen

1.) Leer en Verb. 76 : 98-101.
2.) Vers. 109.
3.) Verzen 111-112.
4.) Leer en Verb. 131 : 1; zie eveneens II Cor. 12 : 1-4.
5.) Leer en Verb. 76 : 68.
6.) Verzen 86, 88.

eene bepaalde kennis aangaande de zaak zoude kunnen worden verkregen, is het redelijk om te gelooven, dat, in overeenstemming met Gods plan van eeuwige vooruitschrijding, er in eene vooruitgang van graad tot graad in elk koninkrijk, en van koninkrijk tot koninkrijk, zal zijn voorzien. Als echter de ontvangers van eene lagere heerlijkheid in staat zullen worden gesteld om vooruit te gaan, dan zullen zeer zeker de intelligenties van hoogeren rang niet in hunne vooruitgang worden teruggehouden; zoodat wij de gevolgtrekking mogen maken dat graden en afdeelingen ten allen tijde de koninkrijken van onzen God zullen kenmerken. Eeuwigheid is vooruitgaand; volmaaktheid is betrekkelijk; het hoofdzakelijke kenmerk van Gods levend oogmerk is de, dit oogmerk vergezellende, kracht van eeuwige vermeerdering.

26. DE ZONEN DES VERDERFS. — Ons wordt geleerd van eene nog andere klasse van zielen, waarvan de zonden zoodanig zijn dat ze hen buiten de tegenwoordige mogelijkheden van verlossing plaatsen. Deze worden de Zonen des Verderfs genoemd; kinderen van den gevallen engel, eens een Zoon van den Morgen, thans Lucifer, of Verderf.[1] Dezen zijn zij die de waarheid hebben vertreden in den vollen gloed van het licht der kennis; die, het getuigenis van Christus ontvangen hebbende, en bedauwd geworden zijnde met den Heiligen Geest, daarna dezelve verloochenen, en de macht van God tarten, den Heere nogmaals kruisigende, en Hem openlijk tot schande makende. Deze, de onvergeeflijke zonde, kan alleen worden bedreven door hen die de kennis en de heilige overtuiging der waarheid hebben ontvangen, en waartegen zij daarna in opstand komen. Hunne zonde is te vergelijken met het verraad van Lucifer, waarbij hij de macht en de heerlijkheid van zijnen God zocht te overweldigen. Aangaande hen en hun verschrikkelijk lot heeft de Almachtige gezegd: — „Ik zeg dat het voor hen beter geweest ware dat zij nimmer waren geboren; want zij zijn vaten des toorns, gedoemd den toorn Gods, met den duivel en zijne engelen, in eeuwigheid te verdragen; aangaande wie Ik heb gezegd dat er geen vergiffenis in deze, noch in de toekomende wereld is. ***** Zij zullen heengaan in de eeuwige straf, welke eene eindelooze straf is, welke eene eeuwige straf is, om met den duivel en zijne engelen in eeuwigheid te regeeren, waar hun worm niet sterft, en het vuur niet uitgebluscht wordt, hetwelk hunne foltering zal zijn; en het einde daarvan, noch de plaats, noch hun foltering, weet niemand, noch was het geopenbaard, noch is, noch zal het aan den mensch geopenbaard worden uitgenomen aan hen die daaraan deel zullen hebben: niettemin Ik, de Heere, toon het aan velen in een visioen, doch sluit het dadelijk: daarom verstaan zij het einde, de breedte, de hoogte, de diepte, en de ellende ervan niet, noch eenig mensch, uitgenomen hen die tot de verdoemenis bestemd zijn."[2]

1.) Leer en Verb. 76 : 25-27.

2.) Leer en Verb. 76 : 31-48; zie eveneens Heb. 6 : 4-6; Alma 29 : 6. Voor andere verwijzingen zie blz. 49.

27. Zekerlijk zijn de leerstellingen van de Kerk duidelijk in het bepalen van de betrekking bestaande tusschen den sterfelijken proeftijd en den toekomstigen staat, en in het onderwijzen van de persoonlijke verantwoordelijkheid, alsmede den vrijen wil des menschen. De Kerk bevestigt, dat met het oog op de vreeselijke verantwoordelijkheid die op elkeen, als de onbelemmerde bestuurder van zijn eigen loop, rust, hij vrij moet zijn en ook is om te kiezen in alle dingen, van het leven wat leidt naar het celestiale tehuis, of den loopbaan die slecht de inleiding is tot de ellenden van het verderf. Vrijdom om te aanbidden, of om aanbidding en eeredienst geheel en al te verwerpen, is een van God gegeven recht.

AANTEEKENINGEN.

1. ONVERDRAAGZAAMHEID ONDER DE HEDENDAAGSCHE CHRISTENEN. — „Het moet gezegd worden, — ofschoon ik het zeg met het diepste verdriet, — dat der Farizeën koude neiging tot buitensluiting, de bittere minachting der eigengerechtige theologen, de overweldigende onfeilbaarheid van den half-opgevoede, die aan uiterlijke vormen zich hecht, altijd den vloek is geweest der Christenheid. Zij hebben „de zinnen der menschen gelegd in het woord van God de bijzondere zinnen van den mensch in het algemeene woord van God;" en hebben geprobeerd die op te dringen aan het geweten van elkeen, met alle soorten van brandstapels en banvloeken, onder gelijkelijke behandeling van dood en verdoemenis. En aldus hoopten zij de vreeselijke verantwoordelijkheid op zich van het menschdom eenen godsdienst voor te stellen in een valsch en weerzinwekkend daglicht. Zal de theologische haat steeds een spreekwoord blijven voor der wereld rechtmatige verachting? Moet een zoodanige haat, — haat in zijn bittersten en meest meedoogenloozen vorm — beschouwd worden als een wettige en normale uitkomst van den godsdienst der liefde? Wordt de geest van vrede dan nimmer bijgebracht in betrekking tot godsdienstige meeningen? Moeten zulke vragen altijd opwinden tot de meest hevige hatelijkheden, alsmede de meest vreeselijke afscheidingen? * * * * * Moet de wereld voor eeuwig bevestigd worden in hare opinie dat godsdienstige partijgangers minder waarheidlievend zijn, minder oprecht, minder edeldenkend, minder eerbaar zelfs, dan de partijgangers van politieke en maatschappelijke zaken, die met betrekking tot den plicht der liefde geene beweringen maken? Blijven de zoogenaamde „godsdienstige" kampvechters dan voor eeuwig zooals ze nu zijn, de meest gewetenlooze bitteren, en het meest in 't oogvallend partijdig? Helaas! — Zij kunnen dit alles echter zijn met véél minder gevaar voor de zaak der godsdienst, wanneer ze maar afstand wilden doen van de weelde om „schriftuurplaatsen aan te halen voor hun oogmerk." — Canon Farrar, *„The Early Days of Christianity,"* pp. 584-585.

2. „TELESTIAAL" — Het bijvoegelijke naamwoord „telestiaal" heeft in de taal geene gangbaarheid verkregen; het gebruik ervan is tot op het tegenwoordige bepaald tot de theologie van de Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen. Het wordt als eene onderscheidende uitdrukking toegepast op de laagste der drie koninkrijken van heerlijkheid bereid voor de verlosten. (De schrijver voegt hier nog een zin aan toe, waaruit blijkt dat er nog een ander Engelsch bijvoegelijk naamwoord bestaat, ,,telestic" namelijk, wat eenigzins de bedoeling van het tekstwoord nabijkomt. Aangezien deze zin echter geheel van taalkundigen aard is, en in geen enkel opzicht tot de behandelde stof in betrekking staat, alsmede voor onze Hollandsche lezers van geen belang hoegenaamd, hebben wij ons de vrijheid veroorloofd de vertaling daarvan achterwege te laten. Vert.)

LEZING XXIII.

ONDERWORPENHEID AAN MAATSCHAPPELIJK GEZAG.

Artikel 12. — Wij gelooven om onderdanig te moeten zijn aan koningen, presidenten, heerschers en vorsten, in het gehoorzamen, eeren, en onderhouden der wetten.

1. INLEIDING. Het is slechts redelijk om van een volk, het Evangelie van Christus belijdende, en aanspraak doende gelden op het lidmaatschap in de eenige aanvaarde, en met Goddelijk gezag bekleede Kerk, te verwachten, dat zij in de praktijk de deugden openbaren welke hunne voorschriften inprenten. Weliswaar zien wij tevergeefs uit naar volmaking, zelfs onder hen die de volste en meest gerechtvaardigde aanspraak kunnen doen gelden op rechtzinnigheid in de leer; recht echter hebben wij om in hunne belijdenis breedvoerige eischen te verwachten aangaande de meest aanbevolen wijze van handeling; en in hunne levens een oprecht en ernstig pogen in de richting van daadwerkelijke verwezenlijking van hunne belijdenissen. Godsdienst moet, — zal zij van dienst wezen, en waardig om te worden aangenomen, — van heilzamen invloed zijn op de persoonlijke levensuitingen en de maatschappelijke zaken van zijne aanhangers. Onder andere deugden moet de Kerk in hare leeringen de plicht inprenten van een leven naar de wet; en het volk dient het effect van zoodanige voorschriften aan te toonen door hunne uitnemende houding als burgers van een natie, en als persoonlijkheden in de gemeenschap waarvan zij een deel uitmaken.

2. De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen spreekt zich uitermate duidelijk uit omtrent haar geloof en voorschriften betreffende de plichten van hare leden jegens de wetten van het land; en ondersteunt hare positie dienaangaande door het gezag van bijzondere openbaring in aloude, zoowel als in de tegenwoordige tijden. Meer nog, het volk gelooft met vertrouwen dat, zoo wanneer de ware geschiedenis van hunne opkomst en vooruitgang als een regelmatig lichaam van godsdienstige belijders, geschreven wordt, de trouw en de oprechtheid van de Kerk, en de vaderlandlievende toewijding van hare leden, door de wereld over het algemeen gehandhaafd en geprezen zal worden, zoowel als dat thans deze deugden erkend worden door

de enkele onbevooroordeelde onderzoekers die met een eerlijk oogmerk de geschiedenis hebben bestudeerd van deze opmerkenswaardige organisatie.

3. GEHOORZAAMHEID AAN GEZAG DOOR DE SCHRIFTEN BEVOLEN. — Gedurende het patriarchale tijdperk, toen het hoofd der familie daadwerkelijk de macht bezat van rechter en koning over zijn huisgezin, werd het gezag van den regeerder en de rechten der familie gerespecteerd. Beschouw het geval van Hagar, de „meervoudige" vrouw van Abraham, en de dienstmaagd van Saraï. Jaloezie en slechte gevoelens waren er verrezen tusschen Hagar en hare meesteres, de oudste vrouw van den patriarch. Abraham luisterde naar de klacht van Saraï, en, haar gezag over Hagar, die, ofschoon zijne vrouw, toch de dienstmaagd was van Saraï, erkennende, zeide hij: — „Zie, uwe dienstmaagd is in uwe hand, doe haar, wat goed is in uwe oogen." En daarna, toen de meesteres hare ondergeschikte hard behandelde, vlood Hagar in de wildernis. Aldaar werd zij door een engel des Heeren bezocht, die zich op de volgende wijze tot haar richtte: — „Hagar, gij dienstmaagd van Saraï, van waar komt gij, en waar zult gij heengaan? En zij zeide: Ik ben vluchtende van het aangezicht mijner vrouw Saraï! Toen zeide de engel des Heeren tot haar: Keer weder tot uwe vrouw, en verneder u onder hare handen."[1] Merk op dat de hemelsche boodschapper het gezag erkende der meesteres over de dienstplichtige vrouw, ofschoon de laatste den rang van gehuwde vrouw in de familie was verleend.

4. De gereede onderwerping van Izaäk aan den wil van zijnen vader, zelfs tot op de overgave van zijn leven[2] op het bloedig slachtofferaltaar, is bewijs van de heiligheid waarmede het gezag van den familie-heerscher werd beschouwd. Het mag schijnen, zooals inderdaad is beweerd geworden, dat de eisch, welke de Heer aan Abraham stelde als een proef van geloof, in zake het geven van het leven van zijnen zoon als offer, eene inbreuk was op de bestaande wetten, en dientengevolge in tegenstrijd met duurzaam gezag. Die bewering echter is geheel misplaatst, met het oog op het feit dat het patriarchale hoofd eene absolute autoriteit bezat over de leden van zijn huisgezin, die macht zich uitstrekkende zelfs over het oordeel van leven of dood.[3]

5. In de dagen van den uittocht, toen Israël door eene Godsregeering werd bestuurd, gaf de Heer verschillende wetten en geboden voor het bestuur van Zijn uitverkoren volk; onder welke wij lezen: „De goden zult gij niet vloeken, en de oversten in uw volk zult gij niet lasteren."[4] Richters werden door Goddelijk

---

1.) Gen. 16 : 1-9.

2.) Gen. 22 : 1-10.

3.) Gen. 38 : 24.

4.) Ex. 22 : 28; Het woord „goden" in deze pasage, wordt door sommige overzetters gegeven als „rechters;" (zie Kantteekening van den Bijbel.)

bestuur aangesteld om het gezag onder Israël uit te- oefenen. Mozes, in het herhalen van des Heeren geboden, gelaste het volk aldus: — „Rechters en ambtslieden zult gij u stellen in al uwe poorten, die de Heere, uw God, u geven zal, onder uwe stammen; dat zij het volk richten met een gericht der gerechtigheid."[1]

6. Toen het volk het directe Godsbestuur moede werd en eenen koning eischte, willigde de Heer hun verlangen in, en verleende Hij den nieuwen heerscher bevoegd gezag door middel van eene heilige zalving.[2] Ofschoon David zelfs gezalfd was om Saul op den troon op te volgen, erkende hij de heiligheid van des konings persoon, en verweet hij zich bitterlijk dat hij bij zekere gelegenheid het kleed van den monarch had geschonden. Het is waar, Saul was te dien tijde het leven van David zoekende, en de laatste zocht enkel een middel om aan te toonen dat hij geen plan had om zijn koninklijken vijand te dooden, maar toch wordt ons verteld: — „Dat Davids hart hem sloeg, omdat hij de slip van Saul afgesneden had. En hij zeide tot zijne mannen: dat late de Heere verre van mij zijn, dat ik die zaak doen zou aan mijnen heer, den gezalfde des Heeren, dat ik mijne hand tegen hem uitsteken zou; want hij is de gezalfde des Heeren!"[3]

7. Merk verder de schriftuurlijke gezegden op, zooals ons zijn overgeleverd in het Oude Testament: — „Mijn zoon! vrees den Heere en den Koning."[4] „Neem acht op den mond des konings; doch naar de gelegenheid van den eed Gods."[5] „Vloek den koning niet, zelfs in uwe gedachten."[6]

8. VOORBEELDEN DOOR CHRISTUS EN ZIJNE APOSTELEN GEGEVEN. — Het werk van onzen Zaligmaker op aarde droeg in alle opzichten het kenmerk van de erkenning van de bestaande machten des lands, zelfs daar waar het gezag verwonnen was geworden door wreedaardige verovering, en het onrechtvaardig werd uitgeoefend. Toen de belasting-inner om de gelden vroeg door een vreemden koning ingevorderd, beval Christus, hoewel innerlijk protesteerende tegen de onrechtvaardigheid der heffing, het te betalen, en riep Hij zelfs eene wonderdadige omstandigheid in, waarbij het geld kon worden voortgebracht. Aan Petrus vroeg Hij: — „Wat dunkt u, Simon! de koningen der aarde, van wie nemen zij tollen of schatting? van hunne zonen, of van de vreemden? Petrus zeide tot Hem: Van de vreemden. Jezus zeide tot hem: Zoo zijn dan de zonen vrij. Maar opdat wij hun geenen aanstoot geven, ga heen naar de zee, werp den angel uit, en den eersten visch die opkomt, neem, en zijnen mond geopend

---

1.) Deut. 16 : 18; zie eveneens 1 : 16; I Kron. 23 : 4; 26 : 29.
2.) I Sam. 8 : 6-7, 22; 9 : 15-16; 10 : 1.
3.) I Sam. 24 : 5-6, 10; zie eveneens 26 : 9-12, 16.
4.) Spreuken 24 : 21.
5.) Pred. 8 : 2.
6.) Pred. 10 : 20.

hebbende, zult gij eenen stater vinden, neem dien, en geef hem aan hen voor Mij en u." [1]

9. Onder aansporing van zekere goddelooze Farizeën werd een verraderlijk complot er toe gebracht om van Christus te zeggen dat Hij een tegenstander was van de regeerende machten. Zij zochten hem te vangen door de geveinsde vraag: — „Wat dunkt u? Is het geoorloofd den keizer schatting te geven of niet? Zijn antwoord was eene duidelijke en ondubbelzinnige ondersteuning van onderworpenheid aan de wetten. Den ondervragers antwoordde Hij: — „Toont Mij den schatting-penning. En zij brachten Hem een' penning. En Hij zeide tot hen: Wiens is dit beeld en het opschrift? Zij zeiden tot Hem: Des keizers. Toen zeide Hij tot hen: Geef dan den keizer dat des keizers is, en Gode dat Gods is." [2]

10. Door heel de hoogheilige en tegelijk tragische omstandigheden van Zijn verhoor en veroordeeling, handhaafde Christus een onderworpen gedrag zelfs jegens de hoogepriesters en den raad die Zijnen dood hadden gezworen. Deze ambtsdragers, hoewel hunne priesterlijke macht onwaardig, bekleedden nochthans gezag, en bezaten een zekere mate van rechtspraak in maatschappelijke en in kerkelijke zaken. Toen Hij voor Kajafas stond, beladen met beleedigingen, en door valsche getuigen aangeklaagd, bewaarde hij een waardig stilzwijgen. Op des hoogepriesters vraag, — „Antwoordt gij niets? wat getuigen dezen tegen u?" verwaardigde Hij zich geen antwoord. Toen voegde de hoogepriester Hem toe: — „Ik bezweer u bij den levenden God, dat gij ons zegt, of gij zijt de Christus, de Zoon van God?" [3] Op deze ernstige bezwering, met ambtelijke waardigheld uitgesproken, gaf de Zaligmaker een onmiddellijk antwoord; aldus het ambt erkennende van den hoogepriester, hoe onwaardig de man ook was.

11. Een soortgelijk respect voor het hoogepriesterlijke ambt werd door Paulus getoond toen hij als gevangene voor den rechterstoel stond. Zijne opmerkingen ontstemden den hoogepriester, die onmiddellijk bevel gaf aan hen die nabij Paulus stonden, om hem op den mond te slaan.[4] Dit maakte den apostel boos, en hij riep uit: — „God zal u slaan, gij gewitte wand! Zit gij ook om mij te oordeelen naar de wet, en beveelt gij, tegen de wet, dat men mij zal slaan? En die daar bij stonden, zeiden: Scheldt gij den hoogepriester Gods? En Paulus zeide: Ik wist niet, broeders! dat het de hoogepriester was; want er is geschreven: Den overste uws volks zult gij niet vloeken." [5]

12. LEERINGEN VAN DE APOSTELEN. — Paulus, schrijvende aan Titus die het opzicht over de Kerk onder de Cretenzen was

---

1.) Matth. 17 : 24-27.

2.) Matth. 22 : 15-21; zie eveneens Mark. 12 : 13-17; Luc. 20 : 20-25.

3.) Matth. 24 : 57-64; Mark. 14 : 55-62.

4.) Zie Aanteekening 1.

5.) Hand. 23 1-5.

opgedragen, waarschuwde hem omtrent de zwakheden van zijne kudde, en spoorde hem aan om hen te onderwijzen zich ordelijk te gedragen, en bij de wet te verblijven: — „Vermaan hen, dat zij aan de overheden en machten onderdanig zijn, dat zij hun gehoorzaam zijn, dat zij tot alle goed werk bereid zijn."[1] Op eene andere plaats verklaart Paulus met nadruk de plicht der Heiligen jegens de burgerlijke macht, aangezien zoodanige autoriteit van God verordineerd is. Hij wijst op de noodzakelijkheid van maatschappelijk bestuur, en op de behoefte die er bestaat omtrent gezaghebbende ambtenaren, waarvan de macht alleen door de boosdoeners zal worden gevreesd. Hij duidt de burgerlijke autoriteiten aan als de dienaars van God; en rechtvaardigt de belasting van den staat, met eene vermaning dat de Heiligen niet in gebreke zouden blijven aangaande deze hunne verplichtingen.

13. Hier zijn de woorden, gericht tot de Kerk van Rome: — „Alle ziel zij de machten, over haar gesteld, onderworpen; want er is geene macht dan van God, en de machten die er zijn, zijn van God verordend. Alzoo dat die zich tegen de macht stelt, de verordening van God wederstaat; en die ze wederstaan, zullen over zichzelven een oordeel halen. Want de oversten zijn niet tot eene vreeze den goeden werken, maar den kwaden. Wilt gij nu de macht niet vreezen, doe het goede, en gij zult lof van haar hebben. Want zij is Gods dienaresse, u ten goede. Maar indien gij kwaad doet, zoo vrees; want zij draagt het zwaard niet tevergeefs; want zij is Gods dienares eene wreekster tot straf degenen, die kwaad doet. Daarom is het noodig onderworpen te zijn niet alleen om der straffe, maar ook om des gewetens wil. Want daarom betaalt gij ook schattingen; want zij zijn dienaars van God, in dit zelve geduriglijk bezig zijnde. Zoo geeft dan een' iegelijk wat gij schuldig zijt: schatting, dien gij de schatting; tol dien gij den tol; vreeze, dien gij de vreeze; eer, dien gij de eer schuldig zijt."[2]

14. In eenen brief aan Timotheus leert Paulus dat in de gebeden van de Heiligen, koningen, en allen die in hoogheid zijn, herinnerd zouden worden, er aan toevoegende, dat een dergelijke aanhaling aangenaam is in de oogen van God. — „Ik vermaan dan vóór alle dingen, dat gedaan worden smeekingen, gebeden, voorbiddingen, dankzeggingen, voor alle menschen; voor koningen, en allen die in hoogheid zijn; opdat wij een gerust en stil leven leiden mogen in alle godzaligheid en eerbaarheid. Want dat is goed en aangenaam voor God, onzen Zaligmaker."[3]

15. De plicht van willige onderwerping aan het gezag, wordt duidelijk aangetoond in de brieven aan de Efezen en aan de

1.) Titus 3 : 1.
2.) Rom. 13 : 1-7.
3.) I Tim. 2 : 1-3.

Colossensen; en illustratiën, genomen uit de betrekkingen in het maatschappelijke en het huiselijke leven, worden toegepast. Vrouwen worden onderwezen om onderworpen te zijn aan hunne mannen, — „Want de man is het hoofd der vrouw, gelijk ook Christus het Hoofd der gemeente is;" deze plicht echter in de familie, is wederkeerig, en daarom wordt den echtgenooten onderwezen in de wijze waarop de autoriteit behoort te worden uitgeoefend. Kinderen dienen hunne ouders te gehoorzamen; de ouders echter worden gewaarschuwd tegen het tot toorn verwekken, of op andere wijze hunne kleinen te ergeren. Dienstbaren wordt verteld hunne gewilligheid en ernstig gemeende dienst hunnen meesters te betoonen, in alle dingen de meerderwaardige autoriteit erkennende; en de meesters worden in hunne plicht jegens hunne dienstbaren onderwezen, hen den raad gegeven zijnde om zich van bedreigingen en andere strenge behandeling te onthouden, zich herinnerende dat zij evenzeer verantwoording schuldig zijn aan eenen Meester, grooter dan zij zelven.[1]

16. Petrus is niet minder nadrukkelijk in het onderwijzen van den eerbied waarmede de burgerlijke macht zoude worden beschouwd;[2] hij vermaant de Heiligen op deze wijze: — „Zijt dan alle menschelijke ordening onderdanig, om des Heeren wil; hetzij den koning, als de opperste macht hebbende; hetzij den stadhouderen, als die van hem gezonden worden, tot straf wel der kwaaddoeners, maar tot prijs dergenen die goed doen. Want alzoo is het de wil van God, dat gij weldoende, den mond stopt aan de onwetendheid der dwaze menschen; als vrijen, en niet de vrijheid hebbende als een deksel der boosheid, maar als dienstknechten van God. Eert een' iegelijk; hebt de broederschap lief; vreest God; eert den koning."[3]

17. Deze algemeene regelen, betrekking hebbende op de onderworpenheid aan het gezag, past hij, evenals Paulus deed, toe op de toestanden van het huiselijk leven. Dienstbaren behooren gehoorzaam te zijn, ook al zijn hunne meesters streng en hard: — „Want dat is genade, indien iemand, om het geweten voor God, zwarigheid verdraagt, lijdende ten onrechte. Want wat lof is het, indien gij verdraagt als gij zondigt, en daarover geslagen wordt? Maar indien gij verdraagt, als gij wel doet, en daarover lijdt, dat is genade bij God."[4] Vrouwen eveneens, zelfs al zijn hunne mannen niet van hun geloof, dienen zichzelven niet te verheffen, en het gezag te tarten, maar hebben onderworpen te zijn, en zich te verlaten op zachtere en beter werkende middelen om invloed uit te oefenen op hen wiens naam zij dragen.[5] Hij, — Petrus, — geeft

1.) Ef. 5 : 22-23; 6 : 1-9; Col. 3 : 18-22; 4 : 1.
2.) Zie Aanteekening 2.
3.) I Pet. 2 : 13-17.
4.) I Pet. 2 : 19-20.
5.) I Pet. 3 : 1-7.

verzekering van het oordeel wat den boosdoeners zal overvallen, en duidt als geschikte voorwerpen ter veroordeeling allermeest dengenen aan, „die naar het vleesch - in onreine begeerlijkheden wandelen, en de heerschappij verachten; die stout zijn, zichzelven behagen, en die de heerlijkheden niet schromen te lasteren."[1]

18. Zonder twijfel bestonden er uitstekende redenen voor deze duidelijke en herhaalde raadgevingen tegen den geest van opstand, waarmede de apostelen van ouds de Kerk zochten te leiden en te sterken. De Heiligen verheugden zich in hunne getuigenis der waarheid die eene plaats in hunne harten had gevonden, — de waarheid die hen vrij zou maken, — en het was slechts zeer natuurlijk voor hen, om alle anderen als hunner minderwaardig te beschouwen, en in opstand te komen tegen al het gezag der menschen omreden hunne trouw aan eene hoogere macht. Er was een voortdurend gevaar dat hunnen ijver hen leiden zou tot onoordeelkundige daden, en aldus eene verontschuldiging voortbrengen, zoo geen reden, voor de aanvallen van vervolgers, die hun zouden hebben veroordeeld als wetbrekers en oproerlingen. Zelfs lauwe en min of meer onverschillige onderwerping aan de burgerlijke overheden zou, op zijn minst genomen, onverstandig zijn geweest, met het oog op het ongenoegen waarmede de nieuwe secte beschouwd werd door hunne heidensche tijdgenooten. De stem van hunne geïnspireerde leiders werd daarom vernomen, hen bijtijds den raad gevende om nederig te zijn en onderworpen. Ook toen echter waren er, evenals er altijd geweest zijn, gewichtiger redenen dan de zoodanigen die berusten op motieven van berekening, onderwerping verlangende aan de ingestelde machten. Zoo te handelen is niet minder de wet van God dan wel de wet der menschen. Regeeringen zijn noodig voor het menschelijk bestaan; zij worden erkend, ja zelfs gegeven door den Heer; en Zijn volk is het als een plicht opgelegd hen te ondersteunen.

19. LEERINGEN IN HET BOEK VAN MORMON aangaande de plicht van het volk als onderdanen der wet van het land, zijn er in overvloed door heel het werk heen. Wijl echter de burgerlijke en de kerkelijke machten gewoonlijk tezamen vereenigd waren, de koning of de voornaamste rechter eveneens hoogepriester zijnde, zijn er, vergelijkelijk gesproken, slechts weinige vermaningen tot trouw aan het maatschappelijk gezag, als onderscheiden van die van het priesterschap, te vinden. Vanaf den tijd van Nephi, den zoon van Lehi, tot op den dood van Mosiah, — een tijdperk van bijna vijf-honderd jaren, werden de Nephieten geregeerd door eene opeenvolging van koningen; gedurende de overige tijd van hunne beschreven geschiedenis, — meer dan vijf-honderd jaar, was het volk onderworpen aan rechters die zij zichzelven kozen. Onder elk van deze verschillende bestuursvormen werden de maatschappelijke wetten streng gehandhaafd, de macht van

1.) II Pet. 2 : 10.

den staat aangevuld en versterkt zijnde door die der Kerk. De eerbied waarmede de wetten werden beschouwd, wordt uitgebeeld in het oordeel door Alma uitgesproken over Nehor, een moordenaar, en een voorman in opstand en priesterlist: — „Gij zijt veroordeeld om te sterven," zeide de rechter, „volgens de wetten welke ons door Mosiah, onzen laatsten koning, gegeven zijn, en erkend zijn geworden door dit volk; daarom moet het die wetten houden."[1]

20. NIEUWERE OPENBARING verlangt van de Heiligen in de tegenwoordige bedeeling eene strikte trouw aan de burgerlijke wetten. In eene mededeeling, gedateerd 1 Augustus 1831, zeide de Heer tot de Kerk: — „Laat niemand de wetten des lands overtreden, want die de wetten van God onderhoudt heeft niet noodig de wetten des lands te overtreden. Daarom, weest de heerschende machten onderdanig, totdat Hij regeert wiens recht het is te regeeren, en al Zijne vijanden Zijnen voeten onderwerpt."[2] Op eenen lateren datum, 6 Augustus 1833, werd de stem des Heeren nogmaals aangaande deze zaak vernomen, zeggende: „En nu, voorwaar Ik zeg u aangaande de wetten des lands, het is Mijn wil dat Mijn volk al de dingen welke Ik hen ook gebied, in acht zoude nemen; en die wet des lands welke volgens de grondwet is, dewelke dat grondbeginsel van vrijheid in het handhaven van rechten en voorrechten ondersteunt, behoort tot alle menschenkinderen, en is voor Mij rechtvaardig; daarom, Ik, de Heere, rechtvaardig u, en uwe broederen van Mijne Kerk, in het begunstigen van die wet, welke volgens de grondwet des lands is."[3]

21. Eene vraag aangaande het volgende, is vele malen tot de Kerk gericht geworden, en ook tot hare persoonlijke leden: — In het geval van een conflict tusschen de eischen verlangd door het geopenbaarde woord van God, en die welke door de maatschappelijke wet worden opgelegd, welke van deze autoriteiten dient dan door de leden der Kerk te worden gehoorzaamd? In antwoord daarop kunnen de woorden van Christus worden toegepast: — het is de plicht van het volk „om den keizer te geven wat des keizers is, en aan God de dingen die Godes zijn." In den tegenwoordigen tijd is het Koninkrijk der Hemelen als eene aardsche macht, met een regeerend Koning directe en persoonlijke autoriteit uitoefenende in wereldsche zaken, nog niet op de aarde opgericht geworden; de vertakkingen der Kerk als zoodanig, en de leden die vertakkingen samenstellende, zijn onderdanen van de verschillende regeeringsvormen in de onderscheidene streken alwaar de Kerk-organisatiën bestaan. In dezen tijd van betrekkelijke verlichting en vrijdom bestaat er slechts weinig reden om te verwachten in

---

1.) Alma 1 : 14.
2.) Leer en Verb. 58 : 21-22.
3.) Leer en Verb. 98 : 4-6.

directe botsing te zullen komen met de rechten van private eeredienst en persoonlijke aanbidding; in alle beschaafde natiën is het volk het recht toegestaan om zijne godsdienstige oogmerken te vervullen, en dit recht wordt verzekerd bij wat wij, met juiste bewoordingen, eene algemeene wet van het menschdom zouden kunnen noemen. Geene ernstige ziel is van omgang met zijnen God afgesneden; en met zoodanig een open weg van mededeeling, kan verlossing van overlast aandoende wetten, en verlichting van krenkende onrechtvaardigheid, bij de Macht worden gezocht die het bestuur houdt over de natiën.

22. De opperheerschappij ten gunste der godsdienstige vrijheid aan de Voorzienigheid overlatende, is het de plicht van de Heiligen om zichzelven aan de wetten van hun land te onderwerpen. Niettegenstaande dat echter dienen zij elke rechtvaardige wijze van handeling te gebruiken, als burgers of onderdanen van hunne verschillende regeeringen, om, voor zichzelven en voor alle menschen, de gave van vrijdom te verzekeren in godsdienstige plichten. Het wordt niet van hen verlangd om zonder verzet overlast te moeten lijden van onwettige vervolgers, of wel door de toepassing van onrechtvaardige wetten; maar hun protest dient op vrede- en ordelievende wijze te worden aangeboden. De Heiligen hebben daadwerkelijk hunne aanvaarding van de leerstelling aangetoond, dat het namelijk beter is het kwade te lijden dan om verkeerd te doen door zuiver menschelijken tegenstand te doen gelden tegen onrechtvaardig gezag. En als de Heiligen, door zich aldus te onderwerpen aan de wetten van het land, in het geval dat zulke wetten onrechtvaardig zijn, en de menschelijke vrijheid omverwerpen, — weerhouden en verhinderd worden om het werk te doen hen van Godswege aangewezen, dan zullen zij niet verantwoordelijk worden gehouden voor het feit dat zij in gebreke blijven de hoogere wet te vervullen. Het woord van den Heer is gegeven geworden, duidelijk de houding en de plichten bepalende van het volk in zoodanige gebeurlijkheid: — „Voorwaar, voorwaar zeg Ik tot u: Dat wanneer Ik een gebod aan de zonen der menschen geef, een werk in Mijnen naam te doen, en deze zonen der menschen gaan met al hunne macht, en met alles wat zij hebben dit werk uitvoeren, en houden niet op ijverig te zijn, en hunne vijanden komen op hen, en verhinderen hen dat werk te volbrengen; ziet, Ik zal dat werk niet meer van de handen van deze zonen der menschen vereischen, doch hunne offers aannemen; en de ongerechtigheid en overtreding van Mijne heilige wetten en geboden zal Ik op de hoofden van degenen bezoeken die Mijn werk zullen verhinderd hebben, tot het derde en vierde geslacht, zoolang als zij zich niet bekeeren, en Mij haten, zegt de Heere God.”[1]

23. Eene uitbeelding van zoodanige opschorting der Goddelijke wet wordt gevonden in de handelwijze der Kerk betreffende

1.) Leer en Verb. 124:49—50. Zie Aanteekening 3.

de zaak van het meervoudige of polygamische huwelijk. De uitoefening daarvan was ingesteld als een gevolg van directe openbaring,[1] en velen van hen die deze openbaring volgden, gevoelden dat zij van Gods wege bevolen waren om zoo te doen. Gedurende tien jaren lang dat het meervoudig huwelijk Utah was binnengevoerd als door de Kerk voorgeschreven, was er geene wet uitgevaardigd met deze handelwijze in tegenspraak. Beginnende met 1862 werden er echter federale besluiten samengesteld die de praktijk onwettig verklaarden, en in straffen ervoor voorzagen. De Kerk beweerde dat deze besluiten tegen de grondwet waren en daarom nietig, aangezien zij de voorzorg, gegeven in de nationale grondwet, overtraden, welke voorzorg het gouvernement de macht ontzegd om wetten te maken met betrekking tot de oprichting en instelling van elken godsdienst, of wel de vrije uitoefening daarvan verbiedende.[2] Vele beroepen werden gedaan op den nationalen raad, uitspraak doende in het hoogste ressort, en ten laatste werd er een besluit uitgevaardigd waarin de anti-polygamische wetten als constitutioneel en daardoor bindend, werden ondersteund. Door haar hoogsten ambtsdrager staakte de Kerk daarop de uitoefening van het meervoudige huwelijk, en deed der wereld van deze daad kond; in hoogheilige woorden de verantwoordelijkheid voor deze ommekeer de natie opleggende, wier wetten hen tot de verzaking ervan had gedwongen. Deze handelwijze is door de officieele stem der Kerk, in conferentie verzameld, betuigd geworden en bevestigd.[3]

24. WAT DE KERK THANS LEERT. — Allicht kan geen meer volledige opsomming van de leeringen van de Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen, hare houding tot de burgerlijke macht betreffende, en den eerbied die zij zich verplicht gevoeld jegens de wetten van het land, worden voorgesteld, dan de officieele verklaring van geloof welke door den Profeet Joseph Smith werd uitgegeven, en omsloten is in de Leer en Verbonden, — een van de Standaardwerken der Kerk, door de stem der Kerk aanvaard als een van de aangenomen gidsen in geloof, leer en praktijk.[4] De opgave luidt als volgt:

BETREFFENDE LANDSREGEERINGEN EN WETTEN IN HET ALGEMEEN.

„1. Wij gelooven dat de landsregeeringen door God voor het nut der menschen werden ingesteld, en dat Hij den mensch voor zijne handelingen met betrekking daartoe, verantwoordelijk houdt, zoowel in het maken als in de toepassing van wetten, voor het welzijn en de veiligheid der maatschappij.

1.) Leer en Verb. 132.
2.) Artikel 1, van de voorstellen tot wijzigingen van de Grondwet der Ver. Staten.
3.) Zie Aanteekening 4.
4.) Leer en Verb. 134.

„2. Wij gelooven dat geene regeering in vrede kan bestaan, tenzij dusdanige wetten ontworpen zijn, en onschendbaar worden gehouden, die namelijk aan elkeen de vrije uitoefening zijns gewetens waarborgen, het recht en bestuur van eigendom, en de bescherming van het leven.

„3. Wij gelooven dat alle regeeringen noodzakelijkerwijze burgerlijke beambten en overheidspersonen behoeven om hare wetten te handhaven; en dat naar zoodanigen, die namelijk de wet in gelijkheid en rechtvaardigheid willen bedienen, gezocht zoude worden, en dat zij door de stem des volks (zoo wanneer het eene republiek geldt,) of anders door den wil van den vorst, zouden worden ondersteund.

„4. Wij gelooven dat de godsdienst van God is ingesteld, en dat, voor de beoefening daarvan, de menschen voor Hem, en Hem alleen verantwoordelijk zijn, zelfs al mogen ook hunne godsdienstige denkbeelden hen aansporen om inbreuk te maken op de rechten en vrijheden van anderen; wij gelooven echter niet dat de menschelijke wet het recht heeft om zich te mengen in het voorschrijven van regelen omtrent godsdienst, om zoodoende het geweten der menschen aan banden te leggen, noch om vormen van openbare of private toewijding voor te schrijven; voorts dat de burgerlijke overheid de misdaad zoude tegengaan, maar nimmer het geweten zoude beheerschen; dat zij de overtreding zoude straffen, maar niet den vrijdom der ziel onderdrukken.

„5. Wij gelooven dat alle menschen gehouden zijn de onderscheiden regeeringen van het land waarin zij wonen, te ondersteunen en te helpen handhaven, aangezien zij in hunne geboorte- en onvervreemdbare rechten door de wetten dier regeeringen worden beschermd; en dat opstand en oproer, voor een iegelijk aldus beschermd burger, onbetamelijk is, en daarom op de juiste wijze gestraft zoude worden; tevens dat alle gouvernementen het recht hebben zoodanige wetten uit te vaardigen, als volgens hun eigen oordeel het beste berekend zijn om het algemeen belang te waarborgen, terzelfder tijd echter den vrijdom van het geweten heilig houdende.

„6. Wij gelooven dat elkeen in zijne betrekking dient te worden geëerd: heerschers en overheden als zoodanig, aangezien zij gesteld zijn voor de bescherming der onschuldigen, en voor het straffen der schuldigen; en dat alle menschen achting en eerbied verschuldigd zijn aan de wetten, dewijl zonder dezelve de vrede en de eendracht door regeeringloosheid en schrikbewind zoude worden vervangen; de menschelijke wetten ingesteld zijnde voor het spiciale doel om onze belangen, als persoonlijkheden en volkeren, tusschen menschen en menschen, te regelen; en dat de Goddelijke

wetten van den hemel gegeven zijn om de regelen voor te schrijven van de geestelijke aangelegenheden, in zake geloof en eeredienst, en dat van beiden, hij — de mensch, — aan zijnen Maker verantwoording schuldig is.

„7. Wij gelooven dat heerschers, staten, en regeeringen, het recht hebben, en tevens verplicht zijn om wetten uit te vaardigen die alle burgers in de vrije uitoefening van hun godsdienstig geloof beschermen; wij gelooven echter niet dat zij in rechtvaardigheid gerechtigd zijn de burgers van dit voorrecht te berooven, of wel hen in hunne opiniën te belemmeren, zoolang als er achting en eerbied voor de wetten wordt betoond, en deze opiniën geenen opstand of samenzwering rechtvaardigen.

„8. Wij gelooven dat het bedrijven van misdaad overeenkomstig het karakter van de overtreding dient te worden gestraft; dat moord, verraad, rooverij, het plegen van diefstal, en het verbreken van den algemeenen vrede, in alle opzichten, door de wetten van de regeering waartegen het misdrijf is begaan, — gestraft zoude worden naar gelang der misdadigheid en de strekking ten kwade onder de menschen, en dat voor den openbaren vrede en de rust elkeen voorwaarts zoude treden, en zijne bekwaamheid zoude aanwenden om den overtreder van goede wetten de straf daarvoor te doen ondergaan.

„9. Wij gelooven niet dat het rechtvaardig is godsdienstigen invloed met de burgerlijke regeering ondereen te vermengen, waarbij één zeker godsdienstig genootschap wordt bevorderd, en een ander in zijne geestelijke voorrechten wordt belemmerd, en hem de persoonlijke rechten van zijne leden, als burgers, wordt ontzegd.

„10. Wij gelooven dat alle godsdienstige genootschappen het recht hebben met hunne leden in gevallen van onordelijk gedrag volgens hunne voorschriften en verordeningen te handelen, mits zoodanige handeling slechts betrekking heeft op hun lidmaat- en goede gemeenschap; wij gelooven echter niet dat eenig godsdienstig genootschap bevoegd is den mensch te bemoeilijken in het recht van eigendom of leven, om wereldsche goederen hen te ontnemen, lijf of leven in gevaar te brengen, noch om eenige lichamelijke straffen op hen toe te passen; enkel kan men hen van hun genootschap afsnijden, en hen hun lidmaatshap ontnemen.

„11. Wij gelooven, dat waar persoonlijk letsel is toegebracht, of waar het recht van eigendom, of goeden naam, geschonden is geworden, men zich voor vergoeding daarvan op de burgerlijke wet dient te beroepen, waar er althans dergelijke wetten ter bescherming daarvan bestaan; tevens gelooven wij echter dat alle menschen gerechtigd zijn,

zichzelven, hunne vrienden, hun eigendom, en de regeering, in tijd van nood te verdedigen tegen alle onwettige aanvallen en aanmatigingen van elkeen, wanneer onmiddellijk beroep op de wetten geen plaats kan vinden, en er geen bijstand verleend kan worden.

„12. Wij gelooven dat het gerechtvaardigd is het evangelie te prediken aan de natiën der aarde, en de rechtvaardigen te waarschuwen zichzelven voor het bederf der wereld te vrijwaren; tevens echter gelooven wij dat het niet recht is om in de zaak van lijfeigenen tusschen beiden te treden, noch hen, — in strijd met den wil en wensch van hunne meesters, — hetzij het evangelie te prediken, hetzij te doopen; noch zich met hen in het minst in te laten, of hen te beïnvloeden, waardoor zij ontevreden zouden kunnen worden met hunne omstandigheden in dit leven, brengende daardoor het leven van anderen in gevaar; zoodanige tusschenkomst is, gelooven wij, onwettig en onrechtvaardig, en voor den vrede van elke regeering die veroorlooft dat menschelijke wezens in slavernij worden gehouden, — gevaarlijk.

AANTEEKENINGEN.

1. BELEEDIGINGEN EN HOON AAN PAULUS EN AAN CHRISTUS. — Zie Hand. 23 : 1—5. Nauwelijks had de apostel de eerste zin van zijne verdediging geuit, toen, met onwettig ongenoegen, Ananias de ambtslieden van den raad bevel gaf hem op den mond te slaan. Verbaasd door een zóó in 't oog loopenden hoon, een smaad zóó onverdiend, ontvlamde het van nature zoo opvliegende temperament van Paulus in dien plotselingen toorn die bedwongen dient te worden, maar wat nauwelijks kan worden verwacht van een in waarheid nobel karakter. Geen gemoed kan volmaakt zijn wat in zijn binnenste niet een diep-gezetelde, schoon volkomen grootmoedige en verdraagzame, verontwaardiging koestert tegen onduldbaar onrecht. Vinnige pijn gevoelende van de slag, riep hij uit, „God zal u slaan, gij gewitte wand! Zit gij ook om mij te oordeelen naar de wet, en beveelt gij, tegen de wet, dat men mij zal slaan?" De taal is in zijne beleedigende hevigheid gelaakt, en, in ongunstigen zin, vergeleken geworden bij de zachtzinnigheid van Christus voor den rechterstoel van Zijne vijanden. (Zie Joh. 18 : 19—23.) „Waar", — zoo vraagt Jerome, — „is dat geduld van den Zaligmaker, die — als een lam tot den slachter geleid, Zijnen mond niet opende — met zooveel adeldom van gemoed, hem die Hem sloeg, vragende, zeggende: „Indien Ik kwalijk gesproken heb, betuig van het kwade; en indien wel, waarom slaat gij Mij?" Wij zijn den apostel niet lakende, maar de heerlijkheid Gods verklarende, die, lijdende in het vleesch, regeerde boven de verkeerdheden en de boosheden van dat vleesch." Toch echter behoeven wij den lezer niet in herrinnering te brengen dat niet enkel een of tweemaal Christus plaats gaf aan rechtvaardigen toorn, en de geveinsdheid en onbeschaamdheid met een flikkering van heilige wraak vernietigde. De omstanders schijnen door eenen plotselingen schrik bevangen te zijn geworden bij de vermetelheid van Paulus' berisping, want zij zeiden tot hem, „Scheldt gij den hoogepriester Gods?" Des apostels toorn had zich opgelost in die ééne uitbarsting, en onmiddelijk verontschuldigde hij zich met groote wellevendheid en zelfbeheersching. „Ik wist niet broeders", zeide hij, „dat het de hoogepriester was;" er aan toevoegende, dat, zoo hij dit had geweten, hij hem niet den verachtelijken naam van „gewitte wand" zoude hebben toegevoegd, omreden hij den regel der Schrift

eerbiedigde en daarnaar wilde handelen, namelijk, „Den overste uws volks zult gij niet vloeken." — Farrar, *„The Life and Work of St. Paul"*, p. 539—540.

2. PETRUS' ONDERWIJZINGEN BETREFFENDE ONDERWORPENHEID AAN DE WET. — Een bijzondere „plicht der Christenen in die dagen was een onderworpen respect in alle wettige dingen, aan het burgerlijk regeeringsbestuur. **** Er zijn gelegenheden — en niemand die dit beter wist dan de apostelen die zich zelven tot een schitterend voorbeeld hadden gesteld van ongehoorzaamheid aan onwettige geboden (Hand. 3:19, 31; 5:28—32; 40—42) — wanneer „wij Gode meer moeten gehoorzamen dan de menschen." Deze gelegenheden echter zijn uitzonderingen op den gewonen regel des levens. In normale gevallen, en als een geheel, is de menschelijke wet aan de zijde van de Goddelijke orde, en heeft, door wien ook uitgeoefend, een gerechtvaardigde aanspraak op gehoorzaamheid en eerbied. Het was eene les, door de Christenen van die dagen zóó zeer benoodigd, dat het nadrukkelijk onderwezen is geworden door Johannes, (Joh. 19:11), en door Petrus zoowel als door Paulus zelven. Het was meer dan ooit noodig op eenen tijd dat gevaarlijke opstandelingen zich onder één hoofd gingen verzamelen in Judea; toen het hart der Joden door heel de wereld brandende was met vurigen vlam van haat tegen de verfoeilijkheden van een tyrannieke afgodendienst; toen de Christenen beschuldigd werden van „de wereld in roer te hebben gesteld;" (Hand. 17:6); toen de arme Christen-slaaf, tot den marteldood geleid, of der kwelling prijsgegeven, op het gemakkelijkst de spanning van zijne ziel konde verlichten door uit te breken in openbare beschuldigingen tegen de gruwelen van het geheimzinnige Babylon om zijn plotselinge en snelle oordeelvellingen; toen de Heidenen, in hunne afkeerige verachting, moedwillig eene profetie van de groote eindbrand, (het oordeel over Jeruzalem uitgesproken) konden vertolken, als was het eene bedreiging van revolutionaire en brutale brandstichting; en toen de Christenen, om deze eigenste reden, te Rome alreeds de angsten lijdende waren van de Nero'sche vervolging. Onderworpenheid daarom was op dezen tijd eene allereerste plicht voor allen die de heidenen wenschten te winnen en zoo de Kerk bewaren van overweldigd te worden door de een of andere uitbarsting van verontwaardiging, welke, als eene politieke noodzakelijkheid, gerechtvaardigd zoude worden zelfs door de redelijke en verdraagzame paganisten. ****** „Zijt dan," zoo zeide de apostel, alle menschelijke ordening onderdanig, om des Heeren wil; hetzij den koning, als de opperste macht hebbende; hetzij den stadhouderen, als die van hem gezonden worden, tot straf wel der kwaaddoeners, maar tot prijs dergenen, die goed doen. Want alzoo is het de wil van God, dat gij, weldoende, den mond stopt aan de onwetendheid der dwaze menschen; als vrijen, en niet de vrijheid hebbende als een deksel der boosheid, maar als dienstknechten van God. Eert een' iegelijk; hebt de broederschap lief; vreest God, eert den konning." (Zie 1 Petr. 2:13—17) — Farrar, *„Early Days of Christianity"*, pp 89—90.

3. DE WET VAN GOD EN DE WET VAN DEN MENSCH. — De leerling van de Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen betreffende de plicht van hare leden in het gehoorzamen van de wetten van het land waarin zij leven, is meer bevattelijk en bepaald dan die van vele andere Christelijke secten. In Januari 1899. publiceerde een bondgenootschap van vrije Evangelische kerken van Engeland, officieel „eene algemeene opgave van geloof in den vorm van een nieuwe catechismus." Sprekende over de betrekking tusschen kerk en staat, verschijnen daarin de volgende geformuleerde vragen en voorgeschreven antwoorden:

„Vraag 36. — Wat is eene vrije kerk? Antw. — Eene kerk die niemand anders dan Jezus Christus als Hoofd erkent, en daarom haar recht om Zijne wetten uit te leggen en te bedienen, uitoefent zonder beperking of bestuur van den staat.

„Vraag 37. — Wat is de plicht van de kerk met betrekking tot den staat? Antw. — Al de wetten van den staat in acht te nemen, tenzij die in strijd zijn met de leeringen van Christus," enz.

Overeenkomstig het verslag van de commissie, be'ast met het werk der publicatie, vertegenwoordigt de catechismus, „direct of indirect het geloof van niet minder, maar waarschijnlijk meer dan zestig millioen belijdende Christenen in alle deelen der wereld."

4. DE OPHEFFING VAN HET MEERVOUDIGE HUWELIJK. — De officieele daad, de uitoefening van het meervoudige huwelijk onder de Heiligen der Laatste Dagen

beperkende, was de aanvaarding, door de Kerk in eene conferentie vereenigd, van een manifest, geproclameerd door den President van de Kerk. De taal van het document licht het wet-eerbiedigende karakter toe van het volk van de Kerk, zooals gezien kan worden in de volgende clausule: — „Aangezien er wetten door het congres zijn uitgevaardigd die meervoudige huwelijken verbieden, en daar die wetten door de rechtbank, de plaats van het hoogste beroep, grondwettelijk zijn verklaard, zoo maak ik (President Wilford Woodruff) hiermede mijn voornemen bekend, om mijzelven aan die wetten te onderwerpen, en verklaar ik mijnen invloed te zullen gebruiken met de leden van de Kerk, waarover ik presideer, om evenzoo te handelen." In den loop van eene predikatie, onmiddelijk de proclamatie van het manifest volgende, zeide Pres. Woodruff met betrekking tot het genomen besluit: — „Ik heb mijn plicht gedaan, en de natie waarvan wij een deel vormen, moet verantwoordelijk zijn voor wat met betrekking tot dit beginsel (het meervoudige huwelijk) is gedaan geworden."

LEZING XXIV.

PRACTISCHE GODSDIENST.

Artikel 13. — Wij gelooven eerlijk te moeten zijn, oprecht, kuisch, welwillend, deugdzaam, en goed te moeten doen aan alle menschen; waarlijk mogen wij zeggen dat wij de vermaning van Paulus volgen: „Wij gelooven alle dingen, wij hopen alle dingen;" wij hebben velen dingen doorstaan, en hopen in staat te zijn alles te kunnen doorstaan. Indien er iets deugdelijk, liefderijk, of goed, of prijzenswaardig is, zoo streven wij naar die dingen.

1. GODSDIENST VAN HET DAGELIJKSCH LEVEN. — In dit artikel van hun geloof verklaren de Heiligen der Laatste Dagen hunne aanvaarding van eene practische godsdienst; een godsdienst die bestaan zal niet alleen uit belijdenissen aangaande geestelijke zaken, en uit een geloof met betrekking tot de toestanden van het hiernamaals; uit de leerstelling van de oorspronkelijke zonde en de werkelijkheid van een toekomstigen hemel of hel; maar eveneens, en meer in het bijzonder, uit tegenwoordige en allerdaagsche plichten, waarin gevoel van eigenwaarde, liefde tot den naaste, en toewijding aan God, de leidende beginselen zijn. Godsdienst zonder moraal, belijdenissen van godsvrucht zonder liefde, kerk-lidmaatschap zonder eene evenredige verantwoordelijkheid met betrekking tot het persoonlijk gedrag in het dagelijksch leven, is slechts klinkend koper en luidende cymbalen; — geluid zonder muziek, de woorden zonder den geest van gebed. „De zuivere en onbevlekte godsdienst voor God en den Vader is deze: weezen en weduwen bezoeken in hunne verdrukking, en zichzelven onbesmet bewaren van de wereld." [1] Oprechtheid van oogmerk, deugdzaamheid der ziel, persoonlijke reinheid van leven, absolute vrijdom van geweten, gewillig te zijn om goed te doen aan alle menschen, zelfs aan de vijanden, zuivere menschenmin, — ziedaar sommige van de vruchten waarbij de godsdienst van Christus kan worden gekend, en die ver in belangrijkheid en waarde het aankondigen van dogma's en het uiten van theorien overtreffen. Toch is ook eene kennis van dingen die méér dan wereldlijk zijn, leerstellingen namelijk van geestelijke zaken, gefondeerd op openbaring en niet rustende op het zand der menschen zwakke hypothesen, — eveneens karakteristiek van de ware Kerk.

2. DE VEELOMVATTENDHEID VAN ONS GELOOF zal elken

1.) Jac. 1 : 27.

ernstigen onderzoeker van de beginselen door de Kerk geleerd, en meer nog den onbevooroordeelden opmerker van de resultaten als worden aangetoond in den levensloop karakteristiek aan de Heiligen der Laatste Dagen, — opvallen. Binnen de grenzen der Kerk is er eene plaats voor alle waarheid, — voor elk ding wat prijzenswaardig is, deugdzaam, liefelijk, of wat welluidt. De ruimheid van blik waarmede de Kerk andere godsdienstige secten beschouwd; de ernst van hare leering, dat God geen aannemer des persoons is, maar dat Hij alle menschen oordeelen zal overeenkomstig hunne daden; de breedte en diepte van hare grondregelen aangaande den staat van onsterfelijkheid, en de gradenafdeeling van eeuwige heerlijkheid de oprechten van hart onder alle natiën, geslachten, en kerken, beschaafd en heiden, verlicht en verduisterd, wachtende; zijn behandeld geworden in voorgaande lezingen. Wij hebben verder gezien dat het geloof van dit volk hen voorwaarts draagt, zelfs achter de grenzen van alle kennis tot dusver toe geopenbaard, en hen leert om met onbewogen vertrouwen uit te zien naar andere openbaringen, en naar waarheden die nog moeten worden toegevoegd, naar heerlijkheden grootscher dan die nog zijn bekend gemaakt, eeuwigheden van machten, heerschappijen en vooruitgang, boven het verstand des menschen om te begrijpen, of de ziel om te bevatten. Wij gelooven in eenen God die zelven vooruitgaat, wiens majesteit intelligentie is; wiens volmaking bestaat in eeuwige opklimming; het eeuwigdurend werk van wiens schepping, „geëindigd is, en toch voor eeuwig wordt vernieuwd;"[1] — een Wezen die Zijn verheven staat heeft verkregen langs een pad wat thans Zijne kinderen is toegestaan te volgen; en wiens heerlijkheid het is hunne erfenis te deelen. Ten spijt van de oppositie van alle andere secten, en stand houdende tegenover directe beschuldigingen van godslastering, proclameert de Kerk de eeuwige waarheid, „*Zooals de mensch is, was God eenmaal; en zooals God is, kan de mensch worden.*" Wel mag de mensch, met zulk een' toekomst, zijn hart openen voor den stroom van openbaring, verleden, heden en nog toekomstig; en in der waarheid zouden wij in staat moeten zijn om van elk verlicht kind van God te kunnen zeggen, dat hij „alle dingen bedekt, alle dingen gelooft, alle dingen hoopt, en alle dingen verdraagt."[2] Als in betrekking staande tot de verklaring van geloof, in dit artikel belichaamd, doen zich vele onderwerpen aan de hand die verband houden met de organisatie, de voorschriften, en de praktijken van de Kerk. Van deze zaken mogen de volgenden onze tegenwoordige aandacht vragen.

3. WELDADIGHEID. De weldadigheid is gegrondvest op de liefde voor den naaste, en sluit menschenmin in zich, ofschoon het ver daarboven uitmunt, althans in dien zin waarin het laatste woord

1.) Bryant.

2.) I Cor. 13 : 7.

alhier wordt gebruikt: Door den Goddelijken Leeraar werd de weldadigheid, als een uitvloeisel van de liefde tot den naaste, geplaatst onmiddelijk onder de liefde tot God. Bij zekere gelegenheid kwamen sommige Farizeën tot Christus, Hem trachtende te verzoeken met vragen aangaande leerstelling, in de hoop dat zij Hem zouden kunnen verstrikken, en Hem zoo de Joodsche wet konden doen schenden. Hun woordvoerder was een wetgeleerde; merk zijne vraag slechts op, alsmede het antwoord van den Zaligmaker: — „Meester! welk is het groote gebod in de wet? Jezus zeide tot hem: Gij zult liefhebben den Heere, uwen God, met geheel uw hart, en met geheel uw verstand. Dit is het eerste en groote gebod. En het tweede, aan dit gelijk, is: Gij zult uwen naaste liefhebben als u zelven. Aan deze twee geboden hangt de gansche wet en de profeten."[1] De twee geboden waarvan hier gesproken als eerste en laatste, staan zóó nauw tot elkander in betrekking, dat zij in werkelijkheid slechts één zijn, en dat eene gebod is: — „Gij zult liefhebben." Hij die bij het eene verblijft, zal beide onderhouden. En zonder liefde voor onze medemenschen is het onmogelijk om Gode te behagen. Vandaar dat Johannes, — de Apostel der Liefde — schreef „Geliefden! laat ons elkander liefhebben, want de liefde is uit God; en een iegelijk die liefheeft, is uit God geboren, en kent God. ***** Indien iemand zegt: Ik heb God lief; en haat zijnen broeder, die is een leugenaar; want die zijnen broeder niet liefheeft, dien hij gezien heeft, hoe kan hij God liefhebben, die hij niet gezien heeft? En dit gebod hebben wij van Hem, namelijk dat die God liefheeft, ook zijnen broeder liefhebbe."[2]

4. Maar de meest grootsche en verhevene allicht van al de apostolische uittingen aangaande de liefde die zalig maakt, wordt gevonden in den brief van Paulus aan de Heiligen te Corinthe.[3] De deugd, die de apostel verklaart boven al de wonderdadige gaven des Geestes te staan, en die blijven zal nadat reeds al het andere verdwenen is, wordt gezegd de liefde te zijn;[4] en zeer zeker had Paulus in zijn hart nog iets dat grootscher was

---

1.) Matth. 22 : 36-40; zie eveneens Luc. 10 : 25-27.

2.) I Joh. 4 : 7-8, 20-21.

3.) I Cor. 13; zie eveneens Alma 34 : 28-29; Mosiah 4 : 16-24.

4.) Het gedeelte van den zin wat bij dit sluitteeken eindigt, is eenigzins gewijzigd, aangzien de oorspronkelijke schrijver hier de mededeeling doet, dat in den bijbeltekst die hier tot staving der bewering in kwestie dient, in het Engelsch het woord *„charity"* is gebruikt, wat feitelijk volgens het origneel, *„liefde"* moest zijn. Wijl echter in onze Hollandsche bijbel dit oorspronkelijke door „liefde" is vertaald, achtten wij het overbodig hier eene woordelijke overzetting te geven, te meer wijl de bemerking van zuiver taalkundigen aard is, en onze bijbel reeds, volgens den schrijver zelven, de ware bedoeling in eenen weergeeft. Met het oog hierop, hebben we eveneens gemeend Aanteekening 2, achter deze lezing, gevoegelijk weg te kunnen laten, wijl de schrijver daarin enkel het onderscheid aantoont van deze twee woorden. — Vert.

dan de openbaring daarvan enkel in het geven van aalmoezen, zooals bewezen wordt door zijne uitdrukking: — „En al ware het dat ik al mijne goederen tot onderhoud der armen uitdeelde, * * * * * en had de liefde niet, zoo zou het mij geene nuttigheid geven."[1] Schoon iemand mag spreken met de tong van eenen engel, schoon hij de macht mag bezitten van profetie, de grootste van alle gaven; schoon hij in kennis bedreven mag zijn, en alle raadselen verstaan; schoon zijn geloof hem in staat zou mogen stellen om zelfs bergen te verzetten; en schoon hij alles wat hij bezat weg mocht geven, met inbegrip zelfs van zijn leven, — toch is hij zonder de liefde niets. Liefde-betooning of het geven van aalmoezen, zelfs als het volbracht wordt met het oprechtste van alle motieven, ontdaan van alle verlangens voor lof en prijs of hoop op wedervergelding, is slechts eene zwakke manifestatie van de liefde die bestaat om iemands naaste even dierbaar te maken als hij zichzelven is; de liefde die lankmoedig is, die geen kwaad denkt, die zichzelven niet zoekt; die geen troschheid kent; die de zelfzucht onderwerpt; en die zich in de waarheid verheugt. Als „het volmaakte" gekomen zal zijn, dan zullen de gaven die slechts ten deele waren uitgestort, ter zijde worden gezet. „Volmaaktheid zal dan de onvolmaaktheid in zich opnemen; de macht om gezond te maken zal dan weggedaan zijn, want geene ziekte zal daar zijn; talen en uitleggingen der talen zullen dan ophouden, want de zuivere taal alleen zal gesproken worden; het uitwerpen van duivelen en de macht tegen doodelijke vergiften is dan niet meer noodig, want in den hemel zullen de omstandigheden dezelve onnoodig maken. Maar menschenmin, wat de ware liefde is van God, faalt nimmer; gekroond zal zij zitten te midden der verheerlijkte menigten, bekleed met al de glorie en het grootsche van hare natuurlijke woonplaats, den hemel."[2] Zoo iemand het eeuwige leven zal willen verwinnen, dan kan hij niet de plicht van liefde jegens zijnen naaste verwaarloozen, want „liefde is de vervulling der wet."[3]

5. WELDADIGHEID DOOR DE KERK GEOPENBAARD. — De Kerk van den tegenwoordigen tijd kan wijzen op een verbazend groot werk van weldadigheid alreeds volvoerd en nog steeds bezig. Een van de meest glorieuze gedenkteekens hiervan wordt gezien in het zendingswerk wat altijd een karakteristiek kenmerk is geweest van het bestaan daarvan. Door geen andere drijfveren werkende dan door zuivere liefde voor het menschdom, en een verlangen om de geboden van God met betrekking hiertoe te vervullen, zendt de Kerk elk jaar honderden van zendelingen uit om het evangelie van eeuwig leven te prediken, zonder geld of zonder prijs. Menigten van deze gewijde dienstknechten hebben smaad en

---

1.) I Cor. 13 : 3.

2.) Orson Pratt, *„Divine Authenticity of the Book of Mormon,"* 1 : 15-16.

3.) Rom. 13 : 10; zie eveneens Gal. 5 : 14; I Pet. 4 : 8.

beleedigingen verduurd onder de handen van hen die zij te bevoordeelen zochten; en niet weinig hebben hun leven gegeven met het zegel van het martelaarschap op hun getulgenis en hun werk. De menschenmin die zich openbaart in stoffelijke gaven wordt eveneens niet door de Kerk verwaarloosd; maar is daarentegen deze vorm van weldadigheid elk Heilige der Laatste Dagen als een heiligen plicht op het gemoed gedrukt. Hoewel elkeen wordt aangespoord om van het zijne mede te deelen aan de behoeftigen naar zijn persoonlijk vermogen, heeft zich bovendien een stelsel van systematisch geven ontwikkeld in de Kerk, en hiervan zijn sommige kenmerken eene bijzondere beschouwing waardig.

6. VRIJWILLIGE OFFERINGEN. — Het is altijd een kenmerk geweest van de Kerk en het volk van God, om de verzorging der armen op zich te nemen, wanneer zich zoodanigen onder hen bevonden. Om dit oogmerk te dienen, en eveneens om een geest van vrijgevigheid, vriendelijkheid, en weldadigheid aan te kweeken, zijn er altijd vrijwillige gaven en offeranden gevraagd geworden van hen die belijden te leven overeenkomstig de wet van God. In de Kerk van thans is er een stelselmatig plan van het geven aan de armen werkzaam. Aldus bestaat in bijna elke wijk of vertakking eene organisatie onder de vrouwen, bekend als de Zusters-hulpvereeniging.[1] Het doel daarvan is gedeeltelijk, om van uit de gemeenschap en van de leden van de Kerk in 't algemeen, geldelijke en andere bijdragen, in 't bijzonder de behoeften des levens betreffende, te verzamelen, en die onder hen die het waardig zijn en het noodig hebben, te verspreiden, onder het bestuur van de lokale beambten in het priesterschap. De Zustershulpvereeniging echter werkt bovendien overeenkomstig een stelselmatig plan om de huizen te bezoeken van de met ziekte bezochten; hulp gevende in het verplegen, gemakken toedienende bij overlijden, en op elke mogelijke wijze moeilijkheden verlichtende. Het goede werk van deze organisatie heeft de bewondering verwonnen van velen die in geen enkel opzicht in betrekking staan tot de Kerk; hare wijzen van doen zijn gevolgd geworden door andere weldadige instellingen, en van de Vereeniging is gezegd geworden dat zij een nationalen rang heeft verkregen in de Vereenigde Staten.

7. DE VASTEN-OFFERINGEN vertegenwoordigen een nog grooter algemeen stelsel van bijdrage. De Kerk onderwijst de kracht van voortdurend gebed en van periodiek vasten, als een middel om de nederigheid te erlangen die zoo noodig is voor de Goddelijke goedkeuring; en een maandelijksche vastendag is ter onderhouding aangewezen geworden door heel de Kerk. Vele jaren lang werd de eerste Donderdag in elke maand dusdanig in acht genomen; maar, met het doel om een meer algemeene aanwezigheid op de vastvergadering te verzekeren, is eene gunstige verandering ingevoerd geworden, en wordt tegenwoordig de eerste Zondag

1.) Zie blz. 171.

van de maand aldus ter zijde gezet. Den Heiligen wordt gevraagd hunne ernst en oprechtheid in het vasten te betoonen, door op dien dag een offer te brengen ten voordeele der armen; en bij algemeene deelname wordt verwacht dat er tenminste een evenredig iets zal worden gegeven aan wat bespaard is door het vasten van de familie. Deze offeranden kunnen in geld worden geschonken, in voedsel, of andere bruikbare behoeften; zij worden ontvangen door het bisschopric of de vertegenwoordigers daarvan, en door dezelfde bevoegdheid uitgedeeld onder de waardige armen van de wijk of vertakking. Op deze en op talrijke andere wijzen dragen de Heiligen der Laatste Dagen van het hunne bij aan de behoeftigen, beseffende dat de armen onder hen des Heeren armen kunnen zijn; en dat, onaangezien de waardigheid aan de zijde van den ontvanger, de behoefte en smart dient te worden gelenigd. Het volk gelooft dat de harmonie van hunne gebeden een valsche toon zal worden, zoo wanneer de roep der armen hunne smeekingen vergezeld naar den troon der Genade.

8. TIENDEN. — De Kerk erkent tegenwoordig de leerstelling van het betalen van tienden, soortgelijk in hare algemeene toepassing als het van ouds geleerd werd en beoefend. Alvorens de tegenwoordige geautoriseerde praktijk in deze zaak te beschouwen, kan het tot leering strekken om de aloude toepassing van het betalen van tienden te bestudeeren. Strikt genomen is tiende, één tiende deel; en een zoodanig gedeelte van de persoonlijke bezittingen schijnt vroeger beschouwd te zijn geworden als den Heere schuldig. De instelling van tienden is ouder zelfs dan de Mozaïsche bedeeling, want wij vinden beiden, Abraham en Jakob, reeds tienden betalende. Abraham, terugkeerende van een overwinnenden veldslag, ontmoette Melchizedek, koning van Salem, en een „priester van den Allerhoogsten God;" en, zijne priesterlijke autoriteit erkennende, „gaf hij hem de tiende van alles."[1] Jakob deed een vrijwillige gelofte aan den Heer om een tiende af te staan van alles wat in zijn bezit zoude komen te geraken.[2]

9. De Mozaïsche instellingen waren duidelijk in het verlangen van tienden: — „Ook alle tienden des lands, van het zaad des lands, van de vrucht van het geboomte, zijn des Heeren; zij zijn den Heere heilig. * * * * * Aangaande al de tienden van runderen en klein vee, alles wat onder de roede zal doorgaan, het tiende zal den Heere heilig zijn."[3] De tiende moest worden betaald zooals het voorkwam, zonder naar goed of slecht te zoeken; onder sommige omstandigheden echter kon iemand de tiende lossen door de waarde ervan op eene andere wijze te betalen, maar in zoodanig geval moest hij één vijfde van de tiende bijvoegen. De tienden van alle eigendommen in Israël moesten be-

1.) Gen. 14 : 18-20; zie eveneens Heb. 7 : 1-3, 5, en Alma 13 : 13-16.

2.) Gen. 28 : 22.

3.) Lev. 27 : 30-34.

taald worden aan de Levieten, als eene erfenis hen gegeven ter erkenning van hunnen dienst in het werk van den tabernakel; en zij moesten wederkeerig een tiende betalen van wat door hen ontvangen was, en dit tiende van de tienden was voor de priesters.[1] Een tweede tiende was verlangd van Israël om gebruikt te worden voor de ingestelde feesten.[2] Duidelijk is, dat waar van geen bijzondere straf gewag wordt gemaakt voor het veronachtzamen van de wet der tiende, de behoorlijke inachtneming van het gebod beschouwd werd als een heiligen plicht. In den loop van de hervorming, in 't leven geroepen door Hizkia, toonde het volk hunne bekeering aan door onmiddellijk hunne tienden te betalen;[3] en zóó overvloedig gaven zij, dat er zich een groot overschot ophoopte. Dit opmerkende deed Hizkia navraag naar de bron van zoodanigen overvloed: — „En Azaria, de hoogepriester, van het huis van Zadok, sprak tot hem en zeide: Van dat men deze heffing begonnen heeft tot het huis des Heeren te brengen, is er te eten geweest en verzadigd te worden, ja, over te houden tot overvloed toe; want de Heere heeft Zijn volk gezegend, zoodat deze veelheid overgebleven is." Nehemia droeg zorg om het betalen van tienden van het volk te regelen;[4] en beiden, Amos[5] en Maleachi[6], berispten het volk om hunne verwaarloozing van dezen plicht. Door laatstgenoemden profeet beschuldigde de Heer het volk van Hem te hebben beroofd; maar beloofde hen zegeningen boven hunne bekwaamheid om te ontvangen als zij tot trouw aan Hem terug zouden willen keeren: — „Zal een mensch God berooven? maar gij berooft Mij, en zegt: Waarin berooven wij U? In de tienden en het hefoffer. Met eenen vloek zijt gij vervloekt, omdat gij Mij berooft, zelfs het gansche volk. Brengt al de tienden in het schathuis, opdat er spijze zij in Mijn huis; en beproeft Mij nu daarin, zegt de Heere der heirscharen, of Ik u dan niet opendoen zal de vensteren des hemels, en u zegen afgieten, zoodat er geene schuren genoeg wezen zullen."[7] Bij Zijn bezoek aan de Nephieten na Zijne opstanding, vertelde de Zaligmaker hen van de gezegden van Maleachi, de woorden van den Joodschen profeet herhalende.[8] De Farizeën, ten tijde van de bediening van Christus, waren in het bijzonder op den vorm gesteld in zake het betalen van tienden, — zelfs ten koste van het „zwaardere gedeelte der wet," — en om deze onbestaanbaarheid werden zij door den Meester gestreng berispt.[9]

1.) Num. 18 : 21-28.
2.) Deut. 12 : 5-17; 14 : 22-23.
3.) II Kron. 31 : 5-6.
4.) Neh. 10 : 37; 12 : 44.
5.) Amos 4 : 4.
6.) Mal. 3 : 10.
7.) Mal. 3 : 8-10; zie eveneens III Nephi 24 : 7-12.
8.) III Nephi 24 : 7-10.
9.) Matth. 23 : 23; Luc. 11 : 42.

10. In de tegenwoordige bedeeling is de wet der tienden eene belangrijke plaats gegeven geworden, en bijzondere zegeningen zijn beloofd voor de getrouwe inachtname ervan. Deze dag is door den Heere genoemd geworden, „een dag van offeranden, en een dag voor de tienden van Mijn volk; want Hij die tienden geeft zal niet verbrand worden."[1] In eene openbaring door den Profeet Joseph Smit, gegeven 8 Juli, 1838, heeft de Heer duidelijk en helder Zijn verlangen aangaande deze zaak aan het volk bekend gemaakt.[2]

11. TOEWIJDING VAN ALLE BEZITTINGEN, EN RENTMEESTERSCHAP. — De wet van tienden, zooals aangenomen en openlijk door de Kerk thans in acht genomen, is na alles, slechts eene lagere wet, door den Heer gegeven omreden de menschelijke zwakheden, zelfzucht, begeerigheid, en gierigheid, wat den Heiligen weerhoudt om de hoogere beginselen te aanvaarden, in overeenkomst waarmede de Vader Zijne kinderen zoude wenschen te zien leven. Speciale verlangens betrekkelijk het betalen van tienden werden door openbaring in 1838 bekend gemaakt; maar zeven jaren vóór dien tijd was de stem des Heeren gehoord geworden omtrent het onderwerp van algeheele toewijding der bezittingen van elkeen,[3] benevens hunnen tijd, talenten en natuurlijke gaven tot den dienst van God, om gebruikt te worden als de gelegenheid zulks mocht verlangen. Dit wederom is niet nieuw; aan de tegenwoordige bedeeling is de wet van algeheele toewijding gegeven geworden als eene her-uitvaardiging; zij werd namelijk ook erkend en met voordeel in acht genomen in oude tijden.[4] Maar ook zelfs in het apostolische tijdperk was de leerstelling van algeheele toewijding van eigendom en gemeenschappelijk bezit, oud; vier-en-dertig eeuwen vóór dien tijd was hetzelfde beginsel reeds in praktijk gebracht door den patriarch Enoch en zijn volk, en met zóóveel succes, dat „de Heere kwam en met Zijn volk woonde; * * * * En de Heere noemde Zijn volk Zion, omdat zij één van hart en één van geest waren, en zij leefden in gerechtigheid, en er waren geene armen onder hen."[5] In elk van de aangehaalde voorbeelden, — dat van het volk van Enoch, en dat van de Heiligen in het eerste gedeelte van het Christelijke tijdperk, leeren wij van de eenheid van oogmerk en dientengevolge de macht, door het volk verkregen wat leefde in deze gemeenschappelijke orde; zij waren „één van hart en één van geest." Door de geestelijke sterkte aldus verkregen, waren de apostelen in staat om vele machtige werken te volbrengen;[6]

1.) Leer en Verb. 64 : 23-24; zie eveneens 85 : 3.
2.) Leer en Verb. 119.
3.) Leer en Verb. 42 : 71.
4.) Hand. 4 : 32, 34-35; zie eveneens 2 : 44-46.
5.) Paarl v. Gr. Waarde. Boek v. Mozes 7 : 16, 18.
6.) Hand. 2 : 43.

en van Enoch en zijne medegenooten lezen wij dat de Heere hen tot zich nam.[1]

12. Het volk waarvan het Boek van Mormon ons verslag geeft, bereikte eveneens den gezegenden staat van gelijkheid, en de daarmede samengaande resultaten. De discipelen, die Christus persoonlijk opdracht had gegeven, leerden met macht, en „zij hadden alle dingen onder elkander gemeen, en een iegelijk handelde rechtvaardig met zijnen naaste."[2] Verder lezen wij van eene algemeene bekeering waarbij het volk tot eenen toestand geraakte van idealen vrede; „en er waren geene twisten en verdeeldheden onder hen. * * * * Zij hadden alle dingen met elkaar gemeen; daarom waren er geene rijken en armen, gebondenen en vrijen, maar zij waren allen vrij gemaakt, en deelgenooten van de hemelsche gaven."[3] Zij waren zóó gezegend, dat de profeet van hen zeide: — „En er konde zekerlijk geen gelukkiger volk zijn onder al de menschen die door de hand Gods geschapen waren."[4] Maar na bijna twee eeuwen van dezen gelukkigen toestand, gaf het volk toe aan hoovaardij; sommigen hunner gaven plaats aan hartstocht voor kostelijke opschik, waarna zij weigerden om langer hunne goederen in gemeenschap te bezitten; en als direct gevolg daarvan ontstonden velen klassen; van gevoelen verschillende secten werden opgericht; en dan begon een spoedige ontbinding, welke leidde tot de vernietiging van de Nephitische natie.[5]

13. RENTMEESTERSCHAP IN DE KERK VAN THANS. — Een stelsel van eenheid in maatschappelijke zaken is aan de Kerk in deze dagen geopenbaard geworden; wat algemeen bekend is als de Orde van Enoch,[6] of de Vereenigde Orde,[7] en is gefondeerd op de wet van algemeene toewijding. Zooals alreeds gezegd, heeft in de vroegere dagen van de nieuwere Kerk het volk zijne onbekwaamheid aangetoond om bij deze wet in hare volheid te verblijven, en, als gevolg daarvan, werd de lagere wet der tienden gegeven; de Heiligen wachten echter met vertrouwen den tijd af waarin zij niet enkel een tiende zullen toewijden van hunne bezittingen, maar alles wat zij hebben, en alles wat zij zijn, tot den dienst van hunnen God; een dag waarin niemand meer zal spreken van het mijn en dijn, maar waarin alle dingen de hunne zullen zijn, en van hunnen God.

14. Met deze verwachting koesteren zij geen vage droom van communisme, persoonlijke onverantwoordelijkheid aanmoedigende;

1.) Zie blz. 286, 287.
2.) III Nephi 26 : 19.
3.) IV Nephi I : 2-3.
4.) IV Nephi 1 : 16.
5.) IV Nephi I : 24, enz.
6.) Leer en Verb. 78.
7.) Leer en Verb. 104 : 48.

den nietsdoener eene verontschuldiging gevende voor zijne hoop om te leven ten koste van den ijverige; maar veeleer een kalm vertrouwen, dat in de beloofde sociale gemeenschap die Gode zal kunnen behagen, elkeen een rentmeester zal zijn, in het volle genot van vrijheid om te doen zooals hij verkiest met de talenten aan zijne zorgen toevertrouwd; maar met de zèkere kennis dat eene verantwoording van zijn rentmeesterschap van zijne handen zal worden geeischt. Zoover als het plan voor deze in de toekomst liggende organisatie geopenbaard is geworden, voorziet het er in dat iemand, de orde ingaande, aan den Heere alles zal toewijden wat hij heeft, zij het weinig of veel, aan de Kerk eene acte gevende van zijne bezitting, verzegeld met een verbond wat niet verbroken kan worden.[1] Hij, die op deze wijze alles heeft gegeven, zal tot een rentmeester gemaakt worden over een deel van het eigendom der Kerk, in overeenstemming met zijne bekwaamheid om te kunnen gebruiken. De verschillende graden van bezit zullen blijven bestaan; er zullen werkers zijn, wier kwaliteiten hen het best geschikt doen zijn voor inspannenden arbeid; en bestuurslieden die hunne bekwaamheid om te leiden en het bestuur te voeren hebben bewezen: sommigen die de zaak van God het best met de pen kunnen dienen, anderen met de ploeg; er zullen ingenieurs zijn en werktuigkundigen, werklieden en kunstenaars, landbouwers en geleerden, onderwijzers, professoren en schrijvers: — elkeen werkende zoover als uitvoerbaar is in de sfeer zijner keuze, maar een ieder gehouden om te werken, en zoodanig te arbeiden waar hij kan, en waar het van de grooste dienst zal zijn. Zijn rentmeesterschap is hem verzekerd door eene geschreven acte, en zoolang hij getrouw is aan wat hem is toevertrouwd, kan niemand dit van hem nemen.[2] Van de voortbrenselen van zijn werk zal elkeen zooveel gebruiken als hij behoeft voor het onderhoud van hem en zijne familie; het overschot zal aan de Kerk worden geschonken voor publieke en algemeene werken, en voor de hulp en bijstand van hen die wel waardig, maar gebrekkig zijn.[3] Ter verdere toelichting van het gebruik waaraan het overschot zal worden gewijd, lezen wij: — „Alle kinderen hebben voor hun onderhoud aanspraak op hunne ouders totdat zij mondig worden. En daarna hebben zij aanspraak op de Kerk, of met andere woorden, op de vooraadschuur des Heeren, indien hunne ouders niet hebben om hen daarvan eene erfenis te geven. En de voorraadschuur zal door toewijding der Kerk onderhouden worden, en voor weduwen en weezen zal voorzien worden, evenals voor de armen."[4] Eenig getrouw rentmeester, toegevoegd kapitaal verlangende voor de verbetering van zijn werk, heeft voor zoo iets

1.) Leer en Verb. 42 : 30.
2.) Leer en Verb. 51 : 4-5.
3.) Leer en Verb. 42 : 32-35.
4.) Leer en Verb. 83 : 4-6.

aanspraak op de bewaarders van het generale fonds, die op hunne beurt weder verantwoordelijk worden gehouden voor dat bestuur, wat hun rentmeesterschap uitmaakt.[1] Gelijke rechten zullen een ieder worden gewaarborgd. De Heere zeide: — „En gij zult gelijk zijn, of met andere woorden, gij zult gelijke aanspraak op de eigendommen hebben, ten nutte van het bestuur der aangelegenheden van uwe rentmeesterschappen, elkeen overeenkomstig zijne benoodigheden en zijne behoeften, in zooverre zijne behoeften rechtvaardig zijn; en dit alles ten nutte van de Kerk van den levenden God; dat elkeen met zijn talent moge vooruitgaan, dat elkeen andere talenten moge verkrijgen, ja, zelfs honderdvoud, om in de voorraadschuur des Heeren te werpen, om het algemeene eigendom van de geheele Kerk te worden."[2]

15. Vrijheid van wil zal worden gewaarborgd voor elke persoonlijkheid; zoo iemand niet getrouw is dan zal met hem gehandeld worden overeenkomstig de voorgeschreven regelen van kerk-discipline. Een correspondeerende macht van zelf-bestuur zal worden uitgeoefend in de verschillende wijken of andere vertakkingen van de Kerk, elk hunner onafhankelijke rechtspraak hebbende over hun eigen voorraadschuur en over de zaken der administratie,[3] allen echter onderworpen zijnde aan de algemeene autoriteiten van de Kerk. Alleen de luiaard zal te lijden hebben in eene zoodanige orde als hier is uiteengezet; en hij zal zekerlijk de resultaten hebben te ontmoeten van zijne nalatigheid. Tegen hem is het besluit van den Almachtige uitgevaardigd. In de openbaringen lezen wij: — „Gij zult niet lui zijn; want hij die een luiaard is, zal het brood niet eten, noch de kleederen dragen van den arbeider."[4] „De luiaard zal geene plaats in de Kerk hebben, tenzij hij zich bekeert en zijne wegen verbetert."[5] „En de inwoners van Zion zullen eveneens hunne werkzaamheden in alle getrouwheid gedenken, in zooverre zij aangewezen zijn te arbeiden, want de luiaard zal in herinnering voor den Heere gehouden worden."[6]

16. MAATSCHAPPELIJKE ORDE VAN DE HEILIGEN. Met het oog op de de overhand hebbende toestanden van maatschappelijke onrust, op het luide protest tegen bestaande stelsels, waarbij de verspreiding van weelde meer en meer oneven begint te geraken, — de rijken rijker wordende van de vermeerderende armoede der armen, de hand der onderdrukking meer en meer zwaar op de massa rustende, en als gevolg daarvan het onbevredigd zijn met de regeeringen, en het smeulende vuur van anarchie, waarneembaar in bijna elke natie, — mogen wij daar geen troost zoeken

---

1.) Leer en Verb. 104 : 70-77.
2.) Leer en Verb. 82 : 17-18.
3.) Leer en Verb. 51 : 10-13, 18.
4.) Leer en Verb. 42 : 42 ; zie eveneens 60 : 13; 75 : 3.
5.) Leer en Verb. 75 : 29.
6.) Leer en Verb. 68 : 30; zie eveneens 88 : 124.

in de van God gegeven belofte van een beter plan? — een plan wat zonder geweld of schendende verkrachting een natuurlijke gelijkheid zoekt daar te stellen, om de wapens van despotisme den rijken te ontnemen, nederigen en armen te helpen,[1] en elk mensch eene gelegenheid te geven om te leven en te werken in de sfeer waarvoor hij geschikt is. Van de tyrannie der weelde, evenals van elke andere vorm van onderdrukking, zal de waarheid den mensch vrij maken. Om deelhebbers te zijn aan zoodanigen vrijdom moet het menschdom de zelfzucht onderwerpen, welke een van de meest machtige vijanden is van ware godsvrucht.

17. De Kerk leert de noodzakelijkheid van behoorlijke maatschappelijke organisatie, in overeenstemming met de wetten van het land; de heiligheid van de instelling en het verbond van het huwelijk als noodzakelijk voor de stabiliteit van de gemeenschap; de vervulling van de Goddelijke wet met betrekking tot de eeuwigdurendheid van de menschelijke familie; en de belangrijkheid van strikt persoonlijke reinheid.

18. HUWELIJK. De leerstelling der Schriften aangaande de noodzakelijkheid van het huwelijk zijn talrijk en duidelijk. „Ook had de Heere God gesproken: Het is niet goed dat de mensch alleen zij."[2] Deze veelomvattende verklaring was aangaande Adam gemaakt, onmiddellijk nadat hij in Eden was geplaatst; Eva werd aan hem gegeven, en de mensch erkende de noodzakelijkheid van een voortdurende verbintenis der sexen in het huwelijk, en zeide: „Daarom zal de man zijnen vader en zijne moeder verlaten, en zijne vrouw aankleven; en zij zullen tot een vleesch zijn."[3] Geen der beide sexen is op zichzelven volkomen, beschouwd als een tegenbeeld van God. Van de schepping der menschelijke soort lezen wij: — „En God schiep den mensch naar Zijn beeld, naar het beeld van God schiep Hij hem; man en vrouw schiep Hij ze."[4] Het doel van deze tweevoudige schepping wordt verduidelijkt in het volgende vers van het heilig verslag: — „En God zegende hen, en God zeide tot hen: Weest vruchtbaar, en vermenigvuldigt en vervult de aarde."[5] Een zoodanig gebod zou zonder beteekenis zijn geweest en zinledig, wanneer het gericht was tot elk der sexen alleen; want alleen door de vereeniging van beiden is de voortplanting der soorten mogelijk. En zonder het vermogen om zijn soort voort te kunnen zetten, hoe onbeteekenend zou ons de majesteit van den mensch toeschijnen! Hoe weinig kan worden volbracht binnen de begrensde macht van één enkelvoudig sterfelijk bestaan!

19. Veelomvattend als de voortbrengselen mogen schijnen van

1.) Leer en Verb. 42 : 39.
2.) Gen. 2 : 18.
3.) Gen. 2 : 24.
4.) Gen. 1 : 27; zie eveneens 5 : 2.
5.) Gen. 1 : 28; zie eveneens 9 : 1, 7; Lev. 26 : 9.

een mensch die waarlijk groot is, het toppunt van zijne glorievolle erfenis ligt in de mogelijkheid dat zijn achterblijvende nakomelingschap van zijn eigen zijn voortzet, de triomfen allicht van hun vaderschap. En als zooiets waar is van stervelingen met betrekking tot de dingen der aarde, hoe voortreffelijk veel grooter is de macht van eeuwige vermeerdering, als beschouwd in het licht der geopenbaarde waarheid aangaande den nimmereindigenden vooruitgang van den toekomst-staat! Wel was de apostel wijs, toen hij zeide: „Nochthans is noch de man zonder de vrouw, noch de vrouw zonder den man, in den Heere."[1]

20. De Heiligen der Laatste Dagen aanvaarden de leerstelling dat het huwelijk eerbaar is,[2] en passen het toe als eenen eisch op allen die niet weerhouden worden door lichamelijke of andere onbekwaamheid om de heilige verantwoordelijkheden te aanvaarden van den gehuwden staat. Het voorrecht en den plicht om te staan als het hoofd van een huisgezin, de vader van een nakomelingschap, wat door de zegeningen des Heeren nimmer uitgeroeid zal worden, beschouwen zij als een gedeelte van het geboorterecht van elk waardig man; en even sterk is het recht van elke waardige vrouw om eene getrouwde vrouw te zijn, en eene moeder in de familie van het menschdom. Ten spijt van de duidelijkheid, de redelijkheid, en het natuurlijke van deze leeringen, zijn er onder de menschen valsche leeraars opgestaan, verklarende de verderfelijke leerstelling, dat de gehuwde staat slechts eene vleeschelijke noodzakelijkheid is, door den mensch geërfd als een gedeelte van zijn gedegradeerden aard; en dat ongehuwd te blijven een kenmerk is van eenen hoogeren staat, meer welgevallig in de reine oogen van God. Betreffende iets dergelijks heeft de Heer in deze dagen gezegd: — „Wie verbiedt te huwen is niet van God verordineerd, want het huwelijk is van God voor den mensch ingesteld *** opdat de aarde aan het doel harer schepping moge beantwoorden; en opdat zij met die mate van menschen bewoond moge worden overeenkomstig Zijne schepping voordat de wereld gemaakt was."[3]

21. HET CELESTIALE HUWELIJK. — Zooals het wordt beschouwd door de Heiligen der Laatste Dagen, is het huwelijk van God verordineerd, en bestemd om eene eeuwige betrekking te zijn tusschen de sexen. Bij dit volk is het niet slechts eene maatschappelijke overeenkomst om op aarde van kracht te zijn gedurende het sterfelijk bestaan der partijen, maar eene hoogheilige overeenkomst welke zich uitstrekt tot over het graf. In de complete ceremonie van het huwelijk, zooals door de Kerk is voorgeschreven, zijn de man en de vrouw geplaatst onder verbond van onderlinge trouw, niet „totdat de dood hen scheidt," maar „voor tijd en alle

1.) I Cor. 11 : 11.
2.) Heb. 13 : 4.
3.) Leer en Verb. 49 : 15-17.

eeuwigheid." Een contract, zóó ver reikende als dit, zich uitstrekkende niet alleen door den tijd, maar tot in het domein van het hiernamaals, vereischt voor de geldigheid ervan eene autoriteit die hooger staat dan die der aarde; en een zoodanig gezag wordt gevonden in het heilig priesterschap, wat, door God gegeven, eeuwig is. Elke macht, geringer dan deze, hoewel allicht geldig in dit leven, zal zeer zeker geene waarde hebben met betrekking tot den staat van de menschelijke ziel aan de andere zijde van het graf. Het is zooals de Heere heeft gezegd: „Alle verbonden, beloften, verbintenissen, verplichtingen, eeden, verordeningen, vereenigingen, of verwachtingen, die niet gemaakt, ingegaan en verzegeld zijn, zoowel voor den tijd als voor alle eeuwigheid, door den Heiligen Geest der belofte, en dat bovendien allerheiligst, door hem die gezalfd is, door openbaring en gebod door middel van Mijnen gezalfden, dien Ik op aarde aangesteld heb om deze macht te houden, ***** zijn van geene geldigheid, kracht of macht, in en na de opstanding der dooden; want alle beloften welke niet met dit doel gemaakt zijn, hebben een einde wanneer de menschen dood zijn."[1] En, de toepassing rakende van het bebeginsel van aardsch gezag voor dingen der aarde, en eeuwige autoriteit voor dingen aan de andere zijde van het graf, vervolgt met betrekking tot het heilig contract van het huwelijk, de openbaring: — „Daarom, indien een man eene vrouw huwt in de wereld, en hij huwt haar niet door Mij, noch door Mijn woord, en hij maakt een verbond met haar zoolang als hij in de wereld is, en zij met hem, zoo is hun verbond en huwelijk van geene kracht wanneer zij dood, en uit de wereld zijn; daarom zijn zij niet door eenige wet verbonden wanneer zij uit de wereld zijn; daarom, wanneer zij uit de wereld zijn, huwen zij niet, noch worden zij ten huwelijk gegeven; doch zijn aangesteld als engelen in den hemel te zijn, welke engelen dienende dienstknechten zijn, om degenen te bedienen welke eene meerdere, en eene overtreffende, en eene eeuwige mate van heerlijkheid waardig zijn; want deze engelen onderhielden Mijne wet niet, daarom kunnen zij niet toenemen, doch blijven gescheiden en alleen, zonder verhooging, in hunnen verlosten toestand, tot alle eeuwigheid, en zijn voortaan geen Goden, doch zijn voor immer en altoos engelen van God."[2]

22. Dit stelsel van heilig gehuwden staat, verbonden in zich sluitende voor tijd en eeuwigheid, is bekend met den onderscheidenden naam van Celestiaal Huwelijk, — de orde van huwelijk wat bestaat in de celestiale werelden. De heilige verordening van celestiaal huwelijk is alleen aan die leden van de Kerk toegestaan, die waardig worden geoordeeld om deel te hebben aan de bijzondere zegeningen van het Huis des Heeren; want deze verordening, tezamen met anderen van eeuwige waarde, wordt in de

1.) Leer en Verb. 132 : 7.
2.) Leer en Verb. 132 : 15-17.

tempelen, die opgericht zijn en toegewijd voor dergelijken heiligen dienst. — volvoerd.[1] Kinderen, geboren uit aldus gehuwde ouders, zijn natuurlijke erfgenamen van het priesterschap; „kinderen des verbonds" worden zij genoemd; geene ceremonie van aanneming of verzegeling wordt vereischt om hen eene plaats te verzekeren in het nakomelingschap der belofte. De Kerk echter bekrachtigt ook de huwelijken voor aardschen tijd alleen, en begiftigt dezulken met het zegel van het priesterschap, onder hen wien het niet is toegestaan in den tempel des Heeren te gaan, of wel die vrijwillig aan de lagere en wereldsche orde van het huwelijk de voorkeur geven.

23. ONWETTIGE VEREENIGING DER SEXEN is door den Heer aangewezen geworden als te zijn onder de meest snoode zonden; en de Kerk van thans beschouwt persoonlijke reinheid in de sexueele betrekking als eene onafwijsbare voorwaarde voor het lidmaatschap. De leeringen van den Nephitischen profeet Alma, aangaande de gruwelijkheid van overtreding tegen deugd en kuischheid, worden zonder wijziging door de Heiligen der Laatste Dagen aanvaard; en zijn van meening: — „dat deze dingen een gruwel zijn in de oogen des Heeren; ja, de gruwelijkste van alle zonden, uitgezonderd het vergieten van onschuldig bloed, of de verloochening des Heiligen Geestes."[2] Het gebod: „Gij zult niet echtbreken," — eens geschreven door den vinger Gods, temidden van donderen en bliksemen van den Sinaï, is hernieuwd geworden als een bijzonder bevel in deze de laatste dagen; en de straf van afsnijding van de gemeenschap is voor den overtreder hieromtrent voorgeschreven.[3] Meer nog, de Heer beschouwt elke toenadering tot sexueele zonde als onbestaanbaar met de betuigingen van hen die den Heiligen Geest hebben ontvangen, want Hij heeft verklaard, dat, „hij die eene vrouw aanziet om haar te begeeren, of indien iemand overspel in zijn hart zal bedrijven, die zal den Geest niet hebben, doch zal het geloof verloochenen."[4]

24. HEILIGHEID VAN HET LICHAAM. — De Kerk raadt hare leden aan dat elk zijn lichaam beschouwt als „de tempel van God";[5] en dat hij de reinheid en heiligheid daarvan als zoodanig handhaaft. Hem — het lid, — wordt geleerd dat de Geest des Heeren niet in onreine tabernakelen woont; en dat daarom van hem vereischt wordt om te leven in overeenstemming met de wetten der gezondheid, welke een deel uitmaken van de wet van God. Voor het bijzonder geleide van Zijne Heiligen heeft de Heer een „Woord van Wijsheid"[6] aan het volk geopenbaard; in over-

1.) Leer en Verb. 124 : 30-40.
2.) Alma 39 : 5.
3.) Leer en Verb. 42 : 24, 80-83; 63 : 16-17.
4.) Leer en Verb. 63 : 16; zie eveneens 42:23.
5.) I Cor. 3 : 16.
6.) Leer en Verb. 89, leest de geheele openbaring.

eenstemming waarmede hen den raad wordt gegeven enkel heilzaam voedsel te eten; zich te onthouden van sterke dranken, heete dranken, en alle soorten van prikkeling en bedwelming; vleesch slechts spaarzaam te nuttigen, en in alle opzichten een gezonden staat te betrachten van het vleeselijk organisme. En, op voorwaarde van hun accoord gaan met deze bevelen, is den Heiligen beloofd, dat allen „die deze woorden ter harte zullen nemen en betrachten, in gehoorzaanheid wandelende in de geboden, gezondheid in hunnen navel zullen ontvangen, en merg in hunne beenderen, en wijsheid en groote schatten van kennis zullen vinden, ja zelfs verborgene schatten; en loopen zullen en niet moede worden, wandelen en niet uitgeput. En Ik, de Heere, geef hun eene belofte, dat de engel der verwoesting hen zal voorbijgaan, gelijk de kinderen van Israël."[1]

AANTEEKENING.

LIEFDE, DE VERVULLING DER WET. — „Petrus zegt, „Maar vooral hebt vurige liefde tot elkander," (1 Petr. 4:8). *Vóór alles.* En Johannes gaat verder, „God is liefde." (1 Joh. 4:8). En ge herinnert u de diepzinnige opmerking die Paulus waar ergens anders maakt, „Liefde is de vervulling der wet," (Rom. 13:10; Gal. 5:14.) Hebt ge er ooit over nagedacht wat hij daarmede bedoelt? In die dagen waren de menschen hunnen weg naar den hemel uitwerkende door de tien geboden te onderhouden, alsmede de honderd-en-tien anderen, die zij daaruit hadden gefabriceerd. Christus zeide, Ik zal u een eenvoudiger weg aantoonen. Als ge slechts één ding doet, dan zult ge deze honderd-en-tien dingen eveneens doen, zonder er bij te denken. Als ge liefhebt, dan zult ge onbewust de geheele wet vervullen.***** Neem één van de geboden, „Gij zult geen andere goden voor Mijn aangezicht hebben." Als iemand God lief heeft, dan zult ge niet noodig hebben hem dat te vertellen. De liefde is de vervulling van dat gebod. „Gebruikt Zijnen naam niet ijdelijk." Zou hij er ooit over denken om Zijnen naam ijdelijk te gebruiken, als hij Hem lief had? „Gedenkt den sabbatdag dat gij dien heiligt." Zou hij niet blijde zijn, om één dag van de zeven te hebben om meer in het bijzonder te wijden aan het voorwerp van zijne liefde? De liefde zou alle deze wetten met betrekking tot God vervullen. En evenzoo wanneer hij de menschen lief had, zoudt ge er nimmer over denken hem te vertellen zijnen vader en zijne moeder te eeren. Hij zou nooit iets anders kunnen doen. Belachelijk zou het zijn hem te zeggen niet te dooden. Ge zoudt hem enkel kunnen beleedigen, zoo ge hem aan zoudt raden om niet te stelen, — hoe zou hij kunnen stelen van hen die hij liefhad? Het zou overbodig zijn hem te verzoeken geene valsche getuigenis te spreken tegen zijnen naaste. Als hij hen, — zijne naasten — lief had, dan zou het het laatste ding zijn voor hem om te doen. En nimmer zoudt ge er over droomen zelfs, hem aan te sporen niet datgene te begeeren wat van zijnen naaste was. Hij zou liever hebben dat zij het bezaten dan hij zelf. Op deze wijze is „liefde de vervulling der wet." — Drummond. — *„The Greatest Thing in the World."*

1.) Leer en Verb. 89 : 18-21.

INHOUDSREGISTER.

ALPHABETISCH GERANGSCHIKT.

A.

B.

C.

D.

E.

F.

G.

H.

I.

J.

K.

L.

M.

N.

O.

P.

Q.

R.

S.

T

U

V.

W.

Z.

Date Due
